

CARL BOCK,
Buchbinder.
HAUPTPLATZ
RIED.

C
H
A

AESCHINIS
ORATIONES.

ITERUM EDIDIT

FRIDERICUS FRANKE.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCLXXIII.

In edendo Aeschine quae via ac ratio nunc quidem, dum magna pars codicum in bibliothecis neglecta iacet, sequenda sit, posteaquam et a *Carolo Schetbio* (observ. in oratt. Atticc., Halis Sax. 1836.) et a me multis locis de ea re disputatum est (cf. specim. novae edit. Aeschinis. Fuldae 1838. 4., timarchea. Lipsiae 1839. 8., acta societatis gr. vol. II. fasc. 1. p. 25—48. Lipsiae 1840.), nemini dubium esse potest. Atque eandem quam ego olim rationem *Baiterus* et *Sauppius*, editores Turicenses, inierunt, ita ut, qui me plerisque locis cum illis consentire animadverterit, mirari non debeat. Quibus autem locis et quas ob causas mihi ab iis dissentendum esse videretur, in *Iahni* annal. philoll. et paedagogg. XXXIV, 3. p. 243 sqq. exposui. Itaque hoc loco nihil aliud nisi eos locos diligenter enumerabo, quibus a librorum mss. auctoritate discessum est, ut ii, qui hoc libro utentur, quid codicum fide nitatur quidve virorum doctorum coniectura emendatum sit, accurate sciant. Ceterum quum verba oratoris paene omnia iam typis expressa essent, ex insperato accidit, ut *Carolus Hofmann Hessus* Aeschinis ctesiphonteam, quam ipse una cum Demosthenis oratione adversaria Mosquae 1845. ediderat, insigni cum liberalitate mihi mitteret. In quo libro quum excerpta e cod. Mosquensi CCLIV., de quo vid. *Matthiae* catal. p. 163., varietas lectionis adnotata haberetur, non inutile esse duxi eas scripturas, quae illi codici propriae esse viderentur (z), infra commemorare, praesertim quum eum ceteris locis plerisque cum iis codd. Aeschinis, qui adhuc optimi habentur, consentire vidissem.

Haec quum ante hos novem annos scripsissem, interim quum saepe repetita Aeschinis lectione, tum virorum doctorum, imprimis *Cobeti* opera effectum est, ut multo etiam saepius, quam ante ausus essem, vel ab iis codicibus, quos adhuc optimos esse statuimus, vel ab omnibus discedendum et recto iudicio sanaeque rationi plus quam codicum quae dicitur auctoritati tribuendum esse mihi persuaderem. Itaque quam nunc in emendando Aeschine rationem sequendam esse putarem, in *Lectionibus Aeschineis*, quae Philologi I. Supplem. P. 4. p. 427 sqq. insertae sunt, exposui eamque in hac altera Aeschinis editione ita secutus sum, ut, quae corrupta esse mihi persuasissem, ea, ubicunque typhotetae rationes paterentur, corrigerem, cetera in hac praefatione collecta proponerem. Simul illud faciendum esse putavi, ut etiam eos locos, qui non certam exploratamque habere viderentur emendandi necessitatem, sed tamen aliquos iure offendissent, diligenter indica-

rem coniecturasque virorum doctorum omnes, nisi si quae plane improbables ac fuitiles essent, h. l. commemorarem.

Vita Aeschinis vs. 15. στεφανωθέντα Reiskius, στεφάνω libri. — vs. 20. Ροδίων τὴν τέχνην αὐτοῦς] Ροδίων τὴν τέχνην αὐτοῖς abm, αὐτοῦ Ροδίων τὴν τέχνην cum ceteris libris Bekkerus. — *Apollonius*: vs. 5. πέδας Saupprius, παιδας libri. Cf. Dem. 18, 129. — vs. 18. Κολυτῶ pro eo quod in libris est Κολυτῶ scribendum esse ad timarch. 41. demonstravi. — Pag. 3. vs. 5. Ὑπερείδη edd. Turicc., Ὑπερίδη libri. — vs. 13. ἤθλει H. Wolfius, κάλλει libri. Cf. 2, 147. — vs. 15. ἐν Ἀσία Saupprius, καὶ εὐνοίας καὶ abd, εὐνοίας καὶ ceteri. Cf. 2, 147. — vs. 19. τῶν δὲ ἀδελφῶν Bekkerus, τὸν δὲ ἀδελφῶν libri. — vs. 22. αὐτῶν edd. Turicc., αὐτῶν abdm, αὐτοῦ Bekk., αὐτοῦ vulg. Cf. 2, 149.

Orat. I. in Timarchum. Ὑπόθεσις. Pag. 5. vs. 6. γράφονται Bekkerus, γράφουσι libri. — vs. 20. συστήσας H. Wolfius, διαστήσας l, διασυστήσας ceteri libri. — P. 6. vs. 3. Αντικλεί· εἰ ἐν Βαίτερος, Αντικλεί ἐν libri. Cf. 1, 53. — § 4, 3. scr. ταύτῳ. Vd. Lectt. Aeschin. p. 431. — § 5, 3. ὀλιγαρχιῶν libri. Cf. Car. Scheibe in Jahni Annall. XII. 35. p. 122. Praestat tamen ὀλιγαρχικῶν, quod a Taylore inventum Bekkerus recepit. — § 5, 8. κολάζειν] κολάζετε l. Delendum esse primus Taylor intellexit. Cf. C. Scheib. l. c. p. 123. — § 5, 10. καὶ ἀσελγῶς βιούντων om ablop. Recte deleverunt C. Scheibe l. c. et Benseler. Vid. Cobeti Novae Lectiones p. 576 sq. — § 6, 3. θησομέδα, quod Bekkerus de con. posuerat, in cod. Gothano (t) inventum est, θησοίμεδα ceteri libri. — § 6, 8. ὁ παλαιὸς νομοθέτης sine iusta caussa debebat Hamaker in Mnemos. VII. p. 451. Cf. 3, 175. 194. — § 8, 5. ἡμετέρων cum r Bremius, ὑμετέρων ceteri. Vd. Specimen novae edit. Aesch. (Fuldae 1838.) p. 26. — § 8, 7. post v. ἡλιμιῶν in codd. ex § 7. repetita sunt vv. οὐ μόνον περὶ τῶν ἰδιωτῶν ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν φητόρων, quae a Bekkero uncis inclusa edd. Turicc. deleverunt. — § 9, 5. ἦν ὄραν] ὀρηγνίνα Cobet. Varr. Lectt. p. 314. N. L. p. 452. — § 10, 4. κλείειν libri. Vd. Cobet. V. L. p. 159 sq. N. L. p. 446 sq. Eandem formam 3, 87. ex mn, 2, 43. ex d, ceteris locis (1, 74. 2, 85. 110. 3, 74.) nulla codicum auctoritate reposui. — § 10, 12. ἐκκυλλίαν] imo κυλλίαν, ut 3, 232. — § 11, 2. ἀναλίσκειν abmp, εἰς ἡμᾶς ἀναλίσκειν r, εἰς ὑμᾶς ἀναλίσκειν ceteri, quibus obtemperare debebam. Cf. 3, 19. — § 11, 5. ὁ γραμματεὺς debebat Hamaker Mnem. VII. p. 458. Cf. 1, 147. 2, 46. 3, 124. 190. — § 13, 5. γούν] δ' οὖν BEKKER. — § 16, 3. οὐ ἂν τὸ δικ. καταψηφίσῃται] sic nunc reponere quam quod olim scripseram οὐ ἂν [τὸ δικ.] καταψηφισθῆ retinere malui; οὐ a Taylore positum, καταψηφίσῃται in h reperunt est. Vulgata enim ὡ ἂν τὸ δικ. καταψηφισθῆ duplici laborat vitio. Ceterum quicumque illam legis formulam conscripsit, in ea videtur opinione fuisse, ut καταψηφίσῃται idem esse quod capitis damnare putaret. — § 16, 7. εἰρξθῆτω in gothano est, εἰρξθῆτω in ceteris libris. — § 18, 8. αὐτῶ edd. Turicc., αὐτῶ [Τιμάρχω] Reiskius, Bekkerus, Dindorfus, αὐτῶ τῷ Τιμάρχω p, αὐτῶ Τιμάρχω ceteri.

— § 19, 4. ὄς] ὡς cum mr Reiskius, Bakius in Mnemos. VIII. p. 106. et delete verbo διαλέγεται C. Scheibius in Jahni Annall. 35. p. 132 sq. 68. p. 158. Mihi Aeschines ὡς οὐ καθαρεύοντι τῷ σώματι, ut 2, 68., scripsisse videtur. — § 19, 5. συνδικῆσαι] συνδικήση abmp et pr. h, συνδικάσης corr. h, συνδικασάτω g, συνδικησάτω cum ceteris libris recte Bekkerus. Cf. § 21. — § 20, 2. μηδὲ μισθῶδεις συνοφαντεῖται edd. Turicc., μηδὲ ὁ μισθῶδεις συνοφαντεῖται abmp, μηδὲ συνοφαντεῖται μισθῶδεις cum ceteris libris Bekkerus, quod recte Benselerus restituit. — § 23, 1. καὶ πῶς δὲ] καὶ πῶς δὲ BEKK., ego δὲ deleverim. Cf. § 19. — § 23, 4. περὶ ἱερῶν τῶν πατρίων καὶ ὀσίων καὶ κηρυξὶ καὶ πρεσβείαις coll. Polluc. 8, 95. Benselerus. — § 24, 8. τὴν ἐπωνυμίαν bglmp et pr. af (Dind.), τὴν ὀμωνυμίαν l, τὴν κοινὴν ἐπωνυμίαν ceteri, ut 2, 99., τῇ κοινῇ ἐπωνυμίᾳ Hamaker Mnemos. VII. p. 453. — Ibid. ὑπολαβῶν] ἀπολαβῶν gnov, ὑποβαλῶν con. Reiskius, περιλαβῶν Emperius et Hamaker. Cf. 3, 14. — § 24, 12. vv. εἰς ὁ — διαγενώμεθα Bakius in Mnem. VIII. p. 106. debebat. — § 25, 1. Θεμιστοκλῆς] imo ὁ Θεμιστοκλῆς, ut est in dsh. — § 25, 3. Τιμάρχω τουτῶ ex dsh scripsi pro Τιμάρχω τουτῶ. Vid. Lectt. Aeschin. p. 468. — § 25, 3. vv. ὁ δίκαιος καλούμενος C. Scheibius in Jahni Ann. 68. p. 155. et Hamaker in Mnem. VII. p. 451. pro interpolatis habent. — § 25, 6. εὐλαβοῦντο. Vid. ad 1, 102, 1. — § 27, 4. ἐστρατηγηκότων Baiteus, ἐστρατηγηκότων υἱός libri. Cf. Dem. 59, 117. — § 31, 2. καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ] imo καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ. Vd. Lectt. Aesch. p. 431. — § 31, 3. dele λόγος, BEKK. Cf. Dem. p. 1393, 15. — § 34, 7 et 8. καὶ τὸν — νόμον, δν] imo τὸν γὰρ — νόμον (fghq). Vd. progr. scholae Afr. 1859. p. 36. — § 35, 1. μὴ περὶ τοῦ εἰσφ. Schoemannus de comitt. Ath. p. 115., περὶ τοῦ εἰσφ. libri. — ἢ μὴ χωρὶς H. Wolfius, μὴ χωρὶς libri. — § 35, 3. ἢ λουδορῆται ο Bern., ὅτι ἢ λουδορῆται ceteri. — § 35, 4. ἀνεστημῶς Brunckius ad Aristoph. Eccl. 293, ἀνηκέστως libri. — § 35, 6. post v. ἐπιστάτην Matthiae et Schoemannus auctoribus incisum, post v. βουλῆς vs. 7. comma deletum est. — § 35, 8. εἰ — ἐστὶ edd. Turicc., εἰν — ἢ f, εἰν — ἐστὶ ceteri libri. — § 35, 9. πεντήκοντα] imo πεντακοσίων. Vd. progr. scholae Afranae 1859. p. 34sq. — § 35, 11. ἐκκλησίαν] ἐκκλησίαν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ libri. — Ibid. ὅταν δ' ἐξίωσι ex corr. o Saupprius, ὅταν δὲ διεξίωσι h Bern. et fortasse q, ὅταν διεξίωσι ceteri. — Ibid. αἰ κλήσεις Matthiae, κλήσεις libri. Cf. decreti formula quae est in vita X oratt. p. 833 F. — § 35, 12. ψηφισομένων] ψηφισομένων τῶν βουλευτῶν libri. — § 35, 13. πρᾶκτορσιν Reiskius, πρᾶκτορσιν τῶν νόμων libri. — § 36, 6. scribe καλοὶ μὲν, ut est in l. Cf. Cobet. V. L. p. 251. ad Hyperid. Epitaph. p. 35. — § 39, 8. ἔγωγε] ἔγωγε τε Emperius. — § 40, 11. ὁ ἀπαγορεύει] ἀπαγορεύει t. — § 41, 2. κολυτῆτος libri. — § 42, 11. οὔτε ἐπιτρόπῳ H. Wolfius, οὔτε παρ' ἐπιτρόπῳ libri. — § 43, 4. ἢ πομπή Saupprius, πομπή libri. Cf. 2, 151. — § 43, 5. ἐν ταύτῳ t. Vd. ad 1, 4, 3. — § 43, 6. καλλίων ο, ὁ καλλίων ceteri libri. — § 45, 8. ὕμν] ὕμνῶν p, ὕμν τε df, ὕμν μὲν e con. H. Wolfii Reiskius, Bremius,

Bekkerus, ὑμῖν τοῖς conii. *Bremius* (cf. *C. Scheib.* in *Jahni Annal* 35. p. 134.), ὑμῖν μὲν τοῖς conii. *Reiskius*, cui assentior. μὲν saepe in Aeschinis codd. omissum est. Cf. § 112. 113. 2, 173. 3, 160. 231. — § 46, 5. συνήσατε de conii. dedi. Cf. *Weber* ad *Dem. aristocr.* 21. συνείδατε *dfh*, συνίστατε *l*, συνειδήσατε cum *Bern. Bremius*, συνίδεατε cum ceteris libris *Bekkerus*, σύνισατε edd. Turicc. — § 47, 9. scribendum erat οὔτε γὰρ με δεῖ. — § 47, 11. οὐδὲ ex *abg* receptum est. Sed h. l. ceterorum codicum scriptura οὔτε praestare videtur. — § 48, 2. οἴομαι γὰρ libri. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 445. — § 48, 3. Quod propter varias codd. lectiones ab Aeschine scriptum esse suspicatus sum ἐκεῖνό γε οὐ μήποτε δυνήσονται (cf. *varr. lectt.* 3, 177. *Demosth.* 9, 75. ad 4, 44.), in eandem coniecturam etiam *Emperius* (opuscc. p. 317.) incidit. — § 50, 8. ΜΑΡΤΥΡΙΑI ex *q* *Benselerus*, ΜΑΡΤΥΡΙΑ ceteri. — § 50, 9. ἐν τῇ συνηθείᾳ] ἐν συνηθείᾳ opinor scripsit. — § 50, 11. μου cum *Bern. Bremius*, μοι ceteri. — *ibid.* πρὸς] πρότερον *Emperius*. — § 52, 4. μὴ μόνον de coniectura dedi, καὶ μὴ μόνον libri. — § 53, 6. Τίμαρχος οὐτοσί *d*, ὁ Τίμαρχος οὐτος *l*, Τίμαρχος οὐτος ceteri. Vd. ad 1, 25, 3. — § 53, 10. εἰρακέναι cur intactum reliquerim (hic et § 116. 2, 42. 3, 99. 130. 219.), dixi in *Lectt. Aesch.* p. 448. — § 54, 2. νν. οἰκέτης τῆς πόλεως et vs. 6. atque § 62, 6. οἰκέτην τῆς πόλεως *Bakius* in *Mnem.* VIII. p. 106 sq. delenda esse vidit. — § 55, 9. νν. ὁ τοῦτον ἀνεληφώς ex § 43. inepte repetita esse *Hamakerus* in *Mnem.* VII. p. 455. monuit. — § 57, 7. imo ἐπεισεν. Cf. 2, 104. — § 57, 8. ἀνήλασε *df*, ἀνάλασε ceteri. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 447. — § 58, 8. καὶ τῶν συγκυβευτῶν τινες καὶ ἄλλοι] imo καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν συγκυβευτῶν, ut est in *hg*, καὶ ἄλλοι τινὲς συγκυβευτῶν *df*, καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν *t*. Cf. § 60 extr. — § 62, 2. imo ἀνδραπογός. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 431. — § 62, 4. et 5. αὐτὸν—αὐτῶ *Bekk.*, αὐτὸν—αὐτῶ vulg. — § 62, 4. ἀλλὰ τὸναντίον *pt* recte. Vd. § 162. 2, 69. 3, 50. 196. 254. — § 62, 7. κακοῦ *Blomfield*. Vd. *Poppo* ad *Thucyd.* 7, 55. p. 516. *Dind.* ad *Xen. Cyrop.* (ed. IV. *Teubn.*) p. XXII. Libri κακῶ. — § 64, 2. παρῆεν *Cobetus* N. L. p. 221. Sic etiam διεξῆεν 1, 168. 3, 191. ἐξῆεν 2, 14. scribd. erit. — § 64, 7. ὑμῖν *hmopr* et *pr. a*, ὑμῖν πρώτοι ceteri libri, ὑμῖν ἐν πρώτοις *Hamakerus* in *Mnem.* VII. p. 455. — § 64, 10. νν. ἡσυχίαν ἔχειν delebat *Cobetus* N. L. p. 239. Ego vellem ἡσυχίαν ἔσχε (*impl.*), quod olim cum *Bekkerus* dederam, retinuissem. — § 64, 11. τι delebat *Cobetus* l. c. Ac solet apud Aeschinē ἐλ μὴ τις (1, 193. 3, 11. 17.) et ἐὰν μὴ τις (1, 38. 73. 2, 104. 3, 213. 243.) dici. Sed cf. *Dem.* 20, 139. εἴ τι μὴ πεπόνθατε ὑπ' αὐτῶν ὅστερον κακόν. — § 65, 4. τίς τοῖς *b* et corr. *a*, τίς ὁ τοῖς *h*, τίς οὐ τοῖς ceteri. Cf. *acta soc. gr.* II, 1. p. 44 sqq. *progr. scholae Afranae* 1859. p. 10. — *Ibid.* μοιχείαις] μάχαις coll. *Isae.* 3, 13. *Hamaker* in *Mnem.* VII. p. 455. Πυγμαῖς ὁ κόμος λοιδορόν τ' εἶν φιλεῖ *Eur.* *Cycl.* 538. Cf. § 136. — § 65, 6. τὸν Χολαργέα] Χολαργέα libri. Cf. 2, 67. *acta soc. gr.* l. c. p. 47. — § 66, 4. τὰ ante πρὸς cur. *C. Scheibius* (*Jahni Ann.* 68. p. 158.) deleri voluerit, nescio. — § 66, 5. προσπέμψας *Saurpius*, καὶ προσπέμψας *mg.* *h* et, si *Taylori*

fides est, *g*, προσπέμψαι *abd* et *Bekkerus* teste *g*, καὶ προσπέμψαι ceteri libri; καὶ προσπέμψας cum *Reiskio Bremius*, καὶ προσπέμψαι *H. Wolfus*, quod vellem recepissem. — § 66, 6. et 7. Ἠγήσανδρον — Τίμαρχον — αὐτὸν] imo Ἠγησάνδρῳ — Τιμάρχῳ — αὐτῶ, *u.* est in *hg*. — § 66, 7. καὶ οὕτω διελύθησαν dedi ex *p*, καὶ διελύθησαν ὡσαύτως ceteri libri. Ὠσαύτως *Bekkerus* post ἐξῆς vs. 10. *Emperius* deleri voluit, *C. Scheibius*, qui olim Ὠσαύτως Ἀμφισθένης μαρτυρεῖ coniecerat (*Jahni Ann.* 35. p. 136.), nunc καὶ διελύθησαν οὕτως scribi vult (*ib.* 68. p. 158.). — § 67, 1. καλέσω] imo καλῶ, ut est in *fh*. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 453 sq. — § 68, 5. χρήσει de mea *Emperius* coniectura dedi, ἄρσει *o*, ἄρσει ceteri libri, πράξει cum *Reiskio Bremius*, αἰρέσει *Orellius*. — § 70, 3. πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, ut 3, 156., quod non erat cur *Cobetum* (*V. L.* p. 354.) offenderet. Cf. 1, 79. 87. *Stallb.* ad *Plat. Protag.* 310 D. — § 70, 6. οὐκ οἴομεθ'] quidni οὐκ οἴομεθ' ? *BAITER*. — § 74, 2. παραδείγματα] imo τὰ παραδείγματα, ut est in *dfgqt.*

— § 74, 7. ὑμᾶς *hg*, ὑμῶν *t*, ὑμῶν ceteri. — § 74, 8. τοὺς ὁδῶ πορευομένους] τῶν ὁδοιπόρων *Hamak.* *Mnem.* VII. p. 455 sq. — § 77, 7. τὸ αὐτὸ] imo ταυτὸν, ut 2, 35. 64. 101. 145. et (*hm*) 97. Cf. 1, 124. 3, 16. 219. — § 79, 4. Τίμαρχον, εἴτ'] Τίμαρχον εἴτ' *ab*, Τιμάρχῳ εἴτ' *mp*, Τίμαρχος εἴτ' *q*. Mihi nondum persuasum est (*Schoem.* de *comitt. Athen.* p. 122, 22. et *C. Scheib.* in *Jahni Ann.* 35. p. 136.) vocabulum Τίμαρχον non esse a librariis interpolatum. — § 79, 11. ἀκριβῶς εὖ] ἀκριβῶς *dfh* recte. Aut ἀκριβῶς εἰδέναι (1, 119. 3, 160. *Isocr.* 7, 19. *Dem.* 8, 58. *Schaeef.* ad p. 1484, 28.) aut εὖ εἰδέναι (1, 5. 25. 36. 47. 55. 192. 2, 145. 3, 6. 8. 93. 99. 246. 247.) dicitur. Unus *Menander* ap. *Stob.* 37, 5.: εὖ ἴσθ' ἀκριβῶς. — § 80, 5. καὶ ὅτε ἐβούλενε] καὶ ἡ βουλή ὅτε ἐβούλενε libri. Imperfectum (*quam senator erat*) dedi *Emperio Baiteroque* auctoribus. Ceterum corruptissimus locus nondum persanari potuit. Credibile est aut in *apodosi* pro imperfectis praesentia βοάτε — γελᾶτε — λέγετε, quae *Emperii* sententia fuit, aut in protasi ὅτε οὐτοσί ἀνέβη — ὅτ ἀνεμνήσθη vel ὅποτε οὐτοσί ἀναβαίη — ὅποτε μνησθείη scriptum fuisse. Quamquam admodum memorabile est quod *Priscianus Instit.* XVIII. p. 252. scripsit: *Attici* ὅταν ἔλθῃ, de futuro dicunt. *Isaeus* etiam de praeterito: ὅταν ἔλθῃ, εἰώθει παρ' ἐμοὶ κατὰγεσθαι, et iterum: ὅταν ἔλθῃ, παρ' ἐκείνω κατηγόμην. *antiquiores* tamen ὅτε ἔλθαι de praeterito dicunt. — § 81, 7. Πικνὴ *Bekkerus*, πύκνη *f*, πικνὴ ceteri. Cf. 82. 3, 34. — § 83, 7. καὶ πάλιν] πάλιν *abgopr*, quod *C. Scheibio* (l. c. 35. p. 136.) praestare videtur. — § 84, 2. ἐδύνασθε ex *lo* pro ἡδύνασθε suscepti. Cf. § 96. 2, 92. 122. 3, 260. ἐδυνήθη 1, 97. *Idem* ex *de* 3, 125., ex *ace* 3, 139., nullo codice addicente 2, 35. et 125. scripsi. — § 85, 3. ὄν] ἦν libri. — § 85, 8. ἐάλω scribendum erat, ut 2, 12. Cf. 3, 251. *Idem* vitium 2, 15. tollendum erat. — § 86, 8. αἱ δὲ νῦν ἐνεστάσιν ἐτι] αἱ δὲ νεωστὶ νῦν ἐτ' εἰσὶ *abgltop*. Probabile est νεωστὶ a librario propter *v.* πάλαι adscriptum esse, ita ut Aeschines id quod *Reiskius*

coniecit *Bremius*que recepit, *αὶ δὲ νῦν ἔτι εἰσι* scripsisse videatur. — § 88, 1. nollem *ἄν*, quod in *df* deest, retinuissem. — § 91, 1. τῶν κλεπτῶν om. *ablmopr.* — § 92, 3. *ἐναγχος* (om. pr. *df*, *ἐνεγχος* o) corruptum est; *ἐνόχους* de *Sauppii* conii. *Benselerus* (cf. varr. § 79. ad *Antiph.* 4, α, 1.). De reis, non de noxiis h. l. sermo est. Cf. *Maetan.* ad *Antiph.* p. 185. — § 93, 4. *τουτοῦ* *Bakius* in *Mnemos.* VIII. p. 107., *τούτου* libri. Vd. ad 1, 25, 3. — § 96, 3. *τὰ πατρῶα* om. *dfg*, recte, ut opinor. — § 97, 2. *ἄν καὶ*] *κἄν* *Cobetus* in N. L. p. 95. — § 97, 9. *ἐργάζεσθαι καὶ ἔργα λεπτά εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπιφέρουσιν*] *ἐργάζεσθαι εἰς τὴν ἀγορὰν* *Cobetus* l. c. — § 100, 3. *πλειόνος*] ne *πλείν* scribendum esse putes, vid. *Lectt. Aeschin.* p. 440. — § 100, 5. *Τιμάρχω* delendum erat. — § 100, 6. *Μεταγένην* pro eo quod in libris est *Μεταγένη* ut scriberetur, *Aeschinis* consuetudo dicendi flagitavit. — § 100, 9. *τῷ αὐτῷ*] vd. ad 1, 4, 3. — § 101, 4. *χωρίον Κηφισιάσιν*, ἕτερον *Ἀμφιτροπήσιν* (omisso vocabulo *ἀγρόν*) *Cobetus* in N. L. p. 95. *Satius* erat opinor post *Κηφισιάσιν* incidisse, ut in *pr* factum est: *χωρίον Κηφισιάσιν*, ἕτερον *ἀγρόν Ἀμφ.* Praeterea non post *κτήματα*, sed post *εἰρημένων* interpungendum erat. Ceterum *Κηφισιάσιν* *Bremius*, *Κηφισιάσιν* vulg. — § 101, 6. *ἐν* delēbat *Cobetus* l. c. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 464. — § 102, 1. *εὐπόρησεν* l, *ἠπόρησεν* ceteri. Cf. 1, 25. 108. 132. 163. 3, 154. 172. 178. Item *ἠπόρησεν* 2, 118. correxi. — § 103, 5. *οὔτος* om. *hq*, recte. Vd. ad 1, 25, 3. — § 104, 3. *ἰκετηρίαν*] *melius* olim, sed incertum qua codicum auctoritate καὶ *ἰκετηρίαν* scribebatur. — § 105, 4. *τάγγυριά*] *τάγγυριά d*, *τάγγυριά* ceteri. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 463. — § 106, 7. *δνοῖν*] *δνειν* ex *abf* *Bekkerus*, ut 2, 67. Cf. 3, 208. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 443. — § 108, 5. *αὐτόν*] τὸν αὐτόν conii. *Emperius*. — § 108, 5. et 6. *τίς — τι*] *τί — τις* *Hamakerus* in *Mnem.* VII. p. 456. Cf. *Lobeck.* *Paralipp.* p. 60. — § 110, 3. *οὔτος* om. *df* (vulg. ante *Bekk.*). Recte. Vd. ad 1, 25, 3. — § 111, 10. *τουτοῦ*] Cf. 2, 6, 3, 214. — § 114, 4. *κνδαθηναία f*, *κνδαθηναία b*, *κνδαθηναίον hq*, *κνδαθηναία* ceteri. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 441 sq. — § 114, 9. *ἐξώλειαν* *Sauppius*, τὴν *ἐξώλειαν* libri. — § 116, 4. *συνῆστε* *Cobetus* in V. L. p. 382., *σύνιστε* libri. — § 116, 5. *ὑπομνήσκαι*] *ὑπομνήσκαι* *Cobetus* l. c., *ὑπέμνησε* *Hamakerus* in *Mnem.* VII. p. 457. — § 116, 6. *τῆς κατηγορίας εἶδη* delēbat *Hamakerus* l. c. — § 118, 6. *εἰ θέλετε* edd. *Turicc.* *Μη θέλ.* 2, 68. 3, 55. *θεοὶ θέλ.* 3, 57.; ceteris locis *ἐθέλειν*. Vd. ad *Demosth.* 2, 20. — § 121, 4. *χρησῆ* libri. Antiquam formam etiam 1, 123. 2, 33. 117. 3, 57. 167. 210. 242. restitui. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 453. — § 122, 8. *ἐναπολογήσασθαι*] imo *ἀπολογήσασθαι*. Cf. 3, 90. — § 124, 1—4. *ὄπου — ολίαν* *Valckenarius* ad *Ammon.* p. 102. pro interpolatis habet. — § 124, 5. *εἰσοικῆσται* (ut in *q* est) *Stephanus*, *εἰσοικῆσται ο*, *εἰσοικῆσται* ceteri. — § 124, 6. scr. *ταύτων*. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 431. — § 125, 6. et 7. *ἐξοικῆσται* — *εἰσοικῆσται* *Stephanus*, *ἐξοικῆσται* — *εἰσοικῆσται* libri. — § 127, 7. *περιτυχῶν* *Hamaker.* in *Mnemos.* VII. p. 457. — § 127, 9. καὶ τὰς πράξεις *C. Scheibio* editoribusque *Turicc.* au-

ctoribus dedi; καὶ λόγον καὶ τὰς πράξεις *dfh*, καὶ τὰς πράξεις καὶ τὸν λόγον l, καὶ τὸν λόγον καὶ τὰς πράξεις ceteri. — § 128, 3. καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τοὺς προγόνους corrupta sunt. Non possunt *Din.* 1, 16. *Isocr.* 15, 61. id genus alia comparari. Sed ne id quidem quod *Hamakerus* in *Mnem.* VII. p. 457. substituit: *κἄν τῇ πόλει ἡμῶν τοὺς προγόνους* tolerabile est. *Mihi* *Aeschines* neque *vv.* καὶ τοὺς προγόνους addidisse et *ἰδρυμένην* scripsisse videtur. — § 128, 11. *μυχῶ*] *μυχοῖς* *Suid.* s. *φήμη*, quod nescio an praestet. Vd. *Valcken.* ad *Eurip.* *Phoeniss.* 1456. p. 491. — § 129, 8. *ἀγαθῆς* interpolatori deberi *Hamakerus* l. c. monuit. — § 130, 3. *ποῖος*] si vera esset *Cobetti* in N. L. p. 276. doctrina, h. l. *ποῖος τις* scribendum foret. — § 132, 5. *ἐξευρημένοι*] vid. ad 1, 102, 1. — § 134, 2. *δοκεῖν αὐτῷ* edd. *Turicc.*, *δοκεῖ αὐτῷ abghlmopr*, ὡς *δοκεῖν* εἶναι ceteri. — § 135, 7. *ἐπιδείξεσθαι* *H. Wolfus*, *ἐπιδείξεσθαι* libri. — § 136, 5. *φιλονικίας* h. l. et 2, 75. *Cobetus* in N. L. p. 691 sq. et *Dind.* ad *Xenoph.* *Cyrop.* (ed. IV. *Teubn.*) p. XV. Vide *Lectt. Aeschin.* p. 469 sqq. — § 138, 3. *κακῶν καὶ ἀγαθῶν* (om. *df*, in mg. habet *q*) *C. Scheibius* (*Jahni* Ann. 35. p. 139.) et *Hamakerus* l. c. delent. Recte. — § 138, 10. *τούτω αὐτῷ* *Baiterus*, *τούτω αὐτῷ λόγῳ* *abglm*, *τούτω αὐτῷ νόμῳ r*, *τῷ αὐτῷ τούτω λόγῳ p*, *τῷ αὐτῷ νόμῳ* ceteri. — § 139, 9. καὶ προσβντέραν delet *Cobetus* in N. L. p. 90. — § 140, 6. scribendum erat *τάνεινων*, ut *Bekkerus* 2, 33. (*τὰ κείνων e*) scripsit. Cf. *τάνει* 2, 114. *τάνθενδε* 2, 130. — § 141, 4. *προσποιεῖσθε εἶναι* delet *Cobetus* in N. L. p. 238 sq. — § 141, 12. *τοὺς ὕβριστάς*] imo *ὑβριστάς*. Simile vitium in *Isocrate* 15, 8. *Benselerus* sustulit. — § 143, 6. *ἦν γὰρ Ὀπούντιος* om. *dfhq*, deleverunt edd. *Turicc.* — § 143, 7. *παρακατάδοιτο b* et corr. *a* (*Bekk.*), *παρακατάδοιτο* ceteri, quam formam nunc in *Demosthene* praefertunt. Vid. *Voemeli* *Prolegg.* § 62. Apud *Aeschinē* etiam *ἀποδοῖτο* (1, 188. 3, 226.) et *ἀφιστήται* (3, 142.) retinetur. — § 146, 9. *ἐν τῷ αὐτῷ*] vd. ad 1, 4, 3. — § 147, 8. *ὁ γραμματεὺς*] vid. ad 1, 11, 5. — § 148, 6. *σοῖο* cum *Spitznero* et *Bekkerō* scripsi, *σειο* libri. — § 149, 6. *γιγνόμενόν περ*] sic in *Homero* *Bekkeri*, *γιγνόμενόν περ abghmo*, *γενόμενον l*, *γεινόμενον* ceteri. — § 149, 8. *εὐφενέων* *Bekkerus* in *Homero* cum *Aristophane* et *Rhiano*. — § 149, 20. *ἔτραφέ τε* *Bekkerus* in *Homero*. — § 149, 21. *ὡς*] imo *ὡς*, ut *Bekkerus* in *Homero* dedit. Cf. *Göttling.* de acc. p. 335 sq. *K. E. A. Schmidt* *Beitraege zur Geschichte der Grammatik* p. 209 sqq. — § 150, 7. *ἀρ' ἐμελλον*] *ἀρα μέλλον* *Bekkerus* in *Homero*. Vid. *G. Hermann* ad *Orph.* p. 694. — § 152, 11. *δίαιτάν θ'* *Boissonadius*, *δίαιταν* libri. Cf. *Sauppi* *epist. crit.* p. 69. — *Ibid.* *ἐμπορεῖται*] *μερεῖται* ms. *Flor.* *Ioann. Damasc.* in *append. Stob.* T. IV. p. 159, 25. *Mein.*, *ἠμερεῖται* *Gaisfordius*, quod *Meinekus* (*Zeitschr. für Alterthumsw.* 1846. p. 1095.), *A. Nauckius* (*tragg. gr.* *fragm.* p. 491.) et *C. Scheibius* (*Jahni* *Annall.* 68. p. 159.) amplexi sunt. Post hunc versum unum alterumque versum aut excidisse librarium culpa aut ab *Aeschine* consulto omissum esse *Scheibius* et *Meinekus* suspicati sunt. — § 152, 14. *τοιούτός ἐσθ' οἰοσπερ e*

coni. *H. Wolfi et Valckenarii Reiskius* dedit probavitque *Schaefero* ad Dem. p. 417, 20. et *Cobeto* in N. L. p. 618., τοῖσδ' ἕκαστος οἴσπερ coni. *A. Nauckius* l. c. — § 153, 2. ἤδη δὲ] ἤδη *Sauppius*. Sed cf. Dem. 19, 181, 243. al. — § 153, 7. οὐκ ἔστι] οὐκ ἔστι coll. § 154. *Hamakerus* in Mnemos. VII. p. 459. — § 154, 2. τὰ τῶν φίλων recte delet *Hamakerus* l. c. — § 156, 5. πανταλέοντα *fh*, παντολέοντα ceteri. Cf. *Lobeck*. Phryn. p. 690. *Dind.* in *Steph.* thes. s. v. — § 157, 12. τοῦ] τὸν *BEKK.* — *ibid.* *Μελισίου Sauppius* et *Dindorfus* in *Steph.* thes. s. v., *Μελισίου* libri. — § 158, 9. imo ἐπιμέλεισθαι, ut 3, 27, 255. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 457 sq. — § 158, 10. κειμένους αὐτὸς *Bekkerus*, κειμένους αὐτοὺς *abgimor*, κειμένους ceteri. — § 159, 5. rectius προσελάμενος — διεξεληλυθὸς *dfhq.* — § 160, 11. ὁ τοὺς νόμους εἰσφέρειν delet *Hamakerus* in Mnemos. VII. p. 459. In praesente quidem nulla offensio est (cf. § 33. *Aristoph.* Nub. 1425. *Demosth.* 18, 6, 19, 7, 22, 25.), est in verbo εἰσφέρειν. — § 162, 7. κατηγορῶν *Reiskius*, κατηγοριῶν *dfh*, κατηγορίας *bgm*, κατηγορίας *opr*, κατηγοριῶν ceteri. — § 164, 2. restitui αὐτοῦ, pro quo olim cum edd. Turicc. αὐτοῦ scripseram. Defensor rei nomine, non suo loquitur. Cf. *Meutzner* in *Zeitschr. f. Alterthumsw.* 1844. p. 177. — § 164, 5. οὕτως εἰρησθαι delet *Hamakerus* l. c. — § 164, 10. ἐμβάλλεις *Bremius*, ἐμβάλεις *df*, ἐμβάλλει *gp*, ἐμβάλλη *abmor Bern.*, ἐμβάλλη *hlq*, ἐμβάλλη *Ald.*, *Steph.*, *Reisk.* — § 165, 3. εἰς] τις *p* idque *Cobetus* hic et § 182. reponi iubet. Cf. 2, 64. *Dind.* in *Steph.* thes. Vol. III. p. 289. — § 165, 6. οὐκ ἄν] οὐκ ἄν δ' *BEKK.* — § 166, 3. ὑπερ *H. Wolfius*, ὑπὸ libri — § 168, 4. imo διεξήγειν. Vd. ad 1, 64, 2. — § 169, 5. ποιήσει *Bekkerus*, ποιήσεται *o*, ποιήσασθαι *q*, ποιήσεται ceteri. Cf. *I. Strangius* in *Jahni Ann.* 1835. III. Suppl. p. 13. *Cobetus* in N. L. p. 459. — § 170, 3. ἐνεκα] ἐνεκεν libri. Vd. acta soc. gr. 2, 1. p. 27. — § 170, 6. ἀνήλωσε] ἀπόλεσε *p*, ἀνάλωσε ceteri libri. Vd. ad 1, 57, 8. — § 170, 8. imo ἐτετελευτήκεσαν. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 446 sq. — § 172, 7. ἐκμηθεῖς *Suid.* s. παρορησία, quod reponendum erat. Cf. *T. I. Halbertsma* in Mnemos. IV. p. 232. Idem vitium etiam alibi, ut *Luc. Piscat.* 2., corrigendum erat. De confusione praepositionum ἐκ et ἀπό vid. *Cobeti* Mnemos. VIII. p. 287. — § 174, 2. φεύγοντι ex *Suida* edd. Turicc. (cf. *Kayser* ad *Philostr.* Vitt. Soph. p. 159. *Emperii* Opuscc. p. 317.), φηγόντι libri. Cf. ad 3, 129, 6. — § 174, 5. imo ἐκκαλέσθαι. Vd. ad 1, 67, 1. Ut h. l. ἐκκαλέσασθαι in plurimis libris est, sic § 129, 1. κομίσασθαι in *b* est pro κομεισθαι. — § 175, 11. κριταὶ delendum esse videtur. — § 177, 6. τοὺς μὲν νόμους *Cobetus* in N. L. p. 351, qui eandem transpositionem etiam 3, 53. et 184. adhiberi voluit. Cf. 2, 66. Sic innumerabiles sane loci (ut Dem. p. 226, 21. 310, 16. 490, 28. 615, 12. 677, 20. 735, 5. 767, 5. 792, 21. *Isocr.* 16, 25. *Plat. Civ.* 453 A. cett.) mutandi erunt. Cf. *Bornem.* ad *Xenoph.* Memor. 1, 2, 24. *Poppo* ad *Thuc.* 3, 61, 1. 68, 4. 82, 7 extr. *C. Scheibius* in *Observv. critt.* p. 22. — § 177, 7. τῆς πόλεως] τὰ τῆς πόλεως. *SAVPP.* — § 179, 2. ταῖς ψυχαῖς *Emperius*. Cf. 3, 186. *Plat. Legg.* 683 C. *Thucyd.* 1,

139, 4. 3, 40, 6. Eandem correctionem 3, 153. adhibendam esse puto. — § 181, 1. παρακαλέσας e coni. *Stephani Reiskius*, παρακαλέσας libri. — § 181, 11. γ' ἄν cum *Porsona Bekkerus*, γὰρ libri, γὰρ ἄν edd. post *H. Wolfium*. Cf. Dem. p. 581, 28. 798, 20. 1326, 15. interpr. ad *Aristoph.* Nub. 647. — § 182, 5. εἰς] τις *p*. Vd. ad 1, 165, 3. — *Ibid.* διεφθαρμένην καὶ deleri vult *Cobetus* in V. L. p. 292. — § 183, 10. ἀτιμῶν] imo ἀτιμάζων. Cf. 3, 244. *Cobet.* N. L. p. 750 sqq. — § 184, 1. τοὺς προαγωγούς c. *Aldina Bekkerus*, τὰς προαγωγούς *m*, τοὺς προαγωγούς καὶ τοὺς προαγωγούς *b*, τὰς προαγωγούς καὶ τὰς προαγωγούς *h*, τοὺς προαγωγούς καὶ τὰς προαγωγούς *l*, τὰς προαγωγούς καὶ τοὺς προαγωγούς *adfgp*, quod *Reiskio* placuit. — § 189, 7. περὶ] imo ἐπὶ (*glp*), ut olim dederam. — § 190, 4. ἀδικημάτων] ἀτυχημάτων *g* et *Theo* in *progymn.* c. 7., quod nescio an merito a *Reiskio* et *Bremio* in ordinem receptum sit. — § 191, 10. προτρέψασθε *Cobetus* V. L. p. 144. — § 193, 1. ἀθρόους opinor scribendum erat. — § 193, 3. αὐτῶν] imo vel αὐτοῦ cum *H. Wolfio* vel αὐτῶ, nisi delendum est. Edd. Turicc. — § 194, 2. πάρεσιν] παρίσιν *bdshq* et corr. *a*. *Inepte.* Cf. 2, 179.

Oratio II. de falsa legatione. Τρόθεισις. P. 64. vs. 1. μέγεθος μέγεθος δεικνύων *Bastius* in comm. palaeogr. p. 781. — *Ibid.* ψευδῶς συνοφαντεῖται *H. Wolfius*, ψευδὸς συνοφαντοῦντα libri. — § 2, 4. κατήγορος] debebam ἢ κατηγορία (quod *Bekkerus* ex *eik*. dederat) intactum relinquere. — § 6, 6. aut ἄν delendum aut versu seq. σώζεσθαι (*eikl*) cum *Bekkeris* scribendum erat. — § 7, 3. ὅ τι ἄν *Stephanus*, ὅ τι ἄν *ikl*, ὅπερ ἄν *p*, ὅ τι ἄν *e*, ὅ τι ἄν ceteri. — § 9, 5. ἀφ' ὑμῶν] ὑμῶν *eikl*, quod vide ne praestet. — § 11, 7. γὰρ ἄν] γὰρ *eikl* et corr. *a*, recte. — § 12, 1. οἶμαι (sed ante ὑμᾶς) *ik*, οἶμαι ceteri. Vd. ad 1, 48, 2. — § 12, 2. imo Εὐβοῶν. Vd. ad 1, 114, 4. — § 12, 6. τὴν malim abesse. *BAIT.* Cf. *Sinten.* ad *Plut.* Them. 31, 1. *Pericl.* 17, 12. — § 12, 10. αὐτῶ edd. Turicc., αὐτῶ *adshma* et *Ald.*, ἐαυτῶ *i* (*Bekk.*), ἐαυτῶ καὶ *eikl*. — § 12, 10 sq. ἔν' εἰ πως δύναίτο, ἀπολάβοι] εἰ πως δύναίτο ἀπολαβεῖν *Cobetus* in N. L. p. 229. — § 13, 10. Ἄγνούσιος *Bremius*, Ἄγνούσιος libri. — § 13, 11. κήρυκα *Bekkerus*, κήρυκας libri. Cf. § 53. — § 14, 4. imo εἰσέγειν. Vd. ad 1, 64, 2. — § 15, 2. imo εἶλω. Vd. ad 1, 85, 8. — § 16, 5. γενόμενος ἀλχημάτος primus *Dobreeus* delenda esse vidit. — § 18, 6. imo προὔβληθην, ut 1, 115, 2, 166, 3, 76, 162. Cf. 3, 130. — § extr. ψηφίσματα *Marklandus*, ψηφισμα *adiklmw*, om. *egh*. — *Ibid.* ἐκμαρτυρία. μαρτυρία *Reiskius*, ἐκμαρτυρία *adp*, ἐκμαρτυρίας *pw*, μαρτυρία *ikls*, ἐκμαρτυρία ceteri. — § 21, 5. λέγειν *Taylor*, λέγειν ἡμᾶς τῶν πρόσβειων *h*, λέγειν ἡμᾶς τῶν συμπρόσβειων ceteri. — § 22, 3. ἡμᾶς] imo πρὸς ἡμᾶς cum *Reiskio*. Cf. *Cobet* V. L. p. 274. — § 23, 8. verba ὁ τοὺς φόρους — ἐπικαλούμενος suspecta sunt *C. Scheibio* in *Jahni Ann.* 68. p. 155. Cf. ad 1, 25, 3, 181, 258. — § 26, 5. γὰρ] μὲν γὰρ *Aristides Walzii* IX. p. 375., recte. — § 30, 3. ἡγουμένου *Baiterus*, Ἀθηναίου ἡγουμένου *h*, ἡγουμένου Ἀθηναίων *eiklp*, Ἀθηναίων ἡγουμένου ceteri. — § 30, 9. λέγειν edd. Turicc., λέγειν *Φιλίππου adfghmpsv*, λέγειν *Φιλίππου* ceteri. —

§ 31, 10. τούτων ἐπεμνήσθη] τούτων ἐπιμνήσθησθαι *H. Wolfius*. Fortasse καὶ τούτων ἐπεμνήσθη. — § 33, 1. ὁ Φιλίππου πατὴρ malim abesse, coll. § 32. BAIT. — § 33, 5. ἀντιποιῆ libri. Vd. ad 1, 121, 4. — § 33, 7. εἶλες] εἶχες *Hamakerus* in *Mnemos*. VII. p. 461. — § 33, 9. imo τάνεινων cum *Bekkerus*. Vd. ad 1, 140, 6. — § 34, 6. ἐξηγγέλθη] ἐξηγγέλετο c, ἐξηγγέλλετο kl. Malim ἐξηγγέλο. BEKK. — § 34, 11. ἐκ om. arv. — § 35, 3. *Hamakerus* l. c. non οἶσθαι, sed ἀνήκεστον vel simile quid ab *Aeschine* scriptum fuisse suspicatur. Vd. *Stallb.* ad *Plat.* *Lach.* p. 196 E. *Sauppe* ad *Plat. Protag.* p. 341 D. — § 35, 6. ἠδυνήθη libri. Vd. ad 1, 84, 2. — § 36, 1. οἱ συμπρέσβεις om. edd. Turicc. — § 38, 1. εἰσήλθομεν cum *eikls Bekkerus*. — § 41, 5. imo ἐν τοῖς ἐπαίνοις, ut est in i. — § 43, 7. κατέκλιθεν d, κατέκλεισεν ceteri. Vd. ad 1, 10, 4. — § 44, 5. προσεπιπονήσαι] malim ἐπιπονήσαι. — § 44, 13. imo τάντιλεγόμενα. Cf. *Cobetus* ad *Hyperid. Epitaph.* p. 40. — § 45, 4. πρὸς τοὺς βουλευόντας glossatori debentur. *Aeschines* certe, si quid eiusmodi addidisset, πρὸς τὴν βουλήν dixisset. — § 45, 7. ἦσαν ἄξιοι *Bremius*, λέγοντες ἦσαν ἄξιοι libri, γένοιτο ἄξιοι *Hamakerus* l. c. p. 462. — § 46, 7. ὁ γραμματεὺς] vid. ad 1, 11, 5. — § 47, 1. ἐπειδὴ] ἐπεὶ *Bakius* in *Mnemos*. VIII. p. 107. — § 47, 7. Δερκύλον edd. Turicc., Δερκύλλου codd. Cf. § 140. Δερκύλον *df.* § 155. Δερκύλον d, Δερκύλον f. — § 49, 4. ἀποδεγεμένον post *Scaligerum Rinkes* (disp. de or. 1. in *Catil.* a *Cicerone* abiudicanda. Lugd. B. 1856. p. 61.) et *Cobetus* in *N. L.* p. 474., ἀποδεχόμενον *Reiskius*. — § 50, 5. et § 85, 6. ἐνταυθὶ scripsi, ἐνταυθοῖ libri. Vd. ad *Demosth.* 6, 30. — § 52, 4. μνημονικόν] vid. *Zeitschr. f. Alterthumsw.* 1837. p. 258 sqq. — § 54, 6. καὶ τὰ — *Δημοσθένους* debet *Taylor*. — § 62, 7. imo ἐκώλυσε. — § 63, 5. ἡμέρα tollendum erat. Vd. *Cobetus* in *V. L.* p. 247. Cf. ad 3, 154, 4. — Ibid. ὡς συναγορεύοιμι] συναγορεύων *Hamakerus*. Ne sic quidem locus sanatur. — § 65, 3 et 4. τῆ μὲν — τῆ δὲ] ex *Aeschinis* usu dicendi ἐν τῆ μὲν — ἐν τῆ δὲ scribendum erat. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 467. — § 65, 4. et § 67, 5. ὑστέρω *Bekkerus*, ὑστεραία libri. — § 65, 6. ἐν ἡ *Bekkerus*, ἐν ᾧ libri. — § 66, 4. διαιρετή] διττήν post *H. Wolfium Cobetus* in *V. L.* p. 353. — § 66, 5. scribe cum *Cobeto* l. c. : λόγον γὰρ μὴ προσιδέντων εἰς τὴν ὑστέρω ἐκκλησίαν τῶν προέδρων οὐκ ἐνήν εἰπεῖν. — § 66, 11. ἀμφοτέρω ἐξενέγκασθαι delet *Hamakerus* l. c. p. 463. — § 67, 1. et § 68, 7. τὸν om. libri. Vd. *acta soc. gr.* II, 1. p. 47. — Ibid. Ἐρχία pro Ἐρχιέα scripsi. Vd. ad 1, 114, 4. Spiritum asperum hic et 3, 138. cum *A. Boeckhio* (de re nav. p. 325. 371. 379. 386. 387.) et *K. Fr. Hermann*o posui. Vid. *corp. inscr. T. 1.* p. 220, 7. — § 67, 4. περὶ τῆς εἰρήνης καὶ συμμαχίας *Hamakerus* l. c. — § 67, 5. *Δημοσθένους*] imo *Φιλοκράτους*. — § 67, 6. δνεῖν *afghkm*, δύο i. Cf. ad 1, 106, 7. — § 68, 3. τὸ *Δημοσθένους Marklandus*, *Δημοσθένους* libri. — § 68, 4. εἰ δ᾿ edd. Turicc., εἰ δ᾿ τῶ γραμματεῖ libri. — Ibid. ἐπιψηφίσαι *Marklandus*, ἐπιψηφίσασθαι libri. Vid. *Sauppii epist. crit.* p. 126 sq. — § 68, 8. μὴ δέλη edd. Turicc. Vd. ad 1, 118, 6. — § 72, 2. malim

τῆς *Μυοννήσου*. — § 73, 12. τῶν πολέμων] τε πολέμων d, τῶν πόλεων l, τῶν ὀπλων ip, τοῦ πολέμου *Hamakerus* l. c. Ego ἐν τῷ πολέμῳ conicerem scribendum esse, nisi *Aeschinem* nihil aliud nisi τοὺς ἡγεμόνας scripsisse putarem. Ceterum cf. *Herod.* 9, 33, 5. ἡγεμόνα τῶν πολέμων. — § 74, 4. οὐδ' ἐνεχείρουν cum *dehklis Cobetus* in *N. L.* p. 628. — § 74, 5. § 75, 5 et 6. ἐν delet *Cobetus*. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 464 sqq. — § 75, 4. φιλονεικίαν] vid. 1, 136, 5. — § 76, 5. φυλάξασθαι malim abesse. BAIT. Item *Hamakerus* l. c. p. 464. — § 76, 6. προκαλουμένων τε *aghtw*, καὶ προκαλουμένων i, προκαλουμένων δὲ p, quod malim. SAVPP. — § 76, 12 νομῆ χρημάτων] cf. *Bakius* in *Mnemos*. VIII. p. 107 sq. — § 77, 6. non debebam ex *agm* ἀκρίτους τῶν πολιτῶν pro eo quod constanti usu dicitur τῶν πολιτῶν ἀκρίτους recipere. Cf. 3, 235. — § 80, 5. ἐν *Πρωτανείῳ* ex *aghtw Bekkerus*, ἐν τῷ *Πρωτανείῳ* ceteri, quod vide ne praestet. Cf. 3, 196. — § 80, 7. εὐθύναί libri. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 462. — § 81, 5. restitue ex i ἄ δ' ἦκουσα. — § 82, 9. ἐπὶ τὴν ὑστέρω προσβείαν delet *Hamakerus* l. c. Cf. 3, 73. *Dem.* 19, 163. — § 83, 3. αὐτὸν] αὐτὸν libri. — Ibid. ἀξιοῖ libri, ut 3, 226. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 451 sq. — § 84, 5. συμμαχίων, nisi fallor, a. BEKK. — § 86, 9. imo ἐφησθ', ut 3, 164, 224. Cf. *Dind.* ad *Lucian.* *T. 1.* p. XXIV. — § 87, 2. προδιορθοῦμαι cum *ehl Cobetus* ad *Hyperid. Epit.* 31. — § 87, 5. ἐπὶ] ταῖς ἐπὶ post *Scaligerum Hamakerus*. — § 87, 8. ἐψηφίσθη i, ἐψηφίσθαι cum *Scaligero Hamakerus*. — § 87, 9. αὐτῶ edd. Turicc. — § 87, 10. ἐξώλη cum *efkls Bekkerus*, ἐξώλη τε ceteri. — Ibid. αὐτὸν *Dindorfus* et edd. Turicc., ut 3, 111. *Andoc.* 1, 126., αὐτὸν libri. Cf. ἐξώλειαν αὐτῶ καὶ γένει καὶ οἰκίᾳ ἐπαρᾶσθαι *Demosth.* 59, 10. *Lys.* 12, 10. *Maetzn.* ad *Antiph.* 5, 11. *Weber* ad *Dem. aristocr.* 67. — § 90, 4 et 6. ἔκτη — ἐβδόμη] imo ἐβδόμη — ἔκτη coll. 3, 73. Vid. *Arn. Schaeferi Demoth.* *T. II.* p. 230, 3. — § 90, 6. εἰς ᾧ τῶν πρέσβεων delenda puto. — § 91, 1. οὐ μόνον — ἐξωμῆσαμεν] latet in his vitium. — § 91, 7. scribe παρανάγνωθι (*agp*) cum edd. Turicc. — § 93, 1. μὲν ᾧν *ahmp*, μένων *ik*, μέλλων *el*. — § 93, 6. *Παιανιέα* libri. Vd. ad 1, 114, 4. — Ibid. σεμνολογεῖ *Cobetus* *N. L.* p. 640. — § 93, 7. ὡς οὐκ εἰδόσι τούτοις] ἡμῖν ὡς οὐκ εἰδόσι τούτοις vulg., sed aut ἡμῖν cum *Stephano* delendum erat, quod vocabulum in eo codice quo scholiasta usus est non fuisse videtur, aut ex ip τοῦτο recipi debebat, cuius scripturae etiam a scholiasta mentio facta est. Mihi illud praestare visum est. — § 94, 1. ἀμφικτύνας ps, qui sic ubique. Idem *Bekkerus* ad 3, 116, 1. de *ac* narrat. Cf. *Goettl.* de *acc.* p. 266. *Voemel* *Prolegg. Dem.* § 45. — § 94, 5. καὶ μετὰ κτλ. Etiam in his aliquid librariorum culpa turbatum est. Cf. *Hamaker.* l. c. p. 467. Assentior *Reiskio* in *voc. προθύμιας* sedem corruptelae esse. — § 96, 2. ἐπὶ ταύτην *Bekkerus*, ἐπὶ ταύτην τὴν προσβείαν libri. — § 96, 6. ὄρκους *Bekkerus*, ὄρκους καὶ τῆς προσβείας libri. — § 97, 2. ἀπό. Vd. *Herbst.* in *Jahn* *Annal.* III. *Suppl.* p. 50. (1857). — § 97, 3. scribe ἐξῆμεν, ut § 108. 111. 3, 76. 140. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 449 sq. — § 97, 4. οὐδὲ *Bekkerus*, εἶτα

μη, οὔτε ceteri. — § 97, 5. ταύτων cum hmo Bekkerus, quem sequi debebam. Cf. 3, 16. 219. ad 1, 77, 7. — § 97, 6. αὐτοῖς Taylor, αὐτοῖς vulg. — § 98, 2. οὔτε γὰρ Bekkerus, οὐδὲ γὰρ libri. — § 99, 8. Ἀργᾶς, ut in Harpocrate Bekkeri scriptum est, edd. Turicc. (cf. Goettl. de acc. p. 116 sq.), Ἀργᾶς Schaeferus ad Plut. Dem. c. 4., Ἀργᾶς libri. — § 101, 2. κατελήφειμεν] κατελήφωμεν libri. Cf. 1, 170. Rectius opinor κατελήφωμεν. Vid. Lectt. Aeschin. p. 449 sq. — § 102, 4. καὶ τὸν αὐτὸν μοι τρόπον διαμείνατε vereor ut sana sint. — § 102, 8. imo δοκοῖεν. Vid. Lectt. Aeschin. p. 452. — § 103, 8. ἢ Φίλιππον deleverim. — § 104, 7. μετὰ παρρησίας Marklandus, μετὰ παρρησίας ἐν τῷ ψηφίσματι libri. — § 104, 10. malim πέλωσιν. Cf. 1, 57. — § 105, 5. Ἐπαμεινώνδας f, Ἐπαμεινώνδας ceteri. Cf. Keil in Jahni Annall. 30. p. 45. Quod vulgo additur στρατηγός (ὁ στρατηγός ip) Dobreeo auctore edd. Turicc. deleverunt. — § 105, 8. προστάσαν libri. Vd. Lectt. Aeschin. p. 463. — § 106, 4. ἀνθρωπος Saupprius, ἀνθρωπος vulg. — § 107, 3. ἀλλ' ἄν, ut est in pr. i, pro vulg. ἀλλ' ἄν ἄν scripsi. Vid. acta soc. gr. II, 1. p. 34. Simile vitium in Andoc. B, β, 6. a Maetzero correctum est. Cobetus autem (N. L. p. 374) ἀλλ' ἄν ἄν εἶπω μὴ δεόν ἢ πράξω τῶν μὴ πρ. scribi voluit. — § 108, 3. scribe παρῆμεν. Vd. ad 2, 97, 3. — § 108, 5. εὐδοκίμει] vd. ad 1, 102, 1. — § 109, 2. dele πρώτων cum Saupprio (πρώτοι λέγειν ἀγρῶν, λέγειν πρώτος dehl). — § 109, 5. τὴν τοῦ Φιλοκράτους] τὴν ἐν τῷ ψηφίσματι τοῦ Φιλοκράτους libri. Vd. acta soc. gr. I. c. p. 41. — § 109, 8. fort. ἐπανέγνω. — § 110, 3. ἐπιστομῶν — ἐκλειόντας libri. Vd. Lectt. Aeschin. p. 444. 452 sq. — § 111, 1. τὴν αὐτοῦ ex ip cum Bekkero dedi, τὴν ἐπ' αὐτοῦ ceteri libri, quod C. Scheidius in Jahni Ann. 68. p. 152. defendit. Recte H. Wolfius τὴν περὶ αὐτοῦ. Idem vitium et Dem. 18, 316. (ubi vid. Schaefer.) et alibi deprehenditur. Cf. Bastii comment. palaeogr. p. 783 sq. — § 111, 7. scribe ἀπῆσαν. Vd. ad 2, 97, 3. — Ibid. scribe συμπάρῃεν, ut § 14, 4. — § 114, 2. εἰπὼν cum defskls Bekkerus. — § 115, 4. αὐτῶν] imo αὐτῶ. BEKK. — § 116, 7. Δωριεῖς libri. Vd. ad 1, 114, 4. — Ibid. post voc. Μάγνητας Tittmanno de amphict. p. 40. auctore cum edd. Turicc. Δόλοπας addidi. — § 116, 8. Μαλιᾶς] Μαλιεῖς Scaliger, μαλαιεῖς i, μαλειεῖς ceteri libri. — Ibid. Φωκέας] Φωκεῖς libri. — § 116, 3. ἐρετρία e, ἐρετρία ceteri. Vd. ad 1, 114, 4. — § 117, 10. et 12. ἀπολήψη — χρήση libri. Vd. ad 1, 121, 4. — § 117, 12. ἀδικήσας Lobeckius ad Phryn. p. 715, ἀδικήσεις libri. — § 118, 6. ἠυχόμεθα libri. Vd. ad 1, 102, 1. — § 119, 2. εὐβοέας libri. Vd. ad 1, 114, 4. — § 120, 5. αὐτοῦ edd. Turicc., αὐτὸς ehkl et pr f, αὐτοῦ ceteri. — § 120, 6. διηγήσθαι l, διηγήσθαι Hamakerus. — § 123, 6. φαίνη libri. Vd. ad 1, 121, 4. — § 123, 10. ἢ περὶ H. Wolfius; εἴ τι ip, εἴπερ ceteri. — § 124, 1. restitui cum Bekkero Reiskii interpunctionem pro τίνες — ἀπάται; ταῦτα γὰρ κτλ. — § 125, 3. ἠδονήθη libri. Vd. ad 1, 84, 2. — Ibid. περὶ τὸ] ἐπὶ τῷ cum H. Wolfio Reiskius. Recte. Cf. ad 2, 111, 1. Cobet. N. L. p. 643. — § 126, 7. ἀγομεν — παραδίδομεν ex af Bekkerus, quem sequi debebam. —

§ 127, 2. γεγονέναι Baiterus, βασιανιζόμενοι γεγονέναι libri. — § 129, 1. ἀποδέδωκα ex gi Bekkerus. — § 130, 2. εὐδοκίμῃσει Bekkerus. εὐδοκίμησῃ libri. — § 130, 4. φροντίζειν Cobetus in N. L. p. 697. — § 131, 4. δευτέρα γρ. a. Cf. 3, 148. Maetzn. ad Lycurg. p. 255. Krueger. ad Thucyd. 1, 29, 4. — § 132, 6. πρὶν ἢ, ut 3, 25. Dem. 33, 34. 35, 3. Lyc. 128. Isae. 2, 19. Lys. 6, 11. Quamvis enim librarii ad inserendum ἢ propensi fuisse videantur (cf. varr. 3, 77, 9.), tamen non est cur πρὶν ἢ ab antiquioribus scriptoribus Atticis alienum esse statuamus (Dind. praef. Isocr. p. V. Demosth. p. IV. ed. 1. et p. XXIII. ed. 3.). Ne Elmsleio quidem, qui illud solis poetis Atticis negatum esse voluit (ad Eur. Med. 179.), G. Hermannus (ad vs. 1024.) assensit. — Ibid. ἡμᾶς aeghiklmp. — § 132, 9. et § 138, 6. ἄλκωνον gi. Cf. Göttl. de acc. p. 204. — § 133, 6. ἐπαγγελόμενος d, ἐπαγγειλαμένους (i) de conl. H. Wolfii Reiskius, ἐπηγγελμένους Hamakerus l. c. p. 468. — § 133, 12. μὴ τὰ, ut H. Wolfius correxit, in p et teste Taylore in i habetur, μὴδὲ a, μὴ ceteri. — § 133, 13. αὐτοῖς Marklandus, αὐτοῖς vulg. — § 134, 5. ἐπαγγέλλοντες edd. Turicc., cf. § 133, ἀπαγγέλλοντες libri. — § 134, 7. δεδενότας dk, δεδοκίότας fh, δεδημότας ceteri. Vd. Krueger. gr. s. v. Cobeti N. L. p. 469. — § 136, 4. τῷ H. Wolfius, τὸ libri. — § 136, 5. ἐπανέγνω post Saupprium Hamakerus. — § 136, 7. imo διηπειλοῦντο, cf. 1, 43. Vd. Cobeti N. L. p. 626. — § 138, 5. ἡμαζον ἐν] fort. ἡμαζον μὲν. — § 138, 6. ἄλκωνον gi. Vd. § 132, 9. — § 138, 7. οὐπω h, om. adefgkl et pr m, μῆπω ceteri. Fort. εἶχον δὲ A. καὶ N. παραδόντος Φαλαίκου Μακεδόνες. Dixi de h. l. in Lectt. Aeschin. p. 473 sqq. — § 138, 9. κατελείπομεν Bekkerus, κατελείπομεν libri. — Ibid. ἢ μεταπεμπομένον ex h scribendum esse primus Hamakerus l. c. p. 469. animadvertit. — § 139, 4. ἐπὶ] imo τὴν ἐπὶ. — § 140, 8. καὶ τοὺς] imo καὶ τοὺς ἐπὶ τοὺς. REISK. p. 711., cf. § 94. 142., καὶ τοὺς εἰς H. Wolfius, καὶ τοὺς πρὸς Brodaeus, τοὺς ἐπὶ τοὺς Dobreeus. — § 142, 2. βρωιωτῶν e. — § 142, 8. ἐπὶ] imo τὴν ἐπὶ. REISK. Cf. § 139, 4. — § 142, 11. Φάλαικος Dobreeus, Φάλαικος ὁ τύραννος gr, Φάλαικος τύραννος ceteri. Cf. § 105, 5. — § 144, 6. φημίξωσι edd. Turicc., φημίξουσι eshiki et Ald., φημίξουσι dv, φημίξωσι ceteri. — § 145, 4. καὶ συνοφαντία] συνοφαντία d, τῆ συνοφαντία cum Scaligero Taylor. — § 146, 9. καὶ καλῶς] aut delendum καὶ aut legendum εὐ καὶ καλῶς. MARKL. — § 147, 1. σὺ μὲν γὰρ] σὺ μὲν οὖν (ps et teste Bremio v) Reiskius, σὺ μὲν cum ceteris libris Bekkerus. Cf. acta soc. gr. I. c. p. 40. — § 147, 2. ὡς] ὡς καλῶς de conl. Marklandi Reiskius. Frustra. nam ὡς ἐπαιδευθῆν i. q. πεπαιδευμένος. BEKK. T. V. p. 698. Latet adhuc vitium. — § 147, 9. εἶναι — ἰερεῖα perverse collocata sunt. — Ibid. φατρίας] φρατρίας cum Brodaeo Bekkerus et edd. Turicc. Vd. Lobecki Paralipp. I. p. 15. — § 148, 6. δὲ] malim δ' ὁ. BEKK. — § 148, 7. ἐγγραφῆς Saupprius, ἐνεγγραφῆς libri. — § 148, 8. λειποταξίον libri. Vid. Lectt. Aeschin. p. 467. — § 150, 1. δὲ] δὲ καὶ ex i edd. Turicc. Cf. § 167, 1. — § 150, 6. παιανικῶν libri. Vd. ad 1, 114, 4. — § 153, 4. καὶ τὰ] κατὰ cum

Wetsio (de hyperb. 2. p. 5.) edd. Turicc. — *Ibid.* μὴ *Casaubonus*, μηδέποτε *Reiskius*, cf. 3, 99, 229. *Xenoph. Anab.* 4, 4, 15., οὐ mg. *Bernardi*, om. cum codicibus *Bekkerus*. — § 153, 6. γενέσθαι malim abesse. SAVPP. — § 153, 13. μὲν om. pr. d. — § 154, 2. ἐν τῇ πόλει ἡμῶν ἐπιδημῶν ex *i Bekkerus*, quod praestat (cf. *Maetzn.* ad *Lycurg.* p. 178.), nisi vv. ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν cum edd. Turicc. delenda sunt. — § 155, 2. ἀπορίας αὐτῶ edd. Turicc., ἀπορίας αὐτῶ aev, αὐτῶ ἀπορίας g, ἐαυτῶ ἀπορίας p, ἀπορίας ἐαυτῶ ceteri. — § 155, 9. Ἄγνούσιον *Bremius*, ἄγνούσιον libri. Vd. ad 2, 13, 10. — § 155, 10. *Κηφισιά Cobetus*, *Κηφισιέα Palmerius*, κηφισία εφκίω, κηφισία agm, κηφισία d. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 442. — § 156, 2. ταύτας edd. Turicc., ταύτας τῶν λόγων ex *i Bekkerus*, τῶν λόγων ταύτας ceteri, sed εφκίω deinde vs. 3. νέους τῶν λόγων pro νέους. „glossema ortum fuerit ex 1, 117, 3.“ Edd. Turicc. — § 156, 3. καὶ κέχρηται om. aefghklmsv. — § 156, 6. αὐτοῦ edd. Turicc., ἐαυτοῦ ex *i Bekkerus*, αὐτοῦ ceteri. — § 156, 7. ἀμπελουργίω cum s edd. Turicc., ἀμπελῶνι (ip) *Bekkerus*. — § 158, 3. αὐτὸν τὸ cum Harpocrate p. 160. et *Photio* p. 463. *Bremius*, τὸν *Bekkerus* cum *Reiskio*, αὐτὸν τὸν edd. Turicc., αὐτὸν codices. Vd. *Maetzn.* ad *Antiph.* p. 166. *Sauppii* epist. crit. p. 53. — § 158, 9. ἐπανρεῖ, ut 3, 135. in h est, *Hagen* (progr. scholae Dürensis a. 1854), ἐπηῶς *Fr. Thierschius* gr. gr. § 232, 55. — § 159, 7. τῶν κατηγορημένων malim abesse. SAVPP. — § 161, 8. γενομένους cum *Marklando* edd. Turicc. — § 163, 5. συμπρέσβων] πρέσβων cum defhklp *Bekkerus*, om. edd. Turicc. — § 164, 1. et 2. πεπρέσβευνα — παρακαλῶν *Hamakerus* in *Mnem.* VII. p. 472. — § 164, 8. ἐμαχέσασθε ex *i Bekkerus*. — § 165, 6. θεωρεῖν vereor ne corruptum sit. — § 166, 7. τοῦτ' agmv. — § 167, 1. fort. δὲ καὶ πον. SAVPP. Cf. § 150, 1. — § 167, 9. ἄρχοντας *Bekkerus*, συνάρχοντας libri. — § 168, 8. καὶ τοῖς μέρεσιν delet *Hamakerus* l. c. p. 474, καὶ τοῖς om. e. — § 169, 8. ἀπό] imo ἀπὸ τοῦ. — § 169, 9. περὶ τὸν γ. κίνδυνον] vulgo καὶ τὰ περὶ τὸν γ. κίνδυνον, sed τὰ omissum est in agmv, καὶ autem delendum esse *Sauppius* vidit. Cf. eius epistola crit. p. 128. — § 171, 5. ὑμᾶς οὐκ *Reiskius*, οὐ. οὐκ e, οὐ οὐκ kl, ὑμᾶς ceteri. Cf. comm. de partic. negg. II. p. 24. — § 172, 2. τῶν] τῶν μὲν *Emperius*. — § 172, 9. τοῦ πολέμου delendum esse *Hamakerus* l. c. monuit. — § 173, 2. imo ἐτειχίσασμεν μὲν. BEKK. — § 173, 4. προκατεσκευασάμεθα eklp, παρεσκευασάμεθα i, κατεσκευασάμεθα dsh, quod malim, coll. *Andoc.* 3, 5. SAVPP. Vd. *Jahni Annal.* 34. p. 258. — § 173, 5. „fort. τετρακοσίους, cf. ad *Andoc.* 3, 5.“ Edd. Turicc. — § 173, 8. τοὺς τρόπους *Scaliger*. Cf. *Xen. anab.* 3, 1, 42. — *Ibid.* δι' Ἀλγινήτας *Andocides* 3, 6. — § 175, 2. τμηθῆναι *H. Wolfus* et *Valckenarius* coll. *Andoc.* 3, 8., νευθῆναι aefhlm, νευθῆναι ceteri. — § 175, 7. πλοῖμους el, πλοῖμους ceteri. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 466. — § 175, 8. πλεῖν? Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 438 sq. — § 176, 2. δι' Ἀργείους delet *Dobreeus*, ὑπ' Ἀργείων vs. 3. delet *Hamakerus*. Cf. § 18. — § 177, 2. γεγεννημένοι πολῖται cum *Dobreeo* malim abesse. BAIT. πολῖται quidem non potest abesse.

§ 177, 5. προαιρούμενοι *Emperius*. — § 177, 9. ἡμῶν (quod in *i* post τὴν πόλιν collocatum est, cf. varr. § 178, 3.) om. edd. Turicc. — § 177, 10. τὸ μὲν *Bekkerus*, καὶ τὸ μὲν codd., quos *Schüllerus* *Andoc.* p. 102. sequitur. — § 177, 13. πολέμοις *Brodæus*, πολεμίοις codd. — § 179, 1. μὲν οἱ delet *Hamakerus*. — § 179, 4. μὲν τὰ μικρά] τὰ μικρά ip, τὰ μικρά μὲν dshs. — § 179, 6. πρόνοιαν cum *Ald.* edd. Turicc., πρόνοιαν ὑμᾶς p, ὑμᾶς πρόνοιαν i (*Bekk.*), quod vellem retinuissem, ἡμῖν πρόνοιαν g, πρόνοιαν ἡμῶν v, ἡμῶν πρόνοιαν ceteri. — § 180, 6. imo ἐστὲ. Sed cf. *Dem.* 47, 44. *Lys.* 12, 97, 20, 29. — § 181, 10. φοβερά malim abesse. — § 182, 3. κινδύνα] εὐεργέτη eks, κινδύνω εὐεργέτη aghm. — § 183, 4. βαρβάρω] καὶ βαρβάρω *Dobreeus*.

Oratio III. in Ctesiphontem. Ἐπόθεσις. P. 117, 22. εἰ δὲ μὴ] fort. εἰ δὲ καὶ. — p. 118, 1. καιρὸν τὸν] καιρὸν libri. — p. 118, 13. κατὰ τὸν πρὸς Ἀλέξανδρον cum a *Bekkerus*, τὰ κατὰ τὸν Ἀλέξανδρον ceteri libri, κατ' αὐτὸν πρὸς Ἀλέξανδρον con. *Sauppius*, ego κατ' Ἀλέξανδρον malim.

§ 2, 6. ἔξει a, ἔξον ἢ d, ἔξην z idque *Bekkerus* coniecerat, ἔξει con. edd. Turicc. idemque sed deletis verbis ὡς οἱ νόμοι κλεῦσιν *Bakius* in schol. hypomn. vol. IV. p. 315 sq. — § 2, 11. δομοὶ z. — § 3, 2. καταλέλυται] κατημέληται z. — § 3, 9. nollem ex agmnp κοινήν οὐκέτι suscepissem pro οὐκέτι κοινήν. — § 3, 10. εἰσαγγέλειν d, εἰσαγγελεῖν ex mg. *Bern. Reiskius* probantibus *Bakio* l. c. et *Hamakero* in *Mnem.* VIII. p. 1. — § 4, 1. καὶ ante τὰς κρίσεις om. z. — § 6, 12. εὐ ante εἰδῶς om. z. — § 7, 3. μικρὸν ἠγεῖσθαι] ἠγεῖσθαι amn, ἠγεῖσθαι μικρὸν cum egklp *Bekkerus* et edit. Turicc. — § 7 extr. εἰς τῆνδε τὴν ἡμέραν celknp, τῆδε τῆ ἡμέρα *Bakius*. Cf. *Hertlein.* progr. Werthheim. 1859. p. 22. — § 8, 10. τῶ νόμῳ] praestat τοῖς νόμοις (celkp). — *Ibid.* vv. καὶ τῇ πόλει *Bakius* l. c. p. 317. delenda esse vidit. — § 10, 10. οἱ δικασταὶ om. z. — § 11, 5. recte κρεῖττους ex h *Bekkerus*. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 437 sq. — § 11, 8. ἐστὶ μέτριος] μέτριος e, ἐστὶ μέτριος ἐπὶ uadfgm et *Ald.*, μέτριός ἐστι *Taylor.* recte. Cf. *C. Scheibius* in *Jahni Annal.* 68. p. 153. — § 11, 10. imo προσγράφοι, ut vidit *Bakius* l. c. p. 417 sq. Idem error § 203. in omnibus codd. est praeter h. Cf. varr. *Dem.* p. 1095, 28. — § 12, 3. εὐθῦναι libri. Vd. ad 2, 80, 5. — § 14, 6. aut προσεῖπων (προεῖπων ex q *Reiskius*) aut εἶναι (οἶμαι con. *Stephanus* et post eum *Naber* in *Mnem.* III. p. 413.) corruptum esse visum est. Cf. *Sauppi.* ad *Plat. Protag.* p. 311 E. — § 14, 10. πλέον. Vid. ad 2, 175, 8. — § 15, 6. κλεῦει vide ne rectius absit. — § 16, 9. imo ταύτων. Cf. ad 1, 77, 7. — § 17, 4. ἐξείργασμαι (corr. h et fort. a) *Bekkerus*, ἐξείργασται ceteri. — § 17, 5. υπεύθυνος, εἰ — εὐθύνη; ita vulg. Vd. *Maetzn.* ad *Lyc.* p. 317. Cf. infra § 219. — *Ibid.*

ἠ
εὐθύνα m, εὐθύνη ceteri codd. Vd. ad 2, 80, 5. — § 18, 2. ἱερεῖς libri. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 441. — § 19, 3. διαχειρίζοντας *Bakius* l. c. — *Ibid.* προσόδων delet *Bakius*. — § 20, 2. διδόναι coll. §. 15. delet *Cobetus* in *N. L.* p. 103. — § 20, 3. τὸν — συνθροπὸν cum

Lambino et mg. Bern. edd. Turicc., τὴν — συνδρασκόν cum Reiskio Bekkerus, τῶν — συνδρασκῶν libri praeter *desfhl*, in quibus quae inter didόναι et ὑπὸ leguntur omissa sunt. — § 20, 4. ἀγεί H. Wolfius, ἀγείν libri. — § 20, 7. αὐτοῖς Bekkerus et edd. Turicc. — § 21, 2. εὐδύς *ekl*, recte. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 467. — § 21, 3. ἀρχὴν delet Hamakerus Mnemos. VIII. p. 1. Sed cf. § 31. Utroque loco (coll. § 26.) ἀρχῆς scribendum esse Orellius suspicatur. — § 21, 7. ἀναθεῖναι ἀνάθημα z. — § 22, 8. ἀνάλωσα z. — § 24, 1. κενός Stephanus, κοινός libri. — § 25, 5. πρὶν ἢ] πρὶν n. Vd. ad 2, 132, 6. — § 25, 7. νεώριον Dobreeus, νεωρῶν ἀρχὴν Stephanus, νεωρίων ἀρχὴν libri. — § 26, 4. λόγον] λόγους libri. Cf. § 11. 15. 24. 31. cett. Cf. C. Scheibius in *Jahni Ann.* 68. p. 158. — § 27, 5 sq. καὶ Κτησιφῶντα μάρτυρας] μάρτυρα καὶ κτησιφῶντα *ek*, μάρτυρα Hamakerus l. c. p. 2. recte. — § 27, 8. Δημοσθένους ψήφισμα z. — Ibid. ἀγορᾶν] ἀγορὰς Bakius. — § 27, 11. imo ἐπιμνησομένου, ut est in codicibus praeter *aeklp*. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 457 sq. — Ibid. ἐπὶ τὰ τσίχη Reiskius deleri vult. Cf. *Westerm.* ad Dem. 18, 288. — § 27, 12. ἔχοι k. Vd. *Zeitschr. f. Alterthumsw.* 1839. p. 1245. C. Scheib. in *Jahni Ann.* 68. p. 153. — § 27, 13. et 14. scr. τὸ ψήφισμα. ΨΗΦΙΣΜΑ. Non obstat § 31. — § 28, 1. imo εὐδύς (*ek*). Vd. ad 3, 21, 1. — § 30, 3. καταλείπονται *cdesfhkq*, καταλείπονται p, καταλίπονται l, καταλίπονται *agm*. Recte C. Scheibius l. c. p. 155. καταλίπονται, sed deletis verbis τούτους αἰρετούς ἀρχοντας εἶναι, scribi iubet. — § 31, 10. ἐξελέγω Ste

phanus, ἐλέγξω l, ἐλέγξω gn, ἐξελέγξω ceteri. — § 34, 2. τῇ ἐκκλησίᾳ expunxerim. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 467. — § 35, 7. ἀπολογίαν] ἐκκλησίαν z. — § 36, 2. τῇ γραφῇ τῆδε cum edd. Turicc. ex *agmp* suscepti. Vellem vulgatum τῆδε τῇ γραφῇ retinuissem. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 468. — § 39, 4. νομοθέταις Dobreeus, νομοθέτας libri. — § 39, 7. περὶ om. *acdfghmnq*. — § 41, 6. ἔτεροι δ' ὅτι ὑπὸ κτλ. Cobetus in N. L. p. 101. — § 41, 8. recte Cobetus l. c. p. 103 sq.: ἀφίσσαν ἐλευθέρους, μάρτυρας τοὺς Ἑλλήνας ποιούμενοι (deletis voce. τῆς ἀπελευθερίας, quae in *ekl* post τοὺς Ἑλλήνας posita sunt). — § 42, 5. ἀρετῆς ἔνεκα *ekl*, ἔνεκα ἀρετῆς ceteri. Illud praetuli, quod idem ordo verborum in decreto est. Cf. § 49. 246. 10. Praeterea ἔνεκα apud Aeschinem quater tantum (2, 150. 152. 167. 3, 240.) antepositum, ceteris locis, qui sunt septendecim, postpositum reperitur. — § 43, 4. τιμαῖς om. *acdfghmn* debebantque G. Herm. ad Aesch. *Agam.* 1610. et C. Scheibius in *Jahni Ann.* 68. p. 154. — § 43, 8. ἐνώπιον] imo ἐναντίον. Vd. Cobet. N. L. p. 97. — § 44, 4. ἠνωχλεῖτο *aefghmn*, ἐνωχλεῖτο *cdkl*, ἠνοχλεῖτο vulg. (edd. Turicc.). Cf. *Voemel.* *Prolegg.* Dem. § 67. — § 44, 12. μηδ' *Sauppius*, μηδ' libri. — § 45, 3. et 4. στεφανομένους delet Cobetus l. c. — § 45, 5. τοῖς τραγωδοῖς delet Hamakerus inconsiderate. De articulo cf. § 154. 176. — § 45, 8 sq. ἀπούσης — δημοτῶν cum *Taylor* Hamakerus pro glossa marginali habet idemque etiam v. ἀνακηρύττεσθαι deleri vult. — § 47, 8. τινὰ]

τῶν πολιτῶν τινὰ Hamakerus Mnemos. VIII. p. 4. — § 47, 10. ὑμῶν H. Wolfius, ὑμῶν ἢ τοῖς στεφανοῦσιν libri. — § 48, 4. σὲ om. z. — § 50, 9. γράφειν *el* idque Bakius l. c. p. 318. restitui vult; ego γράμματα (om. l) abesse malim. — § 51, 2. εἶναι om. z. — § 51, 5. Παιανιέα libri. Vd. ad 1, 114, 4. Didymum (p. 317. *Schm.*) h. l. Παιανέα χωρὶς τοῦ i scribi voluisse Harpocratio narrat. — § 53, 4. μὲν ἀληθῆ] ἀληθῆ μὲν Cobetus N. L. p. 351. Cf. C. Scheibii *Lectt.* Lyss. p. 301. — § 53, 6. ὅτω] ὅτον vel ἐν ὅτω C. Scheibius in *Jahni Ann.* 68. p. 160. — § 53, 7. ὥστε *ek*, ut § 96, 4., ὡς ceteri. Cf. *Maetzn.* ad *Antiph.* 1, 28. — § 53, 9. προσωμολογημένα cum *cdsh* Cobetus ad *Hyperid.* *Epit.* p. 31. — § 53, 10. φέγεσθαι languet. Sensui sufficeret ἀπολέσθαι. Cf. § 131. Edd. Turicc. — § 55, 6. καιρῶν] καιρῶν αὐτοῦ z. — § 55, 10. θέλω edd. Turicc. Vd. ad 1, 118, 6. — § 55, 12. ἄξιον] ἐλξιν Cobetus Mnemos. VIII. p. 161. — § 56, 2. ἐγὼ τε ἀποκρίνομαι] ἐγὼ τε ἀποκρίνομαι *dq*, ἐγὼ τε ἀποκρίνομαι p, ἐγὼ (ἐγῶγε conii. *Sauppius*) ἀποκρίνομαι edd. Turicc., ἐγὼ τί ἀποκρίνομαι Bakius, deleri vult Hamakerus l. c. p. 4. Ego haec duo τε ἀποκρίνομαι deleta velim. — § 56, 5. ἐπακούειν] ὑπακούειν libri. Illud *Marklandus* vidit necessarium esse posuitque Bekkerus in ed. Oxon. Cf. Bakius l. c. et Cobetus N. L. p. 521. — § 57, 1. διαίρεις *agmp*, διαίρη ceteri, ut 2, 121. Cf. *Porro* ad *Xen. Cyrop.* 5, 2, 6. C. Scheibius in *Jahni Ann.* 68. p. 154. — Ibid. θέλωσι edd. Turicc. Vd. ad 1, 118, 6. — § 57, 7. αἴτ. γεγεν.] γεγεν. αἴτ. *ekl*, sed cum *Taylor* abesse malim. BAIT. — § 58, 3. περιμείναντας Reiskius. Vd. ad vs. 6. — § 58, 6. dele vv. μετασχεῖν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου. Cf. Hamaker. Mnemos. VIII. p. 5. — § 59, 4. ἐπὶ τοὺς λογισμούς et vs. 6. κατὰ τῶν λογισμῶν malim abesse. Priora maluit etiam Dobreeus. SAVPP. — § 59, 7. ἡμῶν, ut est in z, Stephanus, ὑμῶν libri. — § 60, 6. πρὶν ἂν Reiskius in *Conj.* p. 66., πρὶν libri. — § 60, 10. ἐγκαταλαμβάνη] καταλαμβάνη? — § 61, 2. καὶ τοὺς παρ' ἐκείνου πρέσβεις H. Wolfius, καὶ οὐκ ἀναμείναντα τοὺς πρέσβεις *ekl*, καὶ τοὺς παρ' ἐκείνου πρέσβεις οὐ παραμείναντα a, καὶ τοὺς παρ' ἐκείνου πρέσβεις οὐκ ἀναμείναντα n, καὶ τοὺς παρ' ἐκείνου πρέσβεις οὐκ ἀναμείναντα ceteri. — § 61, 3. τῶν Ἑλλήνων cum *agmn* deleri vult C. Scheibius l. c. p. 154. — § 62, 6. ἐπήει χρόνος delet Hamakerus l. c. p. 8. Cf. *Bak.* ib. p. 422. — § 63, 8. ἀπό, ut est in q, cum H. Wolfio Bekkerus, ὑπὸ ceteri libri. — § 63, 10. ἔδωκε *ekl*, δέδωκε ceteri. — § 64, 7. περιμενεῖτε mg. Bern., Steph., Bekkerus in ed. hal., cf. Cobeti N. L. p. 65. Hamakerus l. c., περιμείναιτε conii. *Sauppius*. — Ibid. παρακαλοῦντας cum *Marklando* Cobetus l. c. coll. § 68. Sed cf. § 58. 2, 60. — § 64, 10. ποιήσασθε Bekkerus in ed. hal., recte, ut opinor. — § 65, 8. μηδὲ Bekkerus, μήτε libri, quos *Maetzn.* ad *Antiph.* p. 196. sequitur. — § 65, 9. παρήγγελλτο Cobetus N. L. p. 422. Sed cf. § 90. — § 66, 4. κατακοινώσαντας ex h. Reiskius. — § 67, 3. προάγων *gklmn*, fortasse rectius. Vd. *Funkhän.* ad Dem. androt. p. 611, 8. *Dindorf.* in *Stephani thes.* s. v. — Ibid. vv. ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμέρᾳ Bakio l. c. suspecta sunt. — § 68, 1. ὦ Ἄθη.

ναῖοι edd. Turicc., ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι libri. Vid. spec. edit. Aesch. p. 19 sq. — § 68, 2. ὑμέτεροι Ald., ἡμέτεροι codd. — § 68, 5. ὑμᾶς Ald., om. ekl, ἡμᾶς ceteri. — § 69, 2. ἐν δὲ τῇ] imo ἐν τῇ. — § 69, 3. ἀνεγνώσθη δόγμα Taylor, τῇ οὐδὲ ἐπὶ δέκα ἀνεγνώσθη δόγμα ekl, ἀνεγνώσθη δόγμα τῇ οὐδὲ ἐπὶ δέκα ceteri. — § 70, 3. rectius ἀναγράφεσθαι ek (ἀναγεγράφεσθαι l). Cf. Bakius . . c. p. 321. — § 71, 7. παρῆμεν Cobetus V. L. p. 34. Sed vid. Schneidewini Philolog. XIII. p. 613. — § 71, 8. προκαταλαβὼν τὸ βῆμα Δημοσθένους ekl et mg. Bern., recte. Cf. Hamakerus l. c., qui et παραλείπων scribendum esse censet. — § 72, 5. αὐτοῦς] εὐθὺς Bakius. Sed vd. C. Scheibius l. c. p. 160. — § 72, 10. imo προσβιασαμένου, ut Reiskius voluit. — § 73, 3. τοῦ ante ἐλαφροβλιώνος om. z. — § 73, 6. εἰς Μακεδονίαν cum ekl Bekkerus, recte. Sic Aeschines semper. Cf. 3, 145. 2, 134. 146. 3, 138. 1, 120. 2, 149. 164. 3, 162. — § 74, 2. Φιλοκράτης et vs. 4. Δημοσθένους recte delet Bakius. — Ibid. scribe ἐν τῷ ψηφίσματι. — § 74, 4. vv. ἐν ᾧ γέγραπται cum Marklando delenda esse puto. — § 75, 3. dele πρόεδρος cum ehklp. — § 75, 7. ἀπέδωκε ekl, ἐπέδωκε ceteri, ἔδωκε Hamakerus Mnemos. VIII. p. 7. — § 76, 8. scribe ἀπῆσαν. Vd. ad 2, 97, 3. Quod post ἀπῆσαν in codicibus additur εἰς Θήβας cum Taylore deleti. — § 76, 9. προὔπεμψεν Taylor, τοὺς πρέσβεις προὔπεμψεν libri. — § 77, 2. κόλαξ] κόλαξ ὡς Ἀθηναῖοι z. — § 77, 11. παρενόμει ex cfghkmn edd. Turicc., παρηνόμει vulgo. Vd. Lectt. Aeschin. p. 446. — § 78, 2. καὶ et πονηρός delet Bakius l. c. — § 78, 8. κατὰ τὴν πρεσβείαν om. cp. His facile careas. BEKK. — § 78, 9. μόνον cum el om. Cobetus ad Hyperid. Epit. p. 36. — § 80, 2. τὰς τε] τὰς μὲν Reiskius. — § 81, 4. δὲ delet Hamakerus. — § 81, 6 sq. vv. μετὰ δειλίας — ζηλοτυπίας cum Bakio l. c. p. 323. C. Scheibius l. c. p. 156. et Hamakerus l. c. delenda esse videntur. — § 82, 1. οἱ τῆ τῆς πόλεως προσπολεμοῦντες ἡσυχία Reiskius, οἱ τῆ τῆς πόλεως πολεμοῦντες ἡσυχία γρ. h, οἱ τῆς πόλεως προσπολε-

μοῦντες ἡσυχία agmp. οἱ τῆς πόλεως προσπολεμοῦντες ἡσυχία n, οἱ τῆς πόλεως προσπολεμοῦντες ἡσυχία cd et Ald., οἱ τῆς πόλεως προσπολεμοῦντες ἡσυχία fh, οἱ προσπολεμοῦντες τῆ τῆς πόλεως ἡσυχία eklz. — § 82, 6. scribe Σέρρειον. Vd. Lectt. Aeschin. p. 463. — § 82, 7. καὶ μυρτίσκην kz, καὶ μυρτίσκην cd/h, καὶ Μουρτίσκην cum vulg. Bekkerus, om. aeghmp; τὸ Μυρτινόν apud Dem. p. 234, 13., Μυρτανόν Harpocr. — Ibid. Γάνος καὶ Γανίδα] γάνος καὶ δάνδια l, γάννος καὶ δάνδια e, γάνος agmn. Fortasse Γάνον καὶ Γανίδα. Illud est in p. Harpocratio (c. Suida): Γάνος θηλυκῶς καὶ Γανίδα, Ἀλσίνης κατὰ Κτησιφώντος. χωρία ἐστὶ Θρακικὰ, ὡς Ἀρτεμίδωρος. Cf. Xenoph. Anab. 7, 5, 8. — § 82, 8. scribe ἦσμεν. Vid. Lectt. Aeschin. p. 451. — § 83, 6. μετὰ Χαριδήμου. Vd. Droysen in Zeitschr. für Alterthumsw. 1839. p. 815. Cf. Voemelii Prolegg. in or. de Halonneso p. 46. — § 83, 7. ἐπιστρατεύσαντας] πρεσβεύσαντας cum ekl Bakius. — § 84, 3. et 6. imo Εὐβοῶν, ut olim Bekkerus. Vd. ad 1, 144, 4. — § 85, 5.

scr. Ἐρετριῶς. — Ibid. ὑμῶν z. — § 85, 9. restitue πεζῇ ex ekl et § 96, 2. πεζῇ ex el. Cf. § 97. 102. 136. 163. Idem nunc Thucyd. 6, 33. Xen. Cyrop. 2, 4, 18. Dinarch. 3, 10. ex optimis libris positum est (Maetzn. ad Lyc. 70.). Vd. Schaefer ad Dem. p. 729, 20. Cobeti N. L. p. 341. — § 85, 11. καὶ ante κυριον ponit Marklandus. — § 86, 3. τάχιστα expunxerim. SAVPP. — § 87, 1. ἐνεκωμιάζεν ekpz, ἐνεκωμιάζεν l, ἐνεκωμιάζεν ceteri. Videtur mendum subesse. — § 87, 2. κατακευλημένον mn, κατακευλημένον ac, κατακευλισμένον ceteri. Vd. ad 1, 10, 4. — § 87, 4. οὐδὲ Bekkerus, οὐτε libri. — § 88, 5. ἀφείσαν ὑποσπόνδους Bekkerus, ὑποσπόνδους ἀφείσαν ekl, ἀφείσαν ὑποσπόνδους ceteri. — § 88, 7. fort. τάχιστα. — § 88, 9. αὐτοῦ, ut est in z, edd. Turicc., αὐτοῦ acdgm, εαυτοῦ ceteri. — § 90, 2. scribe καταλιπών. Cf. ad 1, 122, 8. Quid sit ἐγκαταλείπειν, vid. 2, 117. 161. 3, 170. 232. Cf. Bakius in Mnem. VIII. p. 112. — § 90, 4. et 5. εἰς μέσον — Φιλίππων et δ' delet Hamakerus l. c. — § 90, 10. κωλύσατε mg. Bern. et Marklandus, ἐκωλύσατε h et γρ. gm, κωλύσατε ceteri. — § 91, 5. scribe ἐξεωνέτο. Vd. Lectt. Aeschin. p. 446. — § 91, 7. rectius opinor, πρότερον. Vd. Krueger. gr. gr. 50, 8, 10. — § 91, 11. καὶ Θεβαίων] καὶ ἡ Θεβαίων cum Stephano edd. Turicc. Cf. Isae. 2, 4. Dem. p. 645, 4. 1187, 7. 1189, 4. Seidler ad Eurip. El. 429. G. Herm. ad Soph. Oed. C. 812. — Ibid. τῷ γράψαντι τὴν συμμαχίαν delet Hamakerus l. c. Sed ne sic quidem hic locus sanatur — § 92, 6. ἀντικαταλλαξάμενος ἀντὶ τούτων, εὐφ. edd. Turicc., ἀντικαταλλαξάμενος, ἀντὶ τούτων εὐφ. Bekkerus. — Ibid. εὐφημίας ἔνεκα προσγράψας om. z. — § 92, 7. Καλλιθέας] καὶ Καλλιθέας eklz et mg. Steph. — § 93, 1. τὴν δὲ συνεδρίαν Hamakerus. — § 93, 4. Latet hic aliquid vitii. Violenter Hamakerus: ὡς δεῖ τὴν πόλιν τὰς βοηθείας προῖκα ποιείσθαι τοῖς — Ἑλλήνων (resectis verbis τὰς δὲ συμμαχίας — εὐεργεσίας). — § 93, 7 sq. τὴν Καλλίου — συμμαχίαν delet idem. — § 96, 2. restitue ex el πεζῇ. Vd. ad 3, 85, 9. — Ibid. καὶ ἄλλους cum ekl Bekkerus. — § 97, 10. ἱππέας ekl (Bekk.), ἱππεῖς ceteri. Vd. ad 1, 114, 4. — § 98, 2. aut πλέον (ekl) aut πλείους (q) scribendum erat. Sed vd. Lectt. Aeschin. p. 438. — § 98, 4. ἀπὸ πάντων] ἀπάντων el, ὑπὸ πάντων Bekkerus olim idque et Bremius probavit et Cobetus in V. L. p. 198 sq. Vid. L. Herbst in Jahrb. Ann. III. Suppl. p. 48 sqq. — § 99, 1. ἀνθρωπος Dindorfus, ἀνθρώπος libri. — § 100, 3. κενότερον ex n Dindorfus, καινότερον adfghkmr, κενότερον ceteri. — § 100, 7. συστρέψας dubito num omisso obiecto (εαυτὸν v. τὸ πρᾶγμα) recte dicatur. — § 100, 8. κελύων] καὶ κελύει ekl, malim abesse. Cf. 2, 19. — § 100, 9. imo Ἐρετριῶν. Vd. ad 1, 114, 4. — § 100, 12. aut εἰς Ὀρεὸν aut πρὸς τοὺς Ὀρεῖτας interpolatum est. Ne αἰρεῖσθαι quidem post ἐλέσθαι offense caret. Sed etiam aliis corruptelis hic locus laborat. — § 100 extr. εἶναι cum Taylore delet Rinkes et Cobetus N. L. p. 519. Cf. Krueger. ad Thucyd. 1, 44, 1. Voemel. ad Demosth. 15, 33. — § 101, 1. ἐπειτα] fort. ἐπειτ' αὐ. SAVPP. — Ibid. ἀπαντ' ὦν Sauppis, πάντων ekl,

ἀπάντων ceteri. Nondum hic locus persanatus est. — § 101, 3. ὑμῖν *Ald.*, ἡμῖν codd. — § 103, 5. δι' ὃ, ut est in z, cum *Bremio* edd. Turicc., δι' οὐ cum *H. Wolfio Bakius*, διὸ libri. — § 103, 11. ἐπαγγελοῦμενον cum *Stephano Bekkerus*, ἐπαγγελομένου *dmn.* — § 104, 6. *Δημοσθένης τοῦ δωροδοκῆματος* delet *Hamakerus*. — § 105, 2. ὅτι δ' ἀληθῆ z. — § 105, 8. ἐνεστὶν *efgkln.* — § 105, 9. α] ὁ cp et mg. *Stephani*. — § 107. 1. dele ἀνδρες, quod *Bekkerus* addidit. — § 107, 4. ἀκραγαλλίδααι h, ἀκραγαλίδααι t, Κραγαλίδααι edd. Turicc. Vd. *Sauppii* epist. crit. p. 54 sq. *Keilius* in Zeitschr. für Alterthumsw. 1852. p. 254. *Preller* in Berichte über die Abhandlungen der Leipz. Gesellsch. der Wissenschaften 1854. III. p. 119 sqq. — § 108, 2. Κραγαλίδααι edd. Turicc. — § 108, 5. *Προναία* edd. Turicc., item § 110. 111. Sed vd. *Wieseler* Die Delphische Athena c. 1. *Stoll* in Jahni Ann. 52. p. 267 sq. — § 109, 8. καὶ φωνῆ addiderunt edd. Turicc. Cf. § 120. 2, 115. — § 111, 7. θύσειεν *ehl*, θύσαι n, θύσαιεν ceteri. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 452 sq. — § 112, 2 sqq. μαντεία. ΜΑΝΤΕΙΑ. [οὐ πῶν — ἀνταῖς.] Ἀκούσατε τῆς ἀράς. *APA*. Ἀναμνησθε τῶν ὄρκων — συνάμοσαν. *OPKOI*. *Scheibius* in Jahni Ann. 68. p. 160. — § 112, 7. τεμένει ex p et *Pausan.* 10, 37, 6. edd. Turicc., τεμένη ceteri libri. — § 112, 9. *APA*. *OPKOI*. *Sauppius*. — § 114, 9. ἡ δυνάστην et δημοκρατουμένης coll. § 158. delet *Hamakerus*. — § 115, 4. μάημ Διογνήτον τοῦ Ἀναφλυστίου. *BAIT.* — § 115, 6. ἔνεα libri praeter *agmn* omnes, quod servare debebam. — § 115, 7. Λέκιον *F. A. Wolfius*, ἐξ Ὀλου *ehkl*, Λέκιον libri. — § 116, 6. ἀνέθμεν cum *Harpocrate* s. v. ἐξαράσασθαι edd. Turicc., ἀνέθμεν l, ἀνέθμεν ceteri. — § 117, 2 sq. εἰσεληλυθότος corruptum, εἰς τὸ συνέδριον interpolata esse videntur. Vd. De decretis Amphictyonum (Lips. 1844.) p. 3, 2. — § 118, 8. verbis ἐπὶ τὴν γνώμην facile caruerim. *BAIT.* — § 121, 7. ἐν τῇ ἀρᾷ *Marklandus*, ἐν τῇ ἀρᾷ γέγραπται *Baiterus* abesse malint. — *Ibid.* μηδ' *Bekkerus*,
αι

μήποδ' d, μήθ' ceteri. — § 121, 8. θύσειαν f, θύσειαν d, θύσειαν l, θύσομεν e, θύσαιεν ceteri. Vd. ad 2, 110, 3. — § 122, 1. τοιαῦτα] ταῦτα *Reiskius*. — § 122, 7. οὔσης] imo ὄντος. *HAMAK.* Cf. *Plat. Protag.* 310C. — *Ibid.* προσελθῶν *Marklandus*, προσελθῶν libri. Cf. § 153. 154. — § 122, 9. ἄμας ut est in z, *Bekkerus* in ed. 1. et *Bremius*, ἄμας vulg. — § 122, 10. imo ἀνηγόρευσε. (ἀναγορεύει *ehkl.*) — § 123, 8. μόλις cum d omiserim. — § 124, 13. ὁ γραμματεὺς] vd. ad 1, 11, 5. — § 125, 7. ἀνδραποδὸς *Dindorfus*, ἀνδραποδὸς libri. — *Ibid.* ἡδύνατο libri praeter *de*. Vd. ad 1, 84, 3. — § 126, 3. δῆμον ψήφισμα] τοῦ δῆμον τὸ ψήφισμα *cdf.* „*Δῆμον* glossema videtur esse.“ *SAVPP.* Certè τοῦ δῆμον ψήφισμα scribendum erat. — *Ibid.* ἡδὴ ἐπαναστάσης] ἐπ' ἀναστάσει *ehkl*, quod ita probat *Hamakerus*, ut οὔσης post τῆς ἐκκλησίας addatar. — § 127, 3. σύγγραμμα] πρόσταγμα *ehkl* et γρ. gm et mg. *Bern.*, quod coll. § 155. *Bakius* restitui vult. — § 127, 5. recte *Bekkerus* cum *ehkl* ἐκείσε. Vd. § 128. 1, 22, 2, 108. 117. — § 127, 8. restitue cum

Bekkerus τάληθες (e). — § 127, 9. λεγόμενον nescio an corruptum sit. — § 128, 9. ἀλλ' uncis includit *Arn. Schaeferus* in *Demosth.* T. II. p. 509, 1. — § 129, 6. imo φεύγοντας cum *ehkl*, ut § 156, 6. *Cobetus* V. L. p. 355. correxit. Ut reus φεύγων (vd. ad 1, 174, 2), sic exsules φεύγοντες dicuntur, ut 1, 172. 2, 124. 142. 164. 166. 3, 181. 187. 195. — § 129, 10. ἀμφισσεῖς *acdfgmnz.* „*Ἐπὶ τοὺς Ἀμφισσεῖς* glossema esse puto.“ *SAVPP.* — § 130, 1. imo προσημαινον. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 431. — § 130, 6. φυλάξασθαι cum *Baitero C. Scheibius* l. c. p. 156 sq. et *Hamakerus* *Mnem.* VIII. p. 14. deleri iubent. — § 130, 11. scribe ἐμπιμπλάμενος. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 462. — § 131, 3. καίτοιγε] καίτοι cum *Porsone* ad *Eurip. Med.* 675. *Cobetus* V. L. p. 60. N. L. p. 684. Vd. *G. Herm.* ad *Aristoph. Nub.* 875. 1255. ad *Eur. Iph. T.* 708. De *Demosthene Voemel.* ad 7, 12. 8, 55. De *Thucydide Krueger.* ad 1, 8, 2. Cf. *Maetzn.* ad *Antiph.* 6, 9. — § 132, 3. τοῖς ἐσομένοις μεθ' ἡμᾶς] τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἐσομένοις *hkl*, τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἐσομένοι e, τοῖς μεθ' ἡμᾶς *Cobetus* N. L. p. 103. — § 135, 4. ἀπήρσα] vid. ad 2, 158, 9. — § 135, 6. μέγ' ἐπήγαγε πῆμα h, *ald.*, codd. *Hesiodi*, μέγ' ἐπήλασε πῆμα *Plutarch.* de *Stoicor.* repugn. p. 1040C. „μέγα πῆμα δῶκε *acdfgmz* et verbo supra addito n, πῆμα μέγα δῶκε p, μέγα πῆμα ἔδωκε *ehl.* Fort. δῶκεν μέγα πῆμα *SAVPP.* — § 135, 9. ἀποτίννεται εὐρύοπα *Zeus* edd. Turicc., τίννεται εὐρύοπα *Zeus* *hp*, τίννεται εὐρύοπα *Zeus* *acdfgmnz*, τίλννεται εὐρύοπα *Zeus* *ehl*, κρουίδης ἀποτίννεται αὐτῶν *Ald.*, recte illa quidem non geminata litera v. Vd. *Spitzn.* ad *Iliad.* π', 398. — § 137, 6. ὑμῖν *Dindorfus*, ut est in pz et fortasse etiam in aliis codd., ἡμῖν vulg. — § 138, 6. ἐρχεὺς libri. Vd. ad 2, 67, 1. — § 139, 4. Ἀριστοφῶν *Bekkerus*, δημαγωγὸς Ἀριστοφῶν libri. — § 140, 9. scribe εἰσήτε. Vd. ad 2, 97, 3. — § 142, 10. scribe cum *ehl* ἐπεπόνθεσαν. Vd. ad 1, 170, 8. — § 144, 5. τὰ τούτων edd. Turicc., τούτων *agmnpz*, αὐτῶν ceteri. Cf. *Jahni Ann.* 34. p. 261. — § 145, 4. εἰς Θήβας delet *Cobetus* N. L. p. 103. — § 145, 8. μὴ ὑμεῖς] ὑμεῖς μὴ z. — § 146, 3. αὐτῶ *Sauppius*, ἐαυτῶ e et, ut *Hofmanno* visum est, pr. z, αὐτῶ ceteri. — § 146, 6. ὑπὸ τῶν στρατηγῶν] ὑπὸ πάντων τῶν *Cobetus* N. L. p. 229. — § 148, 6. πρεσβείαν z. — § 149, 8. κήρυγμα τι τοῦτο z. — § 149, 9. αὐτῶ edd. Turicc., αὐτῶ *adfgmnz*, ἐαυτῶ ceteri. — § 150 extr. fort. βουλευσασθε. *SAVPP.* — § 151, 7. ἀρχοντες om. z. — § 152, 8. ἐπιχειρήσειν ἐθέλεις] ἐπιχειρήσειν ἐθέλεις *ehl*, ἐπιχειρήσεις cum *Reiskio* edd. Turicc. Cf. *C. Scheibius* in *Jahni Ann.* 68. p. 157. — § 153, 1. τῇ διανοίᾳ mg. *Bern.*, quod *Baitero* quoque praestare visum est. Vd. ad 1, 179, 2. — § 153, 7. εἰσιούσιν z. — § 154, 2. imo ἐλευθερίως. *Cobet.* N. L. p. 104. — § 154, 3. εἰ μηδὲν] εἰ καὶ μηδὲν z. — § 154, 4. scribe ἐν ταύτῃ, ut 3, 6. Solet ita *Aeschines.* Cf. ἐν τῇδε τῇ ἡμ. 1, 93. 2, 4. 3, 74. 117. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμ. 2, 82. ἐν τῇ αὐτῇ ἡμ. 2, 134. 3, 182. ἐν τῇ ἰεραῇ ἡμ. 3, 67. Alia ratio est 3, 124. τῇ ἐπιούσῃ ἡμ. Correctum est 2, 63. — § 154, 12. ἔθροψε *Cobet.* N. L. p. 114 — § 155, 3. ἢ τί φθέγγεται delet *Cobet.* ad

Hyperid. Epit. p. 48. Cf. *Lobeckii Paralipp.* l. p. 61. not. 68. — § 155, 9. fort. *ἐνεκα* delendum. SAVPP. — § 156, 1. πρὸς τοῦ Διὸς καὶ θεῶν *ehkl*, πρὸς Διὸς καὶ θεῶν *Cobet*us V. L. p. 154. Vid. ad 1, 70, 3. — Ibid. *ἐκτενέω* ὑμᾶς post ὡ *Ἀθηναῖοι* ponunt *ehkl*, delet *Cobet*us l. c. — § 156, 2. μὴ cum *ehkl* omittit *Cobet*us l. c. — § 156, 5. ἀνιάτων καὶ delet *Cobet*us. — § 156, 6. imo φενύγοντας. Vid. ad 3, 129, 6. — § 156, 7. τέμνα] *τεμνήνη* *Cobet*us. — § 157, 7. scribe κλάοντας. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 444. — § 159, 4. post πόλεως videtur aliquid deesse. REISK. *Bakius* coll. § 253. ὃς τότε ἀπέδρα supplevit. — § 159, 8. ἀνθρώπος *Dindorf*us, ἀνθρώπος libri. — Ibid. αὐτὸν *Bekker*us, αὐτὸν libri. — § 160, 1. recte *Bekker*us ex *ehkl* ἐτελεύτησε μὲν. — § 162, 6. γενόμενος cum *d* abesse malim, cf. 1, 75., ὄρφανός γενόμενος *Bakius*. — § 163, 7. αὐτῶ edd. Turicc. — § 163, 11. αὐτῶ edd. Turicc., αὐτῶ *acdf*, αὐτῶ ceteri. — § 163, 14. αὐτοῦ edd. Turicc., αὐτοῦ *am*, αὐτῶ *lp*, αὐτοῦ *ez* et corr. *gh*, αὐτοῦ ceteri. Vide tamen, ne αὐτοῦ praestet. Cf. varr. § 176, 6. 240, 6. — § 164, 7. περιήεις] vid. *Lectt. Aeschin.* p. 449. — § 165, 4. συμμετεβάλλοντο] *συνεπιβάλλοντο* *rc. mg. t*, *συνεπελάβοντο* *pr. z*, quod praetulerim. — § 165, 5. imo Πελληνέων (*h*), ut monuit *Cobet*us N. L. p. 334. et ad Hyperid. Epit. p. 46. Cf. *Bremius* ad h. l. *Krueger*. ad Thuc. 8, 106, 3. — § 166, 4. scribe ὡ σιδηροῦ. Vd. *Cobeti* V. L. p. 202. N. L. p. 528. — § 166, 7. φοροοραφούμεθα, ἐπι τὰ στενά τινες ὄσπερ cum *Dionys.* Halic. VI. p. 1126, 9. edd. Turicc. Vid. *Sauppius* epist. crit. p. 56 sq. Cf. *Zeitschrift für Alterthumsw.* 1837. p. 256. — § 167, 6. scribe cum *dhkl* ἀποστήσειας. — § 167, 8. προσκαθίζῃσει *Lobeckius* ad Phryn. p. 269, προσκαθίζεις εἰς *k*, προσκαθίσεις *z*, προσκαθίζεις εἰς *ehl*, προσκαθίστησι *df*, προσκαθισθήσι *p*, προσκαθισθήσι ceteri. — § 167, 10. et 11. προσποιήση — ἀποδράση libri. Vd. ad 1, 121, 4. — § 168, 1. πρὸς] εἰς cum *eh* *Cobet*us V. L. p. 274. Sed vd. ad *Demosth.* 3, 1. — § 169, 1. ἄν deletum malim. — § 169, 4. περὶ] πρὸς *acdfgmn*, quod *C. Scheibius* l. c. p. 154. defendit. — § 171, 7. θανάτου καταγνοσθέντος αὐτοῦ delet *Bakius* l. c. p. 328 sq. Sed sic supra φηγᾶς ἀπ' εἰσαγγελίας (*cekl* et *mg. fm*) restituendum erit. — § 174, 4. ὥστ' ἐμὲ μὴ *Bekker*us, ὥστε μὴ με *ehkl*, ὥστε μὴ *n*, ὥστε με μὴ ceteri. — § 175, 3. συνῆστε *Cobet*us V. L. p. 380. N. L. p. 684. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 451. — § 178, 2. ἡμῶν omittunt cum *cdshl* edd. Turicc. — § 178, 4. ἐπὶ] ὅτι ἐπὶ cum *h* *Bekker*us. Cf. 3, 208, 3. — § 179, 4. ἡ ἄν cum *ehkl* omittunt *Bekker*us et *Cobet*us V. L. p. 291. — § 181, 4. ὅτ' ἐν] ὅτε cum *cdf* et *Ald.* edd. Turicc. et *C. Scheibius* l. c. p. 160. — Ibid. *Σαλαμῖνι p*, παρὰ *Σαλαμῖνι gmn*, περὶ *Σαλαμῖνι acd*, ἐν *Σαλαμῖνι C. Scheibius* l. c. — § 181, 6. et § 186, 4. ἐν delet *Cobet*us. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 464 sqq. — § 182, 3. imo κἀκείνων, ut ex *e* *Bekker*us. — § 182, 7. οἱ μὴ] εἰ μὴ *a*, οἱ μὲν *n*, οἱ μὴ οὕτω cum *cdf* *Reiskius*. Verba οἱ μὴ τετιμημένοι recte delet *Hamaker*us *Memos.* VIII. p. 14. — § 182, 11. ὧν omittunt *cdf*. Restituenda erat cum *Bakio* l. c. p. 329. et *Cobeto* ad Hyperid. Epit. p. 36. vulgata

olim scriptura: δωρεᾶς δὲ τίννας ἐλάμβανον, ἄξιόν ἐστι μνησθῆναι. — § 184, 2. τῶ μὲν *amn*, μὲν τῶ cum ceteris codd. *Cobet*us N. L. p. 351. Vid. ad 1, 177, 6. — § 184, 12. ἀμφὶ περὶ ξυνοῖς ex *Plut.* Cim. 7. edd. Turicc. — § 185, 3. ἀμ πεδίον edd. Turicc., ἀμπεδίον vulg. — § 185, 4. χαλκοχιτώνων] *θωρηκτῶων* supra vs. *ghm*, *mg. Bern.*, *Plutarch.* l. c. — § 185, 7. κοσμηταῖς *Plutarchus*. — § 186, 1. προέλθετε cum *defhklq* *Bakius* l. c. et *Cobet*us ad Hyperid. Epit. p. 31. — § 187, 2. παρὰ τὸ βουλευτήριον cum *Bakio* l. c. *C. Scheibius* l. c. p. 157. et *Hamaker*us l. c. p. 15. delent. — § 187, 9. αὐτῶν *Bekker*us. Sic etiam vs. 6. αὐτοῖς scribendum erat. — § 187, 13. ὅτε οἱ Λακεδαιμόνιοι *z*. — § 187, 14. τοῖς καταλαβοῦσι *Φυλῆν* delet *Hamaker*us. — § 188, 1. καὶ] δὴ καὶ *z*. — § 189, 4. τὸν Γλαῦκον *z*. — § 189, 6. ὁ omittunt *cdfg*. Scrib. opinor ἀγών. Cf. 1, 89, 192. — § 190, 2. ὁ γραμματεὺς] vid. ad 1, 11, 5. — § 190, 7. πόλιος πρώτοι cum *hk* *Bekker*us, πόλιος πρώτοι *ei*. Scribe πόλεως πρώτοι. — § 191, 3. τότε *a*, ἐτι τότε ceteri, quos sequi debebam. — § 191, 7. ὅς] οὗς *Marklandus*. — § 191, 8. scr. διεξῆεν. Vd. 1, 64, 2. — § 191, 9. εἰσίοι, ut § 225. διεξέλοι. Vd. *Dindorf.* ad Xen. Cyrop. (*Teubn.*) p. XI. — § 192, 8. παραπηδήσαιεν libri. Vid. *Lectt. Aeschin.* p. 452. — § 192, 9. παραλλάξειαν *df*, παραλλάξαιεν ceteri. — § 193, 3. ὑμῖν cum *Marklando* *Bekker*us, ἡμῖν *ehk*, ὑμῶν ceteri, ὑφ' ὑμῶν *Reiskius*, delevit *Sauppius*. — § 193, 6. δικασταὶ delet *Cobet*us N. L. p. 103. — § 194, 3. ἀπέφυγεν cum *ehkl* *Cobet*us N. L. p. 443. Vulgatam defendit *Arn. Schaefer* *Demosth.* T. I. p. 160, 5. — § 194, 4. ὁ ante Κέφαλος om. *z*. — § 194, 8. ἐφηνγε *ehkl*, ἐφηνγε *Cobet*us l. c. — § 195, 3. στειριέα libri. Vd. ad 1, 114, 4. — Ibid. νν. γράψαντά τι παρὰ τοῦς νόμους recte delet *Hamaker*us l. c. — § 196, 2. ὑμῖν cum *ek* *Bekker*us, ἡμῶν *hl*, delet *Sauppius*. — § 196, 3. ἐν τῶ Πρωτανείῳ] ἐν Πρωτανείῳ § 178. 2, 80. *Dem.* 19, 330. *Maetzn.* ad Din. 1, 43. 101. — § 199, 4. τὴν γραφὴν τῶν παρανόμων vide ne delenda sint. — § 200, 3. καὶ ante τὸ ψήφισμα puto delendum esse. SAVPP. — § 201, 7 sq. ἐθέλετε ἀνοῦειν delet *Cobet*us N. L. p. 103. — § 201, 8. οὐ ante δικαίας delet *Hamaker*us. — § 202, 3. σοφιστήν κακοῦργον ἀνθρώπον *z*. Verba κακοῦργον — ἀναιρήσειν, *Bakius* ut ex § 16. repetita delet. — § 202, 6. εἰ καλέση *Bekker*us coll. 2, 64. et 68., εἰ καλέσει *cdfgz*, εἰ καλέσει cum *Ald.* *Reiskius*, εἰ καλέσαιε *ehkl*, εἰ καλέσω *agnhp*, ἢ καλέσω edd. Turicc. — § 203, 8. imo προβαλλόμενον, ut cum *Stephano* *Bekker*us. — Ibid. scribe προσγράψαντα cum *hq*. Vd. ad 3, 11, 10. — § 204, 11. λέγω cum *cdfg* deleri voluit *Marklandus*, deleverunt edd. Turicc. Vid. *Orellius* apud *Bremium* h. l. — § 205, 4. οὐκ ἀνάξιός *f*, οὐδὲν ἀνάξιός *ehl* et *gc. q*, οὐδὲ ἀνάξιός cum *k* *Bakius*, ἄξιός *Marklandus*. Verba ὡς οὐδὲ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς *Funkhaenel* in *Jahni Ann.* 21. p. 204. ex verbo λέγω, *Reiskius* ex v. ἀπολογεῖσθαι (cf. Thuc. 8, 109, 2. *L. Herbst* in *Jahni Ann.* III. Suppl. p. 47 sq.) apta esse vult. — § 206, 5. ἔξω τοῦ παρανόμου. Vd. acta soc. gr. II, 1. p. 28., ἔξω τοῦ παρανόμου λόγου *dfq*, ἔξω τοῦ παρανόμου λόγουσ *acgnhp*, εἰς

τοὺς ἔξω τοῦ παρανόμου λόγους ceteri. — § 207, 2. imo ἐὰν μὴ, ut post *Lambinum Taylor* scribendum esse vidit. — § 207, 4. νν. ἐπεισάξει — πολιτείαν *Bakius* l. c. p. 331. post νν. ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς § 202. collocari vult. Manifestum est hic aliquid vitii subesse. — Ibid. βαλλαντιοτόμον *af.* Vd. *Schneider* ad *Plat. Civit. I.* p. 74. *Dindorf.* ad *Lucian. T. I.* p. XXI. — § 207, 5. imo κλάει, ut cum *p* et *γρ.* *m Bekkerus* dedit. Vd. ad 3, 157, 7. — Ibid. ὄρον] ἁδῖως *acdfgmn* et *Ald.*, ἁδῖον *C. Scheibius* in *Jahni Annall.* 68. p. 161. — § 207, 7. ἔξωθεν coll. § 56. 2, 5. Dem. 18, 196. *Kleynius* in *Mnemos. VIII.* p. 97. — § 208, 12. αἰεὶ δὲ *Dobreeus*, αἰεὶ δὲ πρὸς τοὺς αὐτοὺς libri. — § 208, 13. ὦν — ὑπάρχον delet *Cobetus* N. L. p. 103. — § 209, 2. καταφύγω cum *cdfhki Bekkerus.* — Ibid. περιεγράφατέ *hk*, περιεγράφετέ *ei*, εἰ περιεγράφετέ cum *mg. Bern. Reiskius* et *Bakius.* Vd. *H. Wolfius* ad h. l. Cf. *A. Nauckius* in *Schneidevini Philologo T. V.* p. 362. — § 210, 5. ἀγωνίζη libri. Vd. ad 1, 121, 4. — § 212, 11. Vide de hoc loco *C. Scheibius* in *Jahni Annall.* 68. p. 161. Mihi, modo articulus addatur, *Orellianum* illud οὐ κεφαλὴν τὴν κεφαλὴν praeplacet. — Ibid. ἀλλὰ] ἀλλ' ἢ *G. Hermannus.* Vd. *Westerm.* in *Jahni Annall.* 12. p. 191. — § 213, 3. καὶ πείραν λάβω edd. *Turicc.*, ὑμῶν καὶ πείραν λάβω *ehkl*, καὶ πείραν λάβω ὑμῶν *gmn*, καὶ πείραν ὑμῶν λάβω ceteri. — § 213, 6. imo κατὰ τὴν ἀγορὰν cum *eh.* Cf. *Kleynius* in *Mnemos. VIII.* p. 93. Idem vitium in *Andoc. 1,* 99. corrigendum est. — § 214, 4. φησὶ φοβεῖσθαι delet *Hamakerus.* — § 217, 4. διαλείπων *z.* — § 217, 9. βουλομένη] deest ἄν. *BEKK.* Vd. *acta soc. gr. II,* 1. p. 35 sq. *Maetzn.* ad *Lyc.* p. 169. — Ibid. scribe ταῦτά. Semper ita *Aeschines.* Vd. § 37. 63. 1, 89. 133. 2, 66. 122. — § 219, 8. imo ταῦτόν, ut monuit *Cobetus* N. L. p. 436. Vd. ad 2, 97, 5. — § 220, 6. δημηγορεῖ de *Bekkeri* conii. *Dindorfus*, κατηγορεῖ libri. — § 222, 7. ἡμῶν cum *ehkl* omiserunt edd. *Turicc.* — Ibid. ὅτε] ὅτω *Cobetus* N. L. p. 124. — § 224, 3 sq. et 6. παρὰ τῶ αὐτῶ — κατηγοῦν — καὶ τοῦτον] παρ' ᾧ — κατηγοῦν, τοῦτον *Cobetus* N. L. p. 103. 229. Ceterum vd. ad 1, 4, 3. — § 225, 7. διεξίλοι] vd. ad 3, 191, 9. — § 226, 6. imo ἀξιοίη. Vd. ad 2, 83, 3. — § 228, 3. ἀγανακτῶ μάλιστα, ut in correcto sed eadem manu correcto *z* esse dicitur, *Brodacius*, μάλιστα ἀγανακτῶ *l*, μάλιστα ἀγανακτῶν *ehk*, ἀγανακτῶν μάλιστα ceteri. — § 228, 4. ὡς ἔοικε ταῖς σειρήσιν *ehkl*, ὡς ἔοικε malim abesse *BAIT.* — § 228, 7. λόγων ἐμπειρίαν *Sauppius*, ἐμῶν εὐπορίαν λόγων *ehkl*, ἐμῶν λόγων εὐπορίαν *γρ. gm*, ἐμῶν λόγων ἀπορίαν *a*, ἐμῶν λόγων ἐμπειρίαν ceteri *codd.*, ἐμῶν λόγων ἐμπειρίαν *Bakius*, ἐμῶν τῶν λόγων ἐμπειρίαν *Hamakerus.* — § 230, 2. ἀποψηφίσασθε *Stephanus* idque in *z* esse narratur, fortasse etiam in *c* est, ἀποψηφίσασθε *efgmn*, ἀποψηφίσασθε *p*, ἀποψηφί-

σασθαι *a*, ἀποψηφίσασθε *k*, ἀποψηφίσασθαι *l*, ἀπεψηφίσασθε *h*,

ἀποψηφίσασθαι *d.* — § 230, 6. εὐθῦναι libri. Vd. ad 2, 80, 5. — § 231, 6. ἀνθρώπων om. *z* — § 231, 8. τὰ μὲν ἐνδοξα *z.* — § 232,

9. κριταὶ post καθεστηκυίας habent *ehkl*, omiserunt edd. *Turicc.* — § 233, 4. νόμο] νόμοις *z.* — § 234, 10. ἐαυτὸν om. *z.* — § 235, 2. πλείους] vid. ad 1, 100, 3. — § 235, 8. μεμνήσεσθ' *Cobetus* N. L. p. 245. — § 235, 10. πρὶν ἂν — ἰσχύση] πρὶν — ἰσχύσαι id. l. c. p. 271. — § 236, 2. ἀναλογισαίμην ex *defhklng Bekkerus.* Cf. *F. W. Graseri* *Spec. advers.* in sermones *Platonis* (*Lips.* 1828.) p. 76 sq. — § 237, 7. εὐβοέας libri. Vd. ad 1, 114, 4. — § 238, 3. πρότερον om. *ehkl.* — § 238, 7. ἐν τῇ ἐπιστολῇ delet *Hamakerus.* — § 239, 6. imo ἐξεργάσατο, ut est in *ehkl*, *γρ. g* et *mg. Bern.* — § 240, 1. ἐνδειαν] syllabam *αν* in rasura plurium literarum capaci habet *z*, in eodemque μὲν inter versus additum est. — § 242, 2. et 3. ἀποστήση — σκήψη libri. Vd. ad 1, 121, 4. — § 242, 2. malim ποιήσει. *BEKK.* Idem post etiam *Cobetus* V. L. p. 144. — § 242, 4. σοὶ delet *Hamakerus.* Mirum, ni *Cobetus* h. l. *τι* suppleat. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 435. — § 242, 7. συναχθησόμενος *gg*, συναχθεσόμενος *Cobetus* V. L. p. 136. Vd. *Lectt. Aeschin.* p. 458. — § 242, 11. ἀπολογήση libri. — § 243, 8. μόραν *H. Wolfius*, idemque *z*, sed in rasura, ut videtur, habet; μοῖραν ceteri. — § 243, 9. ἀπέκτεινε non immerito *Bakius* offendit. Usitatum est in ea re κατέκοψε *Dem. 13,* 22. 23, 198. *Plut. Ages. 22.* de gloria *Athen. 8.* (ἀνεῖλε *Dinarch. 1,* 75.). — § 244, 1. ἐὰν τις ἐρωτᾷ] ἀντεροῦ cum *ehkl* et *mg. Stephani Bekkerus.* — § 244, 2. οὐ δώσετε om. *Sauppius*, δώσετε cum *ehkl Bekkerus*, οὐ δώσετε φήσετε *cfp.* — § 244, 3. ἔλιπε] λέλοιπε *z.* — § 244, 4. ἀτιμώσετε ex *n* dedi, ἀτιμώσετε ceteri. Vd. ad 1, 183, 10. — § 244, 8. τὰ om. *dfk.* Vd. *Sauppius* ad *Demosth. 1,* 25. — § 246, 5. ὅτι στεφανοῦνται delet *Cobetus* N. L. p. 103. — § 247, 2. εἰς ἀπολογισμὸν etc.] haec cum superioribus male cohaerent, ita ut ante ea excidisse quaedam videantur. Edd. *Turicc.* Vd. *Jahni Annall.* 34. p. 264. — § 247, 6. ἡμᾶς] ἡμῶν *g*, ὑμῶν *h*, ὑμᾶς ex *e*, ut videtur, *Bekkerus*, om. cum *n*, edd. *Turicc.* — § 248, 6. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ *dfg.* Vid. *Hertlein* in *progr. scholae Werthheim.* 1858. p. 7 sq. — § 249, 6. μαρτυρεῖτε *ehl.* Fort. μαρτυρεῖ. *SAVPP.* — § 250, 9. οἱ μὲν ὑμῖν *cdfklq*, οἱ μὲν ὑμᾶς *h.* Fort. ὑμῖν delendum. *SAVPP.* — § 252, 4. μόνον *Taylor*, μόνος *aceghlmnp* et *Ald.*, om. cum *dfg* edd. *Turicc.* — § 252 extr. ἢ ἀπέθανεν glossema esse vidit *Arn. Schaefer* *Demosth. T. III.* p. 201, 3. — § 254, 1. μὴ μνησθήτε cum *p Bekkerus*, μὴ μνησθήτε *aceghklm*, μὴ μνησθε ceteri. Fort. μὴ οὐ μνησθήτε. *SAVPP.* — § 254, 4. ἡμῶν cum *ehkl* om. *Bekkerus* et edd. *Turicc.* — § 256, 1. ante ἀλλ' εἰς κτλ. nonnulla excidisse videntur. — § 256 extr. ἐν πόλει *z.* — § 257, 8. προσήκον *Emperius* *Opuscc.* p. 318. — § 258, 6 sq. ἐπιδημήσαντα εἰς τὴν πόλιν nescio an glossatori debeantur. — § 259, 4. ἐν] vid. ad 3, 181, 6. — § 259, 6. στενάξειν corr. *z.*

Epistolae. I. § 1, 3. Κεῖων *ald.*, κίων *p*, κέω *c.* — § 2, 6. ἐπέλθοντο *H. Wolfius*, cf. 10, 8., ἐπύθοντο *ac* et *ald.*, ἐτίθεντο *v.* — § 5, 6. μὴδὲ *Bekkerus*, μήτε libri.

II. § 2, 6. οὐτ' *Sauppius*, οὐδ' libri. — § 2, 7. οὐδ' *Bekkerus*, οὐτε libri. — § 3, 7. ἴσως] ἴσως φανεῖς *a*, ἴσως νομισθεῖς ceteri.

— ὅς ποτὲ μὲν] ὅς addidit Scheibius. — οὐδενός Taylor, οὐδὲν libri. — § 3, 8. αὐτοῦ Scheibius, atque ita in eod. Palat. (v. Kayser ad Philostr. V. Soph. p. 11, 31) scriptum est, αὐτοῦ vulg. — § 4, 4. αὐτοῦ edd. Turicc., αὐτοῦς a, εἰς αὐτοῦς ceteri. — § 5, 4. αὐτῶ edd. Turicc., αὐτῶ a, εἰς αὐτῶ ceteri.

IV. § 2, 2. τὸ γράμμα delendum est. — § 2, 5. ὡ ταλ Brunckius ad Arist. Eqq. 1329., ὡ τε a, αἴ τε ceteri.

V. § 3, 1. ταῦτά δ' Bekkerus, ταῦτα δ' libri. — § 5, 7, 8. ποτὲ — δοκῶ Reiskius, ποιεῖ — ὡ libri. — § 6, 2. μνήμη Bekkerus, γνώμη libri. — § 7, 4. μηδὲν Sauppius, μηθενός Reiskius, μηδένα libri. — § 7, 7. συνέλθοις Bekkerus, συνέλθης libri.

IX. § 2, 4. ἂν μηχανώμην H. Wolfius, ἐμηχανώμην libri.

X. § 1, 8. δυναλίμην ἂν edd. Turicc., δυναλίμην libri. — § 8 7. ἐξέτη Bekkerus, ἐξέτοι libri. — § 9, 1. πόλιν κατ' Ἴόνιον cum Reiskio (qui tamen Ἴόνιον scripsit) Bekkerus, πάλιν κατιῶν δὲ libri. — § 9, 6. δ' ἐδόκει Reiskius, δὲ δοκεῖ libri. — § 10, 9. ἀξένω καὶ ὕστη ἀνέμω Sauppius, ξενῶνα ὡστη ἀνέμω a, ὡς τὸν ξενῶνα ἀνέμω ceteri. Cf. ep. I, 3.

XI. § 2, 2. ἂ προσήκει Reiskius, προσήκειν libri. — § 3, 3. προδοσίας edd. Turicc., προδοσίαν libri. — § 7, 4. ἴσας Sauppius, εἰσὶ ac, οὐ χείρους εἰσὶ ceteri. — § 10, 4. ἐπιχειροῦτε Bekkerus, ἐπιχειροῦτε Reiskius, ἐπιχορηγεῖ τοῖς a, ἐπιχορηγεῖ cp. — § 11, 3. θανμαστόν Reiskius, θανμαστό libri. — § 12, 5. ἔχωμεν Marklandus, ἔξομεν libri. — § 13, 3. ἀποχρησάτω Bekkerus, ἀπεχρησάτω a, ἀπόχρη τὸ ceteri.

XII. § 1, 3. τραφεὶς Bekkerus, γράφειν libri. — § 4, 6. δεῖγμα edd. Turicc., ὑμᾶς δεῖγμα ac, εἰς ἡμᾶς δεῖγμα p, εἰς ὑμᾶς δεῖγμα vulg. — § 5, 1. τελέως Bekkerus, τέλεον ὡς a, τέλεον ceteri. — § 5, 5. ὅποιοι τινες Bekkerus, τινες ὅποιοι libri. — § 11, 2. περσείας Marklandus, στρεσίας libri. — § 15, 2. πείσαιμ' ἂν Reiskius, πείσαιμην libri. — § 15, 3. μὴ μόνον Reiskius, μόνον libri. — § 15, 9. αὐτοῖς edd. Turicc., αὐτοῖς a, τε αὐτοῖς c, ὑμῖν αὐτοῖς ceteri.

Αἰσχίνου Πητορος Βίος.

REISK.
T. III.

Αἰσχίνου υἱὸς μὲν ἦν Ἀτρομήτου τοῦ γραμματιστοῦ καὶ π. 10.
Γλαυκοθέας τῆς τοῦ διασους τελοῦσης. φασὶ δὲ αὐτὸν παῖ-
δα μὲν ὄντα ἐν τῷ διδασκαλείῳ τοῦ πατρὸς ὑπουργεῖν καὶ τῇ
μητρὶ τὰς βίβλους ἀναγινώσκειν, ταύτην δὲ σκοτεινῶν ἐκ τό-
πων ὁρμημένην καὶ φοβοῦσαν παῖδας καὶ γυναῖκας Ἐμπού-
σαν ὀνομασθῆναι, ἐπεὶ νυκτερινὸν φάντασμα ἢ Ἐμπούσα·
γενόμενον δὲ μειράκιον ὑποκριθῆναι τραγωδίαν, ὥστε τρι-
ταγωνιστεῖν, ὄντα δὲ λαμπρόφωνον γραμματεῦσαι Ἀριστο-
φῶντι καὶ μετὰ τοῦτον Εὐβούλῳ, καὶ ἀναγινώσκοντα ψηφι-
σμάτων ὁμοῦ καὶ νόμων ἔμπειρον γενόμενον ἐπιθέσθαι τῷ
βήματι, καὶ τῶν κατ' αὐτὸν διενεγκεῖν ὄντα εὐφρᾶ. μετὰ δὲ
τὴν Φιλίππου τελευτὴν δόξαντα πολεμεῖν τῷ δήμῳ καὶ δια-
πέμπεσθαι τῷ Ἀντιπάτρῳ κατὰ τῆς πόλεως διὰ τοῦτό τε εἰ-
ληφέναι ἐν Θήβαις κτήματα, εὐθύνοντα Κτησιφῶντα, ὅτε
ἔγραψε Δημοσθένην ἐν τῷ θεάτρῳ ἀναγορεῦσαι στεφανίω- 11
θέντα, μὴ μεταλαβεῖν τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων. ἀτιμω-
θέντα δὲ ἀπάραι εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἐλθεῖν εἰς Ἐφεσον οἰη-
θέντα κατάξειν αὐτὸν εἰς Ἀθήνας Ἀλέξανδρον· πυνθόμενον
δὲ τετελευτηκέναι τὸν βασιλέα καὶ ταραχὴν εἶναι τῶν διαδε-
χομένων, καταφυγεῖν εἰς Ρόδον. ἐνθα δεομένων Ροδίων
τὴν τέχνην αὐτοῦς διδάξαι τὴν δημοτικὴν, ἀρνήσασθαι εἰ-
πόντα μὴδ' αὐτὸν εἰδέναι. δίκας γοῦν κελευόντων εἰπεῖν
οὐδὲ τοῦτο ἐδελέσθαι, συμβαλόντα, ὅτι ἐν τῇ πατρίδι ἠττηθεὶς
κομιδῇ γ' ἂν ἐπὶ γῆς ἀλλοτρίας διαφθορῆται. τέλος οὖν ἐπὶ
τὴν τοῦ πατρὸς ἐλθεῖν τέχνην καὶ διδάσκειν τοὺς παῖδας
γράμματα. Δημοχάρης δὲ ὁ ἀδελφιδοῦς Δημοσθένους, εἰ ἄρα
πιστευτέον αὐτῷ λέγοντι περὶ Αἰσχίνου, φησὶν Ἰσχάνδρου

τοῦ τραγωδοποιῦ τριταγωνιστὴν γενέσθαι τὸν Αἰσχίνην, καὶ ὑποκρινόμενον Οἰνόμαον διώκοντα Πέλοπα αἰσχροῦς πε-
 12 σεῖν, καὶ ἀναστῆναι ὑπὸ Σαννίωτος τοῦ χοροδιδασκάλου (ἐν-
 θένδ' οὖν ὁ Δημοσθένης Οἰνόμαον αὐτὸν ὀνομάζει, πρὸς
 εἰδότας τὸ πρᾶγμα ἐπισκώπτων), καὶ μετὰ Σωκράτους καὶ
 Σιμόλου τῶν κακῶν ὑποκριτῶν ἀλάσθαι κατ' ἀγρούς· εἴη
 ἂν οὖν ἐνθένδε ἀρουραῖος λεγόμενος. ἦν δὲ τῶν δῆμων Αἰ-
 σχίνης Κοθωκίδης.

ΑΠΟΛΛΩΝΙΟΥ ΠΕΡΙ ΑΙΣΧΙΝΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ.

Αἰσχίνης ὁ δῆτωρ τὸ μὲν γένος ἦν Ἀθηναῖος, τῶν δῆ-
 μων Κοθωκίδης, υἱὸς δὲ Ἀτρομήτου, ὃν φασὶ πρότερον Τρό-
 μητα καλούμενον ὕστερον συλλαβῆς προσδέσει ἀντὶ Τρόμη-
 13 τος Ἀτρομήτου προσαγορευθῆναι, γεγονέναι δὲ τὸ κατ' ἀρχάς
 δοῦλον καὶ πέδας ἔχοντα διδάσκειν γράμματα πρὸς τῷ Θη-
 σεῖῳ καὶ τῷ τοῦ Ἰατροῦ ἠρώφῳ, εἶτα ὕστερον εἰς τὴν πολιτείαν
 ἐγγραφήναι διὰ κακουργίας· μητρὸς δὲ ἦν ὁ Αἰσχίνης Γλαυ-
 κοθείας ἢ, ὡς ἔνιοι, Γλαυκίδος, ἦν φασὶ τὴν πρώτην ἡλικίαν
 ἠταιρηκέναι καθεζομένην ἐν οἰκίᾳ πρὸς τῷ τοῦ Καλαμί-
 του ἠρώφῳ, ἔπειτα ὕστερον ἀναστᾶσαν ἀπὸ τῆς ἐργασίας ταύ-
 14 της ἐπὶ τὸ τελεῖν καὶ καθάριον τοὺς βουλευμένους ἀποκλίνειν.
 γεγονὸς δ' ἐκ τούτων ὁ Αἰσχίνης, καὶ ἀδελφῶν αὐτῷ δύο γε-
 νημένων, Ἀφροβήτου καὶ Φιλοχάρους τοῦ τὰς ἀλαβαστοθήκας
 καὶ τὰ τύπανα γράφοντος, παῖς μὲν ὢν τῷ πατρὶ ὑπηρέτει
 γράμματα διδάσκοντι, ἀνὴρ δὲ γενόμενος τὸ μὲν πρῶτον
 ὑπεγραμμάτευσε ταῖς ἀρχαῖς χρόνον τινὰ σὺν τῷ ἀδελφῷ
 Ἀφροβήτῳ· ἦν δὲ ἐπονείδιστον τοῦτο τὸ ἔργον· ἔπειτα ἀπο-
 14 στίας τούτου τριταγωνιστὴς ἐγένετο τραγωδιῶν, καὶ ἐν Κολ-
 λυτῷ ποτε Οἰνόμαον ὑποκρινόμενος κατέπεσε· μετὰ ταῦτα
 δὲ προκόπτων τῇ ἡλικίᾳ ἐπὶ τὸ πολιτεύεσθαι καὶ τὰ κοινὰ
 πράττειν ἀπέκλινε· καὶ δοκεῖ τὴν ὑπὲρ Φιλίππου καὶ Ἀλε-
 ξάνδρου πολιτείαν ἐπανελέσθαι, κοινώσαμενος Φιλοκράτει
 τὰ πράγματα, καὶ πρὸς τὴν ἐκείνων χάριν καὶ κολακείαν
 ἀρασθαι πολιτείαν πρὸς τοὺς περὶ Δημοσθένην, τοὺς τὰναν-
 τία τοῖς Φιλίππου πράγμασι καὶ Ἀλεξάνδρου πολιτευσαμέ-
 νους· ὅτι δὲ πρὸς χάριν ἐπολιτεύσατο τοῖς βασιλευσίν, ἄλλα
 τε πολλὰ μαρτύριά ἐστι καὶ δὴ πάντων ἐκείνο ἐναργέστατον·

ἐλομένου γάρ ποτε αὐτὸν τοῦ δήμου σύνδικον ὑπὲρ τοῦ
 ἐν Δήλῳ ἱεροῦ πρὸς τὴν γενομένην πρὸς Ἀηλίους Ἀθη-
 ναίων διαδικασίαν, οὐκ ἐπέτρεπεν ἢ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ βου-
 λῆ, ἀλλ' ἀπελάσασα αὐτὸν ὡς οὐκ ὄντα εὖνουν τῷ δήμῳ
 τῷ Ἀθηναίων Ἰπερείδῃ λέγειν προσέταξε· φασὶ μὲντοι
 τινὲς αὐτὸν ἀκουστὴν γενέσθαι Πλάτωνός τε καὶ Σωκρά-
 15 τούς, ψευδόμενοι· ἦν δὲ καὶ ἕτερος δῆτωρ Αἰσχίνης Ἐλευ-
 σίνιος, ὃς καὶ τέχνας λέγεται ἱστορικὰς γεγραφέναι· λέ-
 γεται δὲ ὁ Αἰσχίνης ἐρωτικὸς γεγονέναι· αὐτὸς δὲ ὁ Αἰσχί-
 νης περὶ τοῦ γένους αὐτοῦ ἐν τῷ παραπροεσβείας φησὶν, ὡς
 ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἀτρομήτος φατρίας μὲν ἦν καὶ γένους τοῦ
 Ἐτεοβουταδῶν, ὅθεν ἢ τῆς Ἀθηναῖς τῆς Πολιάδος ἐστὶν ἱε-
 ρεῖα, νέος δ' ὢν ἠθλεῖ, καὶ χρόνῳ ὕστερον τὴν οὐσίαν ἀπο-
 λέσας ἐν τῷ πολέμῳ ἐξέπεσεν ὑπὸ τῶν τριάκοντα, καὶ στρα-
 τευόμενος ἐν Ἀσίᾳ ἀριστεῖον ἠξιώθη, καὶ ἐν Κορίνθῳ
 μετὰ τὴν ἔκπτωσιν διατρέψας συγκατήγαγε τὸν δῆμον·
 βιάσθαι δ' ἀναμαρτήτως, εἶναι δ' αὐτὸν ἐτῶν ἐνενηκόντα
 τεσσάρων· φησὶ δὲ καὶ τοὺς πρὸς μητρὸς αὐτῷ προσήκον-
 16 τας ἑλευθέρους εἶναι· τῶν δὲ ἀδελφῶν αὐτοῦ Φιλοχάρη
 μὲν ἐν γυμνασίοις διατρέβειν καὶ μετ' Ἰφικράτους ἐστρα-
 τεῦσθαι καὶ συνεχῶς στρατηγεῖν, Ἀφροβήτον δὲ τὸν νεώτα-
 τον αὐτῶν ἀδελφὸν πεπροεσβευκέναι μὲν ὡς βασιλέα ἀξίως
 τῆς πόλεως, ἐπὶ δὲ τῆς διοικήσεως γενόμενον καλῶς τῶν
 δημοσίων προσόδων ἐπιμεληθῆναι· περὶ δὲ ἑαυτοῦ φησιν,
 ὡς ἐκ παιδῶν ἀπαλλαγὴς περίπολος τῆς Ἀττικῆς χώρας
 ἐγένετο δύο ἔτη, ἔφηβος ὢν· οὗτοι γὰρ μεθ' ὄπλων τὴν
 χώραν περιήρχοντο κατὰ πρόσταγμα νόμου· ἐστρατεύσατο
 δὲ πρώτην στρατείαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένην, καὶ
 συμπαραπέμπων μετ' Ἀλιβιάδου καὶ τῶν ξένων τὴν εἰς
 Φλιοῦντα πομπὴν, κινδύνου δὲ γενομένου περὶ τὴν κα-
 λουμένην Νεμεάδα χαράδραν ἀξιεπαίνως ἐμαχέσατο, καὶ
 τὰς ἄλλας τὰς ἐκ διαδοχῆς ἐξόδους πάσας ἐξῆλθε, καὶ ἐν
 Μαντινείᾳ γενναίως ἐμαχέσατο, καὶ τὴν ἐν Ταμύναις μά-
 χην ἐν τοῖς ἐπιλέκτοις, εἴτ' ἐστεφανώθη μαχόμενος· ἐτε-
 λεύτησε δ' Αἰσχίνης ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Ἀντιπατροῦ καταλυ-
 16 θείσης τῆς πολιτείας, ὅτε καὶ οἱ περὶ Δημοσθένην ἐξεδό-
 θησαν, βεβιακῶς ἔτη οὐ· τριῶν δὲ ὄντων λόγων τῶν

ὑπὸ αὐτοῦ γεγραμμένων, καὶ τούτων δημοσίων, ὃ γὰρ Δηλιακὸς νόθος ἐστὶ, τὸν μὲν κατὰ Κτησιφάντος εὐρίσκομεν τελευταῖον γεγραμμένον· ἐπὶ γὰρ τῶν Ἀλεξάνδρου χρόνων γέγραπται· τῶν δὲ λοιπῶν περὶ τοὺς αὐτοὺς ὄντων χρόνους πρότερός ἐστι τῆ τάξει ὃ κατὰ Τιμάρχου· ἐν γὰρ τῷ μετ' αὐτὸν, τῷ περὶ τῆς παραπροσβείας, μέμνηται ὁ Αἰσχίνης τούτου τοῦ λόγου.

I.

ΚΑΤΑ ΤΙΜΑΡΧΟΥ.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ.

Ἀθηναῖοι πολεμήσαντες πρὸς Φίλιππον τὸν Ὀλυνθιακὸν πόλεμον ὕστερον δόξαν αὐτοῖς εἰρήνην ἐποιήσαντο πρὸς Φίλιππον, καὶ συμμαχίαν αὐτῷ καὶ τοῖς ἐγγύοις ψηφισάμενοι ἐπέμψαν πρὸς αὐτὸν δέκα πρέσβεις τοὺς ἀποληψομένους παρ' αὐτοῦ τοὺς ὄρκους, ἐν οἷς ἦσαν Δημοσθένης τε καὶ Αἰσχίνης. ἐπανηκούσης δὲ τῆς προσβείας γράφονται παραπροσβείας Αἰσχίνην Δημοσθένης τε ὁ δῆτωρ καὶ Τιμάρχος Ἀριζήλου Σφήτιος, διάσημος ἂν ἐν τῇ πολιτείᾳ καὶ δημηγορῶν καὶ πλέον ἢ ἑκατὸν ψηφίσματα γεγραφώς. ἐτύγγανε δὲ νεωστὶ γεγραφώς ψηφίσμα βουλευῶν, τὸν ἐκφέροντα ὅπλα πρὸς Φίλιππον θανάτῳ ζημιούσθαι. ἀποτεθείσης οὖν τῆς 17 γράφης, πρὶν τὸν ἀγῶνα εἰσελθεῖν, ἐγράψατο Αἰσχίνης τὸν Τιμάρχου ὡς δημηγοροῦντα παρὰ τοὺς νόμους· οὐκ ἐξείναι γὰρ αὐτῷ δημηγορεῖν ἡταιρηκότι. ἔνιοι μὲν οὖν φασιν, ὡς ἀπήγγελετο ὁ Τιμάρχος τὴν κρίσιν οὐχ ὑπομείνας· οἱ δὲ, ὅτι ἄλους ἡτιμώθη, ὡς Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τῆς παραπροσβείας. οὕτω δὲ περιβόητον τὸ πρᾶγμα ἐγένετο, ὥστε ἀπὸ τῆς κρίσεως ταύτης τοὺς πόρνοους τὸ λοιπὸν ἐκάλουον Τιμάρχους. τὸ δὲ προοίμιόν ἐστι τραγικώτερον· ἐν αὐτῷ δὲ συστήσας ἑαυτὸν μέτριον, ἵνα εὖνοιαν ἐπισπάσῃται, καὶ τὸν 18 Τιμάρχου διαβαλὼν καὶ περὶ τῆς πολιτείας εἰπὼν μεταβαίνει ἐπὶ κεφάλαια οὐ τῆς ὑποθέσεως ἴδια, ἀλλὰ κοινὰ κατὰ πάντων τῶν ἡταιρήσεως κρινομένων. ἐστὶ δὲ τάδε· εἰ καλῶς καὶ ἀκριβῶς τοὺς νόμους ἔθεντο οἱ παλαιοὶ τοὺς περὶ τῆς τῶν παίδων εὐκοσμίας καὶ μειρακίων καὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν· εἰ ὀρθῶς ἀπέειπον τοῖς ἡταιρηκόσι μὴ δημηγορεῖν,

καὶ ἐξῆς, εἰ παρὰ τοὺς νόμους δημηγορεῖ Τιμαρχος ἡταιρη-
κῶς, ἐν ᾧ, εἰ ἔνοχος τῇ γραφῇ ἔταιρησας· εἰ παρὰ Μισγόλα
ἡταιρησε μισθοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα ὄντι δεινῶ· εἰ παρὰ Ἀντι-
κλει· εἰ ἐν τῷ κυβερνητικῷ διατρέβων καὶ κυβεύων ἀνελή-
φθη ὑπὸ Πιτταλάκου, δημοσίου δούλου τῆς πόλεως, καὶ
παρ' αὐτῷ διέτριψεν ἔταιρῶν· εἰ παρὰ Ἡγησάνδρῳ τῷ Τι-
μομάχου ταμίᾳ διέτριψε χρόνον ἔταιρῶν.

ἈΛΛΩΣ.

Τοῦτον τὸν λόγον ὁ Αἰσχίνης γέγραφε δοκιμασίαν κα-
τὰ Τιμαρχου. ἦν δὲ ὁ Τιμαρχος τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα προσιόντων,
καὶ αὐτὸν τὸν Αἰσχίνην σεσυκοφαντηκῶς. νόμοι δὲ εἰσι περὶ
20 τῶν ρητόρων κείμενοι, οὐστίνας χρῆ εἰργασθαι τοῦ λέγειν,
οἷον τοὺς τὰ πατρῶα κατεδηδοκότας, τοὺς ἡταιρηκότας· εἰ
δὲ μὴ πείθονται, ἐξεῖναι τὸν βουλούμενον αὐτοῖς δοκιμασίαν
ἐπαγγεῖλαι, ὥστε δοκιμάζεσθαι, εἰ ἐπιτήδειοι εἰσι λέγειν. δύο
δὲ ἐγκαλῶν Τιμαρχῷ Αἰσχίνης, καὶ ὅτι ἡταιρηκε καὶ ὅτι τὰ
πατρῶα κατεδήδοκε, περὶ ἔταιρησεως ἐπιγράφεται ὁ λόγος,
ὅτι τὸ πλεον τῆς κατηγορίας διὰ ταύτην ἐστὶ. φαίνεται δὲ
νευικηκῶς τὸν ἀγῶνα, ὡς φασιν οἱ παλαιοί. δοκοῦσι δὲ μοι
οἱ λόγοι μετὰ τὰς δίκας γράφεσθαι.

27 Οὐδένα πώποτε τῶν πολιτῶν, ᾧ Ἀθηναῖοι, οὔτε
γραφὴν γραψάμενος οὔτ' ἐν εὐθύναις λυπήσας, ἀλλ' ὡς
ἔγωγε νομίζω, μέτριον ἑμαυτὸν πρὸς ἕκαστα τούτων
παρεσχικῶς, ὁρῶν δὲ τὴν πόλιν μεγάλα βλαπτομένην
ὑπὸ Τιμαρχου τουτουὶ δημηγοροῦντος παρὰ τοὺς νό-
μους καὶ αὐτὸς ἰδίᾳ συκοφαντούμενος (ὃν δὲ τρόπον,
ἐπιδείξω προϊόντος τοῦ λόγου) ἐν τι τῶν αἰσχίστων 2
ἡγησάμην εἶναι μὴ βοηθῆσαι τῇ τε πόλει πάσῃ καὶ τοῖς
νόμοις καὶ ὑμῖν καὶ ἑμαυτῷ· εἰδὼς δ' αὐτὸν ἔνοχον
ὄντα οἷς ὀλίγῳ πρότερον ἠκούσατε ἀναγιγνώσκοντος
28 τοῦ γραμματέως, ἐπήγγειλα αὐτῷ τὴν δοκιμασίαν ταυ-
τηνί. καὶ ὡς ἔοικεν, ᾧ Ἀθηναῖοι, οἱ εἰωθότες λόγοι

λέγεσθαι ἐπὶ τοῖς δημοσίοις ἀγῶσιν οὐκ εἰσὶ ψευδεῖς·
αἱ γὰρ ἰδία ἔχθραι πολλὰ πάνυ τῶν κοινῶν ἐπανορ-
3 θοῦσι. τοῦ μὲν οὖν ὄλου ἀγῶνος φανήσεται οὔθ' ἡ
πόλις αἰτία οὔσα Τιμαρχῷ οὔθ' οἱ νόμοι οὔθ' ὑμεῖς
οὔτ' ἐγὼ, ἀλλ' αὐτὸς οὗτος αὐτῷ. οἱ μὲν γὰρ νόμοι
προεῖπον αὐτῷ αἰσχροῦς βεβιωκότι μὴ δημηγορεῖν, ἐπί- 29
ταγμα, ὡς γε δὴ ἐγὼ κρίνω, οὐ χαλεπὸν ἐπιτάξαντες,
ἀλλὰ καὶ πάνυ ῥάδιον· ἐμὲ δ' ἐξῆν αὐτῷ, εἰ ἐσωφρό-
νει, μὴ συκοφαντεῖν. περὶ μὲν οὖν τούτων μετρίως
ἐλπίζω μοι προειρηθῆσαι.

4 Οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι ἂ μέλλω ἐν πρώτοις λέγειν φα-
νεῖσθε καὶ ἑτέρων ἤδη πρότερον ἀκηκούτες· ἀλλὰ μοι
δοκεῖ καιρὸς εἶναι καὶ ἐμὲ νῦν πρὸς ὑμᾶς τῷ αὐτῷ λό-
γῳ τούτῳ χρῆσασθαι. ὁμολογοῦνται γὰρ τρεῖς εἶναι
πολιτεῖαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, τυραννὶς καὶ ὀλιγαρ-
χία καὶ δημοκρατία· διοικοῦνται δ' αἱ μὲν τυραννίδες
καὶ ὀλιγαρχίαι τοῖς τρόποις τῶν ἐφεσθηκότων, αἱ δὲ
πόλεις αἱ δημοκρατούμεναι τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις.
5 εὐδ' ἴστε, ᾧ Ἀθηναῖοι, ὅτι τὰ μὲν τῶν δημοκρατου- 30
μένων σώματα καὶ τὴν πολιτείαν οἱ νόμοι σώζουσι, τὰ
δὲ τῶν τυράννων καὶ ὀλιγαρχῶν ἀπιστία καὶ ἡ μετὰ
τῶν ὄπλων φρουρά. φυλακτέον δὴ τοῖς μὲν ὀλιγαρχι-
κοῖς καὶ τοῖς τὴν ἄνισον πολιτείαν πολιτενομένοις τοὺς
ἐν χειρῶν νόμῳ τὰς πολιτείας καταλύοντας, ὑμῖν δὲ 31
τοῖς τὴν ἰσὴν καὶ ἐννομον πολιτείαν ἔχουσι τοὺς παρὰ
τοὺς νόμους ἢ λέγοντας ἢ βεβιωκότας κολάζειν· ἐν-
τεῦθεν γὰρ ἰσχύσετε, ὅταν εὐνομησθε καὶ μὴ καταλύ- 32
ῆσθε ὑπὸ τῶν παρανομούντων καὶ ἀσελγῶς βιούν-
6 των. προσήκειν δὲ ἔγωγε νομίζω, ὅταν μὲν νομοθε-
τῶμεν, τοῦθ' ἡμᾶς σκοπεῖν, ὅπως καλῶς ἔχοντας καὶ
συμφέροντας νόμους τῇ πολιτεῖᾳ θεσόμεθα, ἐπειδὴν
δὲ νομοθετήσωμεν, τοῖς νόμοις τοῖς κειμένοις πείθε-

σθαι, τοὺς δὲ μὴ πειδομένους κολάζειν, εἰ δὲ τὰ τῆς πόλεως καλῶς ἔχειν. σκέψασθε γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅσῃ πρόνοιαν περὶ σωφροσύνης ἐποίησατο ὁ Σόλων ἐκεῖνος, ὁ παλαιὸς νομοθέτης, καὶ ὁ Δράκων καὶ οἱ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους νομοθέται. πρῶτον μὲν γὰρ 7 ἐνομοθέτησαν περὶ τῆς σωφροσύνης τῶν παιδῶν τῶν ἡμετέρων, καὶ διαρρηθῆναι ἀπέδειξαν ἅ ἡμετέροις 33 τὸν ἐλεύθερον ἐπιτηδεύειν καὶ ὡς δεῖ αὐτὸν τραφῆναι, ἔπειτα δεύτερον περὶ τῶν μειρακίων, τρίτον δ' ἐφεξῆς περὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν, οὐ μόνον περὶ τῶν ἰδιωτῶν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν δητόρων. καὶ τούτους τοὺς νόμους ἀναγράψαντες ὑμῖν παρακατέθεντο, καὶ ὑμᾶς αὐτῶν ἐπέστησαν φύλακας. βούλομαι δὴ καὶ ἐγὼ νυνὶ πρὸς 8 ὑμᾶς τὸν αὐτὸν τρόπον χρήσασθαι τῷ λόγῳ, ὄνπερ τοῖς νόμοις ὁ νομοθέτης. πρῶτον μὲν γὰρ διέξειμι πρὸς ὑμᾶς τοὺς νόμους, οἳ κείνται περὶ τῆς εὐκοσμίας τῶν παιδῶν τῶν ἡμετέρων, ἔπειτα δεύτερον τοὺς περὶ τῶν μειρακίων, τρίτον δ' ἐφεξῆς τοὺς περὶ τῶν ἄλλων ἡλικιῶν. οὕτω γὰρ ἂν μοι μάλιστα ὑπολαμβάνω τοὺς λόγους εὐμαθεῖς γενέσθαι. ἅμα δὲ καὶ βούλομαι, ὦ Ἀθηναῖοι, προδιεξελεθεῖν πρῶτον πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἔχουσιν οἱ νόμοι περὶ τῆς πόλεως, πάλιν δὲ μετὰ τοῦτο 34 ἀντεξετάσαι τοὺς τρόπους τοὺς Τιμάρχου· εὐρήσετε γὰρ αὐτὸν ἐναντίως ἅπασιν τοῖς νόμοις βεβιωκότα.

Ὁ γὰρ νομοθέτης πρῶτον μὲν τοῖς διδασκάλοις, 9 οἷς ἐξ ἀνάγκης παρακατατιθέμεθα τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν παιδας, οἷς ἐστὶν ὁ μὲν βίος ἀπὸ τοῦ σωφρονεῖν, ἢ δ' ἀπορία ἐκ τῶν ἐναντίων, ὅμως ἀπιστῶν φαίνεται, καὶ διαρρηθῆναι ἀποδείκνυσιν πρῶτον μὲν ἦν ὥραν προσήκει ἵνα τὸν παῖδα τὸν ἐλεύθερον εἰς τὸ διδασκαλεῖον, ἔπειτα μετὰ πόσων παιδῶν εἰσιέναι καὶ πηνίκα 10 ἀπιέναι, καὶ τοὺς διδασκάλους τὰ διδασκαλεῖα καὶ τοὺς

παιδοτρίβας τὰς παλαιστράς ἀνοίγειν μὲν ἀπαγορεύει 35 μὴ πρότερον, πρὶν ἂν ὁ ἥλιος ἀνίσχη, κλήειν δὲ προστάττει πρὸ ἡλίου δεδυκός, τὰς ἐρημίας καὶ τὸ σκότος ἐν πλείστη ὑποψία ποιούμενος· καὶ τοὺς νεανίσκους τοὺς εἰσφοιτῶντας οὐστὶνας δεῖ εἶναι καὶ ἄστινας ἡλικίας ἔχοντας, καὶ ἀρχὴν ἣτις ἐστὶ ἢ τούτων ἐπιμελησομένη, καὶ περὶ παιδαγωγῶν ἐπιμελείας καὶ περὶ Μουσειῶν ἐν τοῖς διδασκαλείοις καὶ περὶ Ἑρμαίων ἐν ταῖς παλαιστράς, καὶ τὸ τελευταῖον περὶ τῆς συμφοιτήσεως τῶν παιδῶν καὶ τῶν χορῶν τῶν ἐγκυκλίων. 11 κελεύει γὰρ τὸν χορηγὸν τὸν μέλλοντα τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ ἀναλίσκειν ὑπὲρ τετταράκοντα ἔτη γεγονότα τοῦτο πράττειν, ἵν' ἤδη ἐν τῇ σωφρονεστάτῃ αὐτοῦ 36 ἡλικίᾳ ὦν, οὕτως ἐντυγχάνῃ τοῖς ὑμετέροις παισὶν ἀναγνώσεται οὖν ὑμῖν τούτους τοὺς νόμους ὁ γραμματεὺς, ἵν' εἰδῆτε, ὅτι ὁ νομοθέτης ἡγήσατο τὸν καλῶς τραφέντα παῖδα ἄνδρα γενόμενον χρήσιμον ἔσεσθαι τῇ πόλει· ὅταν δ' ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου εὐθύς πονηρὰν ἀρχὴν λάβῃ τῆς παιδείας, ἐκ τῶν κακῶς τετραμμένων παιδῶν παραπλησίους ἡγήσατο πολίτας ἔσεσθαι Τιμάρχῳ τουτῶι. λέγε δ' αὐτοῖς τοὺς νόμους τούτους.

ΝΟΜΟΙ.

12 [Οἱ δὲ τῶν παιδῶν διδασκαλοὶ ἀνοιγέτωσαν μὲν τὰ διδασκαλεῖα μὴ πρότερον ἡλίου ἀνιόντος, κλειέτωσαν δὲ πρὸ ἡλίου δύνοντος. καὶ μὴ ἐξέστω τοῖς ὑπὲρ τὴν τῶν παιδῶν ἡλικίαν οὐσὶν εἰσιέναι τῶν παιδῶν ἑνδον ὄντων, ἂν μὴ υἱὸς διδασκάλου ἢ ἀδελφὸς ἢ θυγατρὸς ἀνῆρ· ἂν δὲ τις παρὰ ταῦτ' εἰσῆ, θανάτῳ ζημιούσθω. καὶ οἱ γυμνασιάρχαι τοῖς Ἑρμαίοις μὴ ἐάτωσαν συγκαθιέναι μηδένα τῶν ἐν ἡλικίᾳ τρόπῳ μηδενί· ἂν δὲ ἐπιτρέπῃ καὶ 39 μὴ ἐξείργῃ τοῦ γυμνασίου, ἔνοχος ἔστω ὁ γυμνασιάρχης τῷ τῆς ἐλευθέρων φθορᾶς νόμῳ. οἱ δὲ χορηγοὶ οἱ καθι-

στάμενοι ὑπὸ τοῦ δήμου ἔστωσαν τὴν ἡλικίαν ὑπὲρ τετ-
ταράκοντα ἔτη.]

Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ὧ Ἀθηναῖοι, νομοθετεῖ περὶ 13
ἀδικημάτων μεγάλων μὲν, γιγνομένων δ' οἶμαι ἐν τῇ
πόλει· ἐκ γὰρ τοῦ πράττεσθαι τινα ὧν οὐ προσήκειν,
ἐκ τούτου τοὺς νόμους ἔθηκαν οἱ παλαιοί. διαρρήδην
γούν λέγει ὁ νόμος, ἐάν τινα ἐκμισθώσῃ ἑταιρεῖν πα-
τῆρ ἢ ἀδελφὸς ἢ θεῖος ἢ ἐπίτροπος ἢ ὅλως τῶν κυρίων
τις, κατ' αὐτοῦ μὲν τοῦ παιδὸς οὐκ ἔῃ γραφᾶς ἑταιρη-
40 σεως εἶναι, κατὰ δὲ τοῦ μισθώσαντος καὶ τοῦ μισθω-
σαμένου, τοῦ μὲν ὅτι ἐξεμισθώσῃ, τοῦ δὲ ὅτι, φησὶν,
ἐμισθώσατο. καὶ ἴσα τὰ ἐπιτίμια ἑκατέρω πεποίηκε,
καὶ μὴ ἐπάναγκες εἶναι τῷ παιδί ἢ βῆσαντι τρέφειν
τὸν πατέρα μηδὲ οἰκησιν παρέχειν, ὅς ἂν ἐκμισθωθῇ
ἑταιρεῖν· ἀποθανόντα δὲ αὐτὸν θάπτετω καὶ τὰλλα
ποιεῖτω τὰ νομιζόμενα. σκέψασθε δὴ, ὡς καλῶς, ὧ 14
Ἀθηναῖοι, ζῶντος μὲν αὐτοῦ ἀφαιρεῖται τὴν ὄνησιν
τῆς παιδοποιίας, ὡσπερ ἐκεῖνος τοῦ παιδὸς τὴν παρ-
ρησίαν, τελευτήσαντα δὲ αὐτὸν, ἡνίκα ὁ μὲν εὐεργε-
τούμενος οὐκ αἰσθάνεται ὧν εὖ πάσχει, τιμᾶται δὲ ὁ
νόμος καὶ τὸ θεῖον, θάπτειν ἤδη κελεύει καὶ τὰλλα
ποιεῖν τὰ νομιζόμενα. καὶ τίνα ἕτερον νόμον ἔθηκε
φύλακα τῶν ὑμετέρων παιδῶν; τὸν τῆς προαγωγείας,
τὰ μέγιστα ἐπιτίμια ἐπιγράψας, ἐάν τις ἐλεύθερον
41 παῖδα ἢ γυναῖκα προαγωγεῖν. καὶ ποῖον ἄλλον; τὸν 15
τῆς ὕβρεως, ὅς ἐνὶ κεφαλαίῳ ἅπαντα τὰ τοιαῦτα συλ-
λαβῶν ἔχει· ἐν ᾧ διαρρήδην γέγραπται, ἐάν τις ὕβριζῃ
εἰς παῖδα (ὕβριζει δὲ δὴ πού· ὁ μισθούμενος) ἢ ἄνδρα
ἢ γυναῖκα, ἢ τῶν ἐλευθέρων τινὰ ἢ τῶν δούλων, ἢ
ἐάν παράνομόν τι ποιῇ εἰς τούτων τινὰ, γραφᾶς ὕβρε-
ως εἶναι πεποίηκεν καὶ τίμημα ἐπέθηκεν, ὅ τι χρὴ πα-
θεῖν ἢ ἀποτίσαι. λέγε τὸν νόμον.

ΝΟΜΟΣ.

16 [Ἄν τις Ἀθηναίων ἐλεύθερον παῖδα ὕβριζῃ, γραφέ-
σθω ὁ κύριος τοῦ παιδὸς πρὸς τοὺς θεσμοθέτας, τίμημα
ἐπιγραφάμενος. οὐ ἂν τὸ δικαστήριον καταψηφίσῃται, πα- 42
ραδοθεὶς τοῖς ἑνδεκα τεθνήτω ἀνθημερόν. ἐάν δὲ εἰς
ἀργύριον καταψηφισθῇ, ἀποτίσάτω ἐν ἑνδεκα ἡμέραις
μετὰ τὴν δίκην, ἐάν μὴ παραχορήμα δύνηται ἀποτίνειν·
ἕως δὲ τοῦ ἀποτίσαι εἰσρχθήτω. ἐνοχοὶ δὲ ἔστωσαν ταῖσδε
ταῖς αἰτίαις καὶ οἱ εἰς τὰ οἰκειακὰ σώματα ἐξαμαρτάνοντες.]

17 Ἴσως ἂν οὖν τις θαυμάσειεν ἐξαίφνης ἀκούσας,
τί δὴ ποτ' ἐν τῷ νόμῳ τῷ τῆς ὕβρεως προσεγράφη 43
τοῦτο τὸ ῥῆμα, τὸ τῶν δούλων. τοῦτο δὲ ἐάν σκοπήτε,
ὧ Ἀθηναῖοι, εὐρήσετε, ὅτι τοῦτο πάντων ἄριστα ἔχει·
οὐ γὰρ περὶ τῶν οἰκειακῶν ἐσπούδασεν ὁ νομοθέτης,
ἀλλὰ βουλόμενος ὑμᾶς ἐθίσει πολὺ ἀπέχειν τῆς τῶν
ἐλευθέρων ὕβρεως προσέγραψε μηδ' εἰς τοὺς δούλους
ὕβριζειν. ὅλως δὲ ἐν τῇ δημοκρατίᾳ τὸν εἰς ὀτιοῦν ὕβρι-
στην, τοῦτον οὐκ ἐπιτήδειον εἶναι ἠγήσατο συμπολι-
44 τεύεσθαι. κἀκεῖνο δέ μοι συνδιαμνημονεύσατε, ὧ
Ἀθηναῖοι, ὅτι ἐνταῦθ' ὁ νομοθέτης οὐπω διαλέγεται
αὐτῷ τῷ σώματι τοῦ παιδὸς, ἀλλὰ τοῖς περὶ τὸν παῖδα,
πατρὶ, ἀδελφῷ, ἐπιτρόπῳ, διδασκάλοις καὶ ὅλως τοῖς
κυρίοις· ἐπειδὴν δ' ἐγγραφῇ εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμ- 44
ματεῖον καὶ τοὺς νόμους γυνῶ καὶ εἰδῇ τοὺς τῆς πόλεως
καὶ ἤδη δύνηται διαλογίζεσθαι τὰ καλὰ καὶ τὰ μὴ,
19 οὐκέτι ἑτέρῳ διαλέγεται, ἀλλ' ἤδη αὐτῷ. καὶ πῶς λέγει;
ἂν τις Ἀθηναίων, φησὶν, ἑταιρήσῃ, μὴ ἐξέστω αὐτῷ
τῶν ἐννεα ἀρχόντων γενέσθαι, ὅτι οἶμαι στεφανηφό-
ρος ἢ ἀρχὴ, μηδ' ἱερωσύνην ἱεράσασθαι, ὅς οὐδὲ κα-
θαρῶ διαλέγεται τῷ σώματι, μηδὲ συνδικῆσαι, φησὶ, 45
τῷ δημοσίῳ· μηδὲ ἀρξάτω ἀρχὴν μηδεμίαν μηδέποτε,
μήτ' ἐνδημον μήτε ὑπερόριον, μήτε κληρωτὴν μήτε

χειροτονητήν· μηδὲ κηρυκευσάτω, μηδὲ πρεσβευσάτω, 20
 46 μηδὲ τοὺς πρεσβεύσαντας κρινέτω, μηδὲ μισθωθεὶς
 συκοφαντεῖτω, μηδὲ γνώμην εἰπάτω μηδέποτε μήτε ἐν
 τῇ βουλῇ μήτε ἐν τῷ δήμῳ, μηδ' ἂν δεινότατος ἢ λέ-
 γειν. εἰάν τις παρὰ ταῦτα πράττη, γραφὰς ἑταιρή-
 σεως πεποιήκε καὶ τὰ μέγιστα ἐπιτίμια ἐπέδηκεν. λέγε
 αὐτοῖς καὶ τοῦτον τὸν νόμον, ἵν' εἰδῆτε, οἷων νόμων
 ἡμῖν κειμένων, ὡς καλῶν καὶ σωφρόνων, τετόλμηκε
 Τιμαρχος δημηγορεῖν ὁ τοιοῦτος τὸν τρόπον οἷον ὑμεῖς
 ἐπίστασθε.

ΝΟΜΟΣ.

47 [Ἐάν τις Ἀθηναῖος ἑταιρήσῃ, μὴ ἐξέστω αὐτῷ τῶν 21
 ἑννέα ἀρχόντων γενέσθαι μηδ' ἱεράσασθαι μηδὲ συνδικη-
 σαι τῷ δήμῳ, μηδὲ ἀρχὴν ἀρχέτω μηδεμίαν, μήτε ἔνδη-
 μον μήτε ὑπερόριον, μήτε κληρωτὴν μήτε χειροτονητήν,
 μηδ' ἐπὶ κηρυκίαν ἀποστελλέσθω, μηδὲ γνώμην λεγέτω,
 μηδ' εἰς τὰ δημοτελῆ ἱερά εἰσίστω, μηδ' ἐν ταῖς κοιναῖς στε-
 φανηφορίαις στεφανούσθω, μηδ' ἐντὸς τῆς ἀγορᾶς τῶν
 περιρραντηρίων πορευέσθω. εἰάν τις ταῦτα ποιῇ, κατα-
 γνωσθέντος αὐτοῦ ἑταιρεῖν θανάτῳ ζημιούσθω.]

Τοῦτον μέντοι τὸν νόμον ἔθηκε περὶ τῶν μαιρα- 22
 48 κίων τῶν προχείρωσ εἰς τὰ ἑαυτῶν σώματα ἑξαμαρτα-
 νότων· οὓς δὲ ὀλίγω πρότερον ὑμῖν ἀνέγνω, περὶ
 τῶν παίδων· οὓς δὲ νυνὶ μέλλω λέγειν, περὶ τῶν ἄλλων
 Ἀθηναίων. ἀπαλλαγείς γὰρ τῶν νόμων τούτων ἐσκέ-
 ψατο, τίνα χρὴ τρόπον συλλεγομένους ἡμᾶς εἰς τὴν
 ἐκκλησίαν βουλευέσθαι περὶ τῶν σπουδαιοτάτων πραγ-
 μάτων. καὶ πόθεν ἀρχεται; νόμοι, φησὶ, περὶ εὐκο-
 σμίας. ἀπὸ σωφροσύνης πρῶτον ἤρξατο, ὡς, ὅπου
 πλείστη εὐκοσμία ἐστὶ, ταύτην ἀριστα τὴν πόλιν οἰκη-
 σομένην. καὶ πῶς δὲ κελεύει τοὺς προέδρους χρηματί- 23
 ζειν; ἐπειδὴν τὸ καθάρσιον περιενεχθῆ καὶ ὁ κῆρυξ
 τὰς πατρίους εὐχὰς εὐξῆται, προχειροτονεῖν κελεύει

τοὺς προέδρους περὶ ἱερῶν τῶν πατρίων καὶ κῆρυξι
 καὶ πρεσβείαις καὶ ὀσίων, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπερωτᾷ ὁ
 κῆρυξ „τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα 49
 ἔτη γεγονότων;“ ἐπειδὴν δὲ οὗτοι πάντες εἰπῶσι, τότε
 ἤδη κελεύει λέγειν τῶν ἄλλων Ἀθηναίων τὸν βουλό- 50
 24 μενον, οἷς ἔξεστιν. σκέψασθε δὴ, ὡς καλῶς, ὡ Ἀθη-
 ναῖοι. οὐκ ἠγνόει, οἶμαι, ὁ νομοθέτης, ὅτι οἱ πρεσβύ-
 τεροι τῷ μὲν εὖ φρονεῖν ἀκμάζουσιν, ἡ δὲ τόλμα ἤδη 51
 αὐτοὺς ἀρχεται ἐπιλείπειν διὰ τὴν ἐμπειρίαν τῶν
 πραγμάτων. βουλόμενος δὴ συνεδίσει τοὺς ἀριστα
 φρονούντας, τούτους ἐπάναγκες περὶ τῶν πραγμάτων
 λέγειν, ἐπειδὴ ὀνόματι αὐτῶν ἕνα ἕκαστον ἀπορεῖ
 προσειπεῖν, τὴν ἐπωνυμίαν τῆς ὅλης ἡλικίας ὑπολα-
 βῶν παρακαλεῖ ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ προτρέπει δημηγορεῖν.
 ἅμα δὲ τοὺς νεωτέρους διδάσκει αἰσχύνεσθαι τοὺς
 πρεσβυτέρους καὶ πάνθ' ὑστέρους πράττειν καὶ τιμᾶν
 τὸ γῆρας, εἰς ὃ πάντες ἀφιζόμεθα, εἰάν ἄρα διαγενώ-
 25 μεθα. καὶ οὕτως ἦσαν σώφρονες οἱ ἀρχαῖοι ἐκεῖνοι 52
 ῥήτορες, ὁ Περικλῆς καὶ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἀριστείδης
 ὁ τὴν ἀνόμοιον ἐπωνυμίαν ἔχων Τιμάρχῳ τουτῶν, ὁ
 δίκαιος ἐπικαλούμενος, ὥστε, ὃ νυνὶ πάντες ἐν ἔθει
 πράττομεν, τὸ τὴν χεῖρα ἔξω ἔχοντες λέγειν, τότε τοῦτο
 θρασύ τι ἐδόκει εἶναι καὶ εὐλαβοῦντο αὐτὸ πράττειν.
 μέγα δὲ πάνυ τούτου σημεῖον ἔργῳ ὑμῖν οἶμαι ἐπιδει-
 ξειν· εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι πάντες ἐκπεπλεύκατε εἰς Σαλα-
 μῖνα καὶ τεθέασθε τὴν Σόλωνος εἰκόνα, καὶ αὐτοὶ
 μαρτυρήσατ' ἂν, ὅτι ἐν τῇ ἀγορᾷ τῇ Σαλαμινίῳ ἀνά-
 κειται ὁ Σόλων ἐντὸς τὴν χεῖρα ἔχων. τοῦτ' ἐστίν, ὡ 53
 Ἀθηναῖοι, ὑπόμνημα καὶ μίμημα τοῦ Σόλωνος σχήμα-
 τος, ὃν τρόπον ἔχων αὐτὸς διελέγετο τῷ δήμῳ τῶν
 26 Ἀθηναίων. σκέψασθε δὲ, ὡ Ἀθηναῖοι, ὅσον διαφέρει
 ὁ Σόλων Τιμάρχου καὶ οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι ὧν ὀλίγω

πρότερον ἐν τῷ λόγῳ ἐπεμνήσθη. ἐκείνοι μὲν γε ἠσχύοντο ἔξω τὴν χεῖρα ἔχοντες λέγειν, Τίμαρχος δὲ οὐτοσί οὐ πάλαι, ἀλλὰ πρόην ποτὲ θίψας θοίματιον γυμνὸς ἐπαγκρατίαζεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὕτω κακῶς καὶ αἰσχροῦς διακείμενος τὸ σῶμα ὑπὸ μέθης καὶ βδελυρίας, ὥστε τοὺς γε εὖ φρονοῦντας ἐγκαλύψασθαι, αἰσχυρθέντας ὑπὲρ τῆς πόλεως, εἰ τοιούτοις συμβού-
 54 τοις χρώμεθα. ἂ συνιδῶν ὁ νομοθέτης διαρρήδην ἀπέ-
 27 δειξεν, οὐς χοῆ δημηγορεῖν καὶ οὐς οὐ δεῖ λέγειν ἐν τῷ δήμῳ. καὶ οὐκ ἀπελαύνει ἀπὸ τοῦ βήματος, εἴ τις μὴ προγόνων ἐστὶ τῶν ἐστρατηγηκότων, οὐδὲ γε εἰ τέχνην τινὰ ἐργάζεται ἐπικουρῶν τῇ ἀναγκαίᾳ τροφῇ, ἀλλὰ καὶ τούτους καὶ μάλιστα ἀσπάζεται, καὶ διὰ τοῦτο
 28 πολλάκις ἐπερωτᾷ, τίς ἀγορεύειν βούλεται. τίνας
 δ' οὐκ ὦετο δεῖν λέγειν; τοὺς αἰσχροῦς βεβιωκότας· τού-
 29 τούς οὐκ ἔα δημηγορεῖν. καὶ ποῦ τοῦτο δηλοῖ; δοκιμα-
 σία, φησὶ, ῥητόρων· εἴαν τις λέγῃ ἐν τῷ δήμῳ τὸν πα-
 τέρα τύπτων ἢ τὴν μητέρα, ἢ μὴ τρέφων, ἢ μὴ παρέ-
 χων οἰκῆσιν· τοῦτον οὐκ ἔα λέγειν. νῆ Δία καλῶς γε,
 ὡς ἐγὼ φημι. διὰ τί; ὅτι, εἴ τις, οὐς ἐξ ἴσου δεῖ τιμᾶν
 τοῖς θεοῖς, εἰς τούτους ἐστὶ φαῦλος; τί ποτε, φησὶν,
 ὑπ' αὐτοῦ πείσονται οἱ ἀλλότριοι καὶ ἡ πόλις ὅλη; καὶ
 τίσι δεύτερον ἀπεῖπε μὴ λέγειν; ἢ τὰς στρατείας, φησὶ,
 29 μὴ ἐστρατευμένος, ὅσαι ἂν αὐτῷ προσταχθῶσιν, ἢ τὴν
 ἀσπίδα ἀποβεβληκῶς, δίκαια λέγων. τί δὴ ποτε; ἂν-
 55 θρωπε, τῇ πόλει, ὑπὲρ ἧς τὰ ὄπλα μὴ τίθεσαι ἢ διὰ
 δειλίαν μὴ δυνατὸς εἶ ἐπαμῦναι, μηδὲ συμβουλεύειν
 ἀξίον. τρίτον τίσι διαλέγεται; ἢ πεπορνευμένος, φη-
 σὶν, ἢ ἠτάρηκῶς· τὸν γὰρ τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἐφ' ὕβρει
 πεπρακότα καὶ τὰ κοινὰ τὰ τῆς πόλεως ῥαδίως ἠγήσατο
 ἀποδώσεσθαι. τέταρτον τίσι διαλέγεται; ἢ τὰ πατρῶα,
 30 φησὶ, κατεδηδοκῶς ἢ ὅν ἂν κληρονόμος γέννηται· τὸν

γὰρ τὴν ἰδίαν οἰκίαν κακῶς οἰκήσαντα καὶ τὰ κοινὰ
 τῆς πόλεως παραπλησίως ἠγήσατο διαθεῖναι, καὶ οὐκ
 ἔδοκει οἷόν τ' εἶναι τῷ νομοθέτῃ τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον
 ἰδίᾳ μὲν εἶναι πονηρὸν, δημοσίᾳ δὲ χρηστὸν, οὐδ' ὦετο
 δεῖν ὁ νομοθέτης τὸν ῥήτορα ἠκεῖν ἐπὶ τὸ βῆμα τῶν
 31 λόγων ἐπιμεληθέντα πρότερον, ἀλλ' οὐ τοῦ βίου. καὶ 56
 παρὰ μὲν ἀνδρὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ, κἂν πάνυ κακῶς
 καὶ ἀπλῶς ῥητῆ λόγος, χρήσιμα τὰ λεγόμενα ἠγήσατο
 εἶναι τοῖς ἀκούουσι· παρὰ δὲ ἀνθρώπου βδελυροῦ καὶ
 καταγελάστως μὲν κεχορημένου τῷ ἑαυτοῦ σώματι,
 αἰσχροῦς δὲ τὴν πατρῶαν οὐσίαν κατεδηδοκός, οὐδ'
 ἂν εὖ πάνυ λεχθῆ συνοίσειν ἠγήσατο τοῖς ἀκούουσι.
 32 τούτους οὖν ἐξείργει ἀπὸ τοῦ βήματος, τούτους ἀπα-
 γορεύει μὴ δημηγορεῖν. εἴαν δὲ τις παρὰ ταῦτα μὴ μό-
 νον λέγῃ, ἀλλὰ καὶ συκοφαντῇ καὶ ἀσελγαίνῃ καὶ μη-
 κέτι τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον δύνηται φέρειν ἡ πόλις,
 δοκιμασίαν μὲν, φησὶν, ἐπαγγελιάτω Ἀθηναίων ὁ βοι-
 λόμενος, οἷς ἔξεστιν, ὑμᾶς δ' ἤδη κελεύει περὶ τούτων
 ἐν τῷ δικαστηρίῳ διαγιγνώσκειν· καὶ νῦν ἐγὼ κατὰ
 τοῦτον τὸν νόμον ἠκῶ πρὸς ὑμᾶς.
 33 Ταῦτα μὲν οὖν πάλαι νενομοθέτηται· ὑμεῖς δ' εἰ
 προσέθεσθε καινὸν νόμον μετὰ τὸ καλὸν παγκράτιον, 57
 ὁ οὗτος ἐπαγκρατίασεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ὑπεραισχυρ-
 θέντες ἐπὶ τῷ πράγματι, καθ' ἑκάστην ἐκκλησίαν ἀπο-
 κληροῦν φυλὴν ἐπὶ τὸ βῆμα, ἥτις προεδρεύσει. καὶ τί
 προσέταξεν ὁ τιθεὶς τὸν νόμον; καθῆσθαι κελεύει τοὺς
 φυλέτας βοηθοῦντας τοῖς νόμοις καὶ τῇ δημοκρατίᾳ,
 ὡς, εἰ μὴ βοήθειάν ποθεν μεταπεμψόμεθα ἐπὶ τοὺς
 οὕτω βεβιωκότας, οὐδὲ βουλευέσθαι δυνησομένους 58
 34 ἡμᾶς περὶ τῶν σπουδαιοτάτων πραγμάτων. ἐστὶ δ' οὐ-
 δὲν ὄφελος, ὡς Ἀθηναῖοι, ζητεῖν τοὺς τοιούτους ἀνθρώ-
 πους ἀπελαύνειν ἀπὸ τοῦ βήματος ταῖς κραυγαῖς· οὐ

γαρ αἰσχύνονται· ἀλλὰ ταῖς τιμωρίαις τούτους ἀπε-
θίξιν χρή· μόνως γὰρ ἂν οὕτως ἀνεκτοὶ γένοιτο.

- 59 Ἀναγνώσεται οὖν ὑμῖν τοὺς νόμους τοὺς περὶ
τῆς εὐκοσμίας κειμένους τῶν ρητόρων καὶ τὸν περὶ
τῆς προεδρίας τῶν φυλῶν νόμον, ὃν Τίμαρχος οὕτως
καὶ ἕτεροι τοιοῦτοι ρήτορες συνελθόντες γεγραμμένοι
εἰσὶ μὴ ἐπιτήδειον εἶναι, ἵν' ἐξῆ πράττειν αὐτοῖς καὶ
λέγειν καὶ ζῆν, ὡς αὐτοὶ βούλονται.

ΝΟΜΟΙ.

- [Τῶν ρητόρων εἰάν τις λέγῃ ἐν βουλῇ ἢ ἐν δήμῳ μὴ περὶ 35
τοῦ εἰσφερομένου ἢ μὴ χωρὶς περὶ ἑκάστου ἢ δις περὶ τοῦ
αὐτοῦ ὁ αὐτὸς τῆς αὐτῆς, ἢ λοιδορῆται, ἢ κακῶς ἀγορεύῃ
60 τινὰ, ἢ ὑποκρούῃ, ἢ χρηματιζόντων μεταξὺ ἀνεστῆκως
λέγῃ περὶ τοῦ μὴ ἐπὶ τοῦ βήματος, ἢ παρακελεύηται ἢ
61 ἔλκῃ τὸν ἐπιστάτην, ἀφειμένης τῆς ἐκκλησίας ἢ τῆς βου-
λῆς κυριενέτωσαν οἱ πρόεδροι μέχρι πενήκοντα δραχμῶν
62 καθ' ἕναστον ἀδίκημα ἐπιγράφειν τοῖς πράκτορσιν. εἰ
δὲ πλέονος ἀξίως ἐστὶ ζημίας, ἐπιβαλόντες μέχρι πενή-
63 κοντα δραχμῶν εἰσφερέτωσαν εἰς τὴν βουλὴν ἢ εἰς τὴν
πρώτην ἐκκλησίαν. ὅταν δ' ἐξέλωσιν αἱ κλήσεις, κρινάτω-
σαν· καὶ εἰάν καταγνωσθῇ αὐτοῦ κρύβδην ψηφίζομένων,
ἐγγραφάτωσαν οἱ πρόεδροι τοῖς πράκτορσιν.]

- 64 Τῶν μὲν οὖν νόμων ἀκηκόατε, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ 36
εὖ οἶδ' ὅτι δοκοῦσιν ὑμῖν καλῶς ἔχειν. τούτους μὲντοι
τούς νόμους εἶναι χρησίμους ἢ ἀχρήστους ἐφ' ὑμῖν
ἐστίν· εἰάν μὲν γὰρ κολάζητε τοὺς ἀδικοῦντας, ἔσον-
ται ὑμῖν οἱ νόμοι καλοὶ καὶ κύριοι, εἰάν δ' ἀφίητε, κα-
λοὶ μόνον, κύριοι δὲ οὐκέτι.

Βούλομαι δ', ὡσπερ ὑπεθέμην ἀρχόμενος τοῦ λό- 37
γου, ἐπειδὴ περὶ τῶν νόμων εἴρηκα, πάλιν τὸ μετὰ
τοῦτο ἀντεξετάσαι τοὺς τρόπους τοὺς Τιμάρχου, ἵν'
εἰδῆτε, ὅσον διαφέρουσι τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων.
δέομαι δ' ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, συγγνώμην μοι ἔχειν,

εἰάν ἀναγκαζόμενος λέγειν περὶ ἐπιτηδευμάτων φύσει
μὲν μὴ καλῶν, τούτω δὲ πεπραγμένων ἐξαχθῶ τι ῥῆμα
38 εἰπεῖν, ὃ ἐστὶν ὅμοιον τοῖς ἔργοις τοῖς Τιμάρχου. οὐδὲ
γὰρ ἂν δικαίως ἐμοὶ ἐπιτιμήσατε, εἴ τι σαφῶς εἴποιμι
διδάσκειν βουλόμενος, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον τούτω, εἰ
αἰσχροῦς οὕτω τυγχάνει βεβιωκῶς, ὥστε τὸν τὰ τούτω
πεπραγμένα διεξιόντα ἀδύνατον εἶναι εἰπεῖν ὡς αὐτὸς
βούλεται, εἰάν μὴ τι καὶ τῶν τοιούτων φθέγγηται ῥημά-
των. εὐλαβήσομαι δ' αὐτὸ ποιεῖν ὡς ἂν δύνωμαι μά- 65
λιστα.

- 39 Σκέψασθε δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, ὡς μετρίως μέλλω
προσφέρεσθαι Τιμάρχῳ τουτῶι. ἐγὼ γὰρ, ὅσα μὲν παῖς
ὦν εἰς τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ ἠμάρτηκεν, ἀφίημι, καὶ ἔστω
ταῦτα ἄκυρα, ὡσπερ τὰ ἐπὶ τῶν τριάκοντα καὶ τὰ πρό-
Εὐκλείδου ἢ εἴ τις ἄλλη πώποτε τοιαύτη γέγονε προ-
θεσμία· ἃ δὲ ἤδη φρονῶν καὶ μειράκιον ὦν καὶ τοὺς
νόμους ἐπιστάμενος τοὺς τῆς πόλεως διαπέπρακται,
περὶ τούτων ἔγωγε τὰς κατηγορίας ποιήσομαι καὶ ὑμᾶς
ἐπ' αὐτοῖς ἀξιῶ σπουδάσειν.

- 40 Οὗτος γὰρ πρῶτον μὲν πάντων, ἐπειδὴ ἀπηλλάγη
ἐκ παίδων, ἐκάθητο ἐν Πειραιεὶ ἐπὶ τοῦ Εὐθυδίκου
ιατροῦ, προφάσει μὲν τῆς τέχνης μαθητῆς, τῇ δ' ἀλη-
θείᾳ πωλεῖν αὐτὸν προσηρημένος, ὡς αὐτὸ τοῦτον
ἔδειξεν. ὅσοι μὲν οὖν τῶν ἐμπόρων ἢ τῶν ἄλλων ξένων 66
ἢ τῶν πολιτῶν τῶν ἡμετέρων κατ' ἐκείνους τοὺς χρό-
νοὺς ἐχρήσαντο τῷ σώματι Τιμάρχου, ἐκῶν καὶ τού-
τους ὑπερβήσομαι, ἵνα μὴ με τις εἴπη ὡς ἄρα λίαν
ἀκριβολογοῦμαι ἅπαντα· ὦν δ' ἐν ταῖς οἰκίαις γέγονε
καταισχύνων τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ καὶ τὴν πόλιν, μι-
σθάρων ἐπ' αὐτῷ τούτω, ὃ ἀπαγορεύει ὁ νόμος μὴ
πράττειν ἢ μὴ δημηγόρειν, περὶ τούτων ποιήσομαι
41 τοὺς λόγους. Μισγόλας ἐστὶ τις Νανκράτους, ὦ Ἀθη-
2

ναίοι, Κολλυτεύς, ἀνὴρ τὰ μὲν ἄλλα καλὸς κἀγαθός, καὶ οὐδαμῆ ἂν τις αὐτὸν μέμψαιτο, περὶ δὲ τὸ πρᾶγμα τοῦτο δαιμονίως ἐσπουδακῶς καὶ ἀεὶ τινας ἔχειν εἰω-
 67 θῶς περὶ αὐτὸν κιθαρωδοὺς ἢ κιθαριστάς. ταυτὶ δὲ λέγω οὐ τοῦ φορτικῷ ἕνεκα, ἀλλ' ἐν' αὐτὸν γνωρίσητε ὅστις ἐστίν. οὗτος αἰσθόμενος ὧν ἕνεκα τὰς διατριβὰς ἐποιεῖτο Τίμαρχος οὕτως ἐπὶ τοῦ ἰατροῦ, ἀργυρίου-
 τι προαναλώσας ἀνέστησεν αὐτὸν καὶ ἔσχεν παρ' ἑαυτῷ, εὐσαρκὸν ὄντα καὶ νέον καὶ βδελυρὸν καὶ ἐπιτήδειον πρὸς τὸ πρᾶγμα, ὃ προηρεῖτο ἐκεῖνος μὲν πράττειν, οὗ-
 42 τος δὲ πάσχειν. καὶ ταῦτα ποιεῖν οὐκ ὠκνήσεν, ἀλλ' ὑπέ-
 στη Τίμαρχος οὕτως οὐδενὸς ὧν τῶν μετρίων ἐνδεής· πολλὴν γὰρ πάνυ κατέλιπεν ὁ πατήρ αὐτῷ οὐσίαν, ἣν οὗτος κατεδήδοκεν, ὡς ἐγὼ προϊόντος ἐπίδειξω τοῦ λό-
 γου· ἀλλ' ἐπραξε ταῦτα δουλεύων ταῖς αἰσχίσταις ἡδο-
 ναῖς, ὀψοφαγίαις καὶ πολυτελείαις δειπνῶν καὶ ἀυλη-
 τρίσι καὶ ἑταίραις καὶ κύβοις καὶ τοῖς ἄλλοις, ὑφ' ὧν οὐδενὸς δεῖ κρατεῖσθαι τὸν γενναῖον καὶ ἐλεύθερον. καὶ οὐκ ἠσχύνθη ὁ μικρὸς οὗτος ἐκλιπῶν μὲν τὴν πα-
 τρῶν οἰκίαν, διαιτώμενος δὲ παρὰ Μισγόλα οὔτε πατρικῶ ὄντι φίλῳ οὐδ' ἠλικιώτῃ οὔτε ἐπιτρόπῳ,
 68 ἀλλὰ παρ' ἄλλοτρίῳ καὶ πρεσβυτέρῳ ἑαυτοῦ, καὶ παρ' ἀκολάστῳ περὶ ταῦτα ὠραίος ὧν. πολλὰ μὲν οὖν καὶ 43
 ἄλλα καταγέλαστα πέπρακται Τίμαρχῳ κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, ἐν δὲ, ὃ καὶ διηγήσασθαι ὑμῖν βούλομαι. ἦν μὲν Διονυσίων τῶν ἐν Ἄστει ἢ πομπή, ἐπόμπενον δ' ἐν τῷ αὐτῷ ὃ τε Μισγόλας ὁ τοῦτον ἀνεληφώς καὶ Φαῖδρος Καλλίου Σφήττιος. συνθεμένου δ' αὐτοῖς συμπομπεῦν Τίμαρχου τουτουὶ οἱ μὲν περὶ τὴν ἄλ-
 λην παρασκευὴν διέτριβον, οὗτος δὲ οὐκ ἐπανῆκε. πα-
 ρωξυμμένος δὲ πρὸς τὸ πρᾶγμα ὁ Μισγόλας ζήτησιν αὐτοῦ ἐποιεῖτο μετὰ τοῦ Φαῖδρου, ἐξαγγελθέντος

δ' αὐτοῖς εὐρίσκουσι τοῦτον ἐν συνοικίᾳ μετὰ ξένων 69
 τινῶν συναριστῶντα. διαπειλησαμένου δὲ τοῦ Μισγόλα καὶ τοῦ Φαῖδρου τοῖς ξένοις καὶ κελευόντων ἤδη ἀκο-
 λουθεῖν εἰς τὸ δεσμοτήριον, ὅτι μειράκιον ἐλεύθερον διέφθειραν, φοβηθέντες οἱ ξένοι ὥχοντο φεύγοντες,
 44 κατάλλπόντες τὰ παρεσκευασμένα. καὶ ταῦθ' ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, ἅπαντες, ὅσοι κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους ἐγίνωσκον Μισγόλαν καὶ Τίμαρχον, ἴσασιν. ἢ δὴ καὶ πάνυ χαίρω, ὅτι μοι γέγονεν ἡ δίκη πρὸς ἀνθρώπον οὐκ ἠγνοημένον ὑφ' ὑμῶν, οὐδ' ἀπ' ἄλλου γινωσκό-
 μενον οὐδενὸς ἢ ἀπ' αὐτοῦ τοῦ ἐπιτηδεύματος, περὶ οὗ καὶ τὴν ψῆφον μέλλετε φέρειν. περὶ μὲν γὰρ τῶν ἀγνοουμένων σαφεῖς ἴσως προσήκει τὰς ἀποδείξεις ποιεῖσθαι τὸν κατηγοροῦν, περὶ δὲ τῶν ὁμολογουμένων οὐ λίαν ἐγωγε μέγα ἔργον εἶναι νομίζω τὸ κατηγορεῖν.
 45 ἀναμνήσαι γὰρ μόνον προσήκει τοὺς ἀκούοντας. ἐγὼ τοίνυν καίπερ ὁμολογουμένου τοῦ πράγματος, ἐπειδὴ ἐν δικαστηρίῳ ἐσμεν, γέγραφα μαρτυρίαν Μισγόλα 70
 ἀληθῆ μὲν, οὐκ ἀπαίδευτον δὲ, ὡς ἐγὼ ἐμαντὸν πείθω. αὐτὸ μὲν γὰρ τοῦνομα τοῦ ἔργου, ὃ ἐπραττε πρὸς τοῦ-
 46 τον, οὐκ ἐγγράφω, οὐδ' ἄλλο γέγραφα οὐδὲν, ὃ ἐπιζή-
 μιον ἐστίν ἐκ τῶν νόμων τῷ ἀληθῆ μαρτυρήσαντι· ἃ δὲ ἐστὶν ὑμῖν ἀκούουσι γνώριμα, ἀκίνδυνα δὲ τῷ 71
 46 μαρτυροῦντι καὶ μὴ αἰσχρὰ, ταῦτα γέγραφα. ἐὰν μὲν οὖν ἐφελήσῃ ὁ Μισγόλας δεῦρο παρελθὼν ἀληθῆ μαρτυρῆσαι, τὰ δίκαια ποιήσει· ἐὰν δὲ προαιρηθῆται ἐκκλητευθῆναι μᾶλλον ἢ ἀληθῆ μαρτυρεῖν, ὑμεῖς τὸ ὅλον πρᾶγμα συνήσετε. εἰ γὰρ ὁ μὲν πράξας αἰσχυνεῖ-
 ται καὶ προαιρηθῆται χιλίας μᾶλλον δραχμᾶς ἀποτίσαι τῷ δημοσίῳ, ὥστε μὴ δεῖξαι τὸ πρόσωπον τὸ ἑαυτοῦ ὑμῖν, ὃ δὲ πεπονθῶς δημηγορήσει, σοφὸς ὁ νομοθέτης 72
 ὁ τοὺς οὕτω βδελυροὺς ἐξείργων ἀπὸ τοῦ βήματος.
 2*

ἐὰν δ' ἄρα ὑπακοῦσθαι μὲν, τράπηται δὲ ἐπὶ τὸ ἀναιδέ- 47
 στατον, ἐπὶ τὸ ἐξόμνησθαι τὰς ἀληθείας, ὡς Τιμάρχω
 μὲν χάριτας ἀποδιδούς, ἑτέροις δ' ἐπίδειξιν ποιούμε-
 νος, ὡς εὖ ἐπίσταται τὰ τοιαῦτα συγκρούπειν, πρῶτον
 μὲν εἰς ἑαυτὸν ἐξαμαρτήσεται, ἔπειτα οὐδὲν αὐτῷ ἔσται
 πλέον. ἑτέραν γὰρ ἐγὼ γέγραφα μαρτυρίαν τοῖς-εἰδόσι
 Τιμάρχον τουτουὶ ἐκλιπόντα τὴν πατρῴαν οἰκίαν καὶ
 διαιτώμενον παρὰ Μισγόλα, πρᾶγμα, οἶμαι, χαλε-
 πὸν ἐξεργάζεσθαι ἐπιχειρῶν· οὔτε γὰρ ἐμὲ δεῖ τοὺς
 ἑμᾶντοῦ φίλους μάρτυρας παρασχέσθαι οὔτε τοὺς τού-
 των ἐχθροὺς οὐδὲ τοὺς μηδετέρους ἡμῶν γιννώσκου-
 τας, ἀλλὰ τοὺς τούτων φίλους. ἂν δ' ἄρα καὶ τούτους 48
 73 πείσωσι μὴ μαρτυρεῖν, ὡς οὐκ οἶμαί γε· εἰ δὲ μὴ, ἀλλ'
 οὐχ ἅπαντας, ἐκεῖνό γε οὐδέποτε δυνήσονται, ἀφε-
 λέσθαι τὴν ἀλήθειαν, οὐδὲ τὴν ἐν τῇ πόλει περὶ Τι-
 μάρχου φήμην, ἣν οὐκ ἐγὼ τούτῳ παρεσκεύασα, ἀλλ'
 αὐτὸς οὗτος ἑαυτῷ. οὕτω γὰρ καθαρὸν χρὴ τὸν βίον
 εἶναι τοῦ σώφρονος ἀνδρός, ὥστε μὴ ἐπιδέχεσθαι δό-
 ξαν αἰτίας πονηραῖς.

Βούλομαι δὲ καίκεῖνο προειπεῖν, ἐὰν ἄρα ὑπακούσθαι 49
 ὁ Μισγόλας τοῖς νόμοις καὶ ὑμῖν. εἰσὶ φύσεις ἀνθρώ-
 πων πολὺ διαφέρουσαι ὀφθῆναι ἀλλήλων τὰ περὶ τὴν
 74 ἡλικίαν· ἔνιοι μὲν γὰρ νέοι ὄντες προφερεῖς καὶ πρε-
 σβύτεροι φαίνονται, ἕτεροι δὲ πολὺν ἀριθμὸν χρόνου
 γεγονότες παντάπασιν νέοι. τούτων δ' ἐστὶ τῶν ἀνδρῶν
 ὁ Μισγόλας. τυγχάνει μὲν γὰρ ἡλικιώτης ὢν ἐμὸς καὶ
 συνέφηβος, καὶ ἔστιν ἡμῖν τουτὶ πέμπτον καὶ τετταρα-
 κοστὸν ἔτος· καὶ ἐγὼ μὲν τσαυτασὶ πολιὰς ἔχω, ὡς
 ὑμεῖς ὁρᾶτε, ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνος. διὰ τί οὖν ταῦτα προ-
 λέγω; ἵνα μὴ ἐξαίφνης αὐτὸν ἰδόντες θαυμάσητε καὶ
 τοιοῦτόν τι τῇ διανοίᾳ ὑπολάβητε· „ὦ Ἡράκλεις, ἀλλ'
 οὗτός γε τούτου οὐ πολὺ διαφέρει.“ ἅμα μὲν γὰρ ἡ

φύσις ἐστὶ τοιαύτη τοῦ ἀνθρώπου, ἅμα δὲ ἤδη μειρα-
 κίῳ ὄντι αὐτῷ ἐπλησίαζεν.

50 Ἴνα δὲ μὴ διατρίβω, πρῶτον μὲν κάλει μοι τοὺς
 εἰδότας Τιμάρχον τουτουὶ διαιτώμενον ἐν τῇ Μισγόλα
 οἰκίᾳ, ἔπειτα τὴν Φαίδρου μαρτυρίαν ἀναγίνωσκε.
 καὶ τελευταίαν δέ μοι λαβὲ τὴν αὐτοῦ Μισγόλα μαρτυ-
 75 ρίαν, ἵνα καὶ τοὺς θεοὺς δεδιώς καὶ τοὺς συνειδότης
 αἰσχυνόμενος καὶ τοὺς ἄλλους πολίτας καὶ ὑμᾶς τοὺς
 δικαστὰς ἐθελήσῃ τάληθῆ μαρτυρεῖν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

[Μισγόλας Νικίου Πειραιεὺς μαρτυρεῖ. ἐμοὶ ἐγένετο ἐν
 τῇ συνηθείᾳ Τιμάρχος ὁ ἐπὶ τοῦ Εὐθύδικου λατρείου πρὸς
 καθεζόμενος, καὶ κατὰ τὴν γνώσιν μου τὴν πρὸς αὐτὸν
 πολυωρῶν εἰς τὴν νῦν οὐ διέλιπον.]

51 Εἰ μὲν τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, Τιμάρχος οὕτωσιν διέ- 76
 μεινε παρὰ τῷ Μισγόλα καὶ μηκέτι ὡς ἄλλον ἦκε, με-
 τριώτερον ἂν διεπέπρακτο, εἰ δὴ τι τῶν τοιούτων ἐστὶ
 μέτριον, καὶ ἐγώ γε οὐκ ἂν ὠκνησα αὐτὸν οὐδὲν αἰτιᾶ-
 θαι· ἢ ὅπερ ὁ νομοθέτης παρορησιάζεται, ἠταιρηκέναι
 μόνον· ὁ γὰρ πρὸς ἕνα τοῦτο πράττων, ἐπὶ μισθῷ δὲ
 τὴν πρᾶξιν ποιούμενος, αὐτῷ μοι δοκεῖ τούτῳ ἔνοχος
 52 εἶναι. ἐὰν δ' ὑμᾶς ἀναμνήσας ἐπιδείξω, ὑπερβαίνων
 τούσδε τοὺς ἀγρίους ἀνδρας, Κηδωνίδην καὶ Αὐτο-
 κλειδὴν καὶ Θέρσανδρον, ἀλλ' ἐπιδείξω αὐτοὺς λέγων
 ὢν ἐν ταῖς οἰκίαις ἀνειλημμένος γέγονε, μὴ μόνον 77
 παρὰ τῷ Μισγόλα μεμισθαρηνότα αὐτὸν ἐπὶ τῷ σώ-
 ματι, ἀλλὰ καὶ παρ' ἑτέρῳ καὶ πάλιν παρ' ἄλλῳ, καὶ
 παρὰ τούτου ὡς ἕτερον ἐληλυθότα, οὐκέτι δήπου φαί-
 νεται μόνον ἠταιρηκῶς, ἀλλὰ καὶ (μὰ τὸν Διόνυσον
 οὐκ οἶδ' ὅπως δυνήσομαι περιπλέκειν ὄλην τὴν ἡμέ-
 ραν) καὶ πεπορνευμένος· ὁ γὰρ εἰκὴ τοῦτο καὶ πρὸς 78

πολλοὺς πράττων καὶ μισθοῦ αὐτῷ μοι τούτῳ δοκεῖ ἔνοχος εἶναι.

Ἐπειδὴ τοίνυν ὁ Μισγόλας τῇ τε δαπάνῃ ἀπέειπε 53
καὶ τοῦτον ἐξέπεμψε παρ' ἑαυτοῦ, μετὰ τοῦτον ἀνα-
λαμβάνει αὐτὸν Ἀντικλῆς Καλλίου Εὐώνυμος. οὗτος
μὲν οὖν ἄπεστιν ἐν Σάμῳ μετὰ τῶν κληρούχων· ἀλλὰ
τὰ μετὰ ταῦτα ἔρω. ὥς γὰρ ἀπηλλάγη παρὰ τοῦ Ἀντι-
κλέους καὶ τοῦ Μισγόλα Τιμαρχος οὕτωσιν, οὐκ ἐνουθέ-
τησεν ἑαυτὸν οὐδὲ βελτιόνων διατριβῶν ἤψατο, ἀλλὰ
79 διημέρευεν ἐν τῷ κυβείῳ, οὗ ἡ τηλῖα τίθεται καὶ τοὺς
ἀλεκτρούνας συμβάλλουσι καὶ κυβεύουσιν· ἤδη γὰρ
οἶμαι τινὰς ὑμῶν ἑωρακέναι ἃ λέγω, εἰ δὲ μὴ, ἀλλ'
ἀκηκοέναι γε. τῶν δὲ ἐκ τῆς διατριβῆς ταύτης ἐστὶ τις 54
Πιττάλακος, ἄνθρωπος δημόσιος οἰκέτης τῆς πόλεως.
οὗτος εὐπορῶν ἀργυρίου καὶ ἰδῶν τοῦτον ἐν τῇ δια-
τριβῇ ταύτῃ ἀνέλαβεν αὐτὸν καὶ εἶχε παρ' ἑαυτῷ. καὶ
ταῦτ' οὐκ ἐδυσχέραινεν ὁ μισθὸς οὕτωσιν, μέλλων ἑαυ-
τὸν καταισχύρειν πρὸς ἄνθρωπον δημόσιον οἰκέτην
τῆς πόλεως· ἀλλ' εἰ λήψεται χορηγὸν τῇ βδελυρίᾳ τῇ
ἑαυτοῦ, τοῦτο μόνον ἐσκεψάτο, τῶν δὲ καλῶν ἢ τῶν
αἰσχυρῶν οὐδεμίαν πώποτε πρόνοιαν ἐποίησατο. καὶ 55
τοιαῦτα ἀμαρτήματα καὶ τοιαύτας ὕβρεις ἐγὼ ἀκήκοα
γεγονέναι ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου τούτου εἰς τὸ σῶμα τοῦ
Τιμαρχου, οἷας ἐγὼ μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον οὐκ ἂν
τολμήσαιμι πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν· ἃ γὰρ οὗτος ἔργῳ πράτ-
των οὐκ ἤσχύνετο, ταῦτ' ἐγὼ λόγῳ σαφῶς ἐν ὑμῖν
80 εἰπὼν οὐκ ἂν ἐδεξάμην ζῆν. ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρό-
νους τούτους, ἐν οἷς οὗτος ἦν παρὰ τῷ Πιττάλακῳ,
καταπλεῖ δεῦρο ἐξ Ἑλλησπόντου Ἠγήσανδρος ὁ τοῦ-
τον ἀνείληφώς, περὶ οὗ πάλαί εὔ οἶδ' ὅτι θαυμάζετε
διότι οὐ μέμνημαι· οὕτως ἐναργές ἐστιν ὁ ἔρω. οὗτος 56
ὁ Ἠγήσανδρος ἀφικνεῖται, ὃν ὑμεῖς ἴστε κάλλιον ἢ

ἐγώ. ἔτυχε δὲ τότε συμπλεύσας εἰς Ἑλλησπόντον τα-
μίας Τιμομάχῳ τῷ Ἀχαρνεί τῷ στρατηγήσαντι, καὶ ἦκε
δεῦρο ἀπολέλανκώς, ὡς λέγεται, τῆς ἐκείνου εὐηθείας,
ἔχων οὐκ ἐλάττους ἢ ὀγδοήκοντα μνᾶς ἀργυρίου· καὶ
τρόπον τινὰ οὐχ ἦκιστα αἰτίος ἐγένετο οὗτος Τιμο-
57 μάχῳ τῆς σύμφορας. ὦν δ' ἐν τοιαύτῃ ἀφθονίᾳ καὶ
φοιτῶν ὡς τὸν Πιττάλακον συγκυβευτήν ὄντα, καὶ
τοῦτον ἐκεῖ πρῶτον ἰδὼν, ἤσθη τε καὶ ἐπεθύμησε καὶ
ἐβουλήθη ὡς αὐτὸν ἀναλαβεῖν, καὶ πως ἴσως ἠγήσατο
εἶναι αὐτὸν ἐγγὺς τῆς αὐτοῦ φύσεως. πρῶτον μὲν οὖν
τῷ Πιττάλακῳ διελέχθη δεόμενος παραδοῦναι τοῦτον·
ὡς δ' οὐκ ἐπειθεν αὐτὸν, αὐτῷ τούτῳ προσβάλλει, καὶ
οὐ πολὺν ἀνήλωσε χρόνον, ἀλλ' εὐθύς ἐπεπεῖκει·
καὶ γὰρ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δεινὴ ἢ κακία καὶ ἀπιστία, 81
82 ὥστε καὶ ἐξ αὐτῶν τούτων εἰκότως ἂν μισοῖτο. ὡς
δ' ἀπήλλακτο μὲν παρὰ τοῦ Πιττάλακου, ἀνείληπτο δὲ
ὑπὸ τοῦ Ἠγησάνδρου, ὠδυνᾶτο, οἶμαι, ὁ Πιττάλακος
τοσοῦτον ἀργύριον μάτην, ὡς ᾤετο, ἀνηλωκώς, καὶ
ἐξηλοτύπει τὰ γιγνόμενα καὶ ἐφοῖτα ἐπὶ τὴν οἰκίαν. ὅτι
δὲ αὐτοῖς ἠνώχλει, σκέψασθε μεγάλην φώμην Ἠγη- 82
σάνδρου καὶ Τιμαρχου· μεθυσθέντες γὰρ ποτε καὶ αὐ-
τοὶ καὶ τῶν συγκυβευτῶν τινες καὶ ἄλλοι, ὦν οὐ βού-
83 λομαι τὰ ὀνόματα λέγειν, εἰσπηδήσαντες νύκτωρ εἰς
τὴν οἰκίαν, οὗ ᾤκει ὁ Πιττάλακος, πρῶτον μὲν συνέ-
τριβον τὰ σκευᾶρια καὶ διερρίπτουν εἰς τὴν ὁδόν,
ἀστραγάλους τε τινὰς διασειστούς καὶ φιμούς καὶ κυ- 83
βευτικά ἔτερα ὄργανα, καὶ τοὺς ὄρνυγας καὶ τοὺς ἀλεκ-
τρούνας, οὓς ἠγάπα ὁ τρισκακοδαίμων ἄνθρωπος,
ἀπέκτειναν, τὸ δὲ τελευταῖον δῆσαντες πρὸς τὸν κίονα
αὐτὸν τὸν Πιττάλακον ἐμαστίγουν τὰς ἐξ ἀνθρώπων
πληγὰς οὕτω πολὺν χρόνον, ὥστε καὶ τοὺς γείτονας
84 αἰσθῆσθαι τῆς κραυγῆς. τῇ δ' ὕστεραία ὑπεραγανα-

84 κτήσας τῷ πράγματι ὁ Πιττάλακος ἔρχεται γυμνὸς εἰς τὴν ἀγορὰν καὶ καθίξει ἐπὶ τὸν βωμὸν τῆς μητρὸς τῶν θεῶν. ὄχλου δὲ συνδραμόντος, οἷον εἰώθε γίνεσθαι, φοβηθέντες ὁ τε Ἠγήσανδρος καὶ ὁ Τίμαρχος, μὴ ἀνακηρυχθῆ αὐτῶν ἢ βδελυρία εἰς πᾶσαν τὴν πόλιν, ἐπήει δὲ ἐκκλησία, θεούσι πρὸς τὸν βωμὸν καὶ αὐτοὶ καὶ τῶν συγκυβευτῶν τινες, καὶ περιστάντες ἐδέοντο τοῦ Πι- 61 ταλάκου ἀναστῆναι, λέγοντες, ὅτι τὸ ὄλον πρᾶγμα παροιμία γέγονεν, καὶ αὐτὸς δὲ οὗτος, οὐδέπω μὰ Δία ὥσπερ νῦν ἀργαλέος ὦν τὴν ὄψιν, ἀλλ' ἔτι χρήσιμος, ὑπογενειάζων τὸν ἄνθρωπον καὶ πάντα φάσκων πράξειν, ἃ ἂν ἐκείνῳ συνδοκῆ. πέρας πείθουσιν ἀναστῆναι ἀπὸ τοῦ βωμοῦ τὸν ἄνθρωπον ὡς τευξόμενον τινος τῶν δικαίων. ὡς δ' ἀπήλθεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς, οὐκέτι προσεῖχον αὐτῷ τὸν νοῦν. βαρέως δὲ φέρων τὴν ὕβριν 62 αὐτῶν ὁ ἄνθρωπος δίκην ἑκατέρῳ αὐτῶν λαγχάνει. ὅτι δ' ἐδικάζετο, σκέψασθε μεγάλην ῥώμην Ἠγησάνδρου.

85 ἄνθρωπον οὐδὲν αὐτὸν ἠδίκηκότα, ἀλλὰ τὸ ἐναντίον ἠδίκημένον, οὐδὲν προσήκοντα αὐτῷ, ἀλλὰ δημόσιον οἰκέτην τῆς πόλεως, ἤγεν εἰς δουλείαν φάσκων ἑαυτοῦ εἶναι δοῦλον. ἐν παντὶ δὲ κακοῦ γενόμενος ὁ Πιττάλακος προσπίπτει ἀνδρὶ καὶ μάλα χρηστῷ. ἔστι τις Γλαύκων Χολαργεύς· οὗτος αὐτὸν ἀφαιρεῖται εἰς ἐλευθερίαν. τὸ δὲ μετὰ τοῦτο δικῶν λήξεις ἐποιήσαντο. 63 προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ἐπέτρεψαν διαγνῶναι τὸ πρᾶγμα Διοπείδει τῷ Σουνιεῖ, δημότη τε ὄντι τοῦ Ἠγησάνδρου καὶ ἤδη ποτὲ καὶ χρησαμένῳ, ὅτ' ἦν ἐν ἡλικίᾳ· παραλαβὼν δὲ τὸ πρᾶγμα ὁ Διοπείδης ἀνεβάλλετο χαριζόμενος τούτοις χρόνους ἐκ χρόνων. ὡς 64 δὲ παρήει ἐπὶ τὸ βῆμα τὸ ὑμέτερον ὁ Ἠγήσανδρος, ὅτε καὶ προσεπολέμει Ἀριστοφῶντι τῷ Ἀζηνιεῖ, πρὶν αὐτῷ τὴν αὐτὴν ταύτην ἠπέιλησεν ἐπαγγελίαν ἐν τῷ δήμῳ,

ἦν περ ἐγὼ Τιμάρχῳ ἐπήγγειλα, καὶ ἐπειδὴ Κρωβύλος ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐδημηγόρει καὶ ὄλωσ ἀπετόλμων ὑμῖν οὗτοι περὶ τῶν Ἑλληνικῶν συμβουλευεῖν, ἐνταῦ- 87 θα δὴ καταμεμψάμενος ἑαυτὸν ὁ Πιττάλακος καὶ ἐκλογισάμενος, τίς ὦν πρὸς οὐστίνας ἐπολέμει, εὖ ἐβουλεύσατο (δεῖ γὰρ τάληθῆ λέγειν) ἡσυχίαν ἔχειν, καὶ ἠγάπησεν, εἴ τι μὴ προσλάβοι καινὸν κακόν. ἐνταῦθα δὴ τὴν καλὴν ταύτην νίκην νευικηκῶς ὁ Ἠγήσανδρος 65 ἀκουτι εἶχε παρ' ἑαυτῷ Τιμαρχοῦ τουτουί. καὶ ταῦτα ὅτι ἀληθῆ λέγω, πάντες ἴστε· τίς γὰρ ὑμῶν οὐ πώποτε εἰς τοῦτον ἀφίεται καὶ τὰς δαπάνας τὰς τούτων οὐ 88 τεθεώρηκεν; ἢ τίς τοῖς τούτων κώμοις καὶ μοιχείαις περιτυχῶν οὐκ ἠχθέσθη ὑπὲρ τῆς πόλεως; ὅμως δ', ἐπειδὴ ἐν δικαστηρίῳ ἔσμεν, κάλει μοι Γλαύκωνα τὸν Χολαργέα τὸν ἀφελόμενον εἰς ἐλευθερίαν τὸν Πιττάλακον, καὶ τὰς ἐτέρας μαρτυρίας ἀναγίγνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

66 [Μαρτυρεῖ Γλαύκων Τιμαίου Χολαργεύς. ἐγὼ ἀγόμενον εἰς δουλείαν ὑπὸ Ἠγησάνδρου Πιττάλακον ἀφειλόμην εἰς ἐλευθερίαν. χρόνῳ δ' ὕστερον ἔλθων πρὸς ἐμὲ Πιττάλακος ἔφη βούλεσθαι διαλυθῆναι τὰ πρὸς Ἠγησάνδρον, προσπέμψας αὐτῷ ἄρασθαι ἦν τε αὐτὸς ἐνεκαλέ- 89 σατο Ἠγησάνδρον καὶ Τιμαρχοῦ καὶ ἦν Ἠγησάνδρος τῆς δουλείας αὐτόν· καὶ οὕτω διελύθησαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἀμφισθένης μαρτυρεῖ. ἐγὼ ἀγόμενον εἰς δουλείαν ὑπὸ Ἠγησάνδρου Πιττάλακον ἀφειλόμην εἰς ἐλευθερίαν, καὶ τὰ ἐξῆς.]

67 Οὐκοῦν καὶ αὐτὸν ὑμῖν καλέσω τὸν Ἠγησάνδρον. γέγραφα δ' αὐτῷ μαρτυρίαν κοσμιωτέραν μὲν ἢ κατ' ἐκείνον, μικρῷ δὲ σαφεστέραν ἢ τῷ Μισγόλῳ. οὐκ ἀγνοῶ δ', ὅτι ἀπομείτῃ καὶ ἐπισηκῆσει. διὰ τί οὖν αὐ-

· τὸν καλῶ ἐπὶ τὴν μαρτυρίαν; ἴν' ὑμῖν ἐπιδείξω, οἷους ἀπεργάζεται ἀνθρώπους τὸ ἐπιτήδευμα τοῦτο, ὡς καταφρονοῦντας μὲν τῶν θεῶν, ὑπεροφῶντας δὲ τοὺς νόμους, ὀλιγώρως δὲ ἔχοντας πρὸς ἅπασαν αἰσχύνην. καλεῖ μοι τὸν Ἠγήσανδρον.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

90 [Ἠγήσανδρος Διφίλου Στειριεύς μαρτυρεῖ. ὅτε κατέ- 68
πλευσα ἐξ Ἑλλησπόντου, κατέλαβον παρὰ Πιτταλάκῳ τῷ
κυβευτῇ διατρέβοντα τὸν Τιμάρχον τὸν Ἀριζήλον, καὶ ἐξ
91 ἐκείνης τῆς γνώσεως ἔχρησάμην Τιμάρχῳ ὁμιλῶν τῇ αὐτῇ
χρήσει, ἢ καὶ τὸ πρότερον Λεωδάμαντι.]

Οὐκ ἠγνόουν, ὅτι ὑπερόψεται τὸν ὄρκον, ὧ Ἀθη- 69
ναῖοι, ἀλλὰ καὶ προείπον ὑμῖν. κακέينو δὲ μοι πρόδη-
λόν ἐστιν, ὅτι, ἐπειδὴ νῦν οὐκ ἐθέλει μαρτυρεῖν, ἀν-
τίκα πάρεσιν ἐν τῇ ἀπολογία. καὶ οὐδὲν μὰ Δία θαυ-
μαστόν· ἀναβήσεται γὰρ ὑμῖν δεῦρο πιστεύων τῷ ἑαν-
92 τοῦ βίῳ, ἀνὴρ καλὸς καγαθὸς καὶ μισοπόνηρος καὶ
τοῦ Λεωδάμαντα ὅστις ἦν οὐ γιννώσκων, ἐφ' ᾧ ὑμεῖς
ἐθορυβήσατε τῆς μαρτυρίας ἀναγιννωσκομένης. ἄρα 70
γε προαχθήσομαι τι σαφέστερον εἰπεῖν ἢ κατὰ τὴν
ἔμαντοῦ φύσιν; εἶπατέ μοι πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλ-
λων θεῶν, ὧ Ἀθηναῖοι, ὅστις αὐτὸν κατήσχυνε πρὸς
Ἠγήσανδρον, οὐ δοκεῖ ὑμῖν πρὸς τὸν πόρον πεπορ-
νεῦσθαι; ἢ τίνας αὐτοὺς οὐκ οἰόμεθ' ὑπερβολὰς
ποιεῖσθαι βδελυρίας παροινουῦντας καὶ μονουμένους;
οὐκ οἴεσθε τὸν Ἠγήσανδρον ἀπολογούμενον τὰς πρὸς
93 τὸν Λεωδάμαντα πράξεις τὰς περιβοήτους, ἃς ὑμεῖς
ἅπαντες σὺνίστε, ὑπερήφανα τὰ ἐπιτάγματα ἐπιτάτ-
τειν, ὡς ταῖς τούτου ὑπερβολαῖς αὐτὸν δόξοντα μέτρια
διαπεπράχθαι; ἀλλ' ὅμως ὄψεσθε, ὅτι καὶ μάλα ἐπι- 71
94 στρεφῶς καὶ ῥητορικῶς αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ
Κρωβύλος ἀντίκα μάλα δεῦρο ἀναπηδήσαντες ταῦτα

μὲν εἶναι πολλῆς ἀβελτερίας φήσουσιν, ἃ ἐγὼ λέγω,
ἀξιώσουσι δὲ με μάρτυρας παρασχέσθαι διαρρηθῆναι
μαρτυροῦντας, ὅπου ἐπραττεν, ὅπως ἐποίηι, ἢ τίς
72 εἶδεν, ἢ τίς ἦν ὁ τρόπος, πρᾶγμα, οἶμαι, ἀναιδὲς λέ-
γοντες. οὐ γὰρ ἐγὼ γε ὑπολαμβάνω οὕτως ὑμᾶς ἐπι-
λήσμονας εἶναι, ὥστε ἀμνημονεῖν ὧν ὀλίγω πρότερον
ἠκούσατε ἀναγιννωσκομένων τῶν νόμων, ἐν οἷς γέ- 95
γραπται, ἂν τις μισθώσῃται τινα Ἀθηναίων ἐπὶ ταύ-
την τὴν πράξιν ἢ ἂν τις ἑαυτὸν μισθώσῃ, ἐνοχον εἶναι
τοῖς μεγίστοις καὶ τοῖς ἴσοις ἐπιτιμίαις. τίς οὖν αὐτῷ
ταλαίπωρός ἐστιν ἄνθρωπος, ὅστις ἂν ἐθελήσειε σα-
φῶς τοιαύτην μαρτυρίαν μαρτυρῆσαι, ἐξ ἧς ὑπάρχει
αὐτῷ, ἂν τάληθῃ μαρτυρήσῃ, ἐπιδεικνύναι ἐνοχον
73 ὄντα ἑαυτὸν τοῖς ἐσχάτοις ἐπιτιμίαις; οὐκοῦν ὑπόλοι-
πόν ἐστι τὸν πεπονητότα ὁμολογεῖν. ἀλλὰ διὰ τοῦτο
κρίνεται, ὅτι ταῦτα πράξας παρὰ τοὺς νόμους ἐδημη-
γόρει. βούλεσθε οὖν τὸ ὅλον πρᾶγμα ἀφῶμεν καὶ μὴ
ζητῶμεν; νῆ τὸν Ποσειδῶ καλῶς ἄρα τὴν πόλιν οἰκή-
σομεν, εἰ, ἃ αὐτοὶ ἔργῳ ἴσμεν γιννόμενα, ταῦτα ἂν
μὴ τις δεῦρο παρελθὼν σαφῶς ἅμα καὶ ἀναισχύντως
μαρτυρήσῃ, διὰ τοῦτο ἐπιλησόμεθα.

74 Σκέψασθε δὲ καὶ ἐκ παραδειγμάτων· ἀνάγκη δ'
ἴσως ἔσται παραπλήσια παραδείγματα εἶναι τοῖς τρό- 96
ποις τοῖς Τιμάρχου. ὁρᾶτε τουτουσὶ τοὺς ἐπὶ τῶν οἰκη-
μάτων καθεζομένους, τοὺς ὁμολογουμένως τὴν πρᾶ-
ξιν πράττοντας. οὗτοι μὲντοι ὅταν πρὸς τῇ ἀνάγκῃ
ταύτῃ γίνωνται, ὅμως πρό γε τῆς αἰσχύνης προβάλλ-
ονται τι καὶ συγκλήσουσι τὰς θύρας. εἰ δὲ τις ὑμᾶς
ἔροίτο τοὺς ὁδῶ πορευομένους, τί νῦν οὗτος ὁ ἄνθρω- 97
πος πράττει, εὐθύς ἂν εἶποιτε τοῦ ἔργου τοῦνομα, οὐχ
ὁρῶντες τὸν εἰσεληλυθότα ὅστις ἦν, ἀλλὰ τὴν προαι-
ρεσιν τῆς ἐργασίας τοῦ ἀνθρώπου συνειδότες καὶ τὸ

πραγμα γνωρίζοντες. οὐκοῦν τὸν αὐτὸν τρόπον προσ- 75
 ἤκει ὑμᾶς περὶ Τιμαρχοῦ ἐξετάζειν, καὶ μὴ σκοπεῖν,
 εἴ τις εἶδεν, ἀλλ' εἰ πέπρακται τούτῳ ἢ πράξις. ἐπεὶ
 πρὸς θεῶν τί δεῖ λέγειν, Τιμαρχε, ἢ τί σὺ ἂν εἴποις
 αὐτὸς περὶ ἑτέρου ἀνθρώπου ἐπὶ τῇ αἰτία ταύτῃ κρινο-
 98 μένου; ἢ τί χρὴ λέγειν, ὅταν μειράκιον νέον καταλι-
 πὸν τὴν πατρῴαν οἰκίαν ἐν ἀλλοτρίαις οἰκίαις νυκτε-
 ρεύῃ, τὴν ὄψιν ἑτέρων διαφέρου, καὶ πολυτελῆ δειπνῶ
 δειπνῆ ἀσύμβολον καὶ ἀνλητρίδας ἔχη καὶ ἐταίρας πο-
 λυτελεστάτας καὶ κυβεύῃ καὶ μηδὲν ἐκτίνη αὐτὸς, ἀλλ'
 ἕτερός ὑπὲρ αὐτοῦ; ἐτι ταῦτα μαντείας προσδεῖται; 76
 οὐκ εὐδηλον, ὅτι πᾶσα ἀνάγκη τὸν τὰ τηλικαῦτα ἐπι-
 τάγματά τισιν ἐπιτάττοντα καὶ αὐτὸν ἀντὶ τούτων
 ἠδονὰς τινὰς παρασκευάζειν τοῖς τὸ ἀργύριον προα-
 ναλίσκουσιν; οὐ γὰρ ἔχω μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον,
 99 τίνα τρόπον εὐφημότερον μνησθῶ τῶν σοὶ καταγε-
 λάστως πεπραγμένων ἔργων.

Θεωρήσατε δ', εἰ βούλεσθε, τὸ πρᾶγμα καὶ ἐκ πο- 77
 λιτικῶν τιμῶν παραδειγμάτων, καὶ μάλιστα ἐκ τού-
 των, ἃ νυνὶ μετὰ χειρὸς ἔχετε. γεγόνασι διαψηφίσεις ἐν
 τοῖς δήμοις καὶ ἕκαστος ὑμῶν ψῆφον δέδωκε περὶ τοῦ
 σώματος, ὅστις Ἀθηναῖος ὄντως ἐστὶ καὶ ὅστις μὴ. καὶ
 ἔγωγε, ἐπειδὴν προσίω πρὸς τὸ δικαστήριον καὶ ἀκροά-
 σωμαί τῶν ἀγωνιζομένων, ὁρῶ, ὅτι αἰεὶ τὸ αὐτὸ παρ'
 ὑμῖν ἰσχύει. ἐπειδὴν γὰρ εἶπη ὁ κατήγορος· „ἄνδρες 78
 100 δικασταί, τουτουὶ κατεψηφίσαντο οἱ δημόται ὁμόσαν-
 τες, οὐδενὸς ἀνθρώπου οὔτε κατήγορήσαντος οὔτε
 μαρτυρησαντος, ἀλλ' αὐτοὶ συνειδότες,“ εὐθύς, οἶμαι,
 101 θοροβεῖτε ὑμεῖς ὡς αὐτὸν μετὸν τῷ κρινομένῳ τῆς πό-
 λεως· οὐδὲν γὰρ, οἶμαι, δοκεῖ προσδεῖσθαι ὑμῖν λόγου
 οὐδὲ μαρτυρίας ὅσα τις σαφῶς οἶδεν αὐτὸς. φέρε δὴ 79
 πρὸς τοῦ Διὸς, εἰ, ὡς περὶ τοῦ γένους, οὕτω καὶ

περὶ τοῦ ἐπιτηδεύματος τούτου ἐδέησε δοῦναι ψῆφον
 Τιμαρχοῦ, εἴτ' ἐνοχὸς ἐστὶν εἴτε μὴ, ἐκρίνετο δὲ τὸ 102
 πρᾶγμα ἐν τῷ δικαστηρίῳ, εἰσῆγγετο δ' εἰς ὑμᾶς ὡς περ
 νυνὶ, μὴ ἐξῆν δ' ἐκ τοῦ νόμου ἢ ψηφίσματος μήτε ἐμοὶ
 κατηγορεῖν μήτε τούτῳ ἀπολογεῖσθαι, ὁ δὲ κῆρυξ ὁ
 νυνὶ παρεστηκὼς ἐμοὶ ἐπηρώτα ὑμᾶς τὸ ἐκ τοῦ νόμου
 κήρυγμα· „τῶν ψήφων ἢ τετροπημένῃ, ὅτῳ δοκεῖ πε-
 πορνεῦσθαι Τιμαρχοῦ, ἢ δὲ πλήρης, ὅτῳ μὴ,“ τί ἂν
 ἐψηφίσασθε; ἀκριβῶς εὐ οἶδ' ὅτι κατέγνωτ' ἂν αὐτοῦ.
 80 εἰ δὴ τις με ἔροιτο ὑμῶν· „σὺ δὲ τί οἶσθα, εἰ ἡμεῖς ἂν
 τούτου κατεψηφισάμεθα;“ εἶποιμ' ἂν· „διότι ἐπαρ-
 ρησιάσασθέ μοι καὶ διελέχθε.“ καὶ ὁπότε καὶ ποῦ
 ἕκαστος, ἐγὼ ὑμᾶς ὑπομνήσω. ὅταν οὕτωσι ἀναβῆ ἐπὶ 103
 τὸ βῆμα ἐν τῷ δήμῳ, καὶ ὅτε ἐβούλευε πέρυσιν, ὅταν
 μνησθῆ τειχῶν ἐπισκευῆς ἢ πύργου ἢ ὡς ἀπήγετό 104
 πού τις, εὐθύς ἐβῶατε καὶ ἐγελᾶτε καὶ αὐτοὶ ἐλέγετε
 81 τὴν ἐπαννυμίαν τῶν ἔργων ὧν σύμιστε αὐτῷ. καὶ τὰ
 μὲν παλαιὰ εἶπω, τὰ δὲ ἐν αὐτῇ τῇ ἐκκλησίᾳ γενόμενα,
 ὅτε ἐγὼ τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην Τιμαρχῷ ἐπήγγειλα,
 ταῦθ' ὑμᾶς ἀναμνησάμενος βούλομαι. τῆς γὰρ βουλῆς τῆς
 ἐν Ἀρείῳ πάγῳ πρόσδοτον ποιουμένης πρὸς τὸν δῆμον
 κατὰ τὸ ψηφίσμα τὸ τούτου, ὁ οὗτος εἰρήκει περὶ τῶν
 οἰκήσεων τῶν ἐν τῇ Πυκνῇ, ἣν μὲν ὁ τὸν λόγον λέγων
 ἐκ τῶν Ἀρεοπαγιτῶν Ἀντόλυκος, καλῶς νῆ τὸν Δία
 τὸν Ὀλύμπιον καὶ τὸν Ἀπόλλω καὶ σεμνῶς καὶ ἀξίως
 82 ἐκείνου τοῦ συνεδρίου βεβιωκῶς· ἐπειδὴ δὲ ποῦ προῖ-
 ὄντος τοῦ λόγου εἶπεν, ὅτι τὸ εἰσῆγγημα τὸ Τιμαρχοῦ
 ἀποδοκιμάζει ἢ βουλή, „καὶ περὶ τῆς ἐρημίας ταύτης
 καὶ τοῦ τόπου τοῦ ἐν τῇ Πυκνῇ μὴ θαυμάσητε, ὡς Ἀθη- 105
 ναῖοι, εἰ Τιμαρχος ἐμπειροτέρως ἔχει τῆς βουλῆς τῆς
 ἐξ Ἀρείου πάγου,“ ἀνεθοροβήσατε ὑμεῖς ἐνταῦθα καὶ
 ἔφατε τὸν Ἀντόλυκον ἀληθῆ λέγειν· εἶναι γὰρ αὐτὸν

ἔμπειρον τούτων. ἀγνοήσας δ' ὑμῶν τὸν θόρυβον ὁ 83
 Αὐτόλυκος, μάλα σκυθρωπάσας καὶ διαλιπῶν εἶπεν·
 „ἡμεῖς τοι, ὦ Ἀθηναῖοι, οἱ Ἀρεοπαγῖται οὔτε κατηγα-
 ροῦμεν Τιμάρχου οὔτε ἀπολογούμεθα, οὐ γὰρ ἡμῖν
 πατριὸν ἐστίν, ἔχομεν δὲ τοιαύτην τινα συγγνώμην
 Τιμάρχῳ· οὗτος ἴσως“ ἔφη, „ᾤθη ἐν τῇ ἡσυχίᾳ ταύτῃ
 106 μικρὸν ὑμῶν ἐκάστῳ ἀνάλωμα γίνεσθαι.“ καὶ πάλιν
 ἐπὶ τῇ ἡσυχίᾳ καὶ τῷ μικρῷ ἀναλώματι μελῶν ἀπήντα
 παρ' ὑμῶν μετὰ γέλωτος θόρυβος. ὡς δ' ἐπεμνήσθη 84
 107 τῶν οἰκοπέδων καὶ τῶν λάκκων, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐ-
 τοὺς ἐδύνασθε. ἐνθα δὴ καὶ παρέρχεται Πύρραυδρος
 ἐπιτιμήσων ὑμῖν, καὶ ἤρετο τὸν δῆμον, εἰ οὐκ αἰσχί-
 νοιντο γελῶντες παρουσίας τῆς βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου
 πάγου. ὑμεῖς δ' ἐξεβάλετε αὐτὸν ὑπολαβόντες· „ἴσμεν,
 ὦ Πύρραυδρε, ὅτι οὐ δεῖ γελᾶν τούτων ἐναντίον· ἀλλ'
 οὕτως ἰσχυρόν ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὥστε πάντων ἐπικρα-
 τεῖ τῶν ἀνθρωπίνων λογισμῶν.“ ταύτην ἐγὼ ὑπολαμ- 85
 βάνω τὴν μαρτυρίαν μεμαρτυρησθαι ὑμῖν ὑπὸ τοῦ
 δήμου τῶν Ἀθηναίων, ὃν ἀλῶναι ψευδομαρτυριῶν
 οὐ καλῶς ἔχει. οὐκοῦν ἄτοπον ἂν εἴη, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ
 μηδὲν μὲν ἐμοῦ λέγοντος αὐτοὶ βοᾷτε τὴν ἐπωνυμίαν
 τῶν ἔργων ἃν σῦνιστε τούτῳ, ἐμοῦ δὲ λέγοντος ἐπι-
 108 λέλησθε, καὶ μὴ γενομένης μὲν κρίσεως περὶ τοῦ πράγ-
 ματος ἦλω ἂν, γενοτός δὲ ἐλέγχου ἀποφεύξεται.

Ἐπεὶ δὲ ἐμνήσθη τῶν διαψηφίσεων καὶ τῶν Δη- 86
 μοφίλου πολιτευμάτων, βούλομαι καὶ ἄλλο τι παρά-
 δειγμα περὶ τούτων εἰπεῖν. ὁ γὰρ αὐτὸς οὗτος ἀνήρ
 καὶ πρότερόν τι τοιοῦτον πολίτευμα ἐπολιτεύσατο.
 ἠτιάσατό τινας εἶναι, οἵπερ ἄρᾳ ἐνεχείρουν συνδεκά-
 109 ζειν τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὰλλα δικαστήρια, ὥσπερ καὶ
 110 νυνὶ Νικόστρατος· καὶ περὶ τούτων κρίσεις αἱ μὲν ἐγέ-
 ροντο πάλαι, αἱ δὲ νῦν ἐνεστᾶσιν ἐτι. φέρε δὴ πρὸς 87

τοῦ Διὸς καὶ τῶν θεῶν, εἰ ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἐτράποντο
 ἀπολογία ἦνπερ Τιμάρχος νυνὶ καὶ οἱ συναγορευού-
 τες αὐτῷ, καὶ ἤξιουν διαρρήθην μαρτυρεῖν περὶ τῆς
 αἰτίας ἢ τοὺς δικαστὰς μὴ πιστεῦειν· ἅπαντα δήπου
 ἀνάγκη ἦν ἐκ τοῦ λόγου τούτου μαρτυρεῖν τὸν μὲν,
 ὡς ἐδέκαξε, τὸν δὲ, ὡς ἐδεκάζετο, προκειμένης ἐκατέρω
 ζημίας ἐκ τοῦ νόμου θανάτου, ὥσπερ ἐνθάδ', ἐάν τις
 μισθώσηται τινα Ἀθηναίων ἐφ' ὕβρει, καὶ πάλιν ἐάν
 τις Ἀθηναίων ἐπὶ τῇ τοῦ σώματος αἰσχύνῃ ἐκῶν μι-
 88 σθαυρή. ἐστὶν οὖν ὅστις ἂν ἐμαρτύρησεν, ἢ κατήγο- 111
 ρος ὃς ἐνεχείρησε τοιαύτην ἀπόδειξιν ποιεῖσθαι τοῦ
 πράγματος; οὐ δῆτα. τί οὖν; ἀπέφυγον οἱ κρινόμενοι;
 μὰ τὸν Ἡρακλέα, ἐπεὶ θανάτῳ ἐξημιώθησαν, πολὺ νῆ
 τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω ἔλαττον ἀμάρτημα ἡμαρτη-
 κότες τουτουὶ τοῦ ἀνθρώπου. ἐκεῖνοι μὲν γε οἱ ταλαί-
 πωροι οὐ δυνάμενοι γῆρας ἅμα καὶ πενίαν ὑπενεγ-
 κεῖν, τὰ μέγιστα τῶν ἐν ἀνθρώποις κακῶν, ταύταις
 ἐχρήσαντο ταῖς συμφοραῖς, οὗτος δ' οὐκ ἐθέλων τὴν
 ἐαυτοῦ βδελυρίαν κατέχειν.

89 Εἰ μὲν τοίνυν ἦν ὁ ἀγὼν οὕτοσί ἐν πόλει ἐκκλη- 112
 τῳ, ὑμᾶς ἂν ἐγαγε ἠξιώσα μάρτυράς μοι γενέσθαι,
 τοὺς ἄριστα εἰδότας, ὅτι ἀληθῆ λέγω· εἰ δ' ὁ μὲν ἀγὼν
 ἐστὶν Ἀθήνησιν, οἱ δ' αὐτοὶ δικασταί μοι καὶ μάρτυ-
 ρές ἐστε τῶν λόγων, ἐμοὶ μὲν ἀναμιμνήσκειν προσήκει,
 ὑμᾶς δὲ μοι μὴ ἀπιστεῖν. καὶ γὰρ μοι δοκεῖ Τιμάρχος
 οὕτοσί οὐχ ὑπὲρ αὐτοῦ μόνου, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐσπουδα-
 κέναι, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν ταῦτά διαπεπραγ-
 90 μένων αὐτῷ. εἰ γὰρ ἡ μὲν πράξις αὕτη ἐστὶ, ὥσπερ
 εἶπωτε γίνεσθαι, λάθρα καὶ ἐν ἐρημίᾳ καὶ ἐν ἰδίαις οἰ-
 κίαις, ὁ δὲ ἄριστα μὲν εἰδώς, καταισχύνας δὲ τινα τῶν
 πολιτῶν, ἐάν τάληθῃ μαρτυρήσῃ, ἐνοχος ἐστὶ τοῖς
 μεγίστοις ἐπιτιμίοις, ὁ δὲ κρινόμενος καταμεμαρτυρη-

μένος ὑπὸ τοῦ βίου τοῦ ἑαυτοῦ καὶ τῆς ἀληθείας ἀξιώ-
 113 σει μὴ ἐξ ὧν γιννώσκειται, ἀλλ' ἐκ τῶν μαρτυριῶν
 κρίνεσθαι, ἀνήρηται ὁ νόμος καὶ ἡ ἀλήθεια, καὶ δέ-
 δεικται φανερά ὁδός, δι' ἧς οἱ τὰ μέγιστα κακουρ-
 γοῦντες ἀποφεύξονται. τίς γὰρ ἢ τῶν λωποδυτῶν ἢ 91
 τῶν κλεπτῶν ἢ τῶν μοιχῶν ἢ τῶν ἀνδροφόνων ἢ τῶν
 τὰ μέγιστα μὲν ἀδικούντων, λάθρα δὲ τοῦτο πρᾶτ-
 τόντων δώσει δίκην; καὶ γὰρ τούτων οἱ μὲν ἐπ' αὐτο-
 φώρῳ ἀλόντες, εἴαν μὲν ὁμολογῶσι, παραχρῆμα θα-
 νάτῳ ξημιοῦνται, οἱ δὲ λαθόντες καὶ ἔξαρνοι γενό-
 μενοι κρίνονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις· εὐρίσκειται γὰρ
 ἡ ἀλήθεια ἐκ τῶν εἰκότων.

Χρήσασθε δὴ παραδείγματι τῆ βουλῆ τῆ ἐξ Ἀρείου 92
 πάγου, τῷ ἀκριβεστάτῳ συνεδρίῳ τῶν ἐν τῇ πόλει.
 πολλοὺς γὰρ ἤδη ἔργω' ἐναγχος τεθεώρηκα ἐν τῷ βου-
 λευτηρίῳ τούτῳ εὐ πάνυ ξιπόντας καὶ μάρτυρας πορι-
 σαμένους ἀλόντας· ἤδη δὲ τινὰς πάνυ κακῶς διαλε-
 χθέντας καὶ πρᾶγμα ἀμάρτυρον ἔχοντας οἶδα νικῆ-
 σαντας. οὐ γὰρ ἐκ τοῦ λόγου μόνον οὐδ' ἐκ τῶν μαρ-
 τυριῶν, ἀλλ' ἐξ ὧν αὐτοὶ ἴσασι καὶ ἐξητάκασι, τὴν ψῆ-
 φον φέρουσι. τοιγάρτοι διατελεῖ τοῦτο τὸ συνέδριον
 εὐδοκιμοῦν ἐν τῇ πόλει. τὸν αὐτὸν τοίνυν τρόπον, ὡ 93
 Ἀθηναῖοι, καὶ ὑμεῖς τὴν κρίσιν ταύτην ποιήσασθε, καὶ
 πρῶτον μὲν μηδὲν ὑμῖν ἔστω πιστότερον ὧν αὐτοὶ
 σύνιστε καὶ πέπεισθε περὶ Τιμάρχου τουτουῖ, ἔπειτα
 τὸ πρᾶγμα θεωρεῖτε μὴ ἐκ τοῦ παρόντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ
 παρεληλυθότος χρόνου. οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ παρεληλυ-
 114 θότι χρόνῳ λόγοι λεγόμενοι περὶ Τιμάρχου καὶ τῶν
 τούτου ἐπιτηδευμάτων διὰ τὴν ἀλήθειαν ἐλέγοντο, οἱ
 δ' ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ ῥηθησόμενοι διὰ τὴν κρίσιν τῆς ὑμε-
 τέρας ἀπάτης ἐνεκα. ἀπόδοτε οὖν τὴν ψῆφον τῷ πλεί-
 ου χρόνῳ καὶ τῇ ἀληθείᾳ καὶ οἷς αὐτοὶ ὑμεῖς σύνιστε.

94 Καίτοι λογογράφος γέ τις φησὶν, ὁ μηχανώμενος
 αὐτοῖς ἀπολογία, ἐναντία με λέγειν ἑμαυτῷ. οὐ γὰρ
 δὴ δοκεῖ εἶναι αὐτῷ δυνατόν τὸν αὐτὸν ἄνθρωπον
 πεπορνεῦσθαι καὶ τὰ πατρῶα κατεδηδοκέναι· τὸ μὲν
 γὰρ ἡμαρτηκέναι τι περὶ τὸ σῶμα παιδὸς εἶναι φησι,
 τὸ δὲ τὰ πατρῶα κατεδηδοκέναι ἀνδρός. ἔτι δὲ τοὺς
 καταισχύνοντας αὐτοὺς μισθούς φησι πράττεσθαι τοῦ
 πρᾶγματος. ἀποθανυμάζων οὖν περιέρχεται καὶ τερα-
 τευόμενος κατὰ τὴν ἀγορὰν, εἰ ὁ αὐτὸς πεπόρνευται
 95 τε καὶ τὰ πατρῶα κατεδηδοκεν. εἰ δὲ τις ἀγνοεῖ ταῦθ' 115
 ὅπως ἔχει, ἐγὼ σαφέστερον αὐτὰ πειράσομαι διορῖσαι
 τῷ λόγῳ. ἕως μὲν γὰρ ἀντήρκει ἡ τῆς ἐπικλήρου οὐ-
 σία, ἣν ὁ Ἡγήσανδρος ὁ τούτου ἔχων ἐγήμε, καὶ τὸ
 ἀργύριον, ὃ ἦλθεν ἔχων ἐκ τῆς μετὰ Τιμομάχου ἀπο-
 δημίας, ἦσαν ἐπὶ πολλῆς ἀσελγείας καὶ ἀφθονίας·
 ἐπειδὴ δὲ ταῦτα μὲν ἀπωλώλει καὶ κατεκεκύβεντο καὶ
 καταψοφάγητο, οὐτοσί δ' ἐξώρος ἐγένετο, ἐδίδου δ' εἰ-
 κότως οὐδεὶς ἔτι οὐδὲν, ἡ δὲ βδελυρὰ φύσις καὶ ἀνό-
 σιος ἡ τούτου αἰεὶ τῶν αὐτῶν ἐπεθύμει καὶ καθ' ὑπερ-
 βολὴν ἀκρασίας ἕτερον ἐφ' ἕτέρῳ ἐπίταγμα ἐπέταττε
 96 καὶ ἀπεφέρετο εἰς τὸ καθ' ἡμέραν ἔθος, ἐνταῦθα δὴ 116
 ἐτράπετο ἐπὶ τὸ καταφαγεῖν τὴν πατρῶαν οὐσίαν. καὶ
 οὐ μόνον κατέφαγε τὰ πατρῶα, ἀλλ' εἰ οἷόν τ' ἐστὶν
 εἰπεῖν, καὶ κατέπιεν. καὶ γὰρ οὐδὲ τῆς ἀξίας ἕκαστον 117
 τῶν κτημάτων ἀπέδοτο, οὐδ' ἐδύνατ' ἀναμένειν τὸ
 πλέον οὐδὲ τὸ λυσιτελοῦν, ἀλλὰ τοῦ ἤδη εὐρίσκοντος
 ἀπέδιδετο· οὕτως ἠπείγετο σφόδρα πρὸς τὰς ἡδονάς.
 97 τούτῳ γὰρ κατέλιπεν ὁ πατήρ οὐσίαν, ἀφ' ἧς ἕτερος
 μὲν ἂν καὶ ἐλειτούργει, οὗτος δὲ οὐδ' αὐτῷ διαφυλάξαι
 ἐδυνήθη. οἰκίαν μὲν γὰρ ὀπισθεν τῆς πόλεως, ἐσχα-
 τίαν δὲ Σφηττοῖ, Ἀλωπεκῆσι δ' ἕτερον χωρίου, χωρὶς 118
 δὲ οἰκέτας δημιουργοὺς τῆς σκυτοτομικῆς τέχνης ἐννεά
 AESCHINES. 3

ἢ δέκα, ὧν ἕκαστος τούτῳ δὴ ὀβολοὺς ἀποφορᾶ
ἔφερε τῆς ἡμέρας, ὁ δ' ἡγεμῶν τοῦ ἐργαστηρίου τριῶ-
βολον· ἔτι δὲ πρὸς τούτοις γυναικα ἀμόργινα ἐπιστα-
μένην ἐργάζεσθαι καὶ ἔργα λεπτὰ εἰς τὴν ἀγορὰν ἐκφέ-
ρουσαν, καὶ ἄνδρα ποικιλτὴν, καὶ ὀφείλοντάς τινας
αὐτῷ ἀργύριον, καὶ ἐπιπλα. ὅτι δὲ ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, 98
ἐνταῦθα μέντοι νῆ Δία σαφῶς πάνυ καὶ διαρρηθῆναι
ἐγὼ μαρτυροῦντας ὑμῖν τοὺς μάρτυρας παρέξομαι·
οὐδεὶς γὰρ κίνδυνος, ὥσπερ ἐκεῖ, οὐδ' αἰσχύνῃ πρόσ-
119 ἐστιν οὐδεμία τῷ ἀληθῆ μαρτυροῦντι. τὴν μὲν γὰρ
οἰκίαν τὴν ἐν ἄστει ἀπέδοθ' οὗτος Ναυσικράτει τῷ
κωμικῷ ὑποκριτῇ, ὕστερον δ' αὐτὴν ἐπρίατο παρὰ
τοῦ Ναυσικράτους εἴκοσι μνῶν Κλεαίνετος ὁ χοροδι-
δάσκαλος· τὴν δ' ἐσχατιὰν ἐπρίατο παρ' αὐτοῦ Μνη-
σίθεος ὁ Μυρρινούσιος, τόπον μὲν πολλὸν, δεινῶς
δ' ἐξηγριωμένον ὑπὸ τούτου· τὸ δ' Ἀλωπεκῆσι χωρίον, 99
ὃ ἦν ἄπωθεν τοῦ τείχους ἔνδεκα ἢ δώδεκα στάδια,
ἰκετευούσης καὶ ἀντιβολούσης τῆς μητρὸς, ὡς ἐγὼ
πυνθάνομαι, ἔασαι καὶ μὴ ἀποδόσθαι, ἀλλ' εἰ μὴ τι
ἄλλο, ἐνταφῆναι ὑπολιπεῖν αὐτῇ, οὐδὲ τούτου τοῦ
χωρίου ἀπέσχετο, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἀπέδοτο δισχιλίω
δραχμῶν. καὶ τῶν θεραπειῶν καὶ τῶν οἰκετῶν οὐ-
δένα κατέλιπεν, ἀλλ' ἅπαντα πέπρακε. καὶ ταῦθ' ὅτι
120 οὐ ψεύδομαι, ἐγὼ μὲν, ὡς κατέλιπεν αὐτῷ ὁ πατήρ,
μαρτυρίας παρέξομαι, οὗτος δ', εἰ μὴ φήσει πεπρα-
κέναι, τὰ σώματα τῶν οἰκετῶν ἐμφανῆ παρεχέσθω.
ὡς δὲ καὶ ἀργύριόν τισιν ἐδάνεισεν, ὃ κομισάμενος 100
οὗτος ἀνήλωκε, μάρτυρα παρέξομαι Μεταγένην ὑμῖν
τὸν Σφήτιον, ὃς ὠφείλησε μὲν ἐκείνῳ πλείους ἢ τριά-
κοντα μναῖς, ὃ δ' ἦν ὑπόλοιπον τελευτήσαντος τοῦ πα-
τρὸς, τούτῳ ἀπέδωκεν ἑπτὰ μναῖς [Τιμάρχῳ]. καὶ μοι
κάλει Μεταγένην τὸν Σφήτιον. πασῶν δὲ πρώτην

ἀνάγνωθι τὴν Ναυσικράτους μαρτυρίαν τοῦ τὴν οἰ-
κίαν πριαμένου· καὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας λαβὲ, περὶ ὧν
ἐμνήσθην ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

101 Ὡς τοίνυν ἐκέκτητο ὁ πατήρ αὐτοῦ ἀργύριον οὐκ
ὀλίγον, ὃ οὗτος ἠφάνισε, τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδείξω. φοβη-
θεὶς γὰρ τὰς λειτουργίας ἀπέδοτο ἃ ἦν αὐτῷ κτήματα
ἄνευ τῶν ἀρτίως εἰρημένων, χωρίον Κηφισιάσιν ἔτε- 121
ρον, ἀγρὸν Ἀμφιτροπῆσιν, ἐργαστήρια δύο ἐν τοῖς
ἀργυρείοις, ἐν μὲν ἐν Ἀύλωνι, ἕτερον δ' ἐπὶ Θρασύλ-
102 λῳ. ὅθεν δὲ ταῦτ' εὐπόρησεν, ἐγὼ ἐρῶ. ἦσαν οὗτοι
τρεῖς ἀδελφοὶ, Εὐπόλεμος τε ὁ παιδοτρίβης καὶ Ἀρίξη-
λος ὁ τούτου πατήρ καὶ Ἀρίγνωτος, ὃς ἔτι καὶ νῦν ἔστι,
πρεσβύτης διεφθαρμένος τοὺς ὀφθαλμούς. τούτων
πρώτος ἐτελεύτησεν Εὐπόλεμος, ἀνεμήτου τῆς οὐσίας
οὔσης, δεύτερος δ' Ἀρίξηλος ὁ Τιμάρχου πατήρ· ὅτε
δ' ἔξη, πᾶσαν τὴν οὐσίαν διεχείριζε διὰ τὴν ἀσθένειαν
καὶ τὴν συμφορὰν τὴν περὶ τὰ ὄμματα τοῦ Ἀριγνώτου
καὶ διὰ τὸ τετελευτηκέναι τὸν Εὐπόλεμον, καὶ τι καὶ
103 εἰς τροφήν συνταξάμενος ἐδίδου τῷ Ἀριγνώτῳ. ἔπει-
δὲ καὶ ὁ Ἀρίξηλος ἐτελεύτησεν ὁ Τιμάρχου τουτουὶ
πατήρ, τοὺς μὲν πρώτους χρόνους, ἕως παῖς ἦν οὗτος,
ἅπαντα τὰ μέτρια ἐγίνετο παρὰ τῶν ἐπιτρόπων τῷ
Ἀριγνώτῳ· ἐπειδὴ δ' ἐνεγράφη Τιμάρχος οὗτος εἰς τὸ
ληξιαρχικὸν γραμματεῖον καὶ κύριος ἐγένετο τῆς οὐ- 122
σίας, παρωσάμενος ἄνδρα πρεσβύτην καὶ ἠτυχηκότα,
θεῖον ἑαυτοῦ, τὴν τε οὐσίαν ἠφάνισε καὶ τῶν ἐπιτη-
δειῶν οὐδὲν ἐδίδου τῷ Ἀριγνώτῳ, ἀλλὰ περιείδεν ἐκ-
τοσαύτης οὐσίας ἐν τοῖς ἀδυνάτοις μισθοφοροῦντα. 123
104 καὶ τὸ τελευταῖον, ὃ καὶ δεινότατον, ἀπολειφθέντος
τοῦ πρεσβύτου τῆς γιγνομένης τοῖς ἀδυνάτοις δοκιμα-
σίας, ἰκετήριαν θέντος εἰς τὴν βουλὴν ὑπὲρ τοῦ μι-
3*

σθού, βουλευτῆς ὦν καὶ προεδρεύων ἐκείνην τὴν ἡμέ-
ραν οὐκ ἤξιώσεν αὐτῷ συνειπεῖν, ἀλλὰ περιεΐδεν ἀπο-
124 λέσαντα τὸν τῆς προταθείας μισθόν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέ-
γω, κάλει μοι καὶ Ἀρίγνωτον τὸν Σφήττιον καὶ τὴν
μαρτυρίαν ἀναγίνωσκε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἄλλ' ἴσως ἂν τις εἴποι, ὡς ἀποδόμενος τὴν πα- 105
τρῶαν οἰκίαν ἐτέραν ἄλλοθί που τοῦ ἄστεος ἐκτήσατο,
ἀντι δὲ τῆς ἐσχατιᾶς καὶ τοῦ χωρίου τοῦ Ἀλωπεκῆσι
καὶ τῶν δημιουργῶν καὶ τῶν ἄλλων εἰς τὰργύρεϊά τι
κατεσκευάσατο, ὥσπερ καὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ πρότερον.
125 ἀλλ' οὐκ ἔστι τούτῳ λοιπὸν οὐδὲν, οὐκ οἰκία, οὐ συν-
οικία, οὐ χωρίον, οὐκ οἰκέται, οὐ δάνεισμα, οὐκ ἄλλ'
οὐδὲν ἀφ' ὧν ἄνθρωποι μὴ κακοῦργοι ζῶσιν. ἀλλὰ
τούτῳ ἀντι τῶν πατρῶων περίεστι βδελυρία, συκο-
φαντία, θράσος, τρυφή, δειλία, ἀναίδεια, τὸ μὴ ἐπί-
στασθαι ἐρυθριᾶν ἐπὶ τοῖς αἰσχροῖς· ἐξ ὧν ἂν ὁ κάκι-
στος καὶ ἀλυσιτελέστατος πολίτης γένοιτο.

Οὐ τοίνυν μόνον τὰ πατρῶα κατεδήδοκεν, ἀλλὰ 106
καὶ τὰ κοινὰ τὰ ὑμέτερα, ὅσων πάποτε κύριος γέγο-
νεν. οὗτος γὰρ ταύτην τὴν ἡλικίαν ἔχων, ἣν ὑμεῖς
ὁρᾶτε, οὐκ ἔστιν ἦντινα πάποτ' οὐκ ἤρξεν ἀρχὴν, οὐ-
δεμίαν λαχὼν οὐδὲ χειροτονηθεὶς, ἀλλὰ πάσας παρὰ
τοὺς νόμους πριάμενος. ὦν τὰς μὲν πλείστας παρήσω,
126 δυοῖν δ' ἢ τριῶν μόνον μνησθήσομαι. λογιστῆς γὰρ 107
γενόμενος πλείστα μὲν τὴν πόλιν ἐβλάψε δῶρα λαμβά-
νων παρὰ τῶν οὐ δικαίως ἀρξάντων, μάλιστα δ' ἐσυ-
κοφάντησε τῶν ὑπευθύνων τοὺς μηδὲν ἡδίκηκόςτας.
ἤρξε δ' ἐν Ἄνδρῳ πριάμενος τριάκοντα μνῶν τὴν ἀρ-
χὴν, δανεισάμενος ἐπ' ἐννέα ὀβολοῖς τὴν μνᾶν, εὐπο-
ρίαν τῇ βδελυρίᾳ τῇ ἑαυτοῦ τοὺς συμμάχους τοὺς ὑμε-
τέρους ποιούμενος· καὶ τοσαύτην ἀσέλγειαν ἐπεδείξατο

εἰς ἐλευθέρων ἀνθρώπων γυναῖκας, ἡλικίην οὐδεὶς πά-
ποθ' ἕτερος. ὦν οὐδένα ἐγὼ παρακαλῶ δεῦρο τὴν ἑαυ-
τοῦ συμφορὰν, ἣν εἴλετο σιγαῦν, εἰς πολλοὺς ἐκμαρτυ-
108 ρῆσαι, ἀλλ' ὑμῖν τοῦτο καταλείπω σκοπεῖν. τί δὲ
προσδοκᾶτε; τὸν Ἀθήνησιν ὑβριστὴν οὐκ εἰς τοὺς ἄλ-
λους μόνον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ σῶμα τὸ ἑαυτοῦ, νόμων
ὄντων, ὑμῶν ὁρώντων, ἐχθρῶν ἐφεστηκότων, τοῦτον 127
αὐτὸν λαβόντα ἄδειαν καὶ ἐξουσίαν καὶ ἀρχὴν τίς ἂν
ἐλπίσσειεν ἀπολελοιπέναι τι τῶν ἀσελγεστάτων ἔργων;
ἤδη νῆ τὸν Δία καὶ τὸν Ἀπόλλω πολλάκις ἐνεθυμήθη
τὴν εὐτυχίαν τὴν τῆς ὑμετέρας πόλεως κατὰ πολλὰ μὲν
καὶ ἄλλα, οὐχ ἥμιστα δὲ καὶ κατὰ ταῦτα, ὅτι κατ' ἐκεί-
νους τοὺς χρόνους οὐδεὶς ἐγένετο τῆς Ἀνδρῶν πόλεως
ἄνητής.

109 Ἄλλ' ἴσως καθ' αὐτὸν μὲν ἄρχων φαῦλος ἦν, μετὰ
πλειόνων δὲ ἐπιεικής. πόθεν; οὗτος, ὦ Ἀθηναῖοι,
βουλευτῆς ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Νικοφῆμου. ἅπαντα
μὲν οὖν διεξελθεῖν, ἃ ἐν τούτῳ τῷ ἐνιαυτῷ ἐκακούρ-
γησε, πρὸς μικρὸν μέρος τῆς ἡμέρας οὐκ ἄξιον ἐπιχει-
ρεῖν· ἃ δ' ἔστιν ἐγγυτάτω τῆς αἰτίας, καθ' ἣν ἡ πα-
110 ροῦσα κρίσις ἐστὶ, ταῦτ' ἐρῶ διὰ βραχείων. ἐπὶ τοίνυν
τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος, ὅθ' οὗτος ἐβούλευεν, ταμίης ἦν
τῶν τῆς θεοῦ Ἡγήσανδρος οὗτος ὁ Κρωβύλου ἀδελ- 128
φός, ἐκλεπτον δὲ τῆς πόλεως κοινῇ καὶ μάλα φιλεταί-
ρως χιλίας δραχμάς. αἰσθόμενος δὲ τὸ πρᾶγμα ἀνήρ
ἐπιεικής Πάμφιλος ὁ Ἀχερδούσιος, προσκρούσας τι
τούτῳ καὶ παροξυνθεὶς, ἐκκλησίας οὔσης εἶπεν ἀνα-
στάς· „ὦ Ἀθηναῖοι, κλέπτουσιν ὑμῶν ἀνήρ καὶ γυνή
111 κοινῇ χιλίας δραχμάς.“ θαυμασάντων δ' ὑμῶν, πῶς
ἀνήρ καὶ γυνή καὶ τίς ὁ λόγος, εἶπε μικρὸν διαλιπῶν·
„ἀγνοεῖτε“ ἔφη „ὅ τι λέγω; ὁ μὲν ἀνήρ ἐστὶν Ἡγήσαν-
δρος ἐκεῖνος νυνὶ,“ ἔφη, „πρότερον δ' ἦν καὶ αὐτὸς

Λεωδάμαντος γυνή· ἡ δὲ γυνὴ Τίμαρχος οὐτοσί. ὃν δὲ τρόπον κλέπεται τὸ ἀργύριον, ἐγὼ ἐρῶ.“ μετὰ ταῦτα ἤδη διεξήει περὶ τοῦ πράγματος καὶ μάλα εἰδότηως καὶ σαφῶς. διδάξας δὲ ταῦτα, „τί οὖν ἐστίν,“ ἔφη, „ὦ Ἀθηναῖοι, ὃ συμβουλεύω ὑμῖν; ἐάν μὲν ἡ βουλή καταγνοῦσα τουτοῦ ἀδικεῖν καὶ ἐκφυλλοφορήσασα δικαστηρίῳ παραδῶ, δότε τὴν δωρεάν αὐτοῖς, ἐάν δὲ μὴ κολάσωσι, μὴ δῶτε, ἀλλ' εἰς ἐκείνην αὐτοῖς τὴν ἡμέραν ἀπομνημονεύσατε.“ μετὰ ταῦτα ὡς ἐπανήλθεν ἡ βουλή εἰς τὸ βουλευτήριον, ἐξεφυλλοφόρησε μὲν αὐτόν, ἐν δὲ τῇ ψήφῳ κατεδέξατο. ὅτι δ' οὐ παρέδωκε δικαστηρίῳ οὐδ' ἐξήλασεν ἐκ τοῦ βουλευτηρίου, ἀχθομαι μὲν λέγων, ἀνάγκη δ' ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι τῆς δωρεᾶς ἀπετύγχανε. μὴ τοίνυν φανῆτε, ὦ Ἀθηναῖοι, τῇ μὲν βουλῇ χαλεπήναντες καὶ πεντακοσίους ἄνδρας τῶν πολιτῶν ἀστεφανώτους ποιήσαντες, ὅτι τοῦτον οὐκ ἐτιμωρήσατο, αὐτοὶ δὲ ἀφῆτε, καὶ τὸν τῇ βουλῇ μὴ συνενεγκόντα ῥήτορα, τοῦτον τῷ δήμῳ μὴ περιποιήσητε.

Ἀλλὰ περὶ μὲν τὰς κληρωτὰς ἀρχὰς ἐστὶ τοιοῦτος, 113
 131 περὶ δὲ τὰς χειροτονητὰς βελτίων. καὶ τίς ὑμῶν οὐκ οἶδεν, ὡς περιβοήτως ἐξηλέγχθη κλέπτῃς ὦν; πεμφθεῖς γὰρ ὑφ' ὑμῶν ἐξεταστὴς τῶν ἐν Ἐρετρίᾳ ξένων μόνος τῶν ἐξεταστῶν ὁμολογεῖ λαβεῖν ἀργύριον, καὶ οὐ περὶ τοῦ πράγματος ἀπελογεῖτο, ἀλλ' εὐθύς περὶ τοῦ τιμήματος ἰκέτευεν ὁμολογῶν ἀδικεῖν. ὑμεῖς δὲ τοῖς μὲν ἐξάρνοις ἐτιμήσατε ταλάντου ἑκάστῳ, τούτῳ δὲ τριάκοντα μνῶν. οἱ δὲ νόμοι κελεύουσι τῶν κλεπτῶν τοὺς μὲν ὁμολογοῦντας θανάτῳ ζημιοῦσθαι, τοὺς δ' ἀρνούμενους κρίνεσθαι. τοιγάρτοι οὕτως 114 ὑμῶν κατεφρόνησεν, ὥστ' εὐθύς ἐπὶ ταῖς ἐν τοῖς δήμοις διαψηφίσει δισχιλίᾳ δραχμᾶς ἔλαβε. φήσας γὰρ

Φιλωτάδην τὸν Κυδαθηναῖᾶ, ἓνα τῶν πολιτῶν, ἀπελεύθερον εἶναι ἑαυτοῦ καὶ πείσας ἀποψηφίσασθαι τοὺς δημότας, ἐπιστὰς τῇ κατηγορίᾳ ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου καὶ λαβῶν εἰς τὴν ἑαυτοῦ χεῖρα τὰ ἱερά καὶ ὁμῶς μὴ λαβεῖν δῶρα μηδὲ λήψεσθαι, καὶ ἐπομόσας τοὺς ὀρκίους θεοὺς καὶ ἐξώλειαν αὐτῷ ἐπαρασάμενος, εἰληφῶς ἠλέγχθη παρὰ Λευκωνίδου τοῦ Φιλωτάδου κηδε- 132 στοῦ διὰ Φιλήμονος τοῦ ὑποκριτοῦ εἴκοσι μνᾶς, ὡς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πρὸς Φιλοξένην ἀνήλωσε τὴν ἐταίραν, καὶ προῦδωκε τὸν ἀγῶνα καὶ τὸν ὄρκον ἐπιώρκησεν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι Φιλήμονα τὸν δόντα τὸ ἀργύριον Τιμάρχῳ καὶ Λευκωνίδην τὸν Φιλωτάδου κηδεστήν, καὶ τῶν συνθηκῶν ἀνάγνωθι τὰ ἀντίγραφα, καθ' ἃς τὴν πράσιν ἐποιήσατο τοῦ ἀγῶνος.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΣΤΝΘΗΚΑΙ.

116 Περὶ μὲν οὖν τοὺς πολίτας καὶ τοὺς οἰκείους οἶος γεγένηται, καὶ τὴν πατρῴαν οὐσίαν ὡς αἰσχροῦς ἀνήλωκε, καὶ τὴν ὕβριν τὴν εἰς τὸ ἑαυτοῦ σῶμα ὡς ὑπερ- 133 εῖρακε, συνῆστε μὲν καὶ πρὶν ἐμὲ λέγειν, ἱκανῶς δ' ὑμᾶς ὑπομιμνήσκει καὶ ὁ παρ' ἐμοῦ λόγος· δύο δέ μοι τῆς κατηγορίας εἶδη λέλειπται, ἐφ' οἷς ἐμαυτὸν τ' εἰπεῖν εὐχομαι τοῖς θεοῖς πᾶσι καὶ πάσαις ὑπὲρ τῆς πόλεως ὡς προήρημαι, ὑμᾶς τε βουλοίμην ἂν οἷς ἐγὼ μέλλω λέγειν προσέχειν τὸν νοῦν καὶ παρακολουθεῖν 117 εὐμαθῶς. ἔστι δ' ὁ μὲν πρῶτός μοι λόγος προδιήγησις τῆς ἀπολογίας ἧς ἀκούω μέλλειν γίνεσθαι, ἵνα μὴ τοῦτο ἐμοῦ παραλιπόντος ὁ τὰς τῶν λόγων τέχνας κατεπαγγελλόμενος τοὺς νέους διδάσκειν ἀπάτητινι παραλογισάμενος ὑμᾶς ἀφέληται τὸ τῆς πόλεως συμφέρον. ὁ δὲ δεύτερός ἐστὶ μοι λόγος παράκλησις τῶν πολιτῶν πρὸς ἀρετήν. ὁρῶ δὲ πολλοὺς μὲν τῶν νεωτέρων προσεστηκότας πρὸς τῷ δικαστηρίῳ, πολλοὺς

δὲ τῶν πρεσβυτέρων, οὐκ ὀλίγους δὲ ἐκ τῆς ἄλλης Ἑλ-
λάδος συνειλεγμένους ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν· οὓς μὴ νο- 118
μίσητ' ἐμὲ θεωρήσοντας ἤκειν, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον
ὑμᾶς εἰσομένους εἰ μὴ μόνον εὐ νομοθετεῖν ἐπίστα-
134 σθε, ἀλλὰ καὶ κρίνειν τὰ καλὰ καὶ τὰ μὴ καλὰ δύνα-
σθε, καὶ εἰ τιμᾶν ἐπίστασθε τοὺς ἀγαθοὺς ἀνδρας, καὶ
εἰ θέλετε κολάζειν τοὺς ὀνειδῆ τὸν ἑαυτῶν βίον τῆ πό-
λει παρασκευάζοντας. λέξω δὲ πρῶτον πρὸς ὑμᾶς περὶ
τῆς ἀπολογίας.

Ὁ γὰρ περιττὸς ἐν τοῖς λόγοις Δημοσθένης ἢ τοὺς 119
νόμους φησὶν ὑμᾶς ἐξαλείφειν δεῖν, ἢ τοῖς ἑμοῖς λόγοις
οὐκ εἶναι προσεκτέον. ἀποθαυμάζει γὰρ, εἰ μὴ πάν-
τες μεμνήμεθα, ὅτι καθ' ἕναστος ἐνιαυτὸν ἢ βουλή
πωλεῖ τὸ πορνικὸν τέλος· καὶ τοὺς πριαμένους τὸ τέλος
οὐκ εἰκάζειν, ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδέναι τοὺς ταύτη χρωμέ-
νους τῆ ἐργασίᾳ. ὅποτε δὴ οὖν τετόλμηκα ἀντιγρά-
ψασθαι πεπορνευμένῳ Τιμάρχῳ μὴ ἐξεῖναι δημηγο-
ρεῖν, ἀπαιτεῖν φησὶ τὴν πρᾶξιν αὐτὴν οὐκ αἰτίαν
κατηγόρου, ἀλλὰ μαρτυρίαν τελώνου τοῦ παρὰ Τι-
μάρχου τοῦτο ἐκλέξαντος τὸ τέλος. ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτ', 120
135 ὦ Ἀθηναῖοι, σκέψασθ' ἂν ἀπλοῦν καὶ ἑλευθέριον δό-
ξω λόγον ὑμῖν λέγειν. αἰσχύνομαι γὰρ ὑπὲρ τῆς πό-
λεως, εἰ Τιμαρχος, ὁ τοῦ δήμου σύμβουλος καὶ τὰς εἰς
τὴν Ἑλλάδα τολμῶν πρεσβείας πρεσβεύειν, μὴ τὸ πρᾶγ-
μα ὅλον ἀποτρέψασθαι ἐπιχειρήσει, ἀλλὰ τοὺς τόπους
ἐπερωτήσῃ, ὅπου ἐκαθέζετο, καὶ τοὺς τελώνας, εἰ πώ-
ποτε παρ' αὐτοῦ τὸ πορνικὸν τέλος εἰλήφασιν. ταύτης 121
ἑτέρου δ' ἐγὼ σοὶ λόγον ὑποβαλῶ καλὸν καὶ δίκαιον,
ὃ χρήσει, εἰ μηδὲν αἰσχρὸν σαντῶ συνοίσθα. τόλμη-
σον γὰρ εἰς τοὺς δικαστὰς βλέψας εἰπεῖν ἂ προσήκει
λέγειν ἀνδρὶ σώφρονι τὰ περὶ τὴν ἡλικίαν· „ἄνδρες

Ἀθηναῖοι, τέθραμμαι μὲν ἐκ παιδὸς καὶ μαιρακίου
παρ' ὑμῖν, οὐκ ἀφανείς δὲ διατριβὰς διατρίβω, ἀλλ' ἐν
122 ταῖς ἐκκλησίαις μεθ' ὑμῶν ὄρωμαι. οἶμαι δ' ἂν, εἰ
πρὸς ἄλλους τινὰς ἦν ὁ λόγος μοι περὶ τῆς αἰτίας ἧς
κρίνομαι, ταῖς ὑμετέραις μαρτυρίαις ῥαδίως ἂν ἀπο-
λύσασθαι τοὺς τοῦ κατηγόρου λόγους. μὴ γὰρ ὅτι, εἰ
πέπρακταί μοι τι τούτων, ἀλλ' εἰ δοκῶ ὑμῖν παραπλη- 136
σίως βεβιωκέναι ταῖς λεγομέναις ὑπὸ τούτου αἰτίας,
ἀβίωτον εἶναι ἡγούμενος ἑμαυτῶ τὸν λοιπὸν βίον, πα-
ραδίδωμι τὴν εἰς ἑμαυτὸν τιμωρίαν ἐναπολογήσασθαι
τῆ πόλει πρὸς τοὺς Ἕλληνας, οὐδ' ἤκω παραιτησόμε-
νος ὑμᾶς, ἀλλὰ καταχρήσασθέ μοι, εἰ δοκῶ τοιοῦτος
εἶναι.“ αὕτη μὲν ἐστίν, ὦ Τιμαρχε, ἀνδρὸς ἀγαθοῦ
καὶ σώφρονος ἀπολογία καὶ πεπιστευκὸς τῷ βίῳ καὶ
123 καταφρονοῦντος εἰκότως ἀπάσης βλασφημίας· ἂ δὲ
πειθῆι σε Δημοσθένης λέγειν, οὐκ ἀνδρὸς ἐστίν ἑλευ-
θέρου, ἀλλὰ πόρνου περὶ τῶν τόπων διαφερομένου
ἐπειδὴ δ' εἰς τὰς ἐπωνυμίας τῶν οἰκήσεων καταφεύ-
γεις, κατ' οἴκημα τὸ πρᾶγμα ἐξετάζεσθαι ἀξιῶν, ὅπου
ἐκαθέζου, ἂ μὲλλω λέγειν ἀκούσας εἰσαυθίς οὐ χρήσει
τοιδύτῳ λόγῳ, ἐὰν σωφρονῆς. οὐ γὰρ τὰ οἰκήματα 137
οὐδ' αἱ οἰκήσεις τὰς ἐπωνυμίας τοῖς ἐνοικήσασιν πα-
ρέχουσιν, ἀλλ' οἱ ἐνοικήσαντες τὰς τῶν ἰδίων ἐπιτηδευ-
124 μάτων ἐπωνυμίας τοῖς τόποις παρασκευάζουσιν. ὅπου
μὲν γὰρ πολλοὶ μισθωσάμενοι μίαν οἴκησιν διελόμενοι
ἔχουσι, συνοικίαν καλοῦμεν, ὅπου δ' εἰς ἐνοικεῖ, οἰ-
κίαν. ἐὰν δ' εἰς ἐν δήπου τούτων τῶν ἐπὶ ταῖς ὁδοῖς
ἐργαστηρίων ἰατρὸς εἰσοικίσηται, ἰατρεῖον καλεῖται·
ἐὰν δ' ὁ μὲν ἐξοικίσηται, εἰς δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο ἐργα-
στήριον χαλκεὺς εἰσοικίσηται, χαλκείου ἐκλήθη, ἐὰν 138
δὲ κναφεὺς, κναφεῖον, ἐὰν δὲ τέκτων, τεκτονεῖον·
ἐὰν δὲ πορνοβοσκὸς καὶ πόρνοι, ἀπὸ τῆς ἐργασίας

εὐθύς ἐκλήθη πορνείον. ὥστε σὺ πολλὰ πορνεία τῇ
τῆς πράξεως εὐχερεία πεποίηκας. μὴ οὖν, ὅπου πο-
τὲ ἐπραττες, ἐρώτα, ἀλλ' ὡς τοῦτο οὐ πεποίηκας, ἀπο-
λογοῦ.

Ἦξει δ', ὡς ἔοικε, καὶ ἕτερος λόγος τις ὑπὸ τοῦ 125
αὐτοῦ σοφιστοῦ συγκαίμενος. λέγει γὰρ, ὡς οὐδὲν
ἔστιν ἀδικώτερον φήμης, ἀγοραῖα τεκμήρια καὶ παν-
τελῶς ἀκόλουθα τῷ αὐτοῦ βίῳ παρεχόμενος. πρῶτον
μὲν γὰρ τὴν ἐν Κολωνῷ συνοικίαν τὴν Δήμωνος κα-
λουμένην ψευδῆ φησι τὴν ἐπωνυμίαν ἔχειν· οὐ γὰρ
εἶναι Δήμωνος· ἔπειτα τὸν Ἑρμῆν τὸν Ἀνδοκίδου κα-
λούμενον οὐκ Ἀνδοκίδου, ἀλλ' Αἰγυθίου φυλῆς εἶναι
139 ἀνάθημα. παραφέρει δ' αὐτὸν ἐν σκώματος μέρει, 126
ὡς ἦδὺς ἀνὴρ καὶ περὶ τὰς ἰδίας διατριβὰς γελοῖος· „εἰ
μὴ καὶ ἐμὲ δεῖ“, φησὶν, „ὑπακούειν τοῖς ὄχλοις μὴ Δη-
μοσθένην καλούμενον, ἀλλὰ Βάταλον, ὅτι ταύτην ἐξ
ὑποκορίσματος τίτθης τὴν ἐπωνυμίαν ἔχω.“ εἰ δὲ Τι-
μαρχος ὠραῖος ἐγένετο καὶ σκώπεται τῇ τοῦ πράγμα-
τος διαβολῇ καὶ μὴ τοῖς αὐτοῦ ἔργοις, οὐ δήπου διὰ
τοῦτ' αὐτόν φησι δεῖν συμφορᾷ περιπεσεῖν. ἐγὼ δὲ, 127
ὦ Δημόσθενες, περὶ μὲν τῶν ἀναθημάτων καὶ τῶν
οἰκιῶν καὶ τῶν κτημάτων καὶ πάντων ὅλως τῶν ἀφώ-
νων πολλοὺς καὶ παντοδαποὺς καὶ οὐδέποτε τοὺς αὐ-
τοὺς ἀκούω λόγους λεγομένους· οὐ γὰρ εἰσιν ἐν αὐ-
τοῖς οὔτε καλαὶ οὔτε αἰσχραὶ πράξεις, ἀλλ' ὁ προσαψά-
μενος αὐτῶν καὶ παρατυχῶν, ὅστις ἂν ᾗ, κατὰ τὸ
140 μέγεθος τῆς αὐτοῦ δόξης λόγον παρέχει· περὶ δὲ τὸν
τῶν ἀνθρώπων βίον καὶ τὰς πράξεις ἀψευδῆς τις ἀπὸ
ταυτομάτου πλανᾶται φήμη κατὰ τὴν πόλιν, καὶ διαγ-
γέλλει τοῖς πολλοῖς τὰς ἰδίας πράξεις, πολλὰ δὲ καὶ
μαντεύεται περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι. καὶ οὕτως 128
ἐναργῆς ἐστὶ καὶ οὐ πεπλασμένον ὃ λέγω, ὡσθ' εὐρή-

στετε καὶ τὴν πόλιν ἡμῶν καὶ τοὺς προγόνους φήμης
ὡς θεοῦ μεγίστης βωμὸν ἰδρυμένους, καὶ τὸν Ὀμηρον 141
πολλάκις ἐν τῇ Ἰλιάδι λέγοντα πρὸ τοῦ τι τῶν μελλόν-
των γενέσθαι· „φήμη δ' εἰς στρατὸν ἦλθε,“ καὶ πάλιν
τὸν Εὐριπίδην ἀποφαινόμενον τὴν θεὸν ταύτην οὐ
μόνον τοὺς ζῶντας ἐμφανίζειν δυναμένην, ὅποιοί τι-
νες ἂν τυγχάνωσιν ὄντες, ἀλλὰ καὶ τοὺς τετελευτηκό-
τας, ὅταν λέγῃ,

φήμη τὸν ἐσθλὸν κἂν μυχῷ δείκνυσι γῆς.

129 ὁ δ' Ἡσίοδος καὶ διαρρήδην θεὸν αὐτὴν ἀποδείκνυσι,
πάνυ σαφῶς φράζων τοῖς βουλομένοις συνιέναι· λέ-
γει γὰρ,

φήμη δ' οὔτις πάμπαν ἀπόλλυται, ἦντινα λαοὶ

πολλοὶ φημιζῶσι· θεὸς νυ τίς ἐστὶ καὶ αὐτή.

καὶ τούτων τῶν ποιημάτων τοὺς μὲν εὐσχημόνως βε-
βιωκότας εὐρήσετε ἐπαινέτας ὄντας· πάντες γὰρ οἱ
δημοσίᾳ φιλότιμοι παρὰ τῆς ἀγαθῆς φήμης ἠγροῦνται
τὴν δόξαν κομιεῖσθαι· οἷς δ' αἰσχροὺς ἐστὶν ὁ βίος, οὐ
τιμῶσι τὴν θεὸν ταύτην· κατήγορον γὰρ αὐτὴν ἀθά-
130 νατον ἔχειν ἠγροῦνται. ἀναμνήσθητε οὖν, ὦ ἄνδρες, 142
τίνι κέχρησθε φήμη περὶ Τιμάρχου. οὐχ ἅμα τοῦνομα
λέγεται καὶ τὸ ἐρώτημα εὐθύς ἐρωτᾶτε· „ποῖος Τιμάρ-
χος; ὁ πόρνος;“ ἔπειτα εἰ μὲν μάρτυρας παρεχόμεν
περὶ τίνος, ἐπιστεύετε ἂν μοι· εἰ δὲ τὴν θεὸν μάρτυρα
παρέχομαι, οὐ πιστεύετε; ἢ οὐδὲ ψευδομαρτυριῶν
131 θέμις ἐστὶν ἐπισκήψασθαι. ἐπεὶ καὶ περὶ τῆς Δημο-
σθένους ἐπωνυμίας, οὐ κακῶς ὑπὸ τῆς φήμης, ἀλλ'
οὐχ ὑπὸ τῆς τίτθης ὁ Βάταλος προσαγορεύεται, ἐξ
ἀνανδρίας καὶ κιναιδίας ἐνεγκάμενος τοῦνομα. εἰ γὰρ
τις σου τὰ κομψὰ ταῦτα χλανίσκια περιελόμενος καὶ 143
τοὺς μαλακοὺς χιτωνίσκους, ἐν οἷς τοὺς κατὰ τῶν φί-
λων λόγους γράφεις, περιενέγκας δοίη εἰς τὰς χεῖρας

τῶν δικαστῶν, οἶμαι ἂν αὐτούς, εἴ τις μὴ προειπῶν
τοῦτο ποιήσειεν, ἀπορήσαι, εἴτε ἀνδρὸς εἴτε γυναικὸς
εἰλήφασιν ἐσθῆτα.

Ἀναβήσεται δ' ἐν τῇ ἀπολογίᾳ καὶ τῶν στρατη- 132
γῶν τις, ὡς ἀκούω, ὑπτιάζων καὶ κατασκοπούμενος
ἑαυτὸν, ὡς ἐν παλαίστραις καὶ διατριβαῖς γεγυμνασμένος
144 ὃς ἐπιχειρήσει διασύρειν τὴν ὄλην ἐνστασιν τοῦ ἀγῶ-
νος, οὐ κρίσιν ἐξευρηκέναι με φάσκων, ἀλλὰ δεινῆς
ἀπαιδευσίας ἀρχὴν, παραφέρων πρῶτον μὲν τοὺς εὐ-
εργέτας τοὺς ὑμετέρους, Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτο-
να, καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλους πίστιν καὶ τὸ πρᾶγμα ὡς
συνήνεγκε τῇ πόλει διεξιῶν· οὐκ ἀφέξεται δ', ὡς φα- 133
σιν, οὐδὲ τῶν Ὀμήρου ποιημάτων οὐδὲ τῶν ὀνομάτων
τῶν ἡρωικῶν, ἀλλὰ καὶ τὴν λεγομένην γενέσθαι φι-
λίαν δι' ἔρωτα Πατρόκλου καὶ Ἀχιλλέως ὑμνήσει, καὶ
τὸ κάλλος, ὥσπερ οὐ πάλα μακαριζόμενον, ἂν τύχη
σωφροσύνης, νῦν ἐγκωμιάσεται. εἰ γὰρ τὴν τοῦ σώ-
145 ματος εὐπρέπειαν ταύτην τινὲς διαβάλλοντες συμφο-
ρὰν τοῖς ἔχουσι καταστήσουσιν, οὐ ταῦτα κοινῇ ψη-
φιεῖσθαι φησιν ὑμᾶς καὶ ἰδίᾳ εὐχεσθαι· ἄτοπον γὰρ 134
εἶναι δοκεῖν αὐτῶ, εἰ τοὺς μὲν υἱεῖς τοὺς μηδέπω γε-
γονότας ἅπαντες εὐχεσθε οἱ μέλλοντες παιδοποιεῖσθαι
καλοὺς καγαθοὺς τὰς ιδέας φῦναι καὶ τῆς πόλεως ἀξι-
οὺς, τοὺς δ' ἤδη γεγονότας, ἐφ' οἷς προσήκει σεμνύνε-
σθαι τὴν πόλιν, ἐὰν κάλλει καὶ ὄρα διενεγκόντες ἐκ-
πλήξωσί τινας καὶ περιμάχητοι ἐξ ἔρωτος γένωνται,
τούτους, ὡς ἔοικεν, Αἰσχίνῃ πεισθέντες ἀτιμώσετε.
κάνταῦθα δὴ τινα καταδρομὴν, ὡς ἀκούω, μέλλει ποι- 135
εῖσθαι περὶ ἐμοῦ, ἐπερωτῶν, εἰ οὐκ αἰσχύνομαι αὐτὸς
μὲν ἐν τοῖς γυμνασίοις ὀκνηρὸς ὢν καὶ πλείστων ἐρα-
στῆς γεγυμνασμένος, τὸ δὲ πρᾶγμα εἰς ὄνειδος καὶ κινδύνους
καθιστάς. καὶ τὸ τελευταῖον, ὡς ἀπαγγέλλουσί τινὲς

μοι, εἰς γέλωτα καὶ λῆρόν τινα προτρεπόμενος ὑμᾶς,
ἐπιδείξεσθαι μου φησὶν ὅσα πεποιήκα ἐρωτικά εἰς τι- 146
νας ποιήματα, καὶ λοιδοριῶν καὶ πληγῶν τινῶν ἐκ τοῦ
πράγματος, αἱ περὶ ἐμὲ γεγέννηται, μαρτυρίας φησὶ
παρέξεσθαι. ἐγὼ δὲ οὔτε ἐρωτα δίκαιον ψέγω, οὔτε
τοὺς κάλλει διαφέροντάς φημι πεπορνεῦσθαι, οὔτ' αὐ-
τὸς ἐξαρνοῦμαι μὴ οὐ γεγονέναι ἐρωτικὸς καὶ ἔτι καὶ
νῦν εἶναι, τὰς τε ἐκ τοῦ πράγματος γιγνομένας πρὸς
ἑτέρους φιλονεικίας καὶ μάχας οὐκ ἀρνοῦμαι μὴ οὐχὶ
συμβεβηκέναι μοι. περὶ δὲ τῶν ποιημάτων ὧν φασιν
οὔτοι με πεποιηκέναι, τὰ μὲν ὁμολογῶ, τὰ δὲ ἐξαρ-
νοῦμαι μὴ τοῦτον ἔχειν τὸν τρόπον, ὃν οὔτοι διαφθεί-
137 ροντες παρέχονται. ὀρίζομαι δ' εἶναι τὸ μὲν ἐρᾶν τῶν
καλῶν καὶ σωφρόνων φιλανθρωποῦ πάθος καὶ εὐ-
γνώμονος ψυχῆς, τὸ δὲ ἀσελγαίνειν ἀργυρίου τινὰ
μισθούμενον ὑβριστοῦ καὶ ἀπαιδεύτου ἀνδρὸς ἔργον 147
εἶναι ἡγοῦμαι· καὶ τὸ μὲν ἀδιαφθόρως ἐρᾶσθαι φημι
καλὸν εἶναι, τὸ δ' ἐπαρθέντα μισθῶ πεπορνεῦσθαι
αἰσχρὸν. ὅσον δ' ἐκάτερον τούτων ἀπ' ἀλλήλων διε-
στηκε καὶ ὡς πολὺ διαφέρει, ἐν τοῖς ἐφεξῆς ὑμᾶς πει-
138 ράσομαι λόγοις διδάσκειν. οἱ γὰρ πατέρες ἡμῶν, ὅθ'
ὑπὲρ τῶν ἐπιτηδευμάτων καὶ τῶν ἐκ φύσεως ἀναγ-
καίων κακῶν καὶ ἀγαθῶν ἐνομοθέτου, ἂ τοῖς ἐλευ-
θέροις ἡγοῦντο εἶναι πρακτέα, ταῦτα τοῖς δούλοις
ἀπέειπον μὴ ποιεῖν. „δοῦλον“ φησὶν ὁ νόμος „μὴ γυ-
μνάζεσθαι μηδὲ ξηραλοιοφείν ἐν ταῖς παλαίστραις.“
καὶ οὐκέτι προσέγραψε· „τὸν δ' ἐλεύθερον ἀλείφε-
σθαι καὶ γυμνάζεσθαι.“ ὅποτε γὰρ οἱ νομοθέται τὸ
καλὸν τὸ ἐκ τῶν γυμνασίων κατιδόντες ἀπέειπον τοῖς
δούλοις μὴ μετέχειν, τούτῳ αὐτῶ ἡγοῦντο, ὃ ἐκείνους
ἐκάλυον, τοὺς ἐλευθέρους προτρέπειν ἐπὶ τὰ γυμνά-
139 σια. πάλιν ὁ αὐτὸς οὔτος εἶπε νομοθέτης· „δοῦλον

ἐλευθέρου παιδὸς μὴτ' ἐρᾶν μὴτ' ἐπακολουθεῖν, ἢ τυ-
 πτεσθαι τῇ δημοσίᾳ μάστιγι πενήκοντα πληγᾶς. “
 148 ἀλλ' οὐ τὸν ἐλεύθερον ἐκώλυσεν ἐρᾶν καὶ ὁμιλεῖν καὶ
 ἀκολουθεῖν, οὐδὲ βλάβην τῷ παιδί, ἀλλὰ μαρτυρίαν
 σωφροσύνης ἠγγήσατο συμβαίνειν. ἀκύρου δ' οἶμαι καὶ
 ἀδυνάτου ἐτι ὄντος κρῖναι τὸν ὄντως εὖνουν καὶ μὴ,
 τὸν ἐρῶντα σωφρονίζει, καὶ τοὺς τῆς φιλίας λόγους
 εἰς τὴν φρονοῦσαν καὶ πρεσβυτέραν ἡλικίαν ἀναβάλ-
 λεται· τὸ δ' ἐπακολουθεῖν καὶ ἐφορᾶν φρουρᾶν καὶ
 φυλακὴν σωφροσύνης ἠγγήσατο εἶναι μεγίστην. τοι- 140
 γάρτοι τοὺς τῆς πόλεως μὲν εὐεργέτας, ταῖς δ' ἀρεταῖς
 ὑπερνεηνοχότας, Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα, ὁ σώ-
 φρων καὶ ἔννομος, εἴτε ἔρωτα εἴτε τρόπον αὐτὸν χρῆ
 προσειπεῖν, τοιούτους ἐπαίδευσεν, ὥστε τοὺς ἐπαι-
 νοῦντας τὰ ἐκείνων ἔργα καταδεεστέρους δοκεῖν εἶναι
 ἐν τοῖς ἐγκωμίοις τῶν ἐκείνοις πεπραγμένων.

Ἐπειδὴ δὲ Ἀχιλλέως καὶ Πατρόκλου μέμνησθε 141
 καὶ Ὀμήρου καὶ ἑτέρων ποιητῶν, ὡς τῶν μὲν δικα-
 στῶν ἀνηκόων παιδείας ὄντων, ὑμεῖς δὲ εὐσχήμονες
 τινες προσποιεῖσθε εἶναι καὶ περιφρονοῦντες ἱστορίαν
 τὸν δῆμον, ἵν' εἰδῆτε, ὅτι καὶ ἡμεῖς τι ἤδη ἠκούσαμεν
 καὶ ἐμάθομεν, λέξομέν τι καὶ ἡμεῖς περὶ τούτων. ἐπει-
 δὴ γὰρ ἐπιχειροῦσι φιλοσόφων ἀνδρῶν μεμνησθαι
 149 καὶ καταφεύγειν ἐπὶ τοὺς εἰρημένους ἐν τῷ μέτρῳ λό-
 γους, θεωρήσατε ἀποβλέψαντες, ὡς Ἀθηναῖοι, εἰς
 τοὺς ὁμολογουμένως ἀγαθοὺς καὶ χρηστοὺς ποιητὰς,
 ὅσον κεχωρίσθαι ἐνόμισαν τοὺς σώφρονας καὶ τῶν
 ὁμοίων ἐρῶντας καὶ τοὺς ἀκρατεῖς ὧν οὐ χρῆ καὶ τοὺς
 ὑβριστάς. λέξω δὲ πρῶτον μὲν περὶ Ὀμήρου, ὃν ἐν 142
 τοῖς πρεσβυτάτοις καὶ σοφωτάτοις τῶν ποιητῶν εἶναι
 τάττομεν. ἐκεῖνος γὰρ πολλαχοῦ μεμνημένος περὶ Πα-
 τρόκλου καὶ Ἀχιλλέως τὸν μὲν ἔρωτα καὶ τὴν ἐπωνυ

μίαν αὐτῶν τῆς φιλίας ἀποκρύπτεται, ἠγούμενος τὰς
 τῆς εὐνοίας ὑπερβολὰς καταφανεῖς εἶναι τοῖς πεπαι-
 143 δευμένοις τῶν ἀκροατῶν. λέγει γὰρ ποῦ Ἀχιλλεὺς
 ὀδυρόμενος τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον, ὡς ἐν τι
 τοῦτο τῶν λυπηροτάτων ἀναμιμνησκόμενος, ὅτι τὴν 150
 ὑπόσχεσιν τὴν πρὸς τὸν πατέρα τὸν Πατρόκλου, τὸν
 Μενoitιον, ἄκων ἐψεύσατο· ἐπαγγείλασθαι γὰρ αὐ-
 τὸν εἰς Ὀποῦντα σῶν ἀπάξειν (ἦν γὰρ Ὀπούντιος), εἰ
 συμπέμψειεν αὐτὸν εἰς τὴν Τροίαν καὶ παρακαταθεῖτο
 αὐτῷ. ὃ καταφανὴς ἐστίν, ὡς δὲ ἔρωτα τὴν ἐπιμέλει-
 144 αν αὐτοῦ παρέλαβεν. ἔστι δὲ τὰ ἔπη, ἃ ἐγὼ νῦν ὑμῖν
 μέλλω λέγειν·

ὦ πόποι, ἦ ὃ ἄλιον ἔπος ἐκβαλον ἤματι κείνῳ
 θαρσύνων ἦρωα Μενoitιον ἐν μεγάροισιν.
 φῆν δὲ οἱ εἰς Ὀπόεντα περικλυτὸν υἱὸν ἀπάξειν,
 Ἴλιον ἐκπέρσαντα λαχόντα τε ληίδος αἴσαν.
 ἀλλ' οὐ Ζεὺς ἀνδρεςσι νοήματα πάντα τελευτᾷ·
 ἄμφω γὰρ πέπρωται ὁμοίην γαῖαν ἐρεύθειν.

οὐ τοίνυν ἐνταῦθα μόνον σχετλιάζων φαίνεται, ἀλλ'
 οὕτως αὐτὸν ἰσχυρῶς ἐπένθησεν, ὥστε παρὰ Θέτιδος
 τῆς αὐτοῦ μητρὸς προακούσας, ὅτι μὴ μετελθὼν μὲν 151
 τοὺς ἐχθροὺς, ἀλλ' ἐάσας ἀτιμώρητον τὸν τοῦ Πατρό-
 κλου θάνατον, ἐπανελθὼν οἰκαδὲ γηραιὸς ἐν τῇ αὐ-
 τοῦ πατρίδι ἀποθανεῖται, τιμωρησάμενος δὲ διὰ ταχέ-
 ων μέλλοι τὸν βίον τελευτᾶν, εἴλετο τὴν τοῦ τεθνεῶ-
 τος πίστιν μᾶλλον ἢ τὴν σωτηρίαν. οὕτω δὲ μεγαλο-
 ψύχως ἠπειγέτο τὸν φουέα τὸν ἐκείνου τιμωρήσασθαι,
 ὥστε πάντων αὐτὸν παραμυθουμένων καὶ κελευόντων
 λούσασθαι καὶ σίτον προσενέγκασθαι ἀπόμνησι μηδὲν
 τούτων πράξειν, πρὶν ἂν τὴν τοῦ Ἐκτορος κεφαλὴν
 146 ἐπὶ τὸν τοῦ Πατρόκλου τάφον ἐνέγκῃ. καθεύδοντος
 δ' αὐτοῦ ἐπὶ τῇ πυρᾷ, ὡς φησιν ὁ ποιητῆς, εἰδῶλον

ἐφίσταται Πατρόκλου, καὶ τοιούτων ἐπεμνήσθη καὶ
 τοιαῦτα ἐπέσκηψε τῷ Ἀχιλλεῖ, ἐφ' οἷς καὶ δακρῦσαι καὶ
 ζηλωσαὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φιλίαν ἄξιον αὐτῶν ἐστίν.
 ἐπισκῆπτει μὲν γὰρ αὐτῷ, προειπὼν, ὅτι οὐδὲ ἐκεῖνος
 ἀπέχει μακρὰν τῆς τοῦ βίου τελευτῆς, εἴ πως εἴη δυ-
 νατὸν, προδιοικήσασθαι, ὅπως τὸν αὐτὸν τρόπον,
 ὥσπερ καὶ ἐτράφησαν καὶ ἐβίωσαν ἐν τῷ αὐτῷ, οὕτω
 καὶ τελευτησάντων αὐτῶν τὰ ὅσῃ ἐν τῇ αὐτῇ σορῷ
 κείσεται· ὀδυρόμενος δὲ καὶ τὰς διατριβὰς διεξιῶν, ἄς 147
 μετ' ἀλλήλων ζῶντες διέτριβον, λέγει, ὅτι „οὐκέτι πε-
 152 ρὶ τῶν μεγίστων, ὥσπερ τὸ πρότερον, καθεζόμενοι
 μετ' ἀλλήλων μόνοι ἀπῶθεν τῶν ἄλλων φίλων βου-
 λευσόμεθα,“ τὴν πίστιν οἶμαι καὶ τὴν εὐνοίαν πο-
 θεινοτάτην ἠγούμενος εἶναι. ἵνα δὲ καὶ διὰ τοῦ μέ-
 τρου τὰς γνώμας ἀκούσῃτε τοῦ ποιητοῦ, ἀναγνώσεται
 ὑμῖν ὁ γραμματεὺς τὰ ἔπη τὰ περὶ τούτων, ἃ Ὅμη-
 ρος πεποίηκε. λέγε πρῶτον τὰ περὶ τῆς Ἑκτορος τι- 148
 μωρίας.

ἀλλ' ἐπεὶ οὖν, φίλ' ἑταῖρε, σεῦ ὕστερος εἰμ' ὑπὸ
 γαῖαν,

οὐ σε πρὶν κτεριῶ, πρὶν γ' Ἑκτορος ἐνθάδ' ἐνεῖκαι
 τεύχεα καὶ κεφαλὴν, μεγαθύμου σοῖο φονῆος.
 ἀναγίνωσκε δὴ, ἃ περὶ τοῦ ὁμοτάφους αὐτοῦς γενέ- 149
 σθαι λέγει ἐν τῷ ὕπνῳ ὁ Πάτροκλος, καὶ περὶ τῶν δια-
 τριβῶν, ἄς συνδιέτριβον ἀλλήλοις.

οὐ γὰρ ἔτι ζωοί γε φίλων ἀπάνευθεν ἑταίρων
 153 βουλὰς ἐξόμενοι βουλευόμεν· ἀλλ' ἐμὲ μὲν Κῆρ
 ἀμφέχανε στυγερῇ, ἥπερ λάχε γιγνόμενόν περ·
 καὶ δὲ σοὶ αὐτῷ μοῖρα, θεοῖς ἐπιείκελ' Ἀχιλλεῦ,
 τείχει ὑπὸ Τρώων εὐηγενέων ἀπολέσθαι,
 μαρνάμενον δηίοις Ἑλένης ἕνεκ' ἠνκόμοιο.
 ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

μὴ ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὅσπερ, Ἀχιλλεῦ,
 ἀλλ' ἵνα πέρ σε καὶ αὐτὸν ὁμοίη γαῖα κεκεύθῃ,
 χρυσέω ἐν ἀμφιφορεῖ, τόν τοι πόρε πότνια μήτηρ.
 ὡς ὁμοῦ ἐτράφεμέν περ ἐν ὑμετέροισι δόμοισιν,
 εὐτέ με τυτθὸν ἐόντα Μενότιος ἐξ Ὀπόεντος
 ἤγαγεν ὑμέτερόνδ' ἀνδροκτασίης ὑπο λυγρῆς,
 ἤματι τῷ, ὅτε παῖδα κατέκτανον Ἀμφιδάμαντος,
 νῆπιος, οὐκ ἐθέλων, ἀμφ' ἀστραγάλοισι χολωθεῖς·
 ἐνθα με δεξάμενος ἐν δώμασιν ἱππότα Πηλεὺς
 ἔτρεφέ τ' ἐνδυκέως καὶ σὸν θεράποντ' ὀνόμηεν·
 ὡς δὲ καὶ ὅσπερ νῶν ὁμῆ σορὸς ἀμφικαλύπτοι.

150 ὡς τοίνυν ἐξῆν ἂν αὐτῷ σωθῆναι μὴ τιμωρησαμένῳ
 τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον, ἀναγνώθι, ἃ λέγει ἡ
 Θέτις.

ὠκύμορος δὴ μοι τέκος ἔσσειαι, οἳ' ἀγορεύεις·
 αὐτίκα γάρ τοι ἔπειτα μεθ' Ἑκτορα πότμος ἐτοῖμος.
 τὴν δ' αὐτε προσέειπε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς·
 αὐτίκα τεθναίην, ἐπεὶ οὐκ ἄρ' ἔμελλον ἑταίρω
 κτεινομένῳ ἐπαμῦναι, ὃ μοι πολὺ φίλτατος ἔσκεν.

151 Ὅ τοίνυν οὐδενὸς ἦττον σοφὸς τῶν ποιητῶν Εὐρι-
 πίδης, ἐν τι τῶν καλλίστων ὑπολαμβάνων εἶναι τὸ
 σωφρόνως ἐρᾶν, ἐν εὐχῆς μέρει τὸν ἔρωτα ποιούμενος
 λέγει πον·

ὁ δ' εἰς τὸ σωφρον ἐπ' ἀρετὴν τ' ἄγων ἔρωσ 154
 ζηλωτὸς ἀνθρώποισιν, ὧν εἶην ἐγώ.

152 πάλιν τοίνυν ὁ αὐτὸς ἐν τῷ Φοίνικι ἀποφαίνεται, ὑπὲρ
 τῆς γεγεννημένης αὐτῷ πρὸς τὸν πατέρα διαβολῆς ἀπο-
 λογούμενος καὶ ἀπεθίζων τοὺς ἀνθρώπους μὴ ἐξ ὑπο-
 ψίας μηδ' ἐκ διαβολῆς, ἀλλ' ἐκ τοῦ βίου τὰς κρίσεις
 ποιεῖσθαι·

ἦδη δὲ πολλῶν ἠρέθην λόγων κριτής,

καὶ πόλλ' ἀμιλληθέντα μαρτύρων ὑπο
 τάναντί' ἔγνωσαν συμφορᾶς μιᾶς πέρι.
 καὶ γὰρ μὲν οὕτω, ὥσπερ ἔστ' ἀνὴρ σοφός,
 λογίζομαι τάληθες, εἰς ἀνδρὸς φύσιν
 σκοπῶν δίαίταν θ', ἦντιν' ἐμπορεύεται...
 155 ὅστις δ' ὁμιλῶν ἦδεται κακοῖς ἀνὴρ,
 οὐ πάποτ' ἠρώτησα, γιννώσκων, ὅτι
 τοιοῦτός ἐστιν οἷσπερ ἦδεται ξυνῶν.
 σκέψασθε δ', ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς γνώμας, ἃς ἀποφαίνεται 153
 ὁ ποιητής. ἦδη δὲ πολλῶν πραγμάτων φησὶ γεγενῆ-
 σθαι κριτῆς, ὥσπερ νῦν ὑμεῖς δικασταί, καὶ τὰς κρι-
 σεις οὐκ ἐκ τῶν μαρτυριῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν ἐπιτηδευμά-
 των καὶ τῶν ὁμιλιῶν φησὶ ποιεῖσθαι, ἐκεῖσε ἀποβλέ-
 πων, πῶς τὸν καθ' ἡμέραν βίον ζῆ ὁ κρινόμενος καὶ
 156 ὄντινα τρόπον διοικεῖ τὴν ἑαυτοῦ οἰκίαν, ὡς παραπλη-
 σίως αὐτὸν καὶ τὰ τῆς πόλεως διοικήσουσα, καὶ τίσι χαί-
 ρει πλησιάζων· καὶ τελευτῶν οὐκ ὠκνησεν ἀποφῆνα-
 σθαι τοιοῦτον αὐτὸν εἶναι οἷσπερ ἦδεται ξυνῶν.
 οὐκοῦν δίκαιον καὶ περὶ Τιμάρχου τοῖς αὐτοῖς ὑμᾶς
 Εὐριπίδῃ χρῆσασθαι λογισμοῖς. πῶς διώκηκε τὴν ἑαυ- 154
 τοῦ οὐσίαν; κατεδήδοκε τὰ πατρῶα καὶ [τὰ τῶν φίλων]
 μεμισθαρηκῶς τῷ σώματι καὶ δωροδοκῶν δημοσίᾳ
 πάντ' ἠφάνικεν, ὥστε μηδὲν ἄλλ' ἢ τὰς αἰσχύνιας αὐ-
 τῷ περιεῖναι. χαίρει δὲ τῷ ξυνῶν; Ἡγήσανδρον. ὁ
 δ' Ἡγήσανδρος ἐκ τίνων ἐστὶν ἐπιτηδευμάτων; ἐκ τού-
 των, ἃ τὸν πράξαντα οἱ νόμοι ἀπαγορεύουσι μὴ δη-
 μηγορεῖν. ἐγὼ δὲ τί λέγω κατὰ Τιμάρχον, καὶ τίνα
 157 ποτ' ἐστὶν ἂν ἀντιγέγραμμαι; μὴ δημηγορεῖν Τιμάρχον
 πεπορνευμένον καὶ τὴν πατρῶαν οὐσίαν κατεδηδοκό-
 τα. ὑμεῖς δὲ τί ὁμωμόκατε; ὑπὲρ αὐτῶν ψηφιεῖσθαι
 ὧν ἂν ἢ δίωξις ἦ.

Ἴνα δὲ μὴ μακρολογῶ περὶ τῶν ποιητῶν διεξιῶν, 155

ἀνδρῶν ἐρῶ πρεσβυτέρων καὶ γνωρίμων ὑμῖν ὀνόματα
 καὶ μειρακίων καὶ παίδων, ὧν τοῖς μὲν διὰ τὴν εὐπρέ-
 πειαν πολλοὶ γεγονάσιν ἐρασταί, ἐνίοις δὲ τῶν ἐν ἡλι-
 κία ἔτι καὶ νῦν εἰσὶν, ὧν οὐδεὶς πάποτ' εἰς τὰς αὐτὰς
 αἰτίας ἀφίεται Τιμάρχῳ· καὶ πάλιν ὑμῖν ἀντιδιέξειμι
 ἀνθρώπων πεπορνευμένων αἰσχροῦ καὶ φανεροῦ
 ὀνόματα, ἵνα ὑμεῖς ἀναμνησθέντες κατανεύμητε εἰς
 156 τὴν προσήκουσαν τάξιν Τιμάρχου. πρῶτον δὲ λέξω
 τὰ τῶν ἐλευθέρων καὶ καλῶς βεβιωκότων ὀνόματα.
 γιννώσκετε, ὦ Ἀθηναῖοι, Κρίτωνα τὸν Ἀστυόχου καὶ
 Περικλείδην τὸν Περιθοίδην καὶ Πολεμαγένην καὶ
 Πανταλέοντα τὸν Κλεαγόρου καὶ Τιμησίθεον τὸν δρο- 158
 μέα, καλλίστους οὐ μόνον τῶν πολιτῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν
 Ἑλλήνων γεγενημένους καὶ πλείστων καὶ σωφρονε-
 στάτων τυχόντας ἐραστῶν· ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς πάποτε
 157 αὐτοὺς ἔψεξε. πάλιν ἐκ τῶν μειρακίων καὶ τῶν ἐν παι-
 σὶν ἔτι καὶ νῦν ὄντων πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφιδοῦν τὸν
 Ἴφικράτους, υἱὸν δὲ Τισίου τοῦ Ῥαμνουσίου, ὁμῶν-
 μον δὲ τοῦ νυκτὶ κρινομένου Τιμάρχου· ὃς εὐπρεπῆς
 ὧν ἰδεῖν τοσοῦτον ἀπέχει τῶν αἰσchrῶν, ὥστε πρῶην
 ἐν τοῖς κατ' ἀγροῦς Διονυσίοις κωμῶδων ὄντων ἐν
 Κολλυτῷ καὶ Παρμένοντος τοῦ κωμικοῦ ὑποκριτοῦ
 εἰπόντος τι πρὸς τὸν χορὸν ἀνάπαιστον, ἐν ᾧ ἦν εἰναί-
 τινας πόρνους μεγάλους Τιμαρχῶδεις, οὐδεὶς ὑπελάμ-
 βανεν εἰς τὸ μειράκιον, ἀλλ' εἰς σὲ πάντες· οὕτω κλη-
 ρονόμος εἶ τοῦ ἐπιτηδύματος. πάλιν Ἀντικλέα τὸν
 σταδιοδρόμον καὶ Φειδίαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Μελησίου.
 ἔτι δὲ εἰπεῖν ἔχων πολλοὺς παύσομαι, ἵνα μὴ δοκῶ τὸν
 158 ἔπαινον θεραπείᾳ τινὶ κατ' αὐτῶν ποιεῖσθαι. περὶ δὲ
 τῶν ὁμοτρόπων τῶν Τιμάρχου, φεύγων τὰς ἀπεχθεῖ-
 ας, ὧν ἠκιστά μοι μέλει μνησθήσομαι. τίς γὰρ ὑμῶν 159
 τὸν ὄρφανόν καλούμενον Διόφαντον οὐκ οἶδεν, ὃς

τὸν ξένον πρὸς τὸν ἄρχοντα ἀπήγαγεν, ὃ παρήδρευεν Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζημιεύς, ἐπαιτιάσάμενος τέτταρας δραχμὰς αὐτὸν ὑπὲρ τῆς πράξεως ταύτης ἀπεστερημέναι, καὶ τοὺς νόμους λέγων, οἱ κελεύουσι τὸν ἄρχοντα τῶν ὀρφανῶν ἐπιμελεῖσθαι, τοὺς ὑπὲρ τῆς σωφροσύνης κειμένους αὐτὸς ὑπερβεβηκώς; ἢ τίς τῶν πολιτῶν οὐκ 160 ἐδυσχέραινε Κηφισόδωρον τὸν τοῦ Μόλωνος καλούμενον καλλίστην ὄραν ὕψεως ἀκλεέστατα διεφθαρκότα; ἢ Μνησίδεον τὸν τοῦ μαγείρου καλούμενον; ἢ πολλοὺς ἑτέρους, ὧν ἕκων ἐπιλανθάνομαι; οὐ γὰρ 159 ἐπεξελεθεῖν αὐτῶν ἕκαστον κατ' ὄνομα πικρῶς βούλομαι, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν τοιούτων ἔργων ἀπορεῖν ἂν εὐξαίμην ἐν τῷ λόγῳ διὰ τὴν πρὸς τὴν πόλιν εὐνοίαν. ἐπειδὴ δὲ ἑκατέρων προελόμενοί τινες διεξεληλύθαμεν, χωρὶς μὲν τοὺς διὰ σωφροσύνην ἐρωμένους, χωρὶς δὲ τοὺς εἰς ἑαυτοὺς ἐξαμαρτάνοντας, ὑμεῖς ἤδη τοῦτ' ἐρωτηθέντες ἀποκρίνασθε πρὸς ἐμὲ, εἰς ὁποτέραν τάξιν Τίμαρχον κατανέμετε, πότερα εἰς τοὺς ἐρωμένους ἢ εἰς τοὺς πεπορνευμένους. οὐκοῦν μὴ καταλιπῶν ἦν εἴλου συμμορίαν αὐτομολήσης εἰς τὰς τῶν ἐλευθέρων διατριβὰς.

Ἐὰν δ' ἐπιχειρῶσι λέγειν, ὡς οὐχ ἠταιρήκεν ὅστις 160 μὴ κατὰ συγγραφὰς ἐμισθώθη, καὶ γραμματεῖον καὶ μάρτυρας ἀξιῶσί με τούτων παρασχέσθαι, πρῶτον μὲν τοὺς περὶ τῆς ἐταιρήσεως νόμους μέμνησθε, ἐν οἷς οὐδαμοῦ μνείαν ὁ νομοθέτης περὶ συνθηκῶν πεποιήται. οὐ γὰρ, εἰ κατὰ γραμματεῖόν τις ἑαυτὸν κατήσχυνε, τοῦτ' ἐξήτασεν, ἀλλὰ παντελῶς, ὅπως ἂν ἡ πράξις 161 γένηται, τὸν πράξαντα κελεύει μὴ μετέχειν τῶν τῆς πόλεως κοινῶν. εἰκότως ὅστις γὰρ νέος ὦν ἀπέστη δι' αἰσχρὰς ἠδονὰς τῆς εἰς τὰ καλὰ φιλοτιμίας, τοῦτον οὐκ ὠήθη δεῖν πρεσβύτερον γενόμενον ὁ τοὺς νόμους

161 εἰσφέρων ἐπίτιμον εἶναι. ἔπειτα καὶ τὴν εὐήθειαν τοῦ λόγου τούτου ῥαδίον ἐστὶν ἐξετάσαι. πάντες γὰρ ἂν τοῦθ' ὁμολογήσαιμεν, ὅτι τὰς συνθήκας τὰς πρὸς ἀλλήλους ἀπιστίας ἔνεκα ποιούμεθα, ἵνα ὁ μὴ παραβὰς τὰ γεγραμμένα δίκην λάβῃ τῇ ψήφῳ παρὰ τοῦ παραβάντος. οὐκοῦν, εἴπερ τὸ πρᾶγμα δίκης προσδεῖται, τοῖς κατὰ γραμματεῖον ἠταιρηκόσιν, ἂν ἀδικῶνται, ἢ τῶν νόμων ὧν οὗτοί φασιν ἐπικουρία καταλείπεται. καὶ τίς ἂν ὁ λόγος ἑκατέρου φανείη; μὴ γὰρ ὑπ' ἐμοῦ λεγόμενον, ἀλλὰ γιννόμενον τὸ πρᾶγμα νομίσαθ' ὄραν. 162 ἔστω γὰρ ὁ μὲν μισθωσάμενος δίκαιος εἰς τὸ πρᾶγμα, ὁ δὲ μισθωθεὶς ἄδικος καὶ μὴ βέβαιος, ἢ πάλιν τοῦναντίον ὁ μὲν μισθωθεὶς μέτριος καὶ ποιῶν τὰ ὁμολογημένα, ὁ δὲ τὴν ἡλικίαν προλαβὼν καὶ μισθωσάμενος ἐψεύσθω· καὶ δικαστὰς ὑμᾶς αὐτοὺς ὑπολάβετε καθῆσθαι. οὐκοῦν ὁ πρεσβύτερος, ἀποδοθέντος τοῦ ὕδατος αὐτῷ καὶ λόγου, κατηγορῶν μετὰ σπουδῆς, 162 βλέπων δηλονότι πρὸς ὑμᾶς, λέξει· „ἐμισθωσάμην, ὦ Ἀθηναῖοι, Τίμαρχον ἐταιρεῖν ἑμαυτῷ κατὰ τὸ γραμματεῖον τὸ παρὰ Δημοσθένει κείμενον.“ οὐδὲν γὰρ κωλύει οὕτως εἰρησθαι· „ὁ δ' οὐ ποιεῖ μοι τὰ ὁμολογημένα.“ καὶ ταῦτ' ἤδη διέξεισι δηλονότι πρὸς τοὺς δικαστὰς λέγων ἂ χρεὶ τὸν τοιοῦτον ποιεῖν. ἔπειτα οὐ καταλευσθήσεται ὁ μισθούμενος τὸν Ἀθηναῖον παρὰ τοὺς νόμους, καὶ προσοφλῶν ἄπεισιν ἐκ τοῦ δικαστηρίου οὐ τὴν ἐπωβελίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ ἄλλην ὕβριν; 164 ἀλλ' οὐχ οὗτος, ἀλλ' ὁ μισθωθεὶς δικάζεται. λεγέτω δὴ παρελθὼν ὁ σοφὸς Βάταλος ὑπὲρ αὐτοῦ, ἵν' εἰδῶ- 163 μεν, τί ποτ' ἐρεῖ. „ἄνδρες δικασταί, ἐμισθώσατό με ἐταιρεῖν αὐτῷ ἀργυρίου ὅστιςδηποτοῦν.“ οὐδὲν γὰρ διαφέρει οὕτως εἰρησθαι· „κἀγὼ μὲν ἅπαντα καὶ πεποιήκα καὶ ἔτι καὶ νῦν ποιῶ κατὰ τὸ γραμματεῖον, ἂ

χρή ποιεῖν τὸν ἔταιροῦντα· οὗτος δὲ ὑπερβαίνει τὰς
 συνθήκας. ἔπειτ' οὐ πολλὴ κραυγὴ παρὰ τῶν δικασ-
 τῶν αὐτῷ ἀπαντήσεται; τίς γὰρ οὐκ ἐρεῖ „ἔπειτα
 164 ἐμβάλλεις εἰς τὴν ἀγορὰν ἢ στεφανοὶ ἢ κράτεις τι τῶν
 αὐτῶν ἡμῖν;“ οὐκοῦν οὐδὲν ὄφελος τῆς συγγραφῆς.
 πόθεν οὖν ἰσχυκε καὶ σύνηδες γεγένηται λέγειν, ὡς 165
 κατὰ γραμματεῖον ἤδη τινὲς ἠταίρησαν, ἤδη ἐρῶ. ἀνὴρ
 εἰς τῶν πολιτῶν (τὸ δ' ὄνομα οὐ λέξω· τὰς γὰρ ἀπε-
 χθείας φεύγω) οὐδὲν προιδόμενος ἂν ὀλίγω πρότε-
 ρον ἐγὼ διεξῆλθον πρὸς ὑμᾶς, λέγεται κατὰ συνθήκας
 ἠταίρηκεναι τὰς παρ' Ἀντικλεῖ κειμένας, οὐκ ἂν ἰδιώ-
 τῆς, ἀλλὰ πρὸς τὰ κοινὰ προσιῶν· καὶ λοιδορίαις περι-
 πίπτων εἰς συνήθειαν ἐποίησε τοῦ λόγου τούτου τὴν
 πόλιν καταστῆναι, καὶ διὰ τοῦτο ἐρωτῶσί τινες, εἰ
 κατὰ γραμματεῖον ἢ πράξις γεγένηται. ὁ δὲ νομοθέτης
 οὐχ ὅπως τὸ πρᾶγμα γεγένηται ἐφρόντισεν, ἀλλ' ἐὰν
 165 ὅπως οὖν μίσθωσις γένηται, κατέγνωκε τοῦ πράξαντος
 αἰσχύνην.

Ἄλλ' ὅμως οὕτω σαφῶς τούτων διωρισμένων 166
 πολλαὶ παρεμβολαὶ λόγων ὑπὸ Δημοσθένους εὐρεθῆ-
 σονται. καὶ ταῖς μὲν ὑπὲρ τοῦ πράγματος κακοηθείαις
 λεγομέναις ἤττον ἂν τις ἀγανακτήσειεν· ἃ δὲ ἔξωθεν
 ἐπεισάξεται λυμαινόμενος τὰ τῆς πόλεως δίκαια, ἐπὶ
 τούτοις ἄξιόν ἐστιν ὀργισθῆναι. πολὺς μὲν γὰρ ὁ Φί-
 λιππος ἔσται, ἀναμιχθήσεται δὲ καὶ τὸ τοῦ παιδὸς
 ὄνομα Ἀλεξάνδρου. καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς
 ἄμουσός τις οὗτος καὶ ἀπαίδευτος ἀνθρωπός ἐστι. τὸ 167
 μὲν γὰρ εἰς τὸν Φίλιππον τῷ λόγῳ πλημμελεῖν ἀμαθὲς
 μὲν καὶ ἄκαιρον, ἔλαττον δ' οὐ μέλλω λέγειν ἀμαρ-
 τημα· ὁμολογουμένως γὰρ εἰς ἄνδρα, καίπερ οὐκ ἂν
 αὐτὸς ἀνὴρ, τὰς βλασφημίας ποιήσεται· ὅταν δὲ ταῖς
 εἰς τὸν παῖδα πεπραγματευμέναις μεταφοραῖς ὀνομά-

των αἰσχρὰς ὑποψίας παρεμβάλλῃ, καταγέλαστον τὴν
 168 πόλιν ποιεῖ. ὡς γὰρ τὰς ἐμὰς εὐθύνας βλάπτων, ἃς
 ὑπὲρ τῆς πρεσβείας μέλλω διδόναι, φησὶ με, ὅτ' αὐτὸς
 πρῶτην πρὸς τὴν βουλὴν ὑπὲρ τοῦ παιδὸς Ἀλεξάνδρου 166
 διεξῆει, ὡς ἐν τῷ πότῳ ἡμῶν κηθαρίζοι καὶ λέγοι ῥή-
 σεις τινὰς καὶ ἀντικρούσεις πρὸς ἕτερον παῖδα, καὶ
 περὶ τούτων ἃ δὴ ποτε αὐτὸς ἐτύγχανε γιγνώσκων
 πρὸς τὴν βουλὴν ἀπεφήνατο, οὐχ ὡς συμπρεσβευτὴν,
 ἀλλ' ὡς συγγενῆ τοῖς εἰς τὸν παῖδα σκώμασι ἀγα-
 169 νακτῆσαι. ἐγὼ δ' Ἀλεξάνδρῳ μὲν εἰκότως διὰ τὴν ἡλι-
 κίαν οὐ διείλεγμα, Φίλιππον δὲ νῦν μὲν διὰ τὴν τῶν
 λόγων εὐφημίαν ἐπαινώ· ἐὰν δ' ὁ αὐτὸς ἐν τοῖς πρὸς
 ἡμᾶς ἔργοις γένηται, οἷος νῦν ἐστὶν ἐν τοῖς ἐπαγγέλ-
 μασι, ἀσφαλῆ καὶ ῥάδιον τὸν καθ' αὐτοῦ ποιήσει
 ἐπαινον. ἐπετίμησα δ' ἐν τῷ βουλευτηρίῳ Δημοσθένει
 οὐ τὸν παῖδα ἐκθεραπεύων, ἀλλ' ἐὰν τὰ τοιαῦτα ἀπο-
 δέχησθε, ὁμοίαν νομίζων τὴν πόλιν φανήσεσθαι τῇ
 τοῦ λέγοντος ἀκοσμίᾳ.

170 Ὅλος δ' ὃ Ἀθηναῖοι, τὰς ἔξωθεν τοῦ πράγματος
 ἀπολογίας μὴ προσδέχεσθε, πρῶτον μὲν τῶν ὄρκων
 ἔνεκα, οὓς ἠμόσατε, δεύτερον δὲ ὑπὲρ τοῦ μὴ παρα-
 κρουσθῆναι ὑπὸ ἀνθρώπου τεχνίτου λόγων. μικρὸν 167
 δ' ἄνωθεν ἄρξομαι διδάσκειν ὑμᾶς. Δημοσθένης
 γὰρ, ἐπειδὴ τὴν πατρῶαν οὐσίαν ἀνήλωσε, περιῆει
 περὶ τὴν πόλιν θηρεύων νέους πλουσίους ὄρφανούς,
 ἂν οἱ μὲν πατέρες τετελευτήκασαν, αἱ δὲ μητέρες διώ-
 κουν τὴν οὐσίαν. πολλοὺς δ' ὑπερβάς ἐνὸς τῶν δεινὰ
 171 πεπονθότων ὑπὸ τούτου μνησθήσομαι. κατιδῶν γὰρ
 οἰκίαν πλουσίαν καὶ οὐκ εὐνομουμένην, ἧς ἡγεμῶν
 μὲν ἦν γυνὴ μέγα φρονούσα καὶ νοῦν οὐκ ἔχουσα,
 νεανίσκος δὲ ὄρφανὸς ἡμιμανῆς διεχείριζε τὴν οὐσίαν,
 Ἀρίσταρχος ὁ τοῦ Μόσχου, τούτου προσποιησάμενος

ἐραστής εἶναι καὶ τὸ μισθόκιον εἰς τὴν φιλανθρωπίαν
 ταύτην προσκαλεσάμενος, ἐλπίδων κενῶν ἐμπλήσας
 168 ὡς αὐτίκα δὴ μάλα τῶν ῥητόρων πρωτεύοντα, κατὰ-
 λογον ἀποφαίνων, τοιούτων εἰσηγητῆς αὐτῷ καὶ δι- 172
 δάσκαλος ἔργων ἐγένετο, ἐξ ὧν ἐκεῖνος μὲν φεύγει τὴν
 πατρίδα, οὗτος δ' αὐτοῦ τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια προλα-
 βῶν τρία τάλαντα ἀπεστέρηκε, Νικόδημος δ' ὁ Ἄφι-
 δναῖος ὑπ' Ἀριστάρχου τετελεύτηκε βιαίῳ θανάτῳ, ἐκ-
 κοπεῖς ὁ δαίλαιος ἀμφοτέρους τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὴν
 γλῶτταν ἀποτμηθεὶς, ἢ ἐπαρρησιάζετο πιστεύων τοῖς
 νόμοις καὶ ὑμῖν. ἐπειθ' ὑμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, Σωκράτην 173
 169 μὲν τὸν σοφιστὴν ἀπεκτείνετε, ὅτι Κριτίαν ἐφάνη πε-
 παιδευκῶς, ἕνα τῶν τριάκοντα τῶν τὸν δῆμον κατα-
 λυσάντων, Δημοσθένους δ' ὑμῖν ἐταίρους ἐξαιτήσεται
 ὁ τηλικαύτας τιμωρίας λαμβάνων παρὰ τῶν ἰδιωτῶν
 καὶ δημοτικῶν ἀνθρώπων ὑπὲρ τῆς ἰσηγορίας; ᾧ πα-
 ρακεκλημένοι τινὲς τῶν μαθητῶν ἤκουσιν ἐπὶ τὴν
 ἀκρόασιν· κατεπαγγέλλεται γὰρ πρὸς αὐτοὺς ἐργολα-
 βῶν ἐφ' ὑμᾶς, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, λήσειν μεταλλά-
 ξας τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν, καὶ παρα- 174
 στήσειν τῷ μὲν φεύγοντι θαρρεῖν, ὅταν αὐτὸς δεῦρο
 παρέλθῃ, ἐκπεπληχθῆναι δὲ τῷ κατηγορῶ καὶ πεφοβῆ-
 σθαι περὶ αὐτοῦ, τοσούτους δὲ καὶ τηλικούτους ἐκκα-
 λέσεσθαι παρὰ τῶν δικαστῶν θορύβους παρεμβάλλον
 170 τὰς ἐμὰς δημηγορίας καὶ ψέγων τὴν εἰρήνην τὴν δι-
 ἔμοῦ καὶ Φιλοκράτους γεγεννημένην, ὥστ' οὐδὲ ἀπαν-
 τήσεσθαι με ἐπὶ τὸ δικαστήριον ἀπολογησόμενον,
 ὅταν τὰς τῆς πρεσβείας εὐθύνας διδῶ, ἀλλ' ἀγαπή-
 σειν, ἐὰν μετρίῳ τιμῆματι περιπέσω καὶ μὴ θανάτῳ
 ζημιῶμαι· μηδενὶ δὲ τρόπῳ καθ' ὑμῶν αὐτῶν γέλωτα 175
 τῷ σοφιστῇ καὶ διατριβῇ παράσχητε, ἀλλ' ὑπολάβεθ'
 ὄραν εἰσεληλυθότα ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου οἴκαδε καὶ

σεμνυνόμενον ἐν τῇ τῶν μισθόκιων διατριβῇ καὶ δι-
 εξιόντα, ὡς εὖ τὸ πρᾶγμα ὑφείλετο τῶν δικαστῶν·
 „ἀπαγαγὼν γὰρ αὐτοὺς ἀπὸ τῶν περὶ Τίμαρχον αἰ-
 τιῶν ἐπέστησα φέρων ἐπὶ τὸν κατήγορον καὶ Φίλιππον
 καὶ Φωκέας, καὶ φόβους ἐπήρτησα τοῖς ἀκροωμένοις, 171
 ὥστ' ὁ μὲν φεύγων κατηγορεῖ, ὁ δὲ κατηγορῶν ἐκρί-
 νετο, οἱ δὲ δικασταὶ, ὧν μὲν ἦσαν δικασταὶ, ἐπελά-
 θοντο, ὧν δ' οὐκ ἦσαν κριταὶ, περὶ τούτων ἤκουον.“
 176 ὑμέτερον δ' ἔργον ἐστὶ πρὸς ταῦτα ἀντιτετάχθαι καὶ
 πανταχῇ παρακολουθοῦντας μηδαμῇ παρεκκλίνειν αὐ-
 τὸν ἐὰν μηδὲ τοῖς ἔξω τοῦ ἀγῶνος λόγοις δισχυρίζε-
 σθαι· ἀλλ' ὥσπερ ἐν ταῖς ἵπποδρομίαις εἰς τὸν τοῦ
 πράγματος αὐτὸν δρόμον εἰσελεύνετε. κἂν ταῦτα
 ποιῆτε, οὐ καταφρονηθήσεσθε, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἔχετε
 γνώμην νομοθετοῦντες καὶ δικάζοντες· εἰ δὲ μὴ, δό-
 ξετε μελλόντων μὲν γίνεσθαι τῶν ἀδικημάτων προαι-
 σθάνεσθαι καὶ ὀργίζεσθαι, γεγονότων δὲ οὐκέτι φρον-
 τίξειν.
 177 Ὡς δ' ἐν κεφαλαίῳ εἰρησθαι, ἐὰν μὲν κολάζητε
 τοὺς ἀδικοῦντας, ἔσονται ὑμῖν οἱ νόμοι καλοὶ καὶ κύ-
 ριοι, ἐὰν δ' ἀφιῆτε, καλοὶ μὲν, κύριοι δ' οὐκέτι. ὧν 172
 δ' ἕνεκα ταῦτα λέγω, οὐκ ὀκνήσω πρὸς ὑμᾶς παρρη-
 σιάσασθαι. ἔσται δ' ὁ λόγος ἐπὶ παραδείγματος. διὰ τί
 οἴεσθε, ὦ Ἀθηναῖοι, τοὺς νόμους μὲν καλῶς κείσθαι,
 τὰ δὲ ψηφίσματα εἶναι τῆς πόλεως καταδεέστερα καὶ
 τὰς κρίσεις ἐνίοτε τὰς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἔχειν ἐπι-
 178 πλήξεις; ἐγὼ τὰς τούτων αἰτίας ἐπιδείξω. ὅτι τοὺς
 μὲν νόμους τίθεσθε ἐπὶ πᾶσι τοῖς δικαίοις, οὔτε κέρ-
 δους ἕνεκ' ἀδίκου οὔτε χάριτος οὔτ' ἐχθρας, ἀλλὰ
 πρὸς αὐτὸ μόνον τὸ δίκαιον καὶ τὸ συμφέρον ἀποβλέ-
 ποντες· ἐπιδέξιοι δ' οἶμαι φύντες ἐτέρων μᾶλλον εἰκό-
 τως καλλίστους νόμους τίθεσθε. ἐν δὲ ταῖς ἐκκλησίαις

καὶ τοῖς δικαστηρίοις πολλάκις ἀφήμενοι τῶν εἰς αὐτὸ
τὸ πρᾶγμα λόγων ὑπὸ τῆς ἀπάτης καὶ τῶν ἀλαζονευ-
μάτων ἄγεσθε καὶ πάντων ἀδικωτάτου ἔθος εἰς τοὺς
ἀγῶνας παραδέχεσθε· ἔατε γὰρ τοὺς ἀπολογουμένους
ἀντικατηγορεῖν τῶν κατηγορούντων. ἐπειδὴν δ' ἀπὸ 179
τῆς ἀπολογίας ἀποσπασθῆτε καὶ τὰς ψυχὰς ἐφ' ἑτέρων
γένησθε, εἰς λήθην ἐμπεδόντες τῆς κατηγορίας ἐξέρ-
χεσθ' ἐκ τῶν δικαστηρίων οὐδὲ παρ' ἑτέρου δίκην εἰλη-
φότες, οὔτε παρὰ τοῦ κατηγοροῦ, ψῆφος γὰρ κατ' αὐ-
τοῦ οὐ δίδεται, οὔτε παρὰ τοῦ ἀπολογουμένου, ταῖς
173 γὰρ ἀλλοτριαῖς αἰτίαις ἀποτριψάμενος τὰ ὑπάρχοντα
αὐτῷ ἐγκλήματα ἐκπέφυγεν ἐκ τοῦ δικαστηρίου· οἱ
δὲ νόμοι καταλύονται καὶ ἡ δημοκρατία διαφθείρεται
καὶ τὸ ἔθος ἐπὶ πολὺ προβαίνει· εὐχερῶς γὰρ ἐνίοτε
λόγον ἄνευ χρηστοῦ βίου προσδέχεσθε.

Ἄλλ' οὐ Λακεδαιμόνιοι· καλὸν δ' ἐστὶ καὶ τὰς ξε- 180
νικὰς ἀρετὰς μιμεῖσθαι. δημηγοροῦντος γὰρ τινος ἐν
τῇ τῶν Λακεδαιμονίων ἐκκλησίᾳ, ἀνδρὸς βεβιωκότος
μὲν αἰσχροῦς, λέγειν δ' εἰς ὑπερβολὴν δυνατοῦ, καὶ
τῶν Λακεδαιμονίων, ὡς φασί, κατὰ τὴν ἐκείνου γνώ-
μην ψηφίζεσθαι μελλόντων, παρελθῶν τις τῶν γερόν-
των, οὓς ἐκεῖνοι καὶ αἰσχύνονται καὶ δεδίασι, καὶ τὴν
τῆς ἡλικίας αὐτῶν ἐπωνυμίαν ἀρχὴν μεγίστην εἶναι
νομίζουσι, καθιστάσι δ' αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐκ παιδὸς εἰς
174 γῆρας σωφρόνων, τούτων εἰς, ὡς λέγεται, παρελθῶν
ἰσχυρῶς ἐπέπληξε τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ τι τοιοῦ-
τον κατ' αὐτῶν ἐβλασφήμησεν, ὡς οὐ πολὺν χρόνον
τὴν Σπάρτην ἀπόρθητον οἰκήσουσι τοιούτοις ἐν ταῖς
ἐκκλησίαις συμβούλοις χρώμενοι. ἅμα δὲ παρακαλέσας 181
ἄλλον τινὰ τῶν Λακεδαιμονίων, ἀνδρα λέγειν μὲν οὐκ
εὐφυᾶ, τὰ δὲ κατὰ πόλεμον λαμπρὸν καὶ πρὸς δικαιο-
σύνην καὶ ἐγκράτειαν διαφέροντα, ἐπέταξεν αὐτῷ τὰς

αὐτὰς εἰπεῖν γνώμας οὕτως ὅπως ἂν δύνηται, ἃς εἶπεν
ὁ πρότερος ῥήτωρ, „ἴν'“ ἔφη „οἱ Λακεδαιμόνιοι ἀν-
δρὸς ἀγαθοῦ φθεγξαμένου ψηφίσονται, τὰς δὲ τῶν
ὑποδεδειλιακότων καὶ πονηρῶν ἀνθρώπων φωνὰς
μηδὲ τοῖς ὡσὶ προσδέχονται.“ ταῦθ' ὁ γέρον ὁ ἐκ παι-
δὸς σεσωφρονηκῶς παρήνεσε τοῖς ἑαυτοῦ πολίταις. 175
ταχὺ γ' ἂν Τίμαρχον ἢ τὸν κίναιδον Δημοσθένην
εἴασε πολιτεύεσθαι.

182 Ἴνα δὲ μὴ δοκῶ Λακεδαιμονίους θεραπεύειν, καὶ
τῶν ἡμετέρων προγόνων μνησθήσομαι. οὕτω γὰρ
ἦσαν πρὸς τὰς αἰσχύνας χαλεποὶ καὶ περὶ πλείστου
τῶν τέκνων τὴν σωφροσύνην ἐποιούντο, ὥστ' ἀνὴρ
εἰς τῶν πολιτῶν, εὐρῶν τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα διε-
φθαρμένην καὶ τὴν ἡλικίαν οὐ καλῶς διαφυλάξασαν
μέχρι γάμου, ἐγκατακόδομησεν αὐτὴν μεθ' ἵππου εἰς
ἐρημον οἰκίαν, ὑφ' οὗ προδήλως ἐμελλεν ἀπολεῖσθαι
διὰ λιμὸν συγκαθειργμένη. καὶ ἔτι καὶ νῦν τῆς οἰκίας 176
ταύτης ἔστηκε τὰ οἰκόπεδα ἐν τῷ ἡμετέρῳ ἄστει, καὶ
183 ὁ τόπος οὗτος καλεῖται παρ' ἵππου καὶ κόραν. ὁ δὲ
Σόλων ὁ τῶν νομοθετῶν ἐνδοξότατος γέγραφεν ἀρ-
χαίως καὶ σεμνῶς περὶ τῆς τῶν γυναικῶν εὐκοσμίας.
τὴν γὰρ γυναῖκα, ἐφ' ἣ ἂν ἀλῶ μοιχὸς, οὐκ ἔα κοσμεῖ-
σθαι οὐδὲ εἰς τὰ δημοτελεῖ ἱερὰ εἰσιέναι, ἵνα μὴ τὰς
ἀναμαρτήτους τῶν γυναικῶν ἀναμιγνυμένη διαφθεί- 177
ρη· εἰάν δ' εἰσὶ ἢ κοσμηται, τὸν ἐντυχόντα κελεύει
καταρρηγνύναι τὰ ἱμάτια καὶ τὸν κόσμον ἀφαιρεῖσθαι
καὶ τύπτειν, εἰργόμενον θανάτου καὶ τοῦ ἀνάπηρον
ποιῆσαι, ἀτιμῶν τὴν τοιαύτην γυναῖκα καὶ τὸν βίον
184 ἀβίωτον αὐτῇ παρασκευάζων. καὶ τοὺς προαγωγούς
γράφεσθαι κελεύει, κἂν ἀλῶσι, θανάτῳ ζημιούν, ὅτι
τῶν ἐξαμαρτάνειν ἐπιθυμούντων ὀκνοούντων καὶ αἰ-
σχυννομένων ἀλλήλοις ἐντυγχάνειν αὐτοὶ τὴν αὐτῶν

ἀναίδειαν παρασχόντες ἐπὶ μισθῷ τὸ πρᾶγμα εἰς διά-
πειραν καὶ λόγον κατέστησαν.

Ἐπειδ' οἱ μὲν πατέρες ὑμῶν οὕτω περὶ τῶν αἰ- 185
σχρῶν καὶ καλῶν διεγίνωσκον, ὑμεῖς δὲ Τιμαρχον
τὸν τοῖς αἰσχίστοις ἐπιτηδεύμασιν ἐνοχον ἀφήσετε;
τὸν ἄνδρα μὲν καὶ ἄρρενα τὸ σῶμα, γυναικεῖα δὲ
ἁμαρτήματα ἡμαρτηκότα; τίς οὖν ὑμῶν γυναῖκα λα-
βῶν ἀδικοῦσαν τιμωρήσεται; ἢ τίς οὐκ ἀπαίδευτος
εἶναι δόξει τῇ μὲν κατὰ φύσιν ἁμαρτανούσῃ χαλεπαί-
νων, τῷ δὲ παρὰ φύσιν ἐαντὸν ὑβρίσαντι συμβούλω
178 χρώμενος; τίνα δ' ἔχων ἕκαστος ὑμῶν γνώμην ἐπά- 186
νεισιν οἴκαδε ἐκ τοῦ δικαστηρίου; οὔτε γὰρ ὁ κρινό-
μενος ἀφανής, ἀλλὰ γνώριμος, οὔθ' ὁ νόμος ὁ περὶ
τῆς τῶν ὀητόρων δοκιμασίας φαῦλος, ἀλλὰ κάλλιστος,
τό τ' ἐρέσθαι τοῖς παισὶ καὶ τοῖς μαιρακίοις τοὺς ἐαν-
τῶν οἰκείους, ὅπως τὸ πρᾶγμα κέκριται, πρόχειρον. τί 187
οὖν δὴ λέξετε οἱ τῆς ψήφου νυνὶ γεγονότες κύριοι,
ὅταν οἱ ὑμέτεροι παῖδες ὑμᾶς ἔρῳνται, εἰ κατεδικά-
σατε ἢ ἀπεψηφίσασθε; οὐχ ἅμα Τιμαρχον ἀπολύσαι
ὁμολογήσετε καὶ τὴν κοινὴν παιδείαν ἀνατρέψετε; τί
δ' ὄφελος παιδαγωγοὺς τρέφειν ἢ παιδοτρίβας καὶ δι-
δασκάλους τοῖς παισὶν ἐφιστάναι, ὅταν οἱ τὴν τῶν
νόμων παρακαταθήκην ἔχοντες πρὸς τὰς αἰσχύνas
κατακάμπτωνται;

Θαυμάζω δ' ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, κἀκεῖνο, εἰ τοὺς 188
μὲν πορνοβοσκοὺς μισεῖτε, τοὺς δ' ἐκόντας πεπορνευ-
μένους ἀφήσετε· καὶ, ὡς εἰοικεν, ὁ αὐτὸς οὗτος ἀνήρ
ἱερωσύνην μὲν οὐδενὸς θεῶν κληρώσεται, ὡς οὐκ ὦν
ἐκ τῶν νόμων καθαρὸς τὸ σῶμα, γράφει δ' ἐν τοῖς ψη-
φίσμασιν εὐχὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως ταῖς σεμναῖς θεαῖς.
179 εἶτα τί θαυμάζομεν τὴν κοινὴν ἀπραξίαν, τοιούτων
ὀητόρων ἐπὶ τὰς τοῦ δήμου γνώμας ἐπιγραφόμενων;

καὶ τὸν αἰσχρῶς οἴκοι βεβιωκότα ἔξω τῆς πόλεως προ-
σβευτὴν πέμψομεν, καὶ τούτῳ περὶ τῶν μεγίστων δια-
πιστεύσομεν; τί δ' οὐκ ἂν ἀποδοῖτο ὁ τὴν τοῦ σώμα-
τος ὑβρίν πεπρακώς; τίνα δ' ἂν οὗτος ἐλεήσειεν ὁ αὐ-
τὸν οὐκ ἐλέησας;

189 Τίνα δ' ὑμῶν οὐκ εὐγνωστός ἐστίν ἡ Τιμαρχου
βδελυρία; ὥσπερ γὰρ τοὺς γυμναζομένους, κἂν μὴ
παρῶμεν ἐν τοῖς γυμνασίοις, εἰς τὰς εὐεξίας αὐτῶν
ἀποβλέποντες γιννώσκομεν, οὕτω τοὺς πεπορνευμέ-
νους, κἂν μὴ παρῶμεν αὐτῶν τοῖς ἔργοις, ἐκ τῆς ἀναι-
δείας καὶ τοῦ θράσους καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων γιννώ-
σκομεν. ὁ γὰρ περὶ τῶν μεγίστων τοὺς νόμους καὶ τὴν
σωφροσύνην ὑπεριδὼν ἔχει τινὰ ἔξιν τῆς ψυχῆς, ἢ
διάδηλος ἐκ τῆς ἀκοσμίας τοῦ τρόπου γίννεται.

190 Πλείστους δ' ἂν εὐροῖτ' ἐκ τῶν τοιούτων ἀνθρώ-
πων πόλεις ἀνατετροφότας καὶ ταῖς μεγίσταις συμφο-
ραῖς αὐτοὺς περιπεπτακότας. μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ Ἀθη-
ναῖοι, τὰς τῶν ἀδικημάτων ἀρχὰς ἀπὸ θεῶν, ἀλλ' οὐχ 180
ὑπ' ἀνθρώπων ἀσελγείας γίννεσθαι, μηδὲ τοὺς ἡσε-
βηκότας, καθάπερ ἐν ταῖς τραγωδίαις, Ποινὰς ἐλαύ-
191 νειν καὶ κολάζειν δασὶν ἡμμέναις· ἀλλ' αἱ προπετεῖς
τοῦ σώματος ἡδοναὶ καὶ τὸ μηδὲν ἱκανὸν ἡγεῖσθαι,
ταῦτα πληροῖ τὰ ληστήρια, ταῦτ' εἰς τὸν ἐπακτροκέ-
181 ρακελεύεται σφάττειν τοὺς πολίτας, ὑπηρετεῖν τοῖς
τυράννοις, συγκαταλύειν τὸν δῆμον. οὐ γὰρ τὴν αἰσχύ-
νην οὐδ' ἂ πείδονται λογίζονται, ἀλλ' ἐφ' οἷς κατορ-
θώσαντες εὐφρανθήσονται, τούτοις κекήληνται. ἔξαι-
ρεῖτ' οὖν, ὦ Ἀθηναῖοι, τὰς τοιαύτας φύσεις, καὶ τὰ
τῶν νέων ζηλώματα ἐπ' ἀρετὴν προτρέψασθε.

192 Εὐ δ' ἐπίστασθε, καὶ μοι σφόδρα τὸ μέλλον ὀη-
θήσεσθαι διαμνημονεύετε, εἰ μὲν δώσει τῶν ἐπιτηδευ- 182

μάτων Τιμαρχος δίκην, ἀρχὴν εὐκοσμίας ἐν τῇ πόλει κατασκευάσετε· εἰ δ' ἀποφεύξεται, κρείττων ἢν ὁ ἀγὼν μὴ γεγενημένος. πρὶν μὲν γὰρ εἰς κρίσιν Τιμαρχον καταστήναι φόβον τισὶ παρεῖχεν ὁ νόμος καὶ τὸ τῶν δικαστηρίων ὄνομα· εἰ δ' ὁ πρωτεύων βδελυρία καὶ γνωριμώτατος εἰσελθὼν περιγενησεται, πολλοὺς ἀμαρτάνειν ἐπαρεῖ, καὶ τελευτῶν οὐχ ὁ λόγος, ἀλλ' ὁ καιρὸς ὑμᾶς ἐξοργιεῖ. μὴ οὖν εἰς ἀθρόους, ἀλλ' εἰς ἓνα ἀπο- 193 σκήψατε, καὶ τὴν παρασκευὴν καὶ τοὺς συνηγόρους αὐτῶν παρατηρεῖτε· ὧν οὐδενὸς ἐγὼ ὀνομαστὶ μνησθήσομαι, ἵνα μὴ ταύτην ἀρχὴν τοῦ λόγου ποιήσωνται, ὡς οὐκ ἂν παρήλθον, εἰ μὴ τις αὐτῶν ὀνομαστὶ ἐμνήσθη. ἀλλ' ἐκεῖνο ποιήσω· ἀφελὼν τὰ ὀνόματα, 183 διεξιῶν δὲ τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν καὶ τὰ σώματα γνώριμα καταστήσω. ἔσται δ' αὐτὸς ἑαυτῷ ἕκαστος αἴτιος, ἂν δεῦρο ἀναβῆ καὶ ἀναισχυντῆ. τούτῳ γὰρ 194 πάρεισιν ἐκ τριῶν εἰδῶν συνηγόροι, οἱ μὲν ταῖς καθ' ἡμέραν δαπάναις ἀνηλωκότες τὰς πατρῴας οὐσίας, οἱ δὲ ταῖς ἡλικίαις καὶ τοῖς ἑαυτῶν σώμασιν οὐ καλῶς κεχρημένοι καὶ δεδιότες οὐ περὶ Τιμαρχου, ἀλλὰ περὶ ἑαυτῶν καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων, μὴ ποτε εἰς κρίσιν καταστῶσιν· ἕτεροι δ' ἐκ τῶν ἀκολάστων καὶ τῶν τοῖς τοιούτοις κεχρημένων ἀφθόνως, ἵνα ταῖς βοηθείαις αὐτῶν πιστεύοντες ῥᾶόν τινες ἐξαμαρτάνωσιν. ὧν 195 πρὶν τῆς συνηγορίας ἀκοῦσαι τοὺς βίους ἀναμιμνήσκεσθε, καὶ τοὺς μὲν εἰς τὰ σώματα ἡμαρτηκότας μὴ ὑμῖν ἐνοχλεῖν, ἀλλὰ παύσασθαι δημηγοροῦντας κελύετε· οὐδὲ γὰρ ὁ νόμος τοὺς ἰδιωτεύοντας, ἀλλὰ 184 τοὺς πολιτενομένους ἐξετάζει· τοὺς δὲ τὰ πατρῶα κατεδηδοκότας ἐργάζεσθαι καὶ ἐτέρωθεν κτᾶσθαι τὸν βίον κελύετε· τοὺς δὲ τῶν νέων, ὅσοι ῥαδίως ἀλίσκονται, θηρευτὰς ὄντας εἰς τοὺς ξένους καὶ τοὺς μετοί-

κους τρέπεσθαι κελύετε, ἵνα μὴτ' ἐκεῖνοι τῆς προαιρέσεως ἀποστερῶνται μὴδ' ὑμεῖς βλάβησθε.

Τὰ μὲν οὖν παρ' ἐμοῦ δίκαια πάντα ἀπειλήφατε· ἐδίδαξα τοὺς νόμους, ἐξήτασα τὸν βίον τοῦ κρινομένου. νῦν μὲν οὖν ὑμεῖς ἔστε τῶν ἐμῶν λόγων κριταί, αὐτίκα δ' ὑμέτερος ἐγὼ θεατῆς· ἐν γὰρ ταῖς ὑμέτεραις γνώμαις ἢ πράξις καταλείπεται.

2.

ΠΕΡΙ ΠΑΡΑΠΡΕΣΒΕΙΑΣ.

185

ΤΠΟΘΕΣΙΣ.

Ἀθηναῖοι Φιλίππῳ πολεμήσαντες ὕστερον ἐπέσθησαν ὑπὸ Ἀριστοδήμου καὶ Νεοπτολέμου καὶ Κτησιφῶντος εἰρήνην πρὸς αὐτὸν ποιήσασθαι, καὶ ἐπεμψαν δύο πρεσβείας, τὴν μὲν προτέραν περὶ τῆς εἰρήνης, τὴν δευτέραν δὲ ἀποληψομένην τοὺς ὄρκους, ἐν αἷς ἀμφοτέραις ἦσαν πρεσβευταὶ Δημοσθένης καὶ Αἰσχίνης. ὡς οὖν ἐπανῆκον ἐκ τῆς ὑστέρας πρεσβείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους, ἐγράψαντο παραπρεσβείας Αἰσχίνην Δημοσθένης τε καὶ Τιμαρχος. τὸν μὲν οὖν Τιμαρχον πρὸ τοῦ τῆς παραπρεσβείας ἀγῶνος γραψάμενος Αἰσχίνης ἐταιρήσεως ἠτίμωσε, πρὸς δὲ Δημοσθένην ἀπολογεῖται. ἔνιοι μὲν οὖν φασι γεγραφεῖναι μὲν τοὺς λόγους ἀμφοτέρους, 186 οὐ μέντοι γε εἰρησθαι· οἱ δὲ καὶ εἰρησθαι φασι, καὶ κεννιδυνευκέναι τὸν Αἰσχίνην τριάκοντα ψήφοις ἀλῶναι, ὅμως μέντοι ἀποφυγεῖν Εὐβούλου αὐτῷ τοῦ δημαγωγοῦ συναγωνισαμένου, οὐ μέντοι παρὰ πᾶσιν ἀπογνωσθῆναι αὐτοῦ τὸ φιλιππίξειν, ὡς αὐτὸς ἐν τῷ προοιμίῳ παραδηλοῖ καὶ Δημοσθένης ἐν τῷ περὶ τοῦ στεφάνου. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ προοιμίῳ κατ' ἀρχὴν εἰς εὐνοίαν παρακαλεῖ τοὺς δικαστὰς, τὸν ἀντίδικον καὶ τὴν κατηγορίαν διαβάλλων, καὶ τοῦ κιν-

187 δύνου τὸ μέγεθος, καὶ ὡς ψευδῶς συκοφαντεῖται· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ νοήματι πρᾶγμα εἰρημένον ἐν τῇ κατηγορίᾳ διαβάλλει, καὶ πιστοῦται ἀξιοπίστως, ὡς καὶ αὐτῶν εἰδότεων, ὅτι ψευδὸς ἐστὶ. καὶ τοῦτο δὲ εἰς διαβολὴν τοῦ ἀντιδίκου· καὶ τὰ ἐξῆς ὁμοίως εἰς εὐνοίαν ἑαυτοῦ καὶ διαβολὴν τοῦ ἀντιδίκου.

Δέομαι ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐθελῆσαι μετ' εὐνοίας ἀκοῦσαί μου λέγοντος, ὑπολογιζομένους τὸ τε μέγεθος τοῦ κινδύνου καὶ τὸ πλῆθος τῶν αἰτιῶν, πρὸς ἃς ἀπολογήσασθαί με δεῖ, καὶ τὰς τέχνας καὶ τὰς κατασκευὰς τοῦ κατηγοροῦ καὶ τὴν ἀμότητα, ὅς ἐτόλμησε παρα-
 188 κελεύσασθαι πρὸς ἄνδρας ὁμωμοκότας τῶν ἀντιδίκων ὁμοίως ἀμφοτέρων ἀκούσεσθαι τὴν τοῦ κινδυνεύοντος φωνὴν μὴ ὑπομένειν. καὶ ταῦτ' εἶπεν οὐδὲ ὀργῆν· οὐδεὶς γὰρ τῶν ψευδομένων τοῖς ἀδίκως διαβαλλομένοις ὀργίζεται, οὐδ' οἱ τὰληθῆ λέγοντες κωλύουσι λόγου τυχεῖν τὸν φεύγοντα· οὐ γὰρ πρότερον κατήγορος παρὰ τοῖς ἀκούουσιν ἰσχύει, πρὶν ἂν ὁ φεύγων ἀπο-
 189 λογίας τυχῶν ἀδυνατήσῃ τὰς προειρημένους αἰτίας ἀπολύσασθαι. ἀλλ' οἶμαι Δημοσθένους οὐ χαίρει δικαίοις 3 λόγοις, οὐδ' οὕτω παρεσχεύασται, ἀλλὰ τὴν ὑμετέραν ὀργὴν ἐκκαλέσασθαι βεβούληται καὶ κατηγορήκε δωροδοκίας, ἀπίθανος ὢν πρὸς τὴν ὑποψίαν ταύτην· τὸν γὰρ ἐπὶ ταῖς δωροδοκίαις προτρεπόμενον τοὺς δικαστὰς ὀργίζεσθαι αὐτὸν χρὴ τῶν τοιούτων ἔργων πολὺ ἀφεστάναι. ἐμοὶ δ', ὦ Ἀθηναῖοι, συμβέβηκε τῆς Δημο- 4 σθένους ἀκούοντι κατηγορίας μῆτε δεῖσαι πώποδ' οὕτως, ὡς ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ, μῆτ' ἀγανακτῆσαι μᾶλλον ἢ νῦν, μῆτ' εἰς ὑπερβολὴν ὁμοίως ἡσθῆναι. ἐφοβῆθην μὲν γὰρ, καὶ ἔτι καὶ νῦν τεθορυβῆμαι, μὴ τινες ὑμῶν ἀγνοήσωσί με ψυχαγωγηθέντες τοῖς ἐπιβεβουλευμέ-

νοῖς καὶ κακοήθεσι τούτοις ἀντιθέτοις· ἐξέστην δ' ἐ- 190
 μαντοῦ καὶ τὴν αἰτίαν βαρέως ἤνεγκα, ὅθ' ὕβριν καὶ παροιμίαν εἰς γυναῖκα ἐλευθέραν καὶ τὸ γένος Ὀλυνθίαν κατηγορεῖ μου· ἡσθῆν δὲ, ὅτ' αὐτὸν ἐπὶ τῆς αἰτίας ὄντα ταύτης ἐξεβάλετε, καὶ τῶν σεσωφρονημένων
 5 ἐν τῷ βίῳ μοι χάριν ἀπειληφέναι νομίζω. ὑμᾶς μὲν οὖν 191
 ἐπαινῶ καὶ διαφερόντως ἀγαπῶ, ὅτι τῷ βίῳ μᾶλλον τῷ τῶν κρινομένων πιστεύετε ἢ ταῖς παρὰ τῶν ἐχθρῶν αἰτίαις· αὐτὸς δ' οὐκ ἂν ἀποσταίην τῆς πρὸς ταῦτ' ἀπολογίας. εἰ γὰρ τις ἢ τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων πέπεισται, σχεδὸν δ' οἱ πλεῖστοι τῶν πολιτῶν παρρησιῶν, ἢ τῶν δικαζόντων ὑμῶν, ὡς ἐγὼ τοιούτον τι διαπέπραγμα μὴ μόνον εἰς ἐλεύθερον σῶμα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ τυχόν, ἀβίωτον εἶναι μοι τὸν λοιπὸν βίου νομίζω· κἂν μὴ προοῦσης τῆς ἀπολογίας ἐλέγξω καὶ τὴν αἰτίαν οὕσαν ψευδῆ καὶ τὸν τολμήσαντ' εἰπεῖν ἀνόσιον καὶ συκοφάντην, κἂν τᾶλλα πάντα μηδὲν ἀδικῶν
 5 φαίνωμαι, θανάτου τιμῶμαι. παράδοξος δέ μοι κἂν 192
 κείνος ὁ λόγος ἐφάνη καὶ δεινῶς ἀδικος, ὅθ' ὑμᾶς ἐπηρώτα, εἰ οἷόν τ' ἐστὶν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Φιλοκράτους μὲν θάνατον καταψηφίσασθαι, ὅτι καταγνοὺς ἀδικεῖν ἑαυτοῦ τὴν κρίσιν οὐχ ὑπέμεινεν, ἐμοῦ δ' ἀπογνῶναι. ἐγὼ δ' ἐπ' αὐτῷ τούτῳ δικαίως ἂν ὑπολαμβάνω μάλιστα σωθῆσεσθαι· εἰ γὰρ ὁ καταγνοὺς ἑαυτοῦ καὶ μὴ παρῶν ἀδικεῖ, ὁ δὲ ἀπογνοὺς καὶ τὸ σῶμα τοῖς νόμοις καὶ τοῖς πολιταῖς παραδοὺς οὐκ ἀδικεῖ.

7 Περὶ δὲ τῆς ἄλλης κατηγορίας δέομαι ὑμῶν, ὦ ἄνδρες, ἐάν τι παραλίπω καὶ μὴ μνησθῶ, ἐπερωτᾶν με καὶ δηλοῦν, ὅτι ἂν ποθῆτε ἀκοῦσαι, μηδὲν προκατεγνωκότας, ὡς ἀδικῶ, ἀλλ' ἴση τῇ εὐνοίᾳ ἀκούοντας. ἀπορῶ δ', ὁπόθεν χρὴ πρῶτον ἄρξασθαι διὰ τὴν ἀνωμαλίαν τῆς κατηγορίας. σκέψασθε δ', ἂν ὑμῖν εἰκός τι 193

πράγμα πάσχειν δόξω. εἰμὶ μὲν γὰρ ὁ κινδυνεύων 8
 ἐγὼ νυνὶ περὶ τοῦ σώματος, τῆς δὲ κατηγορίας τὴν
 πλείστην πεποιήται Φιλοκράτους καὶ Φρύωνος καὶ
 τῶν ἄλλων συμπρέσβων καὶ Φιλίππου καὶ τῆς εἰρή-
 νης καὶ τῶν Εὐβούλου πολιτευμάτων, ἐν ἅπασι δὲ
 τούτοις ἐγὼ τέταγμα. μόνος δ' ἐν τῷ λόγῳ φαίνεται
 κηδεμὼν τῆς πόλεως Δημοσθένης, οἱ δ' ἄλλοι προδό-
 ται· διατετέλεκε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζων, καὶ λοιδορίας
 ψευδεῖς οὐκ ἐμοὶ μόνον λοιδορούμενος, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 ἄλλοις. ὃν δ' οὕτως ἀτιμάζει, πάλιν ἐκ μεταβολῆς, 9
 ὅπου τύχοι, ὥσπερ Ἀλιβιάδην ἢ Θεμιστοκλέα κρίνων,
 οἱ πλείστον τῶν Ἑλλήνων δόξῃ διήνεγκαν, ἀνηρημένοι
 194 μὲν αἰτιᾶται με τὰς ἐν Φωκεῦσι πόλεις, ἀπηλλοτριω-
 κέναι δ' ἀφ' ὑμῶν τὸν ἐπὶ Θράκης τόπον, ἐκβεβληκέ-
 ναι δὲ καὶ τῆς ἀρχῆς Κερσοβλέπτῃν, ἄνδρα φίλον καὶ
 σύμμαχον τῆς πόλεως. ἐνεχείρησε δ' ἀπεικάζειν με 10
 Διονυσίῳ τῷ Σικελίας τυράννῳ, καὶ μετὰ σπουδῆς
 καὶ κραυγῆς πολλῆς παρεκελεύσαθ' ὑμῖν τὸ θηρίον
 195 φυλάξασθαι, καὶ τὸ τῆς λερείας ἐνύπνιον τῆς ἐν Σικε-
 λίας διηγήσατο. οὕτω δ' ἄνω τὸ πρᾶγμα ἐξάρας ἐφθό-
 νησέ μου ταῖς διαβολαῖς, τὰς αἰτίας ἀνατιθεῖς τῶν πε-
 πραγμένων οὐ τοῖς ἐμοῖς λόγοις, ἀλλὰ τοῖς ὄπλοις τοῖς
 Φιλίππου. πρὸς δὲ τοσαύτην τόλμαν καὶ τερατείαν 11
 ἀνθρώπου χαλεπὸν καὶ διαμνημονεῦσαι τὰ λεχθέντα
 καθ' ἕκαστα καὶ λέγειν μετὰ κινδύνου πρὸς ἀπροσδο-
 κήτους διαβολάς. ἢ δ' ἠγοῦμαι σαφεστάτους μοι τοὺς
 196 λόγους ἔσεσθαι καὶ γνωρίμους ὑμῖν καὶ δικαίους, ἐν-
 τεῦθεν ἄρξομαι, ἀπὸ τῶν περὶ τῆς εἰρήνης λόγων καὶ
 τῆς αἰρέσεως τῆς πρεσβείας· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα
 καὶ μεμνήσομαι καὶ εἰπεῖν δυνησομαι, καὶ ὑμεῖς μα-
 θήσεσθε.

Ἄπαντας γὰρ ἂν ὑμᾶς οἶμαι τοῦτό γε αὐτὸ μνη- 12

μονεύειν, ὅθ' οἱ πρέσβεις οἱ παρὰ τῶν Εὐβοέων, ἐπει-
 δὴ περὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνης τῷ δήμῳ διελέχθη-
 σαν, εἶπον, ὅτι καὶ Φίλιππος αὐτοὺς κελεύσειεν ὑμῖν
 ἀπαγγεῖλαι, ὅτι βούλεται διαλύσασθαι πρὸς ὑμᾶς καὶ
 τὴν εἰρήνην ἄγειν. οὐ πολλῶ δ' ὕστερον χρόνῳ Φρύ-
 ων ὁ Ραμνούσιος ἐάλω ὑπὸ ληστῶν ἐν ταῖς σπον- 197
 δαῖς ταῖς Ὀλυμπιακαῖς, ὡς αὐτὸς ἠτιάτο· ἐπειδὴ δ' ἐ-
 πανῆλθε δεῦρο λυτρωθεῖς, ἐδεῖτο ὑμῶν πρεσβευτὴν
 αὐτῷ πρὸς Φίλιππον ἐλέσθαι, ἵν', εἰ πως δύναίτο,
 ἀπολάβοι τὰ λύτρα. πεισθέντες δ' ὑμεῖς προσεείλεσθ' 198
 13 αὐτῷ Κτησιφῶντα πρεσβευτὴν. ἐπειδὴ δὲ ἐπανῆλθε
 δεῦρ' ἀπὸ τῆς πρεσβείας ὁ Κτησιφῶν, ἀπήγγειλε πρὸς
 ὑμᾶς ὑπὲρ ἧν ἐπέμφθη, καὶ πρὸς τούτοις, ὅτι φαίη
 Φίλιππος ἄκων μὲν πολεμῆσαι πρὸς ὑμᾶς, βούλεσθαι
 δὲ καὶ νῦν ἀπαλλαγῆναι τοῦ πολέμου. εἰπόντος δὲ
 ταῦτα τοῦ Κτησιφῶντος καὶ πολλήν τινα ἐξαγγείλαν-
 τος πρὸς τούτοις φιλανθρωπίαν, καὶ τοῦ δήμου σφό-
 δρα ἀποδεξαμένου καὶ τὸν Κτησιφῶντα ἐπαινέσαντος,
 ἀντειπόντος δ' οὐδενός, ἐνταῦθα ἤδη δίδωσι ψήφισμα
 Φιλοκράτης ὁ Ἀγνούσιος, καὶ ὁ δῆμος ἅπας ὁμογνω-
 μονῶν ἐχειροτόνησεν, ἐξεῖναι Φιλίππῳ δεῦρο κήρυκα
 καὶ πρέσβεις πέμπειν ὑπὲρ εἰρήνης. πρότερον μὲν γὰρ
 καὶ αὐτὸ τοῦτ' ἐκωλύετο ὑπὸ τινων, οἷς ἦν τοῦτ' ἐπι-
 14 μελὲς, ὡς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ἔδειξεν. γράφονται δ' οὗτοι
 παρανόμων τὸ ψήφισμα, Λυκίνον ἐπὶ τὴν γραφὴν 199
 ἐπιγραψάμενοι, καὶ τίμημα ἑκατὸν τάλαντα. καὶ μετὰ
 ταῦτ' εἰσῆει ἡ γραφή εἰς τὸ δικαστήριον, ἀρρώστως
 δ' ἔχων ὁ Φιλοκράτης ἐκάλεσεν αὐτῷ συνήγορον τὸν
 Δημοσθένην, ἀλλ' οὐκ ἐμέ. παρελθὼν δ' ὁ μισοφι-
 λιππος Δημοσθένης κατέτριψε τὴν ἡμέραν ὅλην ἀπο-
 λογούμενος· καὶ τὸ τελευταῖον ἀποφεύγει ὁ Φιλοκρά-
 τής, ὁ δὲ γραψάμενος τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων
 5*

οὐ μεταλαμβάνει. καὶ ταῦθ' ὑμεῖς ἅπαντες ἴσθε. ὑπὸ 15
 δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Ὀλυνθος ἦλω, καὶ πολλοὶ τῶν
 200 ἡμετέρων ἐγκατελήφθησαν πολιτῶν, ὧν ἦν Ἰατροκλῆς
 ὁ Ἐργοχάρους ἀδελφὸς καὶ Εὐκράτος ὁ Στρομβίχου
 υἱός. ὑπὲρ δὲ τούτων ἱκετηρίαν θέντες οἱ οἰκτεῖοι ἐδέ-
 οντο ὑμῶν ἐπιμέλειαν ποιήσασθαι. παρελθόντες δ' αὐ-
 τοῖς συνηγόρουν Φιλοκράτης καὶ Δημοσθένης, ἀλλ'
 οὐκ Αἰσχίνης. καὶ πέμπουσι πρεσβευτὴν Ἀριστόδημον
 τὸν ὑποκριτὴν πρὸς Φίλιππον διὰ τὴν γνῶσιν καὶ φι-
 λανθρωπίαν τῆς τέχνης. ὡς δ' ἐπανήκων ἀπὸ τῆς 16
 201 πρεσβείας ὁ Ἀριστόδημος διὰ τινος ἀσχολίας οὐ προσ-
 ῆει πρὸς τὴν βουλήν, ἀλλ' ἐφθάσεν αὐτὸν Ἰατροκλῆς
 ἐλθὼν ἐκ Μακεδονίας ἀφεθεὶς ὑπὸ Φιλίππου ἄνευ
 λύτρων [γενόμενος αἰχμάλωτος], ἐνταῦθ' ἠγανάκτου
 πολλοὶ, ὅτι τὴν πρεσβείαν οὐκ ἀπήγγειλεν ὁ Ἀριστό-
 δημος, τοὺς αὐτοὺς λόγους ἀκούοντες τοῦ Ἰατροκλέους
 περὶ τοῦ Φιλίππου. τελευταῖον δ' εἰς τὴν βουλήν 17
 εἰσελθὼν Δημοκράτης ὁ Ἀφιδναῖος ἐπεισε τὴν βουλήν
 ἀνακαλέσασθαι τὸν Ἀριστόδημον· εἰς δὲ τῶν βουλευ-
 τῶν ἦν Δημοσθένης ὁ ἐμὸς κατήγορος. παρελθὼν
 δ' Ἀριστόδημος πολλὴν τινα εὐνοίαν ἀπήγγειλε τοῦ
 Φιλίππου πρὸς τὴν πόλιν, καὶ προσέθηκεν, ὅτι καὶ σύμ-
 μαχος βούλοιο τῇ πόλει γενέσθαι. καὶ ταῦτ' οὐκ ἐν
 τῇ βουλῇ μόνον εἶπεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ δήμῳ. κἀνταῦθ'
 οὐδὲν ἀντείπε Δημοσθένης, ἀλλὰ καὶ στεφανῶσαι τὸν
 Ἀριστόδημον ἔγραψε. βηθέντων δὲ τούτων ἐν τῷ δή- 18
 μῳ ψήφισμα ἔγραψεν ὁ Φιλοκράτης ἐλέσθαι πρέσβεις
 202 ὑμᾶς πρὸς Φίλιππον, ἄνδρας δέκα, οἵτινες διαλέξονται
 Φιλίππῳ περὶ εἰρήνης καὶ τῶν κοινῆ συμφερόντων
 Ἀθηναίοις καὶ Φιλίππῳ. χειροτονουμένων δὲ τῶν δέκα
 πρέσβεων ἐγὼ μὲν προεβλήθην ὑπὸ Ναυσικλέους, Δη-
 μοσθένης δ' ὑπ' αὐτοῦ Φιλοκράτους, ὁ νυνὶ Φιλοκρά-

19 τοὺς κατηγορῶν. οὕτω δ' ἦν πρόθυμος εἰς τὰ πράγ-
 ματα, ὥστε ἐν τῇ βουλῇ γράφει, ἵνα ἀξήμιος ὧν ἡμῖν
 συμπρεσβεύη ὁ Ἀριστόδημος, ἐλέσθαι πρέσβεις ἐπὶ
 τὰς πόλεις, ἐν αἷς ἔδει τὸν Ἀριστόδημον ἀγωνίζεσθαι,
 οἵτινες ὑπὲρ αὐτοῦ παραιτήσονται τὰς ζημίας. καὶ ὅτι 203
 ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ, λαβέ μοι τὰ ψηφίσματα, καὶ τὴν
 ἐκμαρτυρίαν ἀνάγνωθι τὴν Ἀριστοδήμου, καὶ κάλει
 πρὸς οὓς ἐξεμαρτύρησεν, ἵν' εἰδῶσιν οἱ δικασταί, τίς
 ἦν Φιλοκράτους ἐταῖρος καὶ τίς ὁ τὰς δωρεὰς Ἀριστο-
 δήμῳ φάσκων πείσειν δοῦναι τὸν δῆμον.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. ΕΚΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. 204

20 Ἡ μὲν τοίνυν ἐξ ἀρχῆς ἐνστάσις τῶν ὅλων πραγ-
 μάτων ἐγένετο οὐ δι' ἐμοῦ, ἀλλὰ διὰ Δημοσθένους καὶ
 Φιλοκράτους· ἐν δὲ τῇ πρεσβείᾳ συσσιτεῖν ἡμῖν ἐσπού-
 दाσεν, οὐκ ἐμὲ πείσας, ἀλλὰ τοὺς μετ' ἐμοῦ, Ἀγλαο-
 κρέοντα τὸν Τενέδιον, ὃν ἐκ τῶν συμμάχων εἴλεσθε,
 καὶ Ἰατροκλέα. ἐν δὲ τῇ πορείᾳ παρακελεύεσθαι με
 φησὶν αὐτῷ, ὅπως τὸ θηρίον κοινῇ φυλάζομεν, τὸν
 Φιλοκράτην, πρᾶγμα λέγων πεπλασμένον· πῶς γὰρ ἂν
 ἐγὼ Δημοσθένην ἐπὶ Φιλοκράτην παρεκάλουν, ὃν
 ἤδειν συνειπόντα μὲν Φιλοκράτει, ὅτ' ἦν ἡ τῶν παρα-
 νόμων γραφή, προβληθέντα δ' εἰς τὴν πρεσβείαν ὑπὸ
 21 Φιλοκράτους; πρὸς δὲ τούτοις οὐκ ἐν τοιούτοις ἤμεν 205
 λόγοις οἱ συμπρέσβεις, ἀλλ' ὅλην τὴν πορείαν ἠναγ-
 καζόμεθα ὑπομένειν Δημοσθένην ἀφόρητον ὄντα καὶ
 βαρὺν ἄνθρωπον· ὃς διασκοπούντων ἡμῶν, ὅτι χορῆ
 λέγειν, καὶ Κίμωνος εἰπόντος, ὅτι φοβοῖτο, μὴ δικαιο-
 λογούμενος περιγένοιτο ἡμῶν ὁ Φίλιππος, πηγὰς δὲ 206
 λόγων ἀφθόρους ἔχειν ἐπηγγέλλετο, καὶ περὶ τῶν δι-
 καίων τῶν ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ πολέμου
 τοιαῦτα εἶρειν ἔφη, ὥστε ἀπορράψειν τὸ Φιλίππου στό-

207 μα ὀλοσχοίνῳ ἀβρόχῳ, καὶ πείσειν Ἀθηναίους μὲν κα-
ταδέξασθαι Λεωσθένην, Φίλιππον δ' Ἀθηναίοις Ἀμφί-
πολιν ἀποδοῦναι. ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ τὴν τούτου διε- 22
ξιῶν ὑπερηφανίαν, ὡς τάχιστα ἤκομεν εἰς Μακεδονί-
αν, συνετάξαμεν ἡμᾶς αὐτοὺς, ὅταν προσίωμεν Φιλίπ-
πῳ, τοὺς πρεσβυτάτους πρώτους λέγειν καὶ τοὺς λοι-
ποὺς καθ' ἡλικίαν· ἐτύγχανε δ' ἡμῶν νεώτατος ὢν, ὡς
208 ἔφη, Δημοσθένης. ἐπειδὴ δὲ εἰσεκλήθημεν, — καὶ τού-
τοις ἤδη μοι σφόδρα προσέχετε τὸν νοῦν· ἐντεῦθεν γὰρ
κατόψεσθε ἀνθρώπου φθόνου ὑπερβάλλοντα καὶ δει-
νήν δειλίαν ἅμα καὶ κακοήθειαν, καὶ τοιαύτας ἐπιβου-
λὰς κατ' ἀνδρῶν συσσίτων καὶ συμπρέσβειων, ἃς οὐδ'
ἂν κατὰ τῶν ἐχθίστων τις εἰκῆ ποιήσαιο. τοὺς γὰρ τῆς
πόλεως ἄλλας καὶ τὴν δημοσίαν τράπεζαν περὶ πλει-
στον δὴ φησι ποιεῖσθαι, οὐκ ὢν ἐπιχώριος, εἰρήσεται
209 γὰρ, οὐδ' ἐγγενής. ἡμεῖς δὲ, οἷς ἰερά καὶ τάφοι προγό- 23
νων ὑπάρχουσιν ἐν τῇ πατρίδι καὶ διατριβαὶ καὶ συν-
ήθειαι μεθ' ὑμῶν ἐλευθέριοι καὶ γάμοι κατὰ τοὺς νό-
μους καὶ κηδεσταὶ καὶ τέκνα, Ἀθήνησι μὲν ἤμεν ἄξιοι
τῆς ὑμετέρας πίστεως, οὐ γὰρ ἂν ποτε ἡμᾶς εἴλεσθε,
ἐλθόντες δ' εἰς Μακεδονίαν ἐξαίφνης ἐγενόμεθα προ-
210 δόται. ὁ δὲ οὐδὲν ἄπρατον ἔχων μέρος τοῦ σώματος,
οὐδ' ὄθεν τὴν φωνὴν προίεται, ὡς ὢν Ἀριστείδης ὁ
τοὺς φόρους τάξας τοῖς Ἕλλησιν, ὁ δίκαιος ἐπικαλού-
μενος, δυσχεραίνει καὶ καταπτύει δωροδοκίας. ἀκού- 24
σατε δὴ τοὺς τε ἡμετέρους λόγους, οὓς εἶπομεν ὑπὲρ
ὑμῶν, καὶ πάλιν οὓς τὸ μέγα ὄφελος τῆς πόλεως εἴρηκε
Δημοσθένης, ἵν' ἐφεξῆς καὶ κατὰ μικρὸν πρὸς ἕναστα
τῶν κατηγορημένων ἀπολογήσωμαι. ἐπαινω δ' εἰς
ὑπερβολὴν πάντας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες, ὅτι σιγῇ καὶ δι-
καίως ἡμῶν ἀκούετε· ὥστε, εἴαν τι μὴ λύσω τῶν κατη-
γορημένων, οὐχ ὑμᾶς, ἀλλ' ἐμαυτὸν αἰτιάσομαι.

25 Ἐπειδὴ γὰρ οἱ πρεσβύτεροι ταῖς ἡλικίαις ὑπὲρ
τῆς πρεσβείας εἰρήκεσαν καὶ καθῆκεν εἰς ἡμᾶς ὁ λό- 211
γος, τὰ μὲν καθ' ἕναστα τῶν ἐκεῖ δηθέντων ὑπ' ἐμοῦ
καὶ τοὺς πρὸς ταῦτα λεχθέντας ὑπὸ Φιλίππου λόγους
ἐν τῷ δήμῳ σαφῶς ἀπήγγειλα πρὸς ἅπαντας Ἀθη-
ναίους, νυνὶ δὲ πειράσομαι διὰ κεφαλαίων ὑμᾶς ὑπο-
26 μιμνήσκειν. πρῶτον μὲν γὰρ πρὸς αὐτὸν διεξῆλθον
τὴν πατρικὴν εὐνοίαν καὶ τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑμεῖς
ὑπήρξατε Ἀμύντῳ τῷ Φιλίππου πατρὶ, οὐδὲν παρα-
λείπων, ἀλλ' ἐφεξῆς ἅπαντα ὑπομιμνήσκων, δεύτερον
δὲ, ὢν αὐτὸς ἦν μάρτυς εὖ παθῶν. Ἀμύντου γὰρ
νεωστὶ τετελευτηκότος καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ πρεσβυ-
τάτου τῶν ἀδελφῶν, Περδίκκου δὲ καὶ Φιλίππου παί-
δων ὄντων, Εὐρυδίκης δὲ τῆς μητρὸς αὐτῶν προδεδο-
27 μένης ὑπὸ τῶν δοκούντων αὐτοῖς εἶναι φίλων, Παν-
σανίου δ' ἐπὶ τὴν ἀρχὴν αὐτῶν κατιόντος, φυγάδος 212
μὲν ὄντος, τῷ καιρῷ δ' ἰσχύοντος, πολλῶν δ' αὐτῷ
συπραττόντων, ἔχοντος δὲ Ἑλληνικὴν δύναμιν, εἰλη-
φότος δὲ Ἀνθεμοῦντα καὶ Θέρμαν καὶ Στρέψαν καὶ
ἄλλ' ἄττα χωρία, Μακεδόνων δὲ οὐχ ὁμοουσύντων,
ἀλλὰ τῶν πλείστων τὰ Πανσανίου φρονούντων, ἐπὶ
τῶν καιρῶν τούτων ἐχειροτόνησαν Ἀθηναῖοι στρατη-
γὸν ἐπ' Ἀμφίπολιν Ἴφικράτην, Ἀμφιπολιτῶν αὐτῶν
ἐχόντων τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν τότε καρπουμένων.
28 ἀφικομένου δ' εἰς τοὺς τόπους Ἴφικράτους μετ' ὀλί-
γων τὸ πρῶτον νεῶν, ἐπὶ κατασκοπῇ μᾶλλον τῶν
πραγμάτων ἢ πολιορκίᾳ τῆς πόλεως, ἐνταῦθ', ἔφην
ἐγὼ, μετεπέμψατο αὐτὸν Εὐρυδίκη ἡ μήτηρ ἡ σὴ, καὶ
ὡς γε δὴ λέγουσιν οἱ παρόντες πάντες, Περδίκκαν μὲν
τὸν ἀδελφὸν τὸν σὸν καταστήσασα εἰς τὰς χεῖρας τὰς
Ἴφικράτους, σὲ δὲ εἰς τὰ γόνατα τὰ ἐκείνου θείσα παι-
δίον ὄντα, εἶπεν, ὅτι Ἰφικράτης ὁ πατὴρ τῶν παιδῶν

213 τούτων, ὅτ' ἔξη, υἷον ἐποιήσατό σε, τῇ δὲ Ἀθηναίων πόλει οἰκείως ἐχρήσατο, ὥστε συμβαίνει σοι καὶ ἰδία τῶν παίδων τούτων γεγενῆσθαι ἀδελφῶ καὶ δημοσίᾳ φίλῳ ἡμῖν εἶναι. καὶ μετὰ ταῦτα ἤδη δέησιν ἰσχυρὰν ἐποιεῖτο καὶ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ ὑπὲρ αὐτῆς καὶ ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς καὶ ὅλως ὑπὲρ τῆς σωτηρίας. ἀκούσας δὲ ταῦτα Ἰφικράτης ἐξήλασε Πανσανίαν ἐκ Μακεδονίας καὶ τὴν δυναστείαν ὑμῖν ἔσωσε. καὶ μετὰ ταῦτα εἶπον περὶ Πτολεμαίου, ὃς ἦν ἐπίτροπος καθεστῆκώς τῶν πραγμάτων, ὡς ἀχάριστον καὶ δεινὸν ἔργον διεπράξατο, διδάσκων, ὅτι πρῶτον μὲν ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἀντέπραττε τῇ πόλει καὶ πρὸς Θηβαίους διαφερομένων Ἀθηναίων συμμαχίαν ἐποιήσατο, καὶ πάλιν ὡς Περδίκκας εἰς τὴν ἀρχὴν καταστὰς ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως ἐπολέμησε τῇ πόλει. καὶ τὴν ὑμετέραν ἡδίκημένων ὄμως φιλανθρωπίαν διεξήγειν, λέγων, ὅτι κρατοῦντες τῷ πολέμῳ Περδίκκαν Καλλισθένους ἡγουμένου ἀνοχὰς πρὸς αὐτὸν ἐποιήσασθε, αἰεὶ τινος προσδοκῶντες τῶν δικαίων τεύξεσθαι. καὶ τὴν διαβολὴν ταύτην ἐπειρώμην διαλύειν, διδάσκων, ὅτι Καλλισθένην ὁ δῆμος ἀπέκτεινεν οὐ διὰ τὰς πρὸς Περδίκκαν ἀνοχὰς, ἀλλὰ δι' ἑτέρας αἰτίας. καὶ πάλιν οὐκ ὠκνοῦν κατ' αὐτοῦ

214 λέγειν, ἐπιτιμῶν, ὅτι τὴν ἐκδοχὴν ἐποιήσατο πρὸς τὴν πόλιν τοῦ πολέμου. καὶ πάντων ὧν εἴποιμι μάρτυρας τὰς ἐκείνων ἐπιστολὰς παρεχόμεν καὶ τὰ ψηφίσματα τοῦ δήμου καὶ τὰς Καλλισθένους ἀνοχὰς. περὶ μὲν οὖν τῆς ἐξ ἀρχῆς κτήσεως τῆς χώρας καὶ τῶν καλουμένων Ἐννέα ὁδῶν καὶ περὶ τῶν Θεσέως παίδων, ὧν

216 Ἀκάμας λέγεται φερὴν ἐπὶ τῇ γυναικὶ λαβεῖν τὴν χώραν ταύτην, τότε μὲν ἤρμωτε λέγειν καὶ ἐρρήθη ὡς ἐνεδέχτο ἀκριβέστατα, νυνὶ δὲ ἴσως ἀνάγκη συντέμνειν τοὺς λόγους. ἃ δὲ ἦν τῶν σημείων οὐκ ἐν τοῖς

ἀρχαίοις μύθοις, ἀλλ' ἐφ' ἡμῶν γεγενημένα, τούτων ἐπεμνήσθην. συμμαχίας γὰρ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων συνελθούσης, εἰς ὧν τούτων Ἀμύντας ὁ Φιλίππου πατὴρ καὶ πέμπτων συνέδρον καὶ τῆς καθ' αὐτὸν ψήφου κύριος ὧν ἐψηφίσατο Ἀμφίπολιν τὴν Ἀθηναίων συνεξαίρειν μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων Ἀθηναίοις. καὶ τούτων τὸ κοινὸν δόγμα τῶν Ἑλλήνων καὶ τοὺς ψηφισαμένους ἐκ τῶν δημοσίων γραμμάτων μάρτυρας παρεσχόμεν. ὧν δὲ Ἀμύντας ἀπέστη ὁ Φιλίππου πατὴρ ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων οὐ μόνον λόγοις, ἀλλὰ καὶ ψήφῳ, τούτων, ἔφη ἐγὼ, σὲ τὸν ἐξ ἐκείνου γεγενημένον οὐκ ἔστι δίκαιον ἀντιποιεῖσθαι. εἰ δ' ἀντιποιεῖ κατὰ πόλεμον λαβῶν εἰκότως ἔχειν, εἰ μὲν πρὸς ἡμᾶς πολεμήσας δοριάλωτον τὴν πόλιν εἴλες, κυρίως ἔχεις τῷ τοῦ πολέμου νόμῳ κτησάμενος· εἰ δ' Ἀμφιπολίτας ἀφείλου τὴν Ἀθηναίων πόλιν, οὐ τὰ ἐκείνων ἔχεις, ἀλλὰ τὴν Ἀθηναίων χώραν.

34 Ῥηθέντων δὲ τούτων καὶ ἑτέρων λόγων ἤδη καθῆκεν εἰς Δημοσθένην τὸ τῆς πρεσβείας μέρος, καὶ πάντες προσεῖχον ὡς ὑπερβολὰς τινὰς δυνάμεως ἀκούσομενοι λόγων· καὶ γὰρ πρὸς αὐτὸν τὸν Φίλιππον, ὡς ἦν ὕστερον ἀκούειν, καὶ πρὸς τοὺς ἐταίρους αὐτοῦ ἐξηγγέλθη ἢ τῶν ἐπαγγελιῶν ὑπερβολή. οὕτω δὲ ἀπάντων διακειμένων πρὸς τὴν ἀκρόασιν φθέγγεται τὸ θηρίον τοῦτο προοίμιον σκοτεινὸν καὶ τεθνηκὸς δειλία, καὶ μικρὸν προαγαγὼν ἄνω τῶν πραγμάτων ἐξαίφνης ἐσίγησε καὶ διηπορήθη, τελευτῶν δὲ ἐκπίπτει ἐκ τοῦ λόγου. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Φίλιππος ὡς διέκειτο, θαρρεῖν τε παρεκελεύετο καὶ μὴ νομίζειν, ὥσπερ ἐν τοῖς θεάτροις, διὰ τοῦτο οἰεσθαί τι πεπονθέναι, ἀλλ' ἡσυχῇ καὶ κατὰ μικρὸν ἀναμιμνήσκεσθαι καὶ λέγειν ὡς προείλετο. ὁ δ' ὡς ἄπαξ ἐταράχθη καὶ τῶν γεγραμ-

μένων διεσφάλη, οὐδ' ἀναλαβεῖν αὐτὸν ἐδυνήθη, ἀλλὰ καὶ πάλιν λέγειν ἐπιχειρήσας ταῦτόν ἐπαθεν. ὡς δ' ἦν σιωπῇ, μεταστῆναι ἡμᾶς ὁ κῆρυξ ἐκέλευεν.

Ἐπειδὴ δ' ἐφ' ἡμῶν αὐτῶν οἱ συμπρέσβεις ἐγενό- 36
μεθα, σφόδρα πάνυ σκυθρωπάσας ὁ χρηστός οὗτος
Δημοσθένης ἀπολωλεκέναι με ἔφη τὴν πόλιν καὶ τοὺς
συμμάχους. ἐκπλαγέντος δὲ οὐκ ἔμοῦ μόνου, ἀλλὰ καὶ
τῶν συμπρέσβεων ἀπάντων, καὶ τὴν αἰτίαν πυνθανο-
μένων, δι' ἣν ταῦτ' εἶπεν, ἤρετό με, εἰ τῶν Ἀθηνησι-
πραγμάτων ἐπιλέλησμαι, καὶ τὸν δῆμον καταπεπονη-
μένον καὶ σφόδρα ἐπιθυμοῦντα τῆς εἰρήνης εἰ μὴ μέ- 37
μνημαι. „ἢ μέγα φρονεῖς“ ἔφη „ἐπὶ ταῖς ἐψηφισμέ-
ναις μὲν πεντήκοντα ναυσὶν, οὐδέποτε δὲ πληρωθη-
222 σομέναις; οὕτω γὰρ ἠρέθικας Φίλιππον καὶ τοιαῦτα
εἴρηκας, ἐξ ὧν οὐκ εἰρήνη γένοιτ' ἂν ἐκ πολέμου, ἀλλ'
ἐξ εἰρήνης πόλεμος ἀκήρυκτος.“ ἀρχομένου δέ μου
πρὸς ταῦτα ἀντιλέγειν ἐκάλουν ἡμᾶς οἱ ὑπηρέται οἱ
τοῦ Φιλίππου. ὡς δ' ἦλθομεν καὶ ἐκαθεξόμεθα, ἐξ 38
ἀρχῆς πρὸς ἕναστον τῶν εἰρημένων ἐνεχειρεῖ τι λέγειν
ὁ Φίλιππος, πλείστην δὲ εἰκότως ἐποιήσατο διατριβὴν
πρὸς τοὺς ἔμοῦς λόγους. ἴσως γὰρ οὐδὲν τῶν ἐνόντων
εἰπεῖν, ὡς γε οἶμαι, παρέλιπον· καὶ πολλάκις μου
τοῦνομα ἐν τοῖς λόγοις ὠνόμαζε· πρὸς δὲ Δημοσθέ-
νην τὸν οὕτω καταγελάστως ἀπαλλάξαντα οὐδ' ὑπὲρ
ἐνός, οἶμαι, διελέχθη. τοῦτο δὲ ἦν ἄρα ἀγχόνη καὶ
λύπη τούτῳ. ἐπειδὴ δὲ κατέστρεψεν εἰς φιλανθρωπίαν 39
223 τοὺς λόγους Φίλιππος, καὶ τὸ συνοφάντημα, ὃ προει-
ρήκει κατ' ἔμοῦ πρὸς τοὺς συμπρέσβεις οὗτος ὡς ἐσο-
μένου πολέμου καὶ διαφορᾶς αἰτίου, διέπιπτεν αὐτῷ,
ἐνταῦθα ἦδη καὶ παντελῶς ἐξιστάμενος αὐτοῦ κατα-
φανῆς ἦν, ὥστε καὶ κληθέντων ἡμῶν ἐπὶ ξένια δεινῶς
ἀσχημονεῖν.

40 Ἀφορμώντων δ' ἡμῶν οἴκαδε ἐκ τῆς πρεσβείας,
ἐξαίφνης κατὰ τὴν ὁδὸν παραδόξως καὶ φιλανθρώπως
πρὸς ἕναστον διελέγετο. ὅ τι μὲν οὖν ἦν ποθ' ὁ κέρ- 224
κωψ ἢ τὸ καλούμενον παιπάλημα ἢ τὸ παλίμβολον ἢ τὰ
τοιαῦτα ῥήματα, οὐκ ἤδειν πρότερον· νῦν δ' ἐξη-
γητὴν τοῦτον λαβὼν τῆς ἀπάσης κακοηθείας μεμάθη-
41 κα. διαλαμβάνων γὰρ ἕναστον ἡμῶν ἐν μέρει τῷ μὲν 225
ἔρανον συστήσειν ἐπηγγέλλετο καὶ βοηθήσειν τοῖς
ἰδίοις, τὸν δὲ εἰς στρατηγίαν καταστήσειν· ἐμοὶ δὲ
παρακολουθῶν καὶ τὴν φύσιν μακαρίζων καὶ τοὺς λό-
γους οὓς εἶπον ἐγκωμιάζων πολὺς ἦν τοῖς ἐπαίνοις καὶ
ἐπαχθῆς. συνδειπνούντων δ' ἡμῶν ἀπάντων ἐν Λα-
ρίσσει εἰς αὐτὸν μὲν ἔσκωπτε καὶ τὴν ἀπορίαν τὴν ἐν
τῷ λόγῳ συμβᾶσαν ἑαυτῷ, τὸν δὲ Φίλιππον τῶν ὑπὸ
τὸν ἥλιον ἀνθρώπων ἔφη πάντων εἶναι δεινότατον.
42 συναποφνηαμένου δὲ κάμου τι τοιοῦτον, ὡς καὶ μνη-
μονικῶς εἶποι πρὸς τὰ παρ' ἡμῶν ῥηθέντα, Κτησιφών-
τος δὲ, ὅσπερ ἦν ἡμῶν πρεσβύτατος, ὑπερβολὴν τινα
ἑαυτοῦ παλαιότητος καὶ πλήθους ἐτῶν εἰπόντος καὶ
προσθέντος, ὡς ἐν τοσοῦτῳ χρόνῳ καὶ βίῳ οὐ πάποθ'
οὕτως ἠδὲν οὐδ' ἐπαφρόδιτον ἄνθρωπον ἑωρακῶς
43 εἶη, ἀνακροτήσας ὁ Σίσυφος ὅδε τὰς χεῖρας „ταῦτα 226
μέντοι“ ἔφη „ὦ Κτησιφῶν, οὐτ' ἂν σὺ πρὸς τὸν δῆ-
μον εἶποις, οὐτ' ἂν οὗτος“ ἐμὲ δὲ λέγων „τολμήσειεν
εἰπεῖν πρὸς Ἀθηναίους, ὡς ἦν Φίλιππος δεινὸς εἰπεῖν
καὶ μνημονικός.“ ἀναισθήτως δὲ ἡμῶν ἐχόντων καὶ
τὴν ἐπιβουλήν οὐ προορωμένων, ἦν αὐτίκα ἀκούσε-
σθε, εἰς συνθήκην τινὰ ἡμᾶς κατέκλησεν ὑπὲρ τοῦ
ταῦτ' ἔρεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐμοῦ δὲ καὶ δέησιν ἰσχυρὰν
ἐδεήθη μὴ παραλιπεῖν, ἀλλ' εἰπεῖν, ὡς ὑπὲρ Ἀμφιπό-
λεως τι καὶ Δημοσθένης εἶποι.
44 Μέχρι μὲν οὖν τούτων οἱ συμπρέσβεις εἰσὶ μοι

μάρτυρες, οὓς προπηλακίζων οὗτος καὶ διαβάλλων ἐν
τῇ κατηγορίᾳ διατετέλεκε· τῶν δ' ἐπὶ τοῦ βήματος
227 παρ' ὑμῖν λόγων ὑμεῖς ἀκηκόατε, ὥστε οὐκ ἐνέσται
μοι ψεύδεσθαι. δέομαι δὲ ὑμῶν πρόσεπιπονήσαι ἀκού-
οντας καὶ τὴν λοιπὴν διήγησιν. ὅτι μὲν γὰρ ἕκαστος
ὑμῶν ποθεῖ τὰ περὶ Κερσοβλέπτην ἀκούειν καὶ τὰς
περὶ Φωκέων αἰτίας σαφῶς οἶδα, καὶ πρὸς ταῦτα σπεύ-
δω· ἀλλ' εἴ μὴ τὰ πρὸ τούτων ἀκούσῃτε, οὐδ' ἐκεί-
νοις ὁμοίως παρακολουθήσετε. εἴ μὴ δ' ἐμοὶ τῶ κινδυ-
νεύοντι εἰπεῖν δῶτε ὡς βούλομαι, καὶ σῶσαί με, εἰ μη-
δὲν ἀδικῶ, δυνήσεσθε, ἱκανὰς εἰληφότες ἀφορμὰς,
καὶ θεάσασθαι ἐκ τῶν ὁμολογουμένων καὶ τὰ ἀντιλε-
γόμενα.

Ὡς γὰρ δεῦρ' ἦλθομεν καὶ πρὸς τὴν βουλὴν ἐπὶ 45
κεφαλαίων τὴν πρεσβείαν ἀπηγγείλαμεν καὶ τὴν ἐπι-
στολὴν ἀπέδομεν τὴν παρὰ Φιλίππου, ἐπαινέτης ἦν
ἡμῶν Δημοσθένης πρὸς τοὺς βουλευόντας, καὶ τὴν
228 Ἔστιαν ἐπάμοσε τὴν βουλαίαν συγχαίρειν τῇ πόλει,
ὅτι τοιοῦτους ἄνδρας ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἐξέπεμψεν, οἳ
καὶ τοῖς λόγοις καὶ τῇ πίστει ἦσαν ἄξιοι τῆς πόλεως.
ὑπὲρ ἐμοῦ δὲ εἶπέ τι τοιοῦτον, ὡς οὐ ψευσαίμην τὰς 46
τῶν ἐλομένων με ἐπὶ τὴν πρεσβείαν ἐλπίδας. τέλος
δὲ πάντων ἔγραψεν ἡμᾶς στεφανῶσαι θαλλοῦ στεφά-
229 νω ἕκαστον εὐνοίας ἕνεκα τῆς εἰς τὸν δῆμον καὶ καλέ-
σαι ἐπὶ δεῖπνον εἰς τὸ πρυτανεῖον εἰς αὐρίον. ὅτι δ' οὐ-
δὲν ψεῦδος εἶρηκα πρὸς ὑμᾶς, λαβέτω μοι τὸ ψήφι-
σμα ὁ γραμματεὺς καὶ τὰς τῶν συμπρέσβειων μαρτυ-
ρίας ἀναγνώτω.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἐπειδὴ τοίνυν ἀπηγγέλλομεν τὴν πρεσβείαν ἐν 47
τῶ δῆμῳ, εἶπε παρελθὼν πρῶτος ἡμῶν διὰ τὴν ἡλικί-
αν Κτησιφῶν ἄλλους τέ τινας λόγους καὶ τοὺς πρὸς

Δημοσθένην αὐτῶ συγκειμένους ὑμῖν ἐρεῖν, περὶ τε
τῆς ἐντεύξεως τῆς Φιλίππου καὶ τῆς ἰδέας αὐτοῦ καὶ
τῆς ἐν τοῖς πότοις ἐπιδειξιότητος. καὶ μετὰ τοῦτον Φι- 230
λοκράτους εἰπόντος μικρὰ καὶ Δερκύλου παρῆλθον
48 ἐγώ. ἐπειδὴ δὲ τὴν ἄλλην διεξῆλθον πρεσβείαν, ἀπήν-
τησα καὶ πρὸς τὸν λόγον, ὃν ἐν τοῖς συμπρέσβεσι δια-
μολογησάμην, εἰπὼν, ὅτι καὶ μνημονικῶς καὶ δυνατῶς
ὁ Φίλιππος εἶποι· καὶ τὴν δέησιν οὐκ ἐπελαθόμεν τὴν
Δημοσθένους, ὅτι ταχθεῖη λέγειν, εἴ μὴ τι παραλίπωμεν
49 ἡμεῖς, ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως. ἐφ' ἅπασι δ' ἡμῖν ἀνίσταται
τελευταῖος Δημοσθένης, καὶ τερατευσάμενος, ὥσπερ
εἶωθε, τῶ σχήματι καὶ τρίψας τὴν κεφαλὴν, ὁρῶν ἐπι-
σημαινόμενον τὸν δῆμον καὶ δεδεγμένον τοὺς παρ' ἐ-
μοῦ λόγους, ἀμφοτέρων ἔφη θαυμάζειν, καὶ τῶν
ἀκούοντων καὶ τῶν πρεσβευσάντων, ὅταν παρέντες 231
τὸν χρόνον, οἳ μὲν τὸν τοῦ βουλευσάσθαι, οἳ δὲ τὸν
τοῦ συμβουλευεῖν, ἀποδιατρίβωσι τὴν ὑπερόριον λα-
λιὰν ἀγαπῶντες ἐν τοῖς οἰκείοις πράγμασιν· οὐδὲν γὰρ
50 εἶναι ἕξον ἢ πρεσβείαν ἀπαγγεῖλαι. „βούλομαι δ' ὑ-
μῖν“ ἔφη „καὶ ἐπιδείξαι, ὡς δεῖ τὸ πρᾶγμα γενέ-
σθαι.“ ἅμα δ' ἐκέλευεν ἀναγνωσθῆναι τὸ ψήφισμα
τοῦ δῆμου· ἀναγνωσθέντος δὲ εἶπεν, ὅτι „κατὰ τοῦτο
ἐξεπέμφθημεν, καὶ ταῦτα ἐπράττομεν, ἃ ἐνταυθὶ γέ-
γραπται. λαβὲ δὴ μοι καὶ τὴν ἐπιστολὴν, ἣν ἤκομεν
παρὰ Φιλίππου φέροντες.“ ἐπειδὴ δὲ ἀνεγνώσθη,
„ἀπέχετε“ ἔφη „τὴν ἀπόκρισιν, καὶ λοιπὸν ὑμῖν ἐστὶ
51 βουλευσάσθαι.“ Ἰσορυβησάντων δ' ἐπ' αὐτῶ τῶν μὲν,
ὡς δεινὸς τις εἶη καὶ σύντομος, τῶν δὲ πλειόνων, ὡς
πονηρὸς καὶ φθονερός, „καὶ σκέψασθε δέ“ ἔφη „ὡς
συντόμως καὶ τὰλλα πάντα ἀπαγγεῖλω. ἐδόκει μνημο-
νικὸς καὶ δεινὸς εἶναι λέγειν Αἰσχίνῃ Φίλιππος, ἀλλ'
οὐκ ἐμοὶ, ἀλλ' εἴ τις αὐτοῦ τὴν τύχην περιελῶν ἐτέρῳ

περιδείη, οὐκ ἂν πολὺ τι καταδείης εἴη. ἐδόκει Κτησι- 52
φῶντι τὴν ὄψιν λαμπρὸς εἶναι, ἐμοὶ δ' οὐ χείρων Ἀρι-
στόδημος ὁ ὑποκριτής,“ ὅς παρῆν ἡμῖν καὶ συνεπρέ-
232 σβευε. „μνημονικόν τις αὐτόν φησιν εἶναι· καὶ γὰρ
ἕτεροι. συμπιεῖν δεινὸς ἦν· Φιλοκράτης ὁ μεθ' ἡμῶν
δεινότερος. λόγον τίς φησιν ἐμοὶ καταλιπεῖν ὑπὲρ Ἀμ-
φιπόλεως· ἀλλ' οὐτ' ἂν ὑμῖν ὁ ῥήτωρ οὗτος οὐτ' ἂν
ἐμοὶ λόγου μεταδόη. ταῦτα μὲν οὖν λῆρός ἐστιν,“ 53
ἔφη· „ἐγὼ δὲ ψήφισμα γράψω καὶ τῷ κήρυκι σπεύσα-
233 σθαι τῷ παρὰ Φιλίππου ἤκοντι καὶ τοῖς μέλλουσι παρ'
αὐτοῦ δεῦρο εἶναι πρέσβεις, καὶ τοὺς πρυτάνεις, ἐπει-
δὲν ἤκωσιν οἱ πρέσβεις, ἐκκλησίαν ἐπὶ δύο ἡμέρας ποι-
εῖν μὴ μόνον ὑπὲρ εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ περὶ συμμαχίας,
καὶ τοὺς πρέσβεις ἡμᾶς, εἰ δοκοῦμεν ἄξιοι εἶναι, ἐπαι-
νέσαι καὶ καλέσαι ἐπὶ δείπνου εἰς τὸ πρυτανεῖον εἰς
αὔριον.“ ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὰ ψηφίσματα, 54
234 ἵνα εἰδῆτε, ὧ ἄνδρες, καὶ τὴν ἀνωμαλίαν αὐτοῦ καὶ
τὸν φθόνον καὶ τὴν τῶν πραγμάτων μετὰ Φιλοκρά-
τους κοινωνίαν καὶ τὸ ἦθος, ὡς ἐπίβουλον καὶ ἄπιστον.
κάλει δέ μοι καὶ τοὺς συμπρέσβεις, καὶ τὰς μαρτυρίας
αὐτῶν ἀνάγνωθι καὶ τὰ ψηφίσματα τὰ τοῦ Δημοσθέν-
ους.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Οὐ τοίνυν μόνον ταῦτα ἔγραψεν, ἀλλὰ καὶ μετὰ 55
ταῦτα ἐν τῇ βουλῇ θέαν εἰς τὰ Διονύσια κατανεῖμαι
τοῖς πρέσβεσιν, ἐπειδὲν ἤκωσι, τοῖς Φιλίππου. λέγε
καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὴν τῶν συμπρέσβεων μαρτυ-
ρίαν, ἵν' εἰδῆτε, ὧ Ἀθηναῖοι, ὅτι Δημοσθένης οὐχ
ὑπὲρ τῆς πόλεως εἰπεῖν δύναται, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς συσσί-
τους καὶ ὁμοσπόνδους μελετᾷ.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

56 Τὴν μὲν τοίνυν κοινωνίαν τῶν περὶ τῆς εἰρήνης 235
πράξεων οὐκ ἐμὴν καὶ Φιλοκράτους, ἀλλὰ Δημοσθέ-
νους καὶ Φιλοκράτους εὐρίσκατε, καὶ τὰς πίστεις τῶν
εἰρημένων ἱκανὰς ὑμῖν οἶμαι παρεσχῆσθαι· τῶν μὲν
γὰρ ἀπηγγελεμένων ὑμεῖς ἐστε μοι μάρτυρες, τῶν δ' ἐν
Μακεδονίᾳ ῥηθέντων καὶ τῶν κατὰ τὴν πορείαν ἡμῖν
συμβάντων τοὺς συμπρέσβεις ὑμῖν μάρτυρας παρε-
σχόμεν. τῆς δὲ ὑπὸ Δημοσθένους ἀρτίως εἰρημένης
κατηγορίας ἠκούσατε καὶ μέμνησθε, ἧς τὴν ἀρχὴν 236
ἐποιήσατο ἀπὸ τῆς δημηγορίας, ἣν εἶπον ἐγὼ περὶ τῆς
57 εἰρήνης. πάντα δὲ ἐν τῷ μέρει τούτῳ τῆς κατηγορίας
ἔψευσμένος ἐπὶ τῷ καιρῷ τούτῳ δεινῶς ἐσχეტλίασε.
τοὺς γὰρ λόγους τούτους ἐναντίον φησὶ τῶν πρέσβε-
ων λέγεσθαι, οὓς ἐπεμψαν πρὸς ἡμᾶς οἱ Ἕλληνες με-
ταπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ δήμου, ἵνα κοινῆ καὶ πολεμοῦ- 237
εν, εἰ δέοι, Φιλίππῳ μετὰ Ἀθηναίων, καὶ τῆς εἰρήνης,
εἰ τοῦτο εἶναι δοκοίη συμφέρον, μετέχοιεν. σκέψασθε
δὴ πράγματος μεγάλου κλοπῆν καὶ δεινὴν ἀναισχυν-
58 τίαν ἀνθρώπου. τῶν γὰρ πρέσβεων, οὓς ἐξεπέμψατε
εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐτι τοῦ πολέμου πρὸς Φίλιππον ὑμῖν
ἐνεστηκότος, οἱ μὲν χρόνοι τῆς αἰρέσεως, ὅτε ἐξεπέμ-
φθησαν, καὶ τὰ τῶν πρεσβευσάντων ὀνόματα ἐν τοῖς 238
δημοσίοις ἀναγέγραπται γράμμασι, τὰ δὲ σώματα αὐ-
τῶν ἐστὶν οὐκ ἐν Μακεδονίᾳ, ἀλλ' Ἀθήνησι· ταῖς δὲ
ξενικαῖς πρεσβείαις ἡ βουλὴ τὰς εἰς τὸν δῆμον προσό-
δους προβουλεύει· οὗτος δὲ φησὶν ἐφεστάναι τὰς ἀπὸ
59 τῶν Ἑλλήνων πρεσβείας. παρελθὼν τοίνυν, Δημο-
σθενες, ἐπὶ τὸ βῆμα τοῦτο ἐν τῷ ἐμῷ λόγῳ εἶπε πό-
λεως ἤστινος βούλει Ἑλληνίδος τοῦνομα, ἐξ ἧς ἀφι-
χθαι τότε φῆς τοὺς πρέσβεις· καὶ τὰ προβουλεύματα 239
αὐτῶν ἐκ τοῦ βουλευτηρίου δὸς ἀναγνώσθαι, καὶ τοὺς

Ἀθηναίων κάλει πρέσβεις, οὓς ἐξέπεμψαν ἐπὶ τὰς πό-
λεις, μάρτυρας. κἂν παρεῖναι καὶ μὴ ἀποδημεῖν, ὅτε
ἢ πόλις τὴν εἰρήνην ἐποιεῖτο, μαρτυρήσωσιν, ἢ τὰς
πρὸς τὴν βουλήν αὐτῶν προσόδους καὶ τὰ ψηφίσματα
240 ἂν παράσχη ἐν ᾧ σὺ φῆς ὄντα χρόνω, καταβαίνω καὶ
θανάτου τιμῶμαι.

Ἀνάγνωθι δὴ καὶ τὸ τῶν συμμάχων δόγμα, τί λέ- 60
γει, ἐν ᾧ διαρρήδην γέγραπται, ἐπειδὴ βουλευέται ὁ
δῆμος ὁ Ἀθηναίων ὑπὲρ εἰρήνης πρὸς Φίλιππον, οἱ δὲ
πρέσβεις οὐπω πάρευσιν, οὓς ἐξέπεμψεν ὁ δῆμος εἰς τὴν
Ἑλλάδα παρακαλῶν τὰς πόλεις ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας
τῶν Ἑλλήνων, δεδόχθαι τοῖς συμμάχοις, ἐπειδὴν ἐπι-
δημήσωσιν οἱ πρέσβεις καὶ τὰς πρεσβείας ἀπαγγείλω-
σιν Ἀθηναίοις καὶ τοῖς συμμάχοις, προγράψαι τοὺς
πρυτάνεις ἐκκλησίας δύο κατὰ τὸν νόμον, ἐν δὲ ταύταις
βουλευσασθαι περὶ τῆς εἰρήνης Ἀθηναίους· ὅ τι
δ' ἂν βουλευσῆται ὁ δῆμος, τοῦτ' εἶναι κοινὸν δόγμα
241 τῶν συμμάχων. ἀνάγνωθι δὴ μοι τὸ τῶν συνέδρων
δόγμα.

ΔΟΓΜΑ ΣΥΝΕΔΡΩΝ.

Παρανάγνωθι δὴ μοι καὶ τὸ τοῦ Δημοσθένους 61
ψήφισμα, ἐν ᾧ κελεύει τοὺς πρυτάνεις μετὰ τὰ Διο-
νύσια τὰ ἐν ἄστει καὶ τὴν ἐν Διονύσου ἐκκλησίαν προ-
γράψαι δύο ἐκκλησίας, τὴν μὲν τῇ ὀγδόῃ ἐπὶ δέκα, τὴν
δὲ τῇ ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα, ὀρίζων τὸν χρόνον καὶ προῦφαι-
ρῶν τὰς ἐκκλησίας πρὶν ἐπιδημῆσαι τοὺς ἀπὸ τῶν Ἑλ-
λήνων πρέσβεις. καὶ τὸ μὲν τῶν συμμάχων δόγμα κε-
λεύει, ᾧ συνειπεῖν καὶ ἐγὼ ὁμολογῶ, ὑπὲρ τῆς εἰρήνης
μόνον ὑμᾶς βουλευσασθαι, Δημοσθένους δὲ καὶ περὶ
συμμαχίας κελεύει. λέγε δὲ αὐτοῖς τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Τῶν μὲν ψηφισμάτων ἀμφοτέρων ἠκούσατε, ᾧ 62

Ἀθηναῖοι, ὑφ' ὧν ἐξελέγχεται Δημοσθένους τὰς ἀποδη-
μούσας πρεσβείας ἐπιδημεῖν φάσκων, καὶ βουλομένων
ὑμῶν ἀκροάσασθαι τὸ τῶν συμμάχων ἄκυρον πεποιη-
κὼς δόγμα. οἱ μὲν γὰρ ἀπεφώνησαν ἀναμεῖναι τὴν πόλιν 242
τὰς Ἑλληνικὰς πρεσβείας, Δημοσθένους δὲ οὐ λόγῳ μό-
νον κεκόλυκε περιμεῖναι, ὁ πάντων αἰσχίστα καὶ τάχι-
στα μετατιθέμενος, ἀλλ' ἔργῳ καὶ ψηφίσματι, προστά-
ξας ἤδη βεβουλευσθαι.

63 Εἰρήκε δὲ, ὡς ἐν τῇ προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν δη-
μηγορήσαντος Φιλοκράτους ὕστερον ἀναβὰς ἐγὼ κα-
τεμεμψάμην ἢν εἰσηγεῖτο ἐκεῖνος εἰρήνην, αἰσχρὰν καὶ
τῆς πόλεως ἀναξίαν εἶναι φάσκων, τῇ δ' ὕστεραία πάλ-
ιν [ἡμέρα] ὡς συναγορευόμενι τῷ Φιλοκράτει, καὶ τὴν
ἐκκλησίαν εὐημερήσας ῥόχνην φέρων, πείδων ὑμᾶς
μὴ προσέχειν τοῖς τὰς μάχας καὶ τὰ τῶν προγόνων λέ-
64 γουσι τρόπαια, μηδὲ τοῖς Ἑλλησι βοηθεῖν. ὅτι δ' οὐ
ψευδῆ μόνον κατηγοροῦν, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατα γενέ- 243
σθαι, μίαν μὲν αὐτὸς καθ' αὐτοῦ Δημοσθένους μαρτυ-
ρίαν μαρτυρήσει, ἑτέραν δὲ πάντες Ἀθηναῖοι καὶ ὑμεῖς
ἀναμνησκόμενοι, τρίτην δὲ ἢ τῆς αἰτίας ἀπιθανότης,
τετάρτην δὲ ἀνὴρ ἀξιόλογος, εἰς τῶν πολιτενομένων,
Ἀμύντωρ, ᾧ τὸ ψήφισμα ἐπεδείξατο Δημοσθένους καὶ
65 ἀλλὰ ταῦτόν γεγραφῶς Φιλοκράτει. καὶ μοι λαβὲ τὸ
ψήφισμα καὶ ἀνάγνωθι τὸ Δημοσθένους, ἐν ᾧ φαίνε-
ται γεγραφῶς τῇ μὲν προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν συμ-
βουλεύειν τὸν βουλούμενον, τῇ δ' ὕστερα τοὺς προέ-
δρους ἐπιψηφίζειν τὰς γνώμας, λόγον δὲ μὴ προτιθέ-
ναι, ἐν ᾧ μέ φησιν αὐτὸς Φιλοκράτει συνειπεῖν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

66 Οὐκοῦν τὰ μὲν ψηφίσματα, ὡς ἐξ ἀρχῆς ἐγράφη,
μένει, οἱ δὲ τῶν συκοφαντῶν λόγοι πρὸς τοὺς ἐφ' ἡμέ-

ραν καιρούς λέγονται. ποιεί δέ μου τήν δημηγορίαν ὁ
 244 μὲν κατήγορος διαιρετήν, τὸ ψήφισμα δὲ καὶ τάληθές
 μίαν· λόγων γὰρ μὴ προτεθέντων εἰς τὴν ὑστέραν ἐκ-
 κλησίαν, τῶν δὲ προέδρων κωλύοντων οὐκ ἐνῆν εἰ-
 πεῖν. τί δὲ καὶ βουλόμενος, εἶπερ ταῦτ' Ἀφλοκράτει
 προειλόμην, κατηγόρου μὲν πρὸς τοὺς αὐτοὺς ἀκροα-
 τὰς τῆ προτεραία, μίαν δὲ νύκτα διαλιπὼν συνηγό-
 ρουν; πότῃ ὡς αὐτὸς εὐδοξήσων ἢ ὡς ἐκείνου ὠφε-
 λήσων; ἀλλ' οὐκ ἐνῆν ἀμφοτέρω ἐξενέγκασθαι, ἀλλ'
 ὑπὸ πάντων μὲν μισεῖσθαι, περαίνειν δὲ μηδέν.

Κάλει δέ μοι καὶ Ἀμύντορα τὸν Ἐρχιά, καὶ τὴν 67
 μαρτυρίαν ἀνάγνωθι. ὃν δὲ τρόπον γέγραπται, προ-
 διελθεῖν ὑμῖν βούλομαι. μαρτυρεῖ Ἀμύντωρ Αἰσχίνῃ,
 ὅτε ἐβουλευέτο ὁ δῆμος περὶ τῆς συμμαχίας τῆς πρὸς
 Φίλιππον κατὰ τὸ Δημοσθένους ψήφισμα ἐν τῇ ὑστέ-
 ρα τῶν δυοῖν ἐκκλησιῶν, ὅτε οὐκ ἐξῆν δημηγορεῖν, ἀλ-
 245 λά τὰ περὶ τῆς εἰρήνης καὶ συμμαχίας ψήφισματα ἐπε-
 ψηφίζετο, ἐν ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Δημοσθένην ἐπιδείξα- 68
 σθαι παρακαθήμενον ψήφισμα γεγραμμένον ἑαυτῷ,
 ἐφ' ᾧ ἐπεγέγραπτο τὸ Δημοσθένους ὄνομα, καὶ ἀνα-
 κοινοῦσθαι αὐτὸν αὐτῷ, εἰ δᾷ ἐπιψηφίσει τοῖς προέ-
 246 δροις, καὶ εἶναι, ἐφ' οἷς τὴν εἰρήνην καὶ τὴν συμμαχίαν
 ἔγραψε ποιεῖσθαι, ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς, ἐφ' οἷσπερ καὶ Φι-
 λοκράτης ἐγεγράφει. κάλει δέ μοι Ἀμύντορα τὸν Ἐρ-
 χιά, καὶ ἐκκλήτενε, εἴαν μὴ θέλῃ δευρὶ παρεῖναι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Τῆς μὲν μαρτυρίας ἀκηκόατε, ὧ ἄνδρες· σκοπεῖ- 69
 τε δὴ, πότῃ ὑμῖν δοκεῖ Δημοσθένους ἐμοῦ κατηγορη-
 κέναι ἢ τούναντιον αὐτὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ἐμῷ ὀνόματι.
 ἐπειδὴ δὲ καὶ τὴν δημηγορίαν μου διαβάλλει καὶ τοὺς
 εἰρημένους λόγους ἐπὶ τὰ χεῖρω διεξέρχεται, οὗτ' ἂν
 247 ἀποδραίην οὗτ' ἂν τῶν τότε εἰρημένων οὐδὲν ἀρησαί-

μην, οὗτ' αἰσχύνομαι ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ φιλοτιμοῦ-
 70 μαι. βούλομαι δ' ὑμᾶς καὶ τοὺς καιροὺς ὑπομνήσαι,
 ἐν οἷς ἐβουλευέσθε. τὴν μὲν γὰρ ἀρχὴν ἐποιήσαμεθα
 τοῦ πολέμου ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως, συνέβαινε δ' ἡμῶν
 τὸν στρατηγὸν ἐν τῷ πολέμῳ ἐβδομήκοντα μὲν καὶ
 πέντε πόλεις συμμαχίδας ἀποβεβλημέναι, ἃς ἐκτήσατο
 Τιμόθεος ὁ Κόνωνος καὶ κατέστησεν εἰς τὸ συνέδριον·
 προήρημαι γὰρ παρρησιάσασθαι καὶ ἐλευθέρως ἅμα
 καὶ τάληθῆ εἰπὼν σώζεσθαι· εἴαν δὲ ἄλλως πως γι-
 γνώσκητε, καταχρήσασθέ μοι· οὐ γὰρ ἂν ὑποστειλαί-
 71 μην· ἑκατὸν δὲ καὶ πενήκοντα τριήρεις λαβόντα ἐκ
 τῶν νεωρίων μὴ κατακεκομμέναι, καὶ ταῦτα ὑμῖν ἐν 248
 τοῖς ἀγῶσιν αἰετοῖς Χάρητος οἱ κατήγοροι δεικνύουσι,
 χίλια δὲ καὶ πεντακόσια τάλαντα οὐκ εἰς στρατιώτας, 249
 ἀλλ' εἰς ἡγεμόνων ἀλαζονείας ἀνηλωκέναι, Δημόφρον
 τε καὶ Δημόπυρον καὶ Πολυφόντην, δραπέτας ἀνθρώ- 250
 πους, ἐκ τῆς Ἑλλάδος συνειλεγμένους, καὶ χωρὶς εἰς
 τοὺς περὶ τὸ βῆμα καὶ τὴν ἐκκλησίαν μισθοφόρους, οἱ
 τοὺς μὲν τάλαιπώρους νησιώτας καθ' ἕνα ἑκάστον ἐνιαυ-
 τὸν ἐξήκοντα τάλαντα εἰσέπραττον σύνταξιν, κατῆ-
 72 γον δὲ τὰ πλοῖα καὶ τοὺς Ἑλληνας ἐκ τῆς κοινῆς θα-
 λάττης. ἀντὶ δὲ ἀξιώματος καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγε-
 251 μονίας ἢ πόλις ἡμῶν Μυοννήσου καὶ τῆς τῶν ληστῶν
 δόξης ἀνεπίμπλατο· Φίλιππος δὲ ὀρμηθεὶς ἐκ Μακε-
 δονίας οὐκέθ' ὑπὲρ Ἀμφιπόλεως πρὸς ἡμᾶς ἡγωνίζετο,
 ἀλλ' ἤδη περὶ Λήμνου καὶ Ἰμβρου καὶ Σκύρου, τῶν
 ἡμετέρων κτημάτων· ἐξέλιπον δὲ Χερρόνησον ἡμῶν
 οἱ πολῖται, τὴν οὖσαν ὠμολογημένως Ἀθηναίων· πλεί-
 οους δὲ ἐκκλησίας συγκλήτους ἠναγκάσεσθε ἐκκλησιά-
 73 ζειν μετὰ φόβου καὶ θορύβου ἢ τὰς τεταγμένας ἐκ τῶν
 νόμων· οὕτω δ' ἦν σφαλερὰ καὶ ἐπικίνδυνα τὰ πράγ-
 ματα, ὥστε ἠναγκάσθη γράψαι ψήφισμα Κηφισο-

φῶν ὁ Παιανιεύς, εἰς τῶν φίλων καὶ ἐταίρων τῶν Χά-
 252 ρητος, ἐκπλεῖν τὴν ταχίστην Ἀντίοχον τὸν ἐπὶ τῶν
 ὑπηρετικῶν καὶ ζητεῖν τὸν στρατηγὸν τὸν ἐπὶ τῇ δυνά-
 μει τεταγμένον, καὶ ἐντύχη που, φράζειν, ὅτι θαυμάζει
 ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων, εἰ Φίλιππος μὲν ἐπὶ Χερρόνη-
 σον τὴν Ἀθηναίων πορεύεται, Ἀθηναῖοι δὲ οὐδὲ τὸν
 στρατηγὸν ἴσασιν οὐδὲ τὴν δύναμιν, ἣν ἐξέπεμψαν,
 ὅπου ἔστιν. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τοῦ ψηφί-
 σματος καὶ ἀναμνήσθητε τοῦ πολέμου, καὶ τὴν εἰρή-
 νην τοῦς τῶν πολέμων ἡγεμόνας, ἀλλὰ μὴ τοῦς πρέ-
 σβεις ἀπαιτεῖτε.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Οἱ μὲν καιροὶ τῆς πόλεως τοιοῦτοι ἦσαν, ἐν οἷς οἱ 74
 περὶ τῆς εἰρήνης ἐγένοντο λόγοι· ἀνιστάμενοι δὲ οἱ
 253 συντεταγμένοι ῥήτορες περὶ μὲν τῆς σωτηρίας τῆς πό-
 λεως οὐδὲν ἐνεχείρουν λέγειν, ἀποβλέπειν δὲ εἰς τὰ
 προπύλαια τῆς ἀκροπόλεως ἐκέλευον ἡμᾶς καὶ τῆς ἐν
 Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Πέρσῃν ναυμαχίας μεμνησθαι καὶ
 τῶν τάφων τῶν προγόνων καὶ τῶν τροπαίων. ἐγὼ δὲ 75
 ἀπάντων μὲν τούτων ἔφην δεῖν μεμνησθαι, μιμῆσθαι
 μέντοι τὰς τῶν προγόνων εὐβουλίας, τὰ δὲ ἀμαρτήμα-
 τα αὐτῶν καὶ τὴν ἀκαιρον φιλονεικίαν φυλάττεσθαι,
 τὴν μὲν ἐν Πλαταιαῖς πρὸς τοὺς Πέρσας πεζομαχίαν
 καὶ τοὺς ἀγῶνας τοὺς περὶ Σαλαμῖνα καὶ τὴν ἐν Μα-
 254 ραθῶνι μάχην καὶ τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίαν καὶ
 τὴν Τολμίδου ζηλοῦν στρατηγίαν κελεύων, ὅς χιλίους
 ἐπιλέκτους ἔχων Ἀθηναίων διὰ μέσης Πελοποννήσου
 πολεμίας οὐσης ἀδεῶς διεξῆει, τὴν δ' εἰς Σικελίαν 76
 στρατείαν φυλάττεσθαι, ἣν ἐξέπεμψαν Λεοντίνοις
 βοηθήσοντες τῶν πολεμίων ἐμβεβληκότων εἰς τὴν χώ-
 ραν ἡμῶν καὶ Δεκελείας ἐπιτετειχισμένης, καὶ τὴν τε-
 λευταίαν ἀβουλίαν φυλάξασθαι, ὅθ' ἠττημένοι τῷ

πολέμῳ, προκαλουμένων αὐτοὺς Λακεδαιμονίων εἰ-
 ρήνην ἄγειν ἔχοντας πρὸς τῇ Ἀττικῇ Δῆμον καὶ Ἰμ-
 βρον καὶ Σκυῖρον καὶ δημοκρατούμενους κατὰ τοὺς νό-
 μους, τούτων μὲν οὐδὲν ἠθέλον ποιεῖν, πολεμεῖν δὲ
 προηροῦντο οὐ δυνάμενοι, Κλεοφῶν δὲ ὁ λυροποιὸς,
 ὃν πολλοὶ δεδεμένον ἐν πέδαις ἐμνημόνεον, παρεγ-
 γραφείς αἰσχροῦς πολίτης καὶ διεφθαρκῶς νομῆ χρη- 255
 μάτων τὸν δῆμον, ἀποκόψειν ἠπέλλει μαχαίρᾳ τὸν τρά-
 χηλον, εἰ τις τῆς εἰρήνης μνησθῆσεται· τελευτῶντες
 δὲ εἰς τοῦτο τὴν πόλιν προήγαγον, ὥστε ἀγαπητῶς τὴν
 εἰρήνην ποιήσασθαι ἀποστάντας πάντων καὶ τὰ τείχη
 καθελόντας καὶ παραδεξαμένους φρουρὰν καὶ Λακε-
 δαιμονίων ἀροστήν καὶ τῆς δημοκρατίας τοῖς τριά-
 κοντα ἀφεμένους, οἱ χιλίους καὶ πεντακοσίους ἀκρίτους
 τῶν πολιτῶν ἀπέκτειναν. τὴν μὲν τοιαύτην ἀβουλίαν
 ὁμολογῶ παραγγέλλειν φυλάττεσθαι, τὰ δ' ὀλίγω πρό-
 τερον εἰρημένα μιμῆσθαι. οὐ γὰρ παρὰ τῶν ἄλλο-
 τρίων, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πάντων οἰκειοτάτου ταῦτα ἐπυν-
 18 θανόμην. Ἀτρόμητος γὰρ ὁ πατὴρ ὁ ἡμέτερος, ὃν σὺ
 λαιδορεῖς οὐτ' εἰδῶς οὐτ' ἐπιδῶν τῆς ἑαυτοῦ ἡλικίας 256
 ὅστις ἦν, καὶ ταῦτα, ὧ Δημόσθενες, ἐκ τῶν νομάδων
 Σκυθῶν τὸ πρὸς μητρὸς γένος ὦν, ἔφυγε μὲν ἐπὶ τῶν
 τριάκοντα, συγκατήγαγε δὲ τὸν δῆμον· καὶ ὁ τῆς
 μητρὸς τῆς ἡμετέρας ἀδελφὸς, θεῖος δὲ ἡμέτερος,
 Κλεόβουλος ὁ Γλαύκου τοῦ Ἀχαρνέως υἱὸς μετὰ
 Δημινέτου τοῦ Βουζύγου συγκατεναυμάχησε Χίλω-
 να τὸν Λακεδαιμονίων ναύαρχον· ὥστε οἰκεῖά μοι
 καὶ συνήθη τὰ τῆς πόλεως ἀτυχήματα εἶναι τοῖς ὡσὶν 257
 ἀκούειν.

19 Ἐπιτιμᾶς δέ μοι καὶ τὴν ἐν τοῖς μυρίοις ἐν Ἀρκα-
 δία δημηγορίαν καὶ πρεσβείαν, καὶ μεταβεβλήσθαι με
 φῆς αὐτὸς ὦν ἀνδραποδάδης καὶ μόνον οὐκ ἐστιγμέ-

ρος αὐτόμολος. ἐγὼ δ' ἐν μὲν τῷ πολέμῳ συνίστην, καθ' ὅσον ἦν δυνατὸς, Ἀρκάδας καὶ τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἐπὶ Φίλιππον· οὐδενὸς δ' ἀνθρώπων ἐπικου-
 258 ροῦντος τῇ πόλει, ἀλλὰ τῶν μὲν περιορῶντων, ὃ τι συμβήσεται, τῶν δὲ συνεπιστρατευόντων, τῶν δ' ἐν τῇ πόλει ῥητόρων χορηγὸν ταῖς καθ' ἡμέραν δαπάναις τὸν πόλεμον ποιουμένων, ὁμολογῶ συμβουλευσαί τῷ δήμῳ διαλύσασθαι πρὸς Φίλιππον καὶ τὴν εἰρήνην συνθέσθαι, ἣν σὺ νομίζεις νῦν αἰσχρὰν οὐδὲ πώποθ' ἀψάμενος ὄπλων, ἐγὼ δὲ ταύτην εἶναι φημι πολλῷ καλλίω τοῦ πολέμου. χρῆ δὲ, ὡς Ἀθηναῖοι, τοὺς μὲν 80 πρέσβεις θεωρεῖν πρὸς τὸν καιρὸν, καθ' ὃν ἐπρέσβευον, τοὺς δὲ στρατηγούς πρὸς τὰς δυνάμεις, ὧν ἡγοῦντο. καὶ γὰρ τὰς εἰκόνας ἴστατε καὶ τὰς προεδρίας καὶ τοὺς στεφάνους καὶ τὰς ἐν πρυτανείῳ σιτήσεις δίδοτε οὐ τοῖς τὴν εἰρήνην ἀπαγγείλασιν, ἀλλὰ τοῖς τὴν μάχην νικήσασιν. εἰ δ' ἔσονται τῶν πολέμων αἱ μὲν εὐθυναὶ τῶν πρέσβεων, αἱ δὲ δωρεαὶ τῶν στρατηγῶν, ἀσπόνδους καὶ ἀκηρύκτους τοὺς πολέμους ποιήσετε· οὐδεὶς γὰρ ἐθελήσει πρεσβεύειν.

Περὶ δὲ Κερσοβλέπτου καὶ Φωκέων καὶ τῶν ἄλλων, ἃ πρὸς τούτοις διαβέβλημαι, ὑπόλοιπον εἰπεῖν. ἐγὼ γὰρ, ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ ἐν τῇ προτέρᾳ καὶ ἐν τῇ ὑστέρᾳ πρεσβείᾳ, ἃ μὲν εἶδον, ὡς εἶδον, ὑμῖν ἀπήγγελλον, ἃ δ' ἤκουον, ὡς ἤκουσα. τίνα οὖν ἦν ἐκάτερα τούτων, ἃ τε εἶδον ἃ τε ἤκουσα περὶ Κερσοβλέπτου; εἶδον μὲν ἐγὼ καὶ οἱ συμπρέσβεις ἅπαντες ὁμηρεύοντα τὸν υἱὸν τὸν Κερσοβλέπτου παρὰ Φιλίππῳ· καὶ ἔτι καὶ νῦν τοῦθ' οὕτως ἔχει. συνέβαινε δ', ὅτε τὴν προ-
 259 82 τέραν ἐπρεσβεύομεν πρεσβείαν, ἐμοὶ μὲν μετὰ τῶν συμπρέσβεων ἀπιέναι δεῦρο, Φιλίππῳ δ' ἐπὶ Θράκην ἐξιέναι, πρὸς δ' ἡμᾶς ὁμολογηκέναι, ἕως ἂν ὑμεῖς περὶ

τῆς εἰρήνης βουλευθήσθε, μὴ ἐπιβήσεσθαι μεθ' ὄπλων Χερρονήσου. ἐν ἐκείνῃ μὲν οὖν τῇ ἡμέρᾳ, ἣ ὑμεῖς ἐψηφίσασθε τὴν εἰρήνην, οὐδεμία μυνεία ἐγένετο περὶ Κερσοβλέπτου· ἤδη δὲ ἡμῶν κεχειροτονημένων ἐπὶ τοὺς ὄρκους, οὐπω δὲ ἀπηρκότων ἐπὶ τὴν ὑστέραν πρεσβείαν, ἐκκλησία γίγνεται, ἐν ἣ Ἀημοσθένης ὁ νυνὶ
 83 κατηγορῶν ἐμοῦ λαγχάνει προεδρεύειν. ἐν δὲ ταύτῃ τῇ ἐκκλησίᾳ Κριτόβουλος ὁ Λαμψακηνὸς εἶπε παρελθὼν, ὅτι πέμψειε μὲν αὐτὸν Κερσοβλέπτης, ἀξιοίη δὲ ἀποδοῦναι τοὺς ὄρκους τοῖς Φιλίππῳ πρέσβεσιν καὶ συναναγραφῆναι Κερσοβλέπτην ἐν τοῖς ὑμετέροις συμμάχοις. ῥηθέντων δὲ τῶν λόγων τούτων Ἀλεξίμαχος 260 ὁ Πήληξ δίδωσιν ἀναγνώσθαι ψήφισμα τοῖς προέδροις, ἐν ᾧ ἐγγράπτο ἀποδοῦναι τοὺς ὄρκους Φιλίππῳ μετὰ τῶν ἄλλων συμμάχων τὸν ἤκοντα παρὰ Κερσοβλέ-
 84 πτου. ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ψηφίσματος, καὶ ταῦτα οἶμαι πάντα ὑμᾶς μνημονεύειν, ἀναστὰς ἐκ τῶν προέδρων Ἀημοσθένης οὐκ ἔφη τὸ ψηφισμα ἐπιψηφιεῖν, οὐδὲ λύσειν τὴν πρὸς Φίλιππον εἰρήνην, οὐδὲ γινώ-
 261 σκειν τῶν συμμάχων τοὺς συνεφαπτομένους ὥσπερ ἐν τοῖς σπένδουσι τῶν ἱερῶν· ἀποδοθῆναι γὰρ περὶ τού-
 262 των ἑτέραν ἐκκλησίαν. βοῶντων δὲ ὑμῶν καὶ τοὺς προέδρους ἐπὶ τὸ βῆμα καλούντων, οὕτως ἄκοντος αὐτοῦ τὸ ψηφισμα ἐπεψηφίσθη. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, κά-
 85 λει μοι τὸν γράψαντα τὸ ψηφισμα Ἀλεξίμαχον καὶ τοὺς συμπροέδρους Ἀημοσθένους, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀνάγνωθι.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ὁ μὲν τοίνυν ἐπιδακρύσας ἀρτίως ἐνταυθὶ Ἀημοσθένης μνησθεὶς Κερσοβλέπτου φαίνεται τῆς συμμαχίας ἐκκλήων αὐτόν. ὡς δ' ἡ παρούσα ἐκκλησία διελύθη, ἐξώρκιζον τοὺς συμμάχους οἱ τοῦ Φιλίππου

263 πρέσβεις ἐν τῷ στρατηγίῳ τῷ ὑμετέρῳ. τετόλμηκε δὲ 85
πρὸς ὑμᾶς εἰπεῖν ὁ κατήγορος, ὡς ἀπὸ τῶν ἱερῶν ἐγὼ
Κριτόβουλον ἀπήλασα τὸν πρεσβευτὴν τὸν παρὰ Κερ-
σοβλέπτου, παρόντων μὲν τῶν συμμάχων, ἐψηφισμέ-
νου δὲ τοῦ δήμου, παρακαθημένων δὲ τῶν στρατη-
γῶν, πόθεν τοσαύτην ῥώμην λαβὼν; ἢ πῶς ἂν τὸ
πρᾶγμα ἐσιγήθῃ; εἰ δ' ἄρα ἐγὼ ἐτόλμων τοῦτο ποιεῖν,
ἐπέτρεψας ἂν, ὡς Δημόσθενες, καὶ οὐκ ἐνέπλησας βοῆς
καὶ κραυγῆς τὴν ἀγορὰν, ὁρῶν με, ὡς ἔφης ἀρτίως,
ᾠθοῦντα ἀπὸ τῶν ἱερῶν τὸν πρεσβευτὴν; καλείτω δέ
μοι τοὺς στρατηγοὺς ὁ κῆρυξ καὶ τοὺς συνέδρους τῶν
συμμάχων, καὶ τὰς μαρτυρίας αὐτῶν ἀκούσατε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Οὐκ οὖν δεινὸν, ὡς Ἀθηναῖοι, εἰ τις κατ' ἀνδρὸς 87
264 πολίτου, οὐχ ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑμετέρου, τοῦτο γὰρ προσ-
διορθοῦμαι, τολμᾷ τηλικαῦτα καταψεύδεσθαι, κινδυ-
νεύοντος ὑπὲρ τοῦ σώματος; ἢ πῶς οὐκ εἰκότως οἱ
πατέρες ἡμῶν ἐν ταῖς φονικαῖς δίκαις ἐπὶ Παλλαδίῳ
κατέδειξαν τέμνοντας τὰ τόμια τοὺς νικῶντας τῇ ψή-
265 φῳ ἐξορκίζεσθαι, καὶ τοῦτο ὑμῖν πάτριόν ἐστιν ἔτι καὶ
νῦν, τάληθ' ἢ καὶ τὰ δίκαια ψηφίζεσθαι τῶν δικαστῶν
ὅσοι τὴν ψῆφον ἤνεγκαν αὐτῷ, καὶ ψεῦδος μὴδὲν εἰρη-
κέναι, εἰ δὲ μὴ, ἐξώλη αὐτὸν εἶναι ἐπαρᾶσθαι καὶ τὴν
οἰκίαν τὴν αὐτοῦ, τοῖς δὲ δικασταῖς εὐχεσθαι πολλὰ
καὶ ἀγαθὰ εἶναι; καὶ μάλα ὀρθῶς καὶ πολιτικῶς, ὡς
Ἀθηναῖοι· εἰ γὰρ μὴδεις ἂν ὑμῶν ἑαυτὸν ἀναπλήσαι 88
φόνου δικαίου βούλοιο, ἢ πον ἀδίκου γε φυλάξαιτ' ἂν
τὴν ψυχὴν ἢ τὴν οὐσίαν ἢ τὴν ἐπιτιμίαν τινὸς ἀφελό-
μενος, ἐξ ὧν αὐτοὺς ἀνηγήμασι τινες, οἱ δὲ καὶ δημο-
σία ἐτελεύτησαν. ἄρ' οὖν, ὡς Ἀθηναῖοι, δοίητ' ἂν μοι
266 συγγνώμην, εἰ κίναιδον αὐτὸν προσειπῶν καὶ μὴ κα-
θαρεύοντα τῷ σώματι, μὴδ' ὄθεν τὴν φωνὴν ἀφίησιν,

ἐπειτα τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ κατηγορήματος τοῦ περὶ
Κερσοβλέπτου ἐπ' αὐτοφώρῳ δείξαιμι ψεῦδος ὄν;

Κάλλιστον γὰρ, οἶμαι, πρᾶγμα καὶ χρησιμώτατον
τοῖς διαβαλλομένοις παρ' ὑμῖν γίννεται· καὶ γὰρ τοὺς
χρόνους καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς ἐπιψηφίσαντας ἐν
τοῖς δημοσίοις γράμμασι τὸν ἅπαντα χρόνον φυλάτ- 267
τετε. εἰρηκε δὲ οὕτω πρὸς ὑμᾶς παρὰ τοῦτο διαφθα-
ρῆναι τὰ Κερσοβλέπτου πράγματα, ὅτι τῆς πρεσβείας
ἂν ἡγεμῶν ἐγὼ καὶ κατευημερηκῶς παρ' ὑμῖν, αὐτοῦ
κελεύοντος εἰς Θράκην ἡμᾶς λέναι Κερσοβλέπτου πο-
λιορκουμένου καὶ διαμαρτύρασθαι Φιλίππῳ ταῦτα μὴ
ποιεῖν, οὐκ ἠθέλησα, ἀλλ' ἐκαθήμην ἐν Ὁρεῶ, καὶ οἱ
268 συμπρέσβεις, προξενίας κατασκευαζόμενοι. ἀκούσατε
δὴ τῆς Χάρητος ἐπιστολῆς, ἣν ἐπέστειλε τότε τῷ δή-
μῳ, ὅτι Κερσοβλέπτης ἀπολώλεκε τὴν ἀρχὴν καὶ Ἴερὸν 268
ὄρος κατείληφε Φίλιππος ἐλαφροβλιῶνος μηνὸς ἕκτη
φθίνοντος· Δημοσθένης δ' ἐν τῷ δήμῳ προήδρευε
τούτου τοῦ μηνὸς, εἰς ὧν τῶν πρέσβεων, ἐβδόμη φθί-
νοντος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

269 Οὐ μόνον τοίνυν διετρίψαμεν τὰς λοιπὰς ἡμέρας
τοῦ μηνὸς, ἀλλὰ μουνυχιῶνος ἐξωρμήσαμεν. καὶ τού-
του τὴν βουλὴν μάρτυρα ὑμῖν παρεξομαι· ἔστι γὰρ
αὐτῆς ψήφισμα, ὃ κελεύει ἀπιέναι τοὺς πρέσβεις ἐπὶ
τοὺς ὄρκους. καὶ μοι λέγε τὸ τῆς βουλῆς ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Προσανάγνωθι δὴ καὶ τὸν χρόνον, ὅστις ἦν.

ΧΡΟΝΟΣ.

270 Ἀκούετε, ὅτι μουνυχιῶνος ἐψηφίσθη τρίτη ἰστα-
μένου. ὁ δὲ Κερσοβλέπτης πόσαις πρότερον ἡμέραις 269
ἀπώλεσε τὴν ἀρχὴν πρὶν ἐμὲ ἀπιέναι; ὡς φησι Χάρης

ὁ στρατηγὸς καὶ ἡ ἐπιστολή, τοῦ προτέρου μηνὸς, εἶπερ
 ἐλαφροβλιῶν ἐστὶ μουνυχιῶνος πρότερος. ἐδυνάμην
 οὖν ἐγὼ σῶσαι Κερσοβλέπτην, ὃς πρὶν ἐμὲ ἐξορμᾶν οὐ-
 κοθεν ἀπωλώλει; ἔπειτα οἴεσθ' ἐτι τοῦτον ἀληθὲς εἰ-
 ρηκέναι ἢ περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ πραχθέντων ἢ περὶ
 τῶν ἐν Θετταλίᾳ, ὃς τοῦ βουλευτηρίου καὶ τῶν δημο-
 σίων γραμμάτων καὶ τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἐκκλησιῶν
 καταψεύδεται; καὶ τὸν Κερσοβλέπτην Ἀθήνησι μὲν 93
 ἐκσπονδον ἐποίεις πρόεδρος ὢν, ἐν Ὁρεῶ δ' ἤλέεις;
 καὶ νῦν μὲν δωροδοκίας κατηγορεῖς, πρότερον δ' ὑπέ-
 270 μεινας τὴν ἐπιβολὴν τῆς βουλῆς τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου
 οὐκ ἐπεξιὼν τῇ τοῦ τραύματος γραφῇ, ἣν ἐγράψω Δη-
 μομέλῃν τὸν Παιανιᾶ ἀνεψιὸν ὄντα, ἐπιτεμῶν τὴν
 σκευὴν κεφαλῆν; καὶ σεμνολογεῖς ὡς οὐκ εἰδόσι
 τούτοις, ὅτι Δημοσθένους υἱὸς εἶ νόθος τοῦ μαχαιρο-
 ποιοῦ;

Ἐπεχείρησας δ' εἰπεῖν, ὡς καὶ τὴν ἐπὶ τοὺς Ἀμφι- 94
 κτύονας πρεσβείαν ἐξομοσάμενος παρεπρέσβευσα, καὶ
 ψήφισμα τὸ μὲν ἀνέγνωσ, τὸ δὲ ὑπερέβησ. ἐγὼ δ' αἰ-
 271 ρεθὲς πρεσβευτῆς ἐπὶ τοὺς Ἀμφικτύονας, ἀρρωστῶν
 δ' ἔχων καὶ μετὰ πολλῆς προθυμίας ἀπαγγέλλων ἀφ'
 ἧς ἤκου πρεσβείας πρὸς ὑμᾶς, τὴν μὲν πρεσβείαν οὐκ
 ἐξομοσάμην, ἀλλ' ὑπεσχόμην πρεσβεύσειν, ἐὰν ᾧ δυ-
 νατὸς, πρὸς δὲ τὴν βουλήν ἀπιόντων τῶν συμπρέσβε-
 ων τὸν ἀδελφὸν τὸν ἑμαυτοῦ καὶ τὸν ἀδελφιδοῦν καὶ
 τὸν ἰατρὸν ἐπεμψα, οὐκ ἐξομουμενους· οὐδὲ γὰρ ὁ νό- 95
 μος ἐὰν τὰς ἐκ τοῦ δήμου χειροτονίας ἐν τῇ βουλῇ ἐξο-
 μυνσθαι· ἀλλὰ τὴν ἀρρωστίαν μου δηλώσοντας· ἐπει-
 δὴ δὲ οἱ συμπρέσβεις πνυθόμενοι τὰ περὶ τοὺς Φωκίας
 συμβάντα ἀνέστρεψαν, γενομένης ἐκκλησίας ἤδη πα-
 ρῶν καὶ δυνάμενος τῷ σώματι, προσαναγκάζοντος τοῦ
 δήμου μηδὲν ἤττον πρεσβεύειν ἡμᾶς τοὺς ἐξ ἀρχῆς αἰρε-

θέντας ἅπαντας, ἀψευδεῖν πρὸς Ἀθηναίους ᾧμην δεῖν.
 96 καὶ ταύτης τῆς πρεσβείας οὐ κατηγορεῖς μου διδόντος τὰς
 εὐθύνας, ἀλλ' ἐπὶ ταύτην ἤκεις τὴν ἐπὶ τοὺς ὄρκους, 272
 ὑπὲρ ἧς ἐγὼ σαφῶς καὶ δικαίως ἀπολογήσομαι. σοὶ μὲν
 γὰρ ἀρμόττει καὶ πᾶσι τοῖς ψευδομένοις μεταφέρειν
 τοὺς χρόνους, ἐμοὶ δ' ἐφεξῆς λέγειν, ἀναλαμβάνοντι τὴν
 ἀρχὴν τοῦ λόγου ἀπὸ τῆς πορείας τῆς ἐπὶ τοὺς ὄρκους.
 97 Πρῶτον μὲν γὰρ δέκα πρέσβων ὄντων, ἐνδεκά-
 του δὲ τοῦ συμπεμφθέντος ἡμῖν ἀπὸ τῶν συμμάχων,
 οὐδεὶς αὐτῷ συσσιτεῖν, ὅτ' ἐξήειμεν ἐπὶ τὴν ὑστέραν
 πρεσβείαν, ἤθελεν, οὐδὲ ἐν ταῖς ὁδοῖς, ὅπου δυνατὸν
 ἦν, εἰς ταῦτ' οὐκ ἐκείνου καταλύειν, ὁρῶντες αὐτὸν ἐν
 τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ πᾶσιν αὐτοῖς ἐπιβεβουλευκότα.
 98 περὶ μὲν οὖν τῆς ἐπὶ Θράκης ὁδοῦ οὐκ ἐγένετο μνεία·
 οὔτε γὰρ τὸ ψήφισμα τοῦθ' ἡμῖν προσέταττεν, ἀλλ'
 ἀπολαβεῖν μόνον τοὺς ὄρκους καὶ ἄλλ' ἄττα, οὔτ' ἐλ-
 θόντας πράττειν οὐδὲν ἐνεδέχεται τῶν περὶ Κερσοβλέ- 273
 πτην ἤδη γεγενημένων, ὡς ἀρτίως ἠκούσατε, οὔθ' οὐ-
 τος οὐδὲν ἀληθὲς εἶπεν, ἀλλὰ ψεύδεται καὶ κατηγορεῖν
 99 οὐδὲν ἀληθὲς ἔχων τερατεύεται. συνηκολούθουν δ' αὐ-
 τῷ ἄνθρωποι δύο στραματοδέσμοι φέροντες· ἐν δὲ
 τῷ ἐτέρῳ τούτων, ὡς αὐτὸς ἔφη, τάλαντον ἐνὴν ἀργυ-
 ρίου. ὥστε τοὺς συμπρέσβεις ἀναμιμνήσκεσθαι τὰς
 ἀρχαίας ἐπωνυμίας αὐτοῦ· ἐν παισὶ μὲν γὰρ ὢν ἐκλή-
 θη δι' αἰσχροουργίαν τινὰ καὶ κιναιδίαν Βάταλος, ἐκ
 παιδῶν δὲ ἀπαλλαττόμενος καὶ δεκαταλάντους δίκας 274
 ἐκάστω τῶν ἐπιτρόπων λαγχάνων Ἀργᾶς ἐκλήθη, ἀνὴρ
 δὲ γενόμενος προσεἴληφε τὴν τῶν πονηρῶν κοινὴν
 100 ἐπωνυμίαν, συκοφάντης. ἐπορεύετο δὲ λυσόμενος τοὺς
 αἰσχυμαλώτους, ὡς ἔφη καὶ πρὸς ὑμᾶς ἀρτίως εἶρηκεν,
 εἰδὼς μὲν Φίλιππον ἐν τῷ πολέμῳ οὐδένα πώποτε
 Ἀθηναίων λύτρα πραξάμενον, ἀκούων δὲ τῶν ἐκείνου

φίλων πάντων, ὅτι καὶ τοὺς λοιποὺς, εἴαν εἰρήνη γέ-
νηται, ἀφήσει, πολλῶν δ' ἠτυχηκότων τάλαντον φέ-
ρων, ἑνὸς ἀνδρὸς, οὐδὲ τούτου λίαν εὐπόρου, ἱκανὰ
275 λύτρα. ὡς δ' ἡμεῖς ἐν Μακεδονίᾳ καὶ συνήλθομεν εἰς 101
ταυτόν καὶ Φίλιππον ἐν Θράκης παρόντα κατειλήφει-
μεν, ἀνεγνώσθη μὲν τὸ ψήφισμα, καθ' ὃ ἐπροσβεύσα-
μεν, καὶ τὰ προστεταγμένα ἡμῖν πρὸς τῷ τοὺς ὄρκους
ἀπολαβεῖν συνηριθιμούμεθα· ὡς δὲ οὐδεὶς ὑπὲρ τῶν
μεγίστων ἐμέμνητο, ἀλλὰ περὶ πραγμάτων ἐλαττόνων
τὴν διατριβὴν ἐποιοῦντο, εἶπον ἐγὼ λόγους, οὓς ἀναγ-
καῖόν ἐστι πρὸς ὑμᾶς ζητῆσαι. καὶ πρὸς τῶν θεῶν, 102
ὧ Ἀθηναῖοι, ὡσπερ καὶ τῆς κατηγορίας ἠκούσατε ὡς
αὐτὸς ὁ κατήγορος ἐβούλετο εἰπεῖν, οὕτω καὶ τῆς ἀπο-
λογίας ἐντάκτως ἀκούσατε, καὶ τὸν αὐτόν μοι τρόπον
διαμείνατε, ὅνπερ ἐξ ἀρχῆς ἐν τοῖς προειρημένοις ἤδη
λόγοις ἠκροῦσθε. ὅπερ γὰρ καὶ ἀρτίως ὑπεθέμην, ὧ
Ἀθηναῖοι, εἶπον συνειλεγμένων τῶν πρέσβεων, ὅτι μοι
276 δοκοῖσάν τὸ μέγιστον πρόσταγμα τοῦ δήμου δεινῶς
ἀγνοεῖν. „τὸ μὲν γὰρ τοὺς ὄρκους ἀπολαβεῖν καὶ περὶ 103
τῶν ἄλλων διαλεχθῆναι καὶ περὶ τῶν αἰχμαλώτων εἰ-
πεῖν, κἂν εἰ τοὺς ὑπηρέτας ἐπεμψεν ἢ πόλις περιθεῖσα
πίστιν αὐτοῖς, ἅπαντ' ἂνπραχθῆναι νομίζω· τὸ δὲ
ὑπὲρ τῶν ὄλων ὀρθῶς βουλευσασθαι ὅσα καθ' ἡμᾶς
ἐστὶν ἢ Φίλιππον, τοῦτο ἤδη ἔργον ἐστὶ πρέσβεων φρο-
νίμων. λέγω δὲ“ ἔφην ἐγὼ „περὶ τῆς εἰς Πύλας στρα-
τείας, ἣν ὀραῖτε οὖσαν ἐν παρασκευῇ. ὅτι δὲ οὐ κακῶς
στοχάζομαι περὶ τοῦ πράγματος, μεγάλα τούτων ὑμῖν
σημεῖα δεῖξω. πάρεσι μὲν γὰρ Θεβαίων, ἠκούσι δὲ 104
Λακεδαιμονίων πρέσβεις, ἀφίγμεθα δ' ἡμεῖς ἔχοντες
τοῦ δήμου ψήφισμα, ἐν ᾧ γέγραπται „πράττειν δὲ τοὺς
πρέσβεις καὶ ἄλλ' ὅτι ἂν δύνωνται ἀγαθόν.“ ἅπαντες
δὲ οἱ Ἕλληνες πρὸς τὸ μέλλον ἔσεσθαι βλέπουσιν. εἰ

μὲν οὖν ἠγείτο ὁ δῆμος αὐτῷ καλῶς ἔχειν ἐξευεργεῖν
μετὰ παρησίας πρὸς Φίλιππον Θεβαίων μὲν περιε- 277
λεῖν τὴν ὕβριν, Βοιωτῶν δὲ ἀναστῆσαι τὰ τεῖχη, ταῦτ'
ἂν ἠξίωσεν ἐν τῷ ψήφισματι· νῦν δὲ αὐτοῖς μὲν κα-
τέλιπον τὴν εἰς τὸ ἀφανὲς ἀναφορὰν, ἂν μὴ τι πείθω-
105 σιν, ἐν ἡμῖν δὲ ἀποκινδυνεύειν ἐθήθησαν δεῖν. δεῖ δὲ
τοὺς πρὸς τὰ κοινὰ φιλοτιμουμένους μὴ κατέχειν μὲν
ἑτέρων χώραν πρέσβεων, οὓς ἐξῆν πέμπειν ἀνθ' ἡμῶν
Ἀθηναίους, αὐτοὺς δὲ τὰς πρὸς Θεβαίους ἀπεχθείας
φεύγειν, ὧν εἷς ὦν Ἐπαμεινώνδας, οὐχ ὑποπτῆξας τὸ
τῶν Ἀθηναίων ἀξίωμα, εἶπε διαρρήδη ἐν τῷ πλήθει
τῶν Θεβαίων, ὡς δεῖ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως 278
προσύλαια μετευεργεῖν εἰς τὴν προστασίαν τῆς Κα-
106 δμείας.“ ταῦτα δ' ἐμοῦ μεταξὺ λέγοντος ἀναβοᾷ παμ-
μέγεθες Δημοσθένης, ὡς ἴσασι πάντες οἱ συμπρέσβεις
ἡμῶν· καὶ γὰρ πρὸς τοῖς ἄλλοις κακοῖς βοιωτιάξει. ἦν
δ' οὖν παρ' αὐτοῦ τοιαυτὰ τὰ λεγόμενα· „ἄνθρωπος
οὕτωσι ταραχῆς καὶ τόλμης ἐστὶ μεστός· ἐγὼ δὲ ὁμολο-
γῶ μαλακὸς εἶναι καὶ τὰ δεινὰ πόρρωθεν δεδιέναι, ἀπα- 279
γορεύω μέντοι μὴ συνταράττειν ἡμᾶς πρὸς ἀλλήλας
τὰς πόλεις, τὸ μὴ πολυπραγμονεῖν ἡμᾶς τοὺς πρέ-
107 σβεις μηδὲν, τοῦτ' ἀγαθὸν ὑπολαμβάνων εἶναι. πο-
ρεύεται Φίλιππος εἰς Πύλας, ἐγὼ δὲ ἐγκαλύπτομαι.
οὐδεὶς με τῶν ὀπλων ἕνεκα τῶν Φιλίππου κρινεῖ, ἀλλ'
ἂν εἶπω τι μὴ δέον ἢ πράξω τι τῶν μὴ προστεταγμέ-
νων.“ πέρασ δὲ τοῦ πράγματος, ἐψηφίσαντο οἱ συμ-
πρέσβεις, κατ' ἄνδρα ἐπερωτώμενος ἕκαστος ἡμῶν,
ὅτι νομίζει συμφέρειν, τοῦτο λέγειν. ὅτι δ' ἀληθῆ
λέγω, κάλει μοι τοὺς συμπρέσβεις καὶ τὴν μαρτυρίαν
αὐτῶν λέγε.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὡς Ἀθηναῖοι, συνελέγησαν μὲν εἰς 108
Πέλλαν αἱ πρεσβείαι, παρῆν δὲ ὁ Φίλιππος καὶ τοὺς
Ἀθηναίων πρέσβεις ὁ κῆρυξ ἐκάλει, πρῶτον μὲν παρή-
280 ειμεν οὐ καθ' ἡλικίαν, ὥσπερ ἐν τῇ προτέρᾳ πρεσβείᾳ,
ὃ παρὰ τισιν εὐδοκίμει καὶ κόσμος εἶναι τῆς πόλεως
ἐφαίνετο, ἀλλὰ κατὰ τὴν Δημοσθένους ἀναισχυντίαν.
φάσκων γὰρ νεώτατος εἶναι πάντων τὴν τάξιν τοῦ
πρῶτος λέγειν οὐκ ἂν ἔφη παραλιπεῖν, οὐδ' ἐπιτρέψειν
τινὶ, αἰνιττόμενος εἰς ἐμὲ, προκαταλαβόντα τὰ Φιλίπ-
που ὧτα τοῖς ἄλλοις λόγον μὴ καταλιπεῖν. ἀρξάμενος 109
δὲ τοῦ λέγειν, πρῶτον διαβολὴν τινα ὑπειπὼν κατὰ τῶν
συμπρέσβεων, ὡς οὐχ ἅπαντες ὑπὲρ τῶν αὐτῶν οὐδ' ὅ-
μοιοι ταῖς δόξαις ἤκομεν, διεξήκει τὰς ὑπηρεσίας τὰς
281 ὑπερημένας εἰς Φίλιππον αὐτῷ, πρῶτην μὲν τὴν τοῦ
Φιλοκράτους συνηγορίαν, ὅτε ἔφενγε παρανόμων ἐξεί-
ναι γράψας Φιλίππῳ πρέσβεις πρὸς Ἀθηναίους ὑπὲρ
εἰρήνης πέμπειν· δεύτερον δὲ ὑπανέγνω τὸ ψήφισμα, ὃ
γεγραφῶς αὐτὸς ἦν, σπείδασθαι τῷ κῆρυκι καὶ τῇ παρὰ
Φιλίππου πρεσβείᾳ, τρίτον δὲ τὸ περὶ τοῦ βουλευσασθαι
τὸν δῆμον ὑπὲρ εἰρήνης ἐν τακταῖς ἡμέραις. καὶ προσ- 110
έθηκέ τι τοιοῦτον ἐνθύμημα τῷ λόγῳ, ὅτι πρῶτος
ἐπιστομίσεις τοὺς τὴν εἰρήνην ἐκκλήοντας, οὐ τοῖς λό-
γοις, ἀλλὰ τοῖς χρόνοις. ἐπειδ' ἕτερον ἐπήγετο ψή-
φισμα, τὸ καὶ περὶ συμμαχίας βουλευσασθαι τὸν δῆ-
μον, καὶ μετὰ ταῦτ' ἤδη τὸ περὶ τῆς προεδρίας τῆς εἰς
τὰ Διονύσια τοῖς πρέσβεσι τοῖς Φιλίππου ψήφισμα.
282 καὶ προσέθηκε τὴν ἐπιμέλειαν τὴν αὐτοῦ καὶ προσκε- 111
φαλαίων θέσιν καὶ φυλακὰς τινὰς καὶ ἀγρυπνίας διὰ
τοὺς φθονοῦντας καὶ βουλομένους εἰς τὴν αὐτοῦ φι-
λοτιμίαν ὑβρίσαι, καὶ τὰ γε δὴ καταγέλαστα παντελῶς,
ἐφ' οἷς οἱ συμπρέσβεις ἐνεκαλύψαντο, ὡς ἐξένισε

τοὺς πρέσβεις τοὺς Φιλίππου, ὡς ἐμισθώσατ' αὐτοῖς,
ὅτ' ἀπήεσαν, ὀρικὰ ζεύγη καὶ συμπαρήει ἐφ' ἵππου,
οὐ καταδὺς εἰς τὸ σκότος, ὥσπερ ἕτεροί τινες, ἀλλὰ
φανερῶς ἐπιδεικνύμενος τὴν τῶν πραγμάτων θερα-
283 πείαν. ἐκεῖνα δὲ δὴ καὶ σφόδρα διωρθοῦτο. „οὐκ
εἶπον, ὡς καλὸς εἶ· γυνὴ γὰρ τῶν ὄντων ἐστὶ κάλλι-
στον· οὐδ' ὡς δεινὸς συμπιεῖν, σπογγιᾶς τὸν ἔπαινον
ὑπολαμβάνων τοῦτον εἶναι· οὐδ' ὡς μνημονικὸς εἶ,
σοφιστοῦ τὰ τοιαῦτα νομίζων ἐργολαβοῦντος ἐγκώμια
εἶναι.“ ἵνα δὲ μὴ μακρολογῶ, τοιαῦτ' ἦν ἃ ἔλεγε πα-
ρόντων τῶν πρέσβεων ὡς ἔπος εἶπεν ἐξ ἀπάσης τῆς
Ἑλλάδος, ἐφ' οἷς γέλωτες οὐχ οἱ τυχόντες ἐγένοντο.
113 ἐπειδὴ δέ ποτ' ἐπαύσατο καὶ σιωπὴ ἐγένετο, ἠναγκα-
ζόμεν ἔγὼ λέγειν μετὰ τοιαύτην ἀπαιδευσίαν καὶ κο-
λακείας αἰσχροῦς ὑπερβολὴν. καὶ μικρὰ προεῖπον ἐξ
ἀνάγκης πρὸς τὴν προειρημένην κατὰ τῶν συμπρέ- 283
σβεων ὑπ' αὐτοῦ διαβολὴν, λέγων, ὅτι πέμψειαν ἡμᾶς
Ἀθηναῖοι πρέσβεις οὐκ ἀπολογησομένους ἐν Μακεδο-
νίᾳ περὶ ἡμῶν αὐτῶν, ἀλλ' οἰκοθεν ἐκ τοῦ βίου δεδο-
114 κιμασμένους ἀξίους τῆς πόλεως εἶναι. βραχέα δ' ὑπὲρ
τῶν ὄρκων προειπὼν ἐφ' οὓς ἤκομεν ἀποληψόμενοι,
καὶ περὶ τῶν ἄλλων, ἃ προσετάξατε ὑμεῖς, διεξήειν· ὃ
γὰρ περιττὸς κἂν τοῖς λόγοις δεινὸς Δημοσθένης οὐδε-
νὸς τῶν ἀναγκαίων ἐμνήσθη· καὶ δὴ καὶ περὶ τῆς εἰς
Πύλας στρατείας εἶπον καὶ περὶ τῶν ἱερῶν καὶ περὶ
Δελφῶν καὶ περὶ τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ μάλιστα μὲν
Φιλίππου ἡξίου μὴ μεθ' ὄπλων, ἀλλὰ μετὰ ψήφου
καὶ κρίσεως τάκει καθιστάναι, εἰ δ' ἄρα μὴ δυνατὸν
εἶη· τοῦτο δ' ἦν πρόδηλον· τὸ γὰρ στρατόπεδον πα-
ρῆν καὶ συνήθροιστο· εἶπον, ὅτι τὸν μέλλοντα ὑπὲρ 284
Ἑλληνικῶν ἱερῶν βουλευέσθαι πολλὴν προσήκει πρό-
νοίαν ὑπὲρ εὐσεβείας ἔχειν καὶ τοῖς περὶ τῶν πατρίων

ἐγχειροῦσι διδάσκειν προσέχειν τὸν νοῦν. ἅμα δ' ἐξ 115
 ἀρχῆς διεξήλθον τὴν κρίσιν τοῦ ἱεροῦ καὶ τὴν πρώτην
 σύνοδον γενομένην τῶν Ἀμφικτυόνων, καὶ τοὺς ὄρ-
 κους αὐτῶν ἀνέγνω, ἐν οἷς ἔνορκον ἦν τοῖς ἀρχαί-
 οισ μηδεμίαν πόλιν τῶν Ἀμφικτυονίδων ἀνάστατον
 ποιήσιν μηδ' ὑδάτων ναματιαίων εἰρξείν μήτ' ἐν
 πολέμῳ μήτ' ἐν εἰρήνῃ, ἐὰν δέ τις ταῦτα παραβῆ, στρα-
 τεύσειν ἐπὶ τοῦτον καὶ τὰς πόλεις ἀναστήσειν, καὶ ἐάν
 285 τις ἢ συλᾶ τὰ τοῦ θεοῦ ἢ συνειδῆ τι ἢ βουλευσῆ τι
 κατὰ τῶν ἱερῶν, τιμωρήσειν καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ καὶ
 φωνῇ καὶ πάσῃ δυνάμει· καὶ προσῆν τῷ ὄρκῳ ἀρὰ 116
 ἰσχυρά. τούτων δὲ ἀναγνωσθέντων ἀπεφηνάμην, ὅτι
 ἐμοὶ δοκεῖ δίκαιον εἶναι μὴ περιορᾶν κατεσκευασμένας
 τὰς ἐν Βοιωτοῖς πόλεις. ὅτι δ' ἦσαν Ἀμφικτυονίδες καὶ
 ἔνορκοι, κατηριδμησάμην ἔθνη δώδεκα τὰ μετέχοντα
 τοῦ ἱεροῦ, Θετταλοὺς, Βοιωτοὺς, οὐ Θηβαίους μόνους,
 Δωριᾶς, Ἴωνας, Περραιβοὺς, Μάγνητας, [Δόλοπας,
 Λοκροὺς, Οἰταίους, Φθιώτας, Μαλιᾶς, Φωκέας. καὶ
 286 τούτων ἕδειξα ἕκαστον ἔθνος ἰσόψηφον γιγνόμενον,
 τὸ μέγιστον τῷ ἐλάττωι, τὸν ἦκοντα ἐκ Δωρίου καὶ
 Κυτινίου ἴσον δυνάμενον Λακεδαιμονίοις, δύο γὰρ
 ψήφους ἕκαστον φέρει ἔθνος, πάλιν ἐκ τῶν Ἰώνων τὸν
 Ἐρετριᾶ καὶ Πριηνέα τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ τοὺς ἄλλους
 κατὰ ταῦτά. τὴν μὲν οὖν ἀρχὴν τῆς στρατείας ταύτης 117
 ὀσίαν καὶ δικαίαν ἀπεφηνάμην εἶναι· συλλεγόντων δὲ
 τῶν Ἀμφικτυόνων εἰς τὸ ἱερόν καὶ τυχόντων σωτηρίας
 287 καὶ ψήφου τοὺς αἰτίους τῆς ἐξ ἀρχῆς καταλήψεως τοῦ
 ἱεροῦ δίκης ἤξιον τυχεῖν, μὴ τὰς πατρίδας αὐτῶν, ἀλλ'
 αὐτοὺς τοὺς χειροουργήσαντας καὶ βουλευσάντας, τὰς
 δὲ πόλεις παρεχούσας εἰς κρίσιν τοὺς ἀδικήσαντας ἀζη-
 μίους εἶναι. „εἰ δ' ἐπεξελθὼν δυνάμει βεβαιώσεις τὰ
 288 Θηβαίων ἀδικήματα, παρ' ὧν μὲν βοηθεῖς οὐκ ἀπο-

λήψει χάριν· οὐ γὰρ ἂν δύναιο αὐτοὺς τηλικαῦτα εὐ-
 εργετῆσαι, ἢ ἴκα Ἀθηναῖοι πρότερον, ὧν οὐ μέμνην-
 ται· οὐς δ' ἐγκαταλείψεις, ἀδικήσας χρήσει ἐχθροῖς
 μείζοσιν, ἀλλ' οὐ φίλοις.“

118 Ἴνα δὲ μὴ διατρέψω τοὺς ἐκεῖ λόγους θηθέντας
 νῦν πρὸς ὑμᾶς ἀκριβῶς διεξιὼν, ἐν κεφαλαίῳ περὶ
 πάντων εἰπὼν παύσομαι. ἡ μὲν τύχη καὶ Φίλιππος
 ἦσαν τῶν ἔργων κύριοι, ἐγὼ δὲ τῆς εἰς ὑμᾶς εὐνοίας
 καὶ τῶν λόγων. παρ' ἐμοῦ μὲν οὖν ἐρρήθη τὰ δίκαια 289
 καὶ τὰ συμφέροντα ὑμῖν, ἀπέβη δὲ οὐχ ὡς ἡμεῖς εὐχό-
 μεθα, ἀλλ' ὡς Φίλιππος ἐπραξε. πρότερον οὖν ὁ μηδὲν
 προθυμηθεὶς ἐργάσασθαι ἀγαθὸν δίκαιός ἐστιν εὐδο-
 ξεῖν, ἢ ὁ μηδὲν ὧν ἦν δυνατὸς ἐλλείπων; ἐν δὲ τῷ πα-
 ρόντι νυνὶ πολλὰ διὰ τὸν καιρὸν παραλείπω.

119 Εἶπε δὲ, ὡς ἐψευδολόγουν φάσκων ὀλίγων ἡμε-
 ρῶν τὰς Θήβας ἔσεσθαι ταπεινάς, καὶ τοὺς Εὐβοᾶς
 ὡς ἐφόβουν προάγων εἰς ἐλπίδας τινὰς ὑμᾶς. ὁ δὲ
 ποιεῖ, καταμάθετε, ὧ Ἀθηναῖοι. ἐγὼ γὰρ παρὰ Φι-
 λίπῳ μὲν ὧν ἠξίωσα, πρὸς δ' ὑμᾶς ἦκων ἀπήγγελ-
 λον, ὅτι τὰς Θήβας Βοιωτῶν δίκαιον ἠγοίμην εἶναι καὶ 290
 μὴ τὴν Βοιωτῶν Θήβας. τοῦτο οὐκ ἀπαγγεῖλαι, ἀλλ'
 120 ὑποσχέσθαι με φησὶν. ἔλεγον δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι Κλεο-
 χάρης ὁ Χαλκιδεὺς θαυμάζειν ἡμῶν καὶ Φιλίππου
 φαίη τὴν ἐξαίφνης ὁμόνοιαν, ὡς καὶ τὸ προστεταγμέ-
 νον ἡμῖν, πράττειν ἀγαθὸν ὅτι ἂν δυνώμεθα, ἐν τῷ
 ψηφίσματι· τοὺς γὰρ μικροπολίτας, ὥσπερ αὐτοὺς, 291
 φοβεῖν τὰ τῶν μειζόνων ἀπόρρητα. ταῦτα οὐ διηγῆ-
 σασθαί με φησὶν, ἀλλ' ἐπηγγέλλεται τὴν Εὐβοίαν πα-
 ραδώσειν. ἐγὼ δὲ ὑπειλήφειν δεῖν τὴν πόλιν τὴν ὑπερ
 τῶν ὄλων μέλλουσιν βουλευέσθαι μηδενὸς λόγου Ἑλ-
 ληνικοῦ ἀνήκοον εἶναι.

121 Διέβαλλε δὲ κἀκείνον διαιρούμενος τὸν λόγον,
 AESCHINES. 7

292 ὡς ἀπαγγέλλειν τάληθῆ βουλόμενος ὑπ' ἐμοῦ καὶ Φι-
λοκράτους κωλυθείη. ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἠδέως ἂν ἐροίμην,
εἴ τις πώποτε Ἀθηναίων πρεσβευτῆς ἐκπεμφθεὶς ἐφ'
οἷς πεπρέσβευκε κενώλνται πρὸς τὸν δῆμον ἀπαγγέ-
λναι, καὶ ταῦτα παθῶν καὶ ἀτιμασθεὶς ὑπὸ τῶν συμ-
πρέσβων τούτους ἔγραψεν ἐπαινέσαι καὶ καλέσαι ἐπὶ
δεῖπνον. Δημοσθένης τοίνυν ἦκων ἀπὸ τῆς ὑστέρας
πρεσβείας, ἐν ἧ φησι τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα ἀνα-
τραπῆναι, οὐκ ἐν τῷ ψηφίσματι μόνον ἡμᾶς ἐπῆνει,
ἀλλ' ἀπαγγείλαντος πρὸς τὸν δῆμον ἐμοῦ τοὺς περὶ 122
τῶν Ἀμφικτυόνων λόγους καὶ Βοιωτῶν, οὐχ ὥσπερ
νῦν συντέμνοντος οὐδ' ἐπειγομένου, ἀλλ' ὡς ἐδυνά-
μην κατὰ δῆμα ἀκριβέστατα, καὶ τοῦ δήμου σφόδρα
ἀποδεχομένου, παρακληθεὶς ὑπ' ἐμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων
συμπρέσβων καὶ διερωτώμενος, εἴ τάληθῆ καὶ ταῦτὰ
ἀπαγγέλλω πρὸς Ἀθηναίους, ἅπερ πρὸς Φίλιππον
293 εἶπον, πάντων μαρτυρούντων καὶ ἐπαινούντων με
τῶν συμπρέσβων ἐπαναστάς ἐπὶ πᾶσιν οὐκ ἔφη με,
ὥσπερ ἐκεῖ εἶπον, οὕτως ἐν τῷ παρόντι λέγειν, ἀλλ' ἐ-
κεῖ διπλασίως ἄμεινον. καὶ τούτων ὑμεῖς οἱ τὴν ψῆ-
φον μέλλοντες φέρετε ἐστὲ μοι μάρτυρες. καίτοι τίς ἂν 123
αὐτῷ καλλίων καιρὸς ἐγένετο ἢ τότε ἐξελέγχειν εὐθύς,
εἴ τι τὴν πόλιν ἐξηπάτων; φῆς γὰρ με ἐν μὲν τῇ πρώτῃ
πρεσβείᾳ λαθεῖν σπαντὸν συνεστηκότα ἐπὶ τὴν πόλιν,
ἐν δὲ τῇ ὑστέρα αἰσθῆσθαι, ἐν ἧ συναγορεύων μοι
φαίνει. κακείνης μὲν ἅμα κατηγορῶν οὐ φῆς κατηγο-
ρεῖν, τῆς δ' ἐπὶ τοὺς ὄρκους κατηγορεῖς. καίτοι εἴ τὴν
εἰρήνην ψέγεις, σὺ καὶ τὴν συμμαχίαν ἔγραψας· καὶ
Φίλιππος εἴ τι τὴν πόλιν ἐξηπάτα, διὰ τοῦτο ἐψεύδετο,
ὅπως τῆς εἰρήνης, ἥπερ συνέφερεν αὐτῷ, τύχοι. οὐκοῦν
ἢ μὲν προτέρα πρεσβεία τὸν καιρὸν τούτου εἶχεν, ἢ
δ' ὑστέρα ἐπὶ πεπραγμένοις ἐρίγνετο.

124 Τίνες οὖν ἦσαν αἱ ἀπάται (ταῦτα γὰρ τοῦ γόητος
ἀνθρώπου), ἐξ ὧν εἰρηκε λογίσασθε. εἰσπλεῖν μὲ φησιν 294
ἐν μονοξύλῳ πλοίῳ κατὰ τὸν Λυδῖαν ποταμὸν τῆς
νυκτὸς ὡς Φίλιππον, καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν δεῦρο
ἐλθοῦσαν Φίλιππῳ γράψαι. ὁ μὲν γὰρ Λεωσθένης, ἔ-
φεύγων ἐνθένδε διὰ τοὺς συκοφάντας, οὐ δυνατὸς ἦν
ἐπιδεξίως ἐπιστολὴν γράψαι, ὃν οὐκ ὀκνοῦσί τινες
ἀποφαίνεσθαι μετὰ Καλλίστρατον τὸν Ἀφιδναῖον τῶν
125 ἄλλων μάλιστα εἰπεῖν δύνασθαι· οὐδ' αὐτὸς ὁ Φίλιπ-
πος, πρὸς ὃν ἀντειπεῖν Δημοσθένης ὑπὲρ ὑμῶν οὐκ
ἐδυνήθη· οὐδ' ὁ Βυζάντιος Πύθων, ἄνθρωπος περὶ 295
τὸ γράφειν λόγους μέγα φρονῶν· ἀλλ' ὡς εἰοικε, τὸ
πρᾶγμα ἐμοῦ προσεδεῖτο. καὶ λέγεις μὲν, ὅτι Φίλιππῳ
μεθ' ἡμέραν πολλάκις μόνος μόνῳ διελεγόμην, αἰτιᾶ
δὲ εἰσπλεῖν με νύκτωρ κατὰ τὸν ποταμὸν· οὕτω νυκτε-
126 ρινῆς ἐπιστολῆς τὸ πρᾶγμα ἐδεῖτο. ὅτι δ' οὐδὲν ἀλη-
θὲς λέγεις, ἦκουσι μὲν μαρτυρήσοντες μεθ' ὧν συνε-
σίτουσι, Ἀγλαοκρέων ὁ Τενέδιος καὶ Ἰατροκλῆς ὁ Πα-
σιφῶντος, μεθ' ὧν ἐξῆς ἅπαντα τον χρόνον τὰς νύ-
κτας ἀνεπαυόμην, οἱ συνίσασιν ἐμοὶ μηδεμίαν πώποτε
ἀπ' αὐτῶν νύκτα ἀπογενομένῳ μηδὲ μέρος νυκτὸς·
ἄγωμεν δὲ καὶ τοὺς οἰκέτας καὶ παραδιδῶμεν εἰς βᾶ-
σανον. καὶ τὸν μὲν λόγον, εἴ συγχωρήσει ὁ κατήγορος, 296
καταλύω· παρέσται δὲ ἦδη ὁ δῆμιος καὶ βασανιεῖ ἐναν-
τίον ὑμῶν, ἂν κελεύητε. ἐνδέχεται δὲ τὸ λοιπὸν μέρος
τῆς ἡμέρας ταῦτα πράξαι· πρὸς ἕνδεκα γὰρ ἀμφορέας ἐν
127 διαμεμετροημένῃ τῇ ἡμέρᾳ κρῖνομαι. κἂν φῶσιν ἀπό- 297
κοιτόν με τουτωνὶ πώποτε τῶν συσσίτων γεγονέναι,
μὴ φείσησθέ μου, ὧ Ἀθηναῖοι, ἀλλ' ἀναστάντες ἀπο-
κτεῖνατε. εἰ δ' ἐξελεγχθῆς ψευδόμενος, Δημοσθενες,
τοιαύτην δίκην δός· ὁμολόγησον ἀνδρόγυνος εἶναι καὶ
μὴ ἐλεύθερος ἐναντίον τούτων. κάλει μοι τοὺς οἰκέτας
7*

δεῦρο ἐπὶ τὸ βῆμα, καὶ τὴν τῶν συμπρέσβειων ἀναγί-
γνωσκε μαρτυρίαν.

ΜΑΡΤΥΡΙΑ. ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ.

Ἐπειδὴ τοίνυν οὐ δέχεται τὴν πρόκλησιν οὐδ' ἂν 128
298 φησιν ἐν βασάνοις ἀνδραπόδων γενέσθαι, λαβέ μοι
τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἣν ὁ Φίλιππος ἔπεμψε. δῆλον
γὰρ ὅτι μεγάλα τὴν πόλιν παραλογίζεται, δι' ἣν ἡγρυ-
πνοῦμεν γράφοντες.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Ἀκούετε, ὦ ἄνδρες, ὅτι „τοὺς ὄρκους ἀπέδωκα“ 129
φησὶ „τοῖς ὑμετέροις πρέσβεσι,“ καὶ τῶν συμμάχων
299 τῶν ἑαυτοῦ τοὺς παραγενομένους κατ' ὄνομα γέγρα-
φε, καὶ αὐτοὺς καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν, τοὺς δ' ὑστερή-
σαντας τῶν συμμάχων ἀποστελεῖν φησὶ πρὸς ὑμᾶς.
ταῦτ' οὖν οὐκ ἂν οἴεσθε δύνασθαι γράψαι Φίλιππον
μεθ' ἡμέραν ἄνευ ἐμοῦ;

Ἄλλ' ἔμοιγε νῆ τοὺς θεοὺς οὐτοσὶ δοκεῖ τοῦτο 130
μόνον λογίζεσθαι, ὅπως μεταξὺ λέγων εὐδοκιμήσει·
εἰ δὲ μικρὸν ἐπισχῶν δόξει πονηρότατος τῶν Ἑλλήνων
εἶναι, οὐδὲ μικρὸν φροντίζει. τί γὰρ ἂν τις τοιοῦτω
πιστεύσειεν ἀνθρώπων, ὃς ἐγκεχείρηκε λέγειν, ὡς Φί-
λιππος οὐ τοῖς αὐτοῦ στρατηγήμασιν, ἀλλὰ ταῖς ἐμαῖς
δημηγορίαις εἰσὼ Πυλῶν παρήλθε; καὶ λογισμὸν τινα
ἡμερῶν συνηριθμεῖτο πρὸς ὑμᾶς, ἐν αἷς ἐγὼ μὲν ἀπήγ-
γελλον τὴν πρεσβείαν, οἱ δὲ Φαλαίκου τοῦ Φωκέων
300 τυράννου δρομοκῆρυκες τὰνθένδε ἐκείσε διήγγελλον,
πιστεύσαντες δὲ οἱ Φωκεῖς ἐμοὶ εἰσὼ Πυλῶν αὐτὸν
παρεδέξαντο καὶ τὰς πόλεις τὰς αὐτῶν παρέδοσαν.
ταῦτα μὲν οὖν ὁ κατήγορος μεμηχάνηται, τὰ δ' ἐν Φω- 131
κεῦσι διεφθάρη πράγματα πρῶτον μὲν διὰ τὴν τύχην,
ἢ πάντων ἐστὶ κυρία, ἔπειτα διὰ τὸ μῆκος τοῦ χρόνου
καὶ τὸν δεκαετῆ πόλεμον. τὸ γὰρ αὐτὸ ἠϋξήσε τε τῶν

ἐν Φωκεῦσι τυράννων τὰ πράγματα καὶ καθεῖλε· κα-
τέστησαν μὲν γὰρ εἰς τὴν ἀρχὴν τολμήσαντες τῶν
ἱερῶν χρημάτων ἄσασθαι καὶ διὰ ξένων τὰς πολιτείας
μετέστησαν, κατελύθησαν δ' ἀπορία χρημάτων, ἐπειδὴ
132 κατεμισθοφόρησαν τὰ ὑπάρχοντα. τρίτον δ' αὐτοὺς
καθεῖλεν ἢ τοῖς ἀπορουμένοις στρατοπέδοις συνήθως
παρακολουθοῦσα στάσις, τέταρτον δ' ἡ Φαλαίκου περὶ
τῶν μελλόντων ἐσεσθαι πραγμάτων ἄγνοια. ἡ μὲν
γὰρ Θετταλῶν καὶ Φιλίππου στρατεία πρόδηλος ἦν,
οὐ πολλῶ δὲ χρόνῳ πρότερον πρὶν ἢ τὴν πρὸς ὑμᾶς
εἰρήνην γενέσθαι πρέσβεις πρὸς ὑμᾶς ἦλθον ἐκ Φω- 301
κέων, βοηθεῖν αὐτοῖς κελεύοντες καὶ ἐπαγγελλόμενοι
παραδώσειν Ἀλπωνὸν καὶ Θρόνιον καὶ Νίκαιαν, τὰ
133 τῶν παρόδων τῶν εἰς Πύλας χωρία κύρια. ψηφισαμέ-
νων δ' ὑμῶν παραδοῦναι Προξένῳ τῷ στρατηγῷ τοὺς
Φωκέας ταῦτα τὰ χωρία καὶ πεντήκοντα πληροῦν τριή-
ρεις καὶ τοὺς μέχρι τριάκοντα ἔτη γεγονότας ἐξιέναι,
ἀντὶ τοῦ παραδοῦναι τὰ χωρία Προξένῳ ἔδησαν οἱ τύ-
ραννοι τοὺς πρέσβεις τοὺς ἐπαγγελλομένους ὑμῖν πα-
ραδώσειν τὰ φυλακτήρια, καὶ τοῖς σπονδοφόροις τοῖς 302
τὰς μυστηριώτιδας σπονδὰς ἐπαγγέλλουσι μόνοι τῶν
Ἑλλήνων Φωκεῖς οὐκ ἐσπείσαντο. καὶ πάλιν Ἀρχιδά-
μου τοῦ Λάκωνος παραλαμβάνειν ὄντος ἐτοίμου τὰ
χωρία καὶ φυλάττειν οὐκ ἐπέισθησαν, ἀλλ' ἀπεκρί-
ναντο αὐτῷ τὰ τῆς Σπάρτης δεινὰ δεδιέναι καὶ μὴ τὰ
134 παρ' αὐτοῖς. κἀνταῦθα οὐπω διελέλυσθε Φιλίππῳ, 303
ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ περὶ τε τῆς εἰρήνης ἐβουλεύε-
σθε καὶ τῆς ἐπιστολῆς ἠκούετε τῆς Προξένου, ὅτι Φω-
κεῖς οὐ παραδεδώκασιν αὐτῷ τὰ χωρία, καὶ εἰ τὰ μυ-
στήρια ἐπαγγέλλοντες μόνοις τῶν ἄλλων Ἑλλήνων
ἀπέφηναν Φωκέας οὐ δεδεγμένους τὰς σπονδὰς, ἀλλὰ
καὶ τοὺς δεῦρο ἐληλυθότας πρέσβεις δεδεκότας. ὅτι δὲ

ἀληθῆ λέγω, κάλει μοι τοὺς σπονδοφόρους καὶ τοὺς
παρὰ Προξένου τοῦ στρατηγοῦ πρεσβεύσαντας εἰς
Φωκέας, Καλλικράτην καὶ Μεταγένην. καὶ τῆς ἐπιστο-
λῆς ἀκούσατε τῆς Προξένου.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ. ΕΠΙΣΤΟΛΗ.

Ἀκούετε, ὦ Ἀθηναῖοι, τῶν χρόνων παραναγιγνω- 135
σκομένων ἐκ τῶν δημοσίων γραμμάτων καὶ τῶν μαρ-
τύρων ὑμῖν προσδιαμαρτυρησάντων, ὅτι πρὶν ἐμὲ χει-
ροτονηθῆναι πρεσβευτὴν Φάλαικος ὁ τῶν Φωκέων
τύραννος ἡμῖν μὲν καὶ Λακεδαιμονίοις ἠπίσται, Φι-
λίππῳ δ' ἐπίστευεν.

Ἄλλ' οὗτος μόνος τὸ συμβησόμενον ἠγνόει; ὑμεῖς 136
δὲ αὐτοὶ δημοσίᾳ πῶς διέκεισθε; οὐ πάντες προσεδό-
304 κάτε Φίλιππον ταπεινώσειν Θεβαίους ὄρωντα αὐτῶν
τὴν θρασύτητα καὶ τῷ μὴ βούλεσθαι δύναμιν ἀνθρώ-
πων ἀπίστων ἐπασκῆσαι; Λακεδαιμόνιοι δὲ οὐ μεθ' ἡ-
μῶν τὰναντία Θεβαίοις ἐπρέσβευον, καὶ τελευτῶντες
προσέειπον φανερώς ἐν Μακεδονίᾳ καὶ διηπέλουν
τοῖς τῶν Θεβαίων πρέσβεσιν; αὐτοὶ δὲ οὐκ ἠπόρουν
καὶ ἐφοβοῦντο οἱ τῶν Θεβαίων πρέσβεις; Θετταλοὶ
δὲ οὐ κατεγέλων τῶν ἄλλων, ὑπὲρ αὐτῶν φάσκοντες
τὴν στρατείαν εἶναι; τῶν δ' ἐταίρων τινὲς τῶν Φιλίπ- 137
που οὐ διαρρήθην πρὸς τινὰς ἡμῶν ἔλεγον, ὅτι τὰς ἐν
Βοιωτοῖς πόλεις κατοικεῖ Φίλιππος; Θεβαῖοι δ' οὐκ
ἐξεληλύθεισαν πανδημεῖ, ἀπιστοῦντες τοῖς πράγμασιν;
ὑμῖν δὲ ταῦθ' ὄρων οὐκ ἐπεμψεν ἐπιστολὴν ὁ Φίλιπ-
305 πος ἐξιέναι πάσῃ τῇ δυνάμει βοηθήσοντας τοῖς δι-
καίοις; οἱ δὲ νῦν πολεμικοὶ καὶ τὴν εἰρήνην ἀνανδρίαν
καλοῦντες οὐ διεκώλυσαν ὑμᾶς ἐξελθεῖν εἰρήνης καὶ
συμμαχίας ὑμῖν γεγεννημένης, δεδιέναι φάσκοντες, μὴ
τοὺς στρατιώτας ὑμῶν ὀμήρους λάβῃ Φίλιππος; πό- 138
τερον οὖν ἐγὼ τοὺς προγόνους ἐκώλυσα τὸν δῆμον

μμεῖσθαι, ἢ σὺ καὶ οἱ μετὰ σοῦ συνεστηκότες ἐπὶ τὰ
κοινά; καὶ πότερον ἦν ἀσφαλεστέρα καὶ καλλίων Ἀθη-
ναίοις ἢ ἔξοδος, ἠνίκα ἡμαῶν ἐν τῇ μανίᾳ Φωκεῖς,
ἐπολέμουν δὲ Φιλίππῳ, εἶχον δὲ Ἄλκωνον καὶ Νίκαιαν
οὔπω παραδόντος Φαλαίκου Μακεδόσι, τὰς σπονδὰς
δὲ, οἷς ἐμέλλομεν βοηθεῖν, τὰς μυστηριώτιδας οὐκ ἐδέ-
χοντο, Θεβαίους δ' ὀπισθεν κατελείπομεν, μεταπεμ- 306
πομένου μὲν Φιλίππου, ὄρκων δ' ἡμῖν καὶ συμμαχίας
γεγεννημένης, Θετταλῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἀμφικτυό-
139 νων στρατευόντων; οὐ πολλῷ καλλίων οὗτος ἦν ὁ
καιρὸς ἐκείνου, ἐν ᾧ διὰ τὴν σὴν ἀνανδρίαν καὶ ἅμα
φθόνον ἐσκευαγώγησαν ἐκ τῶν ἀγρῶν Ἀθηναῖοι,
πρεσβεύοντος ἐμοῦ τὴν τρίτην ἡδὴ πρεσβείαν ἐπὶ τὸ
κοινὸν τῶν Ἀμφικτυόνων, ἐφ' ἣν τολμᾶς με λέγειν
ὡς οὐ χειροτονηθεὶς ὠχόμην, ἐχθρὸς δ' ὢν οὔπω καὶ
τῆμερον ἠθέληκας με εἰσαγγεῖλαι παραπρεσβεύσα- 307
σθαι; οὐ γὰρ δὴ φθονεῖς γέ μοι τῶν εἰς τὸ σῶμα τιμη-
140 μάτων. τοιγάρτοι Θεβαίων μὲν παρακαθημένων καὶ
δεομένων, τῆς δ' ἡμετέρας πόλεως διὰ σὲ τεθορυβη- 308
μένης καὶ τῶν Ἀθηναίων ὀπλιτῶν οὐ παρόντων, Θετ-
ταλῶν δὲ Θεβαίοις προσθεμένων διὰ τὴν ὑμετέραν
ἀβουλίαν καὶ τὴν πρὸς Φωκέας ἐχθραν, ἢ προὔπηρχε
Θετταλοῖς ἐκ παλαιῶν χρόνων, ὅτε αὐτῶν τοὺς ὀμή-
ρους λαβόντες Φωκεῖς κατηλόησαν, Φαλαίκου δὲ πρὶν
ἐμὲ ἐλθεῖν καὶ Στέφανον καὶ Δερκύλον καὶ τοὺς Ἀμ-
141 φικτύοντας πρέσβεις ἀπεληλυθότος ὑποσπόνδου, Ὀρ- 309
χομενίων δὲ περιφόβων ὄντων καὶ σπονδὰς τοῖς σώ-
μασιν αἰτησάντων ὥστε ἀπελθεῖν ἐκ τῆς Βοιωτίας,
παρεστηκότων μὲν τῶν Θεβαίων πρέσβεων, ὑπολει-
πομένης δ' ἐχθρας φανερᾶς Φιλίππῳ πρὸς Θεβαίους
καὶ Θετταλοῦς, τότε ἀπῶλοντο αἱ πράξεις οὐ δι' ἐμὲ,
ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν προδοσίαν καὶ τὴν πρὸς Θεβαίους

προξενίαν. μεγάλα δ' οἶμαι τούτων ἐγὼ σημεῖα ἐπι-
 δείξειν. εἰ γάρ τι τούτων ἀληθές ἦν ὧν σὺ λέγεις, κα- 142
 τηγόρου ἄν μου Βοιωτοὶ καὶ Φωκέων οἱ φεύγοντες,
 310 ὧν τοὺς μὲν ἐξεβεβλήκειν, τοὺς δ' ἐκάλυσα κατελθεῖν·
 νῦν δ' οὐχὶ τὰ συμβάντα λογιζόμενοι, ἀλλὰ τὴν εὐ-
 νοίαν τὴν ἐμὴν ἀποδεχόμενοι, συλλεγόντες οἱ φεύγον-
 τες Βοιωτῶν ἤρηνται μοι συνηγόρους, ἤκουσι δ' ἀπὸ
 τῶν ἐν Φωκεῦσι πόλεων πρέσβεις, οὓς ἐγὼ τὴν τρίτην
 πρεσβείαν ἐπὶ τοὺς Ἀμφικτύοντας πρεσβεύων ἔσωσα
 Οἰταίων ἐγχειρούντων λέγειν, ὡς δεῖ τοὺς ἠβῶντας
 ὠθεῖν κατὰ τοῦ κρημνοῦ, καὶ παρήγαγον εἰς τοὺς Ἀμ-
 φικτύοντας ὥστε ἀπολογία τυχεῖν. ὁ μὲν γὰρ Φάλαικος
 ὑπόσπονδος ἀφείτο, οἱ δὲ ἀνάτιοι ἀποθνήσκειν ἐμελ-
 λον, συναγορευόντος δ' ἐμοῦ διεσάθησαν. ὅτι δ' ἀλη- 143
 θῆ λέγω, κάλει μοι Μνάσωνα τὸν Φωκέα καὶ τοὺς
 συμπρέσβεις καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς τῶν Βοιωτῶν φυγῆς
 ἤρημένους. ἀνάβηθι δεῦρο, Αἰπαρα καὶ Πύθων, καὶ
 τὴν αὐτὴν ἀπόδοτέ μοι χάριν εἰς τὴν τοῦ σώματος σω-
 τηρίαν, ἣν περ ἐγὼ ὑμῖν.

ΣΥΝΗΓΟΡΙΑ ΒΟΙΩΤΩΝ ΚΑΙ ΦΩΚΕΩΝ.

Πῶς οὖν οὐκ ἂν δεινὰ πάθοιμι, εἰ κατηγοροῦντος
 μὲν Δημοσθένους τοῦ Θηβαίων προξένου καὶ πονηρο-
 τάτου τῶν Ἑλλήνων, συναγορευόντων δέ μοι Φωκέων
 καὶ Βοιωτῶν ἀλοίην;

311 Ἐτόλμησε δ' εἰπεῖν, ὡς ἐγὼ τοῖς ἐμαντοῦ λόγοις 144
 περιπίπτω. φησὶ γάρ με εἰπεῖν, ὅτ' ἔκρινον Τίμαρχον,
 ὅτι πάντες κατ' αὐτοῦ τὴν τῆς πορνείας φήμην παρει-
 λήφασι, τὸν δ' Ἡσίοδον ποιητὴν ἀγαθὸν ὄντα λέγειν,
 φήμη δ' οὐτίς πάμπαν ἀπόλλυται, ἦντινα λαοὶ
 πολλοὶ φημιζῶσι· θεὸς νυ τίς ἐστὶ καὶ αὐτῆ.
 τὴν δ' αὐτὴν ταύτην θεὸν ἦκειν νῦν κατηγοροῦσαν

145 ἐμοῦ· πάντας γὰρ λέγειν, ὡς χρήματα ἔχω παρὰ Φι-
 λίππου. εὐ δ' ἴστε, ὦ Ἀθηναῖοι, ὅτι πλεῖστον διαφέρει
 φήμη καὶ συκοφαντία. φήμη μὲν γὰρ οὐ κοινωνεῖ δια-
 βολῆ, διαβολὴ δὲ ἀδελφόν ἐστὶ καὶ συκοφαντία. διο-
 ρισθῆ δ' αὐτῶν ἐκάτερον σαφῶς. φήμη μὲν ἐστίν, ὅταν
 τὸ πλῆθος τῶν πολιτῶν αὐτόματον ἐκ μηδεμιᾶς προ-
 φάσεως λέγη τινὰ ὡς γεγενημένην πράξιν· συκοφαν-
 τία δ' ἐστίν, ὅταν πρὸς τοὺς πολλοὺς εἰς ἀνῆρ αἰτίαν
 ἐμβαλῶν ἐν τε ταῖς ἐκκλησίαις ἀπάσαις πρὸς τε τὴν
 βουλήν διαβάλλῃ τινά. καὶ τῇ μὲν φήμη δημοσία θυό-
 μεν ὡς θεῶ, τῶν δὲ συκοφαντῶν ὡς κακούργων δη-
 μοσία προβολὰς ποιούμεθα. μὴ οὖν σύναγε εἰς ταῦτον
 τὰ κάλλιστα τοῖς αἰσχίστοις.

146 Ἐπὶ πολλοῖς μὲν οὖν ἔγωγε τῶν κατηγορημένων 312
 ἠγανάκτησα, μάλιστα δὲ ἠνίκα ἠτιάτό με εἶναι προδό-
 τήν· ἅμα γὰρ ταῖς αἰτίαις ταύταις φανῆναί με δεῖ θη-
 ρισθῆ καὶ τὴν ψυχὴν ἄστοργον καὶ πολλοῖς ἐτέροις
 ἀμαρτήμασι πρότερον ἔνοχον. τοῦ μὲν οὖν ἐμοῦ βίου
 καὶ τῆς καθ' ἡμέραν διαίτης ὑμᾶς δοκιμαστὰς ἱκανοὺς
 εἶναι νομίζω· ἃ δ' ἐστὶ τοῖς μὲν πολλοῖς ἀσύνοπτα, τοῖς
 δὲ χρηστοῖς τὰς ψυχὰς μέγιστα, τούτων ὑμῖν τὰ πλεῖ-
 στα καὶ καλῶς ἔχοντα ἐκ τῶν ἐμῶν ὄραν ἀναβιβῶμαι,
 ἵν' εἰδῆτε τὰς ἐμὰς παρακαταθήκας, ἃς οἴκοι καταλι-
 147 πῶν εἰς Μακεδονίαν ἐπρέσβευσα. σὺ μὲν γὰρ, ὦ Δη- 313
 μόσθενες, ταῦτα ἐπλάσω ἐπ' ἐμὲ, ἐγὼ δ' ὡς ἐπαιθεύ-
 θην καὶ δικαίως ἐξηγήσομαι. οὐτοσὶ μὲν μοι ἐστὶ πα-
 τῆρ Ἀτρόμητος, σχεδὸν πρεσβύτατος τῶν πολιτῶν·
 ἔτη γὰρ ἦδη βεβίωκεν ἐνενήκοντα καὶ τέτταρα, καὶ
 συμβέβηκεν αὐτῷ νέω μὲν ὄντι, πρὶν τὴν οὐσίαν ἀπο-
 λέσαι διὰ τὸν πόλεμον, ἀθλεῖν τῷ σώματι, ἐκπεσόντι
 δὲ ὑπὸ τῶν τριάκοντα στρατεύεσθαι μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ,
 ἀριστεύειν δ' ἐν τοῖς κινδύνοις, εἶναι δ' ἐκ πατρίας

τὸ γένος, ἢ τῶν αὐτῶν βωμῶν Ἐτεοβουτάδαις μετέχει, ὄθεν ἢ τῆς Ἀθηναῖς τῆς Πολιάδος ἐστὶν ἰερεία, συγκατάγειν δὲ τὸν δῆμον, ὥσπερ καὶ ὀλίγω πρότερον εἶπον. ἐλευθέρους δέ μοι συμβέβηκεν εἶναι καὶ τοὺς πρὸς 148 μητρὸς ἅπαντας, ἢ νῦν ἐμοὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν προ-
 314 φαίνεται φοβουμένη περὶ τῆς ἐμῆς σωτηρίας καὶ διηπορημένη. καίτοι, ὦ Δημόσθενες, ἢ μὲν ἐμὴ μήτηρ ἔφυγε μετὰ τοῦ αὐτῆς ἀνδρὸς εἰς Κόρινθον καὶ μετέσχε τῶν πολιτικῶν κακῶν· σὺ δὲ ἀμφισβητῶν ἀνὴρ εἶναι, οὐ γὰρ ἂν τολμήσαιμι εἰπεῖν, ὡς ἀνὴρ εἶ, ἐγράφης λιποταξίου καὶ τὸν γραψάμενον Νικόδημον τὸν Ἀφιδναῖον χρήμασι πείσας ἐσώθης, ὃν ὕστερον μετὰ Ἀριστάρχου συναπέκτεινας καὶ οὐ καθαρὸς ἂν τὰς χεῖρας εἰς τὴν ἀγορὰν ἐμβάλλεις. Φιλοχάρης δ' οὐτοσί 149 ὁ πρεσβύτατος ἀδελφὸς ἡμῶν, οὐκ ἀγεννεῖς διατριβὰς, ὡς σὺ βλασφημεῖς, ἔχων, ἀλλ' ἐν γυμνασίοις διατριβῶν καὶ μετὰ Ἰπικράτους συνεστρατευμένος καὶ συνεχῶς
 315 ἔτος ἤδη τουτὶ τρίτον στρατηγῶν ἦκει δεησόμενος ὑμῶν ἐμὲ σῶσαι. Ἀφόβητος δ' οὐτοσί ὁ νεώτατος ἀδελφὸς ἡμῶν, πεπρεσβευκῶς μὲν ὑπὲρ ὑμῶν ἀξίως τῆς πόλεως πρὸς τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα, καλῶς δὲ καὶ δικαίως τῶν ὑμετέρων προσόδων ἐπιμεληθεὶς, ὅτε αὐτὸν ἐπὶ τὴν κοινὴν διοίκησιν εἴλεσθε, καὶ πεπαιδοποιημένος κατὰ τοὺς νόμους, ἀλλ' οὐ Κνωσίῳ τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα παρακατακλίνων, ὥσπερ σὺ, πάρεστι καταφρονῶν τῶν σῶν λοιδοριῶν· τὸ γὰρ ψευδὲς ὄνειδος οὐ περαιτέρω τῆς ἀκοῆς ἀφικνεῖται. ἐτόλμησας δὲ 150 κατὰ τῶν ἐμῶν κηδεστῶν εἰπεῖν· οὕτως ἀναιδῆς καὶ
 316 πόρρωθεν ἀχάριστος εἶ, ὅς Φιλόδημον τὸν Φίλωνος πατέρα καὶ Ἐπικράτους οὐκ ἀγαπᾷς οὐδὲ προσκυνεῖς, δι' ὃν εἰς τοὺς δημότας ἐνεγράφης, ὡς Ἰσασιν οἱ πρεσβύτατοι Παιανιῶν. ἐκπέπληγμαί δὲ, εἰ σὺ λοιδορεῖν

Φίλωνα τολμᾷς, καὶ ταῦτα ἐν τοῖς ἐπιεικισταῖσι Ἀθηναίων, οἱ δεῦρο εἰσεληλύθασι δικάζοντες ἕνεκα τοῦ βελτίστου τῆς πόλεως καὶ μᾶλλον προσέχουσι τοῖς βίοις 151 ἡμῶν ἢ τοῖς λόγοις. πότερα γὰρ ἂν προσδοκᾷς αὐτοὺς εὐξασθαι μυρίους ὀπλίτας ὁμοίους Φίλωνι γενέσθαι, καὶ τὰ σώματα οὕτω διακειμένους καὶ τὴν ψυχὴν οὕτω σώφρονας, ἢ τρισμυρίους κιναίδους οἴους περ σὺ; καὶ τὴν Ἐπικράτους εὐαγωγίαν τοῦ Φίλωνος ἀδελφοῦ ἐπανάγεις εἰς ὀνειδῆ. καὶ τίς αὐτὸν εἶδε πώποτε ἀσχημονήσαντα ἢ μεθ' ἡμέραν, ὡς σὺ φῆς, ἐν τῇ πομπῇ τῶν Διονυσίων, ἢ νύκτωρ; οὐ γὰρ ἂν τοῦτό γ' εἶποις, 152 ὡς ἔλαθεν· οὐ γὰρ ἠγνοεῖτο. ἐμοὶ δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐκ τῆς Φιλοδήμου θυγατρὸς καὶ Φίλωνος ἀδελφῆς καὶ Ἐπικράτους τρεῖς παῖδες εἰσι, μία μὲν θυγάτηρ, δύο δὲ υἱεῖς· οὓς ἐγὼ δεῦρο ἦκω μετὰ τῶν ἄλλων κομίζων 317 ἐνὸς ἐρωτήματος ἕνεκα καὶ τεκμηρίου πρὸς τοὺς δικαστάς, ὃ νῦν ἤδη χρήσομαι. ἐρωτῶ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, εἰ δοκᾷ ἂν ὑμῖν πρὸς τῇ πατρίδι καὶ τῇ τῶν φίλων συνηθείᾳ καὶ ἱερῶν καὶ τάφων πατρῴων μετουσίᾳ τούτους τοὺς πάντων ἀνθρώπων ἐμοὶ φιλτάτους προδοῦναι Φιλίππῳ, καὶ περὶ πλείονος τὴν ἐκείνου φιλίαν τῆς τούτων σωτηρίας ποιήσασθαι. ποία κρατηθεῖς ἠδονῆ; ἢ τί πώποτε ἀσχημον ἕνεκα χρημάτων πράξας; οὐ γὰρ ἢ Μακεδονία κακοὺς ἢ χρηστοὺς ποιεῖ, ἀλλ' ἢ φύσις· οὐδ' ἐσμὲν ἕτεροί τινες ἠκοντες ἀπὸ τῆς πρεσβείας, ἀλλ' οἴους ἐξεπέμψατε.
 153 Συμπέπληγμαί δ' ἐν τῇ πολιτείᾳ καθ' ὑπερβολὴν ἀνθρώπων γόητι καὶ πονηρῷ, ὅς οὐδ' ἂν ἄκων ἀληθῆς οὐδὲν εἶποι. ἠγεῖται δ', ὅταν τι ψεύδῃται, τῶν λόγων 318 ὄρκος κατὰ τῶν ἀναισχύντων ὀφθαλμῶν, καὶ τὰ μὴ γεγενημένα οὐ μόνον ὡς ἐστὶ λέγει, ἀλλὰ καὶ τὴν ἡμέραν, ἐν ἣ φησὶ γενέσθαι· καὶ προστίθησιν ἅμα τινὸς

319 ὄνομα πλασάμενος, ὃς ἔτυχε παρῶν, μιμούμενος τοὺς
τάληθῆ λέγοντας. ἐν δὲ εὐτυχοῦμεν οἱ μηδὲν ἀδικοῦν-
τες, ὅτι πρὸς τῇ τερατείᾳ τοῦ τρόπου καὶ τῇ τῶν ὀνο-
μάτων συνθέσει νοῦν οὐκ ἔχει. σκέψασθε γὰρ ἀφρο-
σύνην ἅμα καὶ ἀπαιδευσίαν ἀνθρώπου, ὃς τοιοῦτον
ἔπλασε τὸ περὶ τὴν Ὀλυνθίαν γυναῖκα ψεῦδος κατ'
ἔμοῦ, ἐφ' ᾧ μεταξὺ μὲν λέγων ὑφ' ὑμῶν ἐξεργήθη·
τὸν γὰρ πλείστον ἀφεστηκότα τῶν τοιούτων πρὸς τοὺς
εἰδότας διεβάλλε. σκέψασθε δὲ, ὡς πόρρωθεν ἐπὶ τὴν 154
αἰτίαν ταύτην παρεσκευάζετο. ἔστι γὰρ τις ἐπιδημῶν
ἡμῶν εἰς τὴν πόλιν Ἀριστοφάνης Ὀλύνθιος· τούτῳ
συσταθεὶς ὑπὸ τινων καὶ πνυθόμενος, ὡς εἰπεῖν δύνα-
ται, ὑπερεκθεραπεύσας αὐτὸν καὶ προσαγαγόμενος
ἐπειθεν ἔμοῦ τὰ ψευδῆ καταμαρτυρεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ
παρελθὼν ἐθέλησεν σχετλιάσαι καὶ λέγειν, ὡς εἰς οἰ-
320 κείαν αὐτοῦ γυναῖκα καὶ αἰχμάλωτον γεγεννημένην
πεπαρῶνηκα, πεντακοσίας μὲν ἤδη δραχμὰς ὑπισχνεῖτο
αὐτῷ δώσειν, πεντακοσίας δ' ἑτέρας, ἐπειδὴν κατα-
μαρτυρήσῃ. ὁ δ' αὐτῷ ἀπεκρίνατο, ὡς αὐτὸς διηγείτο, 155
ὅτι τῆς μὲν φυγῆς καὶ τῆς παρουσίας ἀπορίας αὐτῷ οὐ
κακῶς, ἀλλ' ὡς οἷόν τε ἄριστα στοχάζοιτο, τοῦ δὲ τρό-
που πλείστον εἶη διημαρτηκῶς· οὐδὲν γὰρ ἂν τοιοῦτον
πρᾶξαι. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτὸν Ἀριστοφάνην μαρ-
τυροῦντα παρέξομαι. κάλει μοι Ἀριστοφάνην τὸν
Ὀλύνθιον, καὶ τὴν μαρτυρίαν ἀναγίγνωσκε, καὶ τοὺς
ἀκηκοότας αὐτοῦ καὶ πρὸς ἐμὲ ἀγγείλαντας, Δερκύλον
Αὐτοκλέους Ἀγνούσιον καὶ Ἀριστείδην Εὐφιλήτου
Κηφισιά.

ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Τῶν μὲν μαρτύρων διομνυμένων καὶ μαρτυρούν- 156
των ἀκούετε· τὰς δ' ἀνοσίους ταύτας τέχνας, ἃς οὗτος
321 πρὸς τοὺς νέους ἐπαγγέλλεται καὶ κέχρηται νυνὶ κατ'

ἔμοῦ, ἄρα μέμνησθε, ὡς ἐπιδακρύσας καὶ τὴν Ἑλλάδα
κατοδυράμενος καὶ Σάτυρον τὸν κωμικὸν ὑποκριτὴν
προσεπαινέσας, ὅτι ξένους τινὰς αὐτοῦ αἰχμαλώτους
σκάπτοντας ἐν τῷ Φιλίππου ἀμπελουργεῖω καὶ δεδε-
157 μένους παρὰ τὸν πότον ἐξητήσατο παρὰ τοῦ Φιλίππου,
ταῦθ' ὑποθεὶς ἐπεῖπεν ἐντεινόμενος ταύτην τὴν ὀξείαν
καὶ ἀνόσιον φωνήν, ὡς δεινὸν εἶη, εἰ ὁ μὲν τοὺς Κα-
ρίωνας καὶ Ξανθίας ὑποκρινόμενος οὕτως εὐγενῆς καὶ 322
μεγαλόψυχος γένοιτο, ἐγὼ δ' ὁ τῆς μεγίστης πόλεως
σύμβουλος, ὁ τοὺς μυρίους Ἀρκάδιων νουθετῶν, οὐ
κατάσχοιμι τὴν ὕβριν, ἀλλὰ παραθερμανθεὶς, ὅθ'
ἡμᾶς εἰστία Ξενοδόκος τῶν ἐταίρων τις τῶν Φιλίππου,
ἔλκοιμι τῶν τριχῶν καὶ λαβῶν ἄτυτῆρα μαστιγοῖην
158 αἰχμάλωτον γυναῖκα. οὐκοῦν εἰ ὑμεῖς αὐτῷ ἐπιστεύ-
σατε ἢ Ἀριστοφάνης μου συγκατεψεύσατο, ἐπ' αἰ-
σχραῖς αἰτίαις ἀδίκως ἀπωλόμην ἄν. ἐάσετε οὖν αὐ-
τὸν τὸ τοιοῦτον αὐτοῦ προστρόπαιον, μὴ γὰρ δὴ τῆς 323
πόλεως, ὥστε ἐν ὑμῖν ἀναστρέφεσθαι; καὶ τὴν μὲν ἐκ-
κλησίαν καθαίρετε, ἐν δὲ τοῖς ψηφίσμασι διὰ τούτου
τὰς εὐχὰς ποιήσεσθε καὶ στρατιὰν ἢ πεζὴν ἢ ναυτικὴν
ἐκπέμψετε; καὶ μὴν ὅ γε Ἡσίοδος λέγει,
πολλάκι τοι ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπηύρα, 324
ὅς κεν ἀλιτραίνῃ καὶ ἀτάσθαλα μηχανάται.

159 Ἐν δὲ πρὸς τοῖς εἰρημένοισι εἰπεῖν ἔτι βούλομαι. εἰ
γὰρ που τις ἔστι κακία κατ' ἀνθρώπους, ἂν μὴ πρω-
τεύοντα περὶ ταύτην ἀποδείξω Δημοσθένην, θανάτου
τιμῶμαι. ἀλλ' οἶμαι πολλὰ καὶ χαλεπὰ παρακολουθεῖ
τῷ κρινομένῳ, καὶ μετακαλεῖ τὴν ψυχὴν ἀπὸ τῆς ὀργῆς
ὁ κίνδυνος ἐπὶ τοὺς ὑπὲρ τῆς σωτηρίας λόγους, καὶ
διαλογισμὸν παρίστησι, μὴ τι παραλίπη τῶν κατηγο-
ρημένων. ὥστε ἅμα μὲν ὑμᾶς, ἅμα δὲ ἑμαυτὸν εἰς ἀνά-
160 μνησιν τῶν κατηγορημένων ἀγαγεῖν βούλομαι. σκο-

πείτε γὰρ δὴ καθ' ἕναστον, ὦ Ἀθηναῖοι, ποῖον ἐγὼ
 ψήφισμα γράψας κρίνομαι, ἢ ποῖον νόμον λύσας, ἢ
 ποῖον γενέσθαι κωλύσας, ἢ τίνας ὑπὲρ τῆς πόλεως συν-
 δήκας ποιησάμενος, ἢ τί τῶν δεδογμένων περὶ τῆς
 325 εἰρήνης ἀπαλείψας, ἢ τί τῶν μὴ δοξάντων ὑμῖν προσ-
 γράψας. οὐκ ἤρεσκε τίσι τῶν ῥητόρων ἢ εἰρήνη· ἐπειτα 161
 οὐ τότε ἀντιλέγειν αὐτοὺς ἐχοῖν, ἀλλὰ μὴ νῦν ἐμὲ κρί-
 νειν; ἐπλούτουν τινὲς ἐκ τοῦ πολέμου ἀπὸ τῶν ὑμετέ-
 ρων εἰσφορῶν καὶ τῶν δημοσίων προσόδων, νῦν δὲ
 πέπαινανται· εἰρήνη γὰρ ἀργίαν οὐ τρέφει· ἐπειτα οἱ
 μὲν οὐκ ἀδικούμενοι, ἀλλ' ἀδικοῦντες τὴν πόλιν τιμα-
 ρήσονται τὸν προστάντα τῆς εἰρήνης, οἱ δ' ὠφελούμε-
 νοι τοὺς χρησίμους εἰς τὰ κοινὰ γιγνομένους ἐγκατα-
 λείψετε; συνῆδον γὰρ τοὺς παιᾶνας Φιλίππῳ κατε- 162
 σκαμμένων τῶν ἐν Φωκεῦσι πόλεων, ὡς φησιν ὁ κατή-
 326 γορος. καὶ ποῖον τεκμηρίον δύναται ἂν τις σαφῶς τοῦτο
 ἐπιδείξαι; ἐκλήθη μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ ξένια μετὰ τῶν συμ-
 πρέσβων, ἦσαν δ' οἱ κλητοὶ καὶ συνδειπνοῦντες σὺν
 ταῖς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων πρεσβείαις οὐκ ἐλάττους ἢ δια-
 κόσιοι. ἐν δὲ τούτοις, ὡς ἔοικεν, ἐγὼ διαφανῆς ἦν οὐχ
 ὑποσιγῶν, ἀλλὰ συναδῶν, ὡς φησι Δημοσθένης οὐτ'
 αὐτὸς παρῶν οὔτε τῶν ἐκεῖ παρόντων οὐδένα παρα-
 σχόμενος μάρτυρα. καὶ τῷ γε δῆλος ἦν, εἰ μὴ γε ὡσπερ 163
 ἐν τοῖς χοροῖς προῆδον; οὐκοῦν εἰ μὲν ἐσίγων, ψευδῆ
 μου κατηγορεῖς· εἰ δὲ ὀρθῆς ἡμῖν τῆς πατρίδος οὔσης
 καὶ τῶν πολιτῶν κοινῇ μηδὲν ἀτυχοῦντων συνῆδον
 μετὰ τῶν ἄλλων συμπρέσβων τὸν παιᾶνα, ἠνίκα ὁ
 θεὸς μὲν ἐτιμᾶτο, Ἀθηναῖοι δὲ μηδὲν ἠδοῦν, εὐσε-
 βουν, ἀλλ' οὐκ ἠδίκουν, καὶ δικαίως ἂν σωζοίμην.
 327 ἐπειτα ἐγὼ μὲν διὰ ταῦτα ἀνηλέητός τις εἰμὶ ἄνθρω-
 πος, σὺ δὲ εὐσεβῆς ὁ τῶν συσπόδων κατήγορος;

Ὁνειδίσας δὲ μοι καὶ πολιτείας ἐμπληξίαν, εἰ πε- 164

πρεσβευκῶς πρὸς Φίλιππον πρότερον παρεκάλουν ἐπ'
 ἐκεῖνον τοὺς Ἕλληνας. καίτοι ταύτην, εἰ βούλει, τὴν
 κατηγορίαν καὶ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων δημοσίᾳ κατη-
 γορήσεις. ἐπολεμεῖτε Λακεδαιμονίοις, καὶ μετὰ τὴν ἐν
 Λεύκτροις συμφορὰν τοῖς αὐτοῖς ἐβοηθεῖτε· κατηγά-
 γετε εἰς τὴν πατρίδα φεύγοντας Θηβαίους, καὶ πάλιν
 τούτοις ἐμάχεσθε ἐν Μαντινείᾳ· ἐπολεμήσατε Ἐρε-
 τριεῦσι καὶ Θεμισίωνι, καὶ πάλιν ἐσώσατε. καὶ μυρίοις
 ἄλλοις ἤδη τῶν Ἑλλήνων οὕτω κέχρησθε· τοῖς γὰρ
 καιροῖς συμπεριφέρεσθαι ἀνάγκη πρὸς τὸ κράτιστον
 165 καὶ τὸν ἄνδρα καὶ τὴν πόλιν. τὸν δὲ ἀγαθὸν σύμ-
 βουλον τί χρὴ ποιεῖν; οὐ τῇ πόλει πρὸς τὸ παρὸν τὰ 328
 βέλτιστα συμβουλευεῖν; τὸν δὲ πονηρὸν κατήγορον
 τί χρὴ λέγειν; οὐ τοὺς καιροὺς ἀποικροπτόμενον τῆς
 πράξεως κατηγορεῖν; τὸν δὲ ἐκ φύσεως προδότην πῶς
 χρὴ θεωρεῖν; ἄρα γε οὐχ ὡς σὺ τοῖς ἐντυγχάνουσι καὶ
 πιστεύσασι κέχρησαι, λόγους εἰς δικαστήρια γράφοντα
 μισθοῦ τούτους ἐκφέρειν τοῖς ἀντιδίκους; ἐγραψας λό-
 γον Φορμίῳ τῷ τραπεζίτῃ χρήματα λαβῶν· τοῦτον
 ἐξήνεγκας Ἀπολλοδώρῳ τῷ περὶ τοῦ σώματος κρίνοντι
 166 Φορμίῳνα. εἰσῆλθες εἰς εὐδαιμονοῦσαν οἰκίαν τὴν
 Ἀριστάρχου τοῦ Μόσχου· ταύτην ἀπώλεσας. προῦλα-
 βες τρία τάλαντα παρ' Ἀριστάρχου φεύγοντος· τοῦτον 329
 τὰ τῆς φυγῆς ἐφόδια ἀπεστέρησας, οὐκ αἰσχυνθεὶς τὴν
 φήμην, ἣν προσεποιήσω, ζηλωτῆς εἶναι τῆς ἡλικίας
 τοῦ μειρακίου. οὐ γὰρ δὴ τῇ γε ἀληθείᾳ· οὐ γὰρ προσ-
 δέχεται δίκαιος ἔρος πονηρίαν. ταῦτ' ἐστὶν ὁ προδότης
 καὶ τὰ τούτοις ὅμοια.

167 Ἐμνήσθη δὲ που περὶ τῆς στρατείας, καὶ τὸν κα-
 λὸν στρατιώτην ἐμὲ ὠνόμασεν. ἐγὼ δὲ οὐχ ἕνεκα τῆς
 τούτου βλασφημίας, ἀλλὰ τοῦ παρόντος κινδύνου προ-
 νοούμενος καὶ περὶ τούτων ἀνεπίφθονον λέγειν εἶ-

ναί μοι νομίζω· ποῦ γὰρ ἢ πότε αὐτῶν ἢ πρὸς τίνας, πα-
 ραλιπῶν τήνδε τὴν ἡμέραν, μνησθήσομαι; ἐκ παίδων
 μὲν γὰρ ἀπαλλαγείς περίπολος τῆς χώρας ταύτης ἐγε-
 νόμην δὴ ἔτη, καὶ τούτων ὑμῖν τοὺς συνεφήβους καὶ
 330 τοὺς ἄρχοντας ἡμῶν μάρτυρας παρέξομαι· πρώτην 168
 δ' ἐξελθὼν στρατείαν τὴν ἐν τοῖς μέρεσι καλουμένην,
 331 καὶ συμπαραπέμπων μετὰ τῶν ἡλικιωτῶν καὶ τῶν Ἀλ-
 κιβιάδου ξένων τὴν εἰς Φλιοῦντα παραπομπὴν, κινδύ-
 νου συμβάντος ἡμῖν περὶ τὴν Νεμεάδα καλουμένην χα-
 ράδραν οὕτως ἠγωνισάμην, ὥστε ὑπὸ τῶν ἠγεμόνων
 ἐπαινέσθαι· καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐκ διαδοχῆς ἐξόδους τὰς
 332 ἐν τοῖς ἐπωνύμοις καὶ τοῖς μέρεσιν ἐξῆλθον, καὶ τὴν 169
 ἐν Μαντινείᾳ μάχην συνεμαχεσάμην οὐκ αἰσχυρῶς
 οὐδ' ἀναξίως τῆς πόλεως, καὶ τὰς εἰς Εὐβοίαν στρα-
 τείας ἐστρατευσάμην, καὶ τὴν ἐν Ταμύναις μάχην ἐν
 τοῖς ἐπιλέκτοις οὕτως ἐκινδύνευσά, ὥστε κακεῖ στεφα-
 νωθῆναι καὶ δεῦρο ἡκῶν πάλιν ὑπὸ τοῦ δήμου, τὴν τε
 333 νίκην τῆς πόλεως ἀπαγγείλας, καὶ Τεμενίδου τοῦ τῆς
 Πανδιονίδος ταξιάρχου καὶ συμπρεσβεύσαντος ἀπὸ
 στρατοπέδου μοι δευρὶ περὶ τὸν γενόμενον κίνδυνον
 οἶος ἦν ἀπαγγείλαντος. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι 170
 τοῦτο τὸ ψήφισμα, καὶ κάλει τὸν Τεμενίδην καὶ τοὺς
 συνεστρατευμένους μοι τὰς ὑπὲρ τῆς πόλεως στρατείας
 334 καὶ Φωκίωνα τὸν στρατηγὸν, μήπω συνήγορον, ἀν μὴ
 τούτοις συνδοκῆ, ἀλλ' ὑπεύθυνον τῷ συνοφάντῃ μάρ-
 τυρα, ἐὰν ψεύδῃται.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑΙ.

Ἀπαγγείλας τοίνυν πρῶτος τὴν τῆς πόλεως νίκην 171
 ὑμῖν καὶ τὴν τῶν παίδων τῶν ὑμετέρων κατόρθωσιν
 πρώτην ταύτην ὑμᾶς ἀπαιτῶ χάριν, τὴν τοῦ σώματος
 σωτηρίαν, οὐ μισόδημος ὢν, ὡς φησιν ὁ κατήγορος,
 ἀλλὰ μισοπόνηρος, οὐ τοὺς Δημοσθένους ὑμᾶς οὐκ

ἐῶν προγόνους μιμῆσθαι, οὐ γὰρ εἰσὶν, ἀλλὰ τῶν κα-
 λῶν τῇ πόλει βουλευμάτων ζηλωτὰς εἶναι παρακαλῶν.
 νῦν δ' αὐτὰ πόρρωθεν ἀρξάμενος μικρῶ δέιμι σαφέ-
 172 στερον. πρότερον ἢ πόλις ἡμῶν εὐδόξησε μετὰ τὴν ἐν
 Σαλαμῖνι ναυμαχίαν πρὸς τὸν Πέρσην, καὶ τῶν τειχῶν
 ὑπὸ τῶν βαρβάρων πεπτωκότων, εἰρήνης δ' ὑπαρχού-
 σης πρὸς Λακεδαιμονίους διέμεινεν ἡμῖν τὸ τῆς δημοκρα-
 τίας πολίτευμα. συνταραχθέντες δὲ ὑπὸ τινῶν καὶ κα-
 ταστάντες πρὸς Λακεδαιμονίους εἰς πόλεμον, πολλὰ καὶ
 παθόντες κακὰ καὶ ποιήσαντες, Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος 335
 προκηρυκνευσάμενου πρὸς Λακεδαιμονίους, ὄντος προ-
 ξένου, σπονδὰς τοῦ πολέμου πεντηκονταετείς ἐποίησά-
 173 μεθα, ἐχρησάμεθα δὲ αὐταῖς ἔτη τριακαίδεκα. ἐν δὲ τού-
 τῳ χρόνῳ ἐτειχίσσαμεν τὸν Πειραιᾶ καὶ τὸ βόρειον τεί-
 χος ὠκοδομήσαμεν, ἑκατὸν δὲ τριήρεις πρὸς ταῖς ὑπαρ-
 χούσαις ἐναυπηγησάμεθα, τριακοσίους δ' ἰππέας προσ-
 κατεσκευασάμεθα, καὶ τριακοσίους Σκύθας ἐπριάμε-
 θα, καὶ τὴν δημοκρατίαν βεβαίως εἶχομεν. παρεμπεσόν-
 των δ' εἰς τὴν πολιτείαν ἡμῶν οὐκ ἐλευθέρων ἀνθρώ-
 πων καὶ τοῖς τρόποις οὐ μετρίων πάλιν πρὸς Αἰγινήτας
 174 εἰς πόλεμον κατέστημεν, κἀνταῦθα οὐκ ὀλίγα βλαβέντες
 τῆς μὲν εἰρήνης ἐπεθυμήσαμεν, Ἀνδοκίδην δ' ἐκπέμ-
 ψαντες πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμπρέ- 336
 σβεις εἰρήνην ἔτη τριάκοντα ἠγάγομεν, ἢ τὸν δῆμον
 ὑψηλὸν ἦρεν· χίλια μὲν γὰρ τάλαντα ἀνηνέγκαμεν νο-
 μίσματος εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ἑκατὸν δὲ τριήρεις ἑτέρας
 ἐναυπηγησάμεθα καὶ νεωσοίκους ὠκοδομήσαμεν, χι-
 λίους δὲ καὶ διακοσίους ἰππέας κατεστήσαμεν καὶ τοξο-
 τας ἑτέρους τοσοούτους, καὶ τὸ μακρὸν τεῖχος τὸ νότιον
 ἐτειχίσθη, καὶ τὸν δῆμον οὐδεὶς ἐνεχείρησε καταλύ-
 175 σαι. πάλιν δὲ εἰς πόλεμον διὰ Μεγαρέας πεισθέντες
 καταστῆναι, καὶ τὴν χώραν τμηθῆναι προέμενοι καὶ

337 πολλῶν ἀγαθῶν στερηθέντες εἰρήνης ἐδεήθημεν, καὶ ἐποιησάμεθα διὰ Νικίου τοῦ Νικηράτου. καὶ πάλιν ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἑπτακισχίλια τάλαντα ἀνηνέγκαμεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν διὰ τὴν εἰρήνην ταύτην, τριήρεις δ' ἐκτησάμεθα πλωίμους καὶ ἐντελεῖς οὐκ ἐλάττους ἢ τριακοσίας, φόρος δ' ἡμῖν κατ' ἐνιαυτὸν προσήει πλέον ἢ χίλια καὶ διακόσια τάλαντα, καὶ Χερρόνησον καὶ Νάξον καὶ τὴν Εὐβοίαν εἴχομεν, πλείστας δ' ἀποικίας ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἀπεστείλαμεν. καὶ τοσαῦτ' ἔχον- 176
τες ἀγαθὰ πόλεμον δι' Ἀργείους πρὸς Λακεδαιμονίους ἐξηνέγκαμεν, πεισθέντες ὑπ' Ἀργείων, καὶ τελευτῶν-
τες ἐκ τῆς τῶν φητόρων ἀψιμαχίας εἰς φρουρὰν τῆς πό-
λεως καὶ τοὺς τετρακοσίους καὶ τοὺς ἄσεβεῖς τριακον-
338 τα ἐνεπέδομεν, οὐκ εἰρήνην ποιησάμενοι, ἀλλ' ἐκ προσ-
ταγμάτων ἠναγκασμένοι. πάλιν δὲ σωφρόνως πολι-
τευθέντες, καὶ τοῦ δήμου κατελθόντος ἀπὸ Φυλῆς,
Ἀρχίνου καὶ Θρασυβούλου προστάντων τοῦ δήμου καὶ
τὸ μὴ μνησικακεῖν πρὸς ἀλλήλους ἔνορκον ἡμῖν κατα-
στησάντων, ὅθεν σοφωτάτην πάντες τὴν πόλιν ἠγή-
σαντο εἶναι, κἀνταῦθα ἀναφύντος τοῦ δήμου καὶ πᾶ- 177
339 λιν ἐξ ἀρχῆς ἰσχύσαντος ἀνθρώποι παρέγγραπτοι γε-
γεννημένοι πολῖται, καὶ τὸ νοσοῦν τῆς πόλεως αἰεὶ προσ-
αγόμενοι καὶ πόλεμον ἐκ πολέμου πολιτευόμενοι, ἐν
μὲν εἰρήνῃ τὰ δεινὰ τῷ λόγῳ προορώμενοι καὶ τὰς ψυ-
χὰς τὰς φιλοτίμους καὶ λίαν ὀξείας ἐρεθίζοντες, ἐν δὲ
τοῖς πολέμοις ὄπλων οὐχ ἀπτόμενοι, ἐξετασται δὲ καὶ
ἀποστολεῖς γιγνώμενοι, παιδοποιούμενοι δὲ ἐξ ἐται-
ρῶν, ἄτιμοι δ' ἐκ συκοφαντίας, εἰς τοὺς ἐσχάτους ἡμῶν
κινδύνους τὴν πόλιν καθιστάσι, τὸ μὲν τῆς δημοκρα-
τίας ὄνομα οὐ τοῖς ἡθεσιν, ἀλλὰ τῇ κολακείᾳ θεραπεύ-
οντες, καταλύοντες δὲ τὴν εἰρήνην, ἢ ἡ δημοκρατία
340 σώζεται, συναγωνιζόμενοι δὲ τοῖς πολέμοις, ἐξ ὧν ὁ

338 δῆμος καταλύεται. οὗτοι νῦν ἐπ' ἐμὲ συστραφέντες
ἤκουσι, καὶ φασὶ μὲν τὸν Φίλιππον τὴν εἰρήνην προί-
σθαι καὶ προλαβεῖν ἡμῶν ἐν ταῖς συνθήκαις ἅπαντα,
ἣν δ' αὐτὸς εὗρεν εἰρήνην αὐτῷ συμφέρουσαν, ταύτην 341
παραβεβηκέναι. ἐμὲ δ' οὐχ ὡς πρεσβευτὴν κρίνουσιν,
ἀλλ' ὡς ἐγγυητὴν Φιλίππου καὶ τῆς εἰρήνης· καὶ τὸν
τῶν λόγων κύριον τὰς τῶν ἔργων προσδοκίας ἀπαι- 342
τοῦσι. τὸν αὐτὸν δὲ ἐν μὲν τοῖς ψηφίσμασιν ἐπαινέτην
δείκνυμι, ἐν δὲ τῷ δικαστηρίῳ κατηγορῶ κέχρημαι. δέ-
κατος δ' αὐτὸς πρεσβεύσας μόνος τὰς εὐθύναις δίδωμι.
339 κἀμοὶ μὲν οἱ συνδεησόμενοι πάρεισιν ὑμῶν πατήρ μὲν,
οὐ τὰς τοῦ γήρως ἐλπίδας μὴ ἀφέλησθε, ἀδελφοὶ δὲ,
οἳ διαζυγέντες ἐμοῦ ζῆν οὐκ ἂν προέλοιτο, κηδεσται
δὲ, καὶ ταυτὶ μὲν τὰ μικρὰ παιδία καὶ τοὺς κινδύνους
οὕτω συνιέντα, ἐλεεινὰ δ', εἴ τι συμβήσεται ἡμῖν πα- 343
θεῖν. ὑπὲρ ὧν ἐγὼ δέομαι καὶ ἱκετεύω πολλὴν πρόνοι-
αν ποιήσασθαι καὶ μὴ τοῖς ἐχθροῖς αὐτοὺς μηδ' ἀνάν-
δρῳ καὶ γυναικείῳ ἀνθρώπῳ τὴν ὀργὴν παραδοῦναι.
340 παρακαλῶ δὲ καὶ ἱκετεύω σῶσαί με πρῶτον μὲν τοὺς
θεοὺς, δεύτερον δ' ὑμᾶς τοὺς τῆς ψήφου κυρίους, οἷς
ἐγὼ πρὸς ἕκαστον τῶν κατηγορημένων εἰς μνήμην εἶ-
ναι τὴν ἐμὴν ἀπολελόγημαι, καὶ δέομαι σῶσαί με καὶ
μὴ τῷ λογογράφῳ καὶ Σκύθῃ παραδοῦναι, ὅσοι μὲν
ὑμῶν πατέρες εἰσὶ παίδων ἢ νεωτέρους ἀδελφούς περὶ 344
πολλοῦ ποιείσθε, ἀναμνησθέντες, ὅτι τὴν τῆς σωφρο-
σύνης παράκλησιν διὰ τῆς περὶ Τίμαρχον κρίσεως
341 ἀειμνήστως αὐτοὺς παρακέκλημα, τοὺς δ' ἄλλους
ἅπαντας, οἷς ἐμαυτὸν ἄλυπον παρέσχην, τὴν μὲν τύ-
χην ἰδιώτης ὦν καὶ τοῖς μετρίοις ὑμῶν ὁμοῖος, ἐν δὲ τοῖς
πολιτικοῖς ἀγῶσι μόνος τῶν ἄλλων ἐφ' ὑμᾶς οὐ συνε- 345
στηκώς· αἰτῶ παρ' ὑμῶν τὴν σωτηρίαν, μετὰ πάσης
εὐνοίας τῇ πόλει πεπρεσβευκῶς καὶ μόνος ὑπομείνας

τὸν τῶν συκοφαντῶν θόρυβον, ὃν ἤδη πολλοὶ τῶν τὰς ψυχὰς ἐν τοῖς πολέμοις λαμπρῶν οὐχ ὑπέστησαν. οὐ γὰρ ὁ θάνατος δεινόν, ἀλλ' ἡ περὶ τὴν τελευταίαν ὕβρις φοβερά. πῶς δὲ οὐκ οἰκτρὸν βλέπειν ἐχθροῦ πρόσω- 182
πον ἐπεγγελῶντος καὶ τοῖς ὡσὶ τῶν ὄνειδῶν ἀκούσαι; ἀλλ' ὅμως τετόλμηται· δέδοται τὸ σῶμα τῷ κινδύνῳ. παρ' ὑμῖν ἐγράφη, ἐν ταῖς ὑμετέραις διατριβαῖς βεβίωκα. οὐδεὶς ὑμῶν διὰ τὰς ἐμὰς ἡδονὰς κάκιον οἰκεῖ, οὐδὲ ἐστέρηται τῆς πατρίδος κατηγόρου τυχῶν ἐν τοῖς δήμοις, ὅτ' ἦσαν αἱ διαψηφίσεις, οὐδ' ὑπεύθυνος ὢν ἀρχῆς ἐκινδύνευσεν.

Μικρὰ δ' εἰπὼν ἤδη καταβαίνω. ἐγὼ γὰρ, ὡς Ἀθη- 183
ναῖοι, τοῦ μὲν μηδὲν ἀδικεῖν ὑμᾶς κύριος ἦν, τοῦ δὲ μὴ ἔχειν αἰτίαν ἢ τύχη, ἢ συνεκλήρωσέ με ἀνθρώπῳ συκοφάντῃ βαρβάρῳ, ὃς οὔτε ἱερῶν οὔτε σπουδῶν 346
οὔτε τραπέζης φροντίσας, ἀλλὰ τοὺς εἰς τὸν μέλλοντα αὐτῷ χρόνον ἀντεροῦντας ἐκφοβῶν ἦκει ψευδῆ συντάξας κατ' ἡμῶν κατηγορίαν. εἰάν οὖν ἐθελήσητε σώζειν τοὺς τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ὑμετέρας ἀδείας συναγωνιστάς, πολλοὺς βοηθοὺς λήψεται τὸ τῆς πόλεως συμφέρον καὶ κινδυνεύειν ὑπὲρ ὑμῶν ἐτοίμους.

Παρακαλῶ δὲ Εὐβουλον μὲν ἐκ τῶν πολιτικῶν 184
καὶ σωφρόνων ἀνδρῶν συνήγορον, Φωκίωνα δ' ἐκ τῶν στρατηγῶν, ἅμα δὲ καὶ δικαιοσύνη διενήνοχότα πάντων, ἐκ δὲ τῶν φίλων καὶ τῶν ἡλικιωτῶν τῶν ἐμαυτοῦ Ναυσικλέα καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας, οἵστισιν ἐγὼ κέχρημαι καὶ τῶν αὐτῶν ἐπιτηδευμάτων μετέσχῃκα. ὁ μὲν οὖν ἐμὸς λόγος εἴρηται, τὸ δὲ σῶμα τοῦμόν ἤδη παραδίδωσιν ὑμῖν καὶ ἐγὼ καὶ ὁ νόμος.

3.

ΚΑΤΑ ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΟΣ.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ.

Κτησιφῶν ἔγραψε ψήφισμα στεφανῶσαι Δημοσθένην 348
Δημοσθένους Παιανία χρυσῶ στεφάνῳ καὶ ἀναγορεῦσαι τὸν στέφανον ἐν τῷ θεάτρῳ Διονυσίοις τραγῳδῶν, ὅτι διατε- 349
λεῖ τὰ ἀρίστα καὶ λέγων καὶ πράττων τῷ δήμῳ τῶν Ἀθη-
ναίων. τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγράψατο Αἰσχίνης παρὰ νόμων, καὶ εἰσάγει κεφάλαια γενικὰ τρία, ἐν μὲν, ὅτι ὑπεύθυνον ὄντα τὸν Δημοσθένην ἐστεφάνωσε τοῦ νόμου κελεύοντος μὴ ἐξεῖναι ὑπεύθυνον ἄρχοντα στεφανοῦν, περὶ οὐσίας, δεύτερον δὲ, ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ ἀνεκήρυξε τὸν στέφανον ἀπαγορευόντος τοῦ νόμου μηδένα στεφανοῦν ἐν τῷ θεάτρῳ, περὶ ποιότητος, τρίτον καὶ τελευταῖον, ὅτι καὶ τὰ ψευδῆ ἔγραψεν ἐν τῷ ψηφισματι· οὐκ εἶναι γὰρ καλὸν καὶ ἀγαθὸν τὸν Δημοσθένην, οὐδὲ ἀξιὸν τοῦ στεφάνου. καὶ τοῦτο εἰς τὸ παράνομον ἀνακτέον, ἐπειδὴ καὶ νόμος ἔστιν ὁ κωλύων τὰ ψευδῆ γράφειν ἐν τοῖς ψηφίσμασιν· ἔστι δὲ περὶ ποιότητος. ὑποφορὰς δὲ 350
λαμβάνει τρεῖς, πρὸς μὲν τὸ πρῶτον δις ὡς ἐροῦντος Δη-
μοσθένους, ὅτι οὐκ ἦν ἄρχων οὐδὲ ἔστιν ἀρχὴ ἢ τῶν τειχῶν οἰκοδομῆ, ἀλλὰ διακονία τις καὶ ἐπιμέλεια· εἰ δὲ καὶ ἀρχή, τῷ γε ἐπιδεδωκέναι ἐκ τῶν ἰδίων καὶ μηδὲν εἰληφέναι ἐκ τῆς πόλεως οὐκ ἦν ὑπεύθυνος· περὶ ποιότητος ἀμφοτέρω. πρὸς δὲ τοῦτο ὁ Αἰσχίνης εἰσάγει στοχαστικὸν κεφάλαιον, οὐ μέντοι κατασκευάζει· εἰ δὲ μὴ παρ' ἑαυτοῦ ἐπέδωκεν, ἀλλ' εἶχε παρὰ τῆς βουλῆς εἰς τοῦτο δέκα τάλαντα, περὶ οὐσίας. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον κεφάλαιον παρεχομένου Δημοσθένους νόμου ἕτερον, κελεύοντα ἀνακηρύττειν ἐν τῷ θεάτρῳ, ἂν ψηφίσῃται ὁ δήμος, Αἰσχίνης οὐ περὶ τῶν πολιτικῶν αὐτὸν εἶναι φησιν, ἀλλὰ περὶ τῶν ξενικῶν στεφάνων, περὶ οὐσίας. πρὸς δὲ τὸ τρίτον πολλὰ κατὰ μέρος. οἴεται δὲ τὸν Δημοσθένην εἰς τέσσαρας καιροὺς διηρηκέναι τὴν ἀπολογίαν, τὰ πράγματα κατ' ἕκαστα εἰς τούτους μερίσαντα. πρῶτον μὲν

οὐν φησιν εἶναι καιρὸν τὸν τοῦ πολέμου τοῦ πρώτου του προς Φίλιππον περὶ Ἀμφιπόλεως γενομένου, δεύτερον δὲ τὸν τῆς εἰρήνης, τρίτον δὲ τὸν τοῦ πολέμου τοῦ δευτέρου καὶ τῆς 351 περὶ Χαιρώνειας ἥττης, τέταρτον δὲ τὸν παρόντα καιρὸν τὸν περὶ τῶν πρὸς Ἀλέξανδρον πολιτευμάτων. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ αἴτιον αὐτὸν φησι γεγονέναι τῆς εἰρήνης, αἰσχρᾶς οὔσης καὶ ἀδόξου, καὶ τοῦ μὴ μετὰ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων συνεδρίου τὴν πόλιν αὐτὴν πεποιῆσθαι. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ, ὅτι τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Φίλιππον αὐτὸς παρεσκευάσεν. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ, ὅτι τοῦ ἱεροῦ πολέμου καὶ τῶν περὶ Φωκίας συμβάντων αἴτιος ἐγένετο, καὶ τῆς ἥττης τῆς ἐν Χαιρώνεια, πείσας μετὰ Θηβαίων ἀραμένους τὸν πόλεμον πρὸς Φίλιππον παρατάξασθαι. ἐν δὲ τῷ τελευτῶν, ὅτι κατὰ τὸν πρὸς Ἀλέξανδρον οὐκ ἐπολιτεύσατο. μετὰ ταῦτα καὶ τοῦ βίου παντὸς τοῦ Δημοσθένους κατηγορεῖ, καὶ δὴ καὶ Κτησιφῶντος ἐν ὀλίγοις, ἐν οἷς ἀξιοῖ αὐτὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ τὸν Κτησιφῶντα ἀπολογεῖσθαι. τὰ μὲν οὖν κεφάλαια ταῦτ' ἐστίν. ἐνῆκα δὲ τὸν ἀργῶνα Δημοσθένους.

Μέμφονται μέντοι τινὲς τὸν Αἰσχίνην, ὅτι οὐκ ἐνδιέτριψεν ἐν τῷ παρανόμῳ, ἀλλὰ καὶ τῆς πολιτείας κατηγορεῖ τοῦ Δημοσθένους, καλῶς πεπολιτευμένου τοῦ ἀνδρός. αὐτὸς δὲ τούναντιον τούτῳ μάλιστα ἰσχυρίζεται, λέγων οὕτως. „ἔστι 352 δ' ὑπόλοιπον μέρος τῆς κατηγορίας, ἐφ' ᾧ μάλιστα σπουδάξω. τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ πρόφασις, δι' ἣν αὐτὸν ἀξιοῖ στεφανοῦσθαι.“ μῆποτε δὲ ἀριστα τοῦτο ἔπραξεν. ἐπειδὴ γὰρ εἶχε δόξαν μεγάλην παρὰ πᾶσι καὶ ὑπόληψιν ὁ Δημοσθένης ὡς λαμπρότατα πεπολιτευμένος, εἰκότως ἀήθη ψυχρὸς καὶ οὐδενὸς ἀξίους φανήσεσθαι τοὺς περὶ τῶν παρανόμων λόγους, εἰ μὴ δόξαν αὐτοῖς ἐμποιῆσει τὴν ἐναντίαν, ὡς ἄρα ὁ Δημοσθένης κανόνους ἐστὶ τῷ δήμῳ καὶ αἰσχρῶς καὶ ἐπιμέμπτως πεπολιτεύεται. διὰ τοῦτο ἐσπούδασε περὶ τοῦτο μάλιστα, καὶ ἐν τούτῳ τῷ μέρει τῆς κατηγορίας τὸ πλεῖστον ἐνδιέτριψε. μέμφαιτο δ' ἂν τις τὸ προοίμιον ὡς τραγικὸν καὶ περιττὸν καὶ ἐπιλόγῳ μᾶλλον ἰοικός.

Ἡ στάσις τοῦ λόγου ἐστὶ πραγματικὴ ἔγγραφος, ὡς περὶ 353 καὶ ἡ τοῦ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου. τὰ δὲ κεφάλαια δηλοῦσι τῆς πραγματικῆς περιέχει ἅπερ καὶ ἐκεῖ, οἷον τὸ νόμιμον τεμνόμε-

νον εἰς τρεῖς νόμους, τὸ δὲ δίκαιον εἰς τέσσαρας καιρούς. ὅρα δὲ, πῶς ἐπιλογικῶς ἤρξατο ἀπὸ συνηγόρων ἐμβολῆς, ὡς περὶ καὶ Δημοσθένους.

Τινὲς εἶπον, ὅτι οὐκ ἔχει κατασκευὴν τὸ προοίμιον. οὐκ οὖν οὐδὲ συμπέρασμα δεῖ ζητεῖν. ἀλλ' οὐκ ἐστὶν ἀκατάσκευον. ἐστὶ γὰρ αὐτοῦ κατασκευὴ „ὑπὲρ τοῦ τὰ μέτρια καὶ τὰ συνήθη μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει.“ εἰ γὰρ ἡ αἰτία τῆς προτάσεως ἐστὶν ἡ κατασκευὴ, διὰ δὲ τὸ τὰ μέτρια μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει αἱ δεήσεις, κατασκευὴ ἂν εἴη. ἔχει δὲ καὶ συμπέρασμα, „ἐγὼ δὲ πεπιστευκῶς ἤκω“ ἕως τοῦ „μείζον τῶν νόμων καὶ τῶν δικαίων.“

Τὴν μὲν παρασκευὴν ὁρᾶτε, ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν 381 παράταξιν, ὅση γεγένηται, καὶ τὰς κατὰ τὴν ἀγορὰν δεήσεις, αἷς κέχρηται τινες ὑπὲρ τοῦ τὰ μέτρια καὶ τὰ 382 συνήθη μὴ γίνεσθαι ἐν τῇ πόλει. ἐγὼ δὲ πεπιστευκῶς ἤκω πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς, δεύτερον δὲ τοῖς νόμοις 383 καὶ ὑμῖν, ἡγούμενος οὐδεμίαν παρασκευὴν ἰσχύειν παρ' ὑμῖν μείζον τῶν νόμων καὶ τῶν δικαίων. ἐβουλόμην μὲν οὖν, ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν βουλήν τοὺς πεντακοσίους καὶ τὰς ἐκκλησίας ὑπὸ τῶν ἐφεστηκότων ὀρθῶς διοικεῖσθαι, καὶ τοὺς νόμους, οὓς ἐνομοθέτησεν ὁ Σόλων περὶ τῆς τῶν ῥητόρων εὐκοσμίας, ἰσχύειν, ἵνα ἐξῆ πρῶτον μὲν τῷ πρεσβυτάτῳ τῶν πολιτῶν, ὡς περὶ οἱ νόμοι κελεύουσι, σωφρόνως ἐπὶ τὸ βῆμα παρελθόντι ἄνευ θορύβου καὶ ταραχῆς ἐξ ἐμπειρίας τὰ βέλτιστα τῇ πόλει συμβουλεύειν, δεύτερον δ' ἤδη καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν τὸν βουλόμενον καθ' ἡλικίαν χωρὶς καὶ ἐν μέρει περὶ ἐκάστου γνώμην ἀποφαίνεσθαι. οὕτω γὰρ ἂν μοι δοκεῖ ἢ τε πόλις ἀριστα διοικεῖσθαι αἶ τε κρίσεις 384 ἐλάχισται γίνεσθαι. ἐπειδὴ δὲ πάντα τὰ πρότερον ὁμο- λογημένα καλῶς ἔχειν νυνὶ καταλέλυται, καὶ γράφουσι τε τινὲς ῥαδίως παρανόμους γνώμας καὶ ταῦτα ἔτε-

385 ροί τινες τὰ ψηφίσματα ἐπιψηφίζουσιν οὐκ ἐκ τοῦ δι-
 καιοτάτου τρόπου λαχόντες προεδρεύειν, ἀλλ' ἐκ παρα-
 σκευῆς καθεζόμενοι, ἂν δέ τις τῶν ἄλλων βουλευτῶν
 ὄντως λάχῃ κληρούμενος προεδρεύειν καὶ τὰς ὑμετέ-
 ρας χειροτονίας ὀρθῶς ἀναγορεύῃ, τοῦτον οἱ τὴν πο-
 386 λιτείαν κοινὴν οὐκέτι, ἀλλ' ἰδίαν αὐτῶν ἡγούμενοι
 ἀπειλοῦσιν εἰσαγγέλλειν, καταδουλούμενοι τοὺς ιδιω-
 τας καὶ δυναστείας ἑαυτοῖς περιποιοῦντες, καὶ τὰς κρί- 4
 σεις τὰς μὲν ἐκ τῶν νόμων καταλελύκασιν, τὰς δ' ἐκ
 τῶν ψηφισμάτων μετ' ὀργῆς κρίνουσιν, σεσίγηται μὲν
 τὸ κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον κήρυγμα τῶν ἐν τῇ
 πόλει „τίς ἀγορεύειν βούλεται τῶν ὑπὲρ πεντήκοντα
 387 ἔτη γεγονότων καὶ πάλιν ἐν μέρει τῶν ἄλλων Ἀθηναί-
 ων,“ τῆς δὲ τῶν φητόρων ἀκοσμίας οὐκέτι κρατεῖν δύ-
 νανται οὐδ' οἱ νόμοι οὐδ' οἱ πρυτάνεις οὐδ' οἱ πρόε-
 δροι οὐδ' ἡ προεδρεύουσα φυλὴ, τὸ δέκατον μέρος τῆς
 πόλεως. τούτων δ' ἐχόντων οὕτως, καὶ τῶν καιρῶν 5
 388 ὄντων τῇ πόλει τοιούτων, ὁποίους τινὰς αὐτοὺς ὑμεῖς
 ὑπολαμβάνετε εἶναι, ἐν ὑπολείπεται μέρος τῆς πολιτεί-
 ας, εἴ τι καὶ τυγχάνω γιγνώσκων, αἱ τῶν παρανόμων
 γραφαί. εἰ δὲ καὶ ταύτας καταλύσετε ἢ τοῖς καταλύου-
 σιν ἐπιτρέψετε, προλέγω ὑμῖν, ὅτι λήσετε κατὰ μικρὸν
 389 τῆς πολιτείας τισὶ παραχωρήσαντες. εὐ γὰρ ἴστε, ὡ 6
 Ἀθηναῖοι, ὅτι τρεῖς εἰσὶ πολιτεῖαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώ-
 ποις, τυραννὶς καὶ ὀλιγαρχία καὶ δημοκρατία, διοικούν-
 ται δ' αἱ μὲν τυραννίδες καὶ ὀλιγαρχίαι τοῖς τρόποις τῶν
 ἐφεστηκότων, αἱ δὲ πόλεις αἱ δημοκρατούμεναι τοῖς
 νόμοις τοῖς κειμένοις. μηδεὶς οὖν ὑμῶν τοῦτ' ἀγνοεί-
 τω, ἀλλὰ σαφῶς ἕκαστος ἐπιστάσθω, ὅτι, ὅταν εἰσὶν
 εἰς δικαστήριον γραφὴν παρανόμων δικάσων, ἐν ταύτῃ
 τῇ ἡμέρᾳ μέλλει τὴν ψῆφον φέρειν περὶ τῆς ἑαυτοῦ
 παρρησίας. διόπερ καὶ ὁ νομοθέτης τοῦτο πρῶτον ἐτα-

ξεν ἐν τῷ τῶν δικαστῶν ὄρκῳ, „ψηφιοῦμαι κατὰ τοὺς
 νόμους,“ ἐκεῖνό γε εὖ εἰδὼς, ὅτι, ὅταν διατηρηθῶσιν
 7 οἱ νόμοι τῇ πόλει, σώζεται καὶ ἡ δημοκρατία. ἂ χρὴ
 διαμνημονεύοντας ὑμᾶς μισεῖν τοὺς τὰ παράνομα γρά-
 φοντας, καὶ μηδὲν μικρὸν ἡγεῖσθαι εἶναι τῶν τοιούτων
 ἀδικημάτων, ἀλλ' ἕκαστον ὑπερμέγεθες, καὶ τοῦδ' 390
 ὑμῶν τὸ δίκαιον μηδένα ἀνθρώπων ἐξαιρεῖσθαι, μήτε
 τὰς τῶν στρατηγῶν συνηγορίας, οἱ ἐπὶ πολὺν ἤδη χρό-
 νον συνεργοῦντές τισι τῶν φητόρων λυμαίνονται τὴν
 πολιτείαν, μήτε τὰς τῶν ξένων δεήσεις, οὓς ἀναβιβα- 391
 ζόμενοί τινες ἐκφεύγουσιν ἐκ τῶν δικαστηρίων, παρά-
 νομον πολιτείαν πολιτευόμενοι. ἀλλ' ὥσπερ ἂν ὑμῶν
 ἕκαστος αἰσχυνθεῖν τὴν τάξιν λιπεῖν, ἢ ἂν ταχθῆ ἐν
 τῷ πολέμῳ, οὕτω καὶ νῦν αἰσχύνθητε ἐκλιπεῖν τὴν τά-
 ξιν, ἢ τῆταχθε ὑπὸ τῶν νόμων φύλακες τῆς δημοκρα-
 8 τίας τήνδε τὴν ἡμέραν. κάκεινο δὲ χρὴ διαμνημονεύειν,
 ὅτι νῦν ἅπαντες οἱ πολῖται παρακαταθέμενοι τὴν πόλιν 392
 ὑμῖν καὶ τὴν πολιτείαν διαπιστεύσαντες οἱ μὲν πάρεσι
 καὶ ἐπακούουσι τῆσδε τῆς κρίσεως, οἱ δὲ ἄπεισιν ἐπὶ τῶν 393
 ἰδίων ἔργων. οὓς αἰσχυνόμενοι καὶ τῶν ὄρκων, οὓς ὠμό-
 σατε, μεμνημένοι καὶ τῶν νόμων, ἔαν ἐξελέγξωμεν Κτη-
 σιφῶντα καὶ παράνομα γράψαντα καὶ ψευδῆ καὶ ἀσύμ-
 φορα τῇ πόλει, λύετε, ὡ Ἀθηναῖοι, τὰς παρανόμους
 γνώμας, βεβαιοῦτε τῇ πόλει τὴν δημοκρατίαν, κολά-
 ζετε τοὺς ὑπεναντίως τῷ νόμῳ καὶ τῇ πόλει καὶ τῷ συμ- 394
 φέροντι τῷ ὑμετέρῳ πολιτευομένους. κἂν ταύτην ἔχον-
 τες τὴν διάνοιαν ἀκούσητε τῶν μελλόντων φηθήσεσθαι
 λόγων, εὖ οἶδ' ὅτι δίκαια καὶ εὖορκα καὶ συμφέροντα
 ὑμῖν αὐτοῖς ψηφιεῖσθε καὶ πάση τῇ πόλει.

9 Περὶ μὲν οὖν τῆς ὅλης κατηγορίας μετρίως μοι
 ἐλπίζω προειρηθῆναι. περὶ δὲ αὐτῶν τῶν νόμων, οἱ κεῖν-
 ται περὶ τῶν ὑπευθύνων, παρ' οὓς τὸ ψήφισμα τοῦτο

τυγχάνει γεγραφώς Κτησιφῶν, διὰ βραχείων εἰπεῖν
 βούλομαι. ἐν γὰρ τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις ἄρχοντές τι-
 νες τὰς μεγίστας ἀρχὰς καὶ τὰς προσόδους διοικοῦντες,
 καὶ δωροδοκοῦντες περὶ ἕκαστα τούτων, προσλαμβά-
 395 νοντες τοὺς τε ἐκ τοῦ βουλευτηρίου ῥήτορας καὶ τοὺς
 ἐκ τοῦ δήμου πόρρωθεν προκατελάμβαναν τὰς εὐθύ-
 νας ἐπαίνοις καὶ κηρύγμασιν, ὥστ' ἐν ταῖς εὐθύ-
 ναις ἀρχόντων εἰς τὴν μέγιστην μὲν ἀπορίαν ἀφικνεῖ-
 σθαι τοὺς κατηγοροῦς, πολὺ δὲ ἔτι μᾶλλον τοὺς δικα-
 στάς. πολλοὶ γὰρ πάνυ πῶν ὑπευθύνων ἐπ' αὐτοφώρῳ 10
 κλέπται τῶν δημοσίων χρημάτων ὄντες ἐξελεγχόμενοι
 διεφύγγανον ἐκ τῶν δικαστηρίων, εἰκότως ἤσχυνοντο
 γὰρ οἶμαι οἱ δικασταί, εἰ φανήσεται ὁ αὐτὸς ἀνὴρ ἐν
 τῇ αὐτῇ πόλει, τυχὸν δὲ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἐνιαυτῷ, πρῶην
 μὲν ποτε ἀναγορευόμενος ἐν τοῖς ἀγῶσιν ὅτι στεφανα-
 νοῦται ἀρετῆς ἕνεκα καὶ δικαιοσύνης ὑπὸ τοῦ δήμου
 χρυσῷ στεφάνῳ, ὁ δὲ αὐτὸς ἀνὴρ μικρὸν ἐπισχῶν ἔξει-
 σιν ἐκ τοῦ δικαστηρίου κλοπῆς ἕνεκα τὰς εὐθύνas
 ἀφληκῶς. ὥστε ἠναγκάζοντο τὴν ψῆφον φέρειν οἱ δι-
 396 κασταὶ οὐ περὶ τοῦ παρόντος ἀδικήματος, ἀλλ' ὑπὲρ
 τῆς αἰσχύνης τοῦ δήμου. κατιδὼν δὲ τις ταῦτα νομο- 11
 θέτης τίθησι νόμον καὶ μάλα καλῶς ἔχοντα, τὸν διαρ-
 ρήθην ἀπαγορεύοντα τοὺς ὑπευθύνους μὴ στεφανοῦν.
 καὶ ταῦτα οὕτως εὖ προκατειληφότες τοῦ νομοθέτου
 εὐρηγνται κρείττους λόγοι τῶν νόμων, οὓς εἰ μὴ τις
 τῶν τοὺς ὑπευθύνους στεφανούντων παρὰ τοὺς νόμους
 οἱ μὲν φύσει μέτριοι εἰσιν, εἰ δὴ τις ἐστὶ μέτριος τῶν
 397 τὰ παράνομα γραφόντων. ἀλλ' οὖν προβάλλονται γε
 τι πρὸ τῆς αἰσχύνης. προσεγγράφουσι γὰρ πρὸς τὰ ψη-
 φίσματα στεφανοῦν τὸν ὑπεύθυνον, ἐπειδὴν λόγον
 καὶ εὐθύνas τῆς ἀρχῆς δῶ. καὶ ἡ μὲν πόλις τὸ ἴσον ἀδί- 12

κημα ἀδικεῖται προκαταλαμβάνονται γὰρ ἐπαίνοις καὶ
 στεφάνοις αἱ εὐθύναι. ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφω ἐν-
 δείκνυται τοῖς ἀκούουσιν, ὅτι γέγραφε μὲν παράνομα,
 αἰσχύνεται δὲ ἐφ' οἷς ἡμάρτηκε. Κτησιφῶν δὲ, ὡς Ἀθη-
 ναῖοι, ὑπερπηδήσας τὸν νόμον τὸν περὶ τῶν ὑπευ-
 θύνων κείμενον καὶ τὴν πρόφασιν, ἣν ἐγὼ ἀρτίως
 προεῖπον ὑμῖν, ἀνελὼν, πρὶν λόγον, πρὶν εὐθύνas
 δοῦναι, γέγραφε μεταξὺ Δημοσθένην ἄρχοντα στε-
 φανοῦν.

13 Αἰξουσι δὲ, ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ ἕτερον λόγον ὑπε-
 ναντίον τῷ ἀρτίως εἰρημένῳ, ὡς ἄρα, ὅσα τις αἰρετὸς 398
 ὦν πράττει κατὰ ψήφισμα, οὐκ ἔστι ταῦτα ἀρχή,
 ἀλλ' ἐπιμέλειά τις καὶ διακονία. ἀρχὰς δὲ φήσουσιν 399
 ἐκείνας εἶναι, ἃς οἱ θεσμοθέται ἀποκληροῦσιν ἐν τῷ
 Θεσίῳ, κἀκείνας, ἃς ὁ δῆμος εἴωθε χειροτονεῖν ἐν
 ἀρχαιρεσίαις, στρατηγούς καὶ ἰππάρχους καὶ τὰς μετὰ
 τούτων ἀρχὰς, τὰς δ' ἄλλας ταύτας πραγματείας προσ-
 14 τεταγμένας κατὰ ψήφισμα. ἐγὼ δὲ πρὸς τοὺς λόγους
 τοὺς τούτων νόμον ὑμέτερον παρεξομαι, ὃν ὑμεῖς
 ἐνομοθετήσατε λύσειν ἠγούμενοι τὰς τοιαύτας προ-
 φάσεις, ἐν ᾧ διαρρήθην γέγραπται, „τὰς χειροτονη-
 τὰς“ φησιν „ἀρχὰς“ ἀπάσας ἐνὶ περιλαβῶν ὀνόματι ὁ
 νομοθέτης, καὶ προσεῖπων ἀρχὰς ἀπάσας εἶναι ἃς ὁ 400
 δῆμος χειροτονεῖ, „καὶ τοὺς ἐπιστάτας“ φησὶ „τῶν δη-
 μοσίων ἔργων.“ ἔστι δὲ ὁ Δημοσθένης τειχοποιὸς,
 ἐπιστάτης τοῦ μεγίστου τῶν ἔργων. „καὶ πάντα, ὅσοι
 διαχειρίζουσι τι τῶν τῆς πόλεως πλέον ἢ τριάκονθ'
 ἡμέρας, καὶ ὅσοι λαμβάνουσιν ἡγεμονίας δικαστηρί-
 401 ων.“ οἱ δὲ τῶν ἔργων ἐπιστάται πάντες ἡγεμονία
 15 χροῦνται δικαστηρίου. τί τούτους κελεύει ποιεῖν; οὐ
 διακονεῖν, ἀλλ' ἄρχειν δοκιμασθέντας ἐν τῷ δικαστη- 402
 ρίῳ, ἐπειδὴ καὶ αἱ κληρωταὶ ἀρχαὶ οὐκ ἀδοκίμαστοι.

ἀλλὰ δοκιμασθεῖσαι ἄρχουσι, καὶ λόγον καὶ εὐθύνας ἐγγράφειν πρὸς τὸν γραμματέα καὶ τοὺς λογιστὰς, καθάπερ καὶ τὰς ἄλλας ἀρχάς, κελεύει. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, τοὺς νόμους αὐτοὺς ὑμῖν ἀναγνώσεται.

ΝΟΜΟΙ.

Ὅταν τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ μὲν νομοθέτης ἀρχὰς ὀνομάξῃ, οὗτοι δὲ προσαγορεύωσι πραγματείας καὶ ἐπιμελείας, ὑμέτερον ἔργον ἐστὶν ἀπομνημονεύειν καὶ ἀντιτάττειν τὸν νόμον πρὸς τὴν τούτων ἀναίδειαν, καὶ ὑποβάλλειν αὐτοῖς, ὅτι οὐ προσδέχεσθε κακοῦργον σοφιστὴν οἰόμενον φήμασι τοὺς νόμους ἀναιρήσειν, ἀλλ' ὅσῳ ἂν τις ἄμεινον λέγῃ παράνομα γεγραφῶς, τοσοῦτω μείζονος ὀργῆς τεύξεται. χρῆ γὰρ, ὦ Ἀθηναῖοι, τὸ αὐτὸ φθέγγεσθαι τὸν φήτορα καὶ τὸν νόμον· ὅταν δὲ ἑτέραν μὲν φωνὴν ἀφιῆ ὁ νόμος, ἑτέραν δὲ ὁ φήτωρ, τῷ τοῦ νόμου δικαίῳ χρῆ διδόναι τὴν ψῆφον, οὐ τῇ τοῦ λέγοντος ἀναισχυντίᾳ.

Πρὸς δὲ δὴ τὸν ἄφηνκτον λόγον, ὃν φησι Δημοσθένης, βραχέα βούλομαι προειπεῖν. λέξει γὰρ οὗτος „τειχοποιός εἰμι· ὁμολογῶ· ἀλλ' ἐπιδέδωκα τῇ πόλει μνᾶς ἑκατὸν καὶ τὸ ἔργον μείζον ἐξείργασμαι. τίνας οὖν εἰμι ὑπεύθυνος; εἰ μή τις ἐστὶν εὐνοίας εὐθυνα.“ πρὸς δὴ ταύτην τὴν πρόφασιν ἀκούσατέ μου λέγοντος καὶ δίκαια καὶ συμφέροντα. ἐν γὰρ ταύτῃ τῇ πόλει οὕτως ἀρχαία οὕση καὶ τηλικαύτη τὸ μέγεθος οὐδεὶς ἐστὶν ἀνυπεύθυνος τῶν καὶ ὀπωσοῦν πρὸς τὰ κοινὰ προσεληλυθότων. διδάξω δ' ὑμᾶς πρῶτον ἐπὶ τῶν παραδόξων, οἷον τοὺς ἱερέας καὶ τὰς ἱερείας ὑπευθύνους εἶναι κελεύει ὁ νόμος, καὶ συλλήβδην ἅπαντας καὶ χωρὶς ἑκάστους κατὰ σῶμα, τοὺς τὰ γέρα μονα λαμβάνοντας καὶ τὰς εὐχὰς ὑπὲρ ὑμῶν πρὸς τοὺς θεοὺς εὐχομένους, καὶ οὐ μόνον ἰδίᾳ, ἀλλὰ καὶ κοινῇ τὰ γένη, Εὐμολπί-

19 δας καὶ Κήρυκας καὶ τοὺς ἄλλους ἅπαντας. πάλιν τοὺς 407 τριηράρχους ὑπευθύνους εἶναι κελεύει ὁ νόμος οὐ τὰ κοινὰ διαχειρίσαντας οὐδ' ἀπὸ τῶν ὑμετέρων προσόδων πολλὰ μὲν ὑφαιρουμένους, βραχέα δὲ κατατιθέντας, ἐπιδιδόναι δὲ φάσκοντας, ἀποδιδόντας δὲ ὑμῖν τὰ ὑμέτερα, ἀλλ' ὁμολογουμένως τὰς πατρῴας οὐσίας εἰς τὴν πρὸς ὑμᾶς ἀνηλωκότας φιλοτιμίαν. οὐ τοίνυν μόνοι οἱ τριηράρχοι, ἀλλὰ καὶ τὰ μέγιστα τῶν ἐν τῇ πόλει συνεδρίων ὑπὸ τὴν τῶν δικαστηρίων ἔρχεται ψήφον. πρῶτον μὲν γὰρ τὴν βουλήν τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἐγγράφειν πρὸς τοὺς λογιστὰς ὁ νόμος κελεύει λόγον καὶ εὐθύνας διδόναι, καὶ τὸν ἐκεῖ σκνυθροπὸν καὶ τῶν μεγίστων κύριον ἄγει ὑπὸ τὴν ὑμετέραν ψῆφον. οὐκ ἄρα στεφανωθήσεται ἡ βουλή ἢ ἐξ Ἀρείου πάγου; οὐδὲ γὰρ πάτριον αὐτοῖς ἐστὶν. οὐκ ἄρα φιλοτιμοῦνται; πάνυ γε, ἀλλ' οὐκ ἀγαπῶσιν, εἴαν τις παρ' αὐτοῖς μὴ ἀδικῆ, ἀλλ' εἴαν τις ἐξαμαρτάνῃ, κολάζουσιν· οἱ δὲ ὑμέτεροι φήτορες τρυφῶσι. πάλιν τὴν βουλήν τοὺς πεντακοσίους ὑπεύθυνου πεποίηκεν ὁ νομοθέτης. καὶ οὕτως ἰσχυρῶς ἀπιστεῖ τοῖς ὑπευθύνοις, ὥστ' εὐθέως ἀρχόμενος τῶν νόμων λέγει, „ἀρχὴν ὑπεύθυνου“ φησὶ „μὴ ἀποδημεῖν.“ ὦ Ἡράκλεις, ὑπολάβοι ἂν τις, ὅτι ἤρξα, μὴ ἀποδημήσω; ἵνα γε μὴ προλαβῶν χρήματα τῆς πόλεως ἢ πράξεις δρασμῶν χρῆσθαι. πάλιν ὑπεύθυνον οὐκ ἔῃ τὴν οὐσίαν καθιεροῦν οὐδὲ ἀνάθημα ἀναθεῖναι οὐδ' ἐκποίητον γενέσθαι οὐδὲ διαθέσθαι τὰ ἑαυτοῦ οὐδ' ἄλλα πολλὰ· ἐνὶ δὲ λόγῳ ἐνεχυράζει τὰς οὐσίας ὁ νομοθέτης τὰς τῶν ὑπευθύνων, ἕως ἂν λόγον ἀποδώσι τῇ πόλει. ναί, ἀλλ' ἐστὶ τις ἄνθρωπος, ὃς οὐτ' εἴληφεν οὐδὲν τῶν δημοσίων οὐτ' ἀνήλωκε, προσῆλθε δὲ πρὸς τι τῶν κοινῶν. καὶ τοῦτον ἀποφέρειν κελεύει λόγον πρὸς τοὺς λογιστὰς. καὶ πῶς ὃ γε μηδὲν

λαβὼν μὴδ' ἀναλώσας ἀποίσει λόγον τῇ πόλει; αὐτὸς ὑποβάλλει καὶ διδάσκει ὁ νόμος ἄχρη γράφειν· κελεύει γὰρ αὐτὸ τοῦτο ἐγγράφειν, ὅτι „οὐτ' ἔλαβον οὐδὲν τῶν τῆς πόλεως οὐτ' ἀνήλωσα.“ ἀνεύθυνον δὲ καὶ ἀνεξέταστον καὶ ἀζήτητον οὐδὲν ἔστι τῶν ἐν τῇ πόλει. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, αὐτῶν ἀκούσατε τῶν νόμων.

ΝΟΜΟΙ.

Ὅταν τοίνυν μάλιστα θρασύνηται Δημοσθένης 23
 415 λέγων, ὡς διὰ τὴν ἐπίδοσιν οὐκ ἔστιν ὑπεύθυνος, ἐκεῖνο αὐτῷ ὑποβάλλετε· „οὐκ οὖν ἐχρῆν σε, ὦ Δημόσθενες, εἶσαι τὸν τῶν λογιστῶν κήρυκα κηρῦξαι τὸ πάτριον καὶ ἐννομον κήρυγμα τοῦτο, τίς βούλεται κατηγορεῖν; ἔασον ἀμφισβητῆσαι σοι τὸν βουλόμενον τῶν πολιτῶν, ὡς οὐκ ἐπέδωκας, ἀλλ' ἀπὸ πολλῶν ὧν ἔχεις εἰς τὴν τῶν τειχῶν οἰκοδομίαν μικρὰ κατέθηκας, δέκα τάλαντα εἰς ταῦτα ἐκ τῆς πόλεως εἰληφώς. μὴ ἄρπαξε τὴν φιλοτιμίαν, μὴδὲ ἔξαιροῦ τῶν δικαστῶν τὰς ψήφους ἐκ τῶν χειρῶν, μὴδ' ἐμπροσθεν τῶν νόμων, ἀλλ' ὕστερος πολιτεύου. ταῦτα γὰρ ὀρθοὶ τὴν δημοκρατίαν.“

416 Πρὸς μὲν οὖν τὰς κενὰς προφάσεις, ἃς οὗτοι προ- 24
 φασιοῦνται, μέχρι τοῦδε εἰρήσθω μοι· ὅτι δὲ ὄντως ἦν ὑπεύθυνος ὁ Δημοσθένης, ὅθ' οὗτος εἰσήνεγκε τὸ ψήφισμα, ἄρχων μὲν τὴν ἐπὶ τῷ θεωρικῷ ἀρχὴν, ἀρχων δὲ τὴν τῶν τειχοποιῶν, οὐδετέρας δὲ πῶ τῶν ἀρχῶν τούτων λόγον ὑμῖν οὐδ' εὐθύνας δεδωκώς, ταῦτ' ἤδη πειράσομαι ὑμᾶς διδάσκειν ἐκ τῶν δημοσίων γραμμάτων. καὶ μοι ἀνάγνωθι, ἐπὶ τίνος ἄρχοντος καὶ ποίου μηνὸς καὶ ἐν τίνι ἡμέρᾳ καὶ ἐν ποίᾳ ἐκκλησία ἐχειροτονήθη Δημοσθένης τὴν ἀρχὴν τὴν ἐπὶ τῷ θεωρικῷ.

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΗΜΕΡΩΝ.

Οὐκοῦν εἰ μὴδὲν ἐτι περαιτέρω τούτου δείξαιμι, 417
 δικαίως ἂν ἀλίσκετο Κτησιφῶν· αἰρεῖ γὰρ αὐτὸν οὐχ ἡ κατηγορία ἢ ἐμῆ, ἀλλὰ τὰ δημόσια γράμματα.

25 Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀντιγραφεὺς ἦν χειροτονητὸς τῇ πόλει, ὃς καθ' ἐκάστην προταιναίαν ἀπελογίζετο τὰς προσόδους τῷ δήμῳ· διὰ δὲ τὴν πρὸς 418
 Εὐβουλον γενομένην πίστιν ὑμῖν οἱ ἐπὶ τὸ θεωρικὸν 418
 κεχειροτονημένοι ἦρχον μὲν, πρὶν ἢ τὸν Ἡγήμονος νόμον γενέσθαι, τὴν τοῦ ἀντιγραφέως ἀρχὴν, ἦρχον δὲ τὴν τῶν ἀποδεκτῶν, καὶ νεώριον καὶ σκευοθήκην ὠκο- 419
 δόμον, ἧσαν δὲ καὶ ὁδοποιοὶ καὶ σχεδὸν τὴν ὅλην δι-
 26 οίκησιν εἶχον τῆς πόλεως. καὶ οὐ κατηγορῶν αὐτῶν οὐδ' ἐπιτιμῶν λέγω, ἀλλ' ἐκεῖνο ὑμῖν ἐνδείξασθαι βούλομαι, ὅτι ὁ μὲν νομοθέτης, εἰάν τις μίᾳς ἀρχῆς τῆς ἐλαχίστης ὑπεύθυνος ἦ, τοῦτον οὐκ ἔῃ, πρὶν ἂν λόγον καὶ εὐθύνας δῶ, στεφανοῦν, ὁ δὲ Κτησιφῶν Δημοσθένην τὸν συλλήβδην ἀπάσας τὰς Ἀθήνησιν ἀρχὰς ἄρχοντα οὐκ ὠκνησε γράψαι στεφανῶσαι.

27 Ὡς τοίνυν καὶ τὴν τῶν τειχοποιῶν ἀρχὴν ἦρχεν, ὅθ' οὗτος τὸ ψήφισμα ἔγραψε, καὶ τὰ δημόσια χρήματα διεχείριζε καὶ ἐπιβολὰς ἐπέβαλλε, καθάπερ οἱ ἄλλοι 420
 ἄρχοντες, καὶ δικαστηρίων ἡγεμονίας ἐλάμβανε, τούτων ὑμῖν αὐτὸν Δημοσθένην καὶ Κτησιφῶντα μάρτυρας παρέξομαι. ἐπὶ γὰρ Χαιρώνδου ἄρχοντος θαρρηλιῶνος μηνὸς δευτέρου φθίνοντος ἐκκλησίας οὔσης 421
 ἔγραψε ψήφισμα Δημοσθένης ἀγορὰν ποιῆσαι τῶν φυλῶν σκιροφοριῶνος δευτέρου ἰσταμένου καὶ τρίτη. 422
 καὶ ἐπέταξεν ἐν τῷ ψηφίσματι ἐκάστης τῶν φυλῶν ἐλέσθαι τοὺς ἐπιμεληθησομένους τῶν ἔργων ἐπὶ τὰ τείχη καὶ ταμίας, καὶ μάλα ὀρθῶς, ἵν' ἡ πόλις ἔχη ὑπεύθυνα

σώματα, παρ' ὧν ἔμελλε τῶν ἀνηλωμένων λόγον ἀπολήψεσθαι. καὶ μοι λέγε τὰ ψηφίσματα.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

424 **Ναὶ, ἀλλ' ἀντιδιαπλέκει πρὸς τοῦτο εὐθέως λέγων, ὡς οὐτ' ἔλαχε τειχοποιὸς οὐτ' ἐχειροτονήθη ὑπὸ τοῦ δήμου. καὶ περὶ τούτου Δημοσθένης μὲν καὶ Κτησιφῶν πολλὴν ποιήσονται λόγον· ὁ δέ γε νόμος βραχὺς καὶ σαφής καὶ ταχὺ λύων τὰς τούτων τέχνας. μικρὰ δὲ ὑμῖν ὑπὲρ αὐτῶν πρῶτον προειπεῖν βούλομαι. ἔστι γὰρ, ὡς Ἀθηναῖοι, τῶν περὶ τὰς ἀρχὰς εἶδη τρία, ὧν ἕν μὲν καὶ φανερώτατον οἱ κληρωτοὶ καὶ οἱ χειροτονητοὶ** 29
 425 **ἄρχοντες, δεύτερον δὲ ὅσοι τι διαχειρίζουσι τῶν τῆς πόλεως ὑπὲρ τριάκοντα ἡμέρας καὶ οἱ τῶν δημοσίων ἔργων ἐπιστάται, τρίτον δ' ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, καὶ εἴ τινες ἄλλοι αἰρετοὶ ἡγεμονίας δικαστηρίων λαμβάνουσι, καὶ τούτους ἄρχειν δοκιμασθέντας. ἐπειδὴν δ' ἀφέλη τις τοὺς ὑπὸ τοῦ δήμου κεχειροτονημένους καὶ τοὺς κληρωτοὺς ἄρχοντας, καταλείπεται, οὓς αἱ φυλαὶ καὶ αἱ τριτῦες καὶ οἱ δῆμοι ἐξ ἑαυτῶν αἰροῦνται τὰ δημόσια χρήματα διαχειρίζειν, τούτους αἰρετοὺς ἄρχοντας εἶναι. τοῦτο δὲ γίνεται, ὅταν, ὡς περὶ νῦν, ἐπιταχθῇ τι ταῖς φυλαῖς, ἢ τάφρους ἐξεργάζεσθαι ἢ τριήρεις ναυπηγεῖσθαι. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων μαθήσεσθε.**

ΝΟΜΟΙ.

Ἀναμνήσθητε δὴ τοὺς προειρημένους λόγους, ὅτι ὁ μὲν νομοθέτης τοὺς ἐκ τῶν φυλῶν ἄρχειν κελεύει δοκιμασθέντας ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἢ δὲ Πανδιονίς φυλῆ ἄρχοντα καὶ τειχοποιὸν ἀπέδειξε Δημοσθένην, ὃς ἐκ τῆς διοικήσεως εἰς ταῦτα ἔχει μικροῦ δεῖν δέκα τάλαντα, ἕτερος δ' ἀπαγορεύει νόμος ἀρχὴν ὑπεύθυνον μὴ στεφανοῦν, ὑμεῖς δὲ ὁμωμόκατε κατὰ τοὺς νόμους 31

ψηφιεῖσθαι, ὁ δὲ ῥήτωρ γέγραφε τὸν ὑπεύθυνον στεφανοῦν οὐ προσθεὶς „ἐπειδὴν δῶ λόγον καὶ εὐθύνας,“ ἐγὼ δὲ ἐξελέγχω τὸ παράνομον μάρτυρας ἅμα τοὺς νόμους καὶ τὰ ψηφίσματα καὶ τοὺς ἀντιδίκους παρεχόμενος. πῶς οὖν ἂν τις περιφανέστερον ἐπιδείξειεν ἄνθρωπον παρανομώτατα γεγραφότα;

32 **Ὡς τοίνυν καὶ τὴν ἀνάρρησιν τοῦ στεφάνου παρανόμως ἐν τῷ ψηφίσματι κελεύει γίνεσθαι, καὶ τοῦδ' ὑμᾶς διδάξω. ὁ γὰρ νόμος διαρρήδην κελεύει, ἐὰν μὲν τινα στεφανοῖ ἢ βουλή, ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ἀνακηρύττεσθαι, ἐὰν δὲ ὁ δῆμος, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἄλλοθι δὲ μηδαμοῦ. καὶ μοι λέγε τὸν νόμον.**

ΝΟΜΟΣ.

33 **Οὗτος ὁ νόμος, ὡς Ἀθηναῖοι, καὶ μάλα καλῶς ἔχει. οὐ γὰρ, οἶμαι, ὧς το δεῖν ὁ νομοθέτης τὸν ῥήτορα σεμνύνεσθαι πρὸς τοὺς ἔξωθεν, ἀλλ' ἀγαπᾶν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τιμώμενον ὑπὸ τοῦ δήμου καὶ μὴ ἐργολαβεῖν ἐν τοῖς κηρύγμασιν. ὁ μὲν οὖν νομοθέτης οὕτως· ὁ δὲ Κτησιφῶν πῶς; ἀναγίνωσκε τὸ ψηφίσμα.**

ΨΗΦΙΣΜΑ.

34 **Ἀκούετε, ὡς Ἀθηναῖοι, ὅτι ὁ μὲν νομοθέτης κελεύει ἐν τῷ δήμῳ ἐν Πυκνῇ τῇ ἐκκλησίᾳ ἀνακηρύττειν τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενον, ἄλλοθι δὲ μηδαμοῦ, Κτησιφῶν δὲ ἐν τῷ θεάτρῳ, οὐ τοὺς νόμους μόνον ὑπερβάς, ἀλλὰ καὶ τὸν τόπον μετενεγκῶν, οὐδὲ ἐκκλησιαζόντων Ἀθηναίων, ἀλλὰ τραγωδῶν ἀγωνιζόμενων καινῶν, οὐδ' ἐναντίον τοῦ δήμου, ἀλλ' ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων, ἵν' ἡμῖν συνειδῶσιν, οἷον ἄνδρα τιμῶμεν. οὕτω τοίνυν περιφανῶς παράνομα γεγραφώς, παραταχθεὶς μετὰ Δημοσθένους ἐποίσει τέχνας τοῖς νόμοις· ἃς ἐγὼ δηλώσω καὶ προερωῶ ὑμῖν, ἵνα μὴ λάθητε ἐξαπατηθέντες. οὗτοι γὰρ, ὡς μὲν οὐκ ἀπαγο-** 428

ρεύουσιν οἱ νόμοι τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενον μὴ κηρύττειν ἔξω τῆς ἐκκλησίας, οὐχ ἔξουσι λέγειν, οἴσουσι δὲ εἰς τὴν ἀπολογία τὸν Διονυσιακὸν νόμον, καὶ χρήσονται τοῦ νόμου μέρει τιμὴ κλέπτοντες τὴν ἀκρόασιν ὑμῶν, καὶ παρέξονται νόμον οὐδὲν προσή- 36
 429 κούτα τῇ γραφῇ τῆδε, καὶ λέξουσιν, ὡς εἰσὶ τῇ πόλει δύο νόμοι κείμενοι περὶ τῶν κηρυγμάτων, εἰς μὲν, ὃν νῦν ἐγὼ παρέχομαι, διαρρηθὴν ἀπαγορεύων τὸν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανούμενον μὴ κηρύττεσθαι ἔξω τῆς ἐκκλησίας, ἕτερον δ' εἶναι νόμον φήσουσιν ἐναντίον τούτῳ, τὸν δεδωκότα ἔξουσίαν ποιεῖσθαι τὴν ἀνάρρησιν τοῦ στεφάνου τραγωδοῖς ἐν τῷ θεάτρῳ, ἐὰν ψηφίσῃται ὁ δῆμος· κατὰ δὲ τοῦτον τὸν νόμον φήσουσι γεγραφέναι τὸν Κτησιφῶντα. ἐγὼ δὲ πρὸς τὰς τούτων 37
 τέχνας παρέξομαι συνηγόρους τοὺς νόμους τοὺς ὑμετέρους, ὅπερ διατελῶ σπουδάζων παρὰ πᾶσαν τὴν κατηγορίαν. εἰ γὰρ τοῦτό ἐστιν ἀληθὲς καὶ τοιοῦτον ἔθος παραδέδυκεν ὑμῶν εἰς τὴν πολιτείαν, ὥστ' ἀκί-
 430 ρους νόμους ἐν τοῖς κυρίοις ἀναγεγραφθαι καὶ δύο περὶ μιᾶς πράξεως ὑπεναντίους ἀλλήλοις, τί ἂν εἴ ταύτην εἴποι τις εἶναι τὴν πολιτείαν, ἐν ἧ ταῦτά προστάττουσιν οἱ νόμοι ποιεῖν καὶ μὴ ποιεῖν; ἀλλ' οὐκ 38
 ἔχει ταῦθ' οὕτως· μήθ' ὑμεῖς ποτε εἰς τοσαύτην ἀταξίαν τῶν νόμων προβαίητε, οὔτε ἡμέληται περὶ τῶν τοιούτων τῷ νομοθέτῃ τῷ τὴν δημοκρατίαν καταστήσαντι, ἀλλὰ διαρρηθὴν προστέτακται τοῖς θεσμοθέταις
 430 καθ' ἑκάστου ἐνιαυτοῦ διορθοῦν ἐν τῷ δήμῳ τοὺς νόμους, ἀκριβῶς ἐξετάσαντας καὶ σκεψαμένους, εἰ τις ἀναγέγραπται νόμος ἐναντίος ἑτέρῳ νόμῳ ἢ ἄκυρος ἐν τοῖς κυρίοις, ἢ εἰ που εἰσὶ νόμοι πλείους ἑνὸς ἀναγεγραμμένοι περὶ ἐκάστης πράξεως. κἂν τι τοιοῦτον εὐ- 39
 430 ρίσκωσιν, ἀναγεγραφότας ἐν βιβλίῳ ἐκτιθέναι κελεύει

πρόσθεν τῶν ἐπωνύμων, τοὺς δὲ πρυτάνεις ποιεῖν ἐκκλησίαν ἐπιγράφαντας νομοθέταις, τὸν δ' ἐπιστάτην τῶν προέδρων διαχειροτουίαν διδόναι τῷ δήμῳ, καὶ τοὺς μὲν ἀναιρεῖν τῶν νόμων, τοὺς δὲ καταλείπειν, 431
 ὅπως ἂν εἰς ἡ νόμος καὶ μὴ πλείους περὶ ἐκάστης πράξεως. καὶ μοι λέγε τοὺς νόμους.

ΝΟΜΟΙ.

- 40 Εἰ τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀληθὲς ἦν ὁ παρὰ τούτων λόγος καὶ ἦσαν δύο κείμενοι νόμοι περὶ τῶν κηρυγμάτων, ἔξ ἀνάγκης, οἶμαι, τῶν μὲν θεσμοθετῶν ἐξευρόντων, τῶν δὲ πρυτάνεων ἀποδόντων τοῖς νομοθέταις ἀνήρητ' ἂν ὁ ἕτερος τῶν νόμων, ἦτοι ὁ τὴν ἔξουσίαν δεδωκὼς ἀναιρεῖν ἢ ὁ ἀπαγορεύων· ὅποτε δὲ μηδὲν τούτων γεγένηται, φανερῶς δὴ που ἐξελέγχονται οὐ μόνον ψευδῆ λέγοντες, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἀδύ-
 41 νατα γενέσθαι. ὅθεν δὲ δὴ τὸ ψεῦδος τοῦτο ἐπιφέρουσιν, ἐγὼ διδάξω ὑμᾶς προσιπῶν, ὧν ἕνεκα οἱ νόμοι ἐτέθησαν οἱ περὶ τῶν ἐν τῷ θεάτρῳ κηρυγμάτων. γιγνομένων γὰρ τῶν ἐν ἄστει τραγωδῶν ἀνεκήρυκτον
 41 τινες, οὐ πείσαντες τὸν δῆμον, οἱ μὲν ὅτι στεφανοῦν· 432
 42 ταὶ ὑπὸ τῶν φυλετῶν, ἕτεροι δ' ὑπὸ τῶν δημοτικῶν· ἄλλοι δὲ τινες ὑποκηρυζάμενοι τοὺς αὐτῶν οἰκέτας ἀφίεσαν ἀπελευθέρους, μάρτυρας τῆς ἀπελευθερίας
 42 τοὺς Ἕλληνας ποιοῦμενοι. ὁ δ' ἦν ἐπιφθονώτατος, προξενίας τινὲς εὐρημένοι ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι διεπράττοντο ἀναγορεύεσθαι, ὅτι στεφανοῖ αὐτοὺς ὁ δῆμος, εἰ οὕτω τύχοι, ὁ τῶν Ροδίων ἢ Χίων ἢ καὶ ἄλλης τινὸς πόλεως ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδραγαθίας. καὶ ταῦτ' ἐπράττον οὐχ ὥσπερ οἱ ὑπὸ τῆς βουλῆς τῆς ὑμετέρας στεφανούμενοι ἢ ὑπὸ τοῦ δήμου, πείσαντες ὑμᾶς καὶ
 43 αὐτοὶ προσελάμενοι ἄνευ δόγματος ὑμετέρου. ἐκ δὲ τού- 433

του τοῦ τρόπου συνέβαινε τοὺς μὲν θεατὰς καὶ τοὺς χορηγοὺς καὶ τοὺς ἀγωνιστὰς ἐνοχλεῖσθαι, τοὺς δὲ ἀνακηρυττομένους ἐν τῷ θεάτρῳ μείζοσι τιμαῖς τιμᾶ-
 434 σθαι τῶν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανουμένων. τοῖς μὲν γὰρ ἀπεδέδεικτο τόπος ἢ ἐκκλησία, ἐν ἧ ἤρχην στεφανοῦσθαι, καὶ ἀπείρητο ἄλλοθι μηδαμοῦ κηρύττεσθαι· οἱ δὲ ἀνηγορεύοντο ἐνώπιον ἀπάντων τῶν Ἑλλήνων· κἀκεῖνοι μὲν μετὰ ψηφίσματος, πείσαντες ὑμᾶς, οὗ-
 44 τοι δ' ἄνευ ψηφίσματος. συνιδῶν δὲ τις ταῦτα νομοθέτης τίθησι νόμον οὐδὲν ἐπικοινωνοῦντα τῷ περὶ τῶν ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανουμένων νόμῳ, οὔτε λύσας ἐκεῖνον· οὐδὲ γὰρ ἢ ἐκκλησία ἠνωχλεῖτο, ἀλλὰ τὸ θεά-
 τρον· οὐτ' ἐναντίον τοῖς πρότερον κειμένοις νόμοις τιθεῖς· οὐ γὰρ ἔξεστιν· ἀλλὰ περὶ τῶν ἄνευ ψηφίσματος ὑμετέρου στεφανουμένων ὑπὸ τῶν φυλετῶν καὶ δημοτῶν καὶ περὶ τῶν τοὺς οἰκέτας ἀπελευθερούντων καὶ περὶ τῶν ξενικῶν στεφάνων, καὶ διαρρήδην ἀπαγορεύει μὴτ' οἰκέτην ἀπελευθεροῦν ἐν τῷ θεάτρῳ μὴδ' ὑπὸ τῶν φυλετῶν ἢ δημοτῶν ἀναγορεύεσθαι στεφανούμενον, μὴδ' ὑπ' ἄλλου, φησὶ, μηδενὸς, ἢ ἄτιμον εἶναι τὸν κήρυκα. ὅταν οὖν ἀποδείξῃ τοῖς μὲν 45 ὑπὸ τῆς βουλῆς στεφανουμένοις εἰς τὸ βουλευτήριον ἀναρρηθῆναι, τοῖς δ' ὑπὸ τοῦ δήμου στεφανουμένοις εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τοῖς δ' ὑπὸ τῶν δημοτῶν στεφανουμένοις καὶ φυλετῶν ἀπείρη μὴ κηρύττεσθαι τοῖς τραγωδοῖς, ἵνα μηδεὶς ἐραυίζων στεφάνους καὶ κηρύγ-
 435 ματα ψευδῆ φιλοτιμίαν κτᾶται, προσαπείρη δ' ἐν τῷ νόμῳ μὴδ' ὑπὸ ἄλλου μηδενὸς ἀνακηρύττεσθαι, ἀπούσης βουλῆς καὶ δήμου καὶ φυλετῶν καὶ δημοτῶν, —
 436 ὅταν δέ τις ταῦτα ἀφέλῃ, τί τὸ καταλειπόμενον ἔστι πλὴν οἱ ξενικοὶ στέφανοι; ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, μέγα 46 σημεῖον ὑμῖν τούτου ἐξ αὐτῶν τῶν νόμων ἐπιδείξω.

αὐτὸν γὰρ τὸν χουσοῦν στέφανον, ὃς ἂν ἐν τῷ θεάτρῳ τῷ ἐν ἄστει ἀναρρηθῆ, ἱερὸν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς κελεύει ὁ νόμος, ἀφελόμενος τὸν στεφανούμενον. καί-
 τοι τίς ἂν ὑμῶν τολμήσειε τοσαύτην ἀνελευθερίαν καταγνῶναι τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων; μὴ γὰρ ὅτι πόλις, ἀλλ' οὐδ' ἂν ἰδιώτης οὐδὲ εἰς οὕτως ἀγεννῆς γένοιτο, ὥστε ὃν αὐτὸς ἔδωκε στέφανον ἅμα ἀνακηρύττειν καὶ ἀφαιρεῖσθαι καὶ καθιεροῦν. ἀλλ', οἶμαι, διὰ τὸ ξενικὸν εἶναι τὸν στέφανον καὶ ἢ καθιέρωσις γίνεται, ἵνα μηδεὶς ἀλλοτρίαν εὐνοίαν περὶ πλείονος ποιούμενος τῆς πατρίδος χείρων γένηται τὴν ψυχὴν.
 47 ἀλλ' οὐκ ἐκεῖνον τὸν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ στέφανον ἀναρρηθέντα οὐδεὶς καθιεροῖ, ἀλλ' ἔξεστι κεκτῆσθαι, ἵνα μὴ μόνον αὐτὸς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐξ ἐκεῖνου, ἔχοντες ἐν τῇ οἰκίᾳ τὸ ὑπόμνημα, μηδέποτε κακοὶ τὴν ψυχὴν εἰς τὸν δῆμον γίνωνται. καὶ διὰ τοῦτο προσέδηκεν ὁ νομοθέτης μὴ κηρύττεσθαι τὸν ἀλλότριον στέφανον ἐν τῷ 437 θεάτρῳ, ἐὰν μὴ ψηφίσῃται ὁ δῆμος, ἢ ἡ πόλις ἢ βουλομένη τινα τῶν ὑμετέρων στεφανοῦν πρόσβεις πέμψασα δεηθῆ τοῦ δήμου, ἵνα κηρυττόμενος μείζω χάριν εἰδῆ τῶν στεφανούντων ὑμῖν, ὅτι κηρῦξαι ἐπετρέψατε. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, τῶν νόμων αὐτῶν ἀκούσατε.

ΝΟΜΟΙ.

48 Ἐπειδὴν τοίνυν ἐξαπατῶντες ὑμᾶς λέγωσιν, ὡς προσγέγραπται ἐν τῷ νόμῳ ἐξεῖναι στεφανοῦν, ἐὰν ψηφίσῃται ὁ δῆμος, ἀπομνημονεύετε αὐτοῖς ὑποβάλλειν· ναί, εἴ γε σέ τις ἄλλη πόλις στεφανοῖ· εἰ δὲ ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων, ἀποδέδεικταί σοι τόπος, ὅπου δεῖ 438 τοῦτο γενέσθαι, ἀπείρηταί σοι ἔξω τῆς ἐκκλησίας μὴ κηρύττεσθαι. τὸ γὰρ „ἄλλοθι δὲ μηδαμοῦ“ ὅ τι ἔστιν, ὅλην τὴν ἡμέραν λέγε· οὐ γὰρ ἀποδείξεις, ὡς ἐνομα γέγραπται.

Ἔστι δὲ ὑπόλοιπόν μοι μέρος τῆς κατηγορίας, 49
 ἐφ' ᾧ μάλιστα σπουδάσω· τοῦτο δὲ ἐστὶν ἡ πρόφασις,
 δι' ἣν αὐτὸν ἀξιοὶ στεφανοῦσθαι. λέγει γὰρ οὕτως ἐν
 τῷ ψηφίσματι· „καὶ τὸν κήρυκα ἀναγορεύειν ἐν τῷ
 θεάτρῳ πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὅτι στεφανοὶ αὐτὸν ὁ δῆ-
 μος ὁ τῶν Ἀθηναίων ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδραγαθίας,“
 439 καὶ τὸ μέγιστον· „ὅτι διατελεῖ λέγων καὶ πράττων τὰ
 ἄριστα τῷ δήμῳ.“ ἀπλοῦς δὲ παντάπασιν ὁ μετὰ ταῦτα 50
 ἡμῖν λόγος γίνεταί, καὶ ὑμῖν ἀκούσασι κρῖναι εὐμα-
 θῆς· δεῖ γὰρ δὴ πού τὸν μὲν κατηγοροῦντα ἐμὲ τοῦθ'
 ὑμῖν ἐπιδεικνύναι, ὡς εἰσὶν οἱ κατὰ Δημοσθένους
 ἐπαινοὶ ψευδεῖς καὶ ὡς οὐτ' ἤρξατο λέγειν τὰ βέλτιστα
 οὔτε νῦν διατελεῖ πράττων τὰ συμφέροντα τῷ δήμῳ.
 κἂν τοῦτ' ἐπιδείξω, δικαίως δὲ πού τὴν γραφὴν ἀλώ-
 σεται Κτησιφῶν· ἅπαντες γὰρ ἀπαγορεύουσιν οἱ νό-
 μοι μηδένα ψευδῆ γράμματα ἐγγράφειν ἐν τοῖς δημο-
 σίοις ψηφίσμασι. τῷ δ' ἀπολογουμένῳ τούναντίον
 440 τούτου δεικτέον ἐστίν. ὑμεῖς δ' ἡμῖν ἔσεσθε τῶν λόγων
 κριταί. ἔχει δ' οὕτως.

Ἐγὼ τὸν μὲν βίον τὸν Δημοσθένους ἐξετάξω 51
 κροτέρου λόγου ἔργον ἡγοῦμαι εἶναι. τί γὰρ δεῖ νῦν
 ταῦτα λέγειν, ἢ τὰ περὶ τὴν τοῦ τραύματος γραφὴν
 αὐτῷ συμβεβηκότα, ὅτ' ἐγράψατο εἰς Ἄρειον πάγον
 Δημομέλην τὸν Παιανιᾶ ἀνεψιὸν ὄντα ἐαντῷ, καὶ τὴν
 τῆς κεφαλῆς ἐπιτομήν· ἢ τὰ περὶ τὴν Κηφισοδότου
 στρατηγίαν καὶ τὸν τῶν νεῶν ἐκπλοὺν τὸν εἰς Ἑλλήσ-
 ποντον, ὅτε εἰς ᾧ τῶν τριηράρχων Δημοσθένους καὶ πε- 52
 ριάγων τὸν στρατηγὸν ἐπὶ τῆς νεῶς καὶ συσσιτῶν καὶ
 συνθύων καὶ συσπένδων, καὶ τούτων ἀξιοθῆεις διὰ τὸ
 441 πατρικὸς αὐτῷ φίλος εἶναι, οὐκ ᾤκησεν ἀπ' εἰσαγγε-
 λίας αὐτοῦ κρινόμενον περὶ θανάτου κατήγορος γενέ-
 σθαι· καὶ ταῦτα ἤδη τὰ περὶ Μειδίαν καὶ τοὺς κοινύ-

λους, οὓς ἔλαβεν ἐν τῇ ὀρχήστρᾳ χορηγὸς ᾧν, καὶ ὡς
 ἀπέδοτο τριάκοντα μνῶν ἅμα τὴν τε εἰς αὐτὸν ὕβριν καὶ
 τὴν τοῦ δήμου καταχειροτονίαν, ἣν ἐν Διονύσου κατε-
 53 χειροτόνησε Μειδίου. ταῦτα μὲν οὖν μοι δοκῶ καὶ τᾶλλα
 τὰ τούτοις ὅμοια ὑπερβήσεσθαι, οὐ προδιδούς ὑμᾶς
 οὐδὲ τὸν ἀγῶνα καταχαριζόμενος, ἀλλ' ἐκεῖνο φοβού-
 μενος, μή μοι παρ' ὑμῶν ἀπαντήσῃ τὸ δοκεῖν μὲν ἀλη-
 θῆ λέγειν, ἀρχαῖα δὲ καὶ λίαν ὁμολογούμενα. καίτοι, ᾧ
 Κτησιφῶν, ὅτῳ τὰ μέγιστα τῶν αἰσχρῶν οὕτως ἐστὶ
 πιστὰ καὶ γνώριμα τοῖς ἀκούουσιν, ὥστε τὸν κατήγο-
 ρον μὴ δοκεῖν ψευδῆ λέγειν, ἀλλὰ παλαιὰ καὶ λίαν
 προωμολογημένα, πότερα αὐτὸν δεῖ χρυσῷ στεφάνῳ
 στεφανωθῆναι ἢ ψέγεσθαι; καὶ σὲ τὸν ψευδῆ καὶ πα-
 ράνομα τολμῶντα γράφειν πότερα χρὴ καταφρονεῖν
 τῶν δικαστηρίων ἢ δίκην τῇ πόλει διδόναι;

54 Περὶ δὲ τῶν δημοσίων ἀδικημάτων πειράσομαι
 σαφέστερον εἰπεῖν. καὶ γὰρ πυνθάνομαι μέλλειν Δη- 442
 μοσθένην, ἐπειδὴν αὐτοῖς ὁ λόγος ἀποδοθῆ, καταριθ-
 μείσθαι πρὸς ὑμᾶς, ὡς ἄρα τῇ πόλει τέτταρες ἤδη γε-
 γένηνται καιροὶ, ἐν οἷς αὐτὸς πεπολίτευται. ᾧ ἕνα
 μὲν καὶ πρῶτον, ὡς ἔρωγε ἀκούω, καταλογίζεται ἐκεῖ-
 νου τὸν χρόνον, ἐν ᾧ πρὸς Φίλιππον ὑπὲρ Ἀμφιπό-
 λεως ἐπολεμοῦμεν· τοῦτον δ' ἀφορίζεται τῇ γενομένῃ
 εἰρήνῃ καὶ συμμαχίᾳ, ἣν Φιλοκράτης ὁ Ἀγνούσιος
 ἔγραψε καὶ αὐτὸς οὗτος μετ' ἐκείνου, ὡς ἐγὼ δείξω.
 55 δευτέρου δὲ φησι γενέσθαι ὃν ἤγομεν χρόνον τὴν εἰρή-
 νην, δηλονότι μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἐν ἣ καταλύ-
 σασ τὴν ὑπάρχουσαν εἰρήνην τῇ πόλει ὁ αὐτὸς οὗτος
 ῥήτωρ ἔγραψε τὸν πόλεμον· τρίτου δὲ ὃν ἐπολεμοῦμεν
 χρόνον μέχρι τῆς ἀτυχίας τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ, τέταρτον
 δὲ τὸν νῦν παρόντα καιρὸν. ταῦτα δὲ καταριθμησά- 443
 μενος, ὡς ἀκούω, μέλλει με παρακαλεῖν καὶ ἐπερωτᾶν,

ὁποίου τούτων τῶν τετάρων αὐτοῦ καιρῶν κατηγορῶ
 καὶ πότε αὐτὸν οὐ τὰ βέλτιστά φημι τῷ δήμῳ πεπολι-
 τεῦσθαι· κἄν μὴ θέλω ἀποκρίνασθαι, ἀλλ' ἐγκαλύ-
 πτωμαι καὶ ἀποδιδράσκω, ἐγκαλύψειν μέ φησι προσελ-
 θῶν καὶ ἄξιον ἐπὶ τὸ βῆμα καὶ ἀναγκάσειν ἀποκρίνα-
 σθαι. ἴν' οὖν μὴδ' οὗτος ἰσχυρίζεται ὑμεῖς τε προει- 56
 δῆτε ἐγὼ τε ἀποκρίνωμαι, ἐναντίον σοι τῶν δικαστῶν,
 Δημοσθενες, καὶ τῶν ἄλλων πολιτῶν, ὅσοι δὴ ἔξω-
 444 θεν περιεστᾶσι, καὶ τῶν Ἑλλήνων, ὅσοις ἐπιμελὲς γέ-
 γονεν ἐπακούειν τῆσδε τῆς κρίσεως· ὁρῶ δὲ οὐκ ὀλί-
 γους παρόντας, ἀλλ' ὅσους οὐδεὶς πώποτε μέμνηται
 πρὸς ἀγῶνα δημόσιον παραγενομένου· ἀποκρίνομαι,
 ὅτι ἀπάντων τῶν τετάρων καιρῶν κατηγορῶ σου,
 οὐς σὺ διαιρεῖς, κἄν οἷ τε θεοὶ θέλωσι καὶ οἱ δικασταὶ ἐξ 57
 ἴσου ἡμῶν ἀκούσωσι κἀγὼ δύνωμαι ἀπομνημονεῦσαι
 ἃ σοι σύννοια, πάντῃ προσδοκῶ ἐπιδείξειν τοῖς δικα-
 σταῖς τῆς μὲν σωτηρίας τῇ πόλει τοὺς θεοὺς αἰτίους
 γεγεννημένους καὶ τοὺς φιλανθρωπῶς καὶ μετρίως τοῖς
 445 τῆς πόλεως πράγμασι χρησαμένους, τῶν δὲ ἀτυχημά-
 των ἀπάντων Δημοσθένην αἴτιον γεγεννημένον. καὶ
 χρήσομαι τῇ τοῦ λόγου τάξει ταύτῃ, ἣν τοῦτον πυν-
 θάνομαι ποιῆσθαι μέλλειν, λέξω δὲ πρῶτον περὶ τοῦ
 πρώτου καιροῦ καὶ δεύτερον περὶ τοῦ δευτέρου καὶ
 τρίτον περὶ τοῦ ἐφεξῆς καὶ τέταρτον περὶ τῶν νῦν κα-
 θεσθηκότων πραγμάτων. καὶ δὴ ἐπανάγω ἐμαυτὸν ἐπὶ
 τὴν εἰρήνην, ἣν σὺ καὶ Φιλοκράτης ἐγράψατε.

Ὑμῖν γὰρ ἐξεγένετ' ἂν, ὧ Ἀθηναῖοι, τὴν προτέ- 58
 ραν ἐκείνην εἰρήνην ποιήσασθαι μετὰ κοινοῦ συνε-
 δρίου τῶν Ἑλλήνων, εἴ τινες ὑμᾶς εἴασαν περιμεῖναι
 446 τὰς πρεσβείας, ἃς ἦτε ἐκπεπομφοῦτες κατ' ἐκείνον τὸν
 καιρὸν εἰς τὴν Ἑλλάδα, παρακαλοῦντες ἐπὶ Φίλιππον,
 μετασχεῖν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου, καὶ προϊόντος τοῦ

χρόνου παρ' ἐκόντων τῶν Ἑλλήνων ἀπολαβεῖν τὴν
 ἡγεμονίαν· καὶ τούτων ἀπεστέρηθητε διὰ Δημοσθέ-
 νην καὶ Φιλοκράτην καὶ τὰς τούτων δωροδοκίας, ἃς
 ἐδωροδόκησαν συστάντες ἐπὶ τὸ δημόσιον τὸ ὑμέτε-
 59 ρον. εἰ δέ τισιν ὑμῶν ἐξαίφνης ἀκούσασιν ἀπιστότερος
 προσπέπτωκεν ὁ τοιοῦτος λόγος, ἐκείνως τὴν ὑπόλοι-
 πον ποιήσασθε ἀκρόασιν, ὥσπερ ὅταν περὶ χρημάτων
 ἀνηλωμένων διὰ πολλοῦ χρόνου καθεζώμεθα ἐπὶ τοὺς
 λογισμούς. ἐρχόμεθα δὴ που ψευδεῖς οἰκοθεν ἐνίοτε
 δόξας ἔχοντες κατὰ τῶν λογισμῶν· ἀλλ' ὅμως ἐπειδὴν 447
 ὁ λογισμὸς συγκεκριαίωθῃ, οὐδεὶς ἡμῶν ἐστὶν οὕτω
 δύσκολος τὴν φύσιν, ὅστις οὐκ ἀπέρχεται τοῦθ' ὁμο-
 λογήσας καὶ ἐπινεύσας ἀληθὲς εἶναι, ὅ τι ἂν αὐτὸς ὁ
 60 λογισμὸς αἴρῃ. οὕτω καὶ νῦν τὴν ἀκρόασιν ποιήσα-
 σθε. εἴ τινες ὑμῶν ἐκ τῶν ἐμπροσθεν χρόνων ἤκουσιν
 οἰκοθεν τοιαύτην ἔχοντες τὴν δόξαν, ὡς ἄρα ὁ Δημο-
 σθένης οὐδὲν πώποτε εἴρηκεν ὑπὲρ Φιλίππου συστάς
 μετὰ Φιλοκράτους, — ὅστις οὕτω διάκειται, μὴτ' ἀπο-
 γνώτω μηδὲν μῆτε καταγνώτω, πρὶν ἂν ἀκούσῃ· οὐ γὰρ
 δίκαιον. ἀλλ' ἐὰν ἐμοῦ διὰ βραχείων ἀκούσῃτε ὑπομι-
 μνήσκοντος τοὺς καιροὺς καὶ τὸ ψήφισμα παρεχομέ-
 νου, ὃ μετὰ Φιλοκράτους ἐγράψε Δημοσθένης, ἐὰν
 αὐτὸς ὁ τῆς ἀληθείας λογισμὸς ἐγκαταλαμβάνῃ τὸν
 Δημοσθένην πλείω μὲν γεγραφότα ψηφίσματα Φιλο-
 κράτους περὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς εἰρήνης καὶ συμμαχίας, 448
 61 καθ' ὑπερβολὴν δὲ αἰσχύνῃς κεκολακευκότα Φίλιππον
 καὶ τοὺς παρ' ἐκείνου πρέσβεις, αἴτιον δὲ γεγονότα 449
 τῷ δήμῳ τοῦ μὴ μετὰ κοινοῦ συνεδρίου τῶν Ἑλλήνων 450
 ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην, ἐκδοτον δὲ Φιλίππῳ πεπονη-
 κότα Κερσοβλέπτην τὸν Θράκης βασιλέα, ἄνδρα φίλον
 καὶ σύμμαχον τῇ πόλει, — ἐὰν ταῦθ' ὑμῖν σαφῶς ἐπι-
 δείξω, δεήσομαι ὑμῶν μετρίαν δέησιν· ἐπινεύσατέ μοι

πρὸς θεῶν τὸν πρῶτον τῶν τεττάρων καιρῶν μὴ καλῶς αὐτὸν πεπολιτεῦσθαι. λέξω δὲ ὄθεν μάλιστα παρακολουθήσετε.

Ἐγραψε Φιλοκράτης ἐξεῖναι Φιλίππῳ δεῦρο κήρυκα καὶ πρέσβεις πέμπειν περὶ εἰρήνης· τοῦτο τὸ ψήφισμα ἐγράφη παρανόμων. ἤκον οἱ τῆς κρίσεως χρόνοι· κατηγορεῖ μὲν Ανκίνος ὁ γραψάμενος, ἀπελογεῖτο δὲ Φιλοκράτης, συναπελογεῖτο δὲ καὶ Δημοσθένης· ἀπέφυγε Φιλοκράτης. μετὰ ταῦτα ἐπήει χρόνος Θεμιστοκλῆς ἄρχων· ἐνταῦθ' εἰσέρχεται βουλευτῆς εἰς τὸ βουλευτήριον Δημοσθένης, οὔτε λαχῶν οὔτ' ἐπιλαχῶν, ἀλλ' ἐκ παρασκευῆς προιάμενος, ἵν' εἰς ὑποδοχὴν ἅπαντα καὶ λέγοι καὶ πράττοι Φιλοκράτει, ὡς αὐτὸ ἔδειξε τὸ ἔργον. νικᾷ γὰρ ἕτερον ψήφισμα Φιλοκράτης, ἐν ᾧ κελεύει ἐλέσθαι δέκα πρέσβεις, οἵτινες ἀφικόμενοι πρὸς Φίλιππον ἀξιόσουςιν αὐτὸν δεῦρο πρέσβεις αὐτοκράτορας πέμπειν ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. τούτων εἰς ἦν Δημοσθένης. ἀκείθεν ἐπανήκων ἐπαινέτης ἦν τῆς εἰρήνης, καὶ ταῦτα τοῖς ἄλλοις πρέσβεσιν ἀπήγγελλε, καὶ μόνος τῶν ἄλλων βουλευτῶν ἔγραψε σπείσασθαι τῷ κήρυκι τῷ ἀπὸ τοῦ Φιλίππου καὶ τοῖς πρέσβεσιν, ἀκόλουθα γράφων Φιλοκράτει· ὁ μὲν γε τὴν ἐξουσίαν ἔδωκε τοῦ δεῦρο κήρυκα καὶ πρέσβεις πέμπειν, ὁ δὲ τῇ πρεσβείᾳ σπένδεται. τὰ δὲ μετὰ ταῦτα ἤδη μοι σφόδρα προσέχετε τὸν νοῦν. ἐπράττετο γὰρ οὐ πρὸς τοὺς ἄλλους πρέσβεις τοὺς πολλὰ συκοφαντηθέντας ὕστερον ἐκ μεταβολῆς ὑπὸ Δημοσθένους, ἀλλὰ πρὸς Φιλοκράτην καὶ Δημοσθένην, εἰκότως, τοὺς ἅμα μὲν πρεσβεύοντας, ἅμα δὲ τὰ ψήφισματα γράφοντας, πρῶτον μὲν ὅπως μὴ περιμείνητε τοὺς πρέσβεις, οὓς ἦτε ἐκπεπομφότες παρακαλοῦντες ἐπὶ Φίλιππον, ἵνα μὴ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων, ἀλλ' ἰδίᾳ

ποιήσησθε τὴν εἰρήνην· δεύτερον δ' ὅπως μὴ μόνον τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν εἶναι ψηφιεῖσθε πρὸς Φίλιππον, ἵν', εἴ τινες προσέχοιεν τῷ πλήθει τῷ ὑμετέρῳ, εἰς τὴν ἐσχάτην ἐμπέσοιεν ἀδυναμίαν ὄρωντες ὑμᾶς αὐτοὺς μὲν παρακαλοῦντας ἐπὶ τὸν πόλεμον, οἴκοι δὲ μὴ μόνον εἰρήνην, ἀλλὰ καὶ συμμαχίαν ἐψηφισμένους ποιεῖσθαι· τρίτον δὲ ὅπως Κερσοβλέπτης ὁ Θράκης βασιλεὺς μὴ ἔσται ἐνορκος, μηδὲ μετέσται τῆς συμμαχίας καὶ τῆς εἰρήνης αὐτῶ. παρηγγέλλετο δ' ἐπ' αὐτὸν ἤδη στρατεία. καὶ ταῦθ' ὁ μὲν ἐξωνούμενος οὐκ ἠδίκει, πρὸ γὰρ τῶν ὄρκων καὶ τῶν συνθηκῶν ἀνεμέσθητον ἦν αὐτῷ πράττειν τὰ συμφέροντα, οἱ δ' ἀποδόμενοι καὶ κατακοινωνήσαντες τὰ τῆς πόλεως ἰσχυρὰ μεγάλης ὀργῆς ἦσαν ἄξιοι. ὁ γὰρ μισαλέξανδρος νυνὶ φάσκων εἶναι καὶ τότε μισοφίλιππος Δημοσθένης, ὁ τὴν ξενίαν ἐμοὶ προφέρων τὴν Ἀλεξάνδρου, γράφει ψήφισμα, τοὺς καιροὺς τῆς πόλεως ὑφαίρουμένος, ἐκκλησίαν ποιεῖν τοὺς πρυτάνεις τῇ ὀργῇ ἰσταμένου τοῦ ἐλαφηβολιῶνος μηνός, ὅτ' ἦν τῷ Ἀσκληπιῷ ἢ θυσίᾳ καὶ ὁ προαγῶν, ἐν τῇ ἱερᾷ ἡμέρᾳ, ὁ πρῶτον οὐδεὶς μέμνηται γενόμενον, τίνα πρόφασιν ποιησάμενος; ἵνα, φησὶν, εἰάν ἤδη παρῶσιν οἱ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις, βουλευσῆται ὁ δῆμος ὡς τάχιστα περὶ τῶν πρὸς Φίλιππον, τοῖς οὐπω παροῦσι πρέσβεσιν προκαταλαμβάνων τὴν ἐκκλησίαν καὶ τοὺς χρόνους ὑμῶν ὑποτεμνόμενος καὶ τὸ πρᾶγμα κατασπεύδων, ἵνα μὴ μετὰ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων ἐπανελθόντων τῶν ὑμετέρων πρέσβεων, ἀλλὰ μόνοι ποιήσησθε τὴν εἰρήνην. μετὰ δὲ ταῦτα, ὧ Ἀθηναῖοι, ἤκον οἱ τοῦ Φιλίππου πρέσβεις· οἱ δὲ ὑμέτεροι ἀπεδήμουσιν παρακαλοῦντες τοὺς Ἑλληνας ἐπὶ Φίλιππον. ἐνταῦθ' ἕτερον ψήφισμα νικᾷ Δημοσθένης, ἐν ᾧ γράφει μὴ μόνον ὑπὲρ

458 τῆς εἰρήνης, ἀλλὰ καὶ συμμαχίας ὑμᾶς βουλευσασθαι, μὴ περιμείναντας τοὺς πρέσβεις τοὺς ὑμετέρους, ἀλλ' εὐθύς μετὰ τὰ Διονύσια τὰ ἐν ἄστει, τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐνάτῃ ἐπὶ δέκα. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀκούσατε τῶν ψηφισμάτων.

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ.

Ἐπειδὴ τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, παρεληλύθει τὰ Διο- 69
νύσια, ἐγίνοντο δὲ αἱ ἐκκλησίαι, ἐν δὲ τῇ προτέρᾳ
459 τῶν ἐκκλησιῶν ἀνεγνώσθη δόγμα κοινὸν τῶν συμμά-
χων, οὗ τὰ κεφάλαια διὰ βραχέων ἐγὼ προερωῶ. πρῶ-
τον μὲν γὰρ ἔγραψαν ὑπὲρ εἰρήνης ὑμᾶς μόνον βου-
λεύσασθαι, τὸ δὲ τῆς συμμαχίας ὄνομα ὑπερέβησαν,
460 οὐκ ἐπιλελησμένοι, ἀλλὰ καὶ τὴν εἰρήνην ἀναγκαιοτέ-
ραν ἢ καλλίω ὑπολαμβάνοντες εἶναι. ἔπειτα ἀπήντη-
σαν ὀρθῶς ἰασόμενοι τὸ Δημοσθένους δωροδόκημα,
καὶ προσέγραψαν ἐν τῷ δόγματι ἐξεῖναι τῷ βουλομένῳ 70
τῶν Ἑλλήνων ἐν τρισὶ μηνσὶν εἰς τὴν αὐτὴν στήλην
ἀναγεγράφθαι μετ' Ἀθηναίων καὶ μετέχειν τῶν ὄρ-
κων καὶ τῶν συνθηκῶν, δύο μέγιστα προκαταλαμβά-
νοντες, πρῶτον μὲν τὸν χρόνον τὸν τῆς τριμήνου ταῖς
τῶν Ἑλλήνων πρεσβείαις ἰκανὸν γενέσθαι παρασκευά-
ζοντες, ἔπειτα τὴν τῶν Ἑλλήνων εὐνοίαν τῇ πόλει
μετὰ κοινοῦ συνεδρίου κτώμενοι, ἵν' εἰ παραβαίνοντο
αἱ συνθήκαι, μὴ μόνοι μηδ' ἀπαράσκευοι πολεμήσαι-
μεν, ἀ νῦν ἡμῖν παθεῖν συνέβη διὰ Δημοσθένην. ὅτι
δ' ἀληθῆ λέγω, ἐξ αὐτοῦ τοῦ δόγματος ἀκούσαντες
μαθήσεσθε.

ΔΟΓΜΑ ΣΥΜΜΑΧΩΝ.

Τούτῳ τῷ δόγματι συνειπεῖν ὁμολογῶ, καὶ πάν- 71
τες οἱ ἐν τῇ προτέρᾳ τῶν ἐκκλησιῶν δημηγοροῦντες·
καὶ ὁ δῆμος ἀπῆλθε τοιαύτην τινὰ δόξαν εἰληφώς, ὡς
ἔσται μὲν ἡ εἰρήνη, περὶ δὲ συμμαχίας οὐκ ἄμεινον

εἶη διὰ τὴν τῶν Ἑλλήνων παράκλησιν βουλευσασθαι, 461
ἔσται δὲ κοινῇ μετὰ τῶν Ἑλλήνων ἀπάντων. νῦν ἐν
μέσῳ, καὶ παρήμην τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. ἐν-
ταῦθα δὲ προκαταλαμβάνων Δημοσθένης τὸ βῆμα,
οὐδενὶ τῶν ἄλλων παραλιπὼν λόγον, οὐδὲν ὄφελος
ἔφη τῶν χθρὲς εἰρημένων εἶναι λόγων, εἰ ταῦθ' οἱ Φι-
λίππου μὴ συμπεισθήσονται πρέσβεις, οὐδὲ γινώ-
72 σκειν ἔφη τὴν εἰρήνην ἀπούσης συμμαχίας. οὐ γὰρ
ἔφη δεῖν, καὶ γὰρ τὸ ὄημα μέμνημαι ὡς εἶπε, διὰ τὴν
ἀηδίαν τοῦ λέγοντος ἅμα καὶ τοῦ ὀνόματος, ἀποροῆσαι
τῆς εἰρήνης τὴν συμμαχίαν, οὐδὲ τὰ τῶν Ἑλλήνων
ἀναμένειν μελλήματα, ἀλλ' ἢ πολεμεῖν αὐτοὺς ἢ τὴν 462
εἰρήνην ἰδίᾳ ποιεῖσθαι. καὶ τελευτῶν ἐπὶ τὸ βῆμα πα-
ρακαλέσας Ἀντίπατρον ἐρώτημά τι ἠρώτα, προειπὼν
μὲν ἂ ἐρήσεται, προδιδάξας δὲ ἂ χροὴ κατὰ τῆς πόλεως
ἀποκρίνασθαι. καὶ τέλος ταῦτ' ἐνίκα, τῷ μὲν λόγῳ
προβιασαμένου Δημοσθένους, τὸ δὲ ψήφισμα γράψαν-
73 τος Φιλοκράτους. ὃ δὲ ἦν ὑπόλοιπον αὐτοῖς, Κερσο-
βλέπτην καὶ τὸν ἐπὶ Θράκης τόπον ἐκδοτον ποιῆσαι,
καὶ τοῦτ' ἐπραξεν ἔκτη φθίνουτος τοῦ ἐλαφηβολιῶνος,
πρὶν ἐπὶ τὴν ὑστέραν ἀπαίρειν πρεσβείαν τὴν ἐπὶ τοὺς
ὄρκους Δημοσθένην· ὁ γὰρ μισαλέξανδρος καὶ μισο-
φίλιππος ὑμῖν οὐτοσὶ ῥήτωρ δις ἐπρέσβευσεν ἐν Μα-
κεδονίᾳ, ἐξὸν μηδὲ ἄπαξ, ὁ νυνὶ κελεύων τῶν Μακε- 463
δόνων καταπτύειν. εἰς δὲ τὴν ἐκκλησίαν, τὴν τῇ ἔκτη
λέγω, καθεζόμενος βουλευτῆς ὢν ἐκ παρασκευῆς, ἐκ-
74 δοτον Κερσοβλέπτην μετὰ Φιλοκράτους ἐποίησε. λαν-
θάνει γὰρ ὁ μὲν Φιλοκράτης ἐν ψηφίσματι μετὰ τῶν
ἄλλων γραμμάτων παρεγγράψας, ὁ δ' ἐπιψηφίσας, 464
Δημοσθένης, ἐν ᾧ γέγραπται „ἀποδοῦναι τοὺς ὄρκους 465
τοῖς πρέσβεσι τοῖς παρὰ Φιλίππου ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ
τοὺς συνέδρους τῶν συμμάχων.“ παρὰ δὲ Κερσο

βλέπτου σύνοδος οὐκ ἐκάθητο· γράψας δὲ τοὺς συνε-
δρεύοντας ὁμνῦναι τὸν Κερσοβλέπτην οὐ συνεδρεύ-
οντα ἐξέκλησε τῶν ὄρκων. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀνά- 75
γνωθί μοι, τίς ἦν ὁ ταῦτα γράψας καὶ τίς ὁ ταῦτα ἐπι-
ψηφίσας πρόεδρος.

ΨΗΦΙΣΜΑ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ.

Καλὸν, ὦ Ἀθηναῖοι, καλὸν ἢ τῶν δημοσίων γραμ-
466 μάτων φυλακῆ· ἀκίνητον γὰρ ἐστὶ καὶ οὐ συμετα-
πίπτει τοῖς αὐτομολοῦσιν ἐν τῇ πολιτείᾳ, ἀλλ' ἀπέδωκε
τῷ δήμῳ, ὁπόταν βούληται, συνιδεῖν τοὺς πάλαι μὲν
πονηροὺς, ἐκ μεταβολῆς δ' ἀξιούντας εἶναι χρηστούς.

Υπόλοιπον δέ μοι ἐστὶ τὴν κολακείαν αὐτοῦ διεξ- 76
ελθεῖν. Δημοσθένης γὰρ ἐνιαυτὸν βουλευσας οὐδε-
μίαν πώποτε φανεῖται πρεσβείαν εἰς προεδρίαν καλέ-
σας, ἀλλὰ τότε μόνον καὶ πρῶτον πρέσβεις εἰς προε-
467 δρίαν ἐκάλεσε καὶ προσκεφάλαια ἔθηκε καὶ φοινικίδας
περιεπέτασε καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἤγειτο τοῖς πρέσβεσιν
εἰς τὸ θέατρον, ὥστε καὶ συρίττεσθαι διὰ τὴν ἀσχη-
μοσύνην καὶ κολακείαν. καὶ ὅτ' ἀπήεσαν, ἐμισθώσατο
αὐτοῖς τρία ζεύγη ὄρικᾶ καὶ προὔπεμψεν εἰς Θήβας,
καταγέλαστον τὴν πόλιν ποιῶν. ἵνα δ' ἐπὶ τῆς ὑπο-
θέσεως μείνω, λαβέ μοι τὸ ψήφισμα τὸ περὶ τῆς προε-
δρίας.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Οὗτος τοίνυν, ὦ Ἀθηναῖοι, ὁ τηλικούτος τὸ μέγε- 77
468 θος κόλαξ πρῶτος διὰ τῶν κατασκόπων τῶν παρὰ Χα-
ριδήμου πνυθόμενος τὴν Φιλίππου τελευταίην τῶν μὲν
θεῶν συμπλάσας ἑαυτῷ ἐνύπνιον κατεψεύσατο, ὡς
οὐ παρὰ Χαριδήμου τὸ πρᾶγμα πεπυσμένος, ἀλλὰ
παρὰ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Ἀθηνᾶς, οὓς μεθ' ἡμέραν
ἐπιορκῶν νύκτωρ φησὶν ἑαυτῷ διαλέγεσθαι καὶ τὰ
μέλλοντα ἔσεσθαι προλέγειν, ἐβδόμην δ' ἡμέραν τῆς

θυγατρὸς αὐτῷ τετελευτηκυίας, πρὶν πενθῆσαι καὶ τὰ 469
ἰομιζόμενα ποιῆσαι, στεφανωσάμενος καὶ λευκὴν
ἑσθῆτα λαβὼν ἐβουθύτει καὶ παρενόμει, τὴν μόνην
ὁ δαίλαιος καὶ πρῶτην αὐτὸν πατέρα προσειποῦσαν
78 ἀπολέσας. καὶ οὐ τὸ δυστύχημα ὀνειδίξω, ἀλλὰ τὸν
τρόπον ἐξετάξω. ὁ γὰρ μισότεκνος καὶ πατὴρ πονηρὸς 470
οὐκ ἂν ποτε γένοιτο δημαγωγὸς χρηστὸς, οὐδὲ ὁ τὰ
φίλτατα καὶ οἰκειότατα σώματα μὴ στέργων οὐδέποθ'
ὑμᾶς περὶ πλείονος ποιήσεται τοὺς ἀλλοτρίους, οὐδέ
γε ὁ ἴδιος πονηρὸς οὐκ ἂν γένοιτο δημοσίᾳ χρηστὸς,
οὐδ' ὅστις ἐστὶν οἶκος φαῦλος, οὐδέποθ' ἦν ἐν Μακε-
δονίᾳ κατὰ τὴν πρεσβείαν καλὸς κἀγαθός· οὐ γὰρ τὸν
τρόπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μόνον μετήλλαξεν.

79 Πόθεν οὖν ἐπὶ τὴν μεταβολὴν ἦλθε τῶν πραγμά-
των, οὗτος γὰρ ἐστὶν ὁ δεύτερος καιρὸς, καὶ τί ποτ' ἐστὶ
τὸ αἴτιον, ὅτι Φιλοκράτης μὲν ἀπὸ τῶν αὐτῶν πολι-
τευμάτων Δημοσθένει φυγὰς ἀπ' εἰσαγγελίας γεγένη-
ται, Δημοσθένης δὲ ἐπέστη τῶν ἄλλων κατήγορος, καὶ
πόθεν ποθ' ἡμᾶς εἰς τὰς ἀτυχίας ὁ μισρὸς ἄνθρωπος
ἐμβέβληκε, ταῦτ' ἤδη διαφερόντως ἀξιόν ἐστιν ἀκοῦ- 471
80 σαι. ὡς γὰρ τάχιστα εἶσω Πυλῶν Φίλιππος παρῆλθε
καὶ τὰς τε ἐν Φωκεῦσι πόλεις παραδόξως ἀναστάτους
ἐποίησε, Θηβαίους δὲ, ὡς τόθ' ὑμῖν ἐδόκει, περαιτέρω
τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ ὑμετέρου συμφέροντος ἰσχυροὺς
κατεσκεύασεν, ὑμεῖς δὲ ἐκ τῶν ἀγρῶν φοβηθέντες
ἔσκεναγωγήσατε, ἐν ταῖς μεγίσταις δ' ἦσαν αἰτίαις οἱ
πρέσβεις οἱ περὶ τῆς εἰρήνης πρεσβεύσαντες, πολὺ δὲ
τῶν ἄλλων διαφερόντως Φιλοκράτης καὶ Δημοσθένης
διὰ τὸ μὴ μόνον πρεσβεύειν, ἀλλὰ καὶ τὰ ψήφισματα
81 γεγραφέναι, συνέβη δ' ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις διαφέ-
ρεσθαι τι Δημοσθένην καὶ Φιλοκράτην σχεδὸν ὑπὲρ
τούτων, ὑπὲρ ὧν καὶ ὑμεῖς αὐτοὺς ὑπωπτεύσατε δι-

472 ἐνεχθῆναι, τοιαύτης δὲ ἐμπιπτούσης ταραχῆς μετὰ τῶν
 συμφύτων νοσημάτων αὐτῷ ἤδη τὰ μετὰ ταῦτα ἐβου-
 λεύετο, μετὰ δειλίας καὶ τῆς πρὸς Φιλοκράτην ὑπερ-
 473 τῆς δωροδοκίας ζηλοτυπίας, καὶ ἠρήσατο, εἰ τῶν συμ-
 πρεσβευόντων καὶ τοῦ Φιλίππου κατήγορος ἀναφα-
 νεῖη, τὸν μὲν Φιλοκράτην προδήλως ἀπολεῖσθαι, τοὺς
 δὲ ἄλλους συμπρέσβεις κινδυνεύσειν, αὐτὸς δ' εὐδο-
 κимῆσειν καὶ προδότης ὢν τῶν φίλων καὶ πονηρὸς πι-
 στὸς τῷ δήμῳ φανήσεσθαι. κατιδόντες δ' αὐτὸν οἱ τῆ 81
 τῆς πόλεως προσπολεμοῦντες ἡσυχία ἄσμενοι παρε-
 κάλουν ἐπὶ τὸ βῆμα, τὸν μόνον ἀδωροδόκητον ὀνομά-
 474 ζοντες τῆ πόλει· ὁ δὲ παριῶν ἀρχὰς αὐτοῖς ἐνεδίδου
 πολέμου καὶ ταραχῆς. οὗτός ἐστιν, ὃ Ἀθηναῖοι, ὁ
 πρῶτος ἐξευρῶν Σέρριον τεῖχος καὶ Δορίσκον καὶ Ἐρ-
 γίσκην καὶ Μυρτίσκην καὶ Γάνος καὶ Γανίδα, χωρία,
 ὧν οὐδὲ τὰ ὀνόματα ἤδειμεν πρότερον. καὶ εἰς τοῦτο
 475 φέρων περιέστησε τὰ πράγματα, ὥστ' εἰ μὲν μὴ πέμ-
 ποι Φίλιππος πρέσβεις, καταφρονεῖν αὐτὸν ἔφη τῆς
 πόλεως, εἰ δὲ πέμποι, κατασκόπους πέμπειν, ἀλλ' οὐ
 πρέσβεις. εἰ δὲ ἐπιτρέπειν ἐθέλοι πόλει τιμὴ ἴση καὶ 83
 ὁμοία περὶ τῶν ἐγκλημάτων, οὐκ εἶναι κριτὴν ἴσον
 476 ἡμῖν ἔφη καὶ Φιλίππῳ. Ἀλόνησον ἐδίδου· ὁ δ' ἀπη-
 γόρευε μὴ λαμβάνειν, εἰ δίδωσιν, ἀλλὰ μὴ ἀποδίδωσι.
 478 περὶ συλλαβῶν διαφερόμενος. καὶ τὸ τελευταῖον στε-
 φανώσας τοὺς μετὰ Ἀριστοδήμου εἰς Θετταλίαν καὶ
 Μαγνησίαν παρὰ τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας ἐπιστρα-
 τεύσαντας τὴν μὲν εἰρήνην διέλυσε, τὴν δὲ συμφορὰν
 καὶ τὸν πόλεμον παρεσκεύασεν.

Ναὶ, ἀλλὰ χαλκοῖς καὶ ἀδαμαντίνοις τείχεσιν, ὡς 84
 αὐτὸς φησι, τὴν χώραν ἡμῶν ἐτείχισε, τῆ τῶν Εὐ-
 βοέων καὶ Θεβαίων συμμαχία. ἀλλ', ὃ Ἀθηναῖοι, περὶ
 ταῦτα τρία μέγιστα ἠδίκησθε καὶ μάλιστα ἠγνοήκατε.

σπεύδων δ' εἰπεῖν περὶ τῆς θαυμαστῆς συμμαχίας τῆς
 τῶν Θεβαίων, ἵν' ἐφεξῆς εἶπω, περὶ τῶν Εὐβοέων
 πρῶτον μνησθήσομαι.

85 Ὑμεῖς γάρ, ὃ Ἀθηναῖοι, πολλὰ καὶ μεγάλα ἠδικη-
 μένοι ὑπὸ Μνησάρχου τοῦ Χαλκιδέως, τοῦ Καλλίου
 καὶ Ταυροσθένους πατρὸς, οὓς οὗτος νυνὶ μισθὸν
 λαβὼν Ἀθηναίους εἶναι τολμᾷ γράφειν, καὶ πάλιν ὑπὸ 479
 Θεμισώωνος τοῦ Ἐρετριέως, ὃς ἡμῶν εἰρήνης οὔσης
 Ὠρωπὸν ἀφείλετο, τούτων ἐκόντες ἐπιλαθόμενοι,
 ἐπειδὴ διέβησαν εἰς Εὐβοίαν Θεβαῖοι καταδουλώσα-
 σθαι τὰς πόλεις πειρώμενοι, ἐν πέντε ἡμέραις ἐβου-
 θήσατε αὐτοῖς καὶ ναυσὶ καὶ πεζικῇ δυνάμει, καὶ πρὶν
 τριάκονθ' ἡμέρας διελθεῖν ὑποσπόνδους Θεβαίους
 ἀφήκατε, κύριοι τῆς Εὐβοίας γενόμενοι, καὶ τὰς τε πό-
 λεις αὐτὰς καὶ τὰς πολιτείας ἀπέδοτε ὀρθῶς καὶ δι- 480
 καίως τοῖς παρακαταθεμένοις, οὐχ ἠγνούμενοι δίκαιον
 εἶναι τὴν ὀργὴν ἀπομνημονεύειν ἐν τῷ πιστευθῆναι.

86 καὶ τηλικαῦθ' ὑφ' ὑμῶν εὖ πεπονθότες οἱ Χαλκιδεῖς
 οὐ τὰς ὁμοίας ὑμῖν ἀπέδοσαν χάριτας, ἀλλ' ἐπειδὴ
 τάχιστα διέβητε εἰς Εὐβοίαν Πλουτάρχῳ βοηθήσαντες,
 τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ἀλλ' οὖν προσεποιούνθ'
 ὑμῖν εἶναι φίλοι, ἐπειδὴ δὲ τάχιστα εἰς Ταμύνας πα-
 ρήλθομεν καὶ τὸ Κοτύλαιον ὀνομαζόμενον ὄρος ὑπερ-
 εβάλλομεν, ἐνταῦθα Καλλίας ὁ Χαλκιδεὺς, ὃν Δημο-
 87 σθένης μισθὸν λαβὼν ἐνεκωμιάζεν, ὄρῳ τὸ στρατό-
 πεδον τὸ τῆς πόλεως εἰς τινὰς δυσχωρίας κατακεκλη-
 μένον, ὅθεν μὴ νικήσασι μάχην οὐκ ἦν ἀναχώρησις
 οὐδὲ βοηθείας ἐλπίς οὔτ' ἐκ γῆς οὔτ' ἐκ θαλάττης, συν- 481
 αργείας ἐξ ἀπάσης τῆς Εὐβοίας στρατόπεδον καὶ
 παρὰ Φιλίππου δύναιμι προσμεταπεμπάμενος, ὃ τ'
 ἀδελφὸς αὐτοῦ Ταυροσθένης, ὁ νυνὶ πάντας δεξι-
 ούμενος καὶ προσγελῶν, τοὺς Φωκικοὺς ξένους δια-

βιβάσας, ἤλθον ἐφ' ἡμᾶς ὡς ἀναιρήσοντες. καὶ εἰ μὴ 88
 πρῶτον μὲν θεῶν τις ἔσωσε τὸ στρατόπεδον, ἔπειθ' οἱ
 στρατιῶται οἱ ὑμέτεροι καὶ πεζοὶ καὶ ἱππεῖς ἄνδρες
 ἀγαθοὶ ἐγένοντο καὶ παρὰ τὸν ἱππόδρομον τὸν ἐν Τα-
 μύναις ἐκ παρατάξεως μάχῃ κρατήσαντες ἀφείσαν
 ὑποσπόνδους τοὺς πολεμίους, ἐκινδύνευσεν ἂν ἡ πό-
 λιν ἀσχίστα παθεῖν· οὐ γὰρ τὸ δυστυχεῖν κατὰ πό-
 482 λεμον μέγιστόν ἐστι κακόν, ἀλλ' ὅταν τις πρὸς ἀντα-
 γωνιστὰς ἀναξίους αὐτοῦ διακινδυνεύων ἀποτύχῃ,
 διπλασίαν εἰκὸς εἶναι τὴν συμφορὰν. ἀλλ' ὅμως ὑμεῖς
 τοιαῦτα πεπονθότες πάλιν διελύσασθε πρὸς αὐτούς.
 τυχῶν δὲ παρ' ὑμῶν συγγνώμης Καλλίας ὁ Χαλκι- 89
 δεὺς μικρὸν διαλιπὼν χρόνον πάλιν ἦκε φερόμενος
 εἰς τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, Εὐβοϊκὸν μὲν τῷ λόγῳ συνέ-
 δριον εἰς Χαλκίδα συνάγων, ἰσχυρὰν δὲ τὴν Εὐβοίαν
 ἐφ' ὑμᾶς ἐργῶ παρασκευάζων, ἐξαίρετον δ' αὐτῷ τυ-
 ραννίδα περιποιούμενος. καὶ ταύτης ἐλπίζων συναγω-
 νιστὴν Φίλιππον λήψεσθαι ἀπῆλθεν εἰς Μακεδονίαν
 καὶ περιῆει μετὰ Φιλίππου, καὶ τῶν ἐταίρων εἰς ὄνο-
 μάζετο. ἀδικήσας δὲ Φίλιππον κἀκεῖθεν ἀποδράς ὑπέ- 90
 βαλλεν ἑαυτὸν φέρον Θεβαίοις. ἐγκαταλιπὼν δὲ κἀ-
 κείνους, καὶ πλείους τροπόμενος τροπὰς τοῦ Εὐρίπου,
 παρ' ὃν ᾤκει, εἰς μέσον πίπτει τῆς τε Θεβαίων ἐχθρας
 καὶ τῆς Φιλίππου. ἀπορῶν δ', ὅ τι χρῆσαιτο αὐτῷ, καὶ
 παραγγελλομένης ἐπ' αὐτὸν ἤδη στρατείας, μίαν ἐλ-
 πίδα λοιπὴν κατείδε σωτηρίας ἐνορκον λαβεῖν τὸν
 483 Ἀθηναίων δῆμον, σύμμαχον ὀνομασθέντα, βοηθήσειν,
 εἰ τις ἐπ' αὐτὸν λοι· ὁ πρόδηλον ἦν ἐσόμενον, εἰ μὴ
 ὑμεῖς κωλύσατε. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς ἀποστέλλει δεῦ- 91
 ρο πρέσβεις Γλανκίτην καὶ Ἐμπέδωνα καὶ Διόδωρον
 τὸν δολιχοδρομήσαντα, φέροντας τῷ μὲν δῆμῳ ἐλπίδας
 κενὰς, Δημοσθένει δ' ἀργύριον καὶ τοῖς περὶ αὐτόν.

τοῖα δ' ἦν ἂ ἅμα ἐξωνεῖτο, πρῶτον μὲν μὴ διασφαλῆ-
 ναι τῆς πρὸς ὑμᾶς συμμαχίας· οὐδὲν γὰρ ἦν τὸ μέσον,
 εἰ μνησθεὶς τῶν προτέρων ἀδικημάτων ὁ δῆμος μὴ
 προσδέξαιτο τὴν συμμαχίαν, ἀλλ' ὑπῆρχεν αὐτῷ ἢ
 φεύγειν ἐκ Χαλκίδος ἢ τεθνᾶναι ἐγκαταληφθέντι· τη-
 λικαῦται δυνάμεις ἐπ' αὐτὸν ἐπεστράτευσον, ἢ τε Φι- 484
 λίππου καὶ Θεβαίων. δεῦτερον δ' ἦκον οἱ μισθοὶ τῷ
 γράψαντι τὴν συμμαχίαν ὑπὲρ τοῦ μὴ συνεδρεῦειν
 Ἀθήνησι Χαλκιδέας, τρίτον δὲ ὥστε μὴ τελεῖν συντά-
 92 ξεις. καὶ τούτων τῶν προαιρέσεων οὐδεμιᾶς ἀπέτυχε
 Καλλίας, ἀλλ' ὁ μισοτύραννος Δημοσθένης, ὡς αὐτὸς
 προσποιεῖται, ὃν φησι Κτησιφῶν τὰ βέλτιστα λέγειν,
 ἀπέδοτο μὲν τοὺς καιροὺς τοὺς τῆς πόλεως, ἔγραψε
 δ' ἐν τῇ συμμαχίᾳ βοηθεῖν ἡμᾶς Χαλκιδεῦσι, ὄψμα μὲ-
 νον ἀντικαταλλάξάμενος ἀντὶ τούτων, εὐφημίας ἕνεκα
 προσγράψας Χαλκιδέας βοηθεῖν, ἐάν τις ἴη ἐπ' Ἀθη-
 93 ναίους· τὰς δὲ συνεδρίας καὶ τὰς συντάξεις, ἐξ ὧν ἰσχύ- 485
 σεν ὁ πόλεμος ἤμελλεν, ἄρδην ἀπέδοτο, καλλίστοις
 ὀνόμασιν ἀσχίστας πράξεις γράφων καὶ τῷ λόγῳ προσ-
 βιβάζων ὑμᾶς, τὰς μὲν βοηθείας ὡς δεῖ τὴν πόλιν
 πρότερον ποιεῖσθαι τοῖς ἀεὶ δεομένοις τῶν Ἑλλήνων,
 τὰς δὲ συμμαχίας ὑστέρας μετὰ τὰς εὐεργεσίας. ἵνα
 δ' εὐ εἰδῆτε, ὅτι ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὴν Καλλίου
 γραφὴν καὶ τὴν συμμαχίαν, καὶ ἀνάγνωθι τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

94 Οὕτω τοίνυν τοῦτ' ἐστὶ δεινόν, εἰ καιροὶ πέ- 486
 πρανται τηλικούτοι καὶ συνεδρίαὶ καὶ συντάξεις, ἀλλὰ
 πολὺ τούτου δεινότερον ὑμῖν φανήσεται ὁ μέλλω λέ-
 γειν. εἰς γὰρ τοῦτο προήχθη Καλλίας μὲν ὁ Χαλκιδεὺς
 ὕβρεως καὶ πλεονεξίας, Δημοσθένης δὲ, ὃν ἐπαινεῖ
 Κτησιφῶν, δωροδοκίας, ὥστε τὰς ἐξ Ὀρεοῦ συντάξεις
 καὶ τὰς ἐξ Ἐρετρίας, τὰ δέκα τάλαντα, ὀρώντων φρο-
 10*

νούντων βλέπόντων ἔλαθον ὑμῶν ὑφελόμενοι, καὶ τοὺς ἐκ τῶν πόλεων τούτων συνέδρους παρ' ὑμῶν μὲν ἀνέστησαν, πάλιν δὲ εἰς Χαλκίδα καὶ τὸ καλούμενον Εὐβοϊκὸν συνέδριον συνήγαγον. ὃν δὲ τρόπον καὶ δι' οἷων κακουρημάτων, ταῦτ' ἤδη ἄξιόν ἐστιν ἀκοῦσαι. ἀφικνεῖται γὰρ πρὸς ὑμᾶς οὐκέτι δι' ἀγγέλων, 95 ἀλλ' αὐτὸς ὁ Καλλίας, καὶ παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν λόγους διεξῆλθε κατεσκευασμένους ὑπὸ Δημοσθένους. εἶπε γὰρ, ὡς ἦκοι ἐκ Πελοποννήσου νεωστὶ σύνταγμα συντάξας εἰς ἑκατὸν τάλαντων πρόσδοτον ἐπὶ Φίλιππον, καὶ διελογίζετο, ὅσον ἑκάστους ἔδει συντελεῖν, Ἀχαιοὺς μὲν πάντας καὶ Μεγαρέας ἐξήκοντα τάλαντα, τὰς δ' ἐν Εὐβοίᾳ πόλεις ἀπάσας τετραράκοντα· ἐκ δὲ τούτων τῶν χρημάτων ὑπάρξειν καὶ ναυ- 96 τικὴν καὶ πεζικὴν δύναμιν· εἶναι δὲ πολλοὺς ἄλλους τῶν Ἑλλήνων, οὓς βούλεσθαι κοινωνεῖν τῆς συντά- 487 ξεως, ὥστε οὔτε χρημάτων οὔτε στρατιωτῶν ἔσεσθαι ἀπορίαν. καὶ ταῦτα μὲν τὰ φανερά· ἔφη δὲ καὶ πράξεις πράττειν ἑτέρας δι' ἀπορρήτων, καὶ τούτων εἶναι τινὰς μάρτυρας τῶν ἡμετέρων πολιτῶν, καὶ τελευτῶν ὀνομαστὶ παρεκάλει Δημοσθένην καὶ συνειπεῖν ἠξίου. ὁ 97 δὲ σεμνῶς πάνυ παρελθὼν τὸν τε Καλλίαν ὑπερεπήνει τό τε ἀπόρητον προσεποιήσατο εἰδέναι· τὴν δ' ἐκ Πελοποννήσου πρεσβείαν, ἣν ἐπρέσβευσε, καὶ τὴν ἐξ Ἀκαρνανίας ἔφη βούλεσθαι ὑμῖν ἀπαγγεῖλαι. ἦν δ' αὐ- 488 τῷ κεφάλαιον τῶν λόγων πάντας μὲν Πελοποννησίου ὑπάρχειν, πάντας δ' Ἀκαρνανίας συντεταγμένους ἐπὶ Φίλιππον ὑφ' ἑαυτοῦ, εἶναι δὲ τὸ σύνταγμα χρημάτων μὲν εἰς ἑκατὸν νεῶν ταχυναυτουσῶν πληρώματα καὶ εἰς πεζοὺς στρατιώτας μυρίους καὶ ἰσπέας χιλίους, ὑπάρχειν δὲ πρὸς τούτοις καὶ τὰς πολιτικὰς δυνάμεις, 98 ἐκ Πελοποννήσου μὲν πλείονας ἢ δισχιλίους ὀπίστας,

ἐξ Ἀκαρνανίας δὲ ἑτέρους τοσούτους· δεδόσθαι δὲ ἀπὸ πάντων τούτων τὴν ἡγεμονίαν ὑμῖν· πραγμῆ- 489 σεσθαι δὲ αὐτὰ οὐκ εἰς μακρὰν, ἀλλ' εἰς τὴν ἕκτην ἐπὶ δέκα τοῦ ἀνθεστηριῶνος μηνός· εἰρησθαι γὰρ ἐν ταῖς πόλεσιν ὑφ' ἑαυτοῦ καὶ παρηγγέλθαι πάντας ἡκεῖν συνεδρευόντας Ἀθήναζε εἰς τὴν πανσέληνον. 99 καὶ γὰρ τοῦτο ἄνθρωπος ἰδιον καὶ οὐ κοινὸν ποιεῖ. 490 οἱ μὲν γὰρ ἄλλοι ἀλαζόνες ὅταν τι ψεύδωνται, ἀόριστα καὶ ἀσαφῆ πειρῶνται λέγειν, φοβούμενοι τὸν ἔλεγχον· Δημοσθένης δ' ὅταν ἀλαζονεύηται, πρῶτον μὲν μεθ' ὄρκου ψεύδεται, ἐξώλειαν ἐπαρώμενος ἑαυτῷ, δεύτερον δὲ, ἃ εὖ οἶδεν οὐδέποτε ἐσόμενα, τολμᾷ λέγειν ἀριθμῶν εἰς ὅπὸτ' ἔσται, καὶ ὧν τὰ σώματα οὐκ ἐώρακε, τούτων τὰ ὀνόματα λέγει, κλέπτων τὴν ἀκρόασιν καὶ μιμούμενος τοὺς τάληθῆ λέγοντας. διὸ καὶ μάλιστα ἄξιός ἐστι μισεῖσθαι, ὅτι πονηρὸς ὧν καὶ τὰ τῶν χρη- 100 στῶν σημεῖα διαφθείρει. ταῦτα δ' εἰπὼν δίδωσιν ἀναγνώσιν ψήφισμα τῷ γραμματεῖ μακρότερον μὲν τῆς Ἰλιάδος, κενότερον δὲ τῶν λόγων, οὓς εἶωθε λέγειν, καὶ τοῦ βίου, ὃν βεβίωκε, μεστὸν δ' ἐλπίδων οὐκ ἐσο- 491 μένων καὶ στρατοπέδων οὐδέποτε συλλεγησομένων. ἀπαγαγὼν δ' ὑμᾶς ἀπὸθεν ἀπὸ τοῦ κλέμματος καὶ ἀνακρεμάσας ἀπὸ τῶν ἐλπίδων, ἐνταῦθα δὴ συστρέψας γράφει κελεύων ἐλέσθαι πρέσβεις εἰς Ἐρέτριαν, 492 οἵτινες δεήσονται τῶν Ἐρετριέων, πάνυ γὰρ ἔδει δεηθῆναι, μηκέτι δίδοναι τὴν σύνταξιν ὑμῖν, τὰ πέντε τάλαντα, ἀλλὰ Καλλία, καὶ πάλιν ἑτέρους αἰρεῖσθαι εἰς Ὠρεὸν πρὸς τοὺς Ὠρεῖτας πρέσβεις, οἵτινες δεήσονται τὸν αὐτὸν Ἀθηναίους φίλον καὶ ἐχθρὸν νομί- 101 ζειν εἶναι. ἔπειτα ἀναφαίνεται περὶ ἅπαντ' ὧν ἐν τῷ 493 ψήφισματι πρὸς τῷ κλέμματι, γράψας τὰ πέντε τάλαντα τοὺς πρέσβεις ἀξιοῦν τοὺς Ὠρεῖτας μὴ ὑμῖν, 494

ἀλλὰ Καλλία δίδοναι. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀφελὼν τὸν κόμπου καὶ τὰς τριήρεις καὶ τὴν ἀλαξονείαν ἀνάγνωθι καὶ τοῦ κλέμματος ἄψαι, ὃ ὑφείλετο ὁ μισθὸς καὶ ἀνόσιος ἄνθρωπος, ὃν φησι Κτησιφῶν καὶ ἐν τῷδε τῷ ψηφίσματι διατελεῖν λέγοντα καὶ πράττοντα τὰ ἄριστα τῷ δήμῳ τῶν Ἀθηναίων.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Οὐκοῦν τὰς μὲν τριήρεις καὶ τὴν πεξὴν στρατιάν 102 καὶ τὴν πανσέληνον καὶ τοὺς συνέδρους λόγῳ ἤκούσατε, τὰς δὲ συντάξεις τῶν συμμάχων, τὰ δέκα τάλαντα, ἔργῳ ἀπωλέσατε.

Ἐπόλοιπον δέ μοι ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι λαβὼν τρία 103 τάλαντα μισθὸν τὴν γνώμην ταύτην ἔγραψε Δημοσθένης, τάλαντον μὲν ἐκ Χαλκίδος παρὰ Καλλίου, τάλαντον δ' ἐξ Ἐρετρίας παρὰ Κλειτάρχου τοῦ τυράννου, τάλαντον δὲ ἐξ Ὀρεοῦ, δι' ὃ καὶ καταφανῆς ἐγένετο, 495 δημοκρατουμένων τῶν Ὀρειτῶν καὶ πάντα πράττοντων μετὰ ψηφίσματος. ἐξανηλωμένοι γὰρ ἐν τῷ πολέμῳ καὶ παντελῶς ἀπόρως διακείμενοι πέμπουσι πρὸς αὐτὸν Γνωσίδημον τὸν Χαριγένουσι υἱὸν τοῦ δυναστεύσαντός ποτε ἐν Ὀρεῷ, δεησόμενον αὐτοῦ τὸ μὲν τάλαντον ἀφείναι τῇ πόλει, ἐπαγγελλόμενον δ' αὐτῷ χαλκῆν εἰκόνα σταθῆσεσθαι ἐν Ὀρεῷ. ὃ δὲ ἀπεκρίνατο 104 τῷ Γνωσιδήμῳ, ὅτι ἐλαχίστου χαλκοῦ οὐδὲν 496 δέοιτο, τὸ δὲ τάλαντον διὰ τοῦ Καλλίου εἰσπράττειν. ἀναγκαζόμενοι δὲ οἱ Ὀρεῖται καὶ οὐκ εὐποροῦντες ὑπέθεσαν αὐτῷ τοῦ τάλαντου τὰς δημοσίας προσόδους, καὶ τόκον ἤνεγκαν Δημοσθένει τοῦ δωροδοκήματος δραχμῆν τοῦ μηνὸς τῆς μνάς, ἕως τὸ κεφάλαιον 497 ἀπέδοσαν. καὶ πάντ' ἐπράχθη μετὰ ψηφίσματος τοῦ δήμου. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, λαβέ μοι τὸ ψηφίσμα τῶν 105 Ὀρειτῶν.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Τοῦτ' ἐστὶ τὸ ψηφίσμα, ὃ Ἀθηναῖοι, αἰσχύνῃ μὲν τῆς πόλεως, ἔλεγχος δὲ οὐ μικρὸς τῶν Δημοσθένους πολιτευμάτων, φανερὰ δὲ κατηγορία τοῦ Κτησιφώντος· τὸν γὰρ οὕτως αἰσχρῶς δωροδοκοῦντα οὐκ ἐστὶν ἄνδρα γεγυμέναι ἀγαθόν, ἃ τετόλμηκεν οὗτος γράψαι ἐν τῷ ψηφίσματι.

106 Ἐνταῦθ' ἤδη τέτακται καὶ ὁ τρίτος τῶν καιρῶν, μᾶλλον δ' ὁ πάντων μικρότατος χρόνος, ἐν ᾧ Δημοσθένης ἀπώλεσε τὰς τῶν Ἑλλήνων καὶ τῆς πόλεως πράξεις ἀσεβήσας μὲν εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς, ἄδικον δὲ καὶ οὐδαμῶς ἴσην τὴν πρὸς Θηβαίους συμμαχίαν γράψας. ἄρξομαι δὲ ἀπὸ τῶν εἰς τοὺς θεοὺς 498 αὐτοῦ πλημμελημάτων λέγειν.

107 Ἔστι γὰρ, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ Κιρραῖον ἄνομασμένον πεδίον καὶ λιμῆν ὃ νῦν ἐξάγιστος καὶ ἐπάρατος ἄνομασμένος. ταύτην ποτὲ τὴν χώραν κατόκησαν Κιρραῖοι καὶ Ἀκραγαλλίδαι, γένη παρανομώτατα, οἱ εἰς τὸ ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς καὶ τὰ ἀναθήματα ἤσέβου, 499 ἐξημάρτανον δὲ καὶ εἰς τοὺς Ἀμφικτύονας. ἀγνακτῆσαντες δ' ἐπὶ τοῖς γενομένοις μάλιστα μὲν, ὡς λέγεται, οἱ πρόγονοι οἱ ὑμέτεροι, ἔπειτα δὲ καὶ οἱ ἄλλοι Ἀμφικτύονες μαντείαν ἐμαντεύσαντο παρὰ τῷ θεῷ, τίνι χρὴ τιμωρία τοὺς ἀνθρώπους τούτους μετελθεῖν. 108 καὶ αὐτοῖς ἀναιρεῖ ἡ Πυθία πολεμεῖν Κιρραίοις καὶ Ἀκραγαλλίδασι πάντ' ἤματα καὶ πάσας νύκτας, καὶ τὴν χώραν αὐτῶν ἐκπορθέσαντας καὶ αὐτοὺς ἀνδραποδισαμένους ἀναθεῖναι τῷ Απόλλωνι τῷ Πυθίῳ καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Ἀητοῖ καὶ Ἀθηναῖ Προνοίᾳ ἐπὶ πάσῃ ἀεργίᾳ, καὶ ταύτην τὴν χώραν μὴτ' αὐτοὺς ἐργάζεσθαι μὴτ' ἄλλον εἶν. λαβόντες δὲ τὸν χρησμὸν οἱ Ἀμφικτύονες ἐψηφίσαντο Σόλωνος εἰπόντος Ἀθηναίου τὴν γνώμην,

500 ἀνδρὸς καὶ νομοθετῆσαι δυνατοῦ καὶ περὶ ποιήσιν καὶ
 φιλοσοφίαν διατετριφότες, ἐπιστρατεύειν ἐπὶ τοὺς
 ἐναγεῖς κατὰ τὴν μαντείαν τοῦ θεοῦ· καὶ συναθροί- 109
 σαντες δύνανται ἰκανῆν τῶν Ἀμφικτυόνων ἐξηνδρα-
 501 ποδίσαντο τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὸν λιμένα ἔχωσαν
 καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν κατέσκαψαν καὶ τὴν χώραν αὐ-
 τῶν καθιέρωσαν κατὰ τὴν μαντείαν· καὶ ἐπὶ τούτοις
 ὄρκον ὤμοσαν ἰσχυρὸν μήτ' αὐτοὶ τὴν ἱερὰν γῆν ἐρ-
 γάσεσθαι μήτ' ἄλλω ἐπιτρέψειν, ἀλλὰ βοηθήσειν τῷ
 θεῷ καὶ τῇ γῇ τῇ ἱερᾷ καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ [καὶ φωνῇ]
 καὶ πάσῃ δυνάμει. καὶ οὐκ ἀπέχρησεν αὐτοῖς τοῦτον 110
 μόνου τὸν ὄρκον ὁμοῦσαι, ἀλλὰ καὶ προστροπὴν καὶ
 502 ἀρὰν ἰσχυρὰν ὑπὲρ τούτων ἐποίησαντο. γέγραπται
 γὰρ οὕτως ἐν τῇ ἀρᾷ, „εἰ τις τάδε“ φησὶ „παραβαῖνοι
 ἢ πόλις ἢ ἰδιώτης ἢ ἔθνος, ἐναγῆς“ φησὶν „ἔστω τοῦ
 Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος καὶ Ἀητοῦς καὶ Ἀθη-
 νᾶς Προνοίας.“ καὶ ἐπεύχεται αὐτοῖς μήτε γῆν καρ- 111
 πούς φέρειν, μήτε γυναικᾶς τέκνα τίκτειν γονεῦσιν
 ἑοικότα, ἀλλὰ τέρατα, μηδὲ βοσκήματα κατὰ φύσιν
 γονᾶς ποιῆσθαι, ἦταν δὲ αὐτοῖς εἶναι πολέμου καὶ
 δικῶν καὶ ἀγορῶν, καὶ ἐξώλεις εἶναι καὶ αὐτοὺς καὶ
 οἰκίας καὶ γένος τὸ ἐκείνων. „καὶ μήποτε“ φησὶν
 „ὁσίως θύσειαν τῷ Ἀπόλλωνι μηδὲ τῇ Ἀρτέμιδι μηδὲ
 τῇ Ἀητοῖ μηδ' Ἀθηναῖ Προνοίᾳ, μηδὲ δέξαιντο αὐτῶν
 τὰ ἱερά.“ ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀνάγνωθι τὴν τοῦ θεοῦ 112
 μαντείαν. ἀκούσατε τῆς ἀρᾶς. ἀναμνήσθητε τῶν ὄρ-
 503 κων, οὓς ὑμῶν οἱ πρόγονοι μετὰ τῶν Ἀμφικτυόνων
 συνώμοσαν.

ΜΑΝΤΕΙΑ.

[Οὐ πρὶν τῆσδε πόλης ἐρεῖψετε πύργον ἐλόντες,
 πρὶν γε θεοῦ τεμένει κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης
 κῦμα ποτικλύζη κελαδοῦν ἱεραῖσιν ἐπ' ἀκταῖς.]

ΟΡΚΟΙ. ΑΡΑ.

113 Ταύτης τῆς ἀρᾶς καὶ τῶν ὄρκων καὶ τῆς μαντείας
 γενομένης, ἀναγεγραμμένων ἔτι καὶ νῦν, οἱ Λοκροὶ 504
 οἱ Ἀμφισσεῖς, μᾶλλον δὲ οἱ προεστηκότερες αὐτῶν, ἄν-
 δρες παρανομάτατοι, ἐπειργάζοντο τὸ πεδίου, καὶ τὸν
 λιμένα τὸν ἐξάριστον καὶ ἐπάρατον πάλιν ἐτείχισαν
 καὶ συνώκισαν, καὶ τέλη τοὺς καταπλέοντας ἐξέ-
 λεγον, καὶ τῶν ἀφικνουμένων εἰς Δελφοὺς πυλα-
 γόρων ἐνίους χρήμασι διέφθειραν, ὧν εἷς ἦν Δημο-
 114 σθένης. χειροτονηθεὶς γὰρ ὑφ' ὑμῶν πυλαγόρας λαμ-
 βάνει δισχιλίᾳ δραχμᾶς παρὰ τῶν Ἀμφισσεῶν ὑπὲρ
 τοῦ μηδεμίαν μνείαν περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς Ἀφικτύοσι 505
 ποιήσασθαι. διωμολογήθη δ' αὐτῷ καὶ εἰς τὸν λοιπὸν
 χρόνον ἀποσταλήσεσθαι Ἀθήναζε τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκά-
 στου μνᾶς εἴκοσι τῶν ἐξαγίστων καὶ ἐπαράτων χρημά-
 των, ἐφ' ὧτε βοηθήσειν τοῖς Ἀμφισσεῦσιν Ἀθήνησι
 κατὰ πάντα τρόπον· ὅθεν μᾶλλον ἢ πρότερον συμ-
 βέβηκεν αὐτῷ, ὅτου ἂν προσάψηται ἀνδρὸς ἰδιώτου ἢ
 115 δυνάστου ἢ πόλεως δημοκρατουμένης, τούτων ἐκά-
 στος ἀνιάτοις κακοῖς περιβάλλειν. σκέψασθε δὲ τὸν
 δαίμονα καὶ τὴν τύχην, ὡς περιεγέμετο τῆς τῶν Ἀμ-
 φισσεῶν ἀσεβείας. ἐπὶ γὰρ Θεοφράστου ἄρχοντος, ἱε- 506
 ρομνήμονος ὄντος Διογνήτου Ἀναφλυστίου, πυλαγό-
 ρους ὑμεῖς εἴλεσθε Μειδίαν τε ἐκείνον τὸν Ἀναγυρά-
 σιον, ὃν ἐβουλόμην ἂν πολλῶν ἔνεκεν ζῆν, καὶ Θρα-
 συκλέα τὸν Λέκκιον, καὶ τρίτον δὲ μετὰ τούτων ἐμέ. 507
 συνέβη δ' ἡμῖν ἀρτίως μὲν εἰς Δελφοὺς ἀφίχθαι, πα-
 ραχρηῖμα δὲ τὸν ἱερομνήμονα Διογνήτον πυρέττειν· τὸ
 δ' αὐτὸ τοῦτο συνεπεπτώκει καὶ τῷ Μειδίᾳ. οἱ δ' ἄλ-
 116 λοι συνεκάθηρτο Ἀμφικτύονες. ἐξηγγέλλετο δ' ἡμῖν
 παρὰ τῶν βουλομένων εὐνοίαν ἐνδείκνυσθαι τῇ πόλει,
 ὅτι οἱ Ἀμφισσεῖς ὑποπεπτωκότες τότε καὶ δεινῶς θε-

ραπεύοντες τοὺς Θηβαίους εἰσέφερον δόγμα κατὰ τῆς
 ὑμετέρας πόλεως, πεντήκοντα ταλάντοις ζημιῶσαι τον
 508 δῆμον τῶν Ἀθηναίων, ὅτι χρυσᾶς ἀσπίδας ἀνέθηκεν
 πρὸς τὸν καινὸν νεῶν πρὶν ἐξαράσασθαι, καὶ ἐπεγρά-
 ψαμεν τὸ προσῆκον ἐπίγραμμα „Ἀθηναῖοι ἀπὸ Μήδων
 καὶ Θηβαίων, ὅτε τὰναντία τοῖς Ἑλλησιν ἐμάχοντο.“
 μεταπεμφάμενος δὲ μετ' ὁ ἱερομνήμων ἠξίου εἰσελθεῖν εἰς
 τὸ συνέδριον καὶ εἰπεῖν τι πρὸς τοὺς Ἀμφικτύονας
 509 ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ αὐτὸν οὕτω προηρημένον. ἀρ- 117
 χομένου δέ μου λέγειν καὶ προθυμότερον πως εἰσελη-
 λυθότος εἰς τὸ συνέδριον, τῶν ἄλλων πυλαγόρων με-
 θεστηκότων, ἀναβοήσας τις τῶν Ἀμφισσέων, ἀνθρω-
 πος ἀσελγέστατος καὶ, ὡς ἔμοι ἐφαίνετο, οὐδεμιᾶς
 παιδείας μετεσχηκῶς, ἴσως δὲ καὶ δαιμονίου τινὸς ἐξ-
 αμαρτάνειν αὐτὸν προαγομένου, „ἀρχὴν δέ γε“ ἔφη
 „ὦ ἄνδρες Ἑλληνες, εἰ ἐσωφρονεῖτε, οὐδ' ἂν ὠνομά-
 ξετο τοῦνομα τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων ἐν ταῖσδε ταῖς
 ἡμέραις, ἀλλ' ὡς ἐναγεῖς ἐξήγετε ἐκ τοῦ ἱεροῦ.“ ἅμα 118
 δὲ ἐμέμνητο τῆς τῶν Φωκέων συμμαχίας, ἣν ὁ Κρω-
 510 βύλος ἐκεῖνος ἔγραψε, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ δυσχερῆ
 κατὰ τῆς πόλεως διεξήγει λέγων, ἃ ἐγὼ οὔτε τότε ἔκαρ-
 τέρουν ἀκούων οὔτε νῦν ἠδέως μέμνημαι αὐτῶν.
 ἀκούσας δὲ οὕτω παρωξύνθη, ὡς οὐδεπώποτ' ἐν τῷ
 ἔμαντοῦ βίῳ. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους λόγους ὑπερβήσο-
 μαι· ἐπῆλθε δὲ μοι ἐπὶ τὴν γνώμην μνησθῆναι τῆς
 τῶν Ἀμφισσέων περὶ τὴν γῆν τὴν ἱερὰν ἀσεβείας, καὶ
 αὐτόθεν ἐσθηκῶς ἐδείκνυον τοῖς Ἀμφικτύοσιν· ὑπό-
 κειται γὰρ τὸ Κιρραῖον πεδίου τῷ ἱερῷ καὶ ἔστιν εὐσύν-
 οπτον. „ὄρατ'“, ἔφην ἐγὼ, „ὦ ἄνδρες Ἀμφικτύονες, 119
 ἐξειργασμένον τοῦτο τὸ πεδίου ὑπὸ τῶν Ἀμφισσέων
 καὶ κεραιεῖα ἐνφοδομημένα καὶ αὐλία· ὄρατε τοῖς
 ὀφθαλμοῖς τὸν ἐξάριστον καὶ ἐπάρατον λιμένα τετει-

χισμένον· ἴστε τούτους αὐτοὶ, καὶ οὐδὲν ἑτέρων δεῖ-
 σθε μαρτύρων, τέλη πεπραχότας καὶ χρήματα λαμβά-
 νοντας ἐκ τοῦ ἱεροῦ λιμένος.“ ἅμα δὲ ἀναγιγνώσκειν
 ἐκέλευον αὐτοῖς τὴν μαντείαν τοῦ θεοῦ, τὸν ὄρκον
 τῶν προγόνων, τὴν ἀρὰν τὴν γενομένην, καὶ διωρι- 511
 120 ζόμην, ὅτι „ἐγὼ μὲν ὑπὲρ τοῦ δήμου τοῦ Ἀθηναίων
 καὶ τοῦ σώματος καὶ τῶν τέκνων καὶ οἰκίας τῆς ἔμαν-
 τοῦ βοηθῶ κατὰ τὸν ὄρκον καὶ τῷ θεῷ καὶ τῇ γῇ τῇ
 ἱερᾷ καὶ χειρὶ καὶ ποδὶ καὶ φωνῇ καὶ πᾶσιν οἷς δύνα-
 μαι, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἡμετέραν τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς
 ἀφοσιῶ· ὑμεῖς δ' ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν ἤδη βουλευέσθε.
 ἐνήρηται μὲν τὰ κανᾶ, παρέστηκε δὲ τοῖς βωμοῖς τὰ 512
 θύματα, μέλλετε δ' αἰτεῖν τοὺς θεοὺς τὰγαθὰ καὶ κοι-
 121 νῆ καὶ ἰδία. σκοπεῖτε δὲ, ποία φωνῇ, ποία ψυχῇ, ποί-
 οισ ὄμμασι, τίνα τόλμαν κτησάμενοι τὰς ἱκεσίας ποιή-
 σεσθε, τούτους παρέντες ἀτιμωρήτους τοὺς ἐναγεῖς
 καὶ ταῖς ἀραῖς ἐνόχους. οὐ γὰρ δι' αἰνιγμάτων, ἀλλ'
 ἐναργῶς γέγραπται ἐν τῇ ἀρᾷ κατὰ τε τῶν ἀσεβησάν-
 των, ἃ χρὴ παθεῖν αὐτοὺς, καὶ κατὰ τῶν ἐπιτρεψάν-
 των, καὶ τελευταῖον ἐν τῇ ἀρᾷ γέγραπται, μηδ' ὁσίως
 θύσειαν οἱ μὴ τιμωροῦντες, φησὶ, τῷ Ἀπόλλωνι μηδὲ
 τῇ Ἀρτέμιδι μηδὲ τῇ Ἀθηαῖ μηδ' Ἀθηναῖ Προνοίᾳ, μηδὲ
 122 δέξαιντο αὐτῶν τὰ ἱερά.“ τοιαῦτα καὶ πρὸς τούτοις 513
 ἕτερα πολλὰ διεξελθόντος ἐμοῦ, ἐπειδὴ ποτε ἀπηλλά-
 γην καὶ μετέστην ἐκ τοῦ συνεδρίου, κραυγὴ πολλὴ καὶ
 θόρυβος ἦν τῶν Ἀμφικτύονων, καὶ λόγος ἦν οὐκέτι
 περὶ τῶν ἀσπίδων, ἃς ἡμεῖς ἀνέθεμεν, ἀλλ' ἤδη περὶ
 τῆς τῶν Ἀμφισσέων τιμωρίας. ἤδη δὲ πόρρω τῆς ἡμέ-
 ρας οὔσης προελθὼν ὁ κῆρυξ ἀνεῖπε, Δελφῶν ὅσοι
 ἐπὶ δῖετες ἠβῶσι, καὶ δούλους καὶ ἐλευθέρους, ἦκειν 514
 ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἔχοντας ἅμα καὶ δικέλλας πρὸς τὸ Θυ-
 τεῖον ἐκεῖ καλούμενον· καὶ πάλιν ὁ αὐτὸς κῆρυξ ἀνη-

γόρευε τοὺς ἱερομνήμονας καὶ πυλαγόρους ἦκειν εἰς
 τὸν αὐτὸν τόπον βοηθήσοντας τῷ θεῷ καὶ τῇ γῆ τῇ
 515 ἱερᾷ. „ἦτις δ' ἂν μὴ παρῆ πόλις, εἰρξεται τοῦ ἱεροῦ
 καὶ ἐναγῆς ἔσται καὶ τῇ ἀρᾷ ἐνοχος.“ τῇ δὲ ὑστεραία 123
 ἦκομεν ἕωθεν εἰς τὸν προειρημένον τόπον, καὶ κατέ-
 βημεν εἰς τὸ Κιρραίου πεδίου, καὶ τὸν λιμένα κατα-
 σκάψαυτες καὶ τὰς οἰκίας ἐμπρήσαντες ἀνεχωροῦ-
 μεν. ταῦτα δὲ ἡμῶν πραττόντων οἱ Λοκροὶ οἱ
 Ἀμφισσεῖς, ἐξήκοντα στάδια ἄπωθεν οἰκοῦντες Δελ-
 φῶν, ἦκον πρὸς ἡμᾶς μεθ' ὄπλων πανδημεῖ. καὶ
 εἰ μὴ δρόμῳ μόλις ἐξεφύγομεν εἰς Δελφοὺς, ἐκιν-
 δυνεύσαμεν ἀπολέσθαι. τῇ δὲ ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ Κότ- 124
 τυφος ὁ τὰς γνώμας ἐπιψηφίζων ἐκκλησίαν ἐποί-
 ει τῶν Ἀμφικτυόνων. ἐκκλησίαν γὰρ ὀνομάζουσιν,
 ὅταν μὴ μόνον τοὺς πυλαγόρους καὶ τοὺς ἱερομνή-
 μονας συγκαλέσωσιν, ἀλλὰ καὶ τοὺς συνθύοντας καὶ
 χρωμένους τῷ θεῷ. ἐνταῦθ' ἤδη πολλαὶ μὲν ἐγίννοντο
 τῶν Ἀμφισσέων κατηγορίαι, πολλὺς δ' ἔπαινος ἦν κα-
 τὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως. τέλος δὲ παντὸς τοῦ λόγου
 ψηφίζονται ἦκειν τοὺς ἱερομνήμονας πρὸ τῆς ἐπιούσης
 516 πυλαίας ἐν ὄρητῳ χρόνῳ εἰς Πύλας, ἔχοντας δόγμα,
 καθ' ὃ τι δίκην δάσουσιν οἱ Ἀμφισσεῖς ὑπὲρ ἧν εἰς τὸν
 θεὸν καὶ τὴν γῆν τὴν ἱερὰν καὶ τοὺς Ἀμφικτύονας ἐξή-
 μαρτον. ὅτι δὲ ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώσεται ὑμῖν ὁ γραμ-
 ματεὺς τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Τοῦ δόγματος τούτου ἀποδοθέντος ὑφ' ἡμῶν ἐν 125
 τῇ βουλῇ καὶ πάλιν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ τὰς πράξεις
 ἡμῶν ἀποδεξαμένου τοῦ δήμου καὶ τῆς πόλεως πάσης
 προαιρουμένης εὐσεβεῖν, καὶ Δημοσθένους ὑπὲρ τοῦ
 μεσεγγυήματος τοῦ ἐξ Ἀμφισσῆς ἀντιλέγοντος καὶ ἐμοῦ
 φανερωῶς ἐναντίον ὑμῶν ἐξελέγχοντος, ἐπειδὴ ἐκ τοῦ

φανεροῦ τὴν πόλιν ἄνθρωπος οὐκ ἐδύνατο σφῆλαι,
 εἰσελθὼν εἰς τὸ βουλευτήριον καὶ μεταστησάμενος
 τοὺς ιδιώτας ἐκφέρεται προβούλευμα εἰς τὴν ἐκκλη-
 126 σίαν, προσλαβὼν τὴν τοῦ γραψαντος ἀπειρίαν. τὸ
 δ' αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διεπράξατο ἐπιψηφι- 517
 σθῆναι καὶ γενέσθαι δήμον ψήφισμα ἤδη ἐπαναστά-
 σης τῆς ἐκκλησίας, ἀπεληλυθότος ἐμοῦ, οὐ γὰρ ἂν πο-
 τε ἐπέτρεψα, καὶ τῶν πολλῶν δὲ ἀφειμένων. οὐ τὸ κε-
 φάλαιόν ἐστι, „τὸν ἱερομνήμονα“ φησὶ „τῶν Ἀθηναί-
 ων καὶ τοὺς πυλαγόρους τοὺς αἰεὶ πυλαγοροῦντας πο-
 ρεύεσθαι εἰς Πύλας καὶ εἰς Δελφοὺς ἐν τοῖς τεταγμέ-
 νοις χρόνοις ὑπὸ τῶν προγόνων,“ εὐπροεπῶς γε τῷ
 ὀνόματι, ἀλλὰ τῷ ἔργῳ αἰσχροῦς. κωλύει γὰρ εἰς τὸν
 συλλογον τὸν ἐν Πύλαις ἀπαντᾶν, ὅς ἐξ ἀνάγκης πρὸ
 127 τοῦ καθήκοντος ἔμελλε χρόνου γίνεσθαι. καὶ πάλιν
 ἐν τῷ αὐτῷ ψηφίσματι πολὺ καὶ σαφέστερον καὶ πι-
 κρότερον σύγγραμμα γράφει „τὸν ἱερομνήμονα“ φησὶ
 „τῶν Ἀθηναίων καὶ τοὺς πυλαγόρους τοὺς αἰεὶ πυλαγο-
 ροῦντας μὴ μετεχειν τοῖς ἐκεῖ συλλεγομένοις μήτε λόγων 518
 μήτε ἔργων μήτε δογμάτων μήτε πράξεως μηδεμιᾶς.“
 τὸ δὲ μὴ μετέχειν τί ἐστι; πότῃρα τάληθῆς εἶπω ἢ τὸ ἡδι-
 στον ἀκοῦσαι; τὸ ἀληθῆς ἐρῶ. τὸ γὰρ αἰεὶ πρὸς ἡδονὴν
 λεγόμενον οὕτως τὴν πόλιν διατέθεικεν. οὐκ ἔᾶ με-
 μνήσθαι τῶν ὄρκων, οὓς ἡμῶν οἱ πρόγονοι ᾤμοσαν,
 οὐδὲ τῆς ἀρᾶς οὐδὲ τῆς τοῦ θεοῦ μαντείας.

128 Ἡμεῖς μὲν οὖν, ὧ Ἀθηναῖοι, κατεμείναμεν διὰ
 τοῦτο τὸ ψήφισμα, οἱ δ' ἄλλοι Ἀμφικτύονες συνελέ-
 γησαν εἰς Πύλας πλὴν μιᾶς πόλεως, ἧς ἐγὼ οὐτ' ἂν
 τοῦνομα εἶποιμι, μὴδ' αἰ συμφοραὶ παραπλήσιοι γέ-
 νοιντο αὐτῆς μηδεὶ τῶν Ἑλλήνων. καὶ συνελθόντες 519
 ἐψηφίσαντο ἐπιστρατεύειν ἐπὶ τοὺς Ἀμφισσέας, καὶ
 στρατηγὸν εἶλοντο Κόττυφον τὸν Φαρσάλιον τὸν τότε

τάς γνώμας ἐπιψηφίζοντα, οὐκ ἐπιδημοῦντος ἐν Μακεδονίᾳ Φιλίππου, ἀλλ' οὐδ' ἐν τῇ Ἑλλάδι παρόντος, ἀλλ' ἐν Σκύθαις οὕτω μακρὰν ἀπόντος· ὃν αὐτίκα μάλα τολμήσει λέγειν Δημοσθένης ὡς ἐγὼ ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας ἐπήγαγον. καὶ παρελθόντες τῇ πρώτῃ στρατεία καὶ μάλα μετρίως ἐχρήσαντο τοῖς Ἀμφισσεῦσιν· ἀντὶ γὰρ τῶν μεγίστων ἀδικημάτων χρήμασιν αὐτοὺς ἐξημίωσαν, καὶ ταῦτ' ἐν ῥητῷ χρόνῳ προεῖπον τῷ θεῷ καταθεῖναι, καὶ τοὺς μὲν ἐναγεῖς καὶ τῶν πεπραγμένων αἰτίους μετεστήσαντο, τοὺς δὲ δι' εὐσεβείαν φυγόντας κατήγαγον. ἐπειδὴ δὲ οὔτε τὰ χρήματα ἐξέτινον τῷ θεῷ τοὺς τ' ἐναγεῖς κατήγαγον καὶ τοὺς εὐσεβεῖς κατελθόντας διὰ τῶν Ἀμφικτυόνων ἐξέβαλον, οὕτως ἤδη τὴν δευτέραν στρατείαν ἐπὶ τοὺς Ἀμφισσεάς ἐποιήσαντο, πολλῷ χρόνῳ ὕστερον, ἐπανεληλυθότος Φιλίππου ἐκ τῆς ἐπὶ τοὺς Σκύθας στρατείας, τῶν μὲν θεῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς εὐσεβείας ἡμῖν παραδεδωκότων, τῆς δὲ Δημοσθένους δωροδοκίας ἐμποδῶν γεγενημένης.

Ἄλλ' οὐ προὔλεγον, οὐ προεσήμαινον ἡμῖν οἱ θεοὶ φυλάξασθαι, μόνον οὐκ ἀνθρώπων φωνὰς προσκνησάμενοι; οὐδεμίαν τοι πώποτε ἔγωγε μᾶλλον πόλιν ἐώρακα ὑπὸ μὲν τῶν θεῶν σωζομένην, ὑπὸ δὲ τῶν ῥητόρων ἐνίων ἀπολλυμένην. οὐχ Ἰκανὸν ἦν τὸ τοῖς μυστηρίοις φανέν σημεῖον φυλάξασθαι, ἢ τῶν μυστῶν τελεντή; οὐ περὶ τούτων Ἀμεινιάδης μὲν προὔλεγεν εὐλαβεῖσθαι καὶ πέμπειν εἰς Δελφοὺς ἐπερησομένους τὸν θεόν, ὅ τι χρὴ πράττειν, Δημοσθένης δὲ ἀντέλεγε φιλιππίξειν τὴν Πυθίαν φάσκων, ἀπαίδευτος ὢν καὶ ἀπολαύων καὶ ἐμπιπλάμενος τῆς διδομένης ὑφ' ὑμῶν αὐτῷ ἐξουσίας; οὐ τὸ τελευταῖον ἀθύτων καὶ ἀκαλλιεργήτων τῶν ἱερῶν ὄντων ἐξέπεμψε τοὺς στρατιώτας

ἐπὶ τὸν πρόδηλον κίνδυνον; καίτοι γε πρόην ἀπετόλμησε λέγειν, ὅτι παρὰ τοῦτο Φίλιππος οὐκ ἦλθεν ἡμῶν ἐπὶ τὴν χώραν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ καλὰ τὰ ἱερά. τίνος οὖν ζημίας ἄξιος εἰ τυχεῖν, ὃ τῆς Ἑλλάδος ἀλιτήριε; εἰ γὰρ ὁ μὲν κρατῶν οὐκ ἦλθεν εἰς τὴν τῶν κρατουμένων χώραν, ὅτι οὐκ ἦν αὐτῷ καλὰ τὰ ἱερά, σὺ δ' οὐδὲν προειδὼς τῶν μελλόντων ἔσεσθαι πρὶν καλλιερῆσαι τοὺς στρατιώτας ἐξέπεμψας, πότερον στεφανοῦσθαι σε δεῖ ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως ἀτυχίαις ἢ ὑπερωρίσθαι;

Τοιγάρτοι τί τῶν ἀνελπίστων καὶ ἀπροσδοκῆτων ἐφ' ἡμῶν οὐ γέρονεν; οὐ γὰρ βίον γε ἡμεῖς ἀνθρώπινον βεβιώκαμεν, ἀλλ' εἰς παραδοξολογίαν τοῖς ἔσομένοις μεθ' ἡμᾶς ἔφρυμεν. οὐχ ὁ μὲν τῶν Περσῶν βασιλεὺς, ὁ τὸν Ἄθω διορύξας, ὁ τὸν Ἑλλήσποντον ζεύξας, ὁ γῆν καὶ ὕδωρ τοὺς Ἕλληνας αἰτῶν, ὁ τολμῶν ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς γράφειν, ὅτι δεσπότης ἐστὶν ἀπάντων ἀνθρώπων ἀφ' ἡλίου ἀνιόντος μέχρι δυομένου, νῦν οὐ περὶ τοῦ κύριος ἑτέρων εἶναι διαγωνίζεται, ἀλλ' ἤδη περὶ τῆς τοῦ σώματος σωτηρίας; καὶ τοὺς αὐτοὺς ὀρῶμεν τῆς τε δόξης ταύτης καὶ τῆς ἐπὶ τὸν Πέρσην ἡγεμονίας ἡξιωμένους, οἳ καὶ τὸ ἐν Δελφοῖς ἱερὸν ἠλευθέρωσαν; Θῆβαι δὲ, Θῆβαι, πόλις ἀστυγείτων, μεθ' ἡμέραν μίαν ἐκ μέσης τῆς Ἑλλάδος ἀνῆρπασται, εἰ καὶ δικαίως, περὶ τῶν ὄλων οὐκ ὀρθῶς βουλευσάμενοι, ἀλλὰ τὴν γε θεοβλάβειαν καὶ τὴν ἀφροσύνην οὐκ ἀνθρωπίνως, ἀλλὰ δαιμονίως κτησάμενοι. Λακεδαιμόνιοι δ' οἱ ταλαίπωροι, προσαψάμενοι μόνον τούτων τῶν πραγμάτων ἐξ ἀρχῆς περὶ τὴν τοῦ ἱεροῦ κατάληψιν, οἳ τῶν Ἑλλήνων ποτὲ ἀξιοῦντες ἡγεμόνες εἶναι, νῦν ὀμηρεύσοντες καὶ τῆς συμφορᾶς ἐπίδειξιν ποιησόμενοι μέλλουσιν ὡς Ἀλέξανδρον ἀνα-

πέμπεσθαι, τοῦτο πεισόμενοι καὶ αὐτοὶ καὶ ἡ πατρις, ὅτι ἂν ἐκείνῳ δόξῃ, καὶ ἐν τῇ τοῦ κρατοῦντος καὶ προηδικημένου μετριότητι κριθῆσονται. ἢ δ' ἡμετέρα 134 πόλις, ἢ κοινὴ καταφυγὴ τῶν Ἑλλήνων, πρὸς ἣν ἀφικνοῦντο πρότερον ἐκ τῆς Ἑλλάδος αἱ πρεσβείαι, κατὰ πόλεις ἕκαστοι παρ' ἡμῶν τὴν σωτηρίαν εὐρησόμενοι, νῦν οὐκέτι περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας ἀγωνίζεται, ἀλλ' ἤδη περὶ τοῦ τῆς πατρίδος ἐδάφους. καὶ ταῦθ' ἡμῖν συμβέβηκεν ἐξ ὅτου Δημοσθένης πρὸς τὴν πολιτείαν προσελήλυθεν. εὖ γὰρ περὶ τῶν τοιούτων Ἡσίοδος ὁ ποιητῆς ἀποφαίνεται. λέγει γὰρ πον, παιδύων τὰ πλήθη καὶ συμβουλεύων ταῖς πόλεσι τοὺς πονηροὺς τῶν δημαγωγῶν μὴ προσδέχεσθαι. λέξω δὲ κάρω τὰ ἔπη· διὰ τοῦτο γὰρ οἶμαι παίδας ὄντας ἡμᾶς 135 τὰς τῶν ποιητῶν γνώμας ἐκμανθάνειν, ἵν' ἄνδρες ὄντες αὐταῖς χρώμεθα.

πολλάκι δὴ ξύμπασα πόλις κακοῦ ἀνδρὸς ἀπήνρα, 526 ὅς κεν ἀλιτραίνῃ καὶ ἀτάσθαλα μηχανάσται. τοῖσιν δ' οὐρανόθεν μὲγ' ἐπήγαγε πῆμα Κρονίων, λιμὸν ὀμοῦ καὶ λοιμὸν, ἀποφθινύθουσι δὲ λαοί· ἢ τῶν γε στρατὸν εὐρὺν ἀπώλεσεν ἢ ὅ γε τεῖχος, ἢ νέας ἐν πόντῳ ἀποτίννυται εὐρύοπα Ζεὺς.

ἐὰν δὲ περιελόντες τοῦ ποιητοῦ τὸ μέτρον τὰς γνώμας 136 ἐξετάζητε, οἶμαι ὑμῖν δόξειν οὐ ποιήματα Ἡσιόδου εἶναι, ἀλλὰ χρησμὸν εἰς τὴν Δημοσθένους πολιτείαν· 527 καὶ γὰρ ναυτικὴ καὶ πεζὴ στρατιὰ καὶ πόλις ἄρδην εἶσιν ἀνηρπασμένοι ἐκ τῆς τούτου πολιτείας.

Ἄλλ', οἶμαι, οὔτε Φρονώνδας οὔτε Εὐρύβατος 137 οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς πώποτε τῶν πάλαι πονηρῶν τοιούτος μάγος καὶ γόης ἐγένετο, ὅς, ὡ γῆ καὶ θεοὶ καὶ δαίμονες καὶ ἄνθρωποι, ὅσοι βούλεσθε ἀκούειν τάληθῆ, τολμᾷ λέγειν βλέπων εἰς τὰ πρόσωπα τὰ ὑμέτερα, ὡς

ἄρα Θηβαῖοι τὴν συμμαχίαν ὑμῖν ἐποίησαντο οὐ διὰ τὸν καιρὸν, οὐ διὰ τὸν φόβον τὸν περιστάντα αὐτοὺς, 138 οὐ διὰ τὴν ὑμετέραν δόξαν, ἀλλὰ διὰ τὰς Δημοσθένους δημηγορίας. καίτοι πολλὰς μὲν πρότερον πρεσβείας ἐπρέσβευσαν εἰς Θήβας οἱ μάλιστα οἰκείως ἐκείνοις διακειμένοι, πρῶτος μὲν Θρασύβουλος ὁ Κολλυτεὺς, ἀνὴρ ἐν Θήβαις πιστευθεὶς ὡς οὐδεὶς ἕτερος, πάλιν Θράσων ὁ Ἐρχιεύς, πρόξενος ὢν Θηβαίοις, Λεωδάμας ὁ Ἀχαρνεύς, οὐχ ἥττον Δημοσθένους λέγειν 139 δυνάμενος, ἀλλ' ἔμοιγε καὶ ἠδίων, Ἀρχέδημος ὁ Πήληξ, καὶ δυνατὸς εἶπεν καὶ πολλὰ κενυδυνευκῶς ἐν 532 τῇ πολιτείᾳ διὰ Θηβαίους, Ἀριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεύς, πλείστον χρόνον τὴν τοῦ βιωτιάζειν ὑπομείνας αἰτίαν, Πύρραυδρος ὁ Ἀναφλύστιος, ὅς ἐτι καὶ νῦν ζῆ. ἀλλ' ὅμως οὐδεὶς πώποτε αὐτοὺς ἐδυνήθη προτρέψασθαι εἰς τὴν ὑμετέραν φιλίαν. τὸ δ' αἴτιον οἶδα μὲν, 140 λέγειν δ' οὐδὲν δέομαι διὰ τὰς ἀτυχίας αὐτῶν. ἀλλ', οἶμαι, ἐπειδὴ Φίλιππος αὐτῶν ἀφελόμενος Νίκαιαν Θετταλοῖς παρέδωκε, καὶ τὸν πόλεμον, ὃν πρότερον ἐξήλασεν ἐκ τῆς χώρας τῆς Βοιωτῶν, τοῦτον πάλιν τὸν αὐτὸν πόλεμον ἐπήγαγε διὰ τῆς Φωκίδος ἐπ' αὐτὰς τὰς Θήβας, καὶ τὸ τελευταῖον Ἐλάτειαν καταλαβὼν ἐχαράκωσε καὶ φρουρὰν εἰσήγαγεν, ἐνταῦθ' ἤδη, ἐπεὶ τὸ δεινὸν αὐτῶν ἤπτετο, μετεπέμψαντο Ἀθηναίους, καὶ ὑμεῖς ἐξήλθετε καὶ εἰσήειτε εἰς τὰς Θήβας ἐν τοῖς ὅπλοις διεσκευασμένοι, καὶ οἱ ἵππεις καὶ οἱ πεζοὶ, πρὶν περὶ συμμαχίας μίαν μόνην συλλαβὴν γράψαι 141 Δημοσθένην. ὁ δ' εἰσάγων ἦν ὑμᾶς εἰς τὰς Θήβας καὶ 533 ρὸς καὶ φόβος καὶ χρεία συμμαχίας, ἀλλ' οὐ Δημοσθένης, ἐπεὶ περὶ γε ταύτας τὰς πράξεις τρία τὰ πάντων μέγιστα Δημοσθένης εἰς ὑμᾶς ἐξημάρτηκε, πρῶτον μὲν, ὅτι Φιλίππου τῷ μὲν ὀνόματι πολεμοῦντος

ὕμιν, τῷ δ' ἔργῳ πολὺ μᾶλλον μισοῦντος Θηβαίους, ὡς αὐτὰ τὰ πράγματα δεδήλωκε, καὶ τί δεῖ τὰ πλείω λέγειν; ταῦτα μὲν τὰ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος ἀπεκρύψατο, προσποιησάμενος δὲ μέλλειν τὴν συμμαχίαν γενήσεσθαι οὐ διὰ τοὺς καιροὺς, ἀλλὰ διὰ τὰς αὐτοῦ πρεσβείας πρῶτον μὲν συνέπεισε τὸν δῆμον μηκέτι βουλευέσθαι, ἐπὶ τίσι δεῖ ποιείσθαι τὴν συμμαχίαν, ἀλλ' ἀγαπᾶν μόνον, εἰ γίγνεται, τοῦτο δὲ προλαβὼν ἐκδοτὸν μὲν τὴν Βοιωτίαν πᾶσαν ἐποίησε Θηβαίοις, γράψας ἐν τῷ ψηφίσματι, εἴαν τις ἀφιστῆται πόλις ἀπὸ Θηβαίων, βοηθεῖν Ἀθηναίους Βοιωτοῖς τοῖς ἐν Θήβαις, τοῖς ὀνόμασι κλέπτων καὶ μεταφέρων τὰ πράγματα, ὥσπερ εἰώθειν, ὡς τοὺς Βοιωτοὺς ἔργῳ κακῶς πάσχοντας τὴν τῶν ὀνομάτων σύνθεσιν τῶν Δημοσθένους ἀγαπήσοντας, ἀλλ' οὐ μᾶλλον ἐφ' οἷς κακῶς πεπόνθισαν ἀνανακτῆσοντας· δεύτερον δὲ τῶν εἰς τὸν πόλε-

534
142
143
144
145

535 μων ἀναλωμάτων τὰ μὲν δύο μέρη ὑμῶν ἀνέθηκεν, οἷς ἦσαν ἀπωτέρω οἱ κίνδυνοι, τὸ δὲ τρίτον μέρος Θηβαίοις, δωροδοκῶν ἐφ' ἑκάστοις τούτων, καὶ τὴν ἡγεμονίαν τὴν μὲν κατὰ θάλατταν ἐποίησε κοινήν, τὸ δ' ἀνάλωμα ἰδίου ὑμέτερον. τὴν δὲ κατὰ γῆν, εἰ μὴ δεῖ ληρεῖν, ἄρδην φέρων ἀνέθηκε Θηβαίοις, ὥστε παρὰ τὸν γενόμενον πόλεμον μὴ κύριον γενέσθαι Στρατοκλέα τὸν ἡμέτερον στρατηγὸν βουλευέσθαι περὶ τῆς τῶν στρατιωτῶν σωτηρίας. καὶ ταῦτ' οὐκ ἐγὼ μὲν κατηγο-

145 Δεύτερον δὲ καὶ πολὺ τούτου μείζον ἀδίκημα ἤδη-

κησεν, ὅτι τὸ βουλευτήριον τὸ τῆς πόλεως καὶ τὴν δημοκρατίαν ἄρδην ἔλαθεν ὑφελόμενος καὶ μετήνεγκεν εἰς Θήβας εἰς τὴν Καδμείαν, τὴν κοινωνίαν τῶν πράξεων τοῖς Βοιωτάρχαις συνθέμενος· καὶ τηλικαύτην αὐτὸς αὐτῷ δυναστείαν κατεσκεύασεν, ὥστ' ἤδη παριῶν ἐπὶ τὸ βῆμα πρεσβεύσειν μὲν ἔφη ὅποι ἂν αὐτῷ 146 δοκῇ, κἂν μὴ ὑμεῖς ἐκπέμπητε, εἰ δέ τις αὐτῷ τῶν στρατηγῶν ἀντεῖποι, καταδουλούμενος τοὺς ἄρχοντας 536 καὶ συνεδίξων μηδὲν αὐτῷ ἀντιλέγειν διαδικασίαν ἔφη γράψειν τῷ βήματι πρὸς τὸ στρατήγιον· πλείω γὰρ ὑμᾶς ἀγαθὰ ὑφ' ἑαυτοῦ ἔφη ἀπὸ τοῦ βήματος πεποθέναι ἢ ὑπὸ τῶν στρατηγῶν ἐκ τοῦ στρατηγίου. μισθοφορῶν δ' ἐν τῷ ξενικῷ κενῶς χώραις, καὶ τὰ στρατιωτικὰ χρήματα κλέπτων, καὶ τοὺς μυρίους ξένους ἐκμισθώσας Ἀμφισσεῦσι πολλὰ διαμαρτυρομένου καὶ σχετλιάζοντος ἐν ταῖς ἐκκλησίαις ἐμοῦ, προσέμιξε φέρων ἀναρπασθέντων τῶν ξένων τὸν κίνδυνον ἀπαρα-

537
147 σκεύῳ τῇ πόλει. τί γὰρ ἂν οἴεσθε Φίλιππον ἐν τοῖς τότε καιροῖς εὐξασθαι; οὐ χωρὶς μὲν πρὸς τὴν πολιτικὴν δύναμιν, χωρὶς δ' ἐν Ἀμφίσσῃ πρὸς τοὺς ξένους διαγωνίσασθαι, ἀθύμους δὲ τοὺς Ἕλληνας λαβεῖν τηλικαύτης πληγῆς προγεγενημένης; καὶ τηλικούτων κακῶν αἴτιος γεγενημένος Δημοσθένης οὐκ ἀγαπᾶ, εἰ μὴ δίκην δέδωκεν, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ χρυσῷ στεφάνῳ στεφανωθήσεται, ἀνανακτεῖ· οὐδ' ἱκανόν ἐστιν αὐτῷ ἐναντίον ὑμῶν κηρύττεσθαι, ἀλλ' εἰ μὴ τῶν Ἑλλήνων ἐναντίον ἀναρρηθήσεται, τοῦτ' ἀνανακτεῖ. οὕτως, ὡς εἴοικε, πονηρὰ φύσις μεγάλης ἐξουσίας ἐπιλαβομένη δημοσίας ἀπεργάζεται συμφοράς.

148 Τρίτον δὲ καὶ τῶν προειρημένων μέγιστόν ἐστιν ὃ μέλλω λέγειν. Φιλίππου γὰρ οὐ καταφρονοῦντος τῶν Ἑλλήνων, οὐδ' ἀγνοοῦντος, οὐ γὰρ ἦν ἀσύνητος.

ὅτι περὶ τῶν ὑπαρχόντων ἀγαθῶν ἐν ἡμέρας μικρῶ
 μέρει διαγωνιέται, καὶ διὰ ταῦτα βουλομένου ποιή-
 σασθαι τὴν εἰρήνην καὶ πρεσβείας ἀποστέλλειν μέλ-
 λοντας, καὶ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐν Θήβαις φοβουμένων
 τὸν ἐπιόντα κίνδυνον, εἰκότως· οὐ γὰρ ῥήτωρ ἀστρά-
 τευτος καὶ λιπὼν τὴν τάξιν αὐτοὺς ἐνουθέτησεν, ἀλλ'
 ὁ Φωκικὸς πόλεμος δεκαετῆς γεροντῶς ἀειμνηστον παι-
 538 δεῖαν αὐτοὺς ἐπαίδευσεν, τούτων δὲ ἐχόντων οὕτως 149
 αἰσθόμενος Δημοσθένης, καὶ τοὺς Βοιωτάρχας ὑπο-
 πτεύσας μέλλειν εἰρήνην ἰδίᾳ ποιῆσθαι χρυσίου ἄνευ
 αὐτοῦ παρὰ Φιλίππου λαβόντας, ἀβίωτον ἡγησάμενος
 εἶναι, εἴ τινος ἀπολειφθήσεται δωροδοκίας, ἀναπηδή-
 σας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, οὐδενὸς ἀνθρώπων λέγοντος οὐδ'
 ὡς δεῖ ποιῆσθαι πρὸς Φίλιππον εἰρήνην οὐδ' ὡς οὐ
 δεῖ, ἀλλ' ὡς ᾤετο, τοῦτο κήρυγμα τι τοῖς Βοιωτάρχαις
 προκηρύττων ἀναφέρειν αὐτῶ τὰ μέρη τῶν λημμάτων,
 539 διώμνυτο τὴν Ἀθηναῖν, ἣν, ὡς ἔοικε, Φειδίας ἐνεργο- 150
 λαβεῖν εἰργάσατο καὶ ἐνεπιόρειν Δημοσθένει, ἢ μὴν,
 εἴ τις ἐρεῖ, ὡς χρεὶ πρὸς Φίλιππον εἰρήνην ποιήσα-
 σθαι, ἀπάξιεν εἰς τὸ δεσποτικὸν ἐπιλαβόμενος τῶν
 τριχῶν, ἀπομιμούμενος τὴν Κλεοφῶντος πολιτείαν,
 ὃς ἐπὶ τοῦ πρὸς Λακεδαιμονίους πολέμου, ὡς λέγεται,
 τὴν πόλιν ἀπώλεσεν. ὡς δ' οὐ προσεῖχον αὐτῶ οἱ ἄρ-
 χοντες οἱ ἐν ταῖς Θήβαις, ἀλλὰ καὶ τοὺς στρατιώτας
 τοὺς ὑμετέρους πάλιν ἀνέστρεψαν ἐξεληλυθότας, ἵνα
 βουλευσῆσθε περὶ τῆς εἰρήνης, ἐνταῦθα παντάπασιν 151
 ἔκφρων ἐγένετο, καὶ παρελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα προδότης
 τῶν Ἑλλήνων τοὺς Βοιωτάρχας ἀπεκάλεσε, καὶ γρά-
 ψειν ἔφη ψήφισμα ὁ τοῖς πολεμίοις οὐδέποτε ἀντιβλέ-
 ψας πέμπειν ὑμᾶς πρέσβεις εἰς Θήβας αἰτήσοντας Θε-
 βαίους δίοδον ἐπὶ Φίλιππον. ὑπεραισχυθέντες δὲ οἱ
 540 ἐν Θήβαις ἄρχοντες, μὴ δόξωσιν ὡς ἀληθῶς εἶναι προ-

δοται τῶν Ἑλλήνων, ἀπὸ μὲν τῆς εἰρήνης ἀπετράπον-
 το, ἐπὶ δὲ τὴν παράταξιν ὤρμησαν.
 152 "Ἐνθα δὴ καὶ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἄξιόν ἐστιν
 ἐπιμνησθῆναι, οὓς οὗτος ἀδύτων καὶ ἀκαλλιεργῆτων
 ὄντων τῶν ἱερῶν ἐκπέμψας ἐπὶ τὸν πρόδηλον κίνδυνον
 ἐτόλμησε τοῖς δραπέταις ποσὶ καὶ λελοιπόσι τὴν τάξιν
 ἀναβάς ἐπὶ τὸν τάφον τῶν τετελευτηκότων ἐγκωμιά-
 ζειν τὴν ἐκείνων ἀρετὴν. ὦ πρὸς μὲν τὰ μεγάλα καὶ
 σπουδαία πάντων ἀνθρώπων ἀχρηστότατε, πρὸς δὲ
 τὴν ἐν τοῖς λόγοις τόλμαν θανμασιώτατε, ἐπιχειρήσειν
 ἐθελήσεις αὐτίκα μάλα, βλέπων εἰς τὰ τούτων πρόσω-
 πα, λέγειν, ὡς δεῖ σε ἐπὶ ταῖς τῆς πόλεως συμφοραῖς
 στεφανοῦσθαι; εἰ δ' οὗτος λέγῃ, ὑμεῖς ὑπομενεῖτε,
 καὶ συναποθάνειται τοῖς τελευτήσασιν, ὡς ἔοικε, καὶ
 153 ἢ ὑμετέρα μνήμη; γένεσθε δὴ μοι μικρὸν χρόνον τὴν
 διάνοιαν μὴ ἐν τῷ δικαστηρίῳ, ἀλλ' ἐν τῷ θεάτρῳ, 541
 καὶ νομίσασθε ὁρᾶν προϊόντα τὸν κήρυκα καὶ τὴν ἐκ τοῦ
 ψηφίσματος ἀνάσσειν μέλλουσαν γίνεσθαι, καὶ λογί-
 σασθε, πότερ' οἴεσθε τοὺς οἰκείους τῶν τελευτησάν-
 των πλείω δάκρυα ἀφήσειν ἐπὶ ταῖς τραγωδίαις καὶ
 τοῖς ἥρωικοῖς πάθεσι τοῖς μετὰ ταῦτ' ἐπεισιούσιν ἢ
 154 ἐπὶ τῇ τῆς πόλεως ἀγνωμοσύνῃ. τίς γὰρ οὐκ ἂν ἀλγή-
 σειεν ἄνθρωπος Ἕλλην καὶ παιδευθεὶς ἐλευθέρως,
 ἀναμνησθεὶς ἐν τῷ θεάτρῳ ἐκεῖνό γε, εἰ μηδὲν ἕτερον,
 ὅτι ταύτη ποτὲ τῇ ἡμέρᾳ μελλόντων ὥσπερ νυνὶ τῶν
 τραγωδῶν γίνεσθαι, ὅτ' εὐνομεῖτο μᾶλλον ἢ πόλις
 καὶ βελτίοσι προστάταις ἐχρήτο, προελθὼν ὁ κήρυξ 542
 καὶ παραστησάμενος τοὺς ὄρφανούς, ὧν οἱ πατέρες
 ἦσαν ἐν τῷ πολέμῳ τετελευτηκότες, νεανίσκους πανο-
 πλίᾳ κεκοσμημένους, ἐκήρυττε τὸ κάλλιστον κήρυγμα
 καὶ προτρεπτικώτατον πρὸς ἀρετὴν, ὅτι τούσδε τοὺς
 νεανίσκους, ὧν οἱ πατέρες ἐτελεύτησαν ἐν τῷ πολέμῳ

ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, μέχρι μὲν ἡβῆς ὁ δῆμος ἔτρεφε, νυνὶ δὲ καθοπλίσας τῆδε τῇ πανοπλίᾳ ἀφήσιν ἀγαθῇ τύχῃ τρέπεσθαι ἐπὶ τὰ ἑαυτῶν, καὶ καλεῖ εἰς προεδρίαν. τότε μὲν ταῦτ' ἐκήρυντεν, ἀλλ' οὐ νῦν, 155 ἀλλὰ παραστησάμενος τὸν τῆς ὄρφανίας τοῖς παισὶν αἴτιον τί ποτ' ἀνερεῖ ἢ τί φθέγγεται; καὶ γὰρ εἴαν αὐτὰ διεξίη τὰ ἐκ τοῦ ψηφίσματος προστάγματα, ἀλλ' οὐ τό γ' ἐκ τῆς ἀληθείας αἰσχρὸν σιωπηθήσεται, ἀλλὰ τάναντία δόξει τῇ τοῦ κήρυκος φωνῇ φθέγγεσθαι, ὅτι τόνδε τὸν ἄνδρα, εἰ δὴ καὶ οὗτος ἀνὴρ, στεφανοὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἀρετῆς ἕνεκα τὸν κάκιστον καὶ ἀνδραγαθίας ἕνεκα τὸν ἀνανδρον καὶ λελοιπότα τὴν 544 τάξιν. μὴ πρὸς τοῦ Διὸς καὶ τῶν ἄλλων θεῶν, ἱκετεύω 156 ὑμᾶς, ὦ Ἀθηναῖοι, μὴ τρέπαιον ἴστατε ἀφ' ὑμῶν αὐτῶν ἐν τῇ τοῦ Διονύσου ὀρχήστρᾳ, μηδ' αἰρεῖτε παρανοίας ἐναντίον τῶν Ἑλλήνων τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων, μηδ' ὑπομιμνήσκετε τῶν ἀνιάτων καὶ ἀνηκέστων κακῶν τοὺς ταλαιπώρους Θηβαίους, οὓς φυρόντας διὰ τοῦτον ὑποδέδεχθε τῇ πόλει, ὧν ἱερὰ καὶ τέκνα καὶ τάφους ἀπώλεσεν ἡ Δημοσθένους δωροδοκία καὶ τὸ βασιλικὸν χρυσίον· ἀλλ' ἐπειδὴ τοῖς σώμασιν οὐ 157 παρεγένεσθε, ἀλλὰ ταῖς γε διανοαῖς ἀποβλέψατ' αὐτῶν εἰς τὰς συμφορὰς, καὶ νομίσατ' ὄραν ἀλισκομένην τὴν πόλιν, τειχῶν κατασκαφᾶς, ἐμπρήσεις οἰκιῶν, ἀγομένας γυναῖκας καὶ παῖδας εἰς δουλείαν, πρεσβύτας ἀνθρώπους, πρεσβύτιδας γυναῖκας, ὅψε μεταμανθάνοντας τὴν ἐλευθερίαν, κλαίοντας, ἱκετεύοντας ὑμᾶς, ὀργιζομένους οὐ τοῖς τιμωρομένοις, ἀλλὰ τοῖς τούτων αἰτίοις, ἐπισκῆπτοντας μηδεὶν τρόπῳ τὸν τῆς Ἑλλάδος ἀλιτήριον στεφανοῦν, ἀλλὰ καὶ τὸν δαίμονα καὶ τὴν τύχην τὴν συμπαρακολουθοῦσαν τῷ ἀνθρώ- 545 πῶ φυλάξασθαι. οὔτε πόλις γὰρ οὔτ' ἰδιώτης ἀνὴρ 158

οὔδεις πώποτε καλῶς ἀπήλλαξε Δημοσθένει συμβούλῳ χρησάμενος. ὑμεῖς δ', ὦ Ἀθηναῖοι, οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ ἐπὶ μὲν τοὺς πορθμέας τοὺς εἰς Σαλαμίνα πορθμύοντας νόμον ἔθεσθε, εἴαν τις αὐτῶν ἄκων ἐν τῷ πόρῳ πλοῖον ἀνατρέψη, τούτῳ μὴ ἐξεῖναι πάλιν πορθμεὶ γενέσθαι, ἵνα μηδεὶς αὐτοσχεδιάξῃ εἰς τὰ τῶν Ἑλλήνων σώματα, τὸν δὲ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν πόλιν ἄρδην ἀνατετροφότα, τοῦτον ἑάσατε πάλιν ἐπευθύνειν τὰ κοινά;

159

Ἴνα δ' εἶπω καὶ περὶ τοῦ τετάρτου καιροῦ καὶ τῶν νυνὶ καθεστηκότων πραγμάτων, ἐκείνο ὑμᾶς ὑπομνήσαι βούλομαι, ὅτι Δημοσθένης οὐ τὴν ἀπὸ στρατοπέδου μόνου τάξιν ἔλιπεν, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐκ τῆς πόλεως, τριήρη προσλαβῶν ὑμῶν, καὶ τοὺς Ἑλληνας ἠργυρολόγησε. καταγαγούσης δ' αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν τῆς ἀπροσδοκῆτου σωτηρίας τοὺς μὲν πρώτους χρόνους 546 ὑπότρομος ἦν ἄνθρωπος, καὶ παριῶν ἡμιθνής ἐπὶ τὸ βῆμα εἰρηνοφύλακα ὑμᾶς αὐτὸν ἐκέλευε χειροτονεῖν· ὑμεῖς δὲ κατὰ μὲν τοὺς πρώτους χρόνους οὐδ' ἐπὶ τὰ ψηφίσματα εἶατε τὸ Δημοσθένους ἐπιγράφειν ὄνομα, ἀλλὰ Νανσικλεῖ τοῦτο προσετάττετε· νυνὶ δ' ἤδη καὶ 160 στεφανοῦσθαι ἀξιοί. ἐπειδὴ δ' ἐτελεύτησε Φίλιππος, Ἀλέξανδρος δ' εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστη, πάλιν αὐτὸν τερατεύόμενος ἱερὰ μὲν ἰδρύσατο Πανσανίου, εἰς αἰτίαν δὲ εὐαγγελίων θυσίας τὴν βουλὴν κατέστησεν, ἐπωνυ- 547 μίαν δ' Ἀλεξάνδρῳ Μαργίτην ἐτίθετο, ἀπετόλμα δὲ λέγειν, ὡς οὐ κινηθήσεται ἐκ Μακεδονίας· ἀγαπᾶν γὰρ αὐτὸν ἔφη ἐν Πέλλῃ περιπατοῦντα καὶ τὰ σπλάγχνα φυλάττοντα. καὶ ταῦτα λέγειν ἔφη οὐκ εἰκάξων, 548 ἀλλ' ἀκριβῶς εἰδῶς, ὅτι αἷματός ἐστιν ἡ ἀρετὴ ὤνεια, αὐτὸς οὐκ ἔχων αἷμα καὶ θεωρῶν τὸν Ἀλέξανδρον οὐκ ἐκ τῆς Ἀλεξάνδρου φύσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀναν-

δρίας. ἤδη δ' ἐψηφισμένων Θετταλῶν ἐπιστρατεύειν 161
ἐπὶ τὴν ὑμετέραν πόλιν, καὶ τοῦ νεανίσκου τὸ πρῶτον
παροξυνθέντος εἰκότως, ἐπειδὴ περὶ Θήβας ἦν τὸ
στρατόπεδον, πρεσβευτῆς ὑφ' ὑμῶν χειροτονηθεὶς,
ἀποδρᾶς ἐκ μέσου τοῦ Κιθαιρώωνος ἦεν ὑποστρέψας,
οὔτ' ἐν εἰρήνῃ οὔτ' ἐν πολέμῳ χρήσιμον ἑαυτὸν πα-
ρέχων. καὶ τὸ πάντων δεινότατον, ὑμεῖς μὲν τοῦτον οὐ
549 προὔδοτε, οὐδ' εἰάσατε κριθῆναι ἐν τῷ τῶν Ἑλλήνων
συνεδρίῳ, οὗτος δ' ὑμᾶς νῦν προδέδωκεν, εἶπερ ἀλη-
θῆ ἔστιν ἃ λέγεται. ὡς γὰρ φασι οἱ Πάραλοι καὶ οἱ 162
πρεσβεύσαντες πρὸς Ἀλέξανδρον, καὶ τὸ πρᾶγμα εἰ-
κότως πιστεύεται, ἔστι τις Ἀριστίων Πλαταῖκος, ὁ τοῦ
550 Ἀριστοβούλου τοῦ φαρμακοπόλου υἱός, εἰ τις ἄρα καὶ
ὑμῶν γινώσκει. οὗτος ποτε ὁ νεανίσκος ἑτέρων τὴν
ὑψὺν διαφέρων γενόμενος ᾤκησε πολὺν χρόνον ἐν τῇ
Δημοσθένους οἰκίᾳ. ὅτι δὲ πράττων ἢ πάσχων, ἀμ-
φίβολος ἢ αἰτία καὶ τὸ πρᾶγμα οὐδαμῶς εὐσχημον
ἔμοι λέγειν. οὗτος, ὡς ἐγὼ ἀκούω, ἠγνοημένος ὅστις
ποτ' ἔστι καὶ πῶς βεβιωκώς, τὸν Ἀλέξανδρον ὑποτρέ-
χει καὶ πλησιάζει ἐκείνῳ. διὰ τοῦτον γράμματα πέμ-
ψας ὡς Ἀλέξανδρον ἄδειάν τινα εὔρηται καὶ διαλλαγὰς
καὶ πολλὴν κολακείαν πεποίηται. ἐκεῖθεν δὲ θεωρή- 163
σατε, ὡς ὁμοίον ἔστι τὸ πρᾶγμα τῇ αἰτίᾳ. εἰ γὰρ τι
551 τούτων ἐφρόνει Δημοσθένης καὶ πολεμικῶς εἶχεν, ᾧσ-
περ καὶ φησὶ, πρὸς Ἀλέξανδρον, τρεῖς αὐτῷ καιροὶ
κάλλιστοι παραγεγόνασιν, ᾧν οὐδενὶ φαίνεται κεχρη-
μένος. εἰς μὲν ὁ πρῶτος, ὅτ' εἰς τὴν ἀρχὴν οὐ πάλαι
καθεστηκώς Ἀλέξανδρος ἀπαρασκεύων αὐτῷ τῶν
ιδίαν ὄντων εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη, ἤμαξ δ' ὁ τῶν
Περσῶν βασιλεὺς καὶ ναυσὶ καὶ χρήμασι καὶ πεζῇ στρα-
τιᾷ, ἄσμενος δ' ἂν ὑμᾶς εἰς τὴν συμμαχίαν προσεδέ-
ξατο διὰ τοὺς ἐπιφερομένους αὐτῷ κινδύνους. εἰπᾶς

τινα ἐνταῦθα λόγον, Δημοσθένες, ἢ ἐγραψάς τι ψή-
φισμα; βούλει σε θᾶ φοβηθῆναι καὶ χρήσασθαι τῷ
αὐτοῦ τρόπῳ; καίτοι ρητορικὴν δειλίαν δημόσιος και-
64 ρὸς οὐκ ἀναμένει. ἀλλ' ἐπειδὴ πάσῃ τῇ δυνάμει Δα-
ρεῖος κατεβεβήκει, ὁ δ' Ἀλέξανδρος ἦν ἀπειλημένος
ἐν Κιλικίᾳ πάντων ἐνδεῆς, ὡς ἐφησθα σὺ, αὐτίκα μά-
λα δ' ἤμελλεν, ὡς ἦν ὁ παρὰ σοῦ λόγος, συμπατηθῆ-
σεσθαι ὑπὸ τῆς Περσικῆς ἵππου, τὴν δὲ σὴν ἀηδίαν ἢ
πόλις οὐκ ἐχώρει καὶ τὰς ἐπιστολάς, ἃς ἐξηρημένους
ἐκ τῶν δακτύλων περιήεις, ἐπιδεικνύων τισὶ τὸ ἐμὸν 552
πρόσωπον ὡς ἐκπεπληγμένου καὶ ἀθυμοῦντος, καὶ
χρυσόκερων ἀποκαλῶν καὶ κατεστέφθαι φάσκων, εἰ
τι πταῖσμα συμβήσεται Ἀλεξάνδρῳ, οὐδ' ἐνταῦθα
ἐπραξας οὐδὲν, ἀλλ' εἰς τινα καιρὸν ἀνεβάλλου καλ-
65 λίω. ὑπερβᾶς τοίνυν ἅπαντα ταῦτα ὑπὲρ τῶν νυνὶ κα-
θεστηκότων λέξω. Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ τὸ ξενικὸν 553
ἐπέτυχον μάχῃ καὶ διέφθειραν τοὺς περὶ Κόρραρον
στρατιώτας, Ἡλεῖοι δ' αὐτοῖς συμμετεβάλλοντο καὶ
Ἀχαιοὶ πάντες πλὴν Πελληναίων καὶ Ἀρκαδία πᾶσα
πλὴν Μεγάλης πόλεως, αὕτη δὲ ἐπολιορκεῖτο καὶ καθ'
ἐκάστην ἡμέραν ἐπίδοξος ἦν ἀλῶναι, ὁ δ' Ἀλέξανδρος 554
ἔξω τῆς ἄρκτου καὶ τῆς οἰκουμένης ὀλίγου δεῖν πάσης
μεθειστήκει, ὁ δὲ Ἀντίπατρος πολὺν χρόνον συνῆγε
στρατόπεδον, τὸ δ' ἐσόμενον ἄδηλον ἦν. ἐνταῦθ' ἡμῖν
ἀπόδειξιν ποιῆσαι, Δημοσθένες, τί ποτ' ἦν ἢ ἐπραξας
ἢ τί ποτ' ἦν ἢ ἔλεγες; καὶ εἰ βούλει, παραχωρῶ σοι
66 τοῦ βήματος, ἕως ἂν εἴπῃς. ἐπειδὴ δὲ σιγᾶς, ὅτι μὲν
ἀπορεῖς, συγγνώμην ἔχω σοι, ἃ δὲ τότε ἔλεγες, ἐγὼ
νῦν λέξω. οὐ μέμνησθε αὐτοῦ τὰ μισθὰ καὶ ἀπίθανα
ῥήματα, ἃ πῶς ποτ' ὑμεῖς, ᾧ σιδήρειοι, ἐκαρτερεῖτε
ὄκροώμενοι; ὅτ' ἐφη παρελθὼν „ἀμπελουργοῦσί τι- 555
νες τὴν πόλιν, ἀνατετιμήκασί τινες τὰ κλήματα τοῦ

δήμον, ὑποτέμνεται τὰ νεῦρα τῶν πραγμάτων, φορ-
 556 μορραφούμεθα ἐπὶ τὰ στενά, τινὲς πρώτου ὥσπερ τὰς
 557 βελόνας διείρουσι. ταῦτα δὲ τί ἐστίν, ᾧ κίναδος; 167
 ῥήματα ἢ θανάματα; καὶ πάλιν ὅτε κύκλω περιδιῶν
 558 σεαυτὸν ἐπὶ τοῦ βήματος ἔλεγες ὡς ἀντιπράττων Ἀλε-
 ξάνδρῳ „ὁμολογῶ τὰ Λακωνικὰ συστήσαι, ὁμολογῶ
 Θετταλοὺς καὶ Περραιβοὺς ἀφιστάναι.“ σὺ γὰρ ἂν
 κώμην ἀποστήσῃς; σὺ γὰρ ἂν προσέλθοις μὴ ὅτι πρὸς
 πόλιν, ἀλλὰ πρὸς οἰκίαν, ὅπου κίνδυνος πρόσεστιν;
 ἀλλ' εἰ μὲν που χρήματα ἀναλίσκεται, προσκαδιζήσῃ,
 πράξιν δὲ ἀνδρὸς οὐ πράξεις· ἐὰν δ' ἀντόματόν τι
 συμβῆ, προσποιήσῃ καὶ σεαυτὸν ἐπὶ τὸ γεγεννημένον
 559 ἐπιγράψῃς· ἂν δ' ἔλθῃ φόβος τις, ἀποδράσῃ· ἐὰν δὲ
 θαρρήσωμεν, δωρεὰς αἰτήσῃς καὶ χρυσοὺς στεφάνους
 στεφανοῦσθαι.

Ναί, ἀλλὰ δημοτικός ἐστίν. ἐὰν μὲν τοίνυν πρὸς 168
 τὴν εὐφημίαν τῶν λόγων αὐτοῦ ἀποβλέπητε, ἔξαπα-
 τηθήσεσθε, ὥσπερ καὶ πρότερον, ἐὰν δ' εἰς τὴν φύσιν
 καὶ τὴν ἀλήθειαν, οὐκ ἔξαπατηθήσεσθε. ἐκείνως δὲ
 ἀπολάβετε παρ' αὐτοῦ τὸν λόγον. ἐγὼ μὲν μεθ' ὑμῶν
 λογιῶμαι, ἃ δεῖ ὑπάρξαι ἐν τῇ φύσει τῷ δημοτικῷ
 ἀνδρὶ καὶ σώφρονι, καὶ πάλιν ἀντιθήσω, ποῖόν τινα
 εἰκός ἐστίν εἶναι τὸν ὀλιγαρχικὸν ἄνθρωπον καὶ φαῦ-
 λον· ὑμεῖς δ' ἀντιθέτετε ἐκάτερα τούτων θεωρήσατ' αὐ-
 τὸν, μὴ ὀποτέρου τοῦ λόγου, ἀλλ' ὀποτέρου τοῦ βίου
 ἐστίν. οἶμαι τοίνυν ἅπαντας ἂν ὁμολογήσῃν ὑμᾶς τά- 169
 δε δεῖν ὑπάρξαι τῷ δημοτικῷ, πρῶτον μὲν ἐλεύθερον
 αὐτὸν εἶναι καὶ πρὸς πατρός καὶ πρὸς μητρός, ἵνα μὴ
 διὰ τὴν περὶ τὸ γένος ἀτυχίαν δυσμενῆς ἢ τοῖς νόμοις,
 οἳ σώζουσι τὴν δημοκρατίαν, δεύτερον δ' ἀπὸ τῶν
 προγόνων εὐεργεσίαν τινα αὐτῷ πρὸς τὸν δήμον
 560 ὑπάρχειν, ἢ τὸ γ' ἀναγκαιότατον μηδεμίαν ἐχθραν,

ἵνα μὴ βοηθῶν τοῖς τῶν προγόνων ἀτυχήμασι κακῶς
 170 ἐπιχειρῇ ποιεῖν τὴν πόλιν. τρίτον σώφρονα καὶ μέ-
 τριον χρῆ πεφυκέναι αὐτὸν πρὸς τὴν καθ' ἡμέραν
 διαίταν, ὅπως μὴ διὰ τὴν ἀσέλγειαν τῆς δαπάνης δω-
 ροδοκῆ κατὰ τοῦ δήμου, τέταρτον εὐγνώμονα καὶ δυ-
 νατὸν εἰπεῖν· καλὸν γὰρ τὴν μὲν διάνοιαν προαιρει-
 σθαι τὰ βέλτιστα, τὴν δὲ παιδείαν τὴν τοῦ ῥήτορος καὶ
 τὸν λόγον πείθειν τοὺς ἀκούοντας· εἰ δὲ μὴ, τὴν γ' εὐ-
 γνωμοσύνην αἰεὶ προτακτέον τοῦ λόγου. πέμπτον ἀν-
 δρεῖον εἶναι τὴν ψυχὴν, ἵνα μὴ παρὰ τὰ δεινὰ καὶ τοὺς
 πολέμους ἐγκαταλείπῃ τὸν δήμον. τὰν δ' ὀλιγαρχικὸν
 πάντα δεῖ τὰναντία τούτων ἔχειν· τί γὰρ δεῖ πάλιν δι-
 561 ἐξιέναι; σκέψασθε δὴ, τί τούτων ὑπάρχει Δημοσθένει·
 ὁ δὲ λογισμὸς ἔστω ἐπὶ πᾶσι δικαίοις.

171 Τούτῳ πατήρ μὲν ἦν Δημοσθένης ὁ Παιανιεὺς,
 ἀνὴρ ἐλεύθερος· οὐ γὰρ δεῖ ψεύδεσθαι· τὰ δ' ἀπὸ τῆς
 μητρὸς καὶ τοῦ πάππου τοῦ πρὸς μητρός πῶς ἔχει
 αὐτῷ; ἐγὼ φράσω. Γύλων ἦν ἐκ Κεραμέων. οὗτος
 προδοὺς τοῖς πολεμίοις Νύμφαιον τὸ ἐν τῷ Πόντῳ,
 τότε τῆς πόλεως ἐχούσης τὸ χωρίον τοῦτο, φηγὰς ἐκ
 τῆς πόλεως ἐγένετο θανάτου καταγνωσθέντος αὐτοῦ, 562
 172 τὴν κρίσιν οὐχ ὑπομείνας, καὶ ἀφικνεῖται εἰς Βόσπο-
 ρον, κακεῖ λαμβάνει δωρεὰν παρὰ τῶν τυράννων τοὺς
 ὠνομασμένους Κήπους, καὶ γαμεῖ γυναῖκα πλουσίαν
 μὲν νῆ Δία καὶ χρυσίον ἐπιφερομένην πολὺ, Σκύθιν
 δὲ τὸ γένος, ἐξ ἧς γίνονται αὐτῷ θυγατέρες δύο, ὡς
 ἐκεῖνος δεῦρο μετὰ πολλῶν χρημάτων ἀποστείλας συν-
 ῳκίσε τὴν μὲν ἐτέραν ὀτωδῆποτε, ἵνα μὴ πολλοῖς
 ἀπεχθάνωμαι· τὴν δ' ἐτέραν ἐγγυε παριδῶν τοὺς τῆς
 πόλεως νόμους Δημοσθένης ὁ Παιανιεὺς, ἐξ ἧς ὑμῖν 563
 ὁ περιεργὸς καὶ συκοφάντης γεγέννηται Δημοσθένης.
 οὐκοῦν ἀπὸ μὲν τοῦ πάππου τοῦ πρὸς μητρός πολέ-

μιος ἂν εἴη τῷ δήμῳ, θάνατον γὰρ αὐτοῦ τῶν προγό-
νων κατέγνωτε, τὰ δ' ἀπὸ τῆς μητρὸς Σκύθης, βάρβα-
ρος ἑλληνίζων τῇ φωνῇ· ὅθεν καὶ τὴν πονηρίαν οὐκ
ἐπιχώριός ἐστι. περὶ δὲ τὴν καθ' ἡμέραν δίαιταν τίς 173
ἐστίν; ἐκ τριηράρχου λογογράφος ἀνεφάνη, τὰ πα-
τρῶα καταγελάστως προέμενος· ἄπιστος δὲ καὶ περὶ
ταῦτα δόξας εἶναι καὶ τοὺς λόγους ἐκφέρων τοῖς ἀντι-
δίκοις ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸ βῆμα· πλείστον δ' ἐκ τῆς
πόλεως εἰληφῶς ἀργύριον ελάχιστα περιεποιήσατο
564 νῦν μέντοι τὸ βασιλικὸν χρυσίον ἐπικέκλυκε τὴν θα-
πάνην αὐτοῦ, ἔσται δ' οὐδὲ τοῦθ' ἱκανόν· οὐδεὶς γὰρ
πάποτε πλοῦτος τρόπου πονηροῦ περιεγένετο· καὶ τὸ
κεφάλαιον, τὸν βίον οὐκ ἐκ τῶν ἰδίων προσόδων πο-
ρίζεται, ἀλλ' ἐκ τῶν ὑμετέρων κινδύνων. περὶ δ' εὐ- 174
565 γνωμοσύνην καὶ λόγον δύναμιν πῶς πέφυκε; δεινὸς
λέγειν, κακὸς βιάσθαι. οὕτω γὰρ κέχρηται καὶ τῷ ἑαυ-
τοῦ σώματι καὶ παιδοποιία ὥστ' ἐμὲ μὴ βούλεσθαι
λέγειν ἢ τούτῳ πέπρακται· ἤδη γὰρ ποτε εἶδον μιση-
θέντας τοὺς τὰ τῶν πλησίον αἰσχροῦ λίαν σαφῶς λέγον-
τας. ἔπειτα τί συμβαίνει τῇ πόλει; οἱ μὲν λόγοι καλοὶ,
τὰ δ' ἔργα φαῦλα. πρὸς δὲ ἀνδρίαν βραχὺς μοι λείπε- 175
ται λόγος. εἰ μὲν γὰρ ἤρνεϊτο μὴ δειλὸς εἶναι ἢ ὑμεῖς
μὴ συνήδειτε, διατριβὴν ὁ λόγος ἂν μοι παρέσχεν·
ἐπειδὴ δὲ καὶ αὐτὸς ὁμολογεῖ ἐν ταῖς ἐκκλησίαις καὶ
ὑμεῖς σύμιστε, λοιπὸν ὑπομνήσαι τοὺς περὶ τούτων
κειμένους νόμους. ὁ γὰρ Σόλων ὁ παλαιὸς νομοθέ-
566 τῆς ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐπιτιμίοις ὤετο δεῖν ἐνέχεσθαι τὸν
ἀστράτευτον καὶ τὸν λελοιπότα τὴν τάξιν καὶ τὸν δει-
λὸν ὁμοίως· εἰσὶ γὰρ καὶ δειλίας γραφαί. καίτοι θαυ-
μάσειεν ἂν τις ὑμῶν, εἰ εἰσὶ φύσεως γραφαί. εἰσίν.
τίνος ἔνεκα; ἴν' ἕκαστος ἡμῶν τὰς ἐκ τῶν νόμων ζη-
μίας φοβούμενος μᾶλλον ἢ τοὺς πολεμίους ἀμείνων

176 ἀγωνιστῆς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ὑπάρχη. ὁ μὲν τοίνυν
νομοθέτης τὸν ἀστράτευτον καὶ τὸν δειλὸν καὶ τὸν λι-
πόντα τὴν τάξιν ἔξω τῶν περιρραυτηρίων τῆς ἀγορᾶς
ἐξείργει, καὶ οὐκ ἔᾶ στεφανοῦσθαι οὐδ' εἰσιέναι εἰς τὰ
ιερά τὰ δημοτελῆ· σὺ δὲ τὸν ἀστεφάνωτον ἐκ τῶν νό-
μων κελεύεις ἡμᾶς στεφανοῦν, καὶ τῷ σπαντοῦ ψηφί-
σματι τὸν οὐ προσήκοντα εἰσκαλεῖς τοῖς τραγωδοῖς εἰς
τὴν ὀρχήστραν, εἰς τὸ ἱερόν τοῦ Διονύσου τὸν τὰ ἱερά
διὰ δειλίαν προδεδωκότα.

Ἴνα δὲ μὴ ἀποπλανῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως,
ἐκεῖνο μέμνησθε, ὅταν φῆ δημοτικὸς εἶναι· θεωρεῖτ'
αὐτοῦ μὴ τὸν λόγον, ἀλλὰ τὸν βίον, καὶ σκοπεῖτε, μὴ 567
τίς φησιν εἶναι, ἀλλὰ τίς ἐστίν.

177 Ἐπεὶ δὲ στεφάνων ἀνεμνήσθη καὶ δωρεῶν, ἕως
ἔτι μέμνημαι, προλέγω ὑμῖν, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ μὴ
καταλύσετε τὰς ἀφθόνους ταύτας δωρεὰς καὶ τοὺς
εἰκῆ διδομένους στεφάνους, οὐδ' οἱ τιμώμενοι χάριν
ὑμῖν εἰσονται οὔτε τὰ τῆς πόλεως πράγματα ἐπανορ-
θωθήσεται· τοὺς μὲν γὰρ πονηροὺς οὐ μὴ ποτε βελ-
τίους ποιήσετε, τοὺς δὲ χρηστοὺς εἰς τὴν ἐσχάτην ἀθυ-
μίαν ἐμβαλεῖτε. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, μεγάλα τούτων
178 οἶμαι σημεῖα δείξειν ὑμῖν. εἰ γὰρ τις ὑμᾶς ἐρωτήσῃ,
πότερον ὑμῖν ἐνδοξότερα δοκεῖ ἢ πόλις ἡμῶν εἶναι ἐπὶ
τῶν νυνὶ καιρῶν ἢ ἐπὶ τῶν προγόνων, ἅπαντες ἂν
ὁμολογήσαιτε, ἐπὶ τῶν προγόνων. ἄνδρες δὲ πότερον
τότε ἀμείνους ἦσαν ἢ νυνί; τότε μὲν διαφέροντες,
νυνὶ δὲ πολλῶ καταδεέστεροι. δωρεαὶ δὲ καὶ στέφα-
νοι καὶ κηρύγματα καὶ σιτήσεις ἐν πρυτανείῳ πότε-
ρον τότε ἦσαν πλείους ἢ νυνί; τότε μὲν ἦν σπάνια
τὰ καλὰ παρ' ἡμῖν καὶ τὸ τῆς ἀρετῆς ὄνομα τίμιον·
νῦν δ' ἤδη καταπέπλυται τὸ πρᾶγμα, καὶ τὸ στεφα- 568
179 νοῦν ἔξ ἔθους, ἀλλ' οὐκ ἐκ προνοίας ποιείσθε. οὐκ οὖν

ἄτοπον οὕτωςι διαλογομένοις τὰς μὲν δωρεὰς νῦν πλείους εἶναι, τὰ δὲ πράγματα τῆς πόλεως τότε μᾶλλον ἢ νῦν ἰσχύειν, καὶ τοὺς ἄνδρας νῦν μὲν χείρους εἶναι, τότε δ' ἀμείνους; ἐγὼ δὲ τοῦθ' ὑμᾶς ἐπιχειρήσω διδάσκειν. οἴεσθ' ἂν ποτε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐθελῆσαι τινα
 569 ἐπασκεῖν εἰς τὰ Ὀλύμπια ἢ εἰς ἄλλον τινὰ τῶν στεφανυτῶν ἀγώνων παγκράτιον ἢ καὶ ἄλλο τι τῶν βαρυτέρων ἄθλων, εἰ ὁ στέφανος ἐδίδοτο μὴ τῷ κρατίστῳ, ἀλλὰ τῷ διαπραξαμένῳ; οὐδεὶς ἂν ποτ' ἠθέλησεν ἐπασκεῖν. νῦν δ', οἶμαι, διὰ τὸ σπάνιον καὶ τὸ περιμάχητον
 180 καὶ τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀειμνηστον ἐκ τῆς νίκης ἐθέλουσιν τινες τὰ σώματα παρακαταθέμενοι καὶ τὰς μεγίστας ταλαιπωρίας ὑπομείναντες διακινδυνεύειν. ὑπολάβετε τοίνυν ὑμᾶς αὐτοὺς εἶναι ἀγνωσθέντας πολιτικῆς ἀρετῆς, κἀκεῖνο ἐκλογίσασθε, ὅτι, ἐὰν μὲν τὰς δωρεὰς ὀλίγοις καὶ ἀξίοις καὶ κατὰ τοὺς νόμους διδώτε, πολλοὺς ἀγωνιστὰς ἔχετε τῆς ἀρετῆς, ἐὰν δὲ τῷ βουλομένῳ καὶ τοῖς διαπραξαμένοις χαρίζησθε, καὶ τὰς ἐπιεικεῖς φύσεις διαφθερεῖτε. ὅτι δὲ ὀρθῶς λέγω, ἔτι μικρῷ σα-
 181 φέστερον ὑμᾶς βούλομαι διδάξαι πότερον ὑμῖν ἀμείνων ἀνὴρ εἶναι δοκεῖ Θεμιστοκλῆς ὁ στρατηγῆσας, ὅτ' ἐν τῇ Σαλαμῖνι ναυμαχίᾳ τὸν Πέρσην ἐνικᾶτε, ἢ Δημοσθένης ὁ τὴν τάξιν λιπῶν; Μιλτιάδης δὲ ὁ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην τοὺς βαρβάρους νικήσας, ἢ οὗτος; ἔτι δ' οἱ ἀπὸ Φυλῆς φεύγοντα τὸν δῆμον καταγαρόντες; Ἀριστείδης δ' ὁ δίκαιος, ὁ τὴν ἀνόμοιον ἔχων ἐπωνυμίαν Δημοσθένει; ἀλλ' ἐγώ γε μὰ τοὺς θεοὺς
 182 τοὺς Ὀλυμπίους οὐδ' ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις ἀξιὸν ἡγοῦμαι μεμνησθαι τοῦ θηρίου τούτου καὶ ἐκείνων τῶν ἀνδρῶν. ἐπιδειξάτω τοίνυν Δημοσθένης ἐν τῷ αὐτοῦ λόγῳ, εἴ που γέγραπται τινα τῶν ἀνδρῶν τούτων στεφανῶσαι. ἀχάριστος ἄρ' ἦν ὁ δῆμος; οὐκ, ἀλλὰ

μεγαλόφρων, κἀκεῖνοί γε οἱ μὴ τετιμημένοι τῆς πόλεως ἀξιοί. οὐ γὰρ ᾤοντο δεῖν ἐν τοῖς γράμμασι τιμᾶσθαι,
 572 ἀλλ' ἐν τῇ μνήμῃ τῶν εὖ πεπονθότων, ἢ ἀπ' ἐκείνου τοῦ χρόνου μέχρι τῆσδε τῆς ἡμέρας ἀθάνατος οὕσα διαμένει. δωρεὰς δὲ τίνας ἐλάμβανον; ὧν ἀξιὸν ἐστι μνησθῆναι.

183 Ἦσάν τινες κατὰ τοὺς τότε καιροὺς, οἱ πολὺν πόνον ὑπομείναντες καὶ μεγάλους κινδύνους ἐπὶ τῷ Στρουμόνι ποταμῷ ἐνίκων μαχόμενοι Μήδους· οὗτοι δεῦρο ἀφικόμενοι τὸν δῆμον ἤτησαν δωρεάν, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ὁ δῆμος τιμὰς μεγάλας, ὡς τότε ἐδόκει, τρεῖς λιθίνους Ἐρμᾶς στήσαι ἐν τῇ στοᾷ τῇ τῶν Ἐρμῶν, ἐφ' ᾧτε μὴ ἐπιγράφειν τὰ ὀνόματα τὰ ἑαυτῶν,
 573 ἵνα μὴ τῶν στρατηγῶν, ἀλλὰ τοῦ δήμου δοκῆ εἶναι τὸ ἐπίγραμμα. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἐξ αὐτῶν τῶν ποιημάτων εἴσεσθε. ἐπιγέγραπται γὰρ ἐπὶ τῷ μὲν πρώτῳ τῶν Ἐρμῶν

ἦν ἄρα κἀκεῖνοι ταλακάρδιοι, οἱ ποτε Μήδων
 παισὶν ἐπ' Ἡϊόνι, Στρουμόνος ἀμφὶ ῥοᾶς,
 λιμόν τ' αἰθῶνα κρατερόν τ' ἐπάγοντες Ἄρηα
 574 πρῶτοι δυσμενέων εὐρον ἀμηχανίην.

ἐπὶ δὲ τῷ δευτέρῳ

ἠγεμόνεσσι δὲ μισθὸν Ἀθηναῖοι τὰδ' ἔδωκαν
 ἀντ' εὐεργεσίας καὶ μεγάλης ἀρετῆς.
 μᾶλλον τις τὰδ' ἰδὼν καὶ ἐπεσσομένων ἐθελήσει
 ἀμφὶ ξυνοῖσι πράγμασι μόχθον ἔχειν.

185 ἐπὶ δὲ τῷ τρίτῳ ἐπιγέγραπται Ἐρμῆ

575

ἐκ ποτε τῆσδε πόλεως ἄμ' Ἀτρείδησι Μενεσθεὺς
 ἠγείτο ξάθεον Τρωικὸν ἄμ πεδίον,
 οὐ ποδ' Ὀμηρος ἔφη Δαναῶν πύνα χαλκοχιτώνων
 κοσμητῆρα μάχης ἔξοχον ἄνδρα μολεῖν.

οὕτως οὐδὲν αἰκλῆς Ἀθηναίοισι καλεῖσθαι
κοσμητὰς πολέμου τ' ἀμφὶ καὶ ἡγορέης.
ἔστι που τὸ τῶν στρατηγῶν ὄνομα; οὐδαμοῦ, ἀλλὰ τὸ
τοῦ δήμου

Προσέλθετε δὴ τῇ διανοίᾳ καὶ εἰς τὴν στοᾶν τὴν 186
ποικίλην· ἀπάντων γὰρ ὑμῖν τῶν καλῶν ἔργων τὰ
ὑπομνήματα ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀνάκειται. τί οὖν ἔστιν, ὦ
Ἀθηναῖοι, ὃ ἐγὼ λέγω; ἐνταῦθα ἢ ἐν Μαραθῶνι μάχη
576 γέγραπται. τίς οὖν ἦ ὁ στρατηγός; οὕτως μὲν ἐρω-
τηθέντες ἅπαντες ἀποκρίνασθε ἂν, ὅτι Μιλτιάδης,
ἐκεῖ δὲ οὐκ ἐπιγέγραπται. πῶς; οὐκ ἤτησε τὴν δωρεάν
ταύτην; ἤτησεν, ἀλλ' ὁ δῆμος οὐκ ἔδωκεν, ἀλλ' ἀντὶ
τοῦ ὀνόματος συνεχώρησεν αὐτῷ πρώτῳ γραφῆναι,
παρακαλοῦντι τοὺς στρατιώτας. ἐν τοίνυν τῷ μητρώῳ 187
παρὰ τὸ βουλευτήριον, ἣν ἔδοτε δωρεάν τοῖς ἀπὸ Φυ-
λῆς φεύγοντα τὸν δῆμον καταγαγοῦσιν, ἔστιν ἰδεῖν. ἦν
μὲν γὰρ ὁ τὸ ψήφισμα γράψας καὶ νικήσας Ἀρχίνος ὁ
ἐκ Κοίλης, εἰς τῶν καταγαρόντων τὸν δῆμον, ἔγραψε
δὲ πρῶτον μὲν αὐτοῖς εἰς θυσίαν καὶ ἀναθήματα δοῦ-
ναι χιλίας δραχμᾶς, καὶ τοῦτ' ἔστιν ἔλαττον ἢ δέκα
δραχμαὶ κατ' ἄνδρα ἕκαστον, ἔπειτα κελεύει στεφα-
577 νοῦσθαι θαλλοῦ στεφάνῳ αὐτῶν ἕκαστον, ἀλλ' οὐ
χρυσῷ· τότε μὲν γὰρ ἦν ὁ τοῦ θαλλοῦ στέφανος τίμιος,
νυνὶ δὲ καὶ ὁ χρυσοῦς καταπεφρόνηται. καὶ οὐδὲ τοῦτο
εἰκῆ προᾶξει κελεύει, ἀλλ' ἀκριβῶς τὴν βουλήν σκεψα-
μένην, ὅσοι αὐτῶν ἐπὶ Φυλῆ ἐπολιορκήθησαν, ὅτε Λα-
κεδαιμόνιοι καὶ οἱ τριάκοντα προσέβαλλον τοῖς καταλα-
βοῦσι Φυλῆν, οὐχ ὅσοι τὴν τάξιν ἔλιπον ἐν Χαιρωνείᾳ
τῶν πολεμίων ἐπιόντων. ὅτι δ' ἀληθῆ λέγω, ἀναγνώ-
σεται ὑμῖν τὸ ψήφισμα.

ΨΗΦΙΣΜΑ ΠΕΡΙ ΔΩΡΕΑΣ ΤΟΙΣ ΑΠΟ
ΦΥΛΗΣ.

188 Παρανάγνωθι καὶ ὃ γέγραφε Κτησιφῶν Δημο- 578
σθένης τῷ τῶν μεγίστων κακῶν αἰτίῳ.

ΨΗΦΙΣΜΑ.

Τούτῳ τῷ ψηφίσματι ἐξαλείφεται ἢ τῶν καταγα-
ρόντων τὸν δῆμον δωρεά. εἰ τοῦτ' ἔχει καλῶς, ἐκεῖνο
αἰσχρῶς· εἰ ἐκεῖνοι κατ' ἀξίαν ἐτιμήθησαν, οὗτος ἀνά-
ξιος ὢν στεφανοῦται.

189 Καίτοι πυνθάνομαί γ' αὐτὸν μέλλειν λέγειν, ὡς
οὐ δίκαια ποιῶ παραβάλλον αὐτῷ τὰ τῶν προγόνων
ἔργα· οὐδὲ γὰρ Φιλάμμωνα φησι τὸν πύκτην Ὀλυμ-
πίασι στεφανωθῆναι νικήσαντα Γλαῦκον τὸν παλαιὸν
ἐκεῖνον πύκτην, ἀλλὰ τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀγωνιστάς,
ὡσπερ ὑμᾶς ἀγνοοῦντας, ὅτι τοῖς μὲν πύκταις ἔστιν ὁ
ἀγὼν πρὸς ἀλλήλους, τοῖς δ' ἀξιούσι στεφανοῦσθαι
πρὸς αὐτὴν τὴν ἀρετὴν, ἧς καὶ ἔνεκα στεφανοῦνται.
δεῖ γὰρ τὸν κήρυκα ἀψευδεῖν, ὅταν τὴν ἀνάρρησιν ἐν
τῷ θεάτρῳ ποιῆται πρὸς τοὺς Ἕλληνας. μὴ οὖν ἡμῖν,
ὡς Παταικίωνος ἄμεινον πεπολίτευσαι, διεξιθῆ, ἀλλ' 579
ἐφικόμενος τῆς ἀνδραγαθίας, οὕτω τὰς χάριτας τὸν
δῆμον ἀπαίτει.

190 Ἴνα δὲ μὴ ἀποπλανῶ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως,
ἀναγνώσεται ὑμῖν ὁ γραμματεὺς τὸ ἐπίγραμμα, ὃ ἐπι-
γέγραπται τοῖς ἀπὸ Φυλῆς τὸν δῆμον καταγαγοῦσιν. 580

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ.

Τούσδ' ἀρετῆς ἔνεκα στεφάνοις ἐγέραιρε παλαίχθων
δῆμος Ἀθηναίων, οἳ ποτε τοὺς ἀδίκους
θεσμοῖς ἄρξαντας πρῶτοι πόλεως καταπαύειν
ἤρξαν, κίνδυνον σώμασιν ἀράμενοι.

191 Ὅτι τοὺς παρὰ τοὺς νόμους ἄρξαντας κατέλυσαν,
διὰ τοῦτ' αὐτούς φησιν ὁ ποιητῆς τιμηθῆναι. ἔναυλον
γὰρ ἦν τότε πᾶσιν, ὅτι τηρικαῦτα ὁ δῆμος κατελύθη,
ἐπειδὴ τινες τὰς γραφὰς τῶν παρανόμων ἀνεῖλον. καὶ

γάρ τοι, ὡς ἐγὼ τοῦ πατρὸς τοῦ ἐμαυτοῦ ἐπνυθανό-
 μην, ὃς ἔτη βιοῦς ἐνενήκοντα καὶ πέντε ἐτελεύτησεν,
 ἀπάντων μετασχὼν τῶν πόρων τῇ πόλει, ὃς πολλάκις
 πρὸς ἐμὲ διεξήκει ἐπὶ σχολῆς. ἔφη γὰρ, ὅτε ἀρτίως κα-
 τεληλύθει ὁ δῆμος, εἴ τις εἰσίοι γραφὴν παρανόμων
 581 εἰς δικαστήριον, εἶναι ὅμοιον τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἔργον.
 τί γὰρ ἔστιν ἀνοσιώτερον ἀνδρὸς παράνομα λέγοντος
 582 καὶ πράττοντος; καὶ τὴν ἀκρόασιν, ὡς ἐκεῖνος ἀπήγ- 192
 γελλεν, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐποιοῦντο, ὥσπερ νῦν
 γίνεται, ἀλλ' ἦσαν πολὺ χαλεπώτεροι οἱ δικασταὶ τοῖς
 τὰ παράνομα γράφουσιν αὐτοῦ τοῦ κατηγοροῦ, καὶ
 πολλάκις ἀνεπόδιζον τὸν γραμματέα καὶ ἐκέλευον πάλ-
 λιν ἀναγινώσκειν τοὺς νόμους καὶ τὸ ψήφισμα, καὶ
 ἠλίσκοντο οἱ παράνομα γράφοντες, οὐκ εἰ πάντας πα-
 ραπηθήσειαν τοὺς νόμους, ἀλλ' εἰ μίαν μόνον συλλα-
 βὴν παραλλάξειαν. τὸ δὲ νυνὶ γιννόμενον πρᾶγμα
 ὑπερκαταγέλαστόν ἐστιν· ὁ μὲν γὰρ γραμματεὺς ἀνα-
 γινώσκει τὸ παράνομον, οἱ δὲ δικασταὶ ὥσπερ ἐπρω-
 δὴν ἢ ἀλλότριόν τι πρᾶγμα ἀκροώμενοι πρὸς ἑτέρω
 193 τι τὴν γνώμην ἔχουσιν. ἦδη δ' ἐκ τῶν τεχνῶν τῶν
 583 Δημοσθένους αἰσχρὸν ἔθος ἐν τοῖς δικαστηρίοις πα-
 ραδέχεται. μετενήνεκται γὰρ ὑμῖν τὰ τῆς πόλεως δί-
 καια· ὁ μὲν γὰρ κατηγορὸς ἀπολογεῖται, ὁ δὲ φεύγων
 τὴν γραφὴν κατηγορεῖ, οἱ δὲ δικασταὶ ἐνίοτε ὧν μὲν
 εἰσὶ κριταὶ ἐπιλανθάνονται, ὧν δ' οὐκ εἰσὶ δικασταὶ,
 περὶ τούτων ἀναγκάζονται τὴν ψῆφον φέρειν. λέγει δὲ
 ὁ φεύγων, ἂν ἄρα ποθ' ἄψηται τοῦ πράγματος, οὐχ
 ὡς ἐννομα γέγραπεν, ἀλλ' ὡς ἦδη ποτὲ καὶ πρότερον
 ἕτερος τοιαῦτα γράψας ἀπέφυγεν. ἐφ' ᾧ καὶ νυνὶ μέγα
 φρονεῖν ἀκούω Κτησιφῶντα. ἐτόλμα δ' ἐν ὑμῖν ποτε 194
 σεμνύνεσθαι Ἀριστοφῶν ἐκεῖνος ὁ Ἀζηνιεύς λέγων,
 ὅτι γραφὰς παρανόμων πέφευγεν ἑβδομήκοντα καὶ

πέντε. ἀλλ' οὐχὶ ὁ Κέφαλος ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος, ὁ δο-
 κῶν δημοτικώτατος γεγονέναι, οὐχ οὕτως, ἀλλ' ἐπὶ
 τοῖς ἐναντίοις ἐφιλοτιμεῖτο, λέγων, ὅτι πλείστα πάν-
 των γεγραφῶς ψηφίσματα οὐδεμίαν πώποτε γραφὴν
 πέφευγε παρανόμων, καλῶς, οἶμαι, σεμννόμενος.
 ἐγράφοντο γὰρ ἀλλήλους παρανόμων οὐ μόνον οἱ δια-
 πολιτευόμενοι, ἀλλὰ καὶ οἱ φίλοι τοὺς φίλους, εἴ τι 584
 195 ἔξαμαρτάνοιεν εἰς τὴν πόλιν. ἐκεῖθεν δὲ τοῦτο γνώ-
 σεσθε. Ἀρχῆνος γὰρ ὁ ἐκ Κοίλης ἐγράψατο παρανόμων
 Θρασύβουλον τὸν Στειριᾶ γράψαντά τι παρὰ τοὺς 585
 νόμους, ἕνα τῶν συγκατελθόντων αὐτῷ ἀπὸ Φυλῆς,
 καὶ εἶλε νεωστὶ γεγενημένων αὐτῷ τῶν εὐεργεσιῶν,
 ἃς οὐχ ὑπελογίσαντο οἱ δικασταὶ· ἠγοῦντο γὰρ, ὥσπερ
 τότε αὐτοὺς φεύγοντας ἀπὸ Φυλῆς Θρασύβουλος κα-
 τήγαγεν, οὕτω νῦν μένοντας ἐξελαύνειν παρὰ τοὺς
 196 νόμους γράφοντά τι. ἀλλ' οὐ νῦν, ἀλλ' ἅπαν τούναν-
 τίον γίνεται· οἱ γὰρ ἀγαθοὶ στρατηγοὶ ὑμῶν καὶ τῶν
 τὰς σιτήσεις τινὲς εὐρημένων ἐν τῷ πρυτανείῳ ἐξαι-
 τοῦνται τὰς γραφὰς τῶν παρανόμων, οὓς ὑμεῖς ἀχα-
 ρίστους εἶναι δικαίως ἂν ὑπολαμβάνοιτε· εἰ γὰρ τις ἐν
 δημοκρατίᾳ τετιμημένος, ἐν τοιαύτῃ πολιτείᾳ, ἣν οἱ
 θεοὶ καὶ οἱ νόμοι σώζουσι, τολμᾶ βοηθεῖν τοῖς παρά-
 νομα γράφουσι, καταλύει τὴν πολιτείαν, ὑφ' ἧς τετί-
 197 μηται. τίς οὖν ἀποδέδεικται λόγος ἀνδρὶ συνηγόρῳ 586
 δικαίῳ καὶ σώφρονι; ἐγὼ λέξω. εἰς τρία μέρη διαιρεῖ- 587
 ται ἡ ἡμέρα, ὅταν εἰσὶ γράφῃ παρανόμων εἰς τὸ δι-
 καστήριον. ἐγγεῖται γὰρ τὸ μὲν πρῶτον ὕδωρ τῷ κα-
 τηγόρῳ καὶ τοῖς νόμοις καὶ τῇ δημοκρατίᾳ, τὸ δὲ δεύ-
 τερον ὕδωρ τῷ τὴν γραφὴν φεύγοντι καὶ τοῖς εἰς αὐτὸ
 τὸ πρᾶγμα λέγουσιν· ἐπειδὴν δὲ τῇ πρώτῃ ψήφῳ μὴ
 λυθῇ τὸ παράνομον, ἦδη τὸ τρίτον ὕδωρ ἐγγεῖται τῇ
 198 τιμῆσει καὶ τῷ μεγέθει τῆς ὀργῆς τῆς ὑμετέρας. ὅστις
 12*

μὲν οὖν ἐν τῇ τιμήσει τὴν ψῆφον αἰτεῖ, τὴν ὄργην τὴν
 588 ὑμετέραν παραιτεῖται· ὅστις δ' ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τὴν
 ψῆφον αἰτεῖ, ὄρκον αἰτεῖ, νόμον αἰτεῖ, δημοκρατίαν
 αἰτεῖ, ὧν οὔτε αἰτῆσαι οὐδὲν ὅσιον οὐδενὶ οὔτ' αἰτη-
 θέντα ἑτέρῳ δοῦναι. κελεύσατε οὖν αὐτοὺς, ἑάσαντας
 ὑμᾶς τὴν πρώτην ψῆφον κατὰ τοὺς νόμους διενεγκεῖν,
 ἀπαντᾶν εἰς τὴν τρίτην. ὅπως δ' ἔρωγε, ὧ Ἀθηναῖοι, 199
 ὀλίγου δέω εἰπεῖν, ὡς καὶ νόμον δεῖ τεθῆναι ἐπὶ ταῖς
 γραφαῖς μόνον τῶν παρανόμων, μὴ ἐξεῖναι μήτε τῷ
 κατηγορῶ συνηγόρους παρασχέσθαι μήτε τῷ τὴν γρα-
 φὴν τῶν παρανόμων φεύγοντι. οὐ γὰρ ἀόριστόν ἐστι
 τὸ δίκαιον, ἀλλ' ὠρισμένον τοῖς νόμοις τοῖς ὑμετέροις.
 ὥσπερ γὰρ ἐν τῇ τεκτονικῇ, ὅταν εἰδέναι βουλώμεθα
 589 τὸ ὀρθὸν καὶ τὸ μὴ, τὸν κανόνα προσφέρουμεν, ᾧ δια-
 γινώσκεται, οὕτω καὶ ἐν ταῖς γραφαῖς τῶν παρανό- 200
 μων παράκειται κανὼν τοῦ δικαίου τουτὶ τὸ σανίδιον
 καὶ τὸ ψήφισμα καὶ οἱ παραγεγραμμένοι νόμοι. ταῦτα
 συμφωνοῦντα ἀλλήλοις ἐπιδειξας κατάβαινε· καὶ τί
 δεῖ σε Δημοσθένην παρακαλεῖν; ὅταν δ' ὑπερπηδή-
 σας τὴν δικαίαν ἀπολογία παρακαλῆς κακοῦργον ἄν-
 θρωπον καὶ τεχνίτην λόγων, κλέπτεις τὴν ἀκρόασιν,
 βλάπτεις τὴν πόλιν, καταλύεις τὴν δημοκρατίαν.

Τίς οὖν ἐστὶν ἀποτροπὴ τῶν τοιούτων λόγων; 201
 ἐγὼ ἐρῶ. ἐπειδὴν προσελθὼν ἐνταυθοῖ Κτησιφῶν
 590 διεξέλεθ' ἑλθὼν πρὸς ὑμᾶς τοῦτο δὴ τὸ συντεταγμένον αὐτῷ
 προοίμιον, ἔπειτ' ἐνδιατρίβη καὶ μὴ ἀπολογῆται, ὑπο-
 μνήσας' αὐτὸν ἄνευ θορύβου τὸ σανίδιον λαβεῖν καὶ
 τοὺς νόμους τῷ ψηφίσματι παραναγνῶναι. εἰάν δὲ μὴ
 προσποιῆται ὑμῶν ἀκούειν, μηδὲ ὑμεῖς ἐκείνου ἐθέ-
 λετε ἀκούειν· οὐ γὰρ τῶν φευγόντων τὰς οὐ δικαίας
 ἀπολογίας εἰσεληλύθατε ἀκροασόμενοι, ἀλλὰ τῶν ἐθέ-
 λόντων δικαίως ἀπολογεῖσθαι. εἰάν δ' ὑπερπηδήσας 202

τὴν δικαίαν ἀπολογία Δημοσθένην παρακαλῆ, μά-
 λιστα μὲν μὴ προσδέχεσθε κακοῦργον ἄνθρωπον, οἴο-
 μενον ῥήμασι τοὺς νόμους ἀναιρῆσαι, μηδ' ἐν ἀρετῇ
 τοῦθ' ὑμῶν μηδεὶς καταλογιζέσθω, ὅς ἂν ἐπανερομέ-
 νου Κτησιφῶντος, εἰ καλέσῃ Δημοσθένην, πρώτος 591
 ἀναβοήσῃ „κάλει, κάλει.“ ἐπὶ σαυτὸν καλεῖς, ἐπὶ τοὺς
 νόμους καλεῖς, ἐπὶ τὴν δημοκρατίαν καλεῖς. ἂν δ' ἄρα
 ὑμῖν δόξῃ ἀκούειν, ἀξιῶσατε τὸν Δημοσθένην τὸν αὐ-
 τὸν τρόπον ἀπολογεῖσθαι, ὄνπερ κἀγὼ κατηγορήκα.
 ἐγὼ δὲ πῶς κατηγορήκα; ἵνα καὶ ὑπομνήσω ὑμᾶς. 592
 203 οὔτε τὸν ἴδιον βίον τὸν Δημοσθένους πρότερον διεξ-
 ἤλθον οὔτε τῶν δημοσίων ἀδικημάτων οὐδενὸς πρό-
 τερον ἐμνήσθην, ἄφθονα δήπου καὶ πολλὰ ἔχων λέ-
 γειν, ἢ πάντων γ' ἂν εἴην ἀπορώτατος· ἀλλὰ πρώτον
 μὲν τοὺς νόμους ἐπέδειξα ἀπαγορεύοντας μὴ στεφα-
 νοῦν τοὺς ὑπευθύνους, ἔπειτα τὸν ῥήτορα ἐξήλεγξα
 γράψαντα Δημοσθένην ὑπεύθυνον ὄντα στεφανοῦν
 οὐδὲν προβαλλόμενον, οὐδὲ προσεγγράψαντα „ἐπει-
 δὴν δῶ τὰς εὐθύνas,“ ἀλλὰ παντελῶς καὶ ὑμῶν καὶ
 τῶν νόμων καταπεφρονηκότα· καὶ τὰς ἐσομένας πρὸς 593
 ταῦτα προφάσεις εἶπον, ὡς ἀξιῶ καὶ ὑμᾶς διαμνημο-
 204 νεύειν. δεύτερον δ' ὑμῖν διεξῆλθον τοὺς περὶ τῶν κη-
 ρυγμάτων νόμους, ἐν οἷς διαρρήθην ἀπείρηται τὸν ὑπὸ
 τοῦ δήμου στεφανούμενον μὴ κηρύττεσθαι ἔξω τῆς
 ἐκκλησίας· ὁ δὲ ῥήτωρ ὁ φεύγων τὴν γραφὴν οὐ τοὺς
 νόμους μόνον παραβέβηκεν, ἀλλὰ καὶ τὸν καιρὸν τῆς
 ἀναρρήσεως καὶ τὸν τόπον, κελεύων οὐκ ἐν τῇ ἐκκλη-
 σίᾳ, ἀλλ' ἐν τῷ θεάτρῳ τὴν ἀνάρρησιν γίνεσθαι,
 οὐδ' ἐκκλησιαζόντων Ἀθηναίων, ἀλλὰ μελλόντων τρα-
 γῶδων εἰσιέναι. ταῦτα δ' εἰπὼν μικρὰ μὲν περὶ τῶν
 ἰδίων εἶπον, τὰ δὲ πλεῖστα περὶ τῶν δημοσίων ἀδικη-
 205 μάτων λέγω. οὕτω δὴ καὶ τὸν Δημοσθένην ἀξιῶσατε

594 ἀπολογεῖσθαι πρὸς τὸν τῶν ὑπευθύνων νόμον πρῶ-
τον καὶ τὸν περὶ τῶν κηρυγμάτων δεύτερον, τρίτον
δὲ τὸ μέγιστον λέγω, ὡς οὐδὲ ἄξιός ἐστι τῆς δωρεᾶς.
ἐὰν δ' ὑμῶν δέηται συγχωρῆσαι αὐτῷ περὶ τῆς τάξεως
τοῦ λόγου, κατεπαγγελλόμενος, ὡς ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς
ἀπολογίας λύσει τὸ παράνομον, μὴ συγχωρεῖτε, μηδ'
ἀγνοεῖθ', ὅτι κάλαισμα τοῦτ' ἐστὶ δικαστηρίου· οὐ
γὰρ εἰσαυθίς ποτε βούλεται πρὸς τὸ παράνομον ἀπο-
595 λογεῖσθαι, ἀλλ' οὐδὲν ἔχων δίκαιον εἰπεῖν ἐτέρων πα-
ρεμβολῇ πραγμάτων εἰς λήθην ὑμᾶς βούλεται τῆς κα-
τηγορίας ἐμβαλεῖν. ὥσπερ οὖν ἐν τοῖς γυμνικοῖς ἀγῶ- 206
σιν ὁρᾶτε τοὺς πύκτας περὶ τῆς στάσεως ἀλλήλοις δια-
γωνιζομένους, οὕτω καὶ ὑμεῖς ὅλην τὴν ἡμέραν ὑπὲρ
τῆς πόλεως περὶ τῆς τάξεως αὐτῷ τοῦ λόγου μάχεσθε,
596 καὶ μὴ ἔατε αὐτὸν ἔξω τοῦ παρανόμου περιίστασθαι,
ἀλλ' ἐγκαθήμενοι καὶ ἐνεθρεύοντες ἐν τῇ ἀκροάσει εἰς-
597 ελαύνετε αὐτὸν εἰς τοὺς τοῦ πράγματος λόγους, καὶ
τὰς ἐκτροπὰς αὐτοῦ τῶν λόγων ἐπιτηρεῖτε. ἀλλ' ἂν δὴ 207
συμβῆσεται ὑμῖν, ἐὰν τοῦτον τὸν τρόπον τὴν ἀκροά-
σιν ποιῆσθε, ταῦθ' ὑμῖν ἤδη δίκαιός εἰμι προειπεῖν.
ἐπεισάξει γὰρ τὸν γόητα καὶ βαλαντιοτόμον καὶ δια-
τεμνηκότα τὴν πολιτείαν. οὗτος κλαίει μὲν ῥᾶον ἢ
ἄλλοι γελοῖσιν, ἐπιορκεῖ δὲ πάντων προχειρότατα· οὐκ
598 ἂν θανατάσαιμι δὲ, εἰ μεταβαλλόμενος τοῖς ἔξω περι-
εστηκόσι λαιδορήσεται, φάσκων τοὺς μὲν ὀλιγαρχι-
κοὺς ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας διηριθμημένους ἤκειν
πρὸς τὸ τοῦ κατηγοροῦ βῆμα, τοὺς δὲ δημοτικούς
599 πρὸς τὸ τοῦ φεύγοντος. ὅταν δὴ ταῦτα λέγη, πρὸς μὲν 208
τοὺς στασιαστικούς λόγους ἐκεῖνο αὐτῷ ὑποβάλλετε·
„ὦ Δημοσθένες, εἰ σοὶ ἦσαν ὅμοιοι οἱ ἀπὸ Φυλῆς φεύ-
γοντα τὸν δῆμον καταγαγόντες, οὐκ ἂν ποθ' ἢ δημο-
κρατία κατέστη. νῦν δὲ ἐκεῖνοι μὲν μεγάλων κακῶν

συμβάντων ἔσωσαν τὴν πόλιν τὸ κάλλιστον ἐκ παι-
δείας ῥῆμα φθεγγάμενοι, μὴ μνησικακεῖν· σὺ δὲ ἔλκο-
ποιεῖς, καὶ μᾶλλον σοὶ μέλει τῶν ἀνθημερὸν λόγων ἢ
τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως.“ ὅταν δ' ἐπιορκος ᾖν εἰς τὴν 600
διὰ τῶν ὄρκων πίστιν κατάφυγγάνη, ἐκεῖνο ἀπομνη-
μονεύσατε αὐτῷ, ὅτι τῷ πολλάκις μὲν ἐπιορκοῦντι,
ἀεὶ δὲ μεθ' ὄρκων ἀξιοῦντι πιστεῦεσθαι δυοῖν θάτερον
ὑπάρχει δεῖ, ᾧν οὐδέτερόν ἐστι Δημοσθένει ὑπάρχον,
ἢ τοὺς θεοὺς καινοὺς ἢ τοὺς ἀκροατὰς μὴ τοὺς αὐ- 601
209 τοὺς. περὶ δὲ τῶν δακρύων καὶ τοῦ τόπου τῆς φωνῆς,
ὅταν ὑμᾶς ἐπερωτᾷ „ποῖ φύγω, ἄνδρες Ἀθηναῖοι; πε-
ριγράψατέ με ἐκ τῆς πολιτείας· οὐκ ἐστὶν ὅποι ἀνα-
πτῆσομαι,“ ἀνθυποβάλλετε αὐτῷ „ὁ δὲ δῆμος ὁ Ἀθη-
ναίων ποῖ καταφύγη, Δημοσθένες; πρὸς ποίαν συμ-
μάχων παρασκευήν; πρὸς ποῖα χρήματα; τί προβαλ-
λόμενος ὑπὲρ τοῦ δήμου πεπολίτευσαι; ἂ μὲν γὰρ
ὑπὲρ σεαυτοῦ βεβούλευσαι, ἅπαντες ὁρῶμεν. ἐκλιπῶν 602
μὲν τὸ ἄστει οὐκ οἰκεῖς, ὡς δοκεῖς, ἐν Πειραιεῖ, ἀλλ' ἐξ-
ορμεῖς ἐκ τῆς πόλεως, ἐφόδια δὲ πεπόρισαι τῇ σεαυτοῦ
ἀνανδρία τὸ βασιλικὸν χρυσίον καὶ τὰ δημόσια δωρο-
210 δοκῆματα.“ ὅλως δὲ τί τὰ δάκρυα; τίς ἢ κραυγὴ; τίς
ὁ τόπος τῆς φωνῆς; οὐχ ὁ μὲν τὴν γραφὴν φεύγων ἐστὶ
Κτησιφῶν, ὁ δ' ἀγῶν οὐκ ἀτίμητος, σὺ δ' οὔτε περὶ 603
τῆς οὐσίας οὔτε περὶ τοῦ σώματος οὔτε περὶ τῆς ἐπι-
τιμίας ἀγωνίζεις; ἀλλὰ περὶ τίνος ἐστὶν αὐτῷ ἢ σπουδῆ;
περὶ χρυσῶν στεφάνων καὶ κηρυγμάτων ἐν τῷ θεά-
211 τρω παρὰ τοὺς νόμους· ὃν ἐχρῆν, εἰ καὶ μανεῖς ὁ δῆ-
μος ἢ τῶν καθεστηκότων ἐπιλελησμένος ἐπὶ τοιαύτης
ἀκαιρίας ἐβούλετο στεφανοῦν αὐτὸν, παρελθόντα εἰς
τὴν ἐκκλησίαν εἰπεῖν· „ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν μὲν
στέφανον δέχομαι, τὸν δὲ καιρὸν ἀποδοκιμάζω, ἐν ᾧ
το κήρυγμα γίνυται· οὐ γὰρ δεῖ, ἐφ' οἷς ἡ πόλις ἐπέν-

606 θῆσε καὶ ἐκείρατο, ἐπὶ τούτοις ἐμὲ στεφανοῦσθαι. “
 ἀλλ’ οἶμαι, ταῦτα μὲν ἂν εἴποι ἀνὴρ ὄντως βεβιωκῶς
 μετ’ ἀρετῆς· ἃ δὲ σὺ λέξεις, εἶποι ἂν κάθαγμα ζηλο-
 τυποῦν ἀρετῆν. οὐ γὰρ δὴ μὰ τὸν Ἡρακλέα τοῦτό γε 212
 ὑμῶν οὐδεὶς φοβήσεται, μὴ ὁ Δημοσθένης, ἀνὴρ με-
 γαλόψυχος καὶ τὰ πολεμικὰ διαφέρων, ἀποτυχῶν τῶν
 607 ἀριστείων οἴκαδε ἐπανελθὼν ἑαυτὸν διαχορήσεται· ὅς
 τοσοῦτον καταγελά τῆς πρὸς ὑμᾶς φιλοτιμίας, ὥστε
 608 τὴν μιαν κεφαλὴν ταύτην καὶ ὑπεύθυνον, ἣν οὗτος
 παρὰ τοὺς νόμους γέγραφε στεφανῶσαι, μυριάκις κα-
 τατέμμηκε καὶ τούτων μισθοὺς εἴληψε τραύματος ἐκ
 προνοίας γραφᾶς γραφόμενος, καὶ κατακεκονδύλισται,
 ὥστε αὐτὸν οἶμαι τὰ τῶν κονδύλων ἔχνη τῶν Μειδίου
 ἔχειν ἔτι φανερά· ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὐ κεφαλὴν, ἀλλὰ
 πρόσοδον κέκτηται.

609 Περὶ δὲ Κτησιφῶντος τοῦ γράψαντος τὴν γνώ- 213
 μην βραχέα βούλομαι εἰπεῖν, τὰ δὲ πολλὰ ὑπερβήσο-
 μαι, ἵνα καὶ πείρα λάβω, εἰ δύνασθε τοὺς σφόδρα πο-
 νηροὺς, κἂν μὴ τις προείπη, διαγιγνώσκειν· ὁ δ’ ἐστὶ
 κοινὸν καὶ δίκαιον κατ’ ἀμφοτέρων αὐτῶν ἀπαγγεῖλαι
 πρὸς ὑμᾶς, τοῦτ’ ἐρῶ. περιέρχονται γὰρ τὴν ἀγορὰν
 ἀληθεῖς κατ’ ἀλλήλων ἔχοντες δόξας καὶ λόγους οὐ
 ψευδεῖς λέγοντες. ὁ μὲν γὰρ Κτησιφῶν οὐ τὸ καθ’ 214
 ἑαυτὸν φησὶ φοβεῖσθαι, ἐλπίζει γὰρ δόξιν ἰδιώτης
 εἶναι, ἀλλὰ τὴν τοῦ Δημοσθένους ἐν τῇ πολιτείᾳ δω-
 ροδοκίαν φησὶ φοβεῖσθαι καὶ τὴν ἐμπληξίαν καὶ δει-
 λίαν· ὁ δὲ Δημοσθένης εἰς αὐτὸν μὲν ἀποβλέπων θαρ-
 610 ρεῖν φησιν, τὴν δὲ τοῦ Κτησιφῶντος πονηρίαν καὶ
 πορνοβοσκίαν ἰσχυρῶς δεδιέναι. τοὺς δὲ δὴ κατεγνω-
 κότας ἀλλήλων ἀδικεῖν μηδαμῶς ὑμεῖς οἱ κοινοὶ κριταὶ
 τῶν ἐγκλημάτων ἀπολύσητε.

Περὶ δὲ τῶν εἰς ἑμαυτὸν λοιδοριῶν βραχέα βού- 215

λομαι προειπεῖν. πυνθάνομαι γὰρ λέξιν Δημοσθένην,
 ὡς ἢ πόλις ὑπ’ αὐτοῦ μὲν ὠφέληται πολλὰ, ὑπ’ ἐμοῦ
 δὲ καταβέβλαπται, καὶ τὸν Φίλιππον καὶ τὸν Ἀλέξαν-
 δρον καὶ τὰς ἀπὸ τούτων αἰτίας ἀνοίσειν ἐπ’ ἐμέ. οὕτω
 γὰρ ἐστίν, ὡς εἴκει, δεινὸς δημιουργὸς λόγων, ὥστε
 οὐκ ἀπόχη αὐτῷ, εἴ τι πεπολίτευμαι παρ’ ὑμῶν ἐγὼ
 ἢ εἴ τινας δημηγορίας εἶρηκα, τούτων κατηγορεῖν,
 216 ἀλλὰ καὶ τὴν ἡσυχίαν μου τοῦ βίου διαβάλλει καὶ τῆς
 σιωπῆς μου κατηγορεῖ, ἵνα μηδεὶς αὐτῷ τόπος ἀσυκο-
 φάντητος παραλείπηται, καὶ τὰς ἐν τοῖς γυμνασίοις
 μετὰ τῶν νεωτέρων μου διατριβὰς καταμέμφεται, καὶ
 κατὰ τῆσδε τῆς κρίσεως εὐθύς ἀρχόμενος τοῦ λόγου
 φέρει τινὰ αἰτίαν, λέγων, ὡς ἐγὼ τὴν γραφὴν οὐχ ὑπὲρ
 τῆς πόλεως ἐγραψάμην, ἀλλ’ ἐνδεικνύμενος Ἀλεξάν- 611
 217 δρον διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἐχθρὰν. καὶ νῆ Δί’, ὡς ἐγὼ
 πυνθάνομαι, μέλλει με ἀνερωτᾶν, διὰ τί τὸ μὲν κεφά-
 λαιον τῆς πολιτείας αὐτοῦ ψέγω, τὰ δὲ καθ’ ἕκαστον
 οὐκ ἐκάλουν οὐδ’ ἐγραφόμην, ἀλλὰ διαλιπὼν καὶ πρὸς
 τὴν πολιτείαν οὐ πικρὰ προσίων ἀπήνεργα τὴν γρα-
 φὴν. ἐγὼ δὲ οὔτε τὰς Δημοσθένους διατριβὰς ἐξή-
 λωκα, οὔτ’ ἐπὶ ταῖς ἑμαυτοῦ αἰσχύνομαι, οὔτε τοὺς
 εἰρημένους ἐν ὑμῶν λόγους ἑμαυτῷ ἀρρήτους εἶναι
 βουλοίμην, οὔτε τὰ αὐτὰ τούτω δημηγορήσας ἐδεξά- 612
 218 μην ἂν ζῆν. τὴν δ’ ἐμὴν σιωπὴν, ὧς Δημοσθένης, ἢ τοῦ
 βίου μετριότης παρεσκεύασεν· ἀρκεῖ γὰρ μοι μικρὰ
 καὶ μειζόνων αἰσχυρῶς οὐκ ἐπιθυμῶ, ὥστε καὶ σιγῶ
 καὶ λέγω βουλευσάμενος, ἀλλ’ οὐκ ἀναγκαζόμενος
 ὑπὸ τῆς ἐν τῇ φύσει δαπάνης. σὺ δ’, οἶμαι, λαβῶν μὲν
 σεσίγηκας, ἀναλώσας δὲ κέκραγας. λέγεις δὲ οὐχ ὅπό-
 ταν σοι δοκῆ οὐδ’ ἂ βούλει, ἀλλ’ ὅποταν οἱ μισθοδό-
 219 τος, ἃ παραχοῆμα ἐξελέγχη ψευδόμενος. ἀπηνέχθη

γὰρ ἢ κατὰ τοῦδε τοῦ ψηφίσματος γραφή, ἢν οὐχ ὑπὲρ
 τῆς πόλεως, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς εἰς Ἀλέξανδρον ἐνδείξεώς
 με φῆς ἀπενεγκεῖν, ἔτι Φιλίππου ζῶντος, πρὶν Ἀλέ-
 ξανδρον εἰς τὴν ἀρχὴν καταστῆναι, οὐπω σοῦ τὸ περὶ
 Πανθανίαν ἐνύπνιον ἐωρακότος οὐδὲ πρὸς τὴν Ἀθη-
 613 νᾶν καὶ τὴν Ἥραν νύκτωρ διειλεγμένου. πᾶς ἂν οὖν
 ἐγὼ προενεδεικνύμην Ἀλεξάνδρω; εἰ γε μὴ ταῦτό
 ἐνύπνιον ἐγὼ καὶ Δημοσθένης εἶδομεν. ἐπιτιμᾶς δέ 220
 μοι, εἰ μὴ συνεχῶς, ἀλλὰ διαλείπων πρὸς τὸν δῆμον
 προσέρχομαι, καὶ τὴν ἀξίωσιν ταύτην οἶμι λανθάνειν
 μεταφέρων οὐκ ἐκ δημοκρατίας, ἀλλ' ἐξ ἐτέρας πολι-
 τείας. ἐν μὲν γὰρ ταῖς ὀλιγαρχίαις οὐχ ὁ βουλόμενος,
 ἀλλ' ὁ δυναστεύων δημηγορεῖ, ἐν δὲ ταῖς δημοκρατίαις
 ὁ βουλόμενος καὶ ὅταν αὐτῷ δοκῇ. καὶ τὸ μὲν διὰ χρό-
 νου λέγειν σημεῖόν ἐστιν ἐπὶ τῶν καιρῶν καὶ τοῦ συμ-
 614 φέροντος ἀνδρὸς πολιτευομένου, τὸ δὲ μηδεμίαν παρα-
 λείπειν ἡμέραν ἐργαζομένου καὶ μισθαρονοῦντος. ὑπὲρ 221
 δὲ τοῦ μηδέπω κερκισθαι ὑπ' ἐμοῦ μηδὲ τῶν ἀδικημά-
 των τιμωρίαν ὑποσχέειν, ὅταν καταφεύγῃς ἐπὶ τοὺς
 τοιούτους λόγους, ἢ τοὺς ἀκούοντας ἐπιλήσμονας ὑπο-
 λαμβάνεις ἢ σαυτὸν παραλογίζῃ. τὰ μὲν γὰρ περὶ τοὺς
 Ἀμφισσέας ἠσεβημένα σοι καὶ τὰ περὶ τὴν Εὐβοίαν
 δωροδοκηθέντα, χρόνων ἐγγεγεννημένων ἐν οἷς ὑπ'
 ἐμοῦ φανερώς ἐξηλέγχου, ἴσως ἐλπίζεις τὸν δῆμον
 ἀμνημονεῖν· τὰ δὲ περὶ τὰς τριήρεις καὶ τοὺς τριηράρ- 222
 χους ἀρπάγματα τίς ἂν ἀποκρούσαι χρόνος δύναται ἂν,
 ὅτε νομοθετήσας περὶ τῶν τριακοσίων καὶ σαυτὸν
 πείσας Ἀθηναίους ἐπιστάτην τάξαι τοῦ ναυτικοῦ, ἐξη-
 λέγχθῃς ὑπ' ἐμοῦ ἐξήκοντα καὶ πέντε νεῶν ταχυνου-
 τουσῶν τριηράρχους ὑψηροῦς, πλεον τῆς πόλεως
 615 ἡμῶν ἀφανίζων ναυτικόν, ἢ ὅτε Ἀθηναῖοι τὴν ἐν
 Νάξῳ ναυμαχίαν Λακεδαιμονίους καὶ Πόλλιν ἐνίκη-

223 σαν; οὕτω δὲ ταῖς αἰτίαις ἐνέφραξας τὰς κατὰ σαυτοῦ
 τιμωρίας, ὥστε τὸν κίνδυνον εἶναι μὴ σοὶ τῷ ἀδική-
 σαντι, ἀλλὰ τοῖς ἐπεξιούσι, πολὺν μὲν τὸν Ἀλέξανδρον
 καὶ Φιλίππον ἐν ταῖς διαβολαῖς φέρων, αἰτιώμενος δέ
 τινας ἐμποδίζειν τοὺς τῆς πόλεως καιρούς, αἰεὶ τὸ πα-
 ρὸν λυμαινόμενος, τὸ δὲ μέλλον κατεπαγγελλόμενος.
 οὐ τὸ τελευταῖον εἰσαγγέλλεσθαι μέλλων ὑπ' ἐμοῦ, 616
 τὴν Ἀναξίνου σύλληψιν τοῦ Ὀρείτου κατασκευάσας,
 224 τοῦ τὰ ἀγοράσματα Ὀλυμπιάδι ἀγοράζοντος, καὶ τὸν
 αὐτὸν ἄνδρα διαστρεβλώσας τῇ σαυτοῦ χειρὶ, ἐγραψας
 αὐτὸν θανάτῳ ζημιῶσαι; καὶ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐν Ὀρεῶ
 κατήγον, καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς τραπέζης ἔφαγες καὶ ἔπιες
 καὶ ἔσπεισας, καὶ τὴν δεξιὰν ἐνέβαλες ἄνδρα φίλον καὶ
 ξένον ποιούμενος. καὶ τοῦτον ἀπέκτεινας, καὶ περὶ τού-
 των ἐν ἅπασιν Ἀθηναίοις ἐξελεγχθεὶς ὑπ' ἐμοῦ καὶ
 κληθεὶς ξενοκτόνος οὐ τὸ ἀσέβημα ἠρνήσω, ἀλλ' ἀπε-
 κρῖνω, ἐφ' ᾧ ἀνεβόησεν ὁ δῆμος καὶ ὅσοι ξένοι πε-
 ριέστασαν τὴν ἐκκλησίαν· ἐφησθα γὰρ τοὺς τῆς πόλεως
 ἄλλας περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῆς ξενικῆς τραπέζης.
 225 ἐπιστολὰς δὲ σιγῶ ψευδεῖς καὶ κατασκοπῶν συλλήψεις
 καὶ βασάνους ἐπ' αἰτίαις ἀγενήτοις, ὡς ἐμοῦ μετὰ
 τινων ἐν τῇ πόλει νεωτερίζειν βουλομένου. ἔπειτα ἐπε- 617
 ρωτᾶν με, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, μέλλει, τίς ἂν εἴη
 τοιοῦτος ἰατρός, ὅστις τῷ νοσοῦντι μεταξὺ μὲν ἀσθε-
 νοῦντι μηδὲν συμβουλεύει, τελευτήσαντος δὲ αὐτοῦ
 ἐλθῶν εἰς τὰ ἐνατα διεξίτοι πρὸς τοὺς οἰκείους, ἃ ἐπιτη- 618
 226 δεύσας ὑγιῆς ἂν ἐγένετο. σαυτὸν δ' οὐκ ἀντερωτᾶς,
 τίς ἂν εἴη δημαγωγὸς τοιοῦτος, ὅστις τὸν μὲν δῆμον
 θωπεῦσαι δύναται, τοὺς δὲ καιρούς, ἐν οἷς ἦν σώζε-
 σθαι τὴν πόλιν, ἀποδοῖτο, τοὺς δ' εὖ φρονοῦντας κω-
 λυοὶ διαβάλλων συμβουλεύειν, ἀποδράς δ' ἐκ τῶν κιν-
 δύνων καὶ τὴν πόλιν ἀνηκέστοις κακοῖς περιβαλὼν ἀξιοῖ

στεφανοῦσθαι ἐπ' ἀρετῇ, ἀγαθὸν μὲν πεποιηκῶς μη-
δὲν, πάντων δὲ τῶν κακῶν αἴτιος γεγονῶς, ἐπερωτῶη
δὲ τοὺς συνοφαντηθέντας ἐκ τῆς πολιτείας ἐπ' ἐκεί-
νων τῶν καιρῶν, ὅτ' ἐνῆν σώζεσθαι, διὰ τί αὐτὸν οὐκ
619 ἐκώλυσαν ἐξαμαρτάνειν, ἀποκρύπτοιο δὲ τὸ πάντων 227
τελευταῖον, ὅτι τῆς μάχης ἐπιγενομένης οὐκ ἐσχολά-
ζομεν περὶ τὴν σὴν εἶναι τιμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς σω-
τηρίας τῆς πόλεως ἐπρεσβεύομεν· ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἀπέ-
χρη σοι δίκην μὴ δεδωκέναι, ἀλλὰ καὶ δωρεὰς αἰτεῖς
καταγέλαστον ἐν τοῖς Ἑλλησι τὴν πόλιν ποιῶν, ἐν-
ταῦθ' ἐνέστην καὶ τὴν γραφὴν ἀπήνεργα.

Καὶ νῆ τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλυμπίους, ὧν ἐγὼ πυν- 228
θάνομαι Δημοσθένην λέξειν, ἐφ' ᾧ νυνὶ μέλλω λέγειν
620 ἀγανακτῶ μάλιστα. ἀφομοιοῖ γὰρ μου τὴν φύσιν ταῖς
Σειρήσιν, ὡς ἔοικε. καὶ γὰρ ὑπ' ἐκείνων οὐ κηλεί-
σθαι φησι τοὺς ἀκροωμένους, ἀλλ' ἀπόλλυσθαι, διό-
621 περ οὐκ εὐδοκιμεῖν τὴν τῶν Σειρήνων μουσικὴν· καὶ
δὴ καὶ τὴν τῶν λόγων ἐμπειρίαν καὶ τὴν φύσιν μου
γεγενῆσθαι ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἀκούοντων. καίτοι τὸν λό-
622 γον τοῦτον ὅλως μὲν ἐγῶγε οὐδενὶ πρόπειν ἡγοῦμαι
περὶ ἐμοῦ λέγειν· τῆς γὰρ αἰτίας αἰσχροῦν τὸν αἰτιώμε-
νόν ἐστι τὸ ἔργον μὴ ἔχειν ἐπιδείξαι· εἰ δ' ἦν ἀναγ- 229
καῖον φηθῆναι, οὐ Δημοσθένους ἦν ὁ λόγος, ἀλλ' ἀν-
δρὸς στρατηγοῦ μεγάλα μὲν τῇ πόλει κατειργασμέ-
νου, λέγειν δὲ ἀδυνάτου καὶ τὴν τῶν ἀντιδίκων διὰ
τοῦτο ἐξηλωκότος φύσιν, ὅτι σύννοιδεν ἑαυτῷ μὲν οὐ-
δὲν ὧν διαπέπρακται δυναμένῳ φράσαι, τὸν δὲ κατή-
γορον ὄρα δυνάμενον καὶ τὰ μὴ πεπραγμένα ὑφ' αὐ-
τοῦ παριστάναί τοις ἀκούουσιν ὡς διόκηκεν. ὅταν
623 δ' ἐξ ὀνομάτων συγκείμενος ἄνθρωπος, καὶ τούτων
πικρῶν καὶ περιέργων, ἔπειτα ἐπὶ τὴν ἀπλότητα καὶ
τὰ ἔργα καταφεύγη, τίς ἂν ἀνάσχοιτο; οὐ τὴν γλωτ-

ταν ὥσπερ τῶν αὐλῶν ἕάν τις ἀφέλη, τὸ λοιπὸν οὐ-
δὲν ἐστίν.

60 Θαυμάζω δ' ἐγῶγε ὑμῶν, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ ζητῶ,
πρὸς τί ἂν ἀποβλέποντες ἀποψηφίσαισθε τὴν γραφὴν.
πότερον ὡς τὸ ψήφισμά ἐστίν ἐννομον; ἀλλ' οὐδεμία
πώποτε γνώμη παρανομοτέρα γεγένηται. ἀλλ' ὡς ὁ
τὸ ψήφισμα γράψας οὐκ ἐπιτήδειός ἐστι δίκην δοῦναι;
οὐκ ἄρ' εἰσὶ παρ' ὑμῖν εὐθυναὶ βίου, εἰ τοῦτον ἀφή-
σετε. ἐκεῖνο δ' οὐ λυπηρὸν, εἰ πρότερον μὲν ἐνεπίμ-
πλατο ἢ ὀρχήστρα χρυσῶν στεφάνων, οἷς ὁ δῆμος ἐστε-
φανοῦτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, διὰ τὸ ξενικοῖς στεφάνοις
ταύτην ἀποδεδόσθαι τὴν ἡμέραν, ἐκ δὲ τῶν Δημοσθέ-
νους πολιτευμάτων ὑμεῖς μὲν ἀστεφάνωτοι καὶ ἀκή-
621 ρυκτοὶ γίνεσθε, οὗτος δὲ κηρυχθῆσεται; καὶ εἰ μὲν 624
τις τῶν τραγικῶν ποιητῶν τῶν μετὰ ταῦτα ἐπεισαγόν-
των ποιήσειεν ἐν τραγωδίᾳ τὸν Θεοσίτην ὑπὸ τῶν
Ἑλλήνων στεφανούμενον, οὐδεὶς ἂν ὑμῶν ὑπομεί-
νειεν, ὅτι φησὶν Ὀμηρος ἄνανδρον αὐτὸν εἶναι καὶ
συκοφάντην· αὐτοὶ δ' ὅταν τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον
στεφανῶτε, οὐκ οἴεσθε ἐν ταῖς τῶν Ἑλλήνων δόξαις
συρίττεσθαι; οἱ μὲν γὰρ πατέρες ὑμῶν τὰ ἐνδοξα καὶ
λαμπρὰ τῶν πραγμάτων ἀνείθεσαν τῷ δήμῳ, τὰ δὲ
ταπεινὰ καὶ καταδέεστερα εἰς τοὺς ῥήτορας τοὺς φλύ-
λους ἔτρεπον· Κτησιφῶν δ' ὑμᾶς οἶεται δεῖν ἀφελόν-
τας τὴν ἀδοξίαν ἀπὸ Δημοσθένους περιθεῖναι τῷ δή-
622 μῳ. καὶ φατὲ μὲν εὐτυχεῖς εἶναι, ὡς καὶ ἐστὲ καλῶς
ποιούντες, ψηφιεῖσθε δ' ὑπὸ μὲν τῆς τύχης ἐγκαταλε-
λειφθαι, ὑπὸ Δημοσθένους δὲ εὐπεπονθέναι; καὶ τὸ 625
πάντων ἀτοπώτατον, ἐν τοῖς αὐτοῖς δικαστηρίοις τοὺς
μὲν τὰς τῶν δώρων γραφὰς ἀλισκομένους ἀτιμοῦτε,
ὅν δ' αὐτοὶ μισθοῦ πολιτευόμενον σύνιστε, στεφα-
νώσετε; καὶ τοὺς μὲν κριτὰς τοὺς ἐκ τῶν Διονυσίων,

ἐὰν μὴ δικαίως τοὺς κυκλίους χοροὺς κρίνωσι, ζη-
μιοῦτε· αὐτοὶ δὲ οὐ κυκλίων χορῶν κριταὶ καθεστη-
κότες, ἀλλὰ νόμων καὶ πολιτικῆς ἀρετῆς, τὰς δωρεὰς
οὐ κατὰ τοὺς νόμους οὐδ' ὀλίγοις καὶ τοῖς ἀξίοις, ἀλλὰ
τῷ διαπραξαμένῳ δώσετε; ἔπειτ' ἔξεισιν ἐκ τοῦ δικα- 233
στηρίου ὁ τοιοῦτος κριτῆς ἑαυτὸν μὲν ἀσθενῆ πεποη-
κῶς, ἰσχυρὸν δὲ τὸν φήτορα. ἀνὴρ γὰρ ἰδιώτης ἐν πό-
λει δημοκρατουμένη νόμῳ καὶ ψήφῳ βασιλεύει· ὅταν
δ' ἐτέρῳ ταῦτα παραδῶ, καταλέλυκεν αὐτὸς τὴν αὐτοῦ
δυναστείαν. ἔπειθ' ὁ μὲν ὄρκος, ὃν ὁμομοκῶς δικάζει,
συμπαρακολουθῶν αὐτὸν λυπεῖ· δι' αὐτὸν γὰρ, οἶμαι,
γέγονε τὸ ἀμάρτημα· ἢ δὲ χάρις πρὸς ὃν ἐχαρίζετο
ἄδηλος γεγένηται· ἢ γὰρ ψῆφος ἀφανῆς φέρεται.

Δοκοῦμεν δ' ἔμοιγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἀμφοτέρω καὶ 234
κατορθοῦν καὶ παρακινδυνεύειν εἰς τὴν πολιτείαν οὐ
σωφρονοῦντες. ὅτι μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν νῦν καιρῶν οἱ
πολλοὶ τοῖς ὀλίγοις προῖσθε τὰ τῆς δημοκρατίας ἰσχυ-
ρὰ, οὐκ ἐπαινω· ὅτι δ' οὐ γεγένηται φορὰ καθ' ἡμᾶς
φητόρων πονηρῶν ἅμα καὶ τολμηρῶν, εὐτυχοῦμεν.
πρότερον μὲν γὰρ τοιαύτας φύσεις ἤνεγκε τὸ δημό-
σιον, αἱ ἄσθενῶς οὕτω κατέλυσαν τὸν δῆμον· ἔχαιρε γὰρ
κολακευόμενος, ἔπειτ' αὐτὸν οὐχ οὕς ἐφοβεῖτο, ἀλλ'
οἷς ἑαυτὸν ἐνεχείριζε, κατέλυσαν· ἐνιοὶ δὲ καὶ αὐτοὶ 235
τῶν τριάκοντα ἐγένοντο, οἱ πλείους ἢ χιλίους καὶ πεν-
τακοσίους τῶν πολιτῶν ἀκρίτους ἀπέκτειναν πρὶν καὶ
τὰς αἰτίας ἀκοῦσαι, ἐφ' αἷς ἔμελλον ἀποθνήσκειν, καὶ
οὐδ' ἐπὶ τὰς ταφὰς καὶ ἐκφορὰς τῶν τελευτησάντων
εἶων τοὺς προσήκοντας παραγενέσθαι. οὐχ ὑφ' ὑμῖν
αὐτοῖς ἔχετε τοὺς πολιτενομένους; οὐ ταπεινώσαντες
ἀποπέμψετε τοὺς νῦν ἐπηρμένους; οὐ μέμνησθ', ὅτι
οὐδεὶς πώποτε ἐπέθετο πρότερον τῆ τοῦ δήμου κατα-
λύσει, πρὶν ἂν μείζον τῶν δικαστηρίων ἰσχύσῃ;

Ἡδέως δ' ἂν ἔγωγε, ὦ Ἀθηναῖοι, ἐναντίον ὑμῶν
ὁμολογησαίμην πρὸς τὸν γράψαντα τὸ ψήφισμα, διὰ 629
ποιίας εὐεργεσίας ἀξιοὶ Δημοσθένην στεφανῶσαι. εἰ
μὲν γὰρ λέγεις, ὅθεν τὴν ἀρχὴν τοῦ ψηφίσματος ἐποιή-
σω, ὅτι τὰς τάφρους τὰς περὶ τὰ τείχη καλῶς ἐτά-
φρευσε, θαυμάζω σου. τοῦ γὰρ ταῦτ' ἐξεργασθῆναι
καλῶς τὸ γεγενῆσθαι τούτων αἴτιον μείζω κατηγορίαν
ἔχει· οὐ γὰρ περιχαρὰκῶσαντα χορὴ τὰ τείχη οὐδὲ τὰς
δημοσίας ταφὰς ἀνελόντα τὸν ὀρθῶς πεπολιτευμένον 631
δωρεὰς αἰτεῖν, ἀλλ' ἀγαθοῦ τινος αἴτιον γεγενημένον 632
τῆ πόλει. εἰ δὲ ἤξεις ἐπὶ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψηφί-
σματος, ἐν ᾧ τετόλμηκας γράφειν, ὡς ἔστιν ἀνὴρ ἀγα-
θὸς καὶ διατελεῖ λέγων καὶ πράττων τὰ ἄριστα τῷ δή-
μῳ τῶν Ἀθηναίων, ἀφελὼν τὴν ἀλαζονείαν καὶ τὸν
κόμπον τοῦ ψηφίσματος ἄψαι τῶν ἔργων, ἐπίδειξον
ἡμῖν ὅ τι λέγεις. τὰς μὲν γὰρ περὶ τοὺς Ἀμφισσέας καὶ
τοὺς Εὐβοᾶς δωροδοκίας παραλείπω· ὅταν δὲ τῆς
πρὸς Θηβαίους συμμαχίας τὰς αἰτίας ἀνατιθῆς Δημο-
σθένει, τοὺς μὲν ἀγνοοῦντας ἐξαπατᾷς, τοὺς δ' εἰδότας
καὶ αἰσθανομένους ὑβρίζεις. ἀφελὼν γὰρ τὸν καιρὸν
καὶ τὴν δόξαν τὴν τούτων, δι' ἣν ἐγένετο ἡ συμμαχία,
οἶει λανθάνειν ἡμᾶς τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα Δημοσθέ-
νει περιτιθεῖς. ἡλίκον δ' ἐστὶ τὸ ἀλαζόνευμα τοῦτο, ἐγὼ
πειράσομαι μεγάλῳ σημείῳ διδάξαι. ὁ γὰρ τῶν Περσῶν
βασιλεὺς οὐ πολλῶ πρότερον χρόνῳ πρὸ τῆς Ἀλεξάν-
δρου διαβάσεως εἰς τὴν Ἀσίαν κατέπεμψε τῷ δήμῳ καὶ
μᾶλα ὑβριστικὴν καὶ βάρβαρον ἐπιστολὴν, ἐν ἣ τὰ τε
δὴ ἄλλα καὶ μάλ' ἀπαιδευτῶς διελέχθη, καὶ ἐπὶ τελευ-
τῆς ἐνέγραψεν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, „ἐγὼ“ φησὶν „ὑμῖν 633
χρυσίου οὐ δώσω· μὴ με αἰτεῖτε· οὐ γὰρ λήψεσθε.“
οὗτος μέντοι ὁ αὐτὸς ἐγκαταληφθεὶς ὑπὸ τῶν νυνὶ
παρόντων αὐτῷ κινδύνων, οὐκ αἰτούντων Ἀθηναίων,

αὐτὸς ἕκων κατέπεμψε τριακόσια τάλαντα τῷ δήμῳ, ἃ σωφρονῶν οὐκ ἐδέξατο. ὁ δὲ κομίζων ἦν τὸ χρυσίον καιρὸς καὶ φόβος καὶ χρεῖα συμμαχῶν. τὸ δὲ αὐτὸ τοῦτο καὶ τὴν Θηβαίων συμμαχίαν ἐξειργάζετο. σὺ δὲ τὸ μὲν τῶν Θηβαίων ὄνομα καὶ τὸ τῆς δυστυχεστάτης συμμαχίας ἐνοχλεῖς αἰεὶ λέγων, τὰ δ' ἐβδομήκοντα τάλαντα ὑποσιωπᾶς, ἃ προλαβὼν τοῦ βασιλικοῦ χρυσίου ἀπεστέρησας. οὐδὲ ἐνδειαν μὲν χρημάτων ἕνεκα 240 πέντε τάλαντων οἱ ξένοι τοῖς Θηβαίοις τὴν ἄκραν οὐ παρέδωσαν; διὰ ἑννέα δὲ τάλαντα ἀργυρίου πάντων Ἀρκάδων ἐξεληλυθότων καὶ τῶν ἠγεμόνων ἐτοιμῶν ὄντων βοηθεῖν ἢ πρᾶξις οὐ γεγένηται; σὺ δὲ πλουτεῖς καὶ ταῖς ἡδοναῖς ταῖς σαυτοῦ χορηγεῖς. καὶ τὸ κεφάλαιον, τὸ μὲν βασιλικὸν χρυσίον παρὰ τούτῳ, οἱ δὲ 634 κίνδυνοι παρ' ὑμῖν.

Ἄξιον δ' ἐστὶ καὶ τὴν ἀπαιδευσίαν αὐτῶν θεωρη- 241σαι. εἰ γὰρ τολμήσει Κτησιφῶν μὲν Δημοσθένην παρακαλεῖν λέγοντα εἰς ὑμᾶς, οὗτος δ' ἀναβὰς ἑαυτὸν ἐγκωμιάσει, βαρύτερον τῶν ἔργων ὧν πεπόνθατε τὸ ἀκρόαμα γίνεσθαι. ὅπου γὰρ δὴ τοὺς μὲν ὄντως ἀνδρας ἀγαθοὺς, οἷς πολλὰ καὶ καλὰ σύνισμεν ἔργα, εἴαν τοὺς καθ' ἑαυτῶν ἐπαίνους λέγωσιν, οὐ φέρομεν· ὅταν δὲ ἄνθρωπος αἰσχύνῃ τῆς πόλεως γεγονώς ἑαυτὸν ἐγκωμιάξῃ, τίς ἂν τὰ τοιαῦτα καρτερήσειεν ἀκούων;

Ἀπὸ μὲν οὖν τῆς ἀναισχύντου πραγματείας, εἴαν 242σωφρονῆς, ἀποστήσει, ποιῆσαι δὲ, ὡς Κτησιφῶν, διὰ σαυτοῦ τὴν ἀπολογία. οὐ γὰρ δὴ που τοῦτό γε σκήθει, ὡς οὐ δυνατὸς εἰ λέγειν. καὶ γὰρ ἄτοπόν σοι συμβαίνει, εἰ πρῶην μὲν ποθ' ὑπέμεινας πρεσβευτῆς ὡς Κλεοπάτραν τὴν Φιλίππου θυγατέρα χειροτονεῖσθαι 635συναχθεσθῆσόμενος ἐπὶ τῇ τοῦ Μολοττῶν βασιλείῳ Ἀλεξάνδρου τελευτῇ, νυνὶ δὲ οὐ φήσεις δύνασθαι λέ-

γειν. ἔπειτα γυναῖκα μὲν ἀλλοτρίαν πενθοῦσαν δύνασαι παραμυθεῖσθαι, γράψας δὲ μισθοῦ ψήφισμα οὐκ 243ἀπολογήσει; ἢ τοιοῦτός ἐστιν ὃν γέγραψας στεφανοῦσθαι, οἷος μὴ γινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν εὖ πεπονθότων, ἂν μὴ τις σοι συνείπῃ; ἐπερώτησον δὴ τοὺς δικαστὰς, εἰ ἐγίνωσκον Χαβρίαν καὶ Ἰφικράτην καὶ Τιμόθεον, καὶ πυθοῦ παρ' αὐτῶν, διὰ τί τὰς δωρεὰς αὐτοῖς ἔδωσαν καὶ τὰς εἰκόνας ἔστησαν. ἅπαντες γὰρ ἅμα σοι ἀποκρινοῦνται, ὅτι Χαβρία μὲν διὰ τὴν περὶ Νάξου ναυμαχίαν, Ἰφικράτης δὲ, ὅτι μόραν Λακεδαιμονίων ἀπέκτεινε, Τιμοθέω δὲ διὰ τὸν περίπλουν τὸν εἰς Κέρ- 636κυραν, καὶ ἄλλοις, ὧν ἐκάστῳ πολλὰ καὶ καλὰ κατὰ πόλεμον ἔργα πέπρακται. Δημοσθένης δ' εἴαν τις ἐρωτᾷ διὰ τί οὐ δώσετε; ὅτι δωροδόκος, ὅτι δειλός, ὅτι τὴν τάξιν ἔλιπε. καὶ πότερον τοῦτον τιμήσετε, ἢ ὑμᾶς αὐτοὺς ἀτιμάσετε καὶ τοὺς ὑπὲρ ὑμῶν ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας; οὐς νομίζεθ' ὄραν σχετλιάζοντας, εἰ οὗτος στεφανωθήσεται. καὶ γὰρ ἂν εἴη δεινὸν, ὡς Ἀθηναῖοι, εἰ τὰ μὲν ξύλα καὶ τοὺς λίθους καὶ τὸν σίδηρον, τὰ ἄφωνα καὶ τὰ ἀγνώμονα, εἴαν τῷ ἐμπεσόντα ἀποκτείνῃ, ὑπερορίζομεν, καὶ εἴαν τις αὐτὸν διαχρήσῃται, τὴν χεῖρα τὴν τοῦτο πράξασαν χωρὶς τοῦ σώματος θάπτο- 637μεν, Δημοσθένην δὲ, ὡς Ἀθηναῖοι, τὸν γράψαντα μὲν τὴν πανυστάτην ἔξοδον, προδόντα δὲ τοὺς στρατιώτας, τοῦτον ὑμεῖς τιμήσετε. οὐκοῦν ὑβρίζονται μὲν οἱ τελευτήσαντες, ἀθυρότεροι δὲ οἱ ζῶντες γίνονται ὄρωντες τῆς ἀρετῆς ἄθλον τὸν θάνατον κείμενον, τὴν δὲ μνήμην ἐπιλείπουσαν. τὸ δὲ μέγιστον, εἴαν ἐπερωτῶσιν ὑμᾶς οἱ νεώτεροι, πρὸς ποῖον χρῆ παράδειγμα 245αὐτοὺς τὸν βίον ποιεῖσθαι, τί κρινεῖτε; εὐ γὰρ ἴστε, ὅτι οὐχ αἱ παλαιστραὶ οὐδὲ τὰ διδασκαλεῖα οὐδ' ἡ μουσικὴ μόνον παιδεύει τοὺς νεωτέρους, ἀλλὰ πολὺ μάλ-

638 λον τὰ δημόσια κηρύγματα. κηρύττεται τις ἐν τῷ θεά-
 τρω, ὅτι στεφανοῦται ἀρετῆς ἕνεκα καὶ ἀνδραγαθίας
 καὶ εὐνοίας ἀνθρώπων ἀσχημονῶν τῷ βίῳ καὶ βδελυ-
 ρός· ὁ δὲ γε νεώτερος ταῦτ' ἰδὼν διεφθάρη. δίκην
 τις δέδωκε πονηρὸς καὶ πορνοβόσκος, ὥσπερ Κτησι-
 φῶν· οἱ δὲ γε ἄλλοι πεπαιδευταί. τὰναντία τις ψη-
 φισάμενος τῶν καλῶν καὶ δικαίων ἐπανελθῶν οἴκαδε
 παιδεύει τὸν υἱόν· ὁ δὲ γε εἰκότως οὐ πείθεται, ἀλλὰ
 τὸ νοουθετεῖν ἐνταῦθα ἐνοχλεῖν ἤδη καὶ δικαίως ὀνο-
 μάζεται. ὡς οὖν μὴ μόνου κρίνοντες, ἀλλὰ καὶ θεο- 247
 ρούμενοι, οὕτω τὴν ψῆφον φέρετε, εἰς ἀπολογισμὸν
 τοῖς νῦν μὲν οὐ παροῦσι τῶν πολιτῶν, ἐπερησομένοις
 δὲ ὑμᾶς, τί ἐδικάζετε. εὖ γὰρ ἴσθε, ὡς Ἀθηναῖοι, ὅτι
 639 τοιαύτη δόξει ἢ πόλις εἶναι, ὁποῖός τις ἂν ἢ ὁ κηρυτ-
 τόμενος· ἔστι δὲ ὄνειδος μὴ τοῖς προγόνοις ἡμᾶς, ἀλ-
 λά τῇ Δημοσθένους ἀνανδρία προσεικασθῆναι. πῶς
 οὖν ἂν τις τὴν τοιαύτην αἰσχύνῃ ἐκφύγοι; ἂν τοὺς 248
 προκαταλαμβάνοντας τὰ κοινὰ καὶ φιλόανθρωπα τῶν
 ὀνομάτων, ἀπίστους ὄντας τοῖς ἡδέσι, φυλάξῃσθε. ἢ
 γὰρ εὐνοία καὶ τὸ τῆς δημοκρατίας ὄνομα κεῖται μὲν ἐν
 μέσῳ, φθάνουσι δ' ἐπ' αὐτὰ καταφεύγοντες τῷ λόγῳ
 ὡς ἐπὶ πολὺ οἱ τοῖς ἔργοις πλεῖστον ἀπέχοντες. ὅταν 249
 οὖν λάβητε ῥήτορα ξενικῶν στεφάνων καὶ κηρυγμα-
 τῶν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ἐπιθυμοῦντα, ἐπανάγειν αὐτὸν
 641 κελεύετε τὸν λόγον, ὥσπερ καὶ τὰς βεβαιώσεις τῶν
 κτημάτων ὁ νόμος κελεύει ποιεῖσθαι, εἰς βίον ἀξιο-
 χρεων καὶ τρόπον σώφρονα. ὅτω δὲ ταῦτα μὴ μαρτυ-
 ρεῖται, μὴ βεβαιοῦτε αὐτῶ τοὺς ἐπαίνους, καὶ τῆς δη-
 μοκρατίας ἐπιμελήθητε ἤδη διαφευγούσης ὑμᾶς. ἢ οὐ 250
 δεινὸν δοκεῖ ὑμῖν εἶναι, εἰ τὸ μὲν βουλευτήριον καὶ ὁ
 δῆμος παρορᾶται, αἱ δ' ἐπιστολαὶ καὶ πρεσβείαι ἀφι-
 κνοῦνται εἰς ἰδιωτικὰς οἰκίας, οὐ παρὰ τῶν τυχόντων

ἀνθρώπων, ἀλλὰ παρα τῶν πρωτευόντων ἐν τῇ Ἀσίᾳ 642
 καὶ τῇ Εὐρώπῃ; καὶ ἐφ' οἷς ἐστὶν ἐκ τῶν νόμων ζημία
 θάνατος, ταῦτά τινες οὐκ ἐξαρνοῦνται πράττειν, ἀλλ'
 ὁμολογοῦσιν ἐν τῷ δήμῳ, καὶ τὰς ἐπιστολάς ἀλλήλοις
 παραναγιγνώσκουσιν, καὶ παρακελεύονται ὑμῖν οἱ
 μὲν βλέπειν εἰς τὰ ἑαυτῶν πρόσωπα ὡς φύλακες τῆς
 δημοκρατίας, ἕτεροι δ' αἰτοῦσι δωρεὰς ὡς σωτήρες τῆς
 251 πόλεως ὄντες. ὁ δὲ δῆμος ἐκ τῆς ἀθυμίας τῶν συμβε-
 βηκότων ὥσπερ παραγεγηρακῶς ἢ παρανοίας ἐαλω-
 κῶς αὐτὸ μόνου τοῦνομα τῆς δημοκρατίας περιποιεῖ-
 ται, τῶν δ' ἔργων ἐτέροις παρακεχώρηκεν. ἔπειτ' ἀπέρ-
 χεσθε ἐκ τῶν ἐκκλησιῶν οὐ βουλευσάμενοι, ἀλλ' ὥσπερ
 252 ἐκ τῶν ἐράνων, τὰ περιόντα νειμάμενοι. ὅτι δ' οὐ λη- 643
 ρῶ, ἐκεῖθεν τὸν λόγον θεωρήσατε. ἐγένετό τις, ἄχθο-
 μαι δὲ πολλάκις μεμνημένος τὰς ἀτυχίας τῆς πόλεως,
 ἐνταῦθ' ἀνὴρ ἰδιώτης, ὃς ἐκπλεῖν μόνου εἰς Σάμον
 ἐπιχειρήσας ὡς προδότης τῆς πατρίδος αὐθημερὸν
 ὑπὸ τῆς ἐξ Ἀρείου πάγου βουλῆς θανάτῳ ἐξημιώθη.
 ἕτερος δ' ἰδιώτης ἐκπλεύσας εἰς Ρόδον, ὅτι τὸν φόβον
 ἀνανδρῶς ἤνεγκε, πρῶτην ποτὲ εἰσηγγέλθη καὶ ἴσαι αἱ
 ψῆφοι αὐτῶ ἐγένοντο· εἰ δὲ μία μόνου μετέπεσεν, ὑπερ- 644
 253 ὠριστ' ἂν ἢ ἀπέθανεν. ἀντιθῶμεν δὴ τὸ νῦν γιγνώ-
 μενον. ἀνὴρ ῥήτωρ, ὁ πάντων τῶν κακῶν αἴτιος, ἔλιπε
 μὲν τὴν ἀπὸ στρατοπέδου τάξιν, ἀπέδρα δ' ἐκ τῆς πό-
 λεως· οὗτος στεφανοῦσθαι ἀξιοῖ καὶ κηρύττεσθαι οἴ-
 εται δεῖν. οὐκ ἀποπέμψετε τὸν ἀνθρώπου ὡς κοινήν
 τῶν Ἑλλήνων συμφοράν; ἢ συλλαβόντες ὡς ληστὴν
 τῶν πραγμάτων, ἐπ' ὀνομάτων διὰ τῆς πολιτείας πλέ-
 254 οντα, τιμωρήσεσθε; καὶ τὸν καιρὸν μὴν μνήσθητε, 645
 ἐν ᾧ τὴν ψῆφον φέρετε. ἡμερῶν μὲν ὀλίγων μέλλει τὰ
 Πύθια γίνεσθαι καὶ τὸ συνέδριον τὸ τῶν Ἑλλήνων
 συλλέγεσθαι· διαβέβληται δ' ἡμῶν ἢ πόλις ἐκ τῶν

Δημοσθένους πολιτευμάτων περὶ τοὺς νῦν καιρούς·
δόξετε δ', εἴαν μὲν τοῦτον στεφανώσητε, ὁμογνώμονες
εἶναι τοῖς παραβαίνουσι τὴν κοινὴν εἰρήνην, εἴαν δὲ
τοῦναντίον τούτου πράξητε, ἀπολύσετε τὸν δῆμον
τῶν αἰτιῶν.

Μὴ οὖν ὡς ὑπὲρ ἀλλοτρίας, ἀλλ' ὡς ὑπὲρ οἰκείας 255
τῆς πόλεως βουλευέσθε, καὶ τὰς φιλοτιμίας μὴ νέμετε,
ἀλλὰ κρίνετε, καὶ τὰς δωρεὰς εἰς βελτίω σώματα καὶ
ἀξιολογωτέρους ἄνδρας ἀπόθεσθε, καὶ μὴ μόνον τοῖς
ᾧσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ὄμμασι διαβλέψαντες εἰς ὑμᾶς
αὐτοὺς βουλευσάσθε, τίνες ὑμῶν εἰσιν οἱ βοηθήσου-
τες Δημοσθένει, πότερον οἱ συγκυνηγέται, ἢ οἱ συγ-
646 γυμνασταὶ αὐτοῦ, ὅτ' ἦν ἐν ἡλικίᾳ. ἀλλὰ μὰ τὸν Δία
τὸν Ὀλύμπιον οὐχ ὅς ἀγρίους κυνηγετῶν οὐδὲ τῆς
τοῦ σώματος εὐεξίας ἐπιμελόμενος, ἀλλ' ἐπασκῶν τέ-
χνας ἐπὶ τοὺς τὰς οὐσίας κεκτημένους διαγεγνήσθαι.
ἀλλ' εἰς τὴν ἀλαξοειαν ἀποβλέψαντες, ὅταν φῆ Βυ- 256
ξαντίους μὲν ἐκ τῶν χειρῶν πρεσβεύσας ἐξελέσθαι τοῦ
Φιλίππου, ἀποστήσας δὲ Ἀκαρνανας, ἐκπλήξαι δὲ Θη-
647 βαίους δημηγορήσας· οἴεται γὰρ ὑμᾶς εἰς τοσοῦτον
εὐηθείας ἤδη προβεβηκέναι, ὥστε καὶ ταῦτα ἀναπει-
σθήσεσθαι, ὥσπερ Πειθῶ τρέφοντας, ἀλλ' οὐ συγκο-
φάντην ἄνθρωπον ἐν τῇ πόλει. ὅταν δ' ἐπὶ τελευταίᾳ 257
ἤδη τοῦ λόγου συνηγόρους τοὺς κοινωνοὺς τῶν δωρο-
δοκημάτων αὐτῷ παρακαλῆ, ὑπολαμβάνετε ὄραν ἐπὶ
τοῦ βήματος, οὗ νῦν ἐστηκῶς ἐγὼ λέγω, ἀντιπαρατε-
ταγμένους πρὸς τὴν τούτων ἀσέλγειαν τοὺς τῆς πό-
λεως εὐεργέτας, Σόλωνά μὲν τὸν καλλίστοις νόμοις
κοσμήσαντα τὴν δημοκρατίαν, ἄνδρα φιλόσοφον καὶ
νομοθέτην ἀγαθὸν, σωφρόνως, ὡς προσήκεν αὐτῷ,
δεόμενον ὑμῶν μηδεὶ τρόπῳ τοὺς Δημοσθένους λό-
γους περὶ πλείονος ποιήσασθαι τῶν ὄρκων καὶ τῶν

258 νόμων, Ἀριστείδην δὲ τὸν τοὺς φόρους τάξαντα τοῖς
Ἑλλησιν, οὗ τελευτήσαντος τὰς θυγατέρας ἐξέδωκεν
ὁ δῆμος, σχετλιάζοντα ἐπὶ τῷ τῆς δικαιοσύνης προπη-
λακισμῷ καὶ ἐπερωτῶντα, εἰ οὐκ αἰσχύνεσθε, εἰ οἱ μὲν
πατέρες ὑμῶν Ἀρθμιον τὸν Ζελεῖτην κομίσαντα εἰς
τὴν Ἑλλάδα τὸ ἐκ Μήδων χρυσίον, ἐπιδημήσαντα εἰς
τὴν πόλιν, πρόξενον ὄντα τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων,
παρ' οὐδὲν μὲν ἦλθον ἀποκτεῖναι, ἐξεκήρυξαν δ' ἐκ
τῆς πόλεως καὶ ἐξ ἀπάσης ἧς Ἀθηναῖοι ἄρχουσιν, ὑμεῖς
259 δὲ Δημοσθένην, οὗ κομίσαντα τὸ ἐκ Μήδων χρυσίον,
ἀλλὰ δωροδοκήσαντα καὶ ἔτι καὶ νῦν κεκτημένον, χρυ-
σῷ στεφάνῳ μέλλετε στεφανοῦν. Θεμιστοκλέα δὲ καὶ 648
τοὺς ἐν Μαραθῶνι τελευτήσαντας καὶ τοὺς ἐν Πλα-
ταιαῖς καὶ αὐτοὺς τοὺς τάφους τοὺς τῶν προγόνων
οὐκ οἴεσθε στενάξειν, εἰ ὁ μετὰ τῶν βαρβάρων ὁμολο-
γῶν τοῖς Ἑλλησιν ἀντιπράττειν στεφανωθήσεται;
260 Ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ γῆ καὶ ἦλιε καὶ ἀρετῇ καὶ σύν-
εσις καὶ παιδεία, ἣ διαγιγνώσκωμεν τὰ καλὰ καὶ τὰ
αἰσχρὰ, βεβοήθηκα καὶ εἰρηκα. καὶ εἰ μὲν καλῶς καὶ
ἀξίως τοῦ ἀδικήματος κατηγορήκα, εἶπον ὡς ἐβουλό-
μην, εἰ δὲ ἐνδεεστέρως, ὡς ἐδυνάμην. ὑμεῖς δὲ καὶ ἐκ
τῶν εἰρημένων λόγων καὶ ἐκ τῶν παραλελειμμένων
αὐτοὶ τὰ δίκαια καὶ τὰ συμφέροντα ὑπὲρ τῆς πόλεως
ψηφίσασθε.

[ΛΙΣΧΙΝΟΥ] ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

1.

ΦΙΛΟΚΡΑΤΕΙ.

656

Λύσαντες ἐκ Μουννηχίας ἐσπέρας λαμπρῶ σφο-
 657 δρα Σιέρωνι περὶ μέσῃν ἡμέραν κατήχθημεν εἰς Κο-
 658 ρησσὸν τὴν Κείων. καθίσαντες δὲ ἡμέρας ἐννέα, καὶ
 γὰρ ἦν ἄνεμος ἐναντίος, εἶτα ἐσπέρας λύσαντες ἅμα
 τῇ ἑφ εἰς Δῆλον ἤλθομεν. Δῆλιοι δὲ ἐνόσουν λοιμώδη 2
 τινὰ νόσον· τὰ μὲν πρόσωπα ἐπίμπαντο λεύκης καὶ
 τὰς τρίχας λευκοὶ ἐγίνοντο, ὁ δὲ τράχηλος καὶ τὰ
 στέφνα ἀνώδει, πυρετοὶ δ' οὐκ ἐγίνοντο οὐδὲ ἀλγη-
 δόνες μεγάλαι, οὐδὲ τὰ κάτω μέρη παρήλλαττεν οὐδέν
 τι. ταῦτα δ' ἐπέιδοντο κατὰ μῆνιν Ἀπόλλωνος αὐτοῖς
 659 συμβεβηκέναι, ταφέντος ἐν τῇ νήσῳ τινὸς τῶν ἐπιφα-
 νῶν, οὐ πρότερον εἰωθός· ἐκ τούτου προσβαλεῖν αὐ-
 τοῖς τὸν θεὸν τὴν νόσον ταύτην ὑπελάμβανον. ἡμεῖς 3
 δὲ ὥσπερ εἰς τι ἔθνος ἀλλόφυλον ἢ νῆσον ἐν τῇ ἕξῳ
 θαλάσῃ ἀφιγμένοι, καὶ ἰδόντες ἐξαίφνης ποικίλους
 ἀνθρώπους, νυκτὸς ἔτι ἀποφεύγοντες φόχόμεθα, πυν-
 θανόμενοι ἀλλήλων κατὰ τὸν πόρον, εἰ τὸ χρῶμα ἔχει
 ἕκαστος οἶον ἐκόμιζεν οἰκοθεν, καὶ τὰς τρίχας. ζάλη
 660 δὲ καὶ ἄνεμος ἐξώστης ἐμπροσθεν ἀπήνεγκεν ἡμᾶς ὑπὲρ
 Κρήτην πλησίον Ψαμαθοῦντος. ὡς δὲ ἐν συνόπτῳ 4
 ἡμεν ἤδη, ἀντιπνεῖ πνεῦμα Λιβυκόν. εἶτα πνεύσαν-
 τος ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου πάλιν πέντε νύκτας ἐν θαλάττῃ
 ἐφερόμεθα, ἐν αἷς προσέσχομεν Ἀθρώνῃ, ἵνα μάθω-
 μεν μὴ πολυπραγμονεῖν, εἴ τις ἐν τῇ ἑαυτοῦ πατρίδι
 κατὰ τοὺς νόμους ἢ μὴ στεφανοῦται. κάκειθεν τέτ-

ταρσιν ἡμέραις ἀφικόμεθα εἰς ἐπίνειόν τι τῆς Ροδίας, 661
 ὅπου νοσήσαί μοι συνέβη τὴν περὶ τὸ ἄσθμα νόσον.
 5 ὡς δὲ ἐπιμείναντος αὐτόθι οὐκ ἐνεδίδου ἡ νόσος, διέ-
 πλευσα εἰς Ρόδον, καὶ ἐδέξατο ἡμᾶς εὐμενῶς ὁ τόπος·
 εὐθύς γὰρ ὡς ἀφικόμην, πολὺ ῥάων ἐγενόμην. καὶ
 ταυτὶ μὲν ἔχομέν σοι τέως ἐπιστέλλειν· τὰ δ' ἄλλα ὡς
 ἂν ἕκαστα συμβαίῃη, δηλώσομεν. εὐτύχει, καὶ μὴ πο-
 λιτεύου μηδὲ πρόσκρουε μήτε τοῖς πλέον σου μήτε τοῖς
 ἑλαττον δυναμένοις.

2.

ΚΤΗΣΙΦΩΝΤΙ.

Ἐπέστειλεν ἡμῖν Νικόστρατος ὁ πρὸς μητρὸς θεῖ-
 ος, ὡς ἐπηρεάξεις μὲν εἰς αὐτὸν οὐ μετρίως, ἐμοὶ δὲ
 ὄνειδίζεις τὴν διὰ σέ μοι συμβᾶσαν συμφορὰν. ἐγὼ
 δὲ θανμάζω, τί παθῶν ἐξιοῦσι μὲν οἰκοθεν ἡμῖν το-
 σαῦτα διελέχθης, ὥστε πεισθῆναί με μηδὲν ἂν διελέ-
 χθης πεπλάσθαι σε μηδ' ἄλλως φρονεῖν, βλέποντα 662
 πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἐμὴν συμφορὰν, ἣν οὐκ ἀπεικὸς
 εἶναι καὶ τοὺς ἐχθροὺς ἐλεεῖν ὑπελάμβανον, ἔπειτα δὲ
 2 εἰς τὸ σκυθρωπὸν σου καὶ ὅμοιον δεδακρυμένῳ· ὥστ' 663
 ἐγῶγε καὶ ἐπέσκηψα ἐνίοις τῶν προσηκόντων ἡμῖν, εἴ
 του δέοιντο, προσιέναι σοι, καὶ μηδενὸς ὑστερήσειν
 ὑπεσχόμην αὐτοῖς, καὶ αὐτὸς δὲ ἐπέστειλα περὶ ἂν
 ἐχρημάτιζον Ἀθηναίσι μοι γενέσθαι πολλάκις· νῦν
 δ' οὔτ' ἐμποδῶν ἔτι οὔσιν ἡμῖν οὔτε διοχλοῦσι σοὶ
 οὐδ' ἄλλῳ τινὶ Ἀθηναίων ἐπηρεάξεις, καὶ οὔτε εἰς τὴν
 τύχην ἀποβλέπεις οὔτε εἰς ἄλλο τι τῶν ἀνθρωπίνων,
 ἀλλ' ἐπαγωνίζῃ ἔτι καὶ ἐκπεπτωκόσι τῆς πατρίδος καὶ
 ἀπεστερημένοις ἐπιτιμίας καὶ πόλεως καὶ πολιτῶν καὶ
 3 φίλων. καὶ ὅσα μὲν εἰς ἐμὲ ἀπόντα ἐβλασφήμεις, σοὶ 664
 μὲν ἴσως φέροι ἂν τινα εἰκότως καὶ φθόνου καὶ μίσους,

ὥσπερ ἂν εἴ τινα τῶν τεθνεώτων ἐπιβάλλοιο βλασφημείν, ἐν οὕτω χρηστῇ τε καὶ φιλανθρώπῳ πόλει· ἐγὼ δὲ οὐκ ἂν διὰ ταῦτα φαυλότερος νομισθείην, ἀπῶν ὑπὸ σοῦ λοιδορούμενος, ἀτυχεστέρος μέντοι καὶ ἐλευνότερος ἴσως, ὅς ποτὲ μὲν οὐδενὸς ἦντων, νῦν δὲ οὐδεμίαν ὑπὲρ αὐτοῦ φωνὴν ἐκπέμπειν, ἀλλ' οὐδὲ ἀκούειν λοιδορούμενος δύναμαι. τὸ δὲ γέροντα ἐπιεικῆ 4 ὑβρίζεσθαι, μηδεμίαν ἐλπίδα ἔτι ἔχοντα τοῦ δυνήσεσθαι ποτε ἀμύνασθαι, ὅς γε τὴν σύμπασαν ἐλπίδα 665 ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς ἀκμήν ἔχει τοῖς μηδ' αὐτοὺς σώζειν ἔτι δυναμένοις, πῶς οὐκ αἰσχρὸν ἔστιν; ἀλλὰ μὴ πρὸς 5 Διὸς, μὴ σύ γε, ᾧ Κτησιφῶν, μηδὲ εἰ τὰ μάλιστα ἡμᾶς ἀνιᾶν ἔτι βούλει καὶ εἰ μὴ πεπλήρωκέ σε μηδὲν τῶν ἡμετέρων κακῶν, μίasma τοῦτο προσθήῃς αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισίν, οὓς τρέφεις βοηθοὺς ἔσεσθαι δηλονότι τοῦ γήρωσ σου προσδοκῶν. καὶ μέμνησο, ὅτι οὐδὲ Αἰσχίνης εἰς τοῦτό ποτε ἀφίξεσθαι ἤλπισεν, οὐδ' ἄλλοι πολλοὶ καὶ ἔτι μᾶλλον ἀκμάσαντες ἐν τῇ ἑαυτῶν πόλει καὶ πολλῷ λαμπρότεροι ἐμοῦ τε καὶ σοῦ γενόμενοι.

3.

666 Οἱ μὲν ἄλλοι πάντες, ὅσοι φεύγουσιν ἀδίκως, ἢ δέονται τῶν πολιτῶν, ὅπως ἐπανέλθωσιν, ἢ διαμαρτόντες τούτου λοιδοροῦσι τὰς ἑαυτῶν πατρίδας ὡς φαύλως αὐτοῖς προσφερομένους· ἐγὼ δὲ ἐπέιπερ ἀναξίως ᾧ ἐπολιτευσάμην ἠτύχησα καὶ κατηγορῶν ἄλλων αὐτὸς ἕαλων, ἄχθομαι μὲν, ὥσπερ εἰκὸς ἔστιν, ἀγανακτῶ δὲ οὐδέν. οὐ γὰρ οὕτως ἐγώ γε ἠλίθιος εἰμι, 2 ὥστε, ἐξ ἧς πόλεως ὁ Θεμιστοκλῆς ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας ἐξηλάθη, καὶ ὅπου Μιλτιάδης, ὅτι μικρὸν ὄφλε τῷ δημοσίῳ, γέρον ἐν τῷ δεσμοτηρίῳ ἀπέθανε,

ταύτῃ τῇ πόλει Αἰσχίνην τὸν Ἀτρομήτου φεύγοντα ἀγανακτεῖν οἴεσθαι δεῖν, εἴ τι τῶν εἰωθότων Ἀθήνη- 667 3 σιν ἐπαθεῖν. ἀλλ' ἐγώ γε καὶ λαμπρὸν εἰκότως μοι νομίσαιμ' ἂν αὐτὸ γενέσθαι, τὸ μετ' ἐκείνων ἐν ἀδοξίᾳ παρὰ τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις καὶ ἄξιος τοῦ ὅμοια παθεῖν ἐκείνοις γεγρονέναι.

4.

Ἐπεὶ δοκεῖ σοι πυνθάνεσθαι περὶ Κλεοκράτους, ὅστις ἔστιν ὁ Κλεοκράτης, ἄκουε· παύσῃ γὰρ οὐ προῖκα πολυπραγμονῶν, οὐδ' ἄπει πρὶν μακρᾶς ἀκούσαι διηγήσεως. τὸ μὲν γὰρ γένος ἔστιν ἀπάντων ἀνδρῶν Ἑλλήνων οὐκ ἐν ἀφανεστάτοις, Ἀρίφρονα τὸν ἐκ Δαμαγῆτου εἰ που πυνθάνοιο, ὃν καὶ ὁ μέγας αἰρεῖ Πίν- 668 2 δαρος. ἀλλ' ὅπως μὴ γέλωτα ὀφλισκάνης ζητῶν, ὅστις ἔστιν ὁ Πίνδαρος. τουτὶ μὲν γὰρ οἶμαι ὅτι καὶ παρὰ Μαντίᾳ τῷ γραμματιστῇ ἅμα ἐμοὶ ποτε ἑμαδες τὸ γράμμα· καὶ εἰ μηδενὸς ἔτι τῶν παρὰ Μαντίᾳ μνημονεύεις, ἐν γούν ταῖς ἐκκλησίαις Μελανώπου ἐκάστοτε ἀκούεις λέγοντος, „ὦ τὰ λιπαρὰ καὶ ἀοίδιμοι Ἑλλάδος 3 ἔρεισμ' Ἀθᾶναι,“ καὶ ὅτι Πινδάρου τοῦ Θηβαίου τοῦτο 669 τὸ ἔπος ἔστι, λέγοντος, καὶ ὅτι ἐξημίωσαν αὐτὸν Θηβαῖοι τοῦτο ποιήσαντα τὸ ἔπος, οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι διπλὴν αὐτῷ τὴν ζημίαν ἀπέδωσαν μετὰ τοῦ καὶ εἰκόνι χαλκῇ τιμῆσαι· καὶ ἦν αὕτη καὶ εἰς ἡμᾶς ἔτι, πρὸ τῆς βασιλείου στοᾶς, καθήμενος ἐνδύματι καὶ λύρα ὁ Πίνδαρος, διάδημα ἔχων καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων ἀνειλιγμένον βιβλίον. οὗτος δὲ ὁ Πίνδαρος Δαμάγητον ἄδει 4 ἐκείνου, εἰς ὃν ἀνατείνει τὸ Κλεοκράτους γένος. λέγει δὲ που ὁ αὐτὸς Πίνδαρος καὶ τὰ περὶ τοὺς Διαγορείους καὶ τὰ περὶ τὴν πρεσβῦτιν, ἧς τὸ μητροῶν αὐτοῦ γένος ἄπτεται. καὶ εἰ μὴ σφόδρα ἦδειν ποιητῶν ὑπέρ-

φρονα ὄντα σε, καὶ τὰ ἀγοραῖα ταῦτα καὶ τὰ ἀπολέ-
σαντα ἡμᾶς ἐπιτηδεύματα μᾶλλον περιέποντα, κἂν
ἀποχορῆν ὑπελάμβανόν σε ὑπομνήσαι μόνον τὰ περὶ
τοὺς Διαγορείους εἰπῶν ἐπη Πινδάρου· νῦν δὲ οἶδα,
ὅτι μάτην σοι ταύτην τὴν λύραν λέξομεν. δοκεῖ οὖν 5
670 μοι ἀνάγκη εἶναι διηγῆσασθαι σοι τὸ διήγημα τοῦτο·
ἄξιον γὰρ ἀκοῦσαι, εἰ καὶ μὴ προσῆγον Κλεοκράτει. λέ-
γεται γὰρ γυνὴ ποτε πρεσβῦτις Ὀλυμπίασι παρελθοῦ-
σα εἰς τὸ στάδιον ἐστάναι τε ἅμα τοῖς ἀνδράσι καὶ θεᾶ-
σθαι τοὺς ἀγωνιζομένους, ἐπιστάντων δὲ αὐτῇ τῶν
Ἑλληνοδικῶν, ὅτι ἐτόλμησε παρελθεῖν εἰς τὸ στάδιον,
ἀποκρίνασθαι „τίνι γὰρ ἄλλη γυναικὶ τοῦτο δέδωκε
καυχῆσασθαι οὕτως ὁ θεὸς, ὅτι καὶ πατέρα καὶ τρεῖς
ἀδελφοὺς Ὀλυμπιονίκας ἔχει καὶ υἱὸν ἐπ' Ὀλύμπια
ἄγει;“ ταύτης οὖν τῆς πρεσβύτιδος καὶ τούτου τοῦ γέ- 6
νους ἀπορροῶξ ἐστὶν ὁ Κλεοκράτης, ὡς ἐστὶ μᾶλλον
πάντων ἢ αὐτοῦ πνθεσθαι. καὶ πλείω μὲν οὐ βούλο-
μαι λέγειν, μὴ οὐ μνηῦσαι σοι, ὅπερ ἠξίωσας, ὅστις
ἐστὶν ὁ Κλεοκράτης, βούλεσθαι μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐγκε-
671 κωμιακέναι αὐτὸν, ὥσπερ καὶ Θρασύμαχος τὸν ξένον,
συντετάχθαι καὶ ἀποτίνειν ταύτην τὴν χάριν τοῦ λαμ-
πρῶς ἐστιᾶσθαι δοκῶ. τοσοῦτον μέντοι εἶποιμ' ἂν, ὅτι
ἢ πρεσβῦτις ἐκείνη, εἰ τοῦτον ἐγνώκει τὸν Κλεοκράτη,
πολὺ ἂν μᾶλλον ἐπὶ τούτῳ ἢ ἐπὶ τοῖς πέντε Ὀλυμπιο-
νίκαις ἐσεμνύνετο.

5.

Ὁ μὲν Ἰουλιάδης, ᾧ μάλιστα ἐπεποίθει, οὔτε ὅτε
ἀφίγμεθα εἰς Ῥόδον παρῶν ἐτυχεν, ἀλλὰ περὶ Λίνδου
ἦν, οὔτ' ἐπανελθὼν εἰς Ῥόδον περιττῶς ἠσμένισεν
ἡμᾶς, ἔξω δὲ τοῦ τὰ κοινὰ ταῦτα προστάξαι, λέγειν,
εἰ τινῶν χρῆζομεν. ὁ δὲ Κλεοκράτης, οὐδὲ μὰ τοὺς

θεοὺς ἐπιστεῖλαι σοι δυναίμην ἂν αὐτάρκως τὴν ὑπερ-
2 βολὴν τῆς φιλανθρωπίας, ὅση κέχρηται περὶ ἐμέ. καὶ
γὰρ οἰκίαν δημοσίᾳ δοθῆναι μοι παρεσκεύασε καὶ χω-
ρίον ἐν Καμείρῳ, καὶ αὐτὸς δὲ ἐπεμψεν ἡμῖν τὰ ἐπιτή-
δεια καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἄφθονα, οὐκ ἐμοὶ μόνον, ἀλλὰ 672
καὶ Τεύθραντι καὶ Ὀπλιστία, τὰ μὲν ἄλλα εἰ καὶ φαν-
λότερα τῶν Ἀθήνησιν, ὥσπερ ἔλαιον καὶ μέλι, ἀλλ'
οἶων παρόντων οὐδὲν ἂν τῶν ἐκεῖθεν δεηθείημεν, οἶ-
νόν γε μὴν καὶ πολὺ ἀμείνω τοῦ παρ' ὑμῖν, καὶ ἐκ
στροβίλου ἅμα καὶ ἀλεύρων καὶ ἀρωμάτων πεποιημέ-
3 να ἐν τύποις τραγήματα, ὧν καὶ πέπομφά σοι. ταῦτά
δ' ἡμῖν ἐπεμψε, καὶ πυρῶν μεδίμνους, ὅσοις ἐγὼ με-
δίμνοις οὐχ ὅπως ἐμαυτὸν, ἀλλὰ καὶ πάντας Κοθωκί-
δας διαρκεῖν ἂν ἐδυνάμην· καὶ πολλὰ δὲ ἄλλα πρὸς
τούτοις, ἃ γράφειν αἰσχύνομαι, ἵνα μὴ τινα δηλοῦν 673
ἐμὴν μικρολογίαν δόξω. τὸ μὲν γὰρ τὰ μικρὰ πάννυ
ὑπερασπάζεσθαι μικρολογίας μὲν τινος εἶναι φημι καὶ
ἀπειροκαλίας, φιλοφρονημάτων δὲ καὶ μικρῶν πάννυ
4 ἐργαγε ἠττάσθαι ὁμολογῶ. παρέχει δὲ ἡμῖν καὶ ἄλλα
καλλίω, συῶν τε ἀγρίων καὶ δορκαδῶν τῶν πέραθεν
ἀπολαύσματα. ἔτι δὲ καὶ αὐτὸς ἡμῖν σύνεστιν ὁσημέραι,
καὶ μεταδίδωσι τῆς αὐτοῦ σοφίας, ἢ σοφωτέρα ἢ καθ'
ἡμᾶς ἐστίν. ἃ γὰρ ἐγὼ παθῶν ἐδιδάχθην, ταῦτα πρὶν
παθεῖν φυλάττεται, σοφία καὶ οὐχ ὥσπερ οἱ ἄφρονες
5 πείρα διδασκόμενος· οὐ γὰρ πολιτεύεται. καὶ ὅσον
γ' ἐπὶ Κλεοκράτει, οὐδεμιᾶς πόλεως ἄλλης οὐδὲ ἀν-
θρώπων ἐπιθυμῶ, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἀσμενίζω τῇ συμ-
φορᾷ, καὶ ἀρχὴ δοκεῖ μοι τοῦ βίου ἢ ἀπαλλαγὴ τῆς αὐ-
τόθι πολιτείας. καὶ οὕτω μὲν ὑπεράγαπῶ τὰ παρόντα,
καὶ ὅπερ φασὶ Σοφοκλέα ἤδη γέροντα ὑπὲρ ἄλλης ἠδο-
νῆς εἰπεῖν, ὥσπερ κυνὸς λυττώσης ἀπηλλάχθαι ποτὲ 674
τῆς τοῦ πολιτεύεσθαι ἠδονῆς δοκῶ, καὶ ὅταν ὁ νοῦς

ἐπικρατῆ, τρισευδαίμων ἐγωγε ἐμαυτῷ τῆς φυγῆς, ἣν φεύγω, φαίνομαι· ὅταν δ' αὖ πάλιν ὑπέλθῃ μοι λογισμός τε καὶ μνήμη τῶν αὐτόθι, οὐχ ἑταίρων μόνον, ἀλλὰ καὶ συγγενῶν καὶ ἐκκλησίας καὶ Κολλυτοῦ, ἐν ᾧ πέντε καὶ τετταράκοντα ἔτη ᾤκησα, καὶ τοῦ Ἀλῆσι χωρίου καὶ τῶν ἐκεῖ μοι μετὰ σοῦ καὶ Φιλίνου διατριβῶν γενομένων, μεταρρεῖ ἅπαν τὸ αἷμα ἄλλοσέ ποι τῶν σπλάγγνων πάλιν, καὶ μοι δῆποτε καὶ λοιδορίαί, αἷς ἐλοιδορούμην ὑπὸ Δημοσθένους, ἥδιστα δοκοῦσι, καὶ σκώμματα, ἐφ' οἷς οὐδεὶς ἔξω Κτησιφῶντος ἐγέλασε πώποτε. ἀλλὰ γὰρ ἄλλοις μὲν ἡμῖν δακρύων, σὺ δ' εὐ-
 7
 τυχοίης, καὶ μὴ μόνον πολιτείαν ἄπασαν, ἀλλὰ καὶ Λεπτινήν φεύγε, ὅτι πρὸς ἡμᾶς ἔχει φιλαπεχθημόνως, καὶ ὅτι τὰλλα τοιοῦτός ἐστιν, ὅτου περιεῖναι μὲν μηδὲν λαμπρότερον, ἠττάσθαι δὲ ἀδοξότατον. καὶ μά-
 675
 λιστα μὲν παραινῶ, φεύγε τὰς μετ' αὐτοῦ διατριβάς· εἰ δ' αὖ συνέλθοις ἐκ τύχης καὶ καθ' ἡμῶν λέγοι τι, πειρῶ σιωπᾶν, ἂν ἰσχύης, καὶ γελᾶν. ἀλλ' ὁ μὲν δί-
 8
 δωσιν ἀποχρῶσαν δίκην τῷ πᾶσιν ἀνθρώποις καὶ γέλωτος εἶναι δοκεῖν ἅμα καὶ μίσους ἄξιος· σὺ δὲ, εἰ μὴ πάνυ φοβῆ τὴν θάλατταν, ἀφίκοιο παρ' ἡμᾶς ποτε, καὶ παρασχῶν σεαυτὸν ἰδεῖν ἡμῖν ἐπανίους πάλιν.

6.

ΦΙΛΟΚΡΑΤΕΙ.

Ἀρίστων οὗτος, ὁ κομίζων σοι τὴν ἐπιστολήν, ὁ πρῶτός ἐστιν ἡμᾶς ὑποδεξάμενος ἐν Ῥόδῳ. πεπλευκε δὲ Ἀθήνας κατὰ χρεῖαν κηδεστοῦ γέροντος, ἀργύριον εἰσπράξων παρὰ τοῦ τραπεζίτου Χαρμοῦλα. σκόπει οὖν, ὅπως αὐτὸν ὑποδέξῃ φιλοφρόνως· ἐστὶ δὲ κομίδῃ εὐτελής τὴν δίαίταν καὶ πρέπων ἡμῖν. ᾧ καὶ τὰ ἄλ-

λα συμπράξεις, ὡς μάθῃ, ὅτι οὐ παντελῶς ἔρημον φίλων ὑπέλαβεν, ἀλλ' ἐστὶν ἔτι τις Ἀθήνησιν Αἰσχίνου λόγος καὶ μνήμη.

7.

ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ.

Ἐπυθόμην τὰ ῥηθέντα τῷ Μελανώπῳ πρὸς ὑμᾶς, καὶ τὴν μὲν ὑμετέραν ἀπεδεξάμην φιλανθρωπίαν, Μελανώπῳ δὲ οὐκ ἐπανελθῶν μόνον νομίζω τοῖς βεβιωμένοις αὐτῷ πρέπουσαν ἀποδώσειν χάριν, ἀλλὰ
 676
 τυχόν ἔτι καὶ πατρίδος ἐστερημένου ὅμως ἀρκέσαι πει-
 2
 ράσομαι. ἐγὼ γὰρ, ᾧ Μελάνωπε, κατὰ μὲν τοὺς νόμους ὁμολογῶ ταύτη κεχρηῆσθαι τῇ συμφορᾷ, φημί μέντοι βοηθῶν ταῦτα τοῖς νόμοις πεπονθέναι, καὶ ὑπὲρ τοῦ μηδένα στεφανοῦσθαι παρ' αὐτοὺς ἀγωνιζόμενος. ἐμοὶ μὲν οὖν τὸ δεδυστυχημέναι πολιτευομένῳ κοινόν ἐστὶ πρὸς Θεμιστοκλέα καὶ Ἀριστείδην καὶ ἄλλους πολλοὺς τῶν λαμπροτάτων ποτὲ ἐν τῇ πόλει γε-
 3
 νομένων· σοὶ δὲ τὸ μὲν μέχρι χθὲς καὶ πρόην θεσμοθετοῦντος ἤδη σοῦ προεστάναι τὴν μητέρα, τρεῖς δὲ
 677
 ἐμπειεῖν τὸν πατέρα σου εἰς τὸ δεσμοτήριον, σὲ δὲ πραθέντα τρισεχιλίῳν δραχμῶν τὴν ἀκμὴν ἠταιρηκέ-
 4
 ναι, τοῖς περὶ Τίμαρχον νέοις κοινὰ ταῦτ' εἶναι, οὐ τοῖς περὶ Θεμιστοκλέα ἢ Ἀριστείδην τὸν δίκαιον ὑπο-
 5
 λαμβάνω. ἀλλὰ Μελανώπῳ μὲν αὐτίς, ἐὰν ὑμῖν δοκῆ, διαλέξομαι παρῶν· ὑμῖν δὲ τῆς εὐνοίας, ἣν ἀπόντι μοι παρέσχεςθε, θορυβοῦντες δὴ καὶ μὴ θέλοντες ἀκροάσασθαι τῶν λοιδορούντων ἡμᾶς, πολλὴν χάριν ἔχω, δικαιότερον μέντοι καὶ ἄμεινον ἐμὲ αὐτὸν εἶσαι πρὸς τοὺς λοιδοροῦντας λέγειν, ψηφισαμένους ἢ πολλὰς πολλοῖς ἤδη ἐψηφίσασθε τὰ μέγιστα ἀμαρτοῦσιν
 5
 εἰς ὑμᾶς. εἰ δὲ μὴ, τό γε δεύτερον ἂν δεηθεῖν, ἀνέ-

χεσθαι πολὺ μᾶλλον τῶν λοιδορούντων ἡμᾶς ἢ χαρίζεσθαι δοκοῦντας, ὅτι τῶν βλασφημιῶν οὐκ ἀκροᾶσθε, μείζω τὴν ὑποψίαν τῶν δυναμένων λέγεσθαι ποιεῖν.

8.

678. Σὺ μὲν οὐδέπω καὶ νῦν ἀφίξαι πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ νόσους καὶ δίκας καὶ πάντα μᾶλλον τοῦ μὴ βούλεσθαι ἐλθεῖν πρὸς ἡμᾶς αἰτιά. Νικίας δὲ ἀφίεται πάλαι καὶ Ἀνδρωνίδας. εἰ μὲν οὖν νῦν γε σὺν Φιλίνῳ, πυνθάνομαι γὰρ αὐτὸν ἐξιέναι, διέγνωκας ἀφικνεῖσθαι πρὸς ἡμᾶς, τάχα ἂν εἴη σοι ἔτι ἀπολογία καὶ λυθείη ὁ πόλεμος· εἰ δὲ οὐδὲ σὺν ἐκείνῳ ἔγνωκας ἐξιέναι, σὺ μὲν ἐπιστέλλεις διὰ παντὸς ἡμῖν ἀφίξεσθαι, ἐγὼ δὲ ἅπαξ ἀνιάσομαι.

9.

Περαιωθεὶς ἐπὶ Φύσκον, ἡσυχάσας ἐκείνην τὴν ἡμέραν, οὐχ ὑπ' ἀργίας, ἀλλὰ μηκυνεῖν ἔδοξεν ἢ περὶ τὸ ἄσθμα νόσος, ὡς τὴν νύκτα ἐνέδωκε καὶ ῥῶων ἐγε-
679 νόμην, βαδίσας εἰς τὴν Ἄμμον ἐπεῖδον τὰ χωρία. καὶ μοι ἔδοξε καλὰ μὲν ἄλλως καὶ ποικίλα εἶναι τὰ χωρία· καὶ γὰρ ἐλαιῶν ἦν καὶ πολλὰ φυτόα καὶ ἄμπελοι συχναὶ καὶ σπόριμα πλείονα καὶ νομαὶ καλαί· ἐπαύλιον δὲ οὐδὲ μέτριον, ἀλλὰ πάντα ἐρείπια. εἰδέξατο δ' ἡμᾶς ὁ
2 Μυρωνίδης φιλανθρωπῶς σφόδρα. τὰ μέντοι χωρία δυοῖν ταλάντων ἐπριάμην, καὶ νῦν ἐπαύλιόν τι μηχανῶμαι τοιοῦτον, οἷον ἂν μηχανώμην ἐγὼ κεκτημένος βραχέα καὶ μέλλον ὅμως οἰκεῖν ἐνθάδε, μὰ τοὺς θεοὺς οὐχ ἡδέως στερόμενος τῆς ἑμαντοῦ πόλεως, καὶ μάλιστα τοιαύτης, ἐν ἣ δύναιτο ἂν τις ἤσσουν ἀλγεῖν ὑπολαμβάνων οἰκεῖν. ἔρρωσο.

10.

Ὁ δὲ Κίμων οἶα κατὰ πόλιν ἐκάστην καὶ αἰγιαλὸν ἡμᾶς δέδρακεν, οὐ κήδους, οὐ νόμου φειδόμενος οὐδενός. κατὰ θεῶν εἰς Ἴλιον ἀφικόμενῃ τῆς τε γῆς καὶ
680 θαλάττης. καὶ ἂ μὲν εἶδον αὐτόθι, γράφειν ἐπεὶ δοκεῖ ἀφθονον ἔχειν τὴν ὕλην, σιωπήσω· δέδοικα γὰρ, μὴ ποιητικῆς λαβόμενος φλυαρίας ἀπειροκαλεύεσθαι δόξω· τὰ δὲ Κίμωνος ἔργα καὶ τὴν ἀκρασίαν, οὐδ' εἰ μοι
2 δέκα γλῶσσαι, δυναίμην ἂν ἀρκέσαι λέγων. διατριβόντων γὰρ ἡμῶν πολλὰς ἡμέρας ἐν Ἰλίῳ καὶ μὴ πληρουμένων τῆς θεῶν τῶν τάφων, ἦν δὲ μοι γνώμη μένειν, ἕως ἅπαντα διαξέλω τὰ ἐν τῇ Ἰλιάδι ἔπη πρὸς αὐτοῖς ἐκάστοις, ὑπὲρ ὧν τὰ ἔπη ἐστὶ γεγενημένα, ἐμπίπτει ἡμέρα, ἐν ἣ πειρῶνται τοὺς γάμους οἱ πλείστοι
3 τῶν θυγατέρων, ὅσων ἐπιτρέπει ἢ ὄρα, ποιεῖν. ἐγένοντο δὲ συχναὶ αἱ γαμούμεναι. νερόμισται δὲ ἐν τῇ Τρωάδι γῆ τὰς γαμουμένας παρθένους ἐπὶ τὸν Σκάμανδρον ἐρχεσθαι, καὶ λουσαμένας ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἔπος τοῦτο ὡσπερ ἱερὸν τι ἐπιλέγειν, „λαβέ μου, Σκάμανδρε, τὴν παρθενίαν.“ ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις Καλλιρρόῃ ὄνομα παρθένος μεγάλη, πατὴρ δὲ οὐ τῶν ἐπιφανῶν,
681 4 ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἦκε λουσομένη. καὶ ἡμεῖς ἅμα τοῖς τε οἰκείοις τῶν γαμουμένων καὶ τοῖς ἄλλοις ὄχλοις πόρωθεν τὴν ἑορτὴν καὶ τὰ λουτρά τῶν παρθένων, ἣ θέμις αὐτοῖς ἐξωτέρῳ ὄραν, ἐθεώμεθα. ὁ δὲ καλὸς κἀγαθὸς Κίμων ἐγκρύπτεται εἰς θάμνον τοῦ Σκαμάνδρου, καὶ στέφει ἑαυτὸν δόναξιν· ἦν δὲ αὐτῷ δηλαδὴ τὸ στρατήγημα τοῦτο καὶ ὁ λόγος ἐξ ἡμέρας ἐπὶ τὴν
5 Καλλιρρόην εὐτρεπῆς. λουομένης δὲ καὶ τὸ εἰωθὸς ἔπος, ὡς μετὰ ταῦτα ἐπνυθόμην, λεγούσης, „λαβέ μου, Σκάμανδρε, τὴν παρθενίαν,“ ἐκθορῶν ἐκ τῶν θάμνων ὁ Σκάμανδρος Κίμων „ἡδέως“ ἔφη „δέχομαι καὶ

λαμβάνω Καλλιφρόην Σκάμανδρος ὦν, καὶ πόλλ' ἀγα-
θὰ ποιήσωσι.“ ταῦτα ἅμα λέγων καὶ ἀρπάσας τὴν
παῖδα ἀφανῆς γίνεται. οὐ μὴν καὶ τὸ πρᾶγμα ἀφανῆς 6
γίνεται, ἀλλὰ τέτταρσιν ὕστερον ἡμέραις πομπή μὲν
ἦν Ἀφροδίτης, ἐπόμπειον δὲ αἰ νεωστὶ γεγαμημένοι,
καὶ ἡμεῖς τὴν πομπὴν ἐθεώμεθα. ἡ δὲ νύμφη ἰδοῦσα
682 τὸν Κίμωνα ὡς μηδὲν αὐτῷ κακὸν συνειδὸτα ἅμα ἐμοὶ
θεώμενον, προσεκίνησε, καὶ ἀποβλέψασα εἰς τὴν τρο-
φὸν „ὄρας“ ἔφη, „τίτθη, τὸν Σκάμανδρον, ᾧ τὴν παρ-
θενίαν ἔδωκα;“ καὶ ἡ τίτθη ἀκούσασα ἀνέκραγε, καὶ
τὸ πρᾶγμα ἐκπυστον γίνεται. ὡς δὲ οἴκαδε εἰσέρχομαι, 7
καταλαμβάνω τὸν Κίμωνα, καὶ οἷα ἦν εἰκὸς ἐργάζο-
μαι, καλῶν ἀνόσιον καὶ δι' αὐτὸν ἀπολωλέναι λέγων
ἡμᾶς. ὁ δὲ οὐδὲν δι' αὐτὸ ἔδεισεν, οὐδὲ ἠσχύνθη τοῖς
πεπραγμένοις, ἀλλὰ μύθους ἐπεβάλλετο λέγειν μα-
κροῦς, τοὺς ἀπανταχόθι τροχῶν ἄξια εἰργασμένους
καταριθμούμενος. καὶ γὰρ ἐν Μαγνησίᾳ τοῦτο περὶ 8
Μαίανδρον τὸν ποταμὸν ἔφη γεγονέναι ὑπὸ τινος τῶν
ἐκεῖ νέων, ἀφ' οὗ καὶ ἔτι σήμερον Ἄτταλον τὸν ἀδελ-
τὴν ὁ πατήρ, ἔφη, αὐτοῦ οὐχ ἑαυτοῦ υἱὸν, ἀλλὰ τοῦ
Μαϊάνδρου εἶναι πείθεται, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὸν οὕτω
πάννυ νομίζει σαρκῶν τε καὶ ῥώμης εὐ ἔχειν· ἐπειδὴν
δὲ πολλὰς λαβῶν πληγὰς καὶ ἀπειπάμενος ἐξίη, τὸν
683 ποταμὸν αὐτῷ νεμεσήσαι λέγει, ὅτι νικήσας οὐ πατέρα
ἀνηγόρευεν αὐτόν. οὐκ ἄρ' ἀπορεῖ γε ἠττώμενος προ-
φάσεως. καὶ περὶ Ἐπίδαμνον δ' ὁμοίως, πόλιν κατ' Ἰό-
νιον, ἔφη μουσικὸν ὑπ' εὐηθείας πεπεισθαι, ὅτι Ἡρα-
κλέους εἶη τὸ ἐκ μοιχοῦ γεγονὸς αὐτῷ παιδίον. ἐγὼ
δὲ οὐκ ἐπαιδοποιησάμην, ἔφη, ἅπαξ δὲ διελέχθην
παιδὶ ὑπερώρῳ τε ἤδη, καὶ λοουμένην αὐτὴν μετὰ μιᾶς
γρᾶκος ἰδῶν. καὶ ἄλλως δ' ἔδοκει μοι, ἔφη, ὡς μὴ παν-
684 τάπασι τὰ ἐν Ἰλίῳ τραγικά τε καὶ φοβερὰ ἢ παθεῖν,

δεῖν καὶ τι ἡμᾶς καὶ οἶον ἐν κωμωδίαις περὶ τὸν Σκά-
10 μανδρον ἐργάσασθαι. καὶ γὰρ μὲν ἄλλο οὐδὲν ἢ ὅποι
λήξει ἢ τοσαύτη ἀναισχυντία προσμένων, λίθινος ὑπ'
ἀπιστίας ἐγεγόνειν· ὁ δὲ ἐφώνει καὶ τρίτην Ἀπόλλωνός
μοι δοκῶ καὶ Διονύσου μοιχείαν ἐπάξειν, ἕως ἰδῶν
ἐγὼ ὄχλον προσιόντα τῇ θύρᾳ „τοῦτ' ἐκεῖνο“ ἔφην,
„καταπρήσοντες ἡμᾶς πάρεσι,“ καὶ δι' ὀπισθοδόμου
τινὸς εὐθέως πρὸς Μελανιππίδην φεύγων ὠχόμην,
ἐκεῖθεν δὲ ἐσπέρας ἐπὶ θάλατταν. εἶτα πρόσθεν ἀξένῳ
καὶ ὄστη ἀνέμῳ κατήχθημεν, ὃν μηδεὶς ἂν ἄλλος ἢ
φεύγων τὸ Κιμῶνιον ἄγος ὑπομένει πλέων. τοιαῦτα 685
μὲν παθῶν δεῖν σοὶ γράφειν, ὡς σχετλιάσονται καὶ ἐμοῦ
μᾶλλον, ὄμην· σὺ δὲ ἂν ἱκανῶς, οἶμαι, γελᾷσῃς.

11.

ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

Τὰ μὲν ἄλλα δεῖν ὑμῖν ἐπιστέλλειν, περὶ ὧν ἐβου-
λόμην, καὶ πρότερον ὠόμην· οὐ γὰρ ἀφηρησθῆναι γε
τοῦτο ἀτυχήσαντα τῶν παρ' ὑμῖν ὑπελάμβανον· συμ-
βουλεύειν δὲ καὶ πολυπραγμονεῖν οὐ μικρᾶς ἔμοιγε
ἀκροασίας ἔργον ἐφαίνετο εἶναι, δεδωκότι τηλικαύτην
δίκην τοῦ πολιτεύεσθαι, πλὴν εἰ τι δέοι καλούντων
2 ὑμῶν. ἄλλως δὲ μηδὲ ῥᾶδιά τις ἐπιτηδείων, οὐχ ὅτι
πόλει, συμβουλεύειν ἢ προσήκει ὠόμην· ὑμῖν δὲ ἐώ-
ρων ἄλλους καὶ λέγειν καὶ πράττειν δυναμένους τὰ
κοινὰ· κατέλιπον γὰρ οὐκ ὀλίγους. ἐπεὶ δὲ οἱ μὲν τε-
θνήασι, πολλοὶ δὲ ἠτυχήκασιν ὥσπερ ἐγὼ, περιέστηκε 686
δὲ ἡ πόλις εἰς ἐρημίαν τῶν πολιτευομένων, ἀκούω δὲ
τοὺς μὲν αὐτοῦ παρόντας, τοὺς δὲ καὶ δι' ἐπιστολῶν κι-
νεῖν τι τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων, ἔτοιμος ἤδη τὰ
δοκοῦντα τῇ πόλει συμφέρειν, ὡς μόνον ἔξεστί μοι,

δι' ἐπιστολῶν λέγειν. εἰ δὲ καὶ νῦν τὰ Μακεδόνων 3
 φρονεῖν ἐροῦσί με, καὶ παραπρεσβείας πάλιν γράφον-
 ται τινες ἀπόντα με ἢ προδοσίας τῆς Ἑλλάδος, ἐτοι-
 μος ἤδη καὶ Ῥόδου καὶ γῆς ἀπάσης Ἑλληνίδος πρόσω
 φεύγειν, εἴαν βούλωνται, καὶ πρὸς τὸν ἐν Πέρσῃς
 ἄπειμι καὶ Μήδοις βασιλέα. καίτοι τὰ Περσῶν με καὶ
 Μήδων οὐδεὶς ἔφη ποτὲ φρονεῖν, καὶ πάντων ἥμισυ
 Δημοσθένης. ἀλλ' οὐδ' ἐκεῖθεν παύσομαι γράφω, ἃ
 τῇ πόλει δόξω συμφέρειν, οὐ χαρίζεσθαι μέλλων ὑμῖν,
 ὥσπερ ἄλλοι τινὲς, ἀλλ' ἐλευθέρως νουθετεῖν. εὐ γὰρ 4
 εἰδέναι χρῆ, ὅτι τῶν πολιτευομένων οἱ μᾶλλον ἐπι-
 πλήττειν ἢ χαρίζεσθαι θέλοντες ὑμῖν δοκεῖν, οὗτοι καὶ
 μάλιστα πρὸς ἠδονὴν λέγουσι, τὴν ὑπὸ προσχήματι
 παρρησίας ὁδὸν τοῦ κολακεύειν ἐλόμενοι· καὶ γὰρ
 687 αὕτη τίς ἐστὶ τοῦ χαρίζεσθαι πολιταῖς καὶ ἡγεμόσι πο-
 λὺ κακουροτέρα προαίρεσις· ἣν βαδίζοντες τινες
 Ἀθήνησι καὶ περιόντος ἐμοῦ παρ' ὑμῖν, οὕτω γὰρ χρῆ
 λέγειν, καὶ νῦν, ὅσον ἐφ' ὑμῖν, τεθνεώτος, αἰτιῶνται
 μὲν ὑμῶν τὴν ὀλιγορῖαν ὡς οὐκ ἐθελόντων ἄρχειν τῆς
 Ἑλλάδος, προτρέπονται δὲ ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ὡς δυ-
 ναμένους. ὑμεῖς δὲ μετὰ τοῦ δοκεῖν ἀργοὶ γεγονέναι 5
 δύνασθαι τῶν Ἑλλήνων ἄρχειν νομίζεσθαι θέλετε μᾶλ-
 λον ἢ μετὰ τοῦ μένειν ὑμῶν τὰς προθυμίας ἐνδεῖσθαι
 τῆς δυνάμεως. πυνθάνομαι γὰρ τελευταίαντος Ἀλε-
 ξάνδρου προτρέπειν τινὰς ὑμᾶς καινοτέρων ἄπεισθαι
 688 πραγμάτων· ἐγὼ δὲ βουλοίμην ἂν ταῦτα συμβουλεύ-
 εῖν ὑμῖν μετὰ τοῦ ταῦτα συμφέρειν. οὐ γὰρ ἡγνούν, 6
 μὰ τὸν Δία καὶ τοὺς ἄλλους θεοὺς, ὅτι λαμπρὸν ἐστὶ
 τὸ τοῖς μὲν βαρβάροις πολεμεῖν, τοὺς δὲ Ἕλληνας ἐλευ-
 θεροῦν, καὶ ταῦτά γε καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν προελο-
 μένους· ἀλλ' εἰς μὲν τὸ βούλεσθαι τὰ κράτιστα τὴν
 γνώμην οὐσαν ἱκανήν, εἰς δὲ τὸ δύνασθαι καὶ τύχης

7 ἀγαθῆς ὑμᾶς δεομένους. προσήκειν οὖν μεμνησθαι
 καὶ ὑμᾶς ὑπελάμβανον, ὅτι Ἀθηναίοις μὲν ἐπιστέλλο-
 μεν, Ἀθηναίοις δὲ οὐκ ἐν οἷς Θεμιστοκλῆς ἐπολιτεύσα-
 το, ἀλλ' οἱ τὰς μὲν γνώμας καὶ τὰς νοήσεις ἐκείνων ἴσας,
 τὰς μέντοιγε πρὸς τοὺς πολέμους ἀφορμὰς οὐχ ὁμοίας
 ἔχουσιν. ἐπεὶ δότωσαν μὲν ἡμῖν τριακοσίας τριῆρεις
 οἱ τὰ τῆς Ἑλλάδος ἄξια γράφοντες ἡμῖν, δότωσαν δὲ
 τρισμύρια τάλαντα ἀργυρίου καὶ χρυσοῦ ἀπέφθου 689
 δισχίλια, δότωσαν δὲ ἀνδρῶν ἐν ἤβῃ νέων τοσαῦτο
 πλήθος, ἡδὴ γεγυμνασμένων ἐν ὅπλοις· καὶ μηκέτι
 8 συμβουλευέτωσαν. αὐτοὶ γὰρ εἰδήσομεν ἃ χρῆ πράτ-
 τειν, δυνάμενοι τὰ δόξαντα πράττειν, μηδὲ ἠαψωδεί-
 τωσαν μάτην ἐπαινοῦντες ἡμῶν τοὺς προγόνους τε
 καὶ τὴν χώραν, ὅτι ἐγένοντο ἐν αὐτῇ καὶ ὑπὲρ αὐτῆς,
 εἰσεγένοντο ἐν αὐτῇ οἱ θεοί. ἐπεὶ πύθεσθε αὐτῶν, τί
 ἐν τῇ περὶ Χαιρώνειαν μάχῃ τὴν πόλιν ὤνησε τῶν
 Ἀθηναίων, ὅτι Ἄρης πρὸς Ποσειδῶνα ὑπὲρ Ἀλιερω-
 9 θίου ἐν Ἀρείῳ πάγῳ ἐκρίθη· ἀλλ' εἰ πρὸς Ἀντίπα-
 τρον, ἢ ὅστις ἄλλος Μακεδόνων βασιλεὺς, ἱκανοὶ
 ἔσμεν ἀγωνίσασθαι, τοῦτο χρῆ σκοπεῖν. κἂν ἱκανοὶ
 ᾶμεν, ἀγαθῇ τύχῃ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα εὐθέως ἐλευ-
 θερωῶμεν τοὺς Ἕλληνας· εἰ δὲ τούτου μὲν ὀλιγορήσο-
 μεν, κολακευόμενοι δὲ ἡσθησόμεθα, πῶς οὐ μετὰ τοῦ
 δοκεῖν ἑαυτοῖς αἰτιοὶ γεγονέναι τῶν συμφορῶν, ὃ μόνον 690
 οὐδὲ παραμυθίαν ἔχει τοῖς κακῶς πράττουσιν,
 10 ἀτυχήσομεν; ἐστὶ δὲ καὶ πόλεως καὶ ἀνδρὸς εὐ φρο-
 νοῦντος ἔργον πρὸς τὰς παρούσας ἀφορμὰς ὑπὲρ τῶν
 παρόντων βουλευσασθαι· τὸ δὲ τὴν μὲν τόλμαν εἰς
 τὰ πράγματα, οἷς ἐπιχειρεῖτε, ἐκ τῆς πρόσθεν ἰσχύος
 ἔχειν, τὴν δὲ ἰσχὺν πάλαι ποτ' ἐσχηκέναι μεγάλην,
 ὁμοιά γε φαίνεται, ὥσπερ ἂν εἴ τις Ὀλυμπίασι πολλά-
 κισ νικήσας ὑστερον γέρον ᾧ ἀπογράφοιτο ἔτι καὶ
 14*

691 προκαλοῖτο τοὺς ἀντιπάλους, ἀναμιμνησκόμενος ἧς ἔσχηκεν, οὐ τῆς παρούσης, δυνάμεως. ἄξιον δὲ καὶ ἅ 11 λέγειν αὐτοὺς πυνθάνομαι λογίσασθαι μεθ' ὑμῶν, ὡς καινὰ καὶ θαυμαστὸν ὅσον εἰς ἅ βούλονται τῇ πράξει συλλαβεῖν δυνάμενα. φάσκουσι γὰρ δεῖν ὑμᾶς ὁμοροεῖν, ὥσπερ ὑμᾶς οὐκ ἐπισταμένους, ὅτι τοῦτο μὲν πάσῃ πόλει, καὶ πολεμεῖν καὶ εἰρηνεύειν βουλομένη, κρᾶτιστόν ἐστιν. δεῖ δὲ οὐ τοῦτο σκοπεῖν, εἰ ὁμοροη- 12 τέον πολεμοῦσιν· ὁμοροητέον γὰρ καὶ πολεμοῦσι καὶ μὴ παντὸς ἕνεκα· ἀλλ' εἰ βουλομένοις πολεμεῖν καὶ 692 ὁμοροεῖν, ὡς ἴσμεν ἅπαντες, ἀντάρκης ἐστὶν ἡ δύναμις. ἕως δ' ἂν μῆτε συστρατείας πολεμοῦντες ἔχωμεν, μῆτε χρημάτων πόρους δεικνύωσιν, ἀλλὰ τὴν Ἀθηναίων ἔγγυον διδῶσι τοῦ πολέμου, μηδὲν διαφέρειν αὐτοὺς ἀντίκα νομίζωμεν. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν, ὥσπερ ἦν ἄξιος 13 693 παραπλήξ τὴν διάνοιαν ὦν, κατελύσατε εἰκότως· τούτοις δὲ ἀποχρησάτω μηδὲν παθεῖν κακὸν παραδόξους λόγους μελετῶσι καὶ μηδὲ λείψανον ἔωσιν ὑμῖν τι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τούτων φθονοῦσι πράττειν ἅ δεῖ βουλομένοις, ἕως ἂν τὸ Θηβαίων πολιτεύσονται πολίτευμα, μηλόβοτον ὑμῶν γενέσθαι τὴν χώραν καὶ κατασκαφῆναι τὴν πόλιν ἀναγκάσαντες. οὐ γὰρ, εἰ κακῶς ἔχει τὰ πράγματα, διὰ τοῦτο μηδὲν, ὅπως μὴ χεῖρον ἔξει, φροντιστέον.

12.

694 ΤΗΙ ΒΟΥΛΗΙ ΚΑΙ ΤΩΙ ΔΗΜΩΙ ΤΩΝ
ΑΘΗΝΑΙΩΝ.

Ἐγὼ προσῆλθον τῷ πολιτεύεσθαι γεγονώς ἔτη τρία καὶ τριάκοντα, μὰ Δι' οὐ τριταγωνιστεῖν μαθὼν, ὡς Δημοσθένης ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ τραφεῖς ἐλευθερίως, καὶ παιδείας φροντίσας τὰ μέτρια, καὶ λόγους οἴους λέ-

2 γειν ἐν Ἀθήναις ἔπρεπε. καὶ τούτους οὐκ εἰς συκοφαντίαν γυμνάσας, οὐδέ τινα τῶν πολιτῶν δίκην δικασάμενος εὐρεθήσομαι λαβὼν ἀργύριον, οὐδὲ ὕβρεις ἀποδόμενος, ἀλλ' οὐδὲ ὕβρισθῆις ὅλως οὐδὲ ἀφορητὴν προσηλακισμοῦ παρασχῶν, οὐδὲ εἰς δίκην τινὰ τῶν 3 πολιτῶν καταστήσας ἔξω Τιμάρχου μόνου. καὶ οὐκ ἀλαζονεύομαι πρὸς ὑμᾶς ὡς πολλὰ πάνυ λαβεῖν ἔξόν μοι χρήματα μὴ λαβῶν, ἀλλ' ὡς ἦν προσῆκον, δίκην κατὰ τοὺς νόμους λαβῶν. καὶ μετὰ ταῦτα πάλιν Κτη- 695 σιφῶντα, πολλὰ μὲν ὑπ' αὐτοῦ παθῶν, πολλὰ δὲ ὑπὸ Δημοσθένους, παρανόμων ἐγραψάμην, δικαιοτάτην 4 ὧ θεοὶ γραφήν. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν, εἰ καὶ τῶν νόμων τῶν ὑμετέρων καὶ τῶν ἐμῶν λόγων ἡ Δημοσθένους δεινότης κρείσσων ἐγένετο. ἐφάνη δὲ ἴσως ἐφ' οἷς κατηγορήθη πρότερον ὑπὸ Δημοσθένους, πολὺ μείζοσι δηλονότι τούτων οὔσι, δι' ἃ νῦν ἐξέπεσον, οὐ μικρὸν δαίγμα τοῦτο τοῦ καλῶς πολιτεύεσθαι νομίζεσθαι, ὅτι οὐδὲ Δημοσθένους κατηγοροῦντος ἐάλων. 5 μετὰ δὲ ταύτην τὴν συμφορὰν καὶ τελέως καταφανῆ πᾶσι τοῖς Ἑλλησιν, οὐχ ὅπως μόνοις ὑμῖν, ἑμαυτὸν οἶμαι γερονέμαι. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν, ὅτι ἀποθανόντες οἱ ἄνθρωποι οὔτω καὶ φεύγοντες ἐκ τῆς πατρίδος, τότε δὴ καὶ μάλιστα, ὅποιοι τινες ἐγένοντο τοὺς τρόπους, 6 διαδείκνυνται; καὶ γὰρ ἅ συνέκρυπτον αὐτοὶ πρότερον, ἐκ μέσου γενομένων ἀναφαίνεται καθαρῶς· αἰ- 696 τιῶνται γὰρ πολὺ μᾶλλον τῶν ἐχθρῶν ἕκαστος οὐδὲν ἀντειπεῖν δυναμένους. οἱ δὲ δὴ φεύγοντες ἐπὶ τοιαύταις αἰτίαις, ὡς τὰ τῶν πολεμίων αἰεὶ προαιρούμενοι καὶ παντελῶς, δεικνύουσι καὶ τοὺς τρόπους καὶ τὰς ἐν τῷ πολιτεύεσθαι γενομένας αὐτοῖς γνώμας καταφανεῖς· καὶ γὰρ καὶ ὅπως φέρουσι τὰς συμφορὰς καὶ ὡς διάκεινται πρὸς τὰς ἑαυτῶν πατρίδας, ἐξετάζονται σα-

φῶς. ἄρ' οὖν καὶ Φιλίππῳ προδοὺς τὴν ἔμαντοῦ πα- 7
 τριίδα καὶ παραπρεσβεύσας τοιαῦτα κατὰ τῆς πόλεως,
 καὶ δὴ θεραπεύσας Μακεδόνας, ἐπειδὴ τάχιστα φεύ-
 γων παρ' ὑμῶν ῥόχμην, πρὸς Ἀλέξανδρον ἀπηλλά-
 γην, χάριν τε ὧν παρεσχόμην αὐτῷ κομιούμενος καὶ
 προμηθείας δηλονότι τευξόμενος παρ' αὐτῷ; καὶ οὐκ 8
 ἔσθ' ὅπως οὐχ ἐώρων τὰ μὲν ἐν Βοιωτίᾳ πανδοκεῖα
 Δημάδην ἔχοντα καὶ χωρία ζευγῶν εἴκοσιν ἀροῦντα
 καὶ χρυσᾶς ἔχοντα φιάλας, Ἡγήμονα δὲ καὶ Καλλιμέ-
 δοντα, τὸν μὲν ἐν Πέλλῃ, τὸν δὲ ἐν Βερροίᾳ, καὶ δω-
 ρεᾶς ἅμα εἰληφότας καὶ γυναικας εὐπρεπεστάτας γε-
 γαμηκότας. καὶ μὴν οὐδὲ πρὸς Θηβαίους οὐδ' εἰς Θε- 9
 697 τάλιαν ῥόχμην παρ' ὑμῶν, οὐδὲ πρὸς ἄλλους τινὰς,
 παρ' οἷς ἢ λαιδορεῖν ἔδει με τὴν πατριίδα τὴν ἐμὴν ἢ
 λαιδορουμένης αὐτῆς ἀκούειν, ἀλλ' εἰς Ῥόδον ἀφικό-
 μην, οὔτε μὰ τὸν Δία δυσμενῶν ὑμῖν οὔτ' ἄλλως φι-
 λαπεχθημόνων ἀνθρώπων πόλιν. τὸ μὲν γὰρ ἄγχιστα 10
 τῆς ἑαυτῶν πατρίδος ἐστάναι κατειρωνευομένων ἔμοι-
 γε τῆς συμφορᾶς εἶναι μᾶλλον ἢ στεργόντων ἐδόκει
 τὴν πόλιν· τὸν δὲ ὄντως στέργοντα τὴν ἑαυτοῦ πόλιν
 ὡς πορρωτάτω μᾶλλον αὐτῆς ἐχρῆν ἀπιέναι, καὶ μη-
 δὲν ἐν τοῖς ὄμμασιν ὑπόμνημα ἔχειν, ὃ τὴν γνώμην
 698 ἀμύξει. καὶ γὰρ οὐδ' ἐνταῦθα μείνας, ἐν Ῥόδῳ, φα- 11
 νείην ἂν, ἀλλὰ τῆς περαιᾶς ἐλόμενός τι μικρὸν φρου-
 ριον, Ἄμμον· κἀνταῦθα πριάμενος χωρία τοσοῦτων
 ταλάντων, ὅσων εἰκὸς ἦν τὸν Φιλίππου μὲν πρότερον,
 εἴτ' Ἀλεξάνδρου μισθωτὸν ὕστερον γενόμενον καὶ
 Φωκεῖς προδόντα καὶ τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίαν
 Μακεδόσι, κἀθημαι μεθ' ἐπτά θεραπόντων ἐνταῦθα
 699 καὶ δυοῖν μόνων γνωρίμων καὶ τῆς μητρὸς, ἢ τρίτον 12
 ἔχουσα καὶ ἑβδομηκοστὸν ἔτος ἐπλευσε σὺν ἐμοὶ μεθέ-
 ξουσα τῆς δι' ὑμᾶς μοι συμφορᾶς γενομένης, καὶ μετὰ

γυναικὸς, ἢ συνεξέπεσέ μοι κωλύοντος αὐτὴν τοῦ πα-
 τρός καὶ μένειν ἴσως ἀναγκαζόντων τῶν νόμων, τὸν
 τρόπον τῆς πόλεως μᾶλλον ἢ τοὺς νόμους ἐπισταμένη,
 καὶ μετὰ τριῶν παίδων οὐδέπω καὶ νῦν τῆς ἑαυτῶν
 συμφορᾶς ἐπαισθομένων, οὐδὲ ὅποιαν αὐτοῖς ὁ θεὸς
 13 δέδωκε γινομένοις πατριίδα τὴν Ἀθηναίων πόλιν,
 ὅποιαν δ' εὐθέως γενομένων αὐτῶν ἀφήρηται πάλιν. καὶ
 ἕτεροι μὲν, ὡς ἔοικε, τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, τοὺς ἢ ἐν
 Βοιωτίᾳ γεννηθέντας ἢ ἐν Αἰτωλίᾳ, πρὸς ὑμᾶς πέμ-
 πουσι τῆς αὐτόθι παιδείας μεθέξοντας· οἷς δὲ ταῦτα
 παρὰ τῆς φύσεως ὑπῆρξεν, οὐ δημοποιήτου πατρός
 οὔσιν οὐδ' ἐπ' αἰτίαις αἰσχροῖς ἐαλωκότος, φεύγουσιν
 ἔτι νήπιοι, καὶ τρέφονται πένητες ἐν ἐρημίᾳ τε καὶ
 14 φυγῇ πατρώᾳ. καὶ περὶ μὲν τῶν Λυκούργου παίδων 700
 Δημοσθένης ὑμῖν ἐπιστέλλει, καὶ δεῖται καλῶς ποιῶν
 χαρίσασθαι τὸ πατρῶον αὐτοῖς ὄφλημα, καὶ ὑμεῖς οὐ-
 δὲν ἀλλ' ἢ Ἀθηναίων ἔργον, ἐλεήσαντες αὐτοὺς καὶ
 χαρισάμενοι, ἐποιήσατε· καὶ γὰρ ὀργίξεσθαι φαρδίως
 15 ὑμῖν ἔθος ἐστὶ καὶ χαρίζεσθαι πάλιν· ἐγὼ δὲ ὑπὲρ τῶν
 ἑμαντοῦ παίδων οὐκ ἂν ὑμᾶς πείσαιμ', ἂν δεόμενος,
 ὡς μή μοι μὴ μόνον ἐν ὀρφανίᾳ τραφῶσιν, ἀλλ' ὀρφα-
 νοὶ ἅμα καὶ φυγάδες ὄντες, οὔτε ἀδικήσαντες παῖδες
 ὄντες, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλως ἐαλωκότες, τὰ μέντοι τῶν
 ἐαλωκότων πάντα πεπονθότες; εἴτα τελευτήσαντος
 ἀναμνήσθητέ μου, καὶ χαρίσασθε τὰς δεήσεις, νῦν
 προσέχοντες ἡμῖν. ἀλλὰ καὶ πράξατε, ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι, καὶ πείσθητε, τὰ συνήθη αὐτοῖς καὶ μέτρια
 16 ποιούντες. οὐ γὰρ ἂν δὴ τῶν τρόπων ἀποσταίητε καὶ 701
 καταλύσατε τὴν τῆς πόλεως δόξαν, ἣν ἐπὶ χρηστότητι
 μείζω καὶ φιλανθρωπίᾳ διὰ παντὸς ἔσχευ ἢ ταῖς ἄλ-
 λαις πάσαις ἢ πόλιν. οὐδ' ἂν Μελάνωπος ἰσχύσειε
 πλεῖον κωλύων ὑμᾶς μιμῆσθαι τὴν ἑαυτῶν χρηστό-

τητα καὶ φιλανθρωπίαν, ἢ παρακαλῶν — οὐκ Αἰσχί-
νης, οὐδαμῶς μὰ τοὺς θεοὺς· οὐ γὰρ αὐτάρκης οὐδ' 17
εὐτυχῆς πείθειν ἔγωγε τὴν πατρίδα τὴν ἐμὴν, καὶ μά-
λιστα νῦν, ἑμαυτοῦ χάριν πείθειν δοκῶν· ἀλλ' ὁ τῆς
πόλεως τρόπος καὶ τὸ πάλαι ὑμῶν ὄνομα καὶ τὸ τῶν
702 προγόνων ἦθος, ᾧ ἀναγκαιότερον δῆπουθεν ἢ Με-
λανώπῳ καθ' ἡμῶν δεομένῳ προσέχειν.

INDEX NOMINVM. *)

- Αγλαοκρέων ὁ Τενέδιος II, 20, 126. Cf. 97.
Ἄγνούσιος. Φιλοκράτης ὁ Α. II, 13. Δερκύλος Αὐτοκλέους Α. II, 155.
Ἀζημιεύς. Ἀριστοφῶν ὁ Α. I, 64. 158. III, 139. 194.
Ἀθως. ὁ τὸν Ἄθω διορύξας III, 132.
Ἀθηνᾶ III, 77. ὅθεν ἢ τῆς Ἀθη-
νᾶς τῆς Πολιάδος ἐστὶν ἰερέα II, 147. τὸν χρυσοῦν στέφανον ἰερὸν εἶναι τῆς Ἀθηνᾶς III, 46.
Ἀθηνᾶ Προνοία III, 108. 111. 121. Ἀθηνᾶς Προνοίας III, 110. τὴν Ἀθηνᾶν III, 150. 219. ep. XI, 12.
Ἀθῆναι. ἐν Ἀθήναις ep. XII, 1. (Ἀθᾶναι ep. IV, 2.)
Ἀθῆναξ III, 98. 114. ep. VI.
Ἀθῆναῖος. ὅστις Α. ὄντως ἐστὶ καὶ ὅστις μὴ I, 77. εἴαν τις Α. ἐταιρήσῃ [I, 21.] Σόλωνος Ἀθη-
ναίου III, 108. ὁ μισθούμενος τὸν Ἀθηναῖον I, 163.
Ἀθηναῖοι II, 73. 113. 117. 139. 163. III, 116. 222. 258. (184.) πάν-
τες Α. II, 64. ἂν τις Ἀθηναίων I. [16.] 19. 72. 87. εἴ τις πώποτε Ἀθηναίων II, 121. οὐδένα πώπο-
τε Ἀθ. II, 100. Ἀθηναίων ὁ βου-
λόμενος οἷς ἔξεστι I, 32. τῶν ἄλ-
λων Α. I, 22. II, 164. III, 4. ἐκκλη-
σιαζόντων Ἀθ. III, 34. 204. δια-
φερομένων Ἀθ. II, 29. οὐκ αἰ-
τούντων Ἀθ. III, 139. χιλίους ἐπιλέκτους ἔχων Ἀθηναίων II, 75. ἠγουμένον Α. II, 30. ἐν τοῖς ἐπιεικεστάτοις Ἀθ. II, 150. μετὰ Ἀθ. II, 57. III, 70. τοὺς Ἀθ. πρόσβεις II, 59. 108. τῶν Ἀθ. ὀπλιτῶν II, 140. τῆς Ἀθ. ἀκρο-
πόλεως II, 105. τῆ Ἀθ. πόλει II, 28. Ἀμφίπολιν τὴν Ἀθ. II, 32. τὴν Ἀθ. πόλιν II, 33. Χερρόνη-
σον τὴν Ἀθ. II, 73. τὴν οὖσαν ὁμολογουμένως Ἀθ. II, 72. ep. II, 2. XI, 7. τὸ τῶν Ἀθ. ἀξίωμα II, 105. τὸν ἱερομνήμονα τῶν Ἀθ. III, 126 (τὸν Bk.). 127. πα-
λαιχθῶν δῆμος Ἀθ. (III, 190.) τὸν Ἀθ. δῆμον III, 90. ὁ δῆμος ὁ Ἀθ. II, 60. III, 48. 120. 209. ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἀθ. III, 49. ὁ δῆ-
μος τῶν Ἀθ. I, 25. 85. II, 73. III, 46. 101. 116. 117. 155. 156. 237. 258. — Ἀθηναίοις II, 18. 21. 32. 60. 138. III, 100. ἐν ἅπασιν Ἀθ. III, 224. τοῖς Ἀθ. II, 116. Ἀθηναίοισι (III, 158). — Ἀθηναίους II, 21. 60. 105. III, 140. 142. 222. πρὸς Ἀθ. II, 43. 95. 109. 122. ἐπ' Ἀθ. III, 92. ἅπαντας Ἀθ. II, 25. οὗς Ἀθη-
ναίους εἶναι τολμᾷ γράφειν III, 85. — ἂν δρες Ἀθηναῖοι I.

(*) [] indicat ea quae suspecta,
() ea quae e poetis ab Aeschine allata sunt

121. III, 177 (ὦ ἄ. Ἀθ. Bk.).
 211. ep. XII, 15. — ὦ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι I. Bk. I, 4. III, 183.
 246., ubi ipsa allocutio ab optt.
 codd. abest, et I, 1. 2. 17. 18.
 24. 25. 26. 41. 156. 177. II, 1. 4.
 55. 80. 87. 102 (bis). 129 (bis).
 135. 152 (bis). 183. III, 1. 2. 6.
 8. 13. 16 (bis). 25. 33. 34. 40.
 58. 68. 75. 77. 82. 84. 105. 107.
 128. 156. 158. 179. 186. 199. 230.
 234. 236. 244. 247., quamquam
 etiam his locis voc. ἄνδρες in
 optt. codd. ab (v. Bk. ad I, 1, 1.)
 aut in altero utro non reperitur.
 Contra ὦ Ἀθηναῖοι etiam Bk.
 his locis posuit: I, 5. 6. 8. 13
 (bis). 14. 34. 36. 37. 39. 51.
 69. 70. 82. 83. 89. 93. 109. 110.
 111. 112. 120. 141. 153. 163. 170.
 173. 188. 190. 191. II, 62. 81. 88
 (bis). 108. 119. 127. 145. 160.
 III, 29. 69. 85. 245.
 Ἀθήνησιν. τῶν Ἀθ. πραγμά-
 των II, 36. τὰς Ἀθ. ἀρχάς III, 26.
 τὰ Ἀθ. ep. V, 2. Ἀθ. μὲν ἤμεν
 ἄξιοι II, 23. Cf. I, 89. II, 58. 93.
 III, 91. 114. ep. II, 2. III, 2. VI.
 XI, 4. 8. XII, 12. 14. τὸν Ἀθ.
 ὑβριστήν I, 108.
 Ἀθρώνη ep. I, 4.
 Αἰγυλῆς. Αἰγυλῆδος φυλῆς I,
 125.
 Αἰγινῆται. πρὸς Αἰγινῆτας εἰς
 πόλεμον κατέστημεν II, 173.
 Αἰσχίνης I, 134. II, 15. 51. 67.
 ep. II, 5. VI. XII, 16. Αἰσχ. ὁ
 Ἄτρομήτου ep. III, 2.
 Αἰτωλία ep. XII, 13.
 Ἀκάμας II, 31.
 Ἀκαρνανες. πάντας δ' Ἀκαρ-
 νᾶνας συντεταγμένους ἐπὶ Φί-
 λιππον ὑφ' ἑαυτοῦ III, 97. ἀπο-
 στήσαι δὲ Ἀκαρνανίας III, 256.
 Ἀκαρνανία. ἐξ Ἀκαρνανίας III,
 97. 98.
 Ἀκραγαλλίδαί III, 107. 108.
 Ἀλέξανδρος ὁ Μολοττῶν βα-
 σιλεύς III, 142.
 Ἀλέξανδρος frater Philippi
 II, 26.
 Ἀλέξανδρος filius Philippi. τὸ
 τοῦ παιδὸς ὄνομα Ἀλεξάνδρον
 I, 166. Cf. I, 168. 169. III, 219.
 εἰς τὴν ἀρχὴν κατέστη III, 160.
 πρὸ τῆς Ἀλεξάνδρον διαβά-
 σεως εἰς τὴν Ἀσίαν III, 238. εἰς
 τὴν Ἀσίαν διέβη III, 163. 164.
 165. Demosthenes ἐπωνυμίαν
 Ἀλεξάνδρον Μαργίτην ἐτίθετο
 III, 160. θεωρῶν τὸν Ἀλέξαν-
 δρον οὐκ ἐν τῆς Ἀλεξάνδρον
 φύσεως III, 66. Cf. III, 164. 216.
 219. πολὺν τὸν Φίλιππον καὶ
 τὸν Ἀλέξανδρον ἐν ταῖς διαβο-
 λαῖς φέρων III, 223. Cf. 215.
 πολειμικῶς ἔχον πρὸς Ἀλέξαν-
 δρον III, 163. ἀντιπραττῶν Ἀλε-
 ξάνδρῳ III, 167. κέρψας ὡς
 Ἀλέξανδρον γράμματα III, 162.
 οἱ πρεσβεύσαντες πρὸς Ἀλέξαν-
 δρον III, 162. τὸν Ἀλέξανδρον
 ὑποτρέχει ib. Λακεδαιμόνιοι
 μέλλουσιν ὡς Ἀλέξανδρον ἀνα-
 πέμπεσθαι III, 133. Praeterea ep.
 XI, 5. XII, 7. 11. (Sexies tantum
 articulus praefixus est: III, 160
 162. 164. 165. 215. 223.)
 Ἀλεξίμαχος ὁ Πήληξ II, 83. 85.
 Ἀλήσι. τὸ Ἀ. χωρίον ep. V, 6,
 Ἀλιερόθιος ep. XI, 8.
 Ἀλκιβιάδης. ὡσπερ Ἀλκιβιά-
 δην ἢ Θεμιστοκλέα κρινῶν
 II, 19.
 Ἀλκιβιάδης. συμπαραπέμπων
 μετὰ τῶν Ἀλκιβιάδου ξένων
 τὴν εἰς Φλιοῦντα παραπομπὴν
 (Olymp. 103, 2.) II, 168.
 Ἀλόνησος III, 83.
 Ἀλπωνός II, 132. 138.
 Ἀλωπεκῆσιν I, 97. 99. 105.
 Ἀμεινιάδης III, 130.
 Ἄμμος, τῆς περαιᾶς μικρὸν χω-
 ρίον ep. XII, 11. ἢ Ἀ. ep. IX, 1.

- Ἄμυντας ὁ Φίλιππον πατὴρ II,
 32. 33. 28. Ἄμυντον II, 26. Ἄμυν-
 τα ibid.
 Ἄμυντος II, 64. Ἄμυντος τὸν
 Ἐρχία II, 67. 68.
 Ἄμφικτύονες. τὴν πρώτην
 σύνοδον γενομένην τῶν Ἄμφι-
 κτύων καὶ τοὺς θεοὺς αὐ-
 τῶν ἀνέγγων II, 115. bellum c.
 Cirrhacis III, 107. 108. 109. 112.
 cum Phocensibus II, 94. 114. 117.
 122. 138. 139. 142. cum Amphis-
 sensibus III, 115. 116. 118. 122.
 124. 128. 129. ἐν τοῖς Ἄμφικτύ-
 οσι III, 114. τὸ κοινὸν τῶν Ἄμ-
 φικτύων II, 139. ἐκκλησία
 τῶν Ἀ. III, 124. τοὺς Ἄμφικτύ-
 ονας πρέσβεις II, 140. ὦ ἄνδρες
 Ἄμφικτύονες III, 119. (Articu-
 lus semper praefigitur.)
 Ἄμφικτυονίδες. πόλεις Ἀ. II,
 116. μηδεμίαν πόλιν τῶν Ἄμ-
 φικτυονίδων II, 115.
 Ἄμφιπολις II, 21. 27. 29. 32. 43.
 48. 52. 70. 72. III, 54.
 Ἄμφιπολιται II, 27. 33.
 Ἄμφισθένης [I, 66].
 Ἄμφισσα III, 125. 147.
 Ἄμφισσεῖς. οἱ Λοκροὶ οἱ Ἀ. III,
 113. 123. Praeter unum locum
 (Ἄμφισσεῦσι III, 146.) semper
 articulus additur: οἱ Ἀ. III, 116.
 124. τῶν Ἄμφισσέων III, 114.
 115. 117. 118. 119. 122. 124. τοῖς
 Ἄμφισσεῦσι III, 114. 129. τοὺς
 Ἄμφισσέας III, 128. 221. 237.
 τοὺς Ἄμφισσεῖς (?) III, 129.
 Ἄμφιτρίτη [III, 112.].
 Ἄμφιτροπήσιν I, 101.
 Ἀναγυράσιος. Μειδίαν τὸν Ἀ.
 III, 115.
 Ἀναξίνος. Ἀναξίνου τοῦ Ὁρεῖ-
 του III, 223.
 Ἀναφλύστιος. Πύρραυδος ὁ
 Ἀ. III, 139. Διογνήτου Ἀναφλυ-
 στιου III, 115.
 Ἀνδοκίδης II, 174. τὸν Ἐρμῆν
 τὸν Ἀνδοκίδου καλούμενον I,
 125.
 Ἄνδριοι. τῆς Ἀνδρίων πόλεως
 I, 108.
 Ἄνδρος. ἐν Ἀνδρῶ I, 107.
 Ἀνδρωνίδα ep. VIII.
 Ἄνθεμος. Ἀνθεμοῦντα II, 27.
 Ἄντικλῆς Καλλίου Εὐωνυμεῦς
 I, 53.
 Ἄντικλῆς ὁ σταδιοδρόμος I, 157.
 Ἄντικλῆς. κατὰ συνθήκας τὰς
 παρ' Ἀντικλεῖ κειμένας I, 165.
 Ἄντιόχος ὁ ἐπὶ τῶν ὑπηρετι-
 κῶν II, 73.
 Ἄντιπατρος III, 72. ep. XII, 9.
 ὁ δ' Ἀ. III, 165.
 Ἀπόλλων. Ἀπόλλωνος ep. I,
 2. X, 10. τοῦ Ἀ. καὶ τῆς Ἀρτέ-
 μιδος III, 110. 111. 121. τῷ Ἀ.
 τῷ Πυθίῳ III, 108. νῆ τὸν Δία
 καὶ τὸν Ἀπόλλω I, 81. 88. 108.
 Ἄργῆς II, 99.
 Ἄργεῖοι II, 176.
 Ἄρειος πάγος. ἐγγράφατο εἰς
 Ἄρειον πάγον III, 51. ἐν Ἀ. π.
 ἐκείθῃ ep. XI, 8. ἢ ἐξ Ἀ. π.
 βουλή III, 252. ἢ βουλή ἢ ἐξ Ἀ.
 π. I, 81. 82. 84. 92. II, 93. III,
 20. ἢ βουλή ἢ ἐν Ἀ. π. III, 20.
 Ἄρεοπαγίτης. ἡμεῖς οἱ Ἀ. I,
 83. ἢ ἐκ τῶν Ἀ. I, 81.
 Ἄρης ep. XI, 8. [Ἄρηα III, 184.]
 Ἄρθμιος ὁ Ζελεΐτης III, 258.
 Ἀρίγνωτος I, 102. Ἀ. ὁ Σφήτ-
 τος I, 104. τοῦ Ἀ. I, 102. τῷ
 Ἀ. I, 103.
 Ἀρίζηλος ὁ Τιμαρχου πατὴρ I,
 102. ὁ Ἀ. ὁ Τιμαρχου πατὴρ I,
 103. [τὸν Τιμαρχον τὸν Ἀριζή-
 λων I, 68.]
 Ἀριστάρχος ὁ τοῦ Μόσχου I,
 171. Ἀριστάρχου τοῦ Μόσχου
 II, 166. Ἀριστάρχου I, 172. II,
 148. 166.
 Ἀριστείδης Εὐφιλήτου Κηφι-
 σιεύς II, 155.
 Ἀριστείδης ep. VII, 2. Ἀ. ὁ δὲ

- καιοσ ep. VII, 3. *Α.* ὁ δίκαιοσ ἐπικαλούμενοσ I, 25. II, 23. III, 181. *Α.* ὁ τοὺσ φόροσ τάξασ τοὺσ Ἑλλήων II, 23. III, 258.
- Αριστίων Πλαταϊκόσ ὁ τοῦ Ἀριστοβούλου τοῦ φαρμακοπόλου υἱόσ III, 162.*
- Αριστόβουλοσ ὁ φαρμακοπόλοσ III, 162.*
- Αριστογείτων. Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα I, 132. 140.*
- Αριστόδημοσ ὁ ὑποκριτήσ II, 15. 52. Ἀρ. II, 17. 19 (bis). ὁ Ἀρ. sexies: II, 16. 17. 19.*
- Αριστόδημοσ. στεφανώσασ τοὺσ μετὰ Ἀριστοδήμου εἰσ Θετταλίαν καὶ Μαγνησίαν παρὰ τὰσ τῆσ εἰρήνησ συνθήμασ ἐπιστρατεύσαντασ III, 83.*
- Αριστοφάνησ Ὀλύμπιοσ II, 154. 155. 158.*
- Αριστοφῶν ὁ Ἀζηνιεύσ I, 64. 158. III, 139. 194.*
- Αρίστων Rhodius ep. VI.*
- Αρίφρων ὁ ἐκ Δαμαγήτου ep. IV, 1.*
- Αρκάδεσ II, 79. τοὺσ μυρίουσ Ἀρκάδων II, 157. παντίων Ἀρκάδων III, 240.*
- Αρκαδία πᾶσα III, 165. ἐν Ἀ. II, 79.*
- Αρμόδιοσ. Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογείτονα I, 132. 140.*
- Αρτεμισ. τῶ Ἀπόλλωνι τῶ Πυθίῳ καὶ Ἀρτέμιδι III, 108. τοῦ Ἀπόλλωνοσ καὶ τῆσ Ἀρτέμιδοσ III, 110. 111. 121.*
- Αρτεμισίον. τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ ναυμαχίαν II, 75.*
- Ἀρχέδημοσ ὁ Πήληξ III, 139.*
- Ἀρχίδαμοσ ὁ Λάκων II, 133.*
- Ἀρχένοσ ὁ ἐκ Κοίλησ III, 187. 195. Ἀρχίνου καὶ Θρασυβούλου προσεπαιτων τοῦ δήμου II, 176.*
- Ἀσία, ἡ. II, 147. III, 163. 238. 250.*
- Ἀστυχοσ. Κρίτων ὁ Ἀστυχόχου I, 156.*
- Ἀτρεΐδαι. (Ἀτρεΐδῃ III, 185.) Ἀτρεΐδῆτοσ II, 147. Ἀ. ὁ πατήρ ὁ ἡμέτεροσ II, 78.*
- Ἄτταλοσ ὁ ἀθλητήσ ep. X, 8.*
- Ἄττικῆ. πρὸσ τὴ Ἄττικῆ II, 76.*
- Ἀύλων. ἐν Ἀύλωνι I, 101.*
- Ἀυτοκλείδῃσ I, 52.*
- Ἀυτοκλήσ. Δερκύλον Ἀυτοκλέουσ Ἀγνούσιον II, 155.*
- Ἀυτόλκοσ I, 81. ὁ Ἀ. I, 82. 83.*
- Ἄφιδναίοσ. Δημοκράτησ ὁ Ἀ. II, 17. Καλλίστρατοσ ὁ Ἀ. II, 124. Νικόδημοσ ὁ Ἀ. I, 172. II, 148.*
- Ἄφροβητοσ οὐτοσί II, 149.*
- Ἄφροδίτη ep. X, 6.*
- Ἀχαιοὶ πάντεσ III, 165. 95.*
- Ἀχαρνεύσ. Λεωδάμασ ὁ Ἀ. III, 138. Γλαῦκοσ ὁ Ἀ. II, 78. Τιμόμαχοσ ὁ Ἀ. I, 156.*
- Ἀχερδούσιοσ. Πάμφιλοσ ὁ Ἀ. I, 110.*
- Ἀχιλλεύσ I, 133. 141. 142. 143. τῶ Ἀχιλλεΐ I, 146.*
- Βαταλοσ. ἐν παισίν ὧν ἐκλήθη δι' αἰσχρονογίαν τιὰ καὶ κιναιδίαν Βάταλοσ II, 99. I, 126. ὁ Β. προσαγορεύεται I, 131. ὁ σοφοσ Β. I, 164.*
- Βέροσια ep. XII, 8.*
- Βοιωτάρχει, οἱ. III, 145. 149. 151.*
- Βοιωτία. ὅτι τὰσ Θῆβασ Βοιωτίαν δίκαιον ἠγούμην εἶναι καὶ μὴ τὴν Βοιωτίαν Θῆβασ II, 119. ἐκ τῆσ Β. II, 141. τὴν Β. πᾶσαν III, 142. ἐν Β. ep. XII, 8. 13.*
- Βοιωτοὶ II, 142. Βοιωτῶν II, 104. 122. 142. 143. τὰσ ἐν Βοιωτοῖσ πόλεισ II, 116. 137. Βοιωτοὺσ II, 116. Βοιωτοῖσ τοῖσ ἐν Θῆβαισ III, 142. τῆσ τῶν Βοιωτῶν φυγῆσ II, 143. ἐκ τῆσ χώρασ τῆσ τῶν Βοιωτῶν III, 140. τοὺσ Β. III, 142.*
- Βόσποροσ III, 171.*

- Βουζύγησ. μετὰ Δημαινέτου τοῦ Βουζύγου II, 78.*
- Βυζάντιοι III, 256. ὁ Βυζάντιοσ Πύθων II, 125.*
- Γανίεσ. Γανίδα III, 82.*
- Γάνοσ III, 82.*
- Γλαυκέτησ III, 91.*
- Γλαῦκοσ. Κλεόβουλοσ ὁ Γλαῦκου τοῦ Ἀχαρνεώσ υἱόσ II, 78.*
- Γλαῦκοσ ὁ παλαιόσ ἐκείνοσ πύκτησ III, 189.*
- Γλαῦκων Χολαργεύσ I, 62. 65.*
- Γλ. Τιμαίον Χολαργεύσ [I, 66.]*
- Γνωσίδημοσ ὁ Χαριγένουσ υἱόσ τοῦ δυναστεύσαντοσ ποτε ἐν Ὁρεῶ III, 103. 104.*
- Γύλων ἐκ Κεραμέων III, 171.*
- Δαμάγητοσ ep. IV, 4. Ἀρίφρων ὁ ἐκ Δαμαγήτου ep. IV, 1.*
- Δαναοὶ. Δαναῶν πῦκα χαλκοχιτώνων (v. θωρηκτάων) (III, 185.)*
- Δαρείοσ III, 164.*
- Δεκέλεια II, 76.*
- Δελφοὶ. Δελφῶν ὅσοι ἐπὶ διετέσ ἠβῶσιν III, 122.*
- Δελφοὶ (oppidum) II, 114. III, 106. 107. 113. 115. 123. 126. 130. 132.*
- Δερκύλοσ II, 47. 140.*
- Δερκύλοσ Ἀυτοκλέουσ Ἀγνούσιοσ II, 155.*
- Δηιάρησ II, 71.*
- Δηίπυροσ II, 71.*
- Δήλοσ ep. I, 1.*
- Δήλιοι ep. I, 2.*
- Δημάδησ ep. XII, 8.*
- Δημαινέτοσ ὁ Βουζύγησ II, 78.*
- Δημοκράτησ ὁ Ἀφιδναίοσ II, 17.*
- Δημομέλησ ὁ Παιανιεύσ II, 93. III, 51.*
- Δημοσθένησ ὁ Παιανιεύσ (oratoris pater) III, 171. 172. Δημοσθένουσ υἱόσ εἰ τοῦ μαχαιροποιού II, 93.*
- Δημοσθένησ ὁ ἐμόσ κατήγοροσ II, 17, 82. ὁ τηλικαύτασ τιμωρίασ λαμβάνων I, 173. ὁ τὴν τάξιν λιπῶν III, 181. ὁ χρηστόσ οὐτοσ Δ. II, 36. ὁ περιττόσ ἐν τοῖσ λόγοισ Δ. I, 119. II, 114. III, 172. ὁ μισοφιλιπποσ Δ. II, 14. III, 66. ὁ μισοτράννοσ Δ. III, 92. ὁ ἐπιδαιμόνασ ἀρτίωσ ἐνταυθὶ Δ. II, 85. ὁ Δ. III, 14. 24. 60. 212. 214., contra sine articulo quinquagies novies. — τὴν τοῦ Δημοσθένουσ δωροδοκίαν III, 214. τὸ τοῦ Δ. ψήφισμα II, 61. τὰ ψηφίσματα τὰ τοῦ Δ. (τὰ Δ. Bk.) II, 54. Δημοσθένοσ sine articulo quadragies. — Δημοσθένει quater et decies scriptum est. — μὴ Δημοσθένην καλούμενον, ἀλλὰ Βάταλον I, 126; τὸν κιναιδον Δημοσθένην I, 181. τὸν Δημοσθένην II, 14. III, 60. 202 (-η Bk.). 205., Δημοσθένην sine articulo semel et tricies, nisi quod Bk. quinquies non Δημοσθένην, sed Δημοσθένη posuit (II, 38. III, 140. 200. 202 (bis), Itemque in ep. V, 6. XI, 3. XII, 1. 3. 4. 11. 14. — Δημοσθένεσ II, 59. 127. III, 56. 163. 165. 209. ὁ Δ. I, 127. II, 86. 78. 147. 148. III, 23. 208. 218.*
- Δημόφιλοσ. τῶν Δημοφίλου πολιτευμάτων I, 86.*
- Δήμων. τὴν ἐν Κολωνῶ συνοικίαν τὴν Δήμωνοσ καλουμένην I, 125.*
- Διαγόρειοι, οἱ. ep. IV, 4.*
- Διόγνητοσ Ἀναφλύστιοσ III, 115. ὁ ἱερομνήμων Δ. ibid.*
- Διόδωροσ ὁ δολιχοδρομήσασ III, 91.*
- Διονύσια. ἐπειδὴ παρεληλύθει τὰ Δ. III, 69. μετὰ τὰ Δ. τὰ ἐν ἄστει II, 61. III, 68. ἦν μὲν Διονυσίων τῶν ἐν ἄστει ἡ πομπή I, 43. ἐν τῇ πομπῇ τῶν Δ. II, 151. θέαν εἰσ τὰ Δ. κατανεῖμαι τοῖσ*

- πρέσβεισιν II, 55. τὸ περὶ τῆς προεδρίας τῆς εἰς τὰ Δ. τοῖς πρέσβεισι ψήφισμα II, 110. τοὺς κριτάς τοὺς ἐκ τῶν Δ. III, 232. ἐν τοῖς κατ' ἀγροῦς Δ. I, 157.
- Διονυσιακός. τὸν Δ. νόμον III, 35.
- Διονύσιος ὁ Σικελίας τύραννος II, 10.
- Διόνυσος ep. X, 10. τὸ ἱερὸν τοῦ Δ. III, 176. ἐν τῇ τοῦ Δ. ὀρχήστρα III, 156. μὰ τὸν Δ. I, 52. ἐν Διονύσει II, 61. III, 52.
- Διοπέδης ὁ Σουιεύς I, 63. ὁ Δ. ibid.
- Διόφαντος. τὸν ὀρφανὸν καλούμενον Δ. I, 158.
- Δίφιλος [I, 68.]
- Δράκων, ὁ. I, 6.
- Δωριεῖς. Δωριέας II, 116.
- Ἐκτορ. τῆς Ἐκτορος τιμορίας I, 148. τὴν τοῦ Ἐ. κεφαλὴν I, 145. (μεθ' Ἐκτορα I, 150.)
- Ἐλάτεια III, 140.
- Ἐλληνοδίκαι, οἱ. ep. IV, 5.
- Ἑλλάς, ἡ. I, 117. 120. II, 58. 60. 71. 112. 156. III, 58. 128. 131. 133. 134. 157. 158. 258. ep. III, 2. XI, 3. 4. 7. Ἑλλάδος (sine artic.) ep. IV, 2.
- Ἑλλην. τίς — ἄνθρωπος Ἑλλην III, 154. τοὺς ἄλλους Ἐ. II, 79. ἀπάντων ἀνδρῶν Ἑλλήνων ep. IV, 1. ὡς ἄνδρες Ἑλληνες III, 117. praeterea οἱ Ἑλληνες sexagesies scriptum est, nem in ep. XI, 5. 6. 9. XII, 5. 11.
- Ἑλληνικός. ἔχοντος Ἑλληνικὴν δύναμιν II, 27. μετασχεῖν Ἑλληνικοῦ συνεδρίου III, 58. μηδενὸς λόγου Ἑλληνικοῦ ἀνηκοῦν εἶναι II, 120. ὑπὲρ Ἑλληνικῶν ἱερῶν βουλευέσθαι II, 114. τὰς Ἑλληνικὰς πρεσβείας II, 62. περὶ τῶν Ἑλληνικῶν συμβουλευέειν I, 64.
- Ἑλληνίς. πόλεως ἡστικὸς βούλει Ἑλληνίδος τὸννομα II, 59. γῆς ἀπάσης Ἑλληνίδος ep. XI, 3.
- Ἑλλησπορτος I, 55. 56. [68.] III, 51. ὁ τὸν Ἐ. διαζεύξας III, 132.
- Ἐμπέδων. Ἐμπέδωνα III, 91.
- Ἐννέα ὁδοί. τῶν καλουμένων Ἐννέα ὁδῶν II, 31.
- Ἐπαμεινώνδας II, 105.
- Ἐπίδαμνος ep. X, 9.
- Ἐπικράτης II, 150. 151. 152.
- Ἐπώνυμοι, οἱ. II, 168. III, 39.
- Ἐργίσκη III, 82.
- Ἐργοχάρης II, 15.
- Ἐρέτρια I, 113. III, 94. 100. 103.
- Ἐρετριεύς. τὸν Ἐρετρία II, 116. Θεμισσωνος τοῦ Ἐρετρίου III, 85. Ἐρετριεῦσαι II, 164. τῶν Ἐρετριέων III, 100.
- Ἐρμαῖα I, 10. τοῖς Ἐρμαίοις [I, 12.]
- Ἐρμῆς. τὸν Ἐρμῆν τὸν Ἀνδοκίδου καλούμενον I, 125. τρεῖς λιθίνους Ἐρμᾶς στηῆσαι III, 183. 184. 185. ἐν τῇ στοᾷ τῇ τῶν Ἐρμῶν III, 183.
- Ἐρχιεύς. Θράσων ὁ Ἐ. III, 138. Ἀμύνορα τὸν Ἐρχιέα I, 67. 68.
- Ἐστία. τὴν Ἐστίαν ἐπάμοσε τὴν βουλαίαν II, 45.
- Ἐτεοβουτάδαι II, 147.
- Εὐβοεῖς. τῶν Εὐβοέων II, 12. III, 84 (bis). τοὺς Εὐβοέας II, 119. III, 237.
- Εὐβοία. ἐν Εὐβοίᾳ III, 95. Εὐβοίαν II, 169. III, 85. 86. τῆς Ἐ. III, 85. ἐξ ἀπάσης τῆς Ἐ. III, 87. τὴν Ἐ. II, 120. 175. III, 89. 221.
- Εὐβοϊκός. Εὐβοϊκὸν συνέδριον III, 89. 94.
- Εὐβουλος II, 8. 184. III, 25.
- Εὐθύδικος. ἐπὶ τοῦ Εὐθύδικου ἱατρείου I, 40. [I, 50.]
- Εὐκλείδης. τὰ πρό Εὐκλείδου I, 39.

- Εὐκράτος ὁ Στρομβίχων υἱός II, 15.
- Εὐμολπίδαι III, 18.
- Εὐπόλεμος ὁ παιδοτρέβης I, 102.
- Εὐριπίδης. ὁ τοῖνον οὐδενὸς ἦντον σοφὸς τῶν ποιητῶν Εὐριπίδης I, 151. Εὐριπίδῃ I, 153. τὸν Εὐρ. I, 128.
- Εὐριπος, ὁ. III, 90.
- Εὐρύβατος III, 137.
- Εὐρυδίκη II, 26. 28.
- Εὐρώπη, ἡ. III, 250.
- Εὐφίλητος II, 155.
- Εὐωνυμεύς. Ἀντικλῆς Καλλίου Εὐωνυμεύς I, 53.
- Ζελεῖτης. Ἀρθμίον τὸν Ζελεῖτην III, 258.
- Ζεὺς (I, 144.) εὐρύοπα Ζ. (III, 135.) πρὸς Διὸς ep. II, 4. παρὰ τοῦ Διὸς III, 77. πρὸς τοῦ Διὸς I, 70. 79. 87. III, 156. νῆ Δία I, 28. 98. III, 172. 217. μὰ Δία I, 61. 69. ep. XII, 1. νῆ τὸν Δία I, 88. 108. νῆ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον I, 81. μὰ τὸν Δία τὸν Ὀλύμπιον I, 55, 76. III, 255. μὰ τὸν Δία ep. XI, 6. XII, 9.
- Ἠγήμων ep. XII, 8. τὸν Ἠγήμωνος νόμον III, 25.
- Ἠγήσανδρος Διφίλου Στειρενός [I, 68. 66.]
- Ἠγήσανδρος [Σουιεύς I, 63.] I, 55. 58. 62. 70. 154. ὁ Ἠγ. I, 58. 60. 63. 64 (bis). 67. 70. ὁ Ἠ. ὁ τοῦτον ἔχων I, 95. οὗτος ὁ Ἠ. I, 56. Ἠ. κείνος I, 111. Ἠγ. οὗτος ὁ Κρωβύλον ἀδελφός I, 110. αὐτὸν τὸν Ἠγ. I, 67.
- Ἠγήσιππος. Vid. Κρωβύλος.
- Ἠιών. (ἐπ' Ἠίον III, 184.)
- Ἠλεῖοι III, 185.
- Ἠρα. τὴν Ἠραν III, 219.
- Ἠρακλῆς ep. X, 9. μὰ τὸν Ἠρακλῆα I, 88. III, 212. ὡς Ἠρακλῆς I, 49. III, 21.
- Ἠσίοδος ὁ ποιητής III, 134. Ἠσ. III, 136. ὁ Ἠσ. I, 129. II, 144. 158.
- Θαργηλιῶν III, 27.
- Θεμιστοκλῆς ἀρχων III, 62.
- Θεμιστοκλῆς ὁ στρατηγὴς III, 181. ὁ Θ. ὁ τὴν Ἑλλάδα ἐλευθερώσας ep. III, 2. Θεμ. II, 9. III, 259. ep. VII, 2. 3. XI, 7. ὁ Θ. I, 25.
- Θεμισσων ὁ Ἐρετριεῦς III, 85. Θεμισσωνι II, 164.
- Θεόφραστος. ἐπὶ Θεοφράστου ἀρχοντος III, 115.
- Θέρμα II, 27.
- Θέρσανδρος I, 52.
- Θερσίτης, ὁ. III, 231.
- Θέτις, ἡ. I, 150. Θέτιδος τῆς αὐτοῦ μητρὸς I, 145.
- Θεταλλία II, 92. III, 83. ep. XII, 9.
- Θεταλοί (sine artic.) II, 116. 132. 136. 138. 140. 141. III, 140. 161. 167.
- Θῆβαι δέ, Θῆβαι III, 133. II, 119. τὰς Θῆβας II, 119. ἐν Θῆβαις III, 138. 142. 148. 151. ἐν ταῖς Θ. III, 150. εἰς Θῆβας III, 76. 138. 145. 151. εἰς τὰς Θ. III, 140. 141. περὶ τὰς Θ. III, 161. αὐτὰς τὰς Θ. III, 140.
- Θηβαῖος. Πίνδαρος ὁ Θ. ep. IV, 3.
- Θηβαῖοι II, 137. III, 85. 137. ep. IV, 3. XI, 13. XII, 9. τῶν Θηβαίων πρέσβειαν II, 141. τῇ τῶν Εὐβοέων καὶ Θηβαίων συμμαχία III, 84. τοὺς καλαιπάρους Θηβαίους III, 156. φεύγοντας Θηβαίους II, 164. Praeterea τῶν Θηβαίων II, 105. 136 (bis). III, 84. 239., Θηβαίων decies; τοῖς Θηβαίοις III, 240., Θηβαίοις

- septies, τοὺς Θηβαίους III, 116.,
Θηβαίους quindecies.
Θησεῖον. ἐν τῷ Θησεῖω III, 13.
Θησεύς II, 31.
Θράκη (sine artic.) II, 9. 82. 89.
98. 101. III, 61. 65. 73.
Θρασύβουλος ὁ Κολλυτεύς III,
138.
Θρασύβουλος ὁ Στειριεύς III,
195. Ἀρχίνου καὶ Θρασυβούλου
προσπάντων τοῦ δήμου II, 176.
Θρασυκλῆς ὁ Δέκιμος III, 115.
Θράσυλλος. ἐπὶ Θρασύλλω I,
101.
Θρασύμαχος ep. IV, 6.
Θράσων ὁ Ἐρχιεύς III, 138.
Θρόνιον II, 132.

Ἰατροκλῆς ὁ Πασιφῶντος II,
126. 15. 16. 20. τοῦ Ἰ. II, 16.
Ἰερὸν ὄρος II, 90.
Ἰλιάς, ἡ. I, 128. III, 100. ep. X, 2.
Ἰλιος. εἰς Ἰ. ep. X, 1. ἐν Ἰ. ep.
X, 2. 9. (Ἰλιον ἐκπέσαντα I,
144.)
Ἰμβρος II, 72. 76.
Ἰόνιος. κατ' Ἰόνιον ep. X, 9.
Ἰουλιάδης, ὁ. ep. V, 1.
Ἰφικράτης I, 157. II, 27. 28. 29.
149. III, 243.
Ἰωνες II, 116. τῶν Ἰώνων ibid.

Καδμεῖα, ἡ. II, 105. III, 145.
Καλλίας. Ἀνικλῆς Καλλίου
Ἐώνυμους I, 53.
Καλλίας. Φαῖδρος Καλλίου
Σφήτιος I, 43.
Καλλίας ὁ Χαλκιδεύς III, 86,
89. 94. αὐτὸς ὁ Κ. III, 195. ὁ Κ.
III, 97. 104., sine artic. III, 85.
92. 93. 100. 101. 103.
Καλλινοράτης II, 134.
Καλλιμέδων ep. XII, 8.
Καλλιρρόη ὄνομα παρθένου
ep. X, 3. 5. ἡ Κ. ep. X, 4.
Καλλισθένης II, 30.
Καλλιστρατος ὁ Ἀφιδναῖος II,
124.
Κάμειρος. ἐν Καμείρῳ ep. V, 2.
Καρίων. ὁ τοὺς Καρίωνας καὶ
Ξανθίας ὑποκρινόμενος II, 15.
Κεῖτοι. Κορησὸς ἡ Κεῖτων ep. I,
Κεραμεῖς. Γύλων ἢ ἐκ Κερα
μείων III, 171.
Κέρκυρα III, 243.
Κερσοβλέπτῃς ὁ Θράκης βα
σιλεύς III, 61. 65. ὁ Κ. II, 92
93. III, 74., sine artic. vicies.
Κέφαλος. ὁ Κ. ὁ παλαιὸς ἐνεῖ
νος II, 194.
Κηδωνίδης I, 52.
Κήρυκες III, 18.
Κηφισιάσιν I, 101.
Κηφισιεύς. Ἀριστείδην Εὐφι
λήτου Κηφισία II, 155.
Κηφισόδοτος. τὴν Κηφισοδό
τον στρατηγίαν III, 51.
Κηφισόδαρος ὁ τοῦ Μόλωνος
καλομένου I, 158.
Κηφισοφῶν ὁ Παιανιεύς II, 73
Κιθαιρῶν. ἐν μέσῳ τοῦ Κι
θαιρῶνος III, 161.
Κιλικία III, 164.
Κίμων (legatus Atheniensium,
II, 21.
Κίμων ep. X, 1 sqq.
Κίμων (Miltiadis pater) II, 172.
Κιμώνειος. τὸ Κιμώνειον ἄγος
ep. X, 10.
Κιρραῖος. τὸ Κιρραῖον ὄνομα
σμένον πεδῖον III, 107. 118. 123.
Κιρραῖοι III, 107. 108.
Κλεαγόρας. Πανταλέοντα τὸν
Κλεαγόρου I, 156.
Κλεάνετος ὁ χοροδιδάσκαλος
I, 98
Κλειταρχος ὁ τύραννος III, 103.
Κλεόβουλος ὁ Γλαύκου τοῦ
Ἀχαρνέως υἱός II, 78.
Κλεοκράτης ep. IV. V.
Κλεοπάτρα ἡ Φιλίππου θυγά
τηρ III, 242.
Κλεοφῶν ὁ λυροποιός II, 76.

- τὴν Κλεοφῶντος πολιτείαν III,
150.
Κλεοχάρης ὁ Χαλκιδεύς II, 120.
Κνωσίαν II, 149.
Κοθωνίδαί ep. V, 3.
Κοίλη. Ἀρχίνος ὁ ἐν Κοίλῃ III,
187. 195.
Κολλυτεύς. Μισγόλας Ναυ
κράτους Κολλυτεύς I, 41. Θρα
σύβουλος ὁ Κ. III, 138.
Κολλυτός ep. V, 6. ἐν Κολλυτῶ
I, 157.
Κολωνός. ἐν Κολωνῶ I, 125.
Κόνων. Τιμόθεος ὁ Κόνωνος
II, 70.
Κορησὸς ἡ Κεῖτων ep. I, 1.
Κόρινθος. εἰς Κ. II, 148.
Κόρυθα. Λακεδαιμόνιοι διέ
φθειραν τοὺς περὶ Κόρυθαρον
στρατιώτας III, 165.
Κότυφος III, 124. Κ. ὁ Φαρ
σάλλος III, 128.
Κοτύλαιον. τὸ Κ. ὀνομαζόμε
νον ὄρος III, 86.
Κρήτη ep. I, 3.
Κριτίας εἰς τῶν λ' I, 173.
Κριτόβουλος ὁ Λαμψακηνός
II, 83. ὁ πρεσβευτῆς ὁ παρὰ
Κερσοβλέπτου II, 86.
Κρίτων ὁ Ἀστυνόχου I, 156.
Κρονίων (III, 135.).
Κρωβύλος. ὁ Κρ. ἐκείνος III,
118. ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Κρωβύ
λος I, 64. 71. ὁ Κρωβύλου ἀδελ
φός I, 110.
Κτησιφῶν sine articulo quater
et vicies, bis in ep. V, 6. XII, 3.
ὁ Κτ. II, 13. III, 26. 33. 36. 105.
214. ὁ Κτ. II, 43. III, 53. 242.
ep. II, 5.
Κυδαθηναῖος. Φιλιάδην
τὸν Κυδαθηναῖα I, 114.
Κυτίτιον II, 116.

Λακεδαιμόνιοι I, 180. 182. II,
32. 76. 77. 78. 104. 116. 135. 136.
164. 172. 176. III, 133. 150. 165.
187. 222. 243. οἱ Α. I, 180 (ter).
181 (bis). II, 174.
Λάκων. Ἀρχιδάμου τοῦ Λάκω
νος II, 133.
Λακωνικός. Τα Λακωνικὰ συ
στήσαι III, 167.
Λαμψακηνός. Κριτοβουλος ὁ
Α. II, 83.
Λάρισα II, 41.
Λεοντίνοι II, 76.
Λεπτίνης ep. V, 7.
Λεῦκτρα. ἐν Λεῦκτροῖς II, 164.
Λευκωνίδης ὁ Φιλιατάδου κη
δεστῆς I, 115.
Λεωδάμας ὁ Ἀχαρνέως III, 138.
Λεωδ. I, 111. [68.] τὸν Α. I,
69. 70.
Λεωσθένης II, 21. ὁ Α. ὁ φεύ
γων II, 124.
Λήμνος II, 72. 76.
Λητώ III, 108. 110. ἡ Α. III, 111.
121.
Λιβυκος. πνεῦμα Λιβυκόν ep.
I, 4.
Λίνδος ep. V, 1.
Λιπαρός II, 143.
Λοκροί II, 116. οἱ Α. οἱ Ἀμφι
σεις III, 113. 123.
Λυδίας. κατὰ τὸν Λυδίαν πο
ταμόν II, 124.
Λυκίνοσ II, 14. III, 62.
Λυκοῦργος. οἱ Λυκοῦργον παῖ
δες ep. XII, 14.

Μαγνησία ep. X, 8.
Μάγνητες II, 116.
Μαίανδρος ὁ ποταμὸς ep. X, 8.
Μακεδόνες II, 27. 138. ep. XI,
3. 9. XII, 7. 11. οἱ Μ. III, 73.
Μακεδονία II, 16. 22. 23. 29.
56. 58. 72. 92. 101. 113. 136. 146.
III, 73. 78. 83. 89. 128. 160. ἡ
Μακεδονία II, 152.
Μαλιεῖς (accus.) II, 116.
Μαντίας ὁ γραμματιστής ep.
IV, 2.
Μαντινεία. ἐν Μ. II, 164. 169.

- Μαραθών. ἐν Μαραθῶνι II, 75. III, 181. 186. 259.
 Μαργίτης. ἐπωνυμίαν Ἀλεξάνδρῳ Μαργίτην ἐτίθετο III, 160.
 Μεγάλη πόλις III, 165.
 Μεγαρεῖς. Μεγαρέας II, 175. III, 95.
 Μειδίας III, 52. 212. τῷ M. III, 115. Μειδίαν ἐκεῖνον τὸν Ἀναγυράσιον ibid.
 Μελανιπίδης ep. X, 10.
 Μελένωπος ep. IV, 2. VII, 1. 4. XII, 16. 17.
 Μελησίας. Φειδίαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Μελησίου (Μιλησίου codd.) I, 157.
 Μενεσθεύς (III, 185.)
 Μενοίτιος. πρὸς τὸν πατέρα τὸν Πατρόκλον τὸν Μενοίτιον I, 143. (ἤρωα Μενοίτιον I, 144.)
 Μεταγέννης ὁ Σφήτιος I, 100. II, 134.
 Μήδοι III, 116. 183. 258. 259. ep. XI, 3. (Μήδων παισίν III, 184.)
 Μιλήσιος. Vid. Μελησίας.
 Μιλτιάδης III, 181. 186. ep. III, 2. M. ὁ Κίμωνος II, 172.
 Μισγόλας Ναυκράτους Κολλυτεύς I, 41. [M. Νικίου Πειραιεύς I, 50 bis]. ὁ M. I, 43. 46. 49. 53. Μισγόλα I, 50. αὐτοῦ Μισγόλα ib. τοῦ M. I, 43. 53. Μισγόλα I, 42. 45. 47. τῷ M. I, 51. 52. 67. Μισγόλαν I, 44.
 Μνάσων ὁ Φακεύς II, 143.
 Μνησαρχος ὁ Χαλιθεύς III, 85.
 Μνησίθεος ὁ Μυρρινούσιος I, 98.
 Μνησίθεος ὁ τοῦ μαγείρου καλούμενος I, 158.
 Μολοττοί. τοῦ Μολοτῶν βασιλέως Ἀλεξάνδρου III, 242.
 Μόλων. Κηφισόδωρον τὸν τοῦ Μόλωνος καλούμενον I, 158.
 Μόσχος. Ἀρίσταρχος ὁ Μόσχου II, 166. ὁ τοῦ M. I, 171.
 Μουνυχία ep. I, 1.
 Μουργίσκη III, 82.
 Μουσειά I, 10.
 Μυόννησος II, 72.
 Μυρρινούσιος. Μνησίθεος ὁ M. I, 98.
 Μυρωνίδης ep. IX, 2.
 Ναξος II, 175. III, 243. ἐν N. III, 222.
 Ναυκράτης. Μισγόλας Ναυκράτους Κολλυτεύς I, 41.
 Ναυσικλῆς II, 18. 184. III, 159.
 Ναυσικράτης ὁ κωμικὸς ὑποκριτῆς I, 98. τὴν Ναυσικράτους μαρτυρίαν I, 100.
 Νεμεάς. τὴν Νεμεάδα καλούμενην χαράδραν II, 168.
 Νίκαια II, 132. 138. III, 140.
 Νικίας ὁ Νικηράτου II, 175.
 Νικίας. [Μισγόλας Νικίου Πειραιεύς I, 50.]
 Νικίας ep. VIII.
 Νικόδημος ὁ Ἀφιδναῖος I, 172. II, 148.
 Νικόστρατος I, 86. Νικόστρατος ὁ πρὸς μητρὸς θεῖος ep. II, 1.
 Νικόφημος. ἐπὶ ἀρχοντος Νικοφήμου I, 109.
 Νύμφαιον τὸ ἐν τῷ Πόντῳ III, 171.
 Ξανθίας. ὁ τοὺς Καρίωνας καὶ Ξανθίας ὑποκρινόμενος II, 157.
 Ξενόδοκος τῶν ἑταίρων τῶν Φιλίππου II, 157.
 Οἰταῖοι II, 116. 142.
 Ολύμπια ep. IV, 5. τὰ Ὁ. III, 179.
 Ολυμπιακός. ἐν ταῖς σπονδαῖς ταῖς Ὀλυμπιακαῖς II, 12.
 Ολυμπίασι III, 189. ep. IV, 5. XI, 10.
 Ολυμπιονίκαι ep. IV, 5. 6.
 Ολύμπιος. τοὺς θεοὺς τοὺς Ὀλ. II, 182. 228. μὰ (νῆ) τὸν Δία τὸν Ὀλ. I, 55. 76. 81. III, 255.

- Ολύμπιος. Ἀριστοφάνης Ὀλύμπιος II, 154. 155. γυναῖκα τὸ γένος Ὀλυμπίαν II, 4. τὴν Ὀλ. γυναῖκα II, 153.
 Ὀμηρος I, 128. 133. 141. 142. 147. III, 231. (185.)
 Ὀπλιστίας ep. V, 2.
 Ὀπούντιος I, 143.
 Ὀπούς. εἰς Ὀπούντα I, 143. (εἰς Ὀπέντα I, 144.)
 Ὀρχομένιοι II, 141.
 Παιανιεύς. Κηφισοφῶν ὁ Π. II, 73. Δημοσθένης ὁ Π. III, 171. 172. Δημοτέλην τὸν Παιανέα II, 93. III, 51. Παιανέων II, 150.
 Παλλάδιον. ἐπὶ Παλλαδίῳ II, 87.
 Πάμφιλος ὁ Ἀχεροδούσιος I, 110.
 Πανδιανίς. ἡ Π. φυλή III, 31. τοῦ τῆς Πανδιονίδος ταξιαρχου II, 169.
 Πανταλέων ὁ Κλεαγόρου I, 156.
 Πέραιοι. οἱ. III, 162.
 Περμένιος ὁ κωμικὸς ὑποκριτῆς I, 157.
 Πασιφῶν. Ιατροκλῆς ὁ Πασιφῶντος II, 126.
 Παταικίων III, 189.
 Πάτροκλος I, 133. 141. 142. 143. 146. ὁ Π. I, 149. τὸν τοῦ Πατρόκλου θάνατον I, 143. 145. 150.
 Πανσανίας aemulus Philippi II, 27. 29.
 Πανσανίας interfecto Philippi III, 160. 219.
 Πειθῶ III, 256.
 Πειραιεύς. ἐν Πειραιεῖ I, 40. III, 209. τὸν Πειραιᾶ II, 173.
 Πέλλα II, 108. III, 160. ep. XII, 8.
 Πελληνεῖς. Πελληνέων (Πελληνέων codd.) III, 165.
 Πελοποννήσιοι III, 97.
 Πελοπόννησος. ἐν II, III, 95. 97. 98. διὰ μέσης II, II, 75.
 Περόδικος Amyntae filius II, 26. 28. 29. 30.
 Περιθοίδης. Περικλειδῆς ὁ Π. I, 156.
 Περικλειδῆς ὁ Περιθοίδης I, 156.
 Περικλῆς, ὁ. I, 25.
 Περραιβοί II, 116. III, 167.
 Πέρσης. ὁ Πέρσης (Persae) II, 74. 172. III, 132. 181. Πέρσαι. ep. XI, 3. οἱ Πέρσαι II, 75. ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς II, 149. III, 132. 163. 238.
 Περσικός. τῆς Περσικῆς ἔκπου III, 164.
 Πήληξ. Ἀλεξίμαχος ὁ Π. II, 83. Ἀρχέδημος ὁ Π. III, 139.
 Πίνδαρος ὁ Θηβαῖος ep. IV, 2. ὁ μέγας II. ep. IV, 1. Cf. 3. 4.
 Πιττάλακος. ἔστι τις Π. ἀνθρωπος δημοσίος [οἰκίτης τῆς πόλεως] I, 54. [I, 66. 68.] ὁ Π. I, 55. 57-62. 64. 65.
 Πλαταιά. ἐν Πλαταιαῖς II, 75. III, 259.
 Πλαταικός. Ἀριστίων III, III, 162.
 Πλούταρχος III, 86.
 Πνύξ. ἐν Πνυλί III, 34. ἐν τῇ Πνυλί I, 81. 82.
 Ποινή I, 191. Ποινά I, 190.
 Πόλλις III, 222.
 Πολυφόντης II, 71.
 Πόντος. Νύμφαιον τὸ ἐν τῷ Πόντῳ III, 171.
 Ποσειδῶν. Ποσειδῶνα ep. XI, 8. νῆ τὸν Ποσειδῶ I, 73.
 Πριηνεύς. τὸν Ἐρετριέα καὶ Πριηνέα II, 116.
 Πρόνοια. Ἀθηνᾶ Πρ. III, 108. 110. 111. 121.
 Πρόξενος ὁ στρατηγός II, 133. 134.
 Πτολεμαῖος II, 29.
 Πυθία, ἡ III, 108. 130.
 Πύθιος. τῷ Ἀπόλλωνι τῷ Πυθίῳ III, 108. τὰ Πύθια III, 254.

Πύθων (Βοιωτός) II, 143.
 Πύθων. ὁ Βυζάντιος II, 125.
 Πύλαι II, 103. 107. 114. 130. 132.
 III, 80. 126. 128.
 Ραμνούσιος. Τισίας ὁ P. I, 157. Φρύνων ὁ P. II, 12.
 Ρόδιος. εἰς ἐπίνειόν τι τῆς Ροδίας ep. I, 4. ὁ δῆμος ὁ τῶν Ροδίων ἢ Χίων III, 42.
 Ρόδος III, 252. ep. I, 5. V, 1. VI. XI, 3. XII, 9. 11.
 Σαλαμῖνιοι. ἐν τῇ αγορᾷ τῶν Σαλαμῖνιῶν I, 25.
 Σαλαμίς. εἰς Σαλαμίνα I, 25. III, 158. τῆς ἐν Σαλαμίδι πρὸς τὸν Πέλοπον ναυμαχίας II, 74. 172. τοὺς ἀγῶνας τοὺς περὶ Σαλαμίνα II, 75. ἐν τῇ Σαλαμίδι ναυμαχίᾳ III, 181.
 Σάμος I, 53. III, 152.
 Σάτυρος ὁ κωμικός ὑποκριτῆς II, 156.
 Σειρήνες, αἰ. III, 228.
 Σικελία II, 10. 76.
 Σίσυφος. ὁ Σ. ὅδε (Demosthenes) II, 42.
 Σκᾶμανδρος. ὁ. ep. X, 3. 4. 6. 9. ὁ Σκᾶμανδρος Κίμων ep. X, 5. Σκᾶμανδρε ep. X, 3. 5.
 Σκίρων ep. I, 1.
 Σκῦθης III, 172. τῷ λογογράφῳ καὶ Σκῦθῃ καλῶ ὄντι II, 180. ἐν Σκῦθαις III, 128. τριακοσίους τοξότας Σκῦθας II, 173. τοὺς Σκῦθας III, 129. ἐκ τῶν νομάδων Σκῦθῶν II, 78.
 Σκῦθις III, 172.
 Σκῦρος II, 72. 76.
 Σόλων Ἀθηναῖος III, 108. τὴν Σόλωνος εἰκόνα I, 25. τοῦ Σόλωνος σχήματος I, 25. Σόλινα τὸν καλλίστοις νόμοις κοσμήσαντα τὴν δημοκρατίαν III, 257. ὁ Σόλων I, 25. 26. III, 2. ὁ Σ. ἐκεῖνος ὁ παλαιὸς νομοθέτης

I, 6. ὁ Σ. ὁ παλαιὸς νομοθέτης III, 175. ὁ Σόλων ὁ — ἐνδοξότατος I, 183.
 Σουნიεύς. Διοπίθης ὁ Σ. I, 63.
 Σοφοκλῆς ep. V, 5.
 Σπάρτη, ἡ. I, 180. II, 133.
 Στειριεύς. [Ἠγήσανδρος Διφίλου Στ. I, 68.] Θρασύβουλον τὸν Στειριέα III, 195.
 Στέφανος II, 140.
 Στρατοκλῆς ὁ ἡμέτερος στρατηγός III, 143.
 Στρέψα II, 27.
 Στρυμών. ἐπὶ τῷ Στρυμόνι ποταμῷ III, 183. (Στρυμόνος ἀμφιροῦς III, 184.)
 Στρομβίχος. Εὐκράτος ὁ Στρομβίχου υἱός II, 15.
 Σφήττιος. Φαίδρος Καλλίου Σφ. I, 43. Ἀρίγνωτος ὁ Σφ. I, 104. Μεταγένης ὁ Σφ. I, 100.
 Σφηττοῖ I, 97.
 Σωκράτης ὁ σοφιστῆς I, 173.
 Ταμόναι. ἡ ἐν Ταμόναις μάχη II, 169. III, 88. εἰς Ταμόνας III, 86.
 Ταυροσθένης. Μνήσαρχος ὁ Χαλκιδεύς ὁ Καλλίου καὶ Ταυροσθένους πατῆρ III, 85. 87.
 Τεμενίδης ὁ ταξίαρχος II, 169. ὁ T. 170.
 Τενέδιος. Ἀγλαοκρέων ὁ T. II, 20. 126.
 Τεύθρας ep. V, 2.
 Τιμαῖος [Γλαύκων Τιμαίου Χολαργεύς I, 66.]
 Τίμαρχος. [τὸν T. τὸν Ἀριζηλου I, 68.] Τίμαρχος ὁ — I, 120. 185. ποῖος T. I, 130. ὁ νυνὶ κρινόμενος T. I, 157. T. οὗτος (?) I, 103. T. οὗτος I, 1. 11. 25. 26. 34. 39. 41. 42. 43. 47. 50. 51. 53. 64. 89. 93. 103. 111. ὁ Τιμάρχου πατῆρ I, 102. 189. οἱ τρόποι οἱ Τιμάρχου I, 8. 37. 74. 82. 158. ὁ Τίμαρχε I, 122. — ὁ T. I, 60.

το σῶμα τοῦ T. I, 55. Praeterea Τίμαρχος sine articulo II, 144. 180. ep. VII, 3. XII, 2. et in timarchea, si suspecta 50. 66. 68. et locus corruptus §. 100. omituntur, septies et tricies scriptum est.
 Τίμαρχος Tisiae filius I, 157.
 Τιμαρχάδης. πόρους μεγάλους Τιμαρχάδεις I, 157.
 Τιμησίθεος ὁ δρομεύς I, 156.
 Τιμόθεος ὁ Κόνωνος II, 70. Τιμ. I, 95.
 Τισίας ὁ Ραμνούσιος I, 157.
 Τολμίδας. τὴν Τολμίδου στρατηγίαν II, 75.
 Τροία, ἡ. I, 143.
 Τρωάς, ἡ. ep. X, 3.
 Τρωικός. (Τρωικὸν ἄμ πεδίον III, 185.)
 Φαίδρος Καλλίου Σφήττιος I, 43. τὴν Φαίδρου μαρτυρίαν I, 50. τοῦ Φ. I, 43.
 Φάλακρος ὁ Φακίων τύραννος II, 130. 135. Φάλ. II, 132. 138. 140. ὁ Φάλ. II, 142.
 Φαρσάλιος. Κόττυφος ὁ Φ. III, 128.
 Φειδίας III, 150.
 Φειδίας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μελησίον I, 157.
 Φθιώται II, 116.
 Φιλάμμων ὁ πύκτις III, 189.
 Φιλήμων ὁ ὑποκριτῆς I, 115.
 Φίλιπος ep. V, 6. ep. VIII.
 Φίλιππος. αὐτὸς ὁ Φ. II, 34. 125. τὸν Ἀλέξανδρον καὶ Φίλιππον III, 223. ὁ Φ. I, 166. II, 21. 35. 38. 43. 48. 103. 128. 137. τοῦ Φ. II, 16. 17. 37. 85. 156. III, 63. 67. 68. 81. 256. τὸν Φ. I, 167. II, 41. 178. III, 215., ceteris locis, qui sunt centum viginti quatuor, et in ep. XII, 7 II. sine articulo scriptum est.
 Φιλόδημος ὁ Φίλωνος πατῆρ καὶ Ἐπικράτους II, 150. τῆς Φιλοδήμου θυγατρὸς II, 152.
 Φιλοκράτης ὁ Ἀγνούσιος II, 13. III, 54. Φ. ὁ μεθ' ἡμῶν II, 52. ὁ μὲν, Φιλοκράτης III, 74. αὐτοῦ Φιλοκράτους II, 18. ὁ Φ. II, 14 (bis). 18. τὴν τοῦ Φιλοκράτους συνηγορίαν II, 109. τὸν Φ. II, 14 (bis). III, 81. Ceterum quinquies et tricies sine articulo positum est.
 Φιλοξένη ἡ ἑταίρα I, 115.
 Φιλοχάρης II, 149.
 Φίλων II, 150. 151. 152.
 Φιλωτάδης ὁ Κυδαθηναεὺς I, 114. Λευκανίδην τὸν Φιλωτάδου κηδεστῆν I, 115.
 Φλιούς II, 168.
 Φοῖνιξ Euripidis. ἐν τῷ Φοῖνικι I, 152.
 Φορμίων ὁ τραπέζιτης II, 165.
 Φρύνων II, 8. Φρ. ὁ Ραμνούσιος II, 12.
 Φρυγῶνας III, 137.
 Φυλῆ III, 187. ὅσοι αὐτῶν ἐπιφυλῆ ἐπολιορκήθησαν ib. τοῦ δήμου κατελθόντος ἀπὸ Φυλῆς II, 176. III, 181. 187. 190. 195. 208.
 Φωκεύς. Μνάσαν ὁ Φ. II, 143.
 Φωκεῖς II, 130. 133. 134. 138. 140. ep. XII, 11. Φωκίων II, 44. 81. 130. 132. 142. 143. Φωκεῦσι II, 9. 131 (bis). 142. 162. III, 80. Φωκέας I, 175. II, 134 (bis). 140. (Φωκεῖς) II, 116.; contra οἱ Φωκεῖς) II, 130. τῶν Φωκίων II, 135. III, 118. τοὺς Φωκέας II, 95. 133.
 Φωκικός. ὁ Φ. πόλεμος III, 148. τοὺς Φ. ξένους III, 87.
 Φωκίς. διὰ τῆς Φωκίδος III, 140.
 Φωκίων II, 184. Φ. ὁ στρατηγός II, 170.
 Χαβρίας III, 243.

- Χαιρώνδας*. ἐπὶ *Χαιρώνδου*
 ἀρχόντος III, 27. 71. 73. τῆς *Χάρητος* ἐπιστολῆς
 II, 90.
Χαιρώνεια III, 55. 187. ἢ περὶ
Χ. μάχη ep. XI, 8. *Χαρμόλας*. παρὰ τοῦ τραπεζί-
 του *Χαρμόλα* ep. VI.
Χαλκιδεύς. *Κλισοχάρης* ὁ *Χ.* II,
 120. *Καλλίας* ὁ *Χ.* III, 86. 89.
 94. *Μνησαρχος* ὁ *Χ.* III, 85.
Χαλκιδεῦσι III, 92. *Χαλκιδέας*
 III, 92 (bis). οἱ *Χ.* III, 86. *Χερρόνησος* II, 72. 73. 82. 175.
Χίλων ὁ *Λακεδαιμονίων ναύαρχος*
 II, 78.
Χαλκίς III, 89. 91. 94. 103. *Ψαμαθοῦς* ep. I. 3.
Χαριγέννης. *Γνωσίδημος* ὁ *Χα-*
ριγένους υἱός III, 103. *Ῥοδίτης*. *Ἀναξίνος* ὁ *Ῥ.* III,
 223. οἱ *Ῥοδίται* III, 100. 101.
 103. 104. 105.
Χαρίδημος III, 77. *Ῥορός* II, 89. 93. III, 94. 100. 103.
Χάρης ὁ *στρατηγός* II, 92. ἐν
 τοῖς ἀγῶσι τοῖς *Χάρητος* II, *Ῥωπός* III, 85